

TEXTE

пре́те Фе́ма́л и́срѣа́хъ и́ пѣрѣи́телъ и́ ло́рь
 а́чѣстѣ́е порѣчи́лае шѣ́ фѣре́пѣи́
 ле, шѣ́ жѣ́дѣстѣ́чнае ка́реае а́хъ порѣ
 чѣ́и дѣ́мъ а́лѣ́ жѣ́жна а́хъ мо́в
 ен, аа́ а́пѣ́сѣа́ль моа́вѣ,
 аа́ ѣ́срѣ́а́нѣ́ де́стре
 ѣ́рнъсѣ́.
 Ѡ́сѣ́сѣ́

А́ Д О А , Л ѣ Ц Е , К А П Я́ .

Вѣстѣ́е и́срѣа́хъ и́срѣа́хъ ка́реае а́хъ грѣ́шнѣ́ мо
 вен ла́тобѣ́ сѣра́нахъ а́хъ дѣ́нѣ́нѣ́ де́ ѣ́срѣ́а́
 фѣ́стѣ́и кѣ́трѣ́ а́пѣ́сѣ́ а́проа́пе де́ма́рѣ́
 ро́шѣ́ фѣ́рѣ́и жѣ́аи́сѣ́а́ фѣ́раи́, то́фоло́н
 шѣ́ ло́вонѣ́ шѣ́ а́бло́н, шѣ́ спрѣ́чѣ́ае де́ а́хъ
 зѣ́нѣ́ спрѣ́зѣ́че знае́ дѣ́ла хѣ́рѣ́и, ка́ле́ пре́мъи́теле
 снѣ́рѣ́, пѣ́нѣ́ аа́ка́дѣ́нѣ́, ба́рнѣ́. Шѣ́ фѣ́ фѣ́рѣ́
 а́лѣ́ па́трѣ́ зѣ́чѣ́ае́ а́нѣ́, аа́ а́хъ́ спрѣ́зѣ́че а́хънѣ́, фѣ́рѣ́
 зѣ́на а́а́дѣ́нѣ́, грѣ́шнѣ́ мо́вен и́срѣа́хъ то́ци фѣ́и́и а́хъ
 сѣ́раи́ае́ дѣ́пѣ́ то́а́те́ и́срѣа́хъ а́хъ порѣ́чѣ́нѣ́ дѣ́мъ а́лѣ́
 а́хъ и́срѣа́хъ дѣ́нѣ́шѣ́и. Дѣ́пѣ́че́ а́хъ о́учѣ́нѣ́ пре
 сѣ́о́нѣ́ фѣ́рѣ́а́тѣ́ае́ а́мо́ре́на́о́рѣ́, пре́че́ла́че́ а́хъ а́лѣ́кѣ́и
 тѣ́ аа́ сѣ́сѣ́о́нѣ́, шѣ́ пре́сѣ́о́гѣ́ фѣ́рѣ́а́тѣ́ае́ а́сѣ́на́хъ
 пре́че́ла́че́ а́хъ а́лѣ́кѣ́и́тѣ́ аа́ а́сѣ́ла́о́фѣ́, шѣ́ аа́ ѣ́рѣ́а́нѣ́
 фѣ́чѣ́нѣ́ де́ ѣ́срѣ́а́нѣ́, фѣ́пѣ́мъи́тѣ́ае́ моа́вѣ́.
 а́хъ фѣ́рѣ́пѣ́и́ мо́вен а́а́рѣ́тѣ́ае́ а́лѣ́чѣ́ а́чѣ́ае́ зѣ́нѣ́жѣ́
 дѣ́мъ а́лѣ́ дѣ́мъ зѣ́нае́ мо́стрѣ́ а́хъ грѣ́шнѣ́ мо́вѣ́ аа́ хо
 рѣ́вѣ́ зѣ́нѣ́жѣ́ дѣ́стѣ́ае́ вѣ́жѣ́тѣ́е́ бо́а́сѣ́ а́лѣ́кѣ́и́
 фѣ́рѣ́ мѣ́и́теле́ а́чѣ́ста. фѣ́по́а́рѣ́чѣ́нѣ́е́ шѣ́ вѣ́
 сѣ́а́лѣ́и́ во́н шѣ́ пѣ́сѣ́а́и́ аа́мъи́теле́, а́мо́ре́на́о́рѣ́,
 шѣ́ и́срѣа́хъ то́ци́че́а́ дѣ́пе́ фѣ́рѣ́жѣ́а́лѣ́, хѣ́ра́бѣ́ло,
 аа́мъи́теле́ шѣ́ аа́кѣ́мъи́шѣ́ и́срѣа́хъ а́мъа́зѣ́зѣ́нѣ́, шѣ́
 пре́лѣ́нѣ́че́ ма́ре́ пѣ́мъи́тѣ́ае́ хѣ́на́а́нѣ́, шѣ́ фѣ́рѣ́
 жѣ́ма́ а́нѣ́а́нѣ́а́хъи́ пѣ́нѣ́ аа́ рѣ́зѣ́ае́ че́ае́ ма́ре́, ѣ́фѣ́рѣ́а́тѣ́.
 Ве́рѣ́ци́ а́мъ а́а́тѣ́ фѣ́ма́и́нѣ́тѣ́ бо́а́стѣ́рѣ́ пѣ́мъи́
 тѣ́а́ фѣ́рѣ́нѣ́а́хъ а́лѣ́кѣ́и́тѣ́ае́ мо́чени́ци́ дѣ́пѣ́то́бѣ́ пѣ́
 мѣ́и́тѣ́ае́ ка́реае́ а́мъ жѣ́вѣ́ра́тѣ́ пѣ́рѣ́нѣ́ци́а́о́рѣ́ во́щѣ́рѣ́
 а́хъ а́бра́а́мѣ́, шѣ́ а́хъи́ сѣ́а́а́нѣ́, шѣ́ а́хъи́ ѣ́а́ко́вѣ́, сѣ́
 ле́ дѣ́а́ ло́рь, шѣ́ сѣ́ме́нѣ́ци́и́ ло́рь, а́хъи́ дѣ́нѣ́шѣ́и.
 Шѣ́ зѣ́нѣ́шѣ́ и́срѣа́хъ во́н фѣ́рѣ́мѣ́ а́чѣ́ае́ зѣ́нѣ́жѣ́
 нѣ́а́хъ, нѣ́ во́н пѣ́тѣ́ сѣ́нѣ́гѣ́рѣ́ сѣ́вѣ́ пѣ́рѣ́тѣ́ пре́во́н.
 дѣ́мъ а́лѣ́ дѣ́мъ зѣ́нае́ мо́стрѣ́ вѣ́а́хъ фѣ́мъа́лѣ́и́тѣ́ пре́во́
 шѣ́ а́а́тѣ́ сѣ́жѣ́тѣ́и́ а́лѣ́кѣ́и́ ка́ сѣ́тѣ́а́лѣ́ че́рѣ́а́хъи́ де
 мѣ́а́лѣ́и́. дѣ́мъ а́лѣ́ дѣ́мъ зѣ́нае́ рѣ́рѣ́нѣ́ци́а́о́рѣ́ во́щѣ́рѣ́
 сѣ́вѣ́ а́а́сѣ́о́гѣ́ бо́а́сѣ́, ка́ сѣ́вѣ́нѣ́ци́и́сѣ́ сѣ́мѣ́е́ дѣ́пѣ́рѣ́ци́
 ма́и́ мѣ́а́тѣ́ шѣ́ сѣ́вѣ́ а́лѣ́кѣ́и́тѣ́ пре́во́н, а́хъи́ пѣ́нѣ́
 а́хъ грѣ́шнѣ́ бо́а́сѣ́. Кѣ́мъ бо́н пѣ́тѣ́ сѣ́нѣ́гѣ́рѣ́ а́
 пѣ́рѣ́тѣ́ае́ сѣ́пѣ́нѣ́а́ла бо́а́стѣ́рѣ́, шѣ́ сѣ́пѣ́а́тѣ́а́хъ во́щѣ́рѣ́,
 шѣ́ пѣ́нѣ́чѣ́ае́ бо́а́стѣ́рѣ́. дѣ́а́лѣ́и́ бо́а́стѣ́и́ фѣ́
 це́лѣ́тѣ́и́ шѣ́ шѣ́тѣ́и́ шѣ́ кѣ́мъи́нѣ́те́ аа́нѣ́ мѣ́хѣ́на́е́ бо́а
 стѣ́рѣ́, шѣ́ во́н пѣ́нѣ́ пре́ дѣ́нѣ́шѣ́и́ пре́сте́ во́н по́кѣ́цѣ́
 нѣ́о́рѣ́нѣ́ бо́а́сѣ́. Шѣ́ мѣ́а́ це́рѣ́тѣ́пѣ́нѣ́сѣ́ шѣ́ а́лѣ́нѣ́
 бѣ́нѣ́ а́сѣ́те́ и́срѣа́хъ ка́ре́ а́н грѣ́шнѣ́ сѣ́вѣ́чѣ́нѣ́.
 Шѣ́ а́мъ а́а́тѣ́ дѣ́и́тѣ́рѣ́ во́н сѣ́мѣ́ени́ фѣ́це́лѣ́тѣ́и́ шѣ́
 шѣ́тѣ́тѣ́и́ шѣ́ кѣ́мъи́нѣ́те́, шѣ́ а́мъ пѣ́сѣ́ пре́ сѣ́нѣ́ сѣ́по

A DOA LÈGE

CAP 1

1. Acèstea-s cuvintele carele au grăit Moisi la tot Israilul, dicindea de Iordan, în pustiu, cătră apus, aproape de Marea Roșie, întru mijlocul Faran, Tofolon, și Lovon, și Avlon și spre Cèle de Aur.
2. Unsprăzêce zile de la Horiv, cale pre muntele Siir până la Cadis-Varni.
3. Și fu întru al patruzecilea an, la unsprăzêce luni, întru una a lunii, grăi Moisi cătră toți fiii lui Israil, după cîte au poruncit Domnul lui cătră dinșii.
4. După ce au ucis pre Sion, împăratul amoreilor, pre cela ce au lăcuitu la Esevon, și pre Og, împăratul Vasanului, pre cela ce au lăcuitu la Astaroth și la Edrain,
- 5 [4]. Decindea de Iordan, în pămîntul Moav, [5] au început Moisi a arăta lègea aceasta zicîndu:
6. „Domnul Dumnezeul nostru au grăitu noao la Horiv zicîndu: «Destul vă iaste voao a lăcui întru muntele acesta!
7. Întoarceți-vă și vă sculați voi și păsați la muntele amoreilor și cătră toți cea de pe Împrejurul Haravilor, la munte și la cîmpu și cătră amiază și pre lângă mare, pămîntul Hanaan și în preajma Livanului, până la rîul cel mare, Efrat.
8. Vedeți, am dat înaintea voastră pămîntul; intrăndu înlăuntru, moșteniți de tot pămîntul carele am jurat părinților voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dau lor și simenții lor după dănșii.»
9. Și ziș cătră voi întru vrêmea acêea zicîndu: «Nu voiu putea singur să vă portu pre voi.
10. Domnul Dumnezeul nostru v-au înmulțit pre voi și, iată, sînteți astăzi ca stêtele ceriului de mulți.
11. Domnul Dumnezeul părinților voștri să vă adaoă voao ca să fiți cu o mie de părți mai mult și să vă blagoslovească pre voi, după cum au grăit voao.
12. Cum voiu putea singur a purta osteneala voastră și statul vostru și pricile voastre?
13. Dați voao oameni înțelepți și știuți și cu minte la neamurile voastre și voiu pune pre dănșii preste voi povățuitori voao.»
14. Și mi-aș răspunsu și ați zis: «Bun iaste cuvîntul carele ai grăit să faci.»
15. Și am luat dentru voi oameni înțelepți și știutori și cu minte și i-am pus pre ei să po/vățască preste voi, preste mii, și

Ms. 45

Ms. 4389

Versiunea modernă

A DOA LÊGE

CAP 1

1. Acestea-s cuvintele care au grăit Moisi la tot Israil, decinde de Iordan, în pustiu, către apus, aproape de Marea Roșie, întru mijlocul Faran, Tofolon, și Lovon, și Avlon și spre Cêle de aur.

2. 11 dzile de la Horiv cale pre muntele Siir, pân-la Cadis-Varni.

3. Și fu întru al patruzecilea an, întru 11 lună, într-una a luni, grăi Moisi către fiii lui Israil după toate câte au porîncit Domnul lui către înșii.

4. După ce au ucis pre Sion, împăratul amorieilor, pre ceta ce au lăcuit la Esevon, și pre Og, împăratul Vasanului, pre ceta ce au lăcuit la Astaroth și la Edrai,

5[4]. Decinde de Iordan, în pământul Moav, [5] au început Moisi a arăta lęgea aceasta zicînd:

6. „Domnul Dumnezăul nostru au grăit noao la Horiv zicîndu: «Dăstul vă iaste voao a lăcui în muntele acesta!

7. Întoarceți-vă și vă sculați voi și păsați la muntele amorieilor și către toți ceta de Prenpregiurul Aravilor, la munte și la câmpu, și către amiazăzi și pre lângă maare, pământul Hanaan și în precajma Livanului, pân-la riul cel maare Efrath.

8. Vedeti, am dat înaintea voastră pământul; întrîndu înlontru moștenii de tot pământul carele am giurat părinților voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dau lor pre insul și seminții lor după înșii.»

9. Și zis către voi întru vrîmea acea dzicîndu: «Nu voi putea sîngur să vă portu pre voi.

10. Domnul Dumnezăul vostru v-au înmulțit pre voi și iată sînteți astăzi ca stelele cerului de mulți.

11. Domnul Dumnezăul părinților voștri să vă adaogă voao ca să fiți cu o mie de părți mai multu și să vă blagoslovască pre voi, după cum au grăit voao.

12. Cum voi putea sîngur a purta osteneala voastră și statul vostru și pricele voastre?

13. Dați voao oameni înțelepți și știuți și cu minte la semințiile voastre și voi pune pre înșii preste voi povățuitori voao.»

14. Și mi-ați răspuns și ați dzis: «Bun iaste cuvîntul carele a grăit să faacă.»

15. Și am luat dentru voi oameni înțelepți și știutori și cu minte și i-am pus pre ei să povățască preste voi, preste mii, și preste sute, și preste

CARTEA 5
A LUI MOISEI

A DOUA LÊGE

Ovreește: Elle Haddebarimă

CAPUL DE-NTĂI

1. Acestea sîntu cuvintele care grăi Moisei către toți isralitenii de ceta parte de Iordan, în pustie, despres apus, aproape de Marca Roșie, între Faran, și între Tofol, și între Lovon, și Avlon și în Cêle de aur.

2. 11 zile de la Horiv, cale pre la muntele Scirului, pân-la Cadis-Varni.

3. Și fu la al 40 de an<i>, a 11 lună, în zioa dentăi a lunii, grăi Moisei către tot nărodul feciorilor lui Israil, după toate cîte porânci lor Domnul cu dînsul.

4. După uciderea lui Sion, împăratul Amorieului, care lăcua în Asevon, și a lui Og, a împăratului Vasanului, care lăcua în Astaroth și în Edrai,

5. Decidea de Iordan, în Țara Moavului, început Moisei a mărturisi această lęge zicînd:

6. „Domnul Dumnezul nostru au porîncit noaoă în Horiv zicînd: «Ajunge voaoă de-a mai lăcui într-acest munte!

7. Întoarceți-vă și vă suiți și întrați în muntele Amorieului și la toți cei ce lăcuiesc în Arava, în munte și la luncă și spre amiazăzi, spre dumbrăvi și în lungul mării Țării Hanaanului și împotriva dumbrăvilor pînă la râul cel mare al Efrathului.

8. Și iată am dat țara înaintea voastră, ce păsați de o stăpîniți, cu carea țară m-am jurat părinților voștri, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să o dau lor și seminții lor după dînșii.»

9. Și am grăit către voi în vrîmea acea zicînd: [10] «Nu poci eu sîngur să vă port².

10. Că Domnul Dumnezul v-au înmulțit și iată sînteți astăzi ca stelele cerului de mulți.

11. (Domnul Dumnezul părinților voștri v-au adaos de sînteți de 1000 de ori înmulțit și blagoslovit, cum au grăit voaoă³).

12. Dară cum voi putea purta sîngur ostenețele voastre și greutățile voastre și pîrile voastre?

13. Dați dentru voi bărbați înțelepți și știuți și chibzuiți den semințiile voastre să-i pui să fie voaoă căpetenii.»

14. Atunci voi ați răspuns și ați zis: «Bun lucru iaste care voi faci.»

15. Și am luat den semințiile voastre bărbați înțelepți și știuți și chibzuiți și am pus pre dînșii să vă stăpînească, căpetani, și iuzbaș, și ceaș, și vataș

A DOUA LEGE

CAP. 1

Prima cuvîntare a lui Moise

1. Acestea sînt cuvintele pe care le-a rostit Moise către tot Israelul, în pustie, dincolo de Iordan, în Araba, aproape de Suf, între Paran, Tofel, Laban, Hațerot și Di-Zahab.

2. De la Horeb pînă la Cadeș-Barnea este o cale de unsprezece zile, pe drumul de pe muntele Seir.

3. În al patruzecilea an, în prima zi a celei de-a unsprezecea luni, Moise le-a vorbit fiilor lui Israel despre tot ceea ce îi poruncise Domnul pentru ei.

4. După ce a învins pe Sihon, regele ameriților, care locuia în Heșbon, și pe Og, regele Vasanului, care locuia în Aștarot și în Edrei,

5. Moise a început, dincolo de Iordan, în țara Noab, să tîlcuiască această lege, zicînd:

6. „Domnul Dumnezul nostru ne-a vorbit la Horeb astfel: «Ați locuit destul pe muntele acesta!

7. Întoarceți-vă și porniți spre Muntele Amoriților, treceți pe la toți vecinii lor din Araba, de la munte și de la șes, din Negheb și de pe pîmîntul mării, în țara Canaan și în Liban, pînă la riul cel mare, Eufratul.

8. Iată, v-am dat pîmîntul dinaintea voastră: intrați și luați în stăpînire pîmîntul pe care Domnul a jurat să-l dea părinților voștri, lui Avram, lui Isaac și lui Iacov, lor și urmașilor lor de după ei.»

9. Pe vremea aceea v-am spus: «Singur nu vă pot purta de grijă.

10. Domnul Dumnezul vostru v-a înmulțit într-atît, încît iată, astăzi sînteți tot atît de mulți ca și stelele cerului.

11. Fie ca Domnul Dumnezul părinților voștri să sporască numărul vostru de o mie de ori mai mult și să vă binecuvînteze, așa cum v-a făgăduit!

12. Cum voi mai putea să port singur nevoile voastre, greutățile voastre și neînțelegerile dintre voi?

13. Alegeți-vă bărbați înțelepți, pricepuți și încercați din semințiile voastre și-i voi pune căpetenii peste voi.»

14. Iar voi mi-ați răspuns și ați zis: «Ceea ce vrei să faci nu este un lucru bun.»

15. Atunci am ales dintre voi bărbați înțelepți, pricepuți și încercați și i-am pus cămăuitori peste voi: căpetenii peste mii, peste sute, peste cincizeci,

вещи въ престо вонъ, престо мѣнъ шн престо съте,
 шн престо чнчн зѣчи шн престо зѣче, шн а дъ
 кьтвн рѣкьтвн, ш дн кьтвн рѣкьтвн бѣщн
 51 Шн амь порхчнтъ пх дн кьтвн рѣкьтвн бѣщн фтръ
 брѣмъ ачѣа знкжндъ лѣкхлѣтцн фтръ мнжло
 кхъл фрацнларь бѣщн, шн пх дѣкѣцн днрѣптѣ ф
 тръ мнжло кхл сѣмхлѣн, шн фтръ мнжло кхл фра
 тѣлхн стѣл, шн фтръ мнжло кхъл немѣ рнѣкхлѣн
 52 стѣл. Стѣнх кхнощн сѣрѣзхъл лѣ пх дѣкѣптѣ
 дхптѣ чѣл мнхъ шн дхптѣ чѣл мѣре стѣжх дѣчн сѣ
 нхѣтѣ сѣтѣщн рѣ фѣа сѣмхлѣн кхѣѣ пх дѣкѣптѣ
 лѣхн дмнзѣлѣ дѣптѣ, шн кхѣжнхъл кѣрѣлѣ не
 елѣннхъ кѣ фн дѣспрѣ бѣн хълѣ бѣчн дхѣѣ лѣмнне,
 53 шн хъл бѣн дхн прѣдннѣл. Шн амь порхчнтѣ
 бѣасъ фтръ брѣмъ ачѣа тѣлатѣ кхѣвннѣтѣлѣ кѣрѣлѣ
 фтѣ бѣѣѣ фѣѣ. Шн кхѣжнхъл дѣл хѣрнѣѣ амь
 мѣрѣл тѣптѣ пхѣстнѣл чѣл мѣре, шн фтрѣкошѣ
 тѣлѣ ачѣлѣ, кѣрѣлѣ лѣѣ вѣзхълѣ, кѣлѣ мхнѣтѣлѣ
 амѣрѣхлѣн, дхптѣ кхълѣ ах порхчнтѣ дмнхъл дмн
 зѣлѣ нѣстрѣ нѣасъ, шн амь вѣннтѣ пѣнтѣ лѣкѣ
 54 днѣсѣ бѣрнн. Шн амь знѣсѣ кхѣтвн бѣн вѣннтѣ
 пжнтѣ лѣ мхнѣтѣлѣ амѣрѣхлѣн, дмнхъл дмнзѣлѣ
 нѣ нѣстрѣ дѣ нѣасъ. Вѣдѣѣчн ах дѣптѣ дмнхъл
 дмнзѣлѣлѣ вѣстрѣлѣ фннннтѣ фѣѣѣчн бѣл
 55 трѣ пѣмжнхълѣ, сѣннхълѣлѣ мѣщнѣчнн, шн
 фтѣ кнпѣ ах зѣсѣлѣ дмнхъл дмнзѣлѣлѣ пѣ
 рнцнларь бѣщн бѣасъ, нхѣѣтѣ тѣмѣчн ннѣѣ бѣ
 56 спѣрѣѣчн. Шн ачн вѣннтѣ тѣчн лѣмнне, шн
 ачн знѣсѣ, стѣтрнмнтѣм сѣлѣмнн фннннтѣ нѣлѣ
 трѣ шн стѣѣрѣѣѣѣ нѣасъ пѣмжнхълѣ, шн сѣ
 не стѣѣ нѣасъ рѣспѣлѣлѣ, кѣлѣ прѣ кѣрѣ некѣмъ сѣ
 57 фтръ джнѣсѣ, шн чѣптѣчнѣлѣ фкѣрѣлѣ бѣмъ фтрѣ
 фтѣлѣ. Шн пѣткѣ фннннтѣ мѣ кхѣжнхълѣлѣ,
 шн лѣлѣн дѣн трѣбѣн дѣн спѣрѣѣѣѣ, сѣлѣмннн
 58 кѣптѣ оуѣн сѣмъ дхѣптѣ фѣлѣ. Шн фнтрѣкжндѣ
 елѣѣѣннтѣ фннннтѣ, шн ах вѣннтѣ пѣнтѣ лѣ вѣлѣ
 59 стѣрѣѣѣрѣлѣ шн ах чѣрѣкѣптѣ прѣ джнѣсѣ. Шн
 лѣлѣрѣ фмжнхълѣ лѣсѣ дѣнрѣсѣлѣлѣ пѣмжнхълѣ шн
 дхѣѣрѣ кхѣтвн нѣн, шн знѣѣтѣ бѣлѣ дѣптѣ пѣмжн
 60 тѣлѣ, кѣрѣлѣ дмнхъл дмнзѣлѣлѣ нѣстрѣлѣ нѣдѣ нѣсѣ.
 Шн нѣѣѣрѣлѣ стѣѣѣѣчн, чѣ ачн кѣлѣкѣтѣ кх
 61 жнхълѣлѣ дмнхълѣ дмнзѣлѣлѣ вѣстрѣлѣ шн ачн
 кѣрѣпнтѣлѣ фкѣрѣѣрѣлѣ вѣлѣстрѣ шн ачн знѣсѣ.
 62 Пѣнтѣрѣлѣ кѣчѣ нѣѣлѣ фѣстѣлѣ оуѣрѣндѣлѣ дмнхълѣ прѣ
 нѣн, нѣѣлѣ кѣсѣ прѣ нѣн дѣн пѣмжнхълѣлѣ егѣпѣтѣлѣ
 63 лѣн, стѣне дѣѣ прѣ нѣн лѣмжннѣлѣ амѣрѣнлѣрѣ
 кн кѣлѣѣнѣ пѣлѣрѣ прѣ нѣн. Оуѣн дѣне сѣмъ нѣн з
 64 бѣрѣ фѣѣѣчн бѣщн вѣлѣ сѣѣѣннтѣлѣ нѣмѣлѣ вѣлѣстрѣ
 знкжндѣлѣ, лнмѣѣтѣ мѣре шн мѣлѣптѣ, шн мѣннтѣ
 рѣ дѣкѣѣтѣ нѣн, шн чѣптѣчнн мѣрн шн знѣнтѣ
 65 пѣнтѣлѣчѣрѣн, чѣшн фѣѣѣѣ рѣ оуѣрѣлѣлѣ амь вѣзхълѣ
 кѣлѣ лѣкѣлѣ. Шн амь знѣсѣ кхѣтвн бѣн стѣмхѣѣтѣ
 66 мѣѣ, ннчн стѣѣлѣ спѣмжнхълѣ рѣкѣтвн рѣжн
 лѣ шнѣ. Дмнхъл дмнзѣлѣлѣ нѣстрѣлѣ, чѣлѣ чѣмѣѣ
 67 чѣ фннннтѣ фѣѣѣчн нѣлѣстрѣ, сѣлѣ вѣлѣптѣ прѣ
 джншнѣ фтрѣѣнѣ кх бѣн, дхѣптѣ тѣлатѣ кѣптѣ
 68 ах фѣкѣлѣтѣ бѣасъ фпѣмжнхълѣ егѣпѣтѣлѣлѣ.
 Шн фтръ пхѣстнѣлѣ ачѣѣлѣ кѣрѣлѣ ачѣ вѣзхълѣ
 69 фнчкнпѣ тѣѣл хѣрнннтѣ, кх хѣрнѣлѣ дмнѣ дмнѣ

Biblia, 1688, pag. 125, col. I

preste sute, și preste cincizeci, și preste zêce, și aducători de cărți
 judecătorilor voștri.

16. Și am poruncit judecătorilor voștri întru vremea aceea
 zicîndu: «Ascultați întru mijlocul fraților voștri și judecați drept
 întru mijlocul omului și întru mijlocul fratelui său și întru
 mijlocul nememecului său.

17. Să nu cunoști obrazul la judecată după cel micu și după
 cel mare să judeci, să nu te sfiști de fața omului, căce judecata a
 lui Dumnezeu iaste și cuvîntul carele nesilnic va fi de spre voi îl
 veți aduce la mine și-l voi auzi pre dănsul.»

18. Și am poruncit voao întru vremea aceea toate cuvintele
 carele veți face.

19. Și sculîndu-ne de la Horiv, am mersu tot pustiul cel mare
 și înfricoșatul acela carele aș văzut, calea muntelui amoreului,
 după cum au poruncit Domnul Dumnezeuul nostru noao, și am
 venit până la Cadis-Varni.

20. Și am zis cătră voi: «Venit-aș pînă la muntele amoreului,
 Domnul Dumnezeuul nostru dă noao.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezeuul vostru înaintea fêji
 voastre pămîntul: suindu-vă, moșteniți în ce chip au zis Domnul
 Dumnezăul părinților voștri voao; nu vă têmeți, nice vă spărêți!»

22. Și ați venit toți la mine și ați zis: «Să trimitem oameni
 înaintea noastră și să cerceteze noao pămîntul și să ne spuie noao
 răspunsu, calea pre care ne vom sui întru dînsa și cetățile în
 carele vom întra în êle.»

23. Și plăcu înaintea mea cuvîntul și luaiu dentru voi
 doisprăzêce oameni, cîte un om după fêliu.

24. Și întorcîndu-s<e> s-au suit în munte și au venit până la
 Valea Strugurului și au cercatu-o pre dînsa.

25. Și luară în mînule lor den roada pămîntului și aduseră
 cătră noi și zicea: «Bun iaste pămîntul carele Domnul Dumnezăul
 nostru ne dă noao.»

26. Și n-aș vrut să vă suiți, ce ați călcat cuvîntul Domnului
 Dumnezăului vostru.

27 [26]. Și ați cîrtitu în corturile voastre și ați zis: [27] «Pentru
 căce ne-au fostu urîndu Domnul pre noi, ne-au scos pre noi den
 pămîntul Eghiptelui să ne dea pre noi la mîmile amoreilor, ca să
 ne piarză pre noi.

28. Unde ne suim noi?» Iară frații voștri v-au osebit inema
 voastră, zicîndu: «Limbă mare și multă și mai tare decît noi, și
 cetăți mari și zidite până la ceriu, ce și feciori de uriaș am văzut
 acolo.»

29. Și am zis cătră voi: «Să nu vă têmeți, nici să vă spămîntați
 de cătră dînșii.

30. Domnul Dumnezăul nostru, cela ce mîrge înaintea fêji
 noastre, el va bate pre dînșii, împreună cu voi, după toate cîte au
 făcut voao în pămîntul Eghiptelui.

31. Și întru pustiul acesta carele aș văzutu în ce chip te-au
 hrănit cu hrană Domnul Dumnezăul tău, în ce chip ar fi purtat

Ms. 45

cincizeci, și presté dzeci, și aducători de cărți judecătorilor voștri.

16. Și porinții judecătorilor voștri: «Ascultați întru mijlocul fraților voștri și judecați dreptu întru mijlocul omului și întru mijlocul fratelui și întru mijlocul prișleplului lui.

17. Să nu cunoști obrazul la giudeț după cel mic și după cel mare să giudeci, să nu te sfiști de fața omului, căce giudețul a lui Dumnezău iaste și cuvântul carele năsălnic¹ va fi despre voi veți aduce pre el la mine și-l voi audzi pre el.»

18. Și porinții voao întru vrêmea acêea toate cuvintele carele veți face.

19. Și sculându-ne de la Horiv, am mersu tot pustiuul cel mare și strașnicul acela carele am vădzut calea muntelui amorceiului, după cum au porâncit Domnul Dumnezăul nostru noao, și am venit pân-la Cadis-Varni.

20. Și am dzis cătră voi: «Venit-ați pân-la muntele amorceiului carele Domnul Dumnezăul nostru dă noao.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezăul vostru înaintea fêții voastre pământul, suindu-vă moșneniți în ce chip au dzis Domnul Dumnezăul părinților voștri voao; nu vă têmeți, nici vă spărițați!»

22. Și ați venit toți la mine și mi-ați dzis: «Să trimitem oameni înaintea noastră și să cercce noao pământul și să ne spuie noao răspunsu, calea pre carea ne vom sui întru însă și cetățile întru care ne vom sui întru êle.»

23. Și plăcu înaintea mea cuvântul și lui dentru voi 12 oameni, câte pre un om după fêli.

24. Și întorcându-să s-au suit în munte și au venit pân-la Valea Strugurului și au cercatu-o pre însă.

25. Și luară întru mânele lor den roada pământului și aduseră cătră noi și dzicea: «Bun iaste pământul carele Domnul Dumnezăul nostru ne dă noao.»

26. Și nu ați vrut să vă suiți, ce ați pricit cuvântul Domnului Dumnezăului vostru.

27 [26]. Și ați cărtit întru corturile voastre și ați dzis: [27] «Pentru căce ne-au fostu urându Domnul pre noi ne-au scos pre noi den pământul Eghiptului să ne dea pre noi la mânele amorceilor ca să ne surpe pre noi.

28. Unde noi ne suim?» Iară frații voștri v-au usăbit inema voastră dzicindu: «Limbă mare și multă și mai tare decît noi și cetăți mari și zidite pân-la ceriu, ce și ficiori de uriași am vădzut acolo.»

29. Și am dzis cătră voi: «Să nu vă têmeți, nice să vă spămîntați de cătră înșii.

30. Domnul Dumnezăul nostru, cela ce merge înaintea fêței noastre el va bate împreună pre înșii cu voi după toate căce au făcut voao în pământul Eghiptului.

31. Și întru pustiuul acestu mare carele ați văzut < calea muntelui Amorceiului >² în ce chip te-au hrănit cu hrană Domnul Dumnezăul tău, în ce

Ms. 4389

și aducător de cărți judecătorilor voștri.

16. Și am porâncit judecătorilor voștri în vrêmea acêea zicând: «Luați scama între frații voștri și judecați pre direptate între bărbat și între fratele lui și între vinetic.

17. Nu căutați obrazului la judecată, pre cel mare și pre cel mic să judeci. Nu te îndoi de fața omului că judecate³ iaste a lui Dumnezău, iar cuvîntul carele iaste cu greu voao aduceți-l la mine să-l auz.»

18. Și într-aceea vrême am porâncit voao toate cuvintele cîte veți face.

19. Și rădicîndu-ne de la Horiv am trecut toată pustia cea mare și frica acêea carea aț văzut pre calea muntelui amorceiului, cum au porâncit noao Domnul Dumnezăul nostru, și am venit pân-la Cadis-Varni.

20. Și am zis voao: «Venit-ați pân-la muntele amorceiului care au dat Domnul Dumnezăul vostru de l-aț văzut.

21. Vedeți și țara carea o au dat Domnul Dumnezăul vostru voao. Pasați și o luați cum au grăit voao Domnul Dumnezăul părinților voștri; nu vă têmeți, nice vă fie frică!»

22. Iar voi ați venit la mine toți și ați zis: «Să trimitem oameni înaintea noastră să iscodească țara și vor aduce noao răspuns și ne vor spune calea pre carea vom merge și cetățile în care vom vrea să înțrăm.»

23. Și-m plăcu cuvântul acela și luaiu dentru voi 12 bărbat, dentru-o semînție câte 1 bărbat.

24. Și întorcându-se se-au suit în munte și au mers pân-la Răpa Strugurului și o au iscodit.

25. Și au luat în mâinile lor den roada pământului și au adus la voi și au spus: «Bunăitatea pământului care l-au dat voao Dumnezău.»

26. Iar voi n-ați vrut să înțrați, nici să ascultați cuvântul Domnului Dumnezăului vostru.

27. Ce ați gâlcevit pren corturile voastre și ați zis: «Pentru căci ne-au fost urât Domnul pentru acêea ne-au scos den țara Eghiptului să dea pre noi în mâinele amorceilor să ne piarză.

28. Dară unde să înțrăm?» Că iscoadele au întors inimile noastre zicînd: «Limbă iaste multă și mai tare de noi și cetăți sânt mari și nalte pân-la cer și am văzut acolo și feciori de uriași.»

29. Iar eu am zis voao: «Nu vă têmeți, nici vă fie frică de dînșii.

30. Că Domnul Dumnezăul nostru carele merge înaintea fêțelor voastre acela va bate pre dînșii cu voi cum au făcut voao și în Țara Eghiptului înaintea ochilor voștri.

31. Și cum ai văzut și în pustia aceasta că te-au hrănit Domnul Dumnezăul tău ca cum hrănește un

Versiunea modernă

peste zeci, precum și dregători peste semințiile voastre.

16. Tot atunci, am poruncit judecătorilor voștri astfel: «Ascultați pricinile dintre frații voștri și judecați cu dreptate neînțelegerile fiecăruia, alături cu fratele său, cît și cu cel pripășit din străinătate.

17. Să nu luați în seamă înfățișarea nimănui atunci cînd judecați, ci să ascultați pe cel mic ca și pe cel mare. Nu vă lăsați înflăcănați de înfățișarea oamenilor, căci judecata este a lui Dumnezeu. Dacă o pricină este prea grea pentru voi, aduceți-o la mine și cu o voi asculta.»

18. Astfel v-am poruncit în vremea aceea despre toate îndatoririle voastre.

19. După ce am pornit de la Horeb, așa cum ne-a poruncit Domnul Dumnezeu nostru, am străbătut tot pustiuul acela mare și înfricoșător pe care l-ați văzut, în drum spre muntele amoriților, și am ajuns la Cadeș-Barnea.

20. Acolo v-am spus: «Ați ajuns pînă la muntele amoriților, pe care Domnul Dumnezeu nostru ni-l dă nouă.

21. Iată, Domnul Dumnezeu tău și-a dat pământul dinaintea ta. Du-te și întinde-ți stăpînireca asupra lui, așa cum și-a zis Domnul Dumnezeu părinților tăi. Nu te teme și nu te înpăimînta!»

22. Atunci ați venit cu toții la mine și mi-ați spus: «Să trimitem înaintea noastră oameni care să cerceteze țara și să ne dea de știre despre calea de urcat spre ea, precum și despre cetățile în care vom intra.»

23. Cuvîntarea voastră mi-a plăcut și am ales dintre voi doisprezece oameni, cîte unul din fiecare semînție.

24. Aceștia s-au îndreptat spre munte și au urcat pînă au ajuns la Valea Strugurelui pe care au cercetat-o.

25. Și-au luat apoi din roadele pământului, le-au adus la noi și ne-au spus: «Mănoasă este țara pe care ne-o dă Domnul Dumnezeu nostru.»

26. Voi însă n-ați vrut să urcați acolo, ci v-ați împotrivit poruncii Domnului Dumnezeului vostru.

27. Ați cîrtit în corturile voastre și ați zis: «Pentru că Domnul ne urăște, ne-a scos din țara Egiptului, ca să ne dea în mîinile amoriților și să ne nimicească.

28. Unde să urcăm?» Căci ni s-a frînt inima cînd frații noștri ne-au spus: «Poporul acela este înalt de statură și numeros, mai puternic decît noi; cetățile sînt mari, cu ziduri pînă la cer; chiar și pe fiii lui Enac i-am văzut acolo.»

29. Atunci v-am spus: «Nu vă înpăimîntați și nu vă temeți de ei.

30. Domnul Dumnezeu vostru, care merge înaintea voastră, va lupta el însuși pentru voi, tot așa cum a mai făcut și în Egipt, precum ați văzut.

31. Același lucru l-ați văzut și în pustiu: Domnul Dumnezeu tău te-a purtat, așa cum un părinte își

Ms. 45

chip ar fi purtat niscare om cu hrane pre fiul său³ preste toată calea carea ați mersu pân-ați venit la locul acesta.»

32. Și întru cuvântul acesta nu v-ați încredzut Domnului Dumnedzăului vostru,

33. Carele merge înaintea, mainte de voi în cale, a alêge voao loc, povățuindu pre voi cu foc noaptea, arătându voao calea pre carea mergeți pre ea și cu nor dzua.

34. Și audzi Domnul glasul cuvintelor voastre și scârbindu-să să giură dzicîndu:

35. «Să va vedea cineva dentru oamenii aceștea pământul acestu bun carele cu am giurat părinților lor,»

36. Afară den Halev, ficiorul lui Iefthoni, acesta va vedea pre însul și acestuia voi da pământul pre carele s-au suit și fiilor lui pentru căce iaste el apropiat la câte-s ale Domnului.»

37. Și pre mine s-au scârbît Domnul prena voi dzicîndu: «Nici tu vei întra acolo!

38. Iisus, ficiorul lui Navi, cela ce șeade lângă tînc, acesta va merge acolo, pre însul întărește pentru că el îl va împărți pre el lui Israil cu sorți.

39. Și copiii voștri carii ați dzis întru jac să fie și tot copilul tînc, carele nu știe rău au bun astăzi, aceștea vor întra acolo și lor voi da pre el și ei vor moșteni pre el.

40. Și voi întorcîndu-vă vă tăbărăți la pustiu, calea despre Marea Roșie.»

41. Și ați răspuns și mi-ați dzis mic: «Greșit-am înaintea Domnului Dumnedzăului nostru! Noi suindu-ne ne vom bate după toate căte au porîncit Domnul Dumnedzăul nostru noao.» Și luînd fieștecarele vasele⁴ lui cêle de război ale lui și adunându-vă, vă suiți la munte.

42. Și dzise Domnul cătră mine: «Dzi lor și să nu să suie, nice să vă bateți, că nu sântu <cu> voi și să nu vă surpați înaintea neprietenilor voștri.»

43. Și am grăit voao și nu m-ați ascultat pre mine și ați călcat cuvântul Domnului și, silindu-mă, v-ați suit în munte.

44. Și ieși amorreul cela ce lăcuia în muntele acela în întîmpinarea voastră și v-au gonit pre voi, ca cîndu are face albinele și vă rîniia pre voi de la Siir pîn-la Erma.

45. Și ședzîndu plîngeți înaintea Domnului, și n-au ascultat Domnul glasul vostru, nici au luat aminte pre voi.

46. Și ați ședzut la Cadis dzile multe căte odată dzile ați ședzut.

CAP 2

1. Și întorcîndu-ne ne-am pomit la pustiu, calea despre Marea Roșie, în ce chip au grăit Domnul cătră mine, și am încungiurat muntele Siir dzile multe.

2. Și zise Domnul cătră mine:

3. «Destul iaste voao a încungiura muntele acesta! Întorceți-vă dară spre miadzînoapte!

4. Și nărodului acestuia porîncêște dzicîndu: Voi trêceți pre aproape, pre hotarile fraților noștri, fiilor Isav, carii lăcuiescu la Siir, și să vor spă/mînta de voi și să vor spăria foarte.

Ms. 4389

om pre un fecior al lui în toate căile în care aș umblat pînă aș venit la acest loc.»

32. Ce nici în cuvântul acesta n-aș crezut Domnului Dumnezeului vostru,

33. Care merge pre cale înaintea voastră să vă aleagă loc ducîndu-vă noaptea cu foc, arătîndu-vă calea pre carea veți merge iar zioa cu nor.

34. Și auzi Domnul Dumnezeu glasul cuvintelor voastre și se mînic și se jură zicînd:

35. «Nu veți vedea nici unul den bărbaiți aceștea țara cea bună cu carea m-am jurat cu părinților voștri.

36. Fără numai Halev, feciorul lui Efthonii, acela o va vedea, lui voi da pământul care l-au călcat și feciorilor lui, că au răvnit Domnului.»

37. Și se-au mîniat și pre tînc Domnul pentru voi și au zis: «Nici tu nu vei întra acolo!

38. Ce Isus, feciorul lui Navii, carele stă înaintea ta, acela va întra într-ansă, pre acela întărește că acela o va moștina lui Israil.

39. Și copiii voștri carii aș zis că vor fi în robie și tot copilul tînc care nu știe astăzi binele și răul, acela vor întra acolo și acela o voi da și acela o vor moștina.

40. Iar voi v-aș întors și v-aș tăbărat în pustie pre calea Mării Roșie.»

41. Și aș zis cătră mine: «Greșit-am noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru! Ce vom merge și vom tăia după cum au porîncit noao Domnul Dumnezeul nostru.» Și luîndu-vă fieștecare armele sale cea de război și adunându-vă v-aș suit în munte.

42. Iar Domnul au zis cătră mine: «Zi lor să nu se suie, nici să se bată că nu sânt eu cu dînzii să nu se surpe înaintea vrăjmașilor voștri.»

43. Și am grăit voao și nu m-aș ascultat, ce aș călcat cuvîntul Domnului și, pripindu-vă, v-aș suit în munte.

44. Iar ammoreii carci lăcuia în muntele acela au ieșit înaintea voastră și v-au gonit ca cum fac albinile și v-au tăiat de la Seir pînă la Erma.

45. De-acii atunci v-aș întors și șăzînd aș plîns înaintea Domnului, iar Domnul n-au căutat spre plîngerea voastră, nici au băgat seamă de voi.

46. Și aș șăzut în Caddis multe zile, căte zile aș șăzut acolo.

CAP 2

1. Și întorcîndu-ne ne-am rădicat în pustie, pre calea Mării Roșie, cum grăise către mine Domnul și am încungiurat muntele Seirului multă vreme.

2. Și zise Domnul către mine:

3. «Ajunge-vă de-a încunjura acest munte! Ce vă întorceți spre miadzînoapte!

4. Și porîncêște nărodului zicînd: Voi să trêceți pre hotarile fraților voștri, ale feciorilor lui Isav, carci lăcuiesc în Seir, iar ei se vor înfricoșa de voi și se vor teme foarte.

Versiunea modernă

poartă fiul, tot drumul ce l-ați străbătut pînă ați ajuns la locul acesta.»

32. Cu toate acestea, nu ați crezut în Domnul Dumnezeul vostru,

33. Care a străbătut drumul înaintea voastră, ca să vă caute un loc de popas. Noaptea vă călăuzea cu foc, iar ziua cu nor, arătîndu-vă calea pe care să mergeți.

34. Cînd Domnul a auzit răsunchul cuvintelor voastre, s-a mîniat și a jurat:

35. «Nici unul dintre acești oameni ticăloși nu va vedea pământul pe care am jurat să-l dau părinților voștri.

36. Nimeni în afară de Caleb, fiul lui Iefone; el îl va vedea, și doar lui și fiilor lui voi da pământul pe care a pășit pentru că el a urmat îndeaproape pe Domnul.»

37. Și pe mine s-a mîniat Domnul din pricina voastră și mi-a spus: «Nici tu nu vei întra acolo!

38. Iosua, fiul lui Navi, care este în slujba ta, va intra. Pe el să-l împuternicești, căci prin el va ajunge Israil să stăpînească țara.

39. Iar pruncii voștri, despre care spuneți că vor ajunge pradă de război, și copiii voștri, care încă nu deosebesc binele de rău, aceștia vor intra acolo. Lor le voi da țara și ei o vor stăpîni.

40. Cît despre voi, întorceți-vă și plecați în pustie, pe drumul către Marea Roșie.»

41. Atunci voi mi-ați răspuns: «Am păcătuit față de Domnul Dumnezeul nostru! Dar acum ne ducem și vom lupta, așa cum ne-a porîncit Domnul Dumnezeul nostru.» Și fiecare și-a luat armele și s-a încins cu ele ca să se urce pe munte.

42. Dar Domnul mi-a zis: «Așa să le spui: Nu vă urcați și nu vă luptați, ca să nu vă doboare vrăjmașii voștri, căci eu nu sînt în mijlocul vostru.»

43. Așa v-am vorbit, dar voi nu m-ați ascultat, ați călcat porunca Domnului și, semețîndu-vă, v-ați urcat pe munte.

44. Atunci amoriții de pe muntele acela au ieșit în întîmpinarea voastră și v-au gonit, așa cum fac albinele; apoi v-au spulberat de la Seir pînă la Horma.

45. După ce v-ați întors, ați plîns înaintea Domnului, dar Domnul nu a ascultat glasul vostru și nu v-a luat în seamă.

46. Și ați rămas la Cadeș vreme îndelungată, acolo ați zăbovit multe zile.

CAP. 2

Ținuturile străbătute pînă la Iordan

1. Apoi ne-am întors și am pomit prin pustiu, pe drumul către Marea Roșie, așa cum îmi porîncise Domnul, și am mers vreme îndelungată în jurul Muntelui Seir.

2. Atunci Domnul mi-a spus:

3. «Ați umblat destul în jurul acestui munte! Întorceți-vă acum spre miadzînoapte!

4. Dă-i poporului această poruncă: Veți trece acum prin ținuturile fraților voștri, fiu lui Isav, care locuiesc în Seir. Ei se vor teme de voi, dar să vă păziți bine.

РКС

5 мжнпъ дъ вонъ . Шн севоѣ стѣрѣ фѣарпѣ, сѣ
 нѣ сѣтеци къ джншн рѣзѣнъ, пѣнтръ къ нѣ
 вон дѣ вѣас дѣн пѣмжнпъ лѣрѣ ннчѣ оуѣрѣ дѣ
 пнчѣрѣ, пѣнтръ къ нѣ сѣрцѣ ам дѣпѣ фнларъ лѣн
 51 сѣафъ, мжнпѣе лѣнъ, сѣнрѣ . Къ арннпѣ вѣн
 къ мпѣрѣ вѣкѣше дѣ лѣ джншн шн вѣнчѣ мжнпѣ,
 шн дѣлѣ мѣсѣрѣ вѣнчѣ лѣ дѣ лѣ джншн къ лѣ
 52 мжнпѣ шн вѣнчѣ вѣ . Пѣнтръ къ дѣмѣ лѣ дѣ
 мжнпѣ лѣ нѣсѣрѣ вѣнчѣ лѣнпѣ фнларъ мжн
 нѣдѣрѣ пѣлѣ, къ нѣошѣ къ мѣ лн пѣнтрѣ къ пѣлѣ
 вѣ чѣ лѣ мѣрѣ шн фѣрѣошѣмѣ лѣ, лѣсѣтѣ вѣтѣ пѣ
 53 лѣ сѣнчѣ дѣ лѣнчѣ дѣмѣ лѣ дѣмѣ лѣ лѣ къ пѣнчѣ
 нѣтѣн лнпѣнпѣ дѣ къ вѣжнпѣ . Шн ам трѣнчѣ
 прѣ фнларѣ нѣшн фнларъ лѣн сѣафъ, прѣ чѣ лѣ чѣ лѣ
 вѣ лѣ фѣ сѣнрѣ лѣнчѣ вѣ лѣ лѣ вѣнчѣ дѣ лѣ сѣнчѣ шн
 дѣ лѣ гѣсѣнѣ гѣсѣрѣ, шн фѣрѣошѣмѣ лѣ лѣ трѣнчѣ
 54 вѣ лѣ пѣсѣтѣмѣ лѣн, мѣсѣ . Шн знѣсѣ дѣмѣ лѣ
 къ сѣрѣ мнѣ, нѣ вѣ лѣ фѣрѣошѣмѣ къ мѣсѣнпѣнчѣ,
 шн сѣнчѣ лѣбнчѣ лѣ джншн рѣзѣнъ, пѣнтръ къ
 нѣ вѣн дѣ вѣас дѣн пѣмжнпъ лѣн фѣрѣ сѣрцѣ,
 пѣнтръ къ фнларѣ лѣн лѣпѣ ам дѣпѣ прѣ арѣн
 55 амѣнн . Сѣмннпѣ лѣ фѣсѣтѣ шѣжнѣ мѣ
 фнларѣ прѣ джншѣ, лѣмѣ вѣ мѣрѣ шн мѣлѣпѣ
 лѣ шн пѣрѣ, къ шн сѣнчѣнѣ . Рафѣннѣ сѣвоѣ сѣ
 нѣпѣ шн лѣтѣщѣ, къ шн сѣнчѣмѣнчѣ, шн мѣсѣнпѣ
 56 нѣн, нѣмѣсѣ прѣ сѣнчѣ сѣмнн . Шн лѣ сѣнрѣ,
 шн дѣ фѣрѣошѣмѣ лѣн фнларѣ, шн фнларѣ лѣн сѣафъ,
 къ пѣрѣ дѣпѣ прѣ сѣнчѣ шн лѣ сѣрѣ прѣ сѣнчѣ дѣ лѣ фѣ
 57 чѣ лѣрѣ, шн сѣ лѣкѣнрѣ пѣнтрѣ джншнѣ, фѣтѣ нѣ
 лѣ фѣрѣошѣмѣ лѣнчѣ пѣмжнпъ лѣнчѣ мѣсѣннрѣн лѣн
 58 къ рѣсѣ лѣ дѣпѣ дѣмѣ лѣ лѣрѣ . Дѣмѣ лѣ дѣрѣ сѣкѣ
 лѣчѣнѣ, шн вѣ рѣднѣрѣнчѣ вѣнчѣ шн мѣсѣрѣ прѣ лѣ
 59 прѣошѣ дѣ вѣ лѣ сѣрѣнѣ . Шн знѣсѣ къ рѣсѣ лѣ
 мѣрѣ прѣ арѣнчѣ, дѣ къ рѣсѣ лѣ рѣнчѣ пѣнчѣ амѣ
 прѣнчѣмѣ вѣ лѣ сѣрѣнѣ, лѣ шнчѣ, нѣ дѣ лѣнчѣ, пѣ
 60 нѣ лѣ къ вѣ лѣ прѣошѣ сѣмннпѣ, сѣмннларѣ, рѣ
 сѣнннчѣ дѣн пѣрѣрѣ лѣнчѣ къ мѣ сѣлѣ жѣрѣпѣ дѣ
 61 вѣ, нѣ лѣ дѣмѣ лѣ лѣрѣ . Шн мжнпѣ лѣнчѣ дѣмѣ лѣ
 сѣрѣ прѣсѣтѣ сѣнчѣ сѣнчѣ прѣ сѣнчѣ дѣн пѣрѣрѣ
 62 прѣнчѣ оуѣнѣ лѣ къ вѣ лѣпѣ . Шн фѣ дѣн вѣрѣмѣ
 чѣ, къ вѣрѣ прѣошѣ сѣрѣнчѣнчѣ чѣнчѣ сѣнннчѣ, мѣ
 63 рѣнчѣ дѣн мжнпѣ лѣнчѣ нѣрѣ лѣ лѣн . Шн гѣнчѣ
 нѣ дѣмѣ лѣ къ прѣрѣ мнѣ, знѣжнѣ . Тѣ мѣрѣнчѣ
 64 лѣсѣтѣ прѣ арѣнчѣ дѣ жѣрѣрѣ лѣ мѣсѣ прѣ арѣнчѣ .
 65 Шн вѣнчѣ арѣнчѣ арѣнчѣ дѣ фнларѣ лѣмѣнчѣ, нѣ
 чннчѣ вѣрѣрѣ лѣрѣ, шн сѣнчѣ лѣбнчѣ къ джн
 шн лѣ, рѣзѣнъ, пѣнтръ къ нѣ вѣн дѣ дѣн пѣмжн
 66 пѣ лѣ фнларѣ лѣнчѣ амѣнчѣ, чѣтѣ фѣрѣ сѣрцѣ, къ фѣ
 лѣрѣ лѣнчѣ лѣпѣ, ам дѣпѣ прѣ сѣ лѣ сѣрцѣ .
 67 Пѣмжнпѣ лѣнчѣ рафѣннѣ сѣсѣ лѣнчѣ, пѣнтрѣ къ
 прѣ джншѣ, рафѣннѣ лѣкѣ лѣ, шн мѣнчѣ лѣнчѣ нѣ
 68 къ мѣсѣ прѣ джншнѣ, жѣрѣмннѣ . Дѣмѣ лѣ мѣ
 рѣ шн мѣлѣпѣ шн пѣрѣ, къ шн чѣнчѣ сѣнчѣ сѣмннчѣ
 69 шн нѣ пѣрѣрѣ прѣ джншн дѣмѣ лѣ дѣ къ вѣрѣ
 фѣчѣ лѣрѣ, шн лѣ мѣсѣннчѣ шн сѣ лѣкѣнрѣ пѣн
 70 трѣ джншн пѣнчѣ лѣсѣ лѣ лѣсѣ . Лѣнчѣ нѣ
 лѣ фѣрѣошѣмѣ фнларѣ сѣафъ, чѣ лѣрѣ чѣ лѣкѣсѣкѣ, лѣ
 71 сѣнрѣ, фѣтѣ нѣ лѣ сѣрѣ прѣ хѣрѣ лѣ, дѣ къ вѣрѣ
 фѣчѣ лѣрѣ, шн лѣ мѣсѣннчѣ прѣ джншн шн сѣ

Biblia, 1688, pag. 126, col. I

5. Să nu bateți cu dinșii războiu, pentru că nu voui da voao den pământul lor nice urmă de picior, pentru că cu sorți am dat fiilor lui Isaf muntele lui Siir.

6. Cu argint veți cumpăra bucate de la dinșii și veți mânca; și apa cu măsură veți lua de la dinșii cu argint și veți bea.

7. Pentru că Domnul Dumnăzăul nostru te-au blagoslovit în tot faptul mîinilor tale, cunoaște cum ai petrecut pustiuil cel mare și înfricoșatul acesta. Iată, patruzeci de ani Domnul Dumnezăul tău – cu tine, nu te-ai lipsit de cuvînt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, fiii lui Isaf, pre ceia ce lăcuia în Siir lîngă calea Aravei de la Elon și de la Gasion-Gaver, și întorcîndu-ne, am trecut calea pustiuului Moav.

9. Și zise Domnul cătră mine: «Nu vă învrăbiți cu moavitênii și să nu loviți la dinșii războiu, pentru că nu voui da voao den pământul lui întru sorți, pentru că fiilor lui Lot am dat pre Aroir a moșteni.

10. Oamenii au fost șazănd mai înainte pre dînsul, limbă mare și multă și tare, ca și enachin.

11. Rafain să vor socoti și aceștea, ca și enachimii; și moavitênii numescu pre ei oameni.

12. Și la Siir șădea horeul mai înainte; și fiii lui Isaf i-au pierdut pre ei și au surpat pre ei de la fața lor, și să lăcuiră pentru dinșii în ce chip au făcut Israil pământul moștenirii lui carele au dat Domnul lor.

13. Acum dară, sculați-vă și vă rădicați voi și mărgeți pre aproape de valea Zareth.»

14. Și zilele carele am mersu pre aproape de Cadis-Varni, până am trecut valea Zareth, 30 și 8 de ani, până au căzut toată seminția oamenilor războinici den tabără, după cum s-au jurat Domnul Dumnezăul lor.

15. Și mîna lui Dumnezău era preste ei, ca să-i topească pre ei den tabără, până unde au căzut.

16. Și fu den vrîmea ce căzură toți bărbații cei războiu, murind den mijlocul norodului,

17. Și grăi Domnul cătră mine zicînd:

18. «Tu mergi astăzi pre aproape de hotarale Moav, pre Aroir.

19. Și veți apropiia aproape de fiii lui Aman; nu țineți vrajbă lor și să nu vă loviți cu dinșii la războiu, pentru că nu voui da den pământul fiilor lui Aman ție întru sorțu, că fiilor lui Lot am dat pre el cu sorțu.

20. Pământul lui Rafail să va socoti, pentru că pre dînsul rafaini lăcuia; și manitenii numescu pre dinșii zohomin,

21. Limbă mare și multă și tare, ca și cei den Enachim. Și i-au pierdut pre dinșii Domnul de cătră fața lor, și au moștenit și să lăcuiră pentru dînșii până în ziua aceasta,

22. În ce chip au făcut fiilor Isaf, celoră ce lăcuiescu la Siir, în ce chip au surpat pre horeul de cătră fața lor și i-au moștenit pre dinșii și s-au lăcuit pentru dinșii până în ziua aceasta.

Ms. 45

5. Să nu bateți cu înșii război, pentru că nu voi da voao den pământul lor nice urmă de picior, pentru că sorțu am dat fiilor Isav muntele lui Siir.

6. Cu argintu veți cumpăra bucate de la înșii și veți mânca; și apă cu măsură veți lua de la înșii cu argintu și veți bea.

7. Pentru că Domnul Dumnedzăul nostru te-au blagoslovit întru faptul mâinilor tale, cunoaște cum ai petrecut pustiuul cel mare și strașnic acesta. Iată 40 ani Domnul Dumnedzăul tău împreună cu tine și te-ai lipsit de cuvânt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, pre fiii lui Isav, pre ceia ce lăcuia în Siir lângă Calea Arapcă de la Elon și de la Gasion-Gaver; și întorcându-ne am trecut calea a pustiuului Moav.

9. Și dzise Domnul către mine: «Nu vrăjbiți moavitēnii și să nu loviți cu înșii război pentru că nu va da voao den pământul lor întru sorțu pentru că fiilor lui Lot am dat pre Aroir a moștneii.

10. Omin <D> au fostu zedzându mainte pre însu limbă mare și multă și tare ca și enachii.

11. Rafain să vor socoti și aceștea ca și enachimii; și moavitēnii număscu pre ei ominii.

12. Și la Siir ședea Horreul mainte și fii lui Isav i-au pierdut pre ei și i-au surpat pre ei de la fața lor și să lăcuiră pentru înșii în ce chip au făcut Israii pământul moștneirii lui carele au dat Domnul lor.

13. Acum dară sculați-vă și vă rădicați voi și mērgeți pre aproape la valea Zareth.»

14. Și dzilele carele am mersu pre aproape de la Cadis-Varni pân-am trecut valea Zareth 38 de ani, pân-au căzut toată sămânția a oamenilor războinici den tabără, după cum s-au giurat Domnul Dumnedzăul lor.

15. Și mâna lui Dumnedzău era preste ei <ca să-i topască pre ei> den tabără pân-unde au căzut.

16. Și fu în vrēme ce căzură toți bărbații cei războinici murindu în mijlocul nărodului.

17. Și grăi Domnul către mine dzicându:

18. «Tu mergi pre aproape astăzi hotarale Moav, pre Aroir.

19. Și veți apropii aproape de fiii lui Amman; nu înceți vrăjbă lor și să nu vă loviți cu înșii pre război pentru că nu voi da <din> pământul fiilor Amman țic întru sorțu, pentru, că fiilor lui Lot am dat pre ei cu sorțu.

20. Pământul lui Rafain să va socoti pentru că pre însu rafainii lăcuia mainte și amanitēnii îi număscu pre înșii zomin,

21. Limbă mare și multă și tare ca și enachimii. Și i-au pierdut pre înșii Domnul de către fața lor și au moștneii și să lăcuiră pentru înșii pân-întru dzua aceasta.

22. În ce chip au făcut fiilor Isav, celor ce lăcuiescu la Siir, în ce chip au surpat pre horreul de către fața lor și i-au moștneii pre înșii și s-au lăcuiră pentru înșii pân-în dzua de astăzi.

Ms. 4389

5. Ce să nu faceți războiu cu dānșii, că n-am dat voao den țara lor măcară o urmă de un picior, că muntele Scirului l-am dat întru moștinare feciorilor lui Isav.

6. Bucate pre preț de bani să vă cumpărați de la dānșii să mâncați și apă cu măsură să luați de la dānșii și cu preț să beți.

7. Că Domnul Dumnezeul tău te-au blagoslovit întru tot lucrul mâinilor tale, socotește cum ai trecut pustia aceasta mare și înfricoșată. Iată, 40 de ani Domnul Dumnezeul tău cu tine și n-ai cerut cuvânt.»

8. Și am trecut pre frații noștri, feciorii lui Isav, carii lăcuia în Scir la calea Aradului de la Elon și de la Gasion-Gaver; și întorcându-ne am trecut calea în pustia Moavului.

9. Și zise Domnul către mine: «Nu vă învrăjbiți cu moavitēnii, nice faceți cu dānșii războiu că n-am dat voao den țara lor întru moștinare, că feciorilor lui Lot am dat să moștenească Aroirul.

10. Că iominii au fost șazând mai nainte într-ansa nărod mare și mult și tare ca și enachii.

11[10]. Rafan se vor chema și aceștea. [11] Că ca pre enachii și ca pre moavitēni îi chiamă iominii.

12. Și în Scir lăcuia horeii mai nainte, iar feciorii lui Isav îi ucisără și-i dezrădăcinară dennaintea fetei lor și lăcuiră în locul lor, în ce chip au făcut și Israii pre pământ lăcuința lui carea o au dat lor Dumnezeul lor.

13. Ce acum vă sculați și vă porniți și treceți răpa Zarethului.»

14. Și vremea cătă am trecut de la Cadis-Vari până am trecut răpa Zarethului au trecut 38 de ani până au căzut toată seminția oamenilor celor de oaste den tabără cum se jurase lor Domnul.

15. Și mâna Domnului era pre dānșii să-i piarză den tabără până ce căzură.

16. Iar deaca căzură toți bărbații cei de oaste și muriră den mijlocul taberii.

17. Grăi Domnul către mine zicind:

18. «Tu vei trece astăzi hotarale Moavului și ale lui Aroir.

19. Și vei merge aproape de feciorii lui Ammon; să nu vă învrăjbiți cu dānșii nici să faceți cu dānșii războiu, că nu voi da țic den țara feciorilor lui Ammon întru moștinare că o au dat feciorilor lui Lot întru moștinare.

20. Țara Rafainilor se chiamă, că rafainii lăcuia mai nainte într-ansa, iar amonitēnii îi chiamă zomini,

21. Nărod mare și mult și tare ca și pre enachimii. Și pierdu pre dānșii Domnul dennaintea fetelor lor și le luară moșia și lăcuiră într-ansa în locul lor și până în zioa de astăzi.

22. Cum au făcut și cu feciorii lui Isav carii lăcuiesc în Scir, în ce chip au pierdut și pre horcii dennaintea fetei sale și se-au/ prins de lăcuința în locul lor și până în zioa de astăzi.

Versiunea modernă

5. Și să nu-i întărîtați la război, că nu vă voi da din pământul lor nici cît să pui piciorul, deoarece muntele Scir l-am dat în stăpînire lui Isav.

6. Cumpărați de la ei, cu bani, hrană ca să mîncăți, iar apa de băut tot cu bani să o cumpărați de la ei.

7. Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat în toate faptele mîinilor tale și a vegheat cînd ai străbătut pustiuul acesta mare și înfricoșător. Iată, de patruzeci de ani Domnul Dumnezeul tău a fost cu tine și nu ai dus lipsă de nimic.»

8. Și am trecut dincolo de frații noștri, fiii lui Isav, care locuiau în Scir, pe lîngă drumul ce străbate Araba, de la Elat și Ețion-Gaber; apoi ne-am întors și am mers pe drumul spre pustiuul Moab.

9. Atunci Domnul mi-a spus: «Să nu-i hărțuiești pe moabiți și să nu-i întărîtați la luptă, căci nu vă voi da nimic din pământul lor, pentru că Arul l-am dat în stăpînire fiilor lui Lot.

10. Înainte locuiau acolo emiții, un popor mare, numeros și cu oameni înalți de statură, ca și enachii.

11. Ei erau socotiți drept refaiți, ca și enachii; dar moabiții îi numesc emiți.

12. Iar în Scir trăiau înainte horiții, dar fiii lui Isav i-au cotropit și i-au nimicit, apoi s-au așezat în locul lor, așa cum a făcut Israel cu țara pe care i-a dat-o Domnul în stăpînire.

13. Acum haideți, sculați-vă și treceți valea Zaredului!» Și atunci am trecut valea Zaredului.

14. Timpul care s-a scurs de cînd am plecat de la Cadeș-Barne pînă am trecut valea Zaredului a fost de trezeci și opt de ani, rîstimp în care a pierit din tabără întreaga generație a bărbaților în stare să lupte, așa cum hotărîse Domnul.

15. Căci mîna Domnului a fost împotriva lor, ca să-i stîrpească din tabără, pînă cînd au picrit cu toții.

16. După ce au fost răpuși toți bărbații în stare să lupte din mijlocul poporului,

17. Domnul mi-a vorbit și mi-a zis:

18. «Vei trece astăzi hotarale Moavului, pe la Ar.

19. Și te vei apropia de fiii lui Amon, dar să nu-i hărțuiești și să nu-i întărîți la luptă, căci nu-ți voi da nimic din pământul fiilor lui Amon, pentru că le-am dat în stăpînire fiilor lui Lot.

20. Această țară era socotită a lui Refaim, pentru că înainte trăiau în ea rafaiții. Amonii îi numesc zanzumiți.

21. Un popor mare, numeros și înalt de statură, ca și enachii. Domnul i-a nimicit pe refaiți din fața amoniților, care i-au dezmoștenit și s-au așezat în locul lor.

22. Întocmai așa a făcut Domnul și pentru fiii lui Isav care locuiesc în Scir, cînd i-a doborît pe horiții dinaintea lor. Ei i-au dezmoștenit și s-au/ așezat în locul lor, unde trăiesc pînă în zioa de astăzi.

Ms. 45

23. Și eveii ceia, ce lăcuia la Asiroth pân-la Gaza, și capadochii, ceia ce au ieșit de la Capadochia i-au surpat pre ei și s-au lăcut pentru ei.

24. Acum dară sculați-vă și vă duceți și treceți voi valea Arnon. Iată am dat pre mâna ta pre Sion, împăratul Esevon a amorreilor, și pământul lui începe a-l moșteni; lovște cu el război!

25. Întru dzuă aceasta începe a da cutremurul tău și frica ta preste fața a toate limbile ceea ce-suptu cer, carii, audzindu numele tău, să vor turbura și chinuri vor avea de cătră fața ta.»

26. Și am trimis soli den pustiiul Chedmoth cătră Sion, împăratul Esevon, cu cuvinte de pace dzicându:

27. «Trece-voi pre pământul tău, pre cale voi merge, nu voi abate în dreapta au în stînga.

28. Bucate pre argintu în vei da și voi mânca și apă pre bani în vei da și voi bea, afară căce voi trece cu picioarele mele.

29. În ce chip mi-au făcut mic fiii lui Isav, ceia ce lăcuiesc la Siir, și moavitênii, ceia ce lăcuiesc la Aroir, până voi trece pre Iordanul la pământul carele Domnul Dumnezăul nostru ne dă noao.»

30. Și n-au vrut Sion, împăratul Esevon, să trecem noi pre însul, pentru căce au năsălnicit Domnul Dumnezăul nostru duhul lui și au întărit inima lui, pentru ca să și dea în mânele tale ca întru dzuă aceasta.

31. Și dzise Domnul cătră mine: «Iată, am început a da înaintea fetei tale pre Sion, împăratul Esevon, a amorreilor, și pământul lui; și începe a moșteni pământul lui.»

32. Și ieși Sion, împăratul Esevon, întru întimpinarea noastră, el și tot nărodul lui, la război la Eassa.

33. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezăul nostru înaintea fetei noastre întru mânele noastre și am lovit pre el și pre feciorii lui și pre tot nărodul lui.

34. Și am biruit tuturor cetăților lui întru vremea aceea și am surpat toată cetatea pre rându, și muierile lor și feciorii lor, n-am lăsat prinsu viu.

35. Afară den dobitoace ce am robit lor și prăzile cetăților am luat.

36. De la Aroir, carea iaste de la marginea pârului Arnon, și cetatea carea era în vale și pân în muntele Galaad, nu era cetate care să ne fie scăpat noao, pre toate le-au dat Domnul Dumnezăul nostru pre mânele noastre.

37. Afară de la pământul fiilor Amman nu ne-am apropiat toate căce să apropiem de groapa Iacov și cetățile cele den munte, după cum au porâncise Domnul Dumnezăul nostru.

CAP 3

1. Și, întorcându-ne, ne-am suit calca de la Vaasan. Și au ieșit Og, împăratul Vaasan, întru întimpinarea noastră, el și tot nărodul lui, împreună cu însul da război la Adrain.

2. Și dzise Domnul cătră mine: «Să nu te temi de el, căce în mânele tale l-am dat pre el și pre tot

Ms. 4389

23. Și eveii, carei lăcuia în Aroth până la Gaza mergând cappadochii de la Cappadochia i-au omorât și se-au sălășluit în locul lor.

24. Ce acum vă sculați și vă porniți și treceți răpa Arnonului că iată am dat în mâinile tale pre Sion, împăratul Esevonului și al Ammoreiului și începe a moșteni țara lui și astăzi să faci războiu cu dânsul.

25. Acum voi începe a da frică de tine și cutremur înaintea fetei tuturor țărilor căte sânt supt cer. Și ei audzind de numele tău se vor turbura și vor lua durere de fața ta.»

26. Și am trimis soli de la pustia Chedmothului la Sion, împăratul Esevonului, cu cuvinte de pace dzicând:

27. «Să trecem pre țara ta, pre cale vom trece și ne vom abate nici spre stînga, nici spre dreapta.

28. Bucate să vinzi pre bani și apă pre preț să ne dai să bem fără numai cât vom trece cu picioarele.

29. Cum ne-au făcut și feciorii lui Isav carei lăcuiesc în Seir și moavitênii carei lăcuiesc în Aroir, până vom trece Iordanul în țara ceea ce o au dat noao Domnul Dumnezăul nostru.»

30. Iar Sion, împăratul Esevonului, n-au vrut să trecem pre țara lui, că întări Domnul Dumnezăul nostru sufletul lui și învârtoșă inima lui, ca să-l dea în mâinile tale cum vezi astăzi.

31. Și zise Domnul cătră mine: «Iată, am început a da înaintea ta pre Sion, împăratul Esevonului, și al Amoreiului și țara lui, ce începe a moșteni țara lui.»

32. Și ieși Sion, împăratul Esevonului, împotriva noastră, el însu și toți oamenii lui cu dânsul, la războiu în Iasa.

33. Și l-au dat Domnul Dumnezăul nostru înaintea fetei noastre în mânele noastre și am ucis pre dânsul și pre feciorii lui și pre toți oamenii lui.

34. Și am luat toate cetățile lui într-acea vreme și pre rându am surpat toate cetățile și n-au rămas viu într-ășii.

35. Fără numai dobitoacele ce am robit și avuțiile cetăților care am luat.

36. De la Aroir, care iaste gură pârului Arnonului, și orașul care iaste în răpa până la muntele Galaadului, și n-au fost cetate carea să fie scăpat de noi întreagă, ce toate le-a dat Domnul Dumnezăul nostru în mâinile noastre.

37. Fără numai de țara feciorilor lui Amman nu ne-am apropiat și de toate căce se țin cu pârul Iavacului și de cetățile cele den munț precum porâncise Domnul Dumnezăul nostru.

CAP 3

1. Și, întorcându-ne, ne-am suit pre calca cea despre Vaasan. Și ieși Og, împăratul Vasaanului, împotriva noastră la războiu însuș el și toate oștile lui cu dânsul în Adrain.

2. Iar Domnul zise cătră mine: «Nu te teme de dânsul, că în mâinile tale am dat pre dânsul, și pre

Versiunea modernă

23. De asemenea și aviiți, care locuiau prin sat, pînă aproape de Gaza, au fost nimiciri de către caftoriți, care au venit din Caftor și s-au așezat în locul lor.

24. Sculați-vă așadar, porniți și treceți valea Arnonului. Iată că dau în mîinile tale pe Sion, regele amoritilor din Heșbon, și pământul lui. Ia-l în stăpînirea ta și porocște războiul împotriva lui.

25. De astăzi înainte voi insufla tuturor popoarelor de sub cer frica și groază față de tine numai la auzul numelui tău se vor cutremura, iar în fața ta vor fi cuprinși de spaimă.»

26. Din pustiiul Chedemot am trimis atunci către Sion, împăratul Heșbonului, soli cu cuvinte de pace, ca să-i spună:

27. «Lasă-mă să trec prin țara ta. Voi merge numai pe drum, nu mă voi abate nici la dreapta, nici la stînga.

28. Dă-mi hrană pe bani, ca să am ce mânca și vinde-mi apă tot pe bani, ca să am de băut. Voi merge numai pe jos, cu piciorul.

29. Așa cum mi-au îngăduit fiii lui Isav, care locuiesc în Seir și moabiiți, care locuiesc în Ar, pînă cînd voi trece Iordanul în țara pe care ne-o dă Domnul Dumnezăul nostru.»

30. Dar Sion, împăratul Heșbonului, nu ne-a dat voie să trecem pe la el, pentru că Domnul tău i-a înăsprit sufletul și i-a împietrit inima, ca să-l dea în mîinile tale, așa cum este pînă astăzi.

31. Atunci Domnul mi-a spus: «Iată că încep să dau în mîinile tale pe Sion amoritul, regele Heșbonului, și țara lui; începe a stăpîni țara lui.»

32. Iar Sion, regele Heșbonului, ne-a ieșit în întimpinare la Iahaș, cu tot poporul lui, să lupte împotriva noastră.

33. Dar Domnul Dumnezăul nostru l-a dat în mîinile noastre și l-am bătut pe el, pe fiii lui și tot poporul lui.

34. Am cucerit atunci toate cetățile lui și am sortit pieiri pe toți cei ce se aflau în fiecare cetate: bărbații, femeile și copiii; nu am lăsat în viață pe niciunul din cei prinși.

35. Am păstrat ca pradă doar vitele și ceea ce am jefuit din cetățile cucerite.

36. De la Aroer, care se află pe malul pârului Arnon, și de la cetatea care este în vale, pînă la muntele Galaad, nu ne-a scăpat nici o cetate: Domnul Dumnezăul nostru le-a dat în mîinile noastre pe toate.

37. Numai de țara amoniților nu te-ai apropiat, nici de ținuturile din apropierea pârului Iaboc, nici de cetățile de la munte, întocmai cum ne-a poruncit Domnul Dumnezăul nostru.

CAP. 3

Biruința asupra regelui Og. Împărțirea ținuturilor de la răsărit de Iordan.

1. Ne-am întors apoi și am pornit pe drumul către Vasan. Og, regele Vasaanului, ne-a ieșit în față în întimpinare la Edrei, cu tot poporul lui, ca să se războiască cu noi.

2. Atunci Domnul mi-a spus: «Nu te teme de el, căci îl dau în mîinile tale, cu tot poporul și cu

дмнхл къптръ мнне спнхте пѣми де джнхлхъ,
 къче фмжннае тале ламдлт прдджнхлхъ, шн прѣ
 топт нпрдхлхъ лхн, шн топт пѣмжнтхлхъ лхн шн
 внфаче лхн, ꙗче кпт ан фткхлт лхн етснхъ ꙗ
 пѣрпхлхъ аморенлхъ каре лѣхлхъ ла есеонхъ .
 Шн ламдлт прѣ ель дмнхлхъ дмнхлхъ нострхъ,
 фмжннае ностре, шн прѣ сгъ ꙗпѣрпхлхъ баса
 нхлхн, шн топт нордхлхъ лхн, шн лам Оморжт
 прѣ ель, пѣнхъ нх рѣмхъ лхн семжнхъ . Шн
 хлхъ сопѣжнхлт топт: чепѣчнае лхн ꙗтрхъ ерѣмѣ
 лхлхъ нх ера чепѣте каре нхсхъ. лхлт дела джн
 шнхъ, ꙗ, де чепѣчн тоате пенпрежурнае арговъ,
 ꙗпѣрпхлхъ сгъ ла басанъ . Тоате чепѣчнае
 тарн зхдурн малте, порцн шн зѣворъ, афарѣ
 ден чепѣчнае, фрегенлхъ чѣле мхлхте фларте.
 лхмхъ сѣрплат прѣ джншнхъ ꙗченп ам фткхлт лх
 етснхъ ꙗпѣрпхлхъ есеонхлхн, шн ам сѣрплат то
 пт чѣлтѣ прѣ ржнхъ, шн мхѣрнае лршн копннхъ.
 Шн тоате дженпоачеае лр, шн прѣзнае чепѣчн
 лр лѣм прѣдлт нолсо. Шн ам лхлт ꙗтрхъ
 ерѣмѣ лхлхъ пѣмжнтхлхъ, ден мжннае челоꝛ дон
 ꙗпѣрацн аморенлхъ карнхъ, ера де чнндѣ де ес
 лхнхъ, дела пжрхлхъ армонхъ, шн пѣнхъ ла мхѣте
 ле армонхъ. Финнчнхъ нхмекхъ прѣ армонхъ, са
 нтсхъ, шн аморѣхъ лх нхмнт прѣ джнхлхъ саннъ.
 Тоате чепѣчнае мисоръ, шн топт галаадхлхъ, шн
 топт басанхлхъ, пѣнхъ ла елхъ, шн едранн, чепѣ
 чнае ꙗпѣрпхлхъ лхн сгъ, ла басанъ. Къченхъ
 мнхъ сгъ ꙗпѣрпхлхъ басанхлхн, лх рѣмхъ дела ра
 фаннхъ, ꙗптѣ платхлхъ лхн плт де хѣрѣ, ꙗптѣ ача
 па ꙗтрхъ маруннѣ фоторнаꝛ лхн аманхъ, де, де
 коцн лхнчнмѣ лхн, шн де, ꙗ, коцн лѣчнмѣ лхн
 нхкхлхъ сѣмхлхн . Шн пѣмжнтхлхъ лѣла
 лам мощннп ꙗкрѣмѣ лхлхъ дела аронъ, карнхъ л
 сте ла чѣрмхлхъ пжрхлхъ армонхъ, шн жхмѣ
 плате де мхнхтеае галаадъ, шн чепѣчнае лхн ꙗ
 длт лхн рѣвннхъ, шн лхн гадъ . Шн те лх рѣ
 ма лх лхн галаадъ, шн топт басанхлхъ ꙗпѣрпхлхъ
 лхн сгъ, амдлт ла жхмѣплате денѣмѣ лхн ма
 насн, шн топт пенпрежурхъ арговхъ лхн, топт ва
 санхлхъ, ачѣла пѣмжнтхлхъ лхн рафаннхъ сека сокотнъ.
 Шн ганъ феторхъ лхн манасн лх лхлт топт
 ꙗпрежурхъ арговъ, пѣнхъ ла хсотарѣла, гар
 гасн, шн махѣдн, лх нхмнт прѣ джнхлхъ
 прѣ нхмеле лхн, прѣ басанъ, арговъ,
 ганъ, пѣнхъ ꙗргова ачаста . Шн лхн махн
 амь длт галаадхлхъ . Шн лхн рѣвннхъ, шн
 лхн гадъ, амь длт дела галаадхъ, пѣнхъ ла пж
 рхлхъ армонхъ, фмжнжохлхъ пжрхлхъ хотаръ,
 шн пѣнхъ ла гавоко, пжрхлхъ хотаръ фнларѣ лхн
 аманъ . Шн арва, шн есоданхлхъ, хотаръ,
 дела махенерѣдъ, шн пѣнхъ ламларѣ арва, марѣ
 ерѣн, дела аснрѣдъ, прѣ фага, дела рѣспрнт .
 Шн ам прѣхнчнтѣ елсо ꙗкрѣмѣ лхлхъ зхнжнхъ,
 дмнхлхъ дмнхлхъ елстрхъ лх длт елсо, пѣ
 мжнтхлхъ лѣста нхсрѣцъ ꙗ фмжнхлхъ пѣсачн
 фнаннхъ фѣчнн фрацнларѣ коцнн фнларѣ лхн ес
 рналъ, топт чѣлхъ нхмнхте . афарѣ ден фз
 менеае елостре, шн копннхъ елцнн, шн дженпоачеае

- Biblia, 1688, pag. 127, col. I
- pământul lui, și vei face lui în ce chip ai făcut lui Sion, împăratul amoreilor, care lăcuia la Esevon.»
3. Și I-au dat pre el Domnul Dumnezeu nostru în mînile noastre și pre Og, împăratul Vasanului, și tot norodul lui, și I-am omorît pre el până n-au rămas lui semînță.
  4. Și am stăpînit toate cetățile lui întru vrîmea acêea; nu era cetate care nu o am luat de la dînsii: 60 de cetăți, toate penprejurile Argov, împăratul Og la Vasan.
  5. Toate cetățile tari, ziduri nalte, porți și zăvoară, afară den cetățile ferezeilor, cêle multe foarte.
  6. I-am surpat pre dînsii în ce chip am făcut lui Sion, împăratul Esevonului, și am surpat toată cetatea pre rînd și muierile lor și copii.
  7. Și toate dobitoacele lor și prăzile cetăților le-am prădat noao.
  8. Și am luat întru vrîmea acêea pămîntul den mînile celor doi împărați amoreilor, carii era decinde de Iordan, de la pîrful Amon și până la muntele Aermon.
  9. Finicii numescu pre Aermon Sanior, și amoreul au numit pre dînsul Sanir.
  10. Toate cetățile Misor și tot Galaadul și tot Vasaanul, până la Elha și Edrain, cetățile împărăției lui Og la Vasan.
  11. Căce numai Og, împăratul Vasanului, au rămas de la rafain. Iată, patul lui, pat de hier, iată aceasta întru marginea feciorilor lui Aman, de 9 coți lungimea lui și de 4 coți lățimea lui, cu cotul omului.
  12. Și pămîntul acela I-am moștenit în vrîmea acêea de la Aroir, carii iaste la țărnuarele pîrfului Amon, și jumătate de muntele Galaad, și cetățile lui am dat lui Ruvîn și lui Gadu.
  13. Și ce au rămas al lui Galaad și tot Vasanul împărăției lui Og am dat la jumătate de neamul lui Manasi; și tot pemprejurul Argovului, tot Vasanul, acela pămîntul lui rafain se va socoti.
  14. Și Iair, feciorul lui Manasi, au luat tot împrejurul Argov, până la hotarăle Gargasi și Mahethi; au numit pre dînselē pre numele lui, pre Vasan, Aroth Iair, până în ziua aceasta.
  15. Și lui Mahir am dat Galaadul.
  16. Și lui Ruvîn și lui Gadu am dat de la Galaadu până la pîrful Amon, în mijlocul pîrfului – hotar, și până la Iavoc pîrful, hotar fiilor lui Aman.
  17. Și Arava și Iordanul, hotar, de la Mahenereth și până la Marea Arava, Marea Sării, de la Asidoth pre Fasga, de la răsărit.
  18. Și am poruncit voao în vrîmea acêea zicînd: «Domnul Dumnezeu vostru au dat voao pămîntul acesta cu sorțu. Înarmîndu-vă, păsați înaintea fêții fraților voștri, fiilor lui Israil, tot cel cu minte.
  19. Afară den fămeile voastre și copii voștri și dobitoacele/

Ms. 45

nărădul lui și tot pământul lui, și vei face lui în ce chip ai făcut lui Sion, împăratul amorreilor, carele lăcuia la Eševon.»

3. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezdăul nostru în mâinile noastre și pre Og, împăratul Vasaaan, și tot nărodul lui, și l-am omorât pre el pân-n-am lăsat lui sămânță.

4. Și am biruit tuturor cetăților lui întru vrēmea acēea; nu era cetate carea nu am luat de la înșii: 60 de cetății toate prenpregiurile Argov, împăratul Og la Vasaaan.

5. Toate cetățile tari, ziduri înalte, porți și zăvoară, afară den cetățile ferezeilor, cēle multe foarte.

6. I-am surpat pre înșii în ce chip am făcut lui Sion, împăratul Eševon, și am surpat toată cetatea pre rândul și muierile lor și copiii.

7. Și toate dobitoacele și prăzile cetăților le-am prădat noao.

8. Și am luat întru vrēmea acēea pământul den mâinele celor 2 împărați amorreilor, carii era decinde de Iordan, de la pârșul Amon și până la muntele Aermon.

9. Finicii număscu pre Aermon Sanior, și amorreul au numit pre el Sanir.

10. Toate cetățile Misor și tot Galaadul și tot Vasaaan pân-la Elha și Edraim, cetățile împărăției lui Og la Vasaaan.

11. Căce numai Og, împăratul Vasaaan, au rămas la rafain. Iată, patul lui, pat de fier, și iată acesta întru marginea feciorilor Amman, de 9 coși lugimea lui, cu cotul omului.

12. Și pământul acela l-am moștenit întru vrēmea acēea de la Aroir, carea iaste la jârnuurile pârșului Amon, și giuătate de muntele Galaad, și cetățile lui am dat lui Ruvim și lui Gad.

13. Și ce au rămas a lui Galaad și toată Vasaaan a împărăției lui Og am dat la giuătate de neamul lui Manassi și tot prenpregiurul Argov, tot Vasaaanul, acela pământul lui rafain să va socoti.

14. Și Iair, fecior Manassi, au luat tot prenpregiurul Argov, pân-la hotarēle Gargasi și Mahethi au numit pre însu pre numele lui pre Vasaaan, Avoth Iair, pân-in dzua aceasta.

15. Și lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și lui Ruvim și lui Gad am dat de la Galaad pân-la riuul Amon, în mijlocul pârșului hotar, și pân-la Iavoc, pârșul hotar fiilor Amman.

17. Și Arava și Iordanul hotar de la Mahinereth și pân-la Marca Arava, Marea Sării de la Asidoh pre Fazga de la răsărit.

18. Și am porîncit voao întru vrēmea acēea dzicându: «Domnul Dumnezdăul vostru au dat voao pământul acesta cu sorșu. Într-armîndu-vă, păsați innaintea fraților voștri Israil tot cel cu minte.

19. Afară den fâmeile voastre și copiii voștri și dobitoacele/ voastre, știu că multe dobitoace-s la

Ms. 4389

toat oamenii lui și toată țara lui și vei face lui cum ai făcut lui Sion, împăratul Ammoreiului, care au lăcut în Sevon.»

3. Și dēde Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre pre Og, împăratul Vasaaanului, și pre toat oamenii lui și i-am tăiat pân-n-au rămas nici unul dentr-ânșii.

4. Și am luat toate cetățile lor într-aceea vrēme; și nu rămase nici o cetate carea să nu o fim luat de la dănșii: 60 de cetății și toate hotarēle Argovului de-npărăția lui Og la Vasaaan.

5. Toate cetățile cēle tari cu zidurile cēle nalte, porțile și culele, dennafară de orașale cēle cu coștēie, care era foarte multe.

6. Și i-am omorât, cum am făcut și lui Sion, împăratul Eševonului, și am potopit cetățile lor deprună cu muierile lor și cu copiii lor.

7. Iar dobitoacele lor și avuția cetăților noi am jăhuit și am luat noao.

8. Și într-aceea vrēme am luat țară den mâinile a doi împărați, care au fost de ceastă parte de Iordan de la pârșul Amonului până la muntele Ermonului.

9. Iar finichii chiamă pre Ermon Sarion, iar ammoreii îl chiamă Sanir.

10. Toate cetățile Misorului și a tot Galaadul și a tot Vasaaanul până la Elha și până la Iordan, toate cetățile împărăției lui Og în Vasaaan.

11. Că numai Vasaaanul, cetatea lui Og, au rămas de la uriaș. Și iată patul lui, pat de fier, iată acesta iaste la marginea feciorilor lui Ammon, lungul lui de 9 coși iar latul lui de 4 coși, coturi voincești.

12. Și am luat atunci, într-aceea vrēme, țara acēea de la Aroir, care iaste la gura Izvorului Amonului până la jumătate den muntele Galaadului, și cetățile lor le-am dat lui Ruvim și lui Gad.

13. Iar partea Galaadului carea rămăsese și toată împărăția Vasaaanului a lui Og o am dat o jumătate de seminția lui Manasi și toate satele demprejurul Argovului și se chiamă tot Vasaaanul Țara Uriașilor.

14. Iar Iair, feciorul Manasiei, luoa toate hotarēle lui Argov, până la hotarēle Gargasului și ale Maheteiului și i-au pus numele pre numele lui Vasaaan și Avoth și Air până în zioa de astăzi.

15. Iar lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și seminției lui Ruvim și a lui Gad am dat de la Galaad până la pârșul Amonului, hotarul a mijlocul pârșului până la Ievon, care iaste hotar pârșului feciorilor lui Ammon.

17. Și Irava și Iordanul hotăr de la Mahenereth până la Marea Aravului și de la Marca Sării până la Asidoh Fazga spre răsărit.

18. Și într-aceea vrēme am porîncit voaoă zicându: «Domnul Dumnezeul vostru au dat voaoă țara aceasta întru moștinare, inarmați să mērgeți inaintea fēțelor fraților voștri, a feciorilor lui Israil; toți bărbații să mērgă la războiu.

19. Numai muierile voastre și copiii voștri și dobitoacele/ voastre, că știu că sânt multe, să rămăie

Versiunea modernă

toată țara lui. Fă cu el ceea ce ai făcut cu Sion, regele amoritilor, care trăia în Heșbon.»

3. Astfel Domnul Dumnezeu nostru l-a dat în mînile noastre și pe Og, regele Vasaaanului, cu tot poporul lui. Pe el l-am răpus, iar din seminția lui nu a mai rămas nimeni.

4. Și am cucerit atunci toate cetățile lui; n-a mai rămas nici o cetate pe care să nu le-o fi luat: șazeci de cetății, tot ținutul Argob, regatul lui Og în Vasaaan.

5. Toate cetățile acestea erau întărite cu ziduri înalte, cu porți și zăvoare; în afară de așezările foarte numeroase ale pereziților.

6. Și le-am sortit picirii, așa cum îi făcusem lui Sion, regele Heșbonului; toți cei ce se aflau în fiecare cetate, bărbații, femeile și copiii au fost sortii picirii.

7. Iar ca pradă am luat toate vitele și tot ce am jefuit din cetății.

8. Astfel, în timpul acela, am smuls din mînile celor doi regi amoriti, de dincolo de Iordan, pământul de la pârșul Amon pînă la muntele Hermon.

9. (Sidonicii numesc Hermonul Sirion, iar amoritii îl numesc Senir).

10. Toate cetățile de pe podiș, tot Galaadul și tot Vasaaanul, pînă la Salca și Edrei, cetățile din regatul lui Og, în Vasaaan.

11. (Căci numai Og, regele Vasaaanului, mai rămăsese dintre refaiți. Iată, patul lui, un pat de fier, se poate vedea în Rabba, cetatea fiilor lui Amon. Lungimea lui este de nouă coși iar lățimea de patru coși obișnuiți).

12. Am luat atunci în stăpînire țara aceasta. Lui Ruben și lui Gad le-am dat ținutul de la Aroer, care este așezat pe malurile pârșului Amon, și jumătate din muntele Galaad cu cetățile lui.

13. Unci jumătăți din seminția lui Manase i-am dat ceea ce a rămas din Galaad și tot Vasaaanul, regatul lui Og. Tot ținutul Argob, cu tot Vasaaanul poartă numele de țara refaiților.

14. Iair, fiul lui Manase, a luat tot ținutul Argob, pînă la hotarele gheșuriților și maacatiților, și a numit Vasaaanul după numele său, Havoth Iair, (Așezările de corturi ale lui Iair), cum se cheamă și astăzi.

15. Lui Machir i-am dat Galaadul.

16. Rubeniților și gadiților le-am dat ținutul de la Galaad pînă la pârșul Amon, în mijlocul căruia se afla granița, și pînă la Iaboc, pârșul care îi desparte de amoriti.

17. Precum și Arava, cu Iordanul ca hotar, de la Chineret pînă la Marca Araba, adică Marea Sărată, la poalele muntelui Pisga, spre răsărit.

18. În timpul acela v-am poruncit și v-am spus: «Domnul Dumnezeu vostru v-a dat în stăpînire acest pământ. Inarmați-vă, toți cei buni de luptă, și poziți în fruntea fraților voștri, fiii lui Israil.

19. Numai femeile, copiii și vitele/ voastre, căci știu că aveți multe vite, să rămînă în cetățile pe

Ms. 45

voi, lăcuiașă întru cetă<ti>²le voastre, carele am dat voao.

20. Pân-va potoli³ Domnul Dumnedzăul vostru pre frații voștri ca și pre voi și vor moșteni și aceștea pământul carele Domnul Dumnedzăul vostru dă lor decinde de Iordan; și veți învățeați fiștecarile la moștenirea lui carele am dat voao.»

21. Și lui Iisus am porâncit întru vrêmea aceăa dzicându: «Ochii voștri au vădzut toate câte au făcut Domnul Dumnedzăul nostru la acești 2 împărați; așa va face Domnul Dumnedzăul nostru la toate împărățiile asupra cărora tu treci acolo.

22. Să nu vă temeți de înșii, căce Domnul Dumnedzăul vostru, el să bate pentru voi.»

23. Și m-am rugat Domnului întru vrêmea aceăa dzicându:

24. «Doamne, Doamne, tu ai început a arăta slugii tale vârtutea ta și puterea ta și mâna cea tare și brațul cel înaltu! Pentru că carele iaste Dumnedzău în cer au pre pământu carele va face în ce chip ai făcut tu și după puterea ta?

25. Dece trecându voi vedea pământul cel bun, acesta carele iaste decinde de Iordan, muntele acestu bun și Andilivanul.»

26. Și m-au trecut cu vederea Dumnedzău⁴ pre mine pentru voi și nu m-au ascultat și mi-au dzis Domnul cătră mine: «Dăstul iaste țic! Să nu mai adaogi a grăi cuvântul acesta.

27. Suie-te pre vârful Celui Cioplit și privește cu ochii tăi cătră mare și miadzănoapte și amiazădzi și răsărit și vedzi cu ochii tăi, căce nu vei trece pre Iordanul acesta.

28. Și porâncește lui Iisus și întărește pre el și-l îndeamnă pre el, pentru că acesta va trece înaintea fșei nărodului acestuia și el va moșteni tot pământul carele ai vădzut.»

29. Și șodecam întru readiu aproape de Casa Fogor.

CAP 4

1. Și acum, Israil, ascultă dreptățile și giudecățile câte cu vă învăț pre voi astăzi să faceți, pentru ca să trăiți și, întrându înlontru, să moșteniți pământul carele Domnul Dumnedzăul părinților voștri vă dă voao cu sorju.

2. Să nu adaogeți cătră cuvântul carele eu porâncescu voao și să nu luați de la înșul; păziți porâncile Domnului Dumnedzăului vostru câte eu porâncescu voao astăzi.

3. Ochii voștri au vădzut toate câte au făcut Domnul Dumnedzăul vostru lui Veelfegor, căce tot omul carele au mersu dennapoia lui Veelfegor l-au surpat pre el Domnul Dumnedzăul vostru dentru voi.

4. Iară voi cea ce dzăceți aproape Domnului Dumnedzăului vostru, trăiți toți întru astăzi.

5. Vedeți, arătat-am voao dreptăți și giudete, după cum mi-au porâncit Domnul Dumnedzăul meu¹ să facă așa noao pre pământul la carele voi mărgeți acolo să moșteniți pre înșul.

6. Și veți păzi și veți face, pentru că aceasta iaste înțelepciunea voastră și mîntea înaintea a

Ms. 4389

pren cetățile voastre, carele vă le-am dat voaoă.

20. Până va răposă² Domnul Dumnezeul nostru pre frații voștri ca și pre voi și vor moșteni și ei țara carea o au dat Domnul Dumnezeul vostru lor de cea parte de Iordan; de-acii atunci vă veți întorce fiștecare de voi la moșia sa carea i-am dat.»

21. Iară lui Isus am porâncit în vrêmea aceăa zicându: «Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul vostru amânduror împărățiilor acestora; așa va face Domnul Dumnezeul vostru tuturor împărățiilor pre care veți trece.

22. Să nu te temi de dânșii, că însuș Domnul Dumnezeul vostru va lupta pentru voi.»

23. Și m-am rugat într-acea vrême Domnului zicându:

24. «Doamne Dumnezeule, tu ai început a arăta robului tău tăria ta și puterea ta și mâna cea vărtoasă și brațul cel înalt. Că nu iaste alt Dumnezeu în cer sau pre pământ sau cine va face cele ceai făcut tu și tăria ta?

25. Ce să trec și eu să văz acea țară bună, carea iaste de cea parte de Iordan, muntele acel bun și dumbrăvile cele frumoase.»

26. Iar Domnul nu mă ascultă pentru voi, nici mă băgă în seamă, ce-m zise: «Ajungă-ți! De acum nu mai adaoge a mai grăi acest cuvânt.

27. Suie-te în vârful muntelui Celui Cioplit și caută cu ochii tăi spre mare și spre miadzănoapte și spre amiazăzi și spre răsărit și vezi cu ochii, că nu-ți iaste a trece Iordanul acesta.

28. Ce porâncește lui Isus și-l întărește și-l îndeamnă că lui iaste a trece înaintea acestor oameni și acesta va împărți lor tot pământul care l-ai văzut.»

29. Și am lăcut într-o vale aproape de Casa lui Fogor.

CAP 4

1. Deci acum ascultă, Israile, îndireptările și judecățile carele vă învăț cu să le faceți astăzi ca să trăiți și întrând voi să luați țara carea o au dat Domnul părinților voștri voaoă.

2. Să nu mai agaogeți cătră cuvintele carele am grăit cu voaoă, nici să mai scădeți dentr-ânsele; păziți porâncile Domnului Dumnezeului vostru carele porâncesc cu voaoă astăzi.

3. Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul vostru în Elfegor, că pre tot omul carele au slujit Elfegorului l-au pierdut Domnul Dumnezeul nostru de la voi.

4. Iar voi cei ce v-ați apropiat de Domnul Dumnezeul vostru trăiți toți până astăzi.

5. Văzută-ă că am învățat pre voi dreptățile și judecățile, cum au porâncit Domnul Dumnezeul meu să faceți, așa să faceți în țara în carea veți mărge și o veți moșteni.

6. Socotiți să le faceți, că aceasta iaste înțelepciunea voastră și chibzuiala înaintea tuturor

Versiunea modernă

carele vă le-am dat.

20. Pînă cînd Domnul va dăruia odihnă fraților voștri, ca și vouă, și vor stăpîni și ei țara pe care le-o dă Domnul Dumnezeul vostru dincolo de Iordan. După aceea vă veți întoarce fiecare la moșia pe care v-am dat-o.»

21. Tot în timpul acela i-am poruncit lui Iosua: «Ai văzut cu ochii tăi tot ceea ce a făcut Domnul Dumnezeul vostru acestor doi regi; tot așa va face Domnul cu toate regatele prin care vei trece.

22. Nu vă temeți de ele, căci însuși Domnul Dumnezeul vostru va lupta pentru voi.»

23. Atunci m-am rugat Domnului și am zis:

24. «Doamne Dumnezeule, ai început să arăți robului tău puterea ta și mîna ta cea tare. Mai este oare vreun dumnezeu în cer sau pe pămînt, care să facă ceea ce ai făcut tu și să aibă puterea ta?

25. Lasă-mă să trec și să văd pămîntul acela bun de dincolo de Iordan, munții accia frumoși și Libanul!»

26. Dar Domnul s-a mîniat pe mine din pricina voastră și nu m-a ascultat. Domnul mi-a zis: «Destul! Nu-mi mai vorbi despre acest lucru.

27. Suie-te pe vîrfurile muntelui Pisga, îndreaptă-ți privirile spre apus și spre miadzănoapte, spre amiazăzi și spre răsărit, căci doar cu ochii vei privi dincolo, dar tu nu vei trece peste Iordan.

28. Dă-i împuțemicirii lui Iosua, întărește-l și încurajează-l, căci el va trece în fruntea acestui popor și prin el vor moșteni pămîntul pe care îl vezi.»

29. Și am rămas în vale, în fața Bet-Peorului.

CAP. 4

Supunerea față de legi; îndemnuri de păzire a legămîntului

1. Și acum, Israele, ascultă rînduicile și legile pe care astăzi vă învăț să le fînciți, pentru ca să trăiți și să intrați în țara pe care Domnul Dumnezeul părinților voștri v-o dă în stăpînire.

2. Să nu adăugați nimic la cuvintele pe carele le poruncesc și să nu înlăturați vreunul din ele; păziți poruncile Domnului Dumnezeului vostru, așa cum le rostesc eu astăzi.

3. Ați văzut cu ochii voștri tot ceea ce a făcut Domnul Dumnezeul vostru cu Baal-Peor. Domnul Dumnezeul vostru a nimicit pe toți cei dintre voi care l-au urmat pe Baal-Peor.

4. Pe cînd voi, cei care v-ați legat strîns de Domnul Dumnezeul vostru, sînteți și astăzi cu toții în viață.

5. Iată, v-am învățat rînduicile și legi, precum mi-a poruncit Domnul Dumnezeul meu. Așa să faceți în țara în care intrați să o luați în stăpînire.

6. Să le păziți și să le împliniți, căci astfel veți dovedi tuturor popoarelor/ înțelepciunea și

РСКН

ѲЦЕАСТУПНѢ БОАСТРЕ, ШН МННПѢ ФМАННПѢ АПОА
ТЕ АМБНАЕ, КЖЧН ВОРО АХЕН ТОАТЕ ДИРЕПТѢЦН
АЧѢСТѢ, ШН КОР ГРНН ППѢ. НЫРОДЪ ѲЦЕАСТУПН ШН
5 ШНХУТОРН АМБНАЕ ЧѢ МАРЕ АЧАСТА. КЖЧН КАРЕ
АНМѢТѢ МАРЕ, КАРЕ АСТЕ АХН АМНЕРУХ, АПРОПТННДЖ
ДЕ ЕН КА ДМНБЛЪ ДМНЕРУХЪ НООТРЪ, АСТРЪ ТОАТЕ
Н АСТРЪ КАРЕ КОМЪ КЕМА ПРЕДѢНѢСЛО. ШН КАРЕ
АНМѢТѢ МАРЕ КАРЕ АСТЕ АХН АМНЕРУХ, ШН ЖДЕНѢ
ЦН ДИРЕПТѢЦН, АХУП ПЛОАТѢ АЧУФ АЧАСТА КАРЕЪ
АХН ФМАННПѢ БОАСТРЕ АСТРЕЖН. ФЕРѢЦЕЛЕ ПРЕ ТН
10 НѢ, ШН ПУДѢЩЕ СЪФЛАТѢ ПѢ ТАРЕ СЪНЪ ОУНЦЪ ТОАТЕ
КЪБННПЕАЕ КАРЕА АХ БЪЗУПН ОУТННПѢН, ШН СЪНД
АНУАСКЪ АЛА КННМАТА ТОАТЕ ДНАВА АУЦН ТЛА
ЛЕ, ШН КѢН АСЪЦА ПРѢ ФНТН ПѢН, ШН ПРѢ ФНТН,
15 ФНЛОП ПѢН. АСЪСО АСТРЪ КАРЕ АЦН СПѢДѢ
ФМАННПѢ ДМНБЛЪН ДМНЕРУХЪН БОАСТРЕ АА ХОРИ
АСЪСО АХН ПѢН, КЪЧЕ ЗНѢ ДМНБЛЪ КѢТРЕ МННѢ,
АХУПН ПѢТРЕ МННѢ КОРОДЪ, ШН СЪ АСУАПН КЪ
БННПЕАЕ МѢАЕ, КА СЪ ѲЦАСТРЕ СТОТѢ МѢ ДѢ
МННѢ, ТОАТЕ ДНАВА КЖЧН ЕН ТРѢСЪ ПРѢ ПѢМЖН,
20 АИ ШН ПРѢ ФНТН АН ВОР АСЪЦА. ШН АЦН КНННТА
ШН АЦН СПѢДѢТ СЪХТО МЪНПЕ, ШН МЪНПЕАЕ АР
ДѢНЪ ФѢК ПѢНН АСТРЕ, АСТННѢРНЪ КѢГУРЪ ЧА
БЕ ЦЪ ГААЕ МАРЕ. ШН АХ ГРѢНП ДМНБЛЪ ДМНЕРУ
КѢТРЕ ВОН АМННПЕ, ДЕН МНЖЛОХЪ ФМНУАХЪ,
25 ГААЕ ДЕ КЪБННПЕ, ВОН АЦН АХУПН, ШН АСЪМНН
ГН РЕНАЦН КЪЗУПН ФѢРЪ КЪМАН ГААЕ. ШН КАХ
СПѢСО БОАСѢ ФЪТЪ ДЪННЦА АХН КАРЪ АХ ПОХУННПѢ
БОАСѢ СЪ ФАЦЦН, ЧѢАЕ, Г, КЪБННТА ШН АФЪ СКРНѢ
30 ПРѢ АЛЕ ПРѢ БОАСѢ АСЪПЕЖН ДЕНАСТРЕ. ШН
МѢАЪ ПОХУННПѢ ДМНБЛЪ АСТРЪ КРѢМѢ АЧѢА СЪ
БЪ АСЪЦА ПРѢ ВОН ДИРЕПТѢЦН ШН ЖДЕНѢЦН, СЪ
ЛЕ ФАЦЦН ВОН АЧѢСТѢ ПРѢ ПѢМЖНПѢ, АА КАРЕА
БѢТ АСТРЦН АСОАСѢ СЪ МОУННЦН ПРѢ СЪ
35 ШН ПѢРЖЦН ФѢАСТРЕ СЪФЛАТѢАЕ БОАСТРЕ КЪЧЕ НА
БЪЗУПН ПѢАТЕ АСЪМАННѢРЪ, АСЪСО КАРЕ АХ ГРѢН
ДМНБЛЪ ПѢТРЕ ВОН АМННПЕАЕ ХРИНЪ, ДЕН МНЖЛО
50 КЪА ФѢКЪ АХН. СЪННЪ ФАЦЦН ФѢРЪ ДѢ АЧѢ
ШН СЪМНБЪ ФАЦЦН БОАСѢ, ЧОПАНН АСЪМАННѢРѢ ТО
КННБЛЪ АСЪМАННѢРѢ АПѢРТЕ ПѢРЪ ПѢСНѢ, АХ ФѢ
55 МЕНАКЪ. ШН СЪМАННѢРѢ АПОПЪ ДОУИТЪ АХЪ,
КЪФРА СЖНПѢ ПРѢ ПѢМЖНПѢ, АСЪМАННѢРѢ АПОА
ПѢ ПАБѢРЪ ЗУАРЪ АСТРЕ, КАРЪ ЗУАРЪ СЪПѢТРЕ.
60 ДСЪМАННѢРѢ АПОПЪ ПЖРПѢРНА КАРЕА СЪ ПЖА
ЦН ПРѢ ПѢМЖНПѢ, АСЪМАННѢРѢ АПОПЪ ПѢРѢАЕ
КАПЪ АСТЕ А ПѢ ДѢДСЪ ПѢА ПѢМЖННУАХН.
65 КА СЪННЪ КАУЦН АСТРЕ КРѢСО ДНН СЪАРЪ ШН КЪЗУА
СЪАРЕА, ШН АХНА ШН СПѢАЕА, ШН ПОАТЕ ПОДОА
ВЕАЕ ТѢРОАХН АШѢВАНУАХЪ СЪНѢ ФНННН АОРЪ,
70 ШН СЪ СЪАЖЕШН АОРЪ, КАРЕА АХ АСТРЦНПѢ ДМНБЛЪ
ДМНЕРУХЪ ПѢХ ПРѢ ДЖНБЕА АА ПОАТЕ АМБНАЕ ЧѢ
К СЖНПѢ СЪПѢ ТѢРН. ПѢТРЕ ПРѢ ВОН КАЗ АХАП
75 ДМНБЛЪ ДМНЕРУХЪ, ШН КАЗ СКОБѢ ПРѢ ВОН, ДЕН КЪ
ТОРНА ЧѢА ДѢ ХИѢРЪ ДНѢ ГУПѢТ КА СЪФѢ АХН НѢ
КА РОДЪ ШН СЪРЪКА АСЪСО АЧАСТА. ШН ДМНБЛЪ
80 ДМНЕРУХЪ СЪА МЖННПѢ ПРѢ МННѢ, ПѢМПЪ ЧѢА ЧѢ
СЪА ЗНѢ ДНАА ВОН, ШН СЪА ТЪАРАТО ПѢНТРЕА КАСЪ
НЪ ПРѢТН СЪА ДМНБЛЪ АЧѢСТА, ШН ПѢНТРЕА КА СЪННЪ
85 МѢРЪ ФПѢМЖНПѢА КАРЕА ДМНБЛЪ ДМНЕРУХЪ ДѢ

Biblia, 1688, pag. 128, col. I
întelepciunea voastră și mintea înaintea a toate limbile câți vor
auzi toate dreptățile acestea și vor grăi: «Iată, narodu înțelept și
știutori, limba cea mare aceasta»

7. Căci care limbă mare care iaste lui Dumnezeu apropiindu-s<ă> de ei ca Domnul Dumnezeu nostru întru toate întru care vom chema pre dînsul?
8. Și care limbă mare care iaste lui dreptăți și judecăți direpte după toată lègea aceasta care eu dau înaintea voastră astăzi?
9. Ferēște-te pre tine și păzēște sufletul tău tare, să nu uiți toate cuvintele carele au văzut ochii tăi și să nu lipsască de la inima ta toate zilele vieții tale, și vei învăța pre fiii tăi și pre fiii fiilor tăi.
10. În zioa întru care ați stătut înaintea Domnului Dumnezăului vostru la Horiv, în zioa adunării, căce zise Domnul cătră mine: «Adună cătră mine norodul și să asculte cuvintele mèle ca să înțeleagă, să să teamă de mine toate zilele cîte ei trăiescu pre pămînt și pre fiii lor vor învăța.»
11. Și ați venit și ați stătut supt munte, și muntele ardea cu foc până în ceriu: întunērec, negură, ceață, glas mare.
12. Și au grăit Domnul Dumnezău cătră voi în munte, den mijlocul focului, glas de cuvinte; voi ați auzit și asemănare n-ați văzut, fără numai glas.
13. Și v-au spus voao făgăduința lui, carea au poruncit voao să faceți, cèle 10 cuvinte; și le-au scris pre êle pre doao lēspezi de piatră.
14. Și mi-au poruncit Domnul întru vrēmea acēea să vă învățu pre voi dreptăți și judecăți, să le faceți voi acestea pre pămînt la carele voi întrați acolo să moșteniți pre el.
15. Și păziți foarte sufletele voastre, căce n-ați văzut toată așămānarea în zioa care au grăit Domnul cătră voi în muntele Horiv, den mijlocul focului.
16. Să nu faceți fărădelēge și să nu vă faceți voao cioplit, așămānare tot chipul, așămānare a parte bărbătească au fāmeiască.
17. Și sāmānarea a tot dobitoacul căroa sînt pre pāmînt, așămānarea a toată pasārea zburătoare carea zboară supt ceriu,
18. Așămānarea a tot tîrțoriul carele să tîraște pre pāmînt, așămānarea a tot pēștele cît iaste în apă, dedesuptul pāmîntului.
19. Ca să nu cauți în ceriu vreodinioară și, văzînd soarele și luna și stēlele și toate podoabele ceriului, înșālîndu-te să te închini lor și să slujești lor, carele au împărțit Domnul Dumnezăul tău pre dînsele la toate limbile ce sînt supt ceriu.
20. Iară pre voi v-au luat Domnul Dumnezău și v-au scos pre voi den cuptoriul cel de hier, den Eghipte, ca să fie lui norod și sorțu ca în zioa aceasta.
21. Și Domnul Dumnezău s-au mîniat pre mine pentru cèle ce s-au zis de la voi și s-au jurat pentru ca să nu treci Iordanul acesta și pentru ca să nu mergu în pāmîntul carele Domnul Dumnezău dă/ ție cu sorțu.

Ms. 45

toate limbile, căți vor audzi toate dreptățile acestea și vor grăi: «Iată, nărodul înțeleptu și știutori limba cea mare aceasta!»

7. Căce făcându limbă mare carea iaste lui Dumnedzău apropiindu-să de ei ca Domnul Dumnedzăul nostru întru toate întru carele vom chema pre el?

8. Și care limbă mare care iaste a lui dreptăți și giudêțe drêpte după toată lêgea aceasta care eu dau înaintea voastră astăzi?

9. Ferêște-te pre tine și păzêște sufletul tău tarc să nu uiji toate cuvintele carele au vădzut ochii tăi și să nu lipsască de la inima ta toate dzilele vieții tale, și vei învăța pre fiii tăi și pre fiii fiilor tăi.

10. În dzua întru carea ați stătut înaintea Domnului Dumnedzăului vostru la Horiv, în dzua adunării, căce dzise Domnul cătră mine: «Adună cătră mine nărodul și să asculte cuvintele melle ca să înțeleagă să s<ă> teamă de mine toate dzilele căce ei trăiescu pre pământu și pre fiii lor vor învăța.»

11. Și ați venit și ați stătut suptu munte, și muntele ardea cu foc pân-în ceriu: întunêrec, negură, ceață, glas mare.

12. Și grăi Domnul Dumnedzăul cătră voi în munte, den mijlocul focului, glas de cuvinte; voi ați audzit și asămănare n-ați vădzut, făr-numai glas.

13. Și v-au spus voao făgăduința lui, carea au porâncit voao să faceți, cêle 10 cuvinte; și le-au scris pre êle pre doao lêspezdi de piatră.

14. Și mie mi-au porâncit Domnul întru vrêmea acêea să vă învăț pre voi dreptăți și giudêțe să le faceți voi pre înse pre pământu la carele voi întrați înlontru acolo să moștnejiți pre el.

15. Și păziți foarte sufletele voastre, căce n-ați vădzut toată asămănarea în dzua carea au grăit Domnul cătră voi în muntele Horiv, den mijlocul focului.

16. Să nu faceți fârdelêge și să nu faceți voao sânguri cioplit asămănare tot chipul, asămănare a parte bărbătească au femeiască.

17. Și asămănare a tot dobitocul cărora sântu pre pământu asămănare a toată pasărea zburătoare care zboară suptu ceriu,

18. Asămănare a tot tărăitorul carele să tărăiește pre pământu, asămănare a tot pêtele căte sânt întru apă, dedesuptul pământului.

19. Ca să nu caute în cer vreedinioară și, vădzându soarele și luna și stêlele și toată po-doaba ceriului, înșclându-te să te închini lor, și să slujești lor carele au împărțit Domnul Dumnedzăul tău pre înse și toate limbile ce sântu suptu ceriu.

20. Iară pre voi v-au luat Domnul Dumnedzău și v-au scos pre voi den cuptoriul cel de fier, den Eghiptu, ca să fii lui nărodu și sorju ca în dzua aceasta.

21. Și Domnul Dumnedzău s-au mâniaț pre mine pentru cêlea ce să dzic asupra voastră și s-au jurat pentru ca să nu trec pre Iordanul acesta și pentru ca să nu mergu în pământul carele Domnul Dumnedzău dă/ție cu sorju.

Ms. 4389

țărălor, or căte vor auzi toate îndireptările acêstea vor zice: «Acesta iaste nărodul cel înțelept și știut și seminția cea mare iaste aceasta!»

7. Că ce limbă iaste așa de mare carea are dumnezei de se apropie de dănșii cum face noaoă Domnul Dumnezeu nostru de toate de căte ne rugăm?

8. Și ce seminție iaste carea să fie având indireptări și judecăț dirêpte după lêgea aceasta carea o dau eu astăzi înaintea voastră?

9. Păzêște-te foarte să-ți socotești sufletul și să nu uiji nici un cuvânt den căte au văzut ochii tăi și să nu se dăzlupească de la inima ta în toate zilele vieții tale și să nu o uiji, ce să înveț pre feciorii tăi și pre nepoții tăi.

10. În zioa cêea ce ați stătut înaintea Domnului Dumnezeului vostru în Horiv în zioa chiamării, când au zis Domnul cătră mine: «Strânge nărodul la mine să auză cuvintele melle să se învêțe a se tême de mine în toate zilele căte vor trăi ei pre pământ și să-și învêțe feciorii lor.»

11. Și ați venit și ați stătut supt munte, iar muntele ardea cu foc până la cer: întunêrec, și ceață, și fum și glas mare.

12. Și grăi Domnul cătră voi den munte den mijloc de foc, și voi ați auzit glasul cuvintelor lui, iar fața lui n-ați văzut, ce numai glasul ați auzit.

13. Și au porâncit voaoă lêgea lui, carea au porâncit voaoă să faceți 10 cuvinte; și le-au scris pre 2 lêspezi de piatră.

14. Iar mie au porâncit Domnul într-aceea vrême să vă învăț îndireptările să le faceți voi pre pământul în care veți întra și vă veți sălășlui într-ânsul și judecățiile.

15. Și să vă păziți sufletele foarte, că nici un chip n-ați văzut în zioa cêea, ce au grăit Domnul cătră voi în muntele Horivului, den mijloc de foc.

16. Să nu faceți fără-de-legiure. Să nu vă faceți voi voaoă chip cioplit, [17] față de parte bărbătească sau muicrească.

17. Nici chip nici al unui dobitoc căte sânt pre pământ, nici chip nici de o pasăre căte zboară pre supt cer,

18. Nici chipul nici unui jăgânii care să tărăsc pre pământ, nici al unui pête care sânt în ape înlăuntru supt pământ.

19. Nici să căutaț vreedată spre cer și văzând soarele și luna și stêlele și toată făptura ceriului să vă înșălăț și să vă închinaț lor și să slujij lor celor ce le-au făcut Domnul Dumnezeu tău tuturor laturilor căte sânt supt cer.

20. Că pre voi v-au luat Domnul Dumnezeu și v-au scos den cuptoriul cel de fier, den țara Eghiptului, să fii lui oameni și să vă aibă partea sa cum iaste astăzi.

21. Iară pre mine se mâniaț Domnul Dumnezeu pentru cuvintele voastre și se-au jurat să nu trec Iordanul acesta, nici să trec în țara carea o au dat Domnul Dumnezeu/ voaoă întru moștinare.

Versiunea modernă

chibzuința voastră. Când vor auzi despre aceste legiuri, vor spune: „Cât de înțelept și învățat este acest neam, acest mare popor!”

7. Mai este oare vreun popor mare, de care Dumnezeu să fie atât de apropiat, cum este Domnul Dumnezeu nostru față de noi, ori de câte ori îl chemăm?

8. Mai este vreun popor mare, ale căru rînduicli și legi să fie atât de drepte, precum este în întregime legea aceasta pe care o supun astăzi înaintea voastră?

9. Ia seama asupra ta și păzește-ți sufletul cu grijă. Nu uita lucrurile pe care le-ai văzut cu ochii tăi, nu le lăsa să se ștergă din inima ta în toate zilele vieții tale, ci încredințază-le spre învățătura copiilor tăi precum și copiilor copiilor tăi.

10. În ziua în care ai stat înaintea Domnului Dumnezeului tău la Horeb, în ziua adunării, Domnul mi-a zis: «Adună poporul la mine, ca să asculte cuvintele mele și să învețe să se teamă de mine, cîte zile vor trăi pe pământ. Așa să-i învețe și pe copiii lor.»

11. Atunci v-ați apropiat și ați stat la poalele muntelui. Muntele ardea cu foc pînă la cer, în întuneric, nori și negură.

12. Iar Domnul v-a vorbit din mijlocul focului. Ați auzit sunetul cuvintelor, dar nu ați văzut nici un chip. Era doar o voce.

13. El v-a vestit legămîntul său, pe care v-a poruncit să-l împliniți: cele zece porunci. Și le-a scris pe două table de piatră.

14. Iar mie mi-a poruncit Domnul atunci să vă învăț rînduicliile și legile pe care să le urmați în țara în care intrați ca să o luați în stăpînire.

15. În ziua în care Domnul v-a vorbit de pe muntele Horeb, din mijlocul focului, nu ați văzut nici un chip. De aceea, vegheați din tot sufletul

16. Să nu cădeți în nelegiuirea de a vă face chip cioplit sau orice întru chipare după chipul și asemănarea unci făpturi bărbătești sau femeiești,

17. Sau asemănătoare vreunui animal de pe pămînt sau vreunei păsări înaripate ce zboară sub cer,

18. Sau asemănătoare vreunui jivine care se țăraște pe pămînt, sau vreunui pête din apă, de sub pămînt.

19. Când privești spre cer și vezi soarele, luna, stelele și toată oștirea cerului, să nu te lași amăgit: nu te închina înaintea lor și să nu le slujești, căci Domnul Dumnezeu tău le-a hărăzit tuturor popoarelor de sub cer.

20. Dar pe voi v-a luat Domnul Dumnezeu și v-a scos din cuptorul de fier, din Egipt, ca să fiiți poporul lui, moștinarea lui, cum sînteți și astăzi.

21. Domnul s-a mîniat pe mine din pricina celor spuse de voi și a jurat că eu nu voi trece Iordanul și nu voi merge în țara aceea frumoasă pe care Domnul Dumnezeu/ vostru v-o dă drept moștinare.

Ms. 45

22. Pentru că eu moriu întru aceasta și nu trec pe Iordanul acesta, iară voi treceți și veți moșteniți pământul cel bun acesta.

23. Feriți-vă voi ca să nu uitați făgăduința Domnului Dumnedzăului vostru carea au făgăduit cătră voi și să nu faceți voao sănguri cioplit asămănare den toate câte au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău.

24. Pentru că Domnul Dumnedzăul tău foc topitor iaste, Dumnedzău răvniitor.

25. Iar să vei naște fii și fii fiilor tăi și veți zăbovi pre pământu și veți face fărdelegi și veți face cioplit asămănare a fieștecăruia și veți face răul înaintea Domnului Dumnedzăului vostru, ca să-l mâniați pre însu,

26. Vă mărturisescu voao astăzi ceriul și pământul căce eu perire veți peri de pre pământu la carele voi treceți Iordanul acolo ca să-l moșteniți pre el; nu veți întârdzia dzile pre el, făr-numai cu surprac veți surpa.

27. Și va sămăna Domnul pre voi întru toate limbile și veți rămănea puținii la număr, la limbi întru carii va băga Domnul acolo.

28. Și veți închina acolo la alți dumnedzăi, fapte de mâini omenești, lēmne și pietri, carii nu vor vedea, nice vor audzi, nice vor mânca, nice vor miroși.

29. Și vei cerca acolo pre Domnul Dumnedzăul vostru și-l veți afla pre el, cîndu îl veți cerca pre el dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău, întru primejdiia ta.

30. Și te vor afla toate cuvintele acēstea la dzilele cēle de apoi și te vei întoarce la Domnul Dumnedzăul tău și vei asculta glasul lui.

31. Căce Dumnedzău îndurător și milostiv, Domnul Dumnedzăul tău nu te va părăsi, nice te va surpa pre tine, nu va uita făgăduința părinților tăi, carea au jurat lor.

32. Întrebați dzilele de mainte, cēla ce s-au făcut mainte de tine, den dzua carea au zidit Dumnedzău om pre pământu și pre marginea ceriului până la marginea ceriului de s-au făcut după cuvîntul acestu mare și s-au înțeles într-acesta chip.

33. Să au audzit limbă glas a Dumnedzăului viu grăindu den mijlocul focului, în ce chip ai audzit tu și ai trăit?

34. Să au ispitit Dumnedzău întrându să ia și c limbă den mijloc de limbi întru ispitire și cu sēmne și cu minuni și cu războiu și cu mână tare și cu braț înalt și cu vedenii mari după toate câte au făcut Domnul Dumnedzăul nostru la Eghiptu înaintea ta vădzându?

35. Ca să știi tu căce Domnul Dumnedzăul tău acesta Dumnedzău iaste și nu iaste încă afară dentru el.

36. Dentru cer audzit au făcut glasul lui să te cēte pre tine și pre pământu au arătat ție focul lui cel mare și cuvintele lui le-ai audzit den mijlocul focului.

37. Pentru căce au iubit el pre părinții tăi și au ales seminție lor după înșii pre voi și te-au scos/ cu pre tine cu vărutca lui cea mare den Eghiptu.

Ms. 4389

22. Deci eu voi muri într-acastă țară, iar Iordanul acesta nu-l voiu trece, iar voi îl veți trece și veți lua țara cea bună.

23. Păziți-vă să nu uitați lēgea Domnului Dumnezeului vostru carea au făgăduit cătră voi, nici să faceți voaoă chip cioplit nici de unele den câte au porâncit ție Domnul Dumnezeul tău.

24. Că Domnul Dumnezeul tău iaste foc arzător, Dumnezeu răvniitor.

25. Iar de vei naște feciori și nepoți și veți trăi mult pre pământ și veți face fărdelege și veți face or fiește-ce chip cioplit și veți face rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru și-l veți mânia,

26. Mărturisesc voaoă astăzi cu ceriul și cu pământul că cu periciune veți peri de pre pământ de pre care veți trece voi de cēa parte de Iordan să-l moșteniți; și nu veți trăi pre dânsul vrēme multă, ce cu periciune veți peri.

27. Și vă va răsipi Domnul în toate limbile și veți fi cēte puținii cu numărul în limbi în care vă va duce Domnul Dumnezeu.

28. Și veți sluji acolo altor dumnezei de lemn, lucru de mâini omenești, și dumnezeilor de piatră carei nu vor vedea, nici vor auzi, nici vor mânca, nici vor miroși.

29. Și acolo veți cerca pre Domnul Dumnezeul vostru și-l veți afla, deaca-l veți cerca cu toată inima și cu tot sufletul vostru.

30. Și toate cuvintele acēstea te vor ajunge în zilele cēle de apoi întru întristăciunile tale și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezeul tău și vei asculta glasul lui.

31. Că Dumnezeul tău iaste Dumnezeu milostiv și îndurător și nu te va părăsi, nici te va pierde, nici va uita făgăduința părinților tăi cu carea se-au jurat lor.

32. Întrebați zilele cēle mai dentăi care au fost înaintea voastră den zioa. cēea ce au făcut Dumnezeu pre om pre pământ de la marginea ceriului până la cēea margine de cer de se va fi făcut vreedată lucrul ca cēsta de acum sau de se va fi simțit.

33. Sau va fi auzit vreun neam glasul Dumnezeului celui viu grăind den mijloc de foc, în ce chip ai audzit tu și ai fost viu?

34. Sau de va fi ispitit Dumnezeu cānd va să-și ia lui vreo limbă den mijlocul streinilor cu ispitiri, și cu sēmne, și cu minuni, și cu războaie, și cu mână puternică, și cu braț nalt și cu vederi mari după toate câte au făcut Domnul Dumnezeul nostru înaintea ta în Țara Eghiptului?

35. Ca să cunoști tu și să pricepi că Domnul Dumnezeul tău acela iaste Dumnezeu și nu iaste altul fără de dînsul.

36. Făcut-au de ai audzit glasul lui den cer ca să te învēce pre pământ și să-ți arate focul său cel mare și ai audzit cuvintele lui den mijlocul focului.

37. Pentru căci că au iubit pre părinții tăi și după dānșii au ales pre voi seminția lor și te-au scos/ cu puterea lui cea mare den Eghipt.

Versiunea modernă

22. Eu voi muri în ținutul acesta, nu voi trece Iordanul. Dar voi veți trece dincolo și veți moșteni țara aceasta frumoasă.

23. Aveți grijă să nu uitați legământul pe care Domnul Dumnezeul vostru l-a încheiat cu voi. Să nu vă faceți chip cioplit care să aibă vreo asemănare cu ceva, precum v-a poruncit Domnul Dumnezeul vostru.

24. Căci Domnul Dumnezeu este foc mistuitoare, un Dumnezeu gelos.

25. După ce vi se vor naște copii și nepoți și vă veți împămînteni în țară, dacă veți cădea în nelegiuire și vă veți face chip cioplit, sub orice înfățișare, și veți săvîrși ceea ce este rău în ochii Domnului Dumnezeului vostru, stîrnindu-i astfel mînia,

26. Iau astăzi ca martori împotriva voastră cerul și pământul, că veți pieri îndată în țara spre care vă îndreptați peste Iordan, ca să o luați în stăpînire. Nu veți dăinui mult timp în ea, ci veți fi nimicîți cu totul.

27. Domnul vă va risipi printre toate popoarele și veți rămînea puținii la număr, printre popoarele în care vă va purta Domnul.

28. Acolo vei sluji unor dumnezei din lemn și din piatră, lucrări de mîini omenești, care nu pot să vadă, nici să audă, nici să mînce, nici să miroase.

29. Vei căuta acolo pe Domnul Dumnezeul tău și-l vei găsi, dacă îl vei căuta din toată inima ta și din tot sufletul tău.

30. Cînd vei fi în nevoie și cînd toate aceste cuvinte despre tine se vor adevăra, te vei întoarce în zilele ce vin la Domnul Dumnezeul tău și vei asculta glasul lui.

31. Căci Domnul Dumnezeul tău este un Dumnezeu milostiv; el nu te va părăsi, nici nu te va nimici, nici nu va uita legământul cu părinții tăi, prin care s-a jurat față de ei.

32. Cercetează vremurile trecute, care au fost înainte de tine, din ziua în care Dumnezeu a creat pe om pe pămînt, întreabă de la un capăt pînă la celălalt capăt al cerului: s-au mai întîmplat fapte atît de mari, s-au mai auzit asemenea cuvinte?

33. S-a mai întîmplat oare, ca un popor să audă glasul Dumnezeului viu, vorbind din mijlocul focului, așa cum ai audzit tu, și să rămînea în viață?

34. Sau a mai încercat vreun dumnezeu să vină și să-și ia un popor din mijlocul altui popor, supunîndu-l la încercări, prin sēmne, prin minuni și prin război, cu mîna tare, cu braț ridicat și cu mari grozăvii, așa cum a făcut Domnul Dumnezeul vostru în Egipt înaintea ochilor voștri?

35. Ție ți-a fost dat să vezi toate acestea, ca să știi că numai Domnul este Dumnezeu și nu mai este altul în afară de el.

36. Din cer, te-a lăsat să auzi glasul lui, ca să-ți fie de învățătură, iar pe pămînt, ți-a arătat focul lui cel mare și ai audzit cuvintele lui din mijlocul focului.

37. Pentru că i-a iubit pe părinții tăi, iar după ce i-a ales pe urmașii lor, te-a scos el însuși/ din Egipt, prin puterea lui cea mare,

Biblia, 1688, pag. 129, col. 1

пре тине къ вжрѣтъ ахъ въ море днъ егупетъ.
 ан Кастъ ехрѣ анмѣн марѣ, шн май тарн денжъ тн
 не, фмннѣтѣ фѣцн пѣлае, стѣе вѣче флѣхъ прѣ
 стѣдѣ цѣ пѣмжнѣхъ лорѣ мошннѣрѣ, фче кнѣ
 лѣ ан аспѣзн. Шн вѣ кѣнѣаше аспѣзн шн те
 бен фпѣлѣ къ кѣцѣтѣхъ, кѣчн дмнѣхъ дмне
 зѣхъ пѣхъ, ачѣстѣе дмнѣхъ фпѣхъ чѣрн ехѣ,
 шн прѣ пѣмжъ тѣ, шн нѣ мѣсте фкѣ флѣрѣ
 м денпѣжнѣхъ. Шн вѣн крѣцѣ пѣрѣчнѣе ахъ
 шн днрѣптѣцнѣ ахъ, кжѣтѣ ехъ пѣрѣчнѣе цѣ а
 стѣзн, пѣнтѣрѣ кастѣцнѣе факѣ цѣ вѣнѣ, шн фѣ
 нлорѣ тѣн дѣхъ тнне, пѣнтѣрѣ кастѣцѣ фѣчѣцн
 фдѣлѣхъ гѣцн дѣ знѣе прѣ пѣмжнѣхъ кѣрѣе дом
 нѣл дмнѣхъ пѣхъ дѣ цѣе тѣпѣе зѣлае
 ма дѣпѣчнѣе Осѣн мѣвѣн, гѣ, чѣтѣцн дѣчнѣе дѣ есѣ
 мѣ дѣ, дѣкѣтѣрѣ рѣстѣрнѣа соарѣлѣн. Оѣ фѣхъ
 лѣкѣсѣ оуѣнѣашѣхъ, кѣрѣе ба оуѣнѣе пѣ апропѣе
 ехъ, нешнѣнѣхъ шн ачѣстѣе не оуѣрѣхъ прѣ фѣхъ
 ма нннѣтѣ дѣ ерн, шн алааѣта ерн, шн ба фѣ
 цн аа оуѣна дѣн чѣтѣцнѣе ачѣстѣе, шн ба тѣрѣн.
 мѣ Восѣрѣлѣ аа пѣлѣтн фпѣмжнѣхъ тѣл шѣехъ ахъ рѣ
 вѣнѣ, шн рамѣдѣ, аа галаадъ ахъ гѣдѣн, шн гѣлаб
 мѣ нѣл аа вѣсанѣ ахъ манѣсн. Ачѣтаѣ аѣцѣ кѣ
 ре ахъ пѣ мѣвѣн фмннѣтѣ фѣлаѣрѣ ахъ гѣрѣнѣе
 мѣ ачѣстѣе мѣрѣрѣчнѣе шн днрѣптѣцнѣе шн пѣхъ
 дѣкѣтѣцнѣе кжѣтѣ ахъ гѣрѣнѣе мѣвѣн, фѣлаѣрѣ ахъ гѣ
 зрѣнѣе фпѣстѣн, ешнѣдѣ ен дѣн пѣмжнѣхъ егѣ
 мѣ пѣтѣхъ ахъ. Дѣчнѣе дѣ есѣрѣдѣнѣе фѣлае апро
 пѣ дѣ кѣса ахъ фогѣрѣ, аа пѣмжнѣхъ ахъ есѣн
 фпѣрѣптѣхъ аморѣнлорѣ, кѣрѣе аѣхъ аа есѣвѣн, прѣ
 мѣ кѣрѣе ахъ оуѣн мѣвѣн. Шн фѣтн ахъ гѣрѣн
 ешнѣдѣ ен дѣн пѣмжнѣхъ егѣпѣтѣхъ ахъ, шн ахъ
 мѣшѣнѣтѣ пѣмжнѣхъ ахъ, шн пѣмжнѣхъ ахъ есѣ
 фпѣрѣптѣхъ вѣсанѣхъ ахъ, аа оуѣн фпѣрѣцн аморѣнлорѣ
 мѣ кѣрѣе ерѣ дѣчнѣе дѣ есѣрѣдѣнѣе дѣстѣрѣ рѣстѣрнѣа
 мн соарѣлѣн. Дѣла ахън кѣрѣе мѣтѣе аламарѣннѣе
 мѣ пѣрѣжѣлѣхъ арнѣ. Шн прѣ мѣнѣтѣе ахъ есѣ, кѣрѣе
 мѣ мѣтѣе аерѣмѣсѣ. Тѣдѣтѣ аѣрѣпнѣтѣ дѣчнѣе дѣ
 есѣрѣдѣнѣе дѣстѣрѣ рѣстѣрнѣа соарѣлѣн, ехъпѣе аенѣрѣ
 ѣѣ чѣпаннѣтѣ.

К А П И Т О Л
 и кемѣ мѣвѣн прѣ тоѣтѣ гѣрѣнѣхъ ахъ шн знѣе
 кѣстѣрѣ ен, аекѣлѣтѣ гѣрѣнѣе днрѣптѣцнѣе
 шн пѣхъ дѣкѣтѣцнѣе кжѣтѣ ехъ гѣрѣе снѣ фпѣрѣ
 оуѣрѣкнѣе вѣастрѣ фпѣрѣхъ знѣа ачѣстѣе шн
 вѣцн фѣтѣцѣ прѣ алае, шн лѣкѣцн пѣхън елѣ
 е фѣчѣцн. Дмнѣхъ дмнѣзѣхъ вѣстѣрѣ ахъ пѣхъ
 фпѣтѣрѣ вѣн фѣгѣрѣдѣнѣе аа хѣрнѣе. Шн нѣла
 пѣрѣнѣцнѣе вѣцн ахъ пѣхъ дмнѣхъ фѣгѣрѣдѣнѣе ачѣ
 стѣе, фѣрѣвѣ дѣнѣманнѣтѣрѣ вѣн шн вѣн ачѣтѣтѣцнѣе
 фѣн аспѣзн. Фѣцѣ кѣтѣрѣе фѣцѣ ахъ гѣрѣнѣе
 дмнѣхъ кѣстѣрѣ вѣн фѣлѣнѣтѣе, дѣн мнѣжѣнѣхъ фѣ
 нѣлѣн. Шн ехъ стѣмѣ фмнѣжѣнѣхъ дмнѣхъ,
 шн фпѣрѣ мнѣжѣнѣхъ вѣстѣрѣ фѣрѣтѣмѣ ачѣа кѣ ехъ
 вѣ стѣн вѣсѣа кѣвннѣтѣе дмнѣхънѣе вѣчѣе вѣцѣ стѣе
 рѣлѣпѣ дѣ кѣстѣрѣе фѣцѣ фѣнѣлѣнѣе, шн нѣвѣацѣ ехънѣтѣ
 аа мѣнѣтѣе знѣжнѣхъ. Оѣ ежнѣтѣе дмнѣхъ
 дмнѣзѣхъ пѣхъ, чѣла чѣстѣмѣ есѣвѣе дѣн пѣмжнѣ
 хъ пѣхъ егѣпѣтѣхъ ахъ дѣн кѣса рѣгѣнѣе. Нѣцѣ вѣрѣ

38. Ca să surpe limbi mari și mai tari decât tine înaintea fetei tale, să te bage înlăuntrul, să dea ție pământul lor moștenire, în ce chip ai astăzi.

39. Și vei cunoaște astăzi și te vei întoarce cu cugetul, căci Domnul Dumnezeuul tău acesta e Dumnezeu întru ceriu sus și pre pământ jos și nu iaste încă afară dentr-însul.

40. Și vei cruța poruncile lui și dreptățile lui câte eu poruncescu ție astăzi, pentru ca să și să facă ție bine și fiilor tăi după tine, pentru ca să vă faceți îndelungați de zile pre pământul carele Domnului Dumnezeuul tău dă ție toate zilele.

41. Atunce osebi Moisi 3 cetățî decinde de Iordan, de cătră răsărita soarelui,

42. Să fugă acolo ucigașul carele va ucide pe aproapele său neștiindu și acesta neurîndu pre dînsul mai nainte de ieri și alaltaieri; și va fugi la una den cetățîle acêstea și va trăi:

43. Vosorul la pustiu, în pământul cel șăsu, lui Ruvin, și Ramoth la Galaad, lui Gadi, și Gavlonul la Vasan, lui Manasi.

44. Aceasta e lègea care au pus Moisi înaintea fiilor lui Izrail.

45. Acestea-s mărturiile și dreptățile și judecățile câte au grăit Moisi fiilor lui Izrail în pustiu, ieșînd ei den pământul Eghiptelului,

46. Decinde de Iordan, în vale aproape de Casa lui Fogor, la pământul lui Sion, împăratul amoreilor, care lăcuia la Iesevon, pre carele au ucis Moisi [47] și fiii lui Izrail, ieșînd ei den pământul Eghiptelului.

47. Și au moștenit pământul lui și pământul lui Og, împăratul Vasanului, a doi împărați amoreilor, care era decinde de Iordan, despre răsărita soarelui.

48. De la Aroir, care iaste la marginea pîrului Arnon și pre muntele lui Sion, care iaste Aermon,

49. Toată Arăpimea decindea de Iordan, despre răsărita soarelui, supt Asidoth Cea Cioplită.

CAP 5

1. Și chemă Moisi pre tot Israilul și zise cătră ei: „Ascultă, Israile, dreptățile și judecățile câte eu grăiescu întru urechile voastre întru zioa aceasta și veți învăța pre êle și le veți păzi să le faceți.

2. Domnul Dumnezeul vostru au pus cătră voi făgăduință la Horiv.

3. Și nu la părinții voștri au pus Domnul făgăduința aceasta, fără de numai cătră voi, și voi aicea toți vii astăzi.

4. Față cătră față au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului.

5. Și eu stam în mijlocul Domnului și întru mijlocul vostru în vrême acêea ca să vă spuiau voao cuvintele Domnului, căce v-ați spăriat de cătră fața focului și nu v-ați suit la munte, zicîndu:

6. «Eu sînt Domnul Dumnezeul tău, cela ce te-am scos den pământul Eghiptelului, den casa robiei.

7. Nu-ț vor/ fi ție dumnezei alții înaintea fetei mêle.

Ms. 45

38. Ca să surpe limbi mari și mai tari decât tine înaintea fetei tale, să te bage înlontru să-ți dea ție pământul lor moștenire, în ce chip ai astăzi.

39. Și vei cunoaște astăzi și te vei întoarce cu cugetul, căce Domnul Dumnezăul tău acesta-i Dumnezău în cer sus și pre pământu gios și nu iaste încă afară den el.

40. Și vei cruța porințele lui și dreptățile lui, pentru ca să și să facă ție bine și fiilor tăi după tine pentru ca să vă faceți îndălunghi de dzile pre pământu carele Domnul Dumnezăul tău și dă ție toate dzilele."

41. Atunca usăbi Moisi 3 cetăți decinde de Iordan, de cătră răsăritu soarelui,

42[41]. Să fugă acolo ucigașul [42] carele va ucide pre aproapele său neștiindu și acesta nu urându pre însul mainte de ieri și alaltieri; și va fugi la una den cetățile acēstea și va trăi:

43. Vosorul la pustii întru pământul cel șesu lui Ruvin, și Ramoth la Galaadu, lui Gaddi, și Gavlonul la Vasan, lui Manassi.

44. Aceasta-i lēgea carea au pus Moisi înaintea fiilor Israil.

45. Acēstea-s mărturiile și dreptățile și județele căte au grăit Moisi fiilor Israil întru pustiu, ieșindu ei den pământul Eghiptului,

46. Decinde de Iordan, întru vârtop, aproape de casa Fogor, la pământul lui Sion, împăratul amorreilor, carele lăcuia la Esevon, pre carele au ucis Moisi și fiii lui Israil, ieșindu ei den pământul Eghiptului.

47. Și au moștenit pământul lui și a lui Og, împăratului Vasan, a doi împărați a amorreilor, carii era decinde de Iordan, despre răsăritu soarelui.

48. De la Aroir, carea iaste la marginea părfului Arnon și pre muntele lui Sion, carele iaste Ahermon,

49. Toată Arăpimea decinde de Iordan, despre răsăritu soarelui, suptu Asidoth Cea Cioplită.

CAP 5

1. Și chemă Moisi pre tot Israilul și dzise cătră ei: „Ascultă, Israil, dreptățile și giudețele căte eu grăiescu întru urechile voastre întru dzua aceasta și veți învăța pre ăle și veți păzi să le faceți pre ăle.

2. Domnul Dumnezăul vostru au făgăduit cătră voi făgăduința la Horiv.

3. Și nu la părinții voștri au făgăduit Domnul făgăduința aceasta, făr-numai cătră voi și voi aicea toți vii astăzi.

4. Față cătră față au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului.

5. Și cu stam în mijlocul Domnului și întru mijlocul vostru întru vrēmea acēea ca să vă spu voao cuvintele Domnului, căce v-ați spăriat de cătră fața focului și nu v-ați suit la munte, dzicându:

6. «Eu sântu Domnul Dumnezăul tău cela ce te-am pre tine de pământul Eghiptului, den casa robiciei.

7. Nu-ți vor/ fi ție dumnezăi alții înaintea fetei mele.

Ms. 4389

38. Și au pierdut neamurile cēle mai mari și mai tari decât tine dennaintea fetei tale ca să ducă pre tine și să-ți dea țările lor moșie ție, cum ai astăzi.

39. Ce să și știi astăzi și să cugeți în inima ta, că Domnul Dumnezăul tău acesta iaste Dumnezău în cer sus și jos pre pământ și nu mai iaste altul fără de dănsul.

40. Și să păzești dreptățile și judecățile lui căte-ți porănesc eu astăzi, ca să fie bine ție și feciorilor tăi după tine și să fie ție multe pre pământul care l-au dat ție Domnul Dumnezăul tău".

41. Atunci usebi Moisi 3 cetăți de cēea parte de Iordan, despre răsăritul soarelui,

42. Ca să fugă acolo ucigașii carei vor ucide pre altul fără de voie, și acela să fugă și să scape în cetăți și să fie viu care va ucide pre cela ce n-au avut pizmă pre dănsul ier< > sau alalta ier< > și niciodată.

43. Vosorul în pustie, în pământul cel șas al seminței lui Ruvin, și Ramothul în Galaad, care iaste a seminței lui Gad, și Gaubon și Vasan, al seminței Manasiei.

44. Aceasta iaste lēgea carea spuse Moisi înaintea feciorilor lui Israil.

45. Și acēstea sânt mărturisirile și îndreptățile și judecățile care grăi Moisi feciorilor lui Israil în pustie, deaca ieșiră den Țara Eghiptului,

46. De ceasta parte de Iordan, în vale, aproape de casa lui Fogor, în țara lui Sion, împăratul Ammoreiului, care lăcuia în Asevon, pre care-l ucise Moisi și feciorii lui Israil, deaca ieșiră den Țara Eghiptului.

47. Și luară țara lui și țara lui Og, împăratul Vasanului, a amânduror împărații Ammoreiului, carei au fost de ceasta parte de Iordan, despre răsăritul soarelui.

48. De la Aroir, carele iaste la gura părfului Arnonului până la muntele Sionului, care iaste și Ahermon,

49. Și toată Țara Hărăpească dăcindea de Iordan, de la răsăritul soarelui până la Asidothul Cel Cioplit.

CAP 5

1. Și chiamă Moisi pre tot nărodul feciorilor lui Israil și zise cătră dănsii: „Ascultă, Israil dreptățile și judecățile căte grăiescu eu astăzi în urechile voastre să le învățați și să le păziți și să le faceți.

2. Domnul Dumnezăul vostru au grăit voaoă făgăduința în Horiv.

3. Și n-au făgăduit făgăduința aceasta părinților voștri ce voaoă acestor ce sânteiți astăzi și trăiți.

4. Față cătră față grăi Domnul cătră voi, în munte den mijloc de foc.

5. Iar eu stam între Domnul și între voi într-acca vrēme ca să solesc voaoă cuvântul Domnului, că vă temeai de fața focului și nu v-ați suit în munte. Și zise:

6. «Eu sânt Domnul Dumnezăul tău carele te-am scos den Țara Eghiptului, den casa robiciei.

7. Să nu/ fie ție alți dumnezei înaintea fetei mele.

Versiunea modernă

38. Alungînd din fața ta popoare mai mari și mai puternice decît tine, ca să te ducă pe tine în țara lor și să și-o dea ție în stăpînire, așa cum este și astăzi.

39. Așadar să știi astăzi și să îți scama în cugetul tău: numai Domnul este Dumnezău, sus în cer și jos pe pămînt, nu mai este altul în afară de el.

40. Păzește legile și poruncile lui, pe caree și le dau astăzi, pentru ca să-ți meargă bine ție și fiilor tăi după tine și să ai parte de multe zile în țara pe care Domnul Dumnezăul tău și-o dă pentru totdeauna."

41. Atunci a ales Moise trei cetăți dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui,

42. În care să poată fugi ucigașul care a omorît pe aproapele său fără voie și fără să-l fi dușmănit dinainte, din zilele trecute. Dacă fugea în vreuna din aceste cetăți, el rămînea în viață.

43. Aceste cetăți sînt: Bețer, în pustiu pe o cîmpie, pentru rubeniți; Ramot, în Galaad, pentru gadiți; Golan, în Vasan, pentru manasiți.

44. Aceasta este legea pe care Moise a supus-o fiilor lui Israel.

45. Acestea sînt cerințele, rînduielele și legile pe care le-a rostit Moise fiilor lui Israel în pustiu, după ce au ieșit din țara Egiptului,

46. Dincolo de Iordan, în valca din fața Bet-Peorului, în țara lui Sihon, regele amoriților, care locuia în Heșbon. Acesta a fost bătut de Moise și de fiii lui Israel, cînd au ieșit din țara Egiptului.

47. Ei au pus stăpînire pe țara lui și pe țara lui Og, regele Vasanului, doi regi amoriți de dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui,

48. De la Aroer, care este pe malul rîului Arnon, pînă la muntele Sion, care este Hemonul,

49. Cu toată Araba de dincolo de Iordan, către răsăritul soarelui, pînă la marea Araba, la poalele muntelui Pisga.

CAP. 5

Repetarea celor zece porunci

1. Moise a chemat tot poporul și a spus: „Ascultă, Israele, rînduielele și legile pe care le rostesc eu astăzi în auzul vostru: învățați-le și vegheați ca să le împliniți.

2. Domnul Dumnezăul nostru a încheiat cu voi legămînt la Horeb.

3. Domnul nu a încheiat acest legămînt cu părinții noștri, ci cu noi, cei vii, ce sîntem astăzi cu toții aici.

4. Pe munte, din mijlocul focului, Domnul v-a vorbit față către față.

5. Iar eu am stat atunci între Domnul și voi, ca să vă fac cunoscute cuvintele Domnului, căci voi nu v-ați urcat pe munte, de teama focului. Domnul a spus:

6. «Eu sînt Domnul Dumnezăul tău, care te-am scos din țara Egiptului, din casa robiciei.

7. Să nu/ ai alți dumnezei în afară de mine.

Biblia, 1688, pag. 129, col. II

рис.в.

Фнѣте дмнези ааѣци фнаннѣтѣ фѣѣци мѣле .
 Стѣнх фачнѣ чѣпанѣтѣ ннчн лѣбмѣнарѣ дѣтѣтѣ
 кжѣтѣсѣ фѣѣрѣ сѣсѣ , шн кжѣтѣсѣ пре пѣмжнѣтѣ
 жѣсѣ , шн кжѣтѣсѣ фѣѣлѣ дѣдѣсѣтѣтѣ пѣмжнѣ
 тѣлѣн . Ожнѣтѣ фннн лѣрѣ , ннчн сѣ ф
 слѣжѣщн лѣрѣ , кѣ сѣл сжнѣтѣ дмнѣл дмнезѣ
 зѣлѣ тѣлѣ , дмнезѣлѣ рѣжнѣтѣрѣн , рѣспѣтѣтѣннѣ
 пѣкѣтѣлѣ пѣрнѣнѣлѣрѣ пре фѣѣѣрѣ , пре лѣпрелѣ шн
 лѣпѣтѣ рѣдѣ тѣлѣрѣ тѣмѣ оуѣрѣсѣлѣ пре мнѣ .
 Шн фѣѣжнѣлѣ мнѣлѣ лѣ мнѣ тѣлѣрѣ тѣмѣ нѣтѣсѣлѣ
 пре мнѣ , шн тѣлѣрѣ тѣ пѣзѣсѣлѣ пѣрнѣнѣлѣ мѣлѣ .
 Стѣнѣлѣн нѣмѣлѣ дмнѣлѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ ф
 дѣшѣтѣтѣ , пѣнѣтѣлѣ кѣтѣлѣлѣ кѣтѣщн дмнѣл дмне
 зѣлѣлѣ тѣлѣ пре тѣлѣ тѣлѣ нѣмѣлѣ лѣн пре дѣшѣтѣ .
 Пѣзѣтѣсѣ зѣсѣлѣ снѣмѣтѣлѣрѣ , сѣсѣ сѣнѣѣщн пре лѣ ,
 фѣѣтѣнѣпѣ чѣлѣ пѣрнѣнѣтѣ дмнѣл дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ .
 Шѣсѣ знѣлѣ бѣн лѣкѣрѣ шн бѣн фѣѣтѣ тѣлѣтѣ лѣнѣрѣ
 рнѣлѣ тѣлѣ . Іѣрѣ фѣзѣсѣлѣ лѣшѣпѣтѣ снѣмѣтѣ
 дмнѣлѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ стѣнѣ фачнѣ фѣтѣлѣ
 тѣтѣ лѣкѣрѣлѣ , тѣ шн фѣѣѣрѣлѣ тѣлѣ , шн фѣпѣтѣлѣ
 сѣлѣгѣ тѣлѣ , шн сѣлѣжнѣкѣтѣлѣ , сѣлѣлѣ тѣлѣ , шн тѣлѣ
 дѣ сѣпѣтѣ жѣгѣлѣ тѣлѣ , шн тѣтѣлѣ дѣснѣтѣсѣлѣ
 тѣлѣ , шн тѣлѣ нѣмѣтѣрнѣтѣ тѣлѣ тѣсѣ фѣлѣнѣтѣлѣ
 оуѣшнѣлѣрѣ тѣлѣ , пѣнѣтѣлѣ кѣ сѣсѣтѣ сѣднѣнѣсѣтѣ
 сѣлѣгѣ тѣлѣ , шн сѣлѣжнѣкѣ тѣлѣ , шн тѣлѣ дѣ сѣпѣтѣ
 жѣгѣлѣ тѣлѣ кашнѣ тннѣ . Шнѣ бѣн фѣѣтѣ лѣ
 мнѣтѣ кѣлѣ сѣлѣтѣ шн фѣтѣ фѣпѣмжнѣтѣлѣ сѣгѣпѣ
 тѣлѣлѣ , шн тѣлѣ сѣѣлѣ дмнѣл дмнѣзѣлѣ тѣлѣ дѣ
 лѣкѣлѣ кѣлѣжнѣтѣ тѣлѣ , шн кѣлѣсѣрѣлѣ нѣлѣтѣлѣ , пѣн
 тѣлѣ лѣтѣлѣ чѣлѣ пѣрнѣнѣтѣ чѣлѣ дмнѣл дмнѣзѣлѣлѣ
 тѣлѣ , кѣ сѣтѣ пѣзѣсѣщн зѣсѣлѣ снѣмѣтѣлѣрѣ шн сѣсѣ
 сѣнѣѣщн пре лѣ . Чнѣнѣтѣсѣ пре тѣлѣтѣлѣ тѣлѣ ,
 шн пре мѣнѣсѣ тѣлѣ , фѣѣтѣнѣпѣ лѣ пѣрнѣнѣтѣ чѣлѣ дѣ
 нѣлѣ дмнѣзѣлѣлѣ тѣлѣ , пѣнѣтѣлѣ кѣ сѣтѣсѣтѣ фѣлѣтѣ
 чѣлѣ бннѣ , шн пѣнѣтѣлѣ кѣ сѣтѣсѣтѣ фѣлѣтѣ нѣгѣтѣ
 дѣлѣнн , пре пѣмжнѣтѣлѣ кѣрѣлѣ дмнѣл дмнѣзѣлѣ
 фѣѣтѣчѣлѣ . Стѣнѣ оуѣнѣзн . Стѣнѣ прѣ кѣлѣ
 сѣщн . Стѣнѣ фѣѣрн . Стѣнѣ мѣрѣтѣрн
 сѣщн мнѣнѣнн лѣсѣпѣрѣ лѣрѣлѣпѣлѣлѣн тѣлѣ мѣрѣтѣлѣ
 рѣе мнѣчѣнѣсѣтѣ . Стѣнѣ пѣрѣтѣщн мѣлѣрѣ лѣ
 лѣрѣлѣпѣлѣн тѣлѣ , стѣнѣ пѣрѣтѣщн кѣсѣлѣ лѣрѣ
 пѣлѣлѣн тѣлѣ , ннчѣ чѣрнѣнѣ лѣнн , ннчѣ сѣлѣгѣ лѣнн ,
 ннчѣ сѣлѣжнѣкѣ лѣнн , ннчѣ сѣлѣлѣ лѣнн , ннчѣ тѣлѣлѣн тѣ
 сѣтѣ сѣпѣтѣ жѣгѣлѣ лѣнн , ннчѣ лѣтѣтѣлѣ дѣснѣтѣсѣлѣ
 лѣнн , ннчѣ тѣлѣтѣ кѣтѣ сѣжнѣтѣ лѣ лѣрѣлѣпѣлѣ тѣлѣ .
 Іѣчѣтѣ кѣлѣннѣтѣ лѣ гѣрѣннѣ дмнѣл кѣтѣрѣ тѣ
 тѣлѣ лѣлѣнѣрѣтѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , фѣлѣннѣтѣ фѣмжѣлѣкѣлѣ
 фѣѣлѣлѣлѣ фѣлѣнѣтѣрнѣсѣ нѣгѣлѣрѣ чѣѣтѣ , гѣлѣсѣ мѣрѣ
 шн нѣлѣмѣн лѣлѣсѣсѣ , шн лѣлѣ кѣрнѣсѣ пре лѣлѣ пре лѣсѣ
 лѣсѣпѣзн дѣпѣлѣтѣрѣ , шн мѣлѣлѣ дѣпѣ мѣ
 Шн фѣлѣпѣ тѣлѣ лѣнн лѣлѣннѣ гѣлѣсѣлѣ дѣнн мнѣлѣ
 кѣлѣ фѣѣлѣлѣлѣ , шн мѣлѣтѣлѣ лѣрѣлѣ кѣлѣфѣѣкѣ шн лѣ
 бѣннѣтѣ кѣтѣрѣ мнѣ тѣсѣщн пѣвѣчѣлѣннѣтѣрнѣнѣмѣлѣ
 рнѣсѣрѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , шн сѣтѣрѣжнѣмѣтѣ бѣлѣсѣтѣрѣ , шн
 знѣчѣщн . Іѣпѣтѣ лѣлѣрѣтѣлѣтѣ нѣсѣлѣ дмнѣлѣлѣ
 дмнѣзѣлѣлѣ нѣсѣтѣрѣлѣ , сѣлѣсѣлѣлѣнн , шн гѣлѣсѣлѣ лѣнн
 лѣлѣннѣ дѣнн мнѣлѣкѣлѣлѣ фѣѣлѣлѣлѣ фѣзѣсѣлѣ лѣлѣсѣтѣ
 лѣмѣлѣсѣлѣпѣ кѣлѣмѣ бѣ гѣрѣннѣ дмнѣзѣлѣ кѣтѣрѣ сѣмѣ
 шн бѣлѣпѣрнѣ . Шн лѣлѣлѣ стѣнѣ мѣлѣннѣ кѣлѣтѣ
 нѣ

8. Să nu faci ție cioplit, nici asămănare de tot câte-s în ceriu, sus, și câte-s pre pământu, jos, și câte-s în ape, dedesuptul pământului.
9. Să nu te închini lor, nici să slujești lor, că eu sîntu Domnul Dumnezăul tău, Dumnezeu răvnitoriu, răsplătînd păcatul părinților pre feciori, pre a treia și a patra rudă, celora ce mă urăscu pre mine.
10. Și făcîndu milă la mii celoră ce mă iubăscu pre mine și celora ce păzescu poruncile mēle.
11. Să nu iai numele Domnului Dumnezăului tău în deșărt, pentru că nu va curăți Domnul Dumnezăul tău pre cela ce ia numele lui pre deșărt.
12. Păzēște zioa simbetilor, să o sfințești pre ea în ce chip ț-au poruncit Domnul Dumnezăul tău.
13. Șase zile vei lucra și vei face toate lucrurile tale.
14. Iară în zioa a șaptea, simbete Domnului Dumnezăului tău. Să nu faci întru ea tot lucrul tu, și feciorul tău, și fata ta, sluga ta și slujnica ta, boul tău și cel de supt jugul tău, și tot dobitocul tău, și cel nemērmic cela ce e înlăuntrul ușilor tale, pentru, ca să să odihnească sluga ta, și slujnica ta, și cel de supt jugul tău ca și tine.
15. Și-ț vei aduce aminte cum slugă ai fost în pământul Eghiptului și te-au scos Domnul Dumnezăul tău de acolo cu mîna tare și cu brașu naltu; pentru aceea ț-au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău ca să păzești zioa simbetelor și să o sfințești pre ea.
16. Cînstēște pre tatăl tău și pre maica ta, în ce chip au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău, pentru ca să ți să facă ție bine și pentru ca să te facă îndelungat de ani pre pământul carele Domnul Dumnezău îl dă ție.
17. Să nu ucizi!
18. Să nu preacurvești!
19. Să nu furi!
20. Să nu mărturisești minciuni asupra aproapelui tău, mărturie minciunoasă.
21. Să nu pohtești muierea aproapelui tău, să nu pohtești casa aproapelui tău, nice țarina lui, nice sluga lui, nice slujnica lui, nice boul lui, nice celui ce stă supt jugul lui, nice a tot dobitocul lui, nice toate cîte sînt la aproapele tău.»
22. Acēste cuvinte au grăit Domnul cătră toată adunarea voastră în munte, în mijlocul focului, întunēric, negură, ceață, glas mare; și nu mai adaose și au scris pre ēle pre doao lēspezi de piatră și mi-au dat mie.
23. Și fu după ce ați auzit glasul den mijlocul focului și muntele ardea cu foc, și aț venit cătră mine toți povățitorii neamurilor voastre și bătrînimea voastră și ziceați:
24. «Iată, au arătat noao Domnul Dumnezăul nostru slava lui, și glasul lui am auzit den mijlocul focului. În zioa aceasta am văzut cum va grăi Dumnezău cătră om și va trăi.
25. Și acum să nu murim, căce/ ne va topi pre noi focul cel

Ms. 45

8. Să nu faci ție cioplit, nice asămănare de tot câte-s în ceri, sus, și câte-s în pământu, gios, și câte-s întru ape, dedesuptul pământului.

9. Să nu te închini lor, nice să slujești lor, căce cu sântu Domnul Dumnedzăul tău, Dumnedzău răvniitor, dându păcatul părinților pre ficiori, pre a treia și a patra rudă, celora ci mă urăscu pre mine.

10. Și făcându mila la mii, celora ci mă iubăscu pre mine și celora ce păzescu porâncile mele.

11. Să nu iai numele Domnului Dumnedzăului tău întru deșertu, pentru că nu va curăți Domnul Dumnedzăul tău pre cela ce ia numele lui pre deșertu.

12. Păzește dzua sămbetei, să o sfințești pre ea în ce chip ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău.

13. 6 dzile vei lucra și vei face toate lucrurile tale,

14. Iar în dzua a șaptea, sămbete Domnului Dumnedzăului tău. Să nu faci întru ea tot lucrul tu, și ficiorul tău și fata ta, sluga ta și slujnica ta, boul tău și cel de supt jugul tău, și tot dobitocul tău, și cel nemênic cela ce-i înlontru întru ușile tale; pentru ca să s-că odihnească sluga ta, și slujnica ta, și cel de supt jugul tău ca și tine.

15. Și-ți vei aduce aminte cum slugă ai fostu în pământul Eghiptului și te-au scos Domnul Dumnedzăul tău de acolo cu mână tare și cu braț înaltu; pentru aceea ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău ca să s-că păzască dzua sămbetilor și să o sfințești pre ea.

16. Cinsteste pre tatăl tău și pre maică-ta în ce chip ț-au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău, pentru ca să și să faci ție bine și pentru ca să te faci îndelungat de ai pre pământu carele. Domnul Dumnedzău tău dă ție.

17. Să nu ucidzi!

18. Să nu precurvești!

19. Să nu furi!

20. Să nu mărturisești minciuni asupra aproapelui tău mărturie minciunoasă.

21. Să nu poștești muierea aproapelui tău, să nu poștești casa aproapelui tău, nice țarina lui, nice sluga lui, nice slujnica lui, nice boul lui, nice celui ce iaste suptu giugul lui, nice a tot dobitocul lui, nice toate câte sîntu la aproapele tău.»

22. Acestea cuvinte au grăit Domnul cătră toată adunarea voastră în munte, den mijlocul focului, întunêrec, negură, ceață, glas mare; și nu mai adaose și le-au scris pre êle pre doao lêspezi de piatră și mi-au dat mie.

23. Și fu după ce ați audzit glasul den mijlocul focului și muntele ardea cu foc, și ați venit cătră mine toți povățuitorii neamurilor voastre și bătrânimea voastră și dziceați:

24. «Iată, au arătat Domnul Dumnedzăul nostru slava lui și glasul lui am audzit den mijlocul focului. Întru dzua aceasta am vădzut cum va grăi Dumnedzău cătră om și va trăi.

25. Și acum să nu murim, căce/ ne va topi pre noi

Ms. 4389

8. Să nu faceți ție cioplitură și nici un chip câte sânt în cer, sus, și câte sânt pre pământ, jos, și câte sânt în ape, supt pământ.

9. Să nu te închini lor, nici să slujăști lor, că cu sânt Domnul Dumnezeul tău, Dumnezeul cel răvniitor, carele dau păcatele părinților pre feciori până la al treilea și al patrulea neam, celor ce mă urăsc.

10. Și cela ce face milostenie în mii de neamuri celor ce mă iubesc și păzesc porâncile mele.

11. Să nu iai numele Domnului Dumnezeului tău în zadar că nu va curăți Domnul Dumnezeul tău pre cela ce va lua numele lui în zadar.

12. Păziț zioa sămbetii, sfințiți-o cum au porâncit ție Domnul Dumnezeul tău.

13. Șase zile să lucrezi și să faci tot lucrul tău,

14. Iar în zioa a șaptea, a sămbetii Domnului Dumnezeului tău. Să nu faci într-ânsa nici un lucru de ale tale; nici tu, nici feciorul tău, nici fata ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici boul tău, nici măgariul tău, nici un dobitoc de-al tău; nici vineticul care lăcuieste la tine; să se odihnească sluga ta și slujnica ta și măgariul tău ca și tine.

15. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și te-au scos de acolo Domnul Dumnezeul tău cu mână tare și cu braț nalt; pentr-acăea ț-au porâncit Domnul Dumnezeul tău ca să păzești tu zioa sămbetei și să o sfințești.

16. Cinsteste pre tată-tău și pre mumă-ta cum au porâncit ție Domnul Dumnezeul tău ca să-ț fie bine și pentr-acăea vei trăi ai mult ț pre pământ care l-au dat Domnul Dumnezeul tău ție.

17. Nu ucide!

18. Nu curvi!

19. Nu fura!

20. Nu mărturisi pre vecinul tău minciună.

21. Nu pofti muierea vecinului tău, nu pofti casa vecinului tău, nici agrul lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici măgariul lui, nici un dobitoc de ale lui, nici nimic de ale vecinului tău.»

22. Aceste cuvinte grăi Domnul cătră tot nărodul vostru den munte, den mijlocul focului, și al întunêrecului, și al ceții, și al fumului; și de-acii nu mai adaose și le scris pre 2 lêspezi de piatră și le dède mie.

23. Iar voi deaca auzit glasul den mijlocul focului, că muntele ardea cu foc, aș venit la mine toate căpeteniile voastre și bătrânii voștri și aș zis:

24. «Iată au arătat noaoă Domnul Dumnezeul nostru slava lui și am auzit glasul lui den mijlocul focului. Astăzi am văzut că vorbește Dumnezeu cu omul și va fi viu.

25. Ce acum să nu cumva să murim că/ ne va

Versiunea modernă

8. Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo altă întruchipare care să înfățișeze cele ce sînt în cer, sau jos pe pământ, sau în ape și sub pământ.

9. Să nu te închini la aceștia și să nu le slujești, căci cu, Domnul Dumnezeul tău, sînt un Dumnezeu gelos și-i pedepesc pe copii pentru păcatul părinților, pînă la al treilea și la al patrulea neam al celor care mă urăsc.

10. Dar sînt milostiv de mii de ori față de cci ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

11. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce ia numele lui în deșert.

12. Păzește ziua sabatului și să o ții cu sfințenie, așa cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău.

13. Lucrează șase zile și fă orice treabă,

14. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă a Domnului Dumnezeului tău. În această zi să nu faci nici un lucru, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nioi robul tău, nici roaba ta, nici boul tău, nici asinul tău, nici vitele tale, nici străinul care s-a statomicit în așezarea ta, pentru ca și robul tău și roaba ta să se odihnească întocmai ca tine.

15. Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și Domnul Dumnezeul tău te-a scos de acolo cu mână tare și cu braț ridicat; de aceea ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să ții ziua de odihnă.

16. Cinsteste pe tatăl tău și pe mama ta, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeul tău, ca să trăiești ani mulți și ca să-ți incargă bine în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău.

17. Să nu ucizi!

18. Să nu săvîrșești adulter!

19. Să nu furi!

20. Să nu depui mărturie minciunoasă împotriva aproapelui tău.

21. Să nu poștești femeia aproapelui tău și să nu dorești casa aproapelui tău, nici ogorul lui, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici orice alt lucru de-al aproapelui tău.»

22. Acestea sînt cuvintele pe care Domnul le-a rostit cu glas tunător către întreaga noastră adunare, pe munte, din mijlocul focului, în întuneric, nori și negură. Alceva nu a mai adăugat, ci le-a scris pe două table de piatră și mi le-a dat mie.

23. Cînd ați auzit glasul din mijlocul întunericului, în timp ce muntele ardea cu foc, ați venit la mine toate căpeteniile semînțiilor voastre cu bătrînii voștri și ați zis:

24. «Iată, Domnul Dumnezeul nostru ne-a arătat slava și măreția lui și am auzit glasul lui din mijlocul focului. Astăzi am văzut că Dumnezeu vorbește cu oamenii, iar aceștia rămîn în viață.

25. Totuși, să nu murim cumva acum, căci/ focul

рл

неба топи пре нон фокла телэ маре ачестэ, ет
 вом адасоце нон аьзш гласла дмнхлхн дмнехтх
 нс аьн нострх фнкте шн бом мьри. Пентрх нтх
 четрхтх, сак чине аь аьзшп гласла дмне
 зьвхлхн те аьн вьх гртннх ден мнжлохлх ф
 нс кхлхн канон шн ба тртн. Апро пнтте тх,
 шн аьзш сарикхте бакнче дмнхл дмнехтхл
 нострх кьтпртнне, шн бомь аьзш шн бомь
 кн фате. Шн аьзш дмнхл гласла кьвннтелор
 востре гртннх кьтпрт мине, шн зне дмнхл
 кьтпрт мине, аьзшп гласла кьвннтелор но
 рдхлхн ачестхл, кжте аь гртннх кьтпрт пн
 нс не, пе днрептате аь гртннх тоатте. Чине
 вадэ ебфе ашл ннма аор фпрх джншн, ка
 ебте птэмь де мине, шн еб пьзхекте порхнчн
 ле мбале, тоатте знаеае каеб фе аср вине шн
 фнлор аср прен вбке. Пастэ, зн аср фпрх
 аь тецнвте вон ла каселе востре. Гдрт тх аьчт
 етпн кь мине, шн бом гртннх кьтпрт тнне порхн
 чнае тоатте, шн днрептхчнае шн жьдехтхчнае кж
 те вей фкьца прен, шн еб факт ашл прен пь
 мжнтхл кареае еь ле аьл аср кьсрчх.
 аь Шн ебте пьзхнчн афате фчннп аь порхнчнтх
 чте дмнхл дмнехтхл тьх, еьвхлхт аьатпн ф
 аг днрептате, ннче фетжнга. Дупте тоатте ка
 ле каре аь порхнчнтх чте дмнхл дмнехтхл тьх
 каеб мьрчн фпрх джнхл каебте сднхнфкентх,
 шн ебфе чте вине, шн ебте фреалнгацн кьзхн
 ле прен пьмжнтх прен кареае вьчн мощенн де тоатте.

КАП 6

н аьчт ебте порхнчнае шн днрептхчнае ш
 жьдехтхчнае, кжте аь порхнчнтх дмнх
 дмнехтхл вострх ет фкьцх прен вон, ет
 фачецн ашл ла пьмжнтхл каре мьрч
 хнчн аьоло ет мощеннчн прен ел.
 б Пентрх ка ебте пьзхнчн де дмнхл дмнехтхл в
 ерх еб пьзхнчн тоатте днрептхчнае аьн шн порхн
 чнае аьн, кареае еь чте порхнчекх аетхзхн
 тх шн фчнн тьпн шн фннн фнлоср тьпн
 тоатте знаеае вьчнн тале, пентрх ка ет
 вт фреалнгацн кьзхнае. Шн аькхлхтх
 геранле шн пьзхнчн ебфачн ка вине ебфе чне, шн
 пентрх ка ебте фмьлчнчн фолрте, аьпте кьмь
 аь гртннх дмнхл дмнехтхл пьрнчнлор тьпн,
 еьдфе чне пьмжнтхл кареае кьрп мларе шн лп
 те, шн аьчт ебте днрептхчнае шн жьдехтхчнае кж
 те аь порхнчнтх дмнхл фнлор геранле фьчнн
 ешннхл ен ден пьмжнтхл егупешхлхн
 аькхлхтх геранле, дмнхл дмнехтхл нострх,
 дмнхл оунхл аьте. шн еб пьзхнчн прен дмнх
 дмнехтхл тьх, ден тоатте ннма тл, шн ден
 тоатте еьфалетхл тьх, шн ден тоатте пьтхрхтх.
 5 Шн вон фн кьвннтеле аьчт ебте кжте еь порхнчекх
 чне аетхзхн, фннема тл шн фпрх еьфалетхл
 тьх. Шн аьбен пренчне прен аьле фнннпх
 фнларе тьпн, шн вон гртннх фпрх ен шьзхн аьл
 шн мьржнхл фнннпте пренлае, шн дормннхл
 шн сьдхнхлхте. Шн аьбен легл пренлае,
 фпрх семнх пренжнтх, шн вон фн неканнпхе

Biblia, 1688, pag. 130, col. I

mare acesta să vom adaoage noi a auzi glasul Domnului Dumnezăului nostru încă și vom muri.

26. Pentru că ce trup sau cine au auzit glasul Dumnezăului celui viu grăindu den mijlocul focului, ca noi, și va trăi?

27. Apropii-te tu și auzi oaricite va zice Domnul Dumnezăul nostru cătră tine și vom auzi și vom face.»

28. Și auzi Domnul glasul cuvintelor voastre grăind cătră mine și zise Domnul cătră mine: «Auzit-am glasul cuvintelor norodului acestuia: cîte au grăit cătră tine, pe direplate au grăit toate.

29. Cine va da să fie așa inima lor întru dînșii, ca să să teamă de mine și să păzească poruncile melle toate zilele, ca să fie lor bine, și fiilor lor, pren veac!

30. Pasă, zi lor: «Întoarceți-vă voi la casele voastre!»

31. Iară tu aicea stăi cu mine și voiu grăi cătră tine poruncile toate și dreptățile și judecățile cîte vei învâța pre ei și să facă așa pre pămîntul carele eu le dau lor cu sorțu.

32. Și să vă păziți a face în ce chip au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău, să nu vă abateți în direapta, nice în stînga.

33. După toată calea care au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău ca să mergi întru dînsa, ca să te odihnească și să fie ție bine și să vă îndelungați cu zile pre pămînt pre carele veți moșteni de tot“.

CAP 6

1. „Și acestea-s poruncile și dreptățile și judecățile cîte au poruncit Domnul Dumnezăul vostru să învâțu pre voi să faceți așa la pămîntul care mărgeți acolo să moșteniți pre el.

2. Pentru ca să vă tèmeți de Domnul Dumnezăul vostru, să păziți toate dreptățile lui și poruncile lui, carele eu ție poruncescu astăzi, tu, și fiii tăi și fiii fiilor tăi, toate zilele vieții tale, pentru ca să vă îndelungați cu zilele.

3. Și ascultă, Israile, și păzeste să faci, ca bine să fie ție și pentru ca să vă înmulțiț foarte, după cum au grăit Domnul Dumnezeul părinților tăi să dea ție pămîntul carele cură miere și lapte. Și acestea-s dreptățile și judecățile cîte au poruncit Domnul fiilor Israel în pustiu, ieșindu ei den pămîntul Eghiptului.

4. Ascultă, Israile, Domnul Dumnezeul nostru Domnul unul iaste.

5. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul tău den toată inema ta și den tot sufletul tău și den toată puterea ta.

6. Și vor fi cuvintele acestea, cîte eu poruncescu ție astăzi, în inema ta și întru sufletul tău.

7. Și le vei prepune pre ele înaintea fiilor tăi și vei grăi întru ei șazîndu acasă și mergîndu înainte pre cale, și dormîndu și sculîndu-te.

8. Și le vei lega pre êle întru semnu pre mîna ta și vor fi neclintite/ înaintea ochilor tăi.

Ms. 45

focul cel mare acesta să vom adaoge noi a audzi glasul Domnului Dumnedzăului nostru încă și vom muri.

26. Că ce ce trup au cine au audzit glas a Dumnedzăului viu grăindu den mijlocul focului, ca voi, și va trăi?

27. Apropie-te tu și audzi oricâte va dzice Domnul Dumnedzăul nostru cătră tine și vom audzi și vom face.»

28. Și audzi Domnul glasul cuvintelor voastre grăind cătră mine¹ și dzice Domnul cătră mine: «Audzit-am glasul cuvintelor nărodului acestuia: câte au grăit cătră tine dreptu toate au grăit.

29. Cine va da să fie așa inima lor întru înșii ca să s-ă² teamă de mine și să păzască porâncile mele toate dzilele, pentru ca să s-ă³ facă lor bine, și fiilor lor, pren vâci!

30. Imblă², dzi lor: «Întoarceți-vă voi la casele voastre.»

31. Iară tu, aicea stă cu mine și voi grăi cătră tine porâncile toate și dreptățile și giudêțele câte vei învăța pre ci ca să facă așa pre pământu carele, eu dau lor cu sorțu.

32. Și să vă păziți să faceți în ce chip au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău, să nu te abaji în dreapta au în stînga.

33. După toată calea carea au porâncit ție Domnul Dumnedzăul tău ca să mergi întru ea, ca să te odihnească și să ți să facă bine ție și să vă îndălungați cu dzile pre pământu pre carele veți moșteni de tot.“

CAP 6

1. „Acêstea-s porâncile și dreptățile și giudêțele câte au porâncit Domnul Dumnedzăul vostru¹ să vă învăț pre voi să faceți așa la pământu la carele mergeți acolo să moșteniți pre el.

2. Pentru ca să vă tmejeți de Domnul Dumnedzăul vostru, să păziți toate dreptățile lui și porâncile lui, carele cu porâncescu ție astăzi, tu și fiii tăi <și fiii fiilor tăi>², toate dzilele vieții tale, pentru ca să vă îndălungați cu dzilele.

3. Și ascultă, Israel, și păzêște să faci pentru ca bine să-ți fie ție și pentru ca să vă înmulțiți foarte, după cum au grăit Domnul Dumnedzăul părinților tăi să dea ție pământu carele cură miere și lapte. Și acêstea dreptățile și giudêțele câte au porâncit Domnul fiilor Israel în pustiu, ieșindu ci dentru pământul Eghiptului.

4. Ascultă, Israel, Domnul Dumnedzăul nostru, Domnu unul iaste.

5. Și să iubești pre Domnul Dumnedzăul tău den toată inima ta și dentru tot sufletul tău și den toată putêrea ta.

6. Și vor fi cuvintele acêstea, câte cu porâncescu ție astăzi, pren inima ta și întru sufletul tău.

7. Și le vei prepune înaintea fiilor tăi pre înse și vei grăi întru ci ședzându întru casă și mergându înaintea pre cale, și dormindu și sculându-te.

8. Și le vei atinge pre êle întru semnu pre mâna ta și vor fi neclintite/ înaintea ochilor tăi.

Ms. 4389

înghiți focul acest mare de vom mai adaoge a mai auzi noi glasul Domnului Dumnezeului nostru.

26. Dară ce trup iaste care au auzit glasul Dumnezeului celui viu grăind den mijlocul focului, ca noi, și să fie viu?

27. Apropie-te tu și ascultă și tot ce va zice cătră tine Domnul Dumnezeul nostru: noi vom ascultă și vom face.»

28. Iar Domnul deaca auzi cuvintele voastre că grăit cătră mine așa im zise: «Auzit-am cuvintele glasului nărodului acestuia care au zis ție și toate au grăit pre direptate.

29. Dară cine va da într-ânșii inimă temătoare să se teamă de mine și să păzescă toate porâncile mele în toată vrêmea ca să fie bine, lor și feciorilor lor, în vâci!

30. Pasă și zi lor: «Întoarceți-vă în corturile voastre.»

31. Iar tu stăi aici cu mine să spuiu ție toate direptările și porâncile și judecările care să-i înveț să le facă în țara carea o voiu da eu lor întru moștinare.

32. Deci păziț și faceț cum au porâncit vooă Domnul Dumnezeu și să nu vă întoarceț nici spre stînga, nici spre dreapta.

33. Ce să umblaț pre calea carea au porâncit vooă Domnul Dumnezeul vostru pre dânsa să umblaț să vă odihnească și să v-ă³ fie bine și veț avea zile multe în țara carea o veț lua“.

CAP 6

1. „Acêstea sânt porâncile și îndreptările și judecările câte au porâncit Domnul Dumnezeul vostru să vă învăț și să le faceț în țara în carea veț întra și o veț moștina.

2. Să vă tmejeț de Dumnezeu, Domnul vostru, și să păziț îndreptările lui și porâncile care porâncesc eu ție astăzi, tu și feciorii tăi și nepoții tăi, în toate zilele vieții tale, ca să trăiești zile multe.

3. Ascultă, Israel, și păzêște să faci cêle ce au porâncit ție Domnul și va fi ție bine și mai mult ție se va înmulți, cum au grăit Domnul Dumnezeul părinților voștri să dea ție țara cêea ce fiêrbe cu lapte și cu miere. Și acêstea sânt direptățile și judecările câte au porâncit Domnul Dumnezeul feciorilor lui Israel în pustie deaca au ieșit ci den Țara Eghiptului.

4. Ascultă, Israel, Domnul Dumnezeul nostru un Domn iaste.

5. Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu toată putêrea ta.

6. Și să fie acêste cuvinte, care am porâncit eu ție astăzi, în inima ta și în sufletul tău.

7. Și cu dânscele să înveț pre feciorii tăi și într-ânșele să vorbești și șazând în casă și mergând pre cale, și culcându-te și sculându-te.

8. Și să le pui întru semn pre mâinile tale și să fie neclătite/ înaintea ochilor tăi¹.

Versiunea modernă

acesta mare ne va mistui și vom muri dacă mai auzim încă o dată glasul Domnului Dumnezeului nostru.

26. Căci este oare vreun om care să fi auzit, ca noi, glasul Dumnezeului celui viu vorbind din mijlocul focului și să fi rămas în viață?

27. Apropie-te doar tu și ascultă tot ce va zice Domnul Dumnezeul nostru: noi vom asculta și așa vom face.»

28. Când Domnul a auzit glasurile voastre și cuvintele pe care mi le-ați spus, a cuvântat astfel către mine: «Am auzit cuvintele pe care ți le-a spus acest popor: tot ce au glăsuț este drept.

29. Fie ca ei să rămână așa în cugetul lor, să se teamă de mine și să păzescă porâncile mele tot timpul, ca să le meargă bine, lor și urmașilor lor, în veci!

30. Du-te și le spune: «Întoarceți-vă la corturile voastre.»

31. Tu însă, stai aici cu mine și-ți voi spune toate porâncile, rînduicile și legile pe care să-i învești să le împlinesc în țara pe care le-o dau în stăpînire.

32. Aveți deci grijă să faceți după cum v-a porâncit Domnul Dumnezeul vostru; să nu vă abateți nici la dreapta, nici la stînga.

33. Să mergeți întru totul pe calea pe care v-a porâncit Domnul Dumnezeul vostru, ca să rămîneți în viață și să vă meargă bine și să aveți zile multe în țara pe care o veți lua în stăpînire.“

CAP. 6

Dragostea pentru Dumnezeu

1. „Acestate sînt porâncile, rînduicile și legile pe care Domul Dumnezeul vostru mi-a porâncit să vi le dau spre învățatură, ca să le duceți la îndeplinire în țara în care mergeți ca să o stăpîniți.

2. Dacă te temi de Domnul Dumnezeul tău, păzînd, în fiecare zi a vieții tale, atît tu, cît și copiii și nepoții tăi, toate rînduicile și porâncile pe care ți le dau astăzi, vei avea parte de o viață lungă.

3. Ascultă, așadar, Israele, și ai grijă să împlinesți acestea, pentru ca să-ți meargă bine și să vă înmulțiți tot mai tare, așa cum ți-a făgăduit Domnul Dumnezeul părinților tăi, dîndu-ți țara în care curge lapte și miere.

4. Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn.

5. Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și cu toată puterea ta.

6. Cuvintele acestea, pe care ți le spun eu astăzi, să le păstrezi în inima ta.

7. Să le repești mereu copiilor tăi și să vorbești de ele cînd stai acasă și cînd mergi pe drum, cînd te culci și cînd te scoli.

8. Leagă-le ca semn la mînă și poartă-le ca talisman pe frunte.

ЯНАИПЪ СЪНАОУ ТЪН . ШН ЛЕБЕЦЪ СЕРНЕ ПРЕ
 ЯЛЕ ЛА СЪПЪЛПЪН ОУШН КАСЕЛОУ БОАСТРЕ, ШН АП
 ЦНАОР БОАСТРЕ . ШН КА ФН КЖНДЪ ТЕКА ВОГЛА
 ЯЛЪЮПЪРЪ ПРЕТННЕ ДМНХА ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ ЯЛ
 ПЪМЖНТЪХА КАРЕ АХЪ РАПЪ ПЪРНЦН БОЩРН АХН
 АВРААМЪ, ШН АХН ІСААКЪ ШН АХН ІАКОВЪ, СЪ ДЪ ЦЪ
 ЧЕТЪЦН МАРН ШН ВЪНЕ КАРЕ НХАЛЪН ЗНДНТЬ
 КАСЕ ПАННЕ ДЕ ТДАТЕ ВЪНЪПЪЦНАЕ ПРЕ КАРЕ НХАЛЪН
 ЯМПАХЪПЪ, ГРОПН ЧОПАИТЕ КАРЕ НХАЛЪН ЧОПАИТЪ, КЪН
 ШН МАСАИИ, КАРЕ НАН СЪДНПЪ ШН МЪНЪКЖНДЪ ШН СЪ
 ПЪРЖНДЪТЕ . АТЪ АМИИТЕ ПРЕ ТННЕ СЪНХЕ
 ЛЕЦЪ СЪКЪ ИНЕМА ТА ШН БЕН ЯТА ПРЕ ДМНХА ДМНЕ
 ЗЕЛА ТЪХЪ, ЧЕАА ЧЕ ПЪХЪ СЪКОСЪ ДЕН ПЪМЖНТЪХА
 ЕГУ ПЕТЪХАХН, ДЕН КАСА РОБИЕН . ДЕ ДМНХА
 ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ СЪПТЕ ТЕМН ШН АХН СНГЪРЪ СЪН
 САХЪЦН ШН КЪТЪРЪ СЪ СЪПТЕ АНПЕЦН, ШН ПРЕ НХ
 МЕЛЕ АХН СЪТЕ ЖЪРН . СЪНХЪ МЕРЪЦН ДЕН НАПОА
 АПТОР ДМНЕЗЕНЪ, ДЕ КЪТЪРЪ ДМНЕЗЕИ АНМЪНАОУ ЧЕ
 ПРЕН ПЪРЖЕХА БОСТРЪ . КЪ ДМНЕЗЕХЪ РЪБЕНН
 ТЪРН, ДМНХА ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ АПЪРЪ ТННЕ, СЪ
 НХЪ СЪЦН СЪКЪ КЪМЪНТЕ ДМНХА ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ
 АПТННЕ, ШН ПЕВА СЪРПА ДЕ КЪТЪРЪ ФАЦА АПЪОТЪ
 ПЪМЖНТЪХА . СЪНХЪ НЕПНТЕЩН ПРЕ ДМНХА
 ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ АЧЕ КНПЪ ЛАЦЪ НЕПНТНТЪ ЛА НЕПНТЬ .
 ПЪРЖНДЪ СЪПЪРЖЕЩН ПОРЪНУАЕ ДМНХАХН ДМНЕЗЕ
 ХАХН ТЪХЪ, ШН МЪРЪТЪРЕНАЕ АХН ШН АРЪПЪЦНАЕ
 АХН КЖТЕ АХЪ ПОРЪЧНТЪ ЦЪТЕ . ШН БЕН ФАЧЕ ЧЕА
 ПАВЪКЪПЪ ШН ЧЕА ВЪН ЯНАИПЪ ДМНХАХН ДМНЕЗЕ
 ХАХН ТЪХЪ, ПЕТРЪ КА СЪФЪТЕ ЦЪТЕ БННЕ, ШН АПЪРЪ
 АХЪ БЕН МОЩЕНН ПЪМЖНТЪХА ЧЕА ВЪН, КАРЕ АХЪ ЖЪ
 РАПЪ ДМНХА ПЪРНЦНАОР БОЩРН, КА СЪ ГОНЕЩЪ
 ПРЕПОЦН ВЪРЪЖМАШН ТЪН, ЯНАИПЪ ФЪЦН ТАЛ
 АХЪПЪ КЪМЪ АХЪ ГРЕНПЪ ДМНХА . ШН КА ФН
 КЖНДЪ ТЕКА АПРЕВА ФНГОРЪХА ТЪХЪ МЖННЕ, ЗН
 КЖНДЪ КАРЕАЕ МЪРЪТЪРЕНАЕ ШН АРЪПЪЦНАЕ ШН
 ЖЪДЕИЦНАЕ, КЖТЕ АХЪ ПОРЪЧНТЪ ДМНХА ДМНЕЗЕХЪ
 НОСТРЪ НОАСО ШН БЕН ГРЪН ФІМАХН ТЪХЪ .
 РЪБЕН ЕРАМЪ АХН ФАРАСОНЪ ЛА ПЪМЖНТЪХА ЕГУ ПЕТЪ
 АХН, ШН НХЪ СЪКОСЪ ПРЕНОН ДМНХА ДМНЕЗЕХЪ ДЕ АКО
 ЛО, КЪ МЖНТЬ ТАРЕ, ШН КЪ ВРАЦЪ НААТЬ
 ШН АХЪ РАПЪ ДМНХА ДМНЕЗЕХЪ СЪМНЕ ШН МННУНН
 МАРН, ШН РЪАЕ ЛА ЕГУ ПЕПЪ ЛА ФАРАСОНЪ, ШН ЛА КАСА
 АХН ШН АПЪРЪ ПЪТЪРЪ АХН ЯНАИПЪ НОАСТРЕ .
 ШН ПРЕНОН НХЪ СЪКОСЪ ДМНХА ДМНЕЗЕХЪ НОСТРЪ ДЕ
 АКОЛО, ПЕНТЪРЪ КА СЪБНЕ АХЪКЪ ПРЕНОН ЯЛЪЮПЪРЪ
 СЪБНЕ ДЪ ПЪМЖНТЪХА АЧЕСТА, КАРЕ АХЪ ЖЪРАПЪ ДМН
 ДМНЕЗЕХЪ НОСТРЪ ПЪРНЦНАОР НОЩРН СЪДЪ НОАСО .
 ШН ПОРЪЧНН НОАСО ДМНХА СЪФАЧЕМЪ ТДАТЕ АРЪПЪ
 ТЪЦНАЕ АЧЪ СЪПЪ СЪБНЕ ТЪМЕМЪ ДЕ ДМНХА ДМНЕЗЕХЪ
 НОСТРЪ ПЕНТЪРЪ КА СЪФЪТЕ НОАСО БННЕ ПРЕСТЕ ТДАТЕ
 ЗНАЕ, КА СЪТЪРНМЪ КАШН АСТЪРЪН . ШН МНАО
 СЪПЕНТЕ КА ФН НОАСО, ДЕМЕКЪМЪ ПЪРЪН АФАЧЕ ТДАТЕ
 ПОРЪЧНАЕ, ЛЕЦЪН АЧЕЩНА ЯНАИПЪ ДМНХАХН ДМН
 ЗЕХАХН НОСТРЪ АЧЕ КНПЪ АХЪ ПОРЪЧНТЪ НОАСО .

К А П
 ШН КА ФН КЖНДЪ ТЕКА ВОГЛА ПРЕ ТННЕ ДМНХА
 ДМНЕЗЕЛА ТЪХЪ, ЛА ПЪМЖНТЪХА КАРЕАЕ
 БЕН АПЪРЪ АКОЛО СЪАЕ МОЩННЕСН, ШН КА РЪ
 ДНКА АНМЪН МАРН, ШН МХАТЪ ДЕН НАИИПЪ
 ФЪ

Biblia, 1688, pag. 130, col. II
 9. Și le veți scrie pre Țele la stălprii uși caselor voastre și a porților voastre.

10. Și va fi cându te va băga înlăuntru pre tine Domnul Dumnezeu tău la pământul care au jurat părinții voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să dea ție cetăți mari și bune, care nu le-ai zidit,

11. Case pline de toate bunătățile, pre care nu le-ai umplut, gropi cioplite, care nu le-ai cioplit, vii și maslini, care n-ai sădit, și mâncându și săturându-te.

12. Ia-te aminte pre tine, să nu se lățească inema ta și vei uita pre Domnul Dumnezeu tău, cela ce te-au scos den pământul Eghiptului, den casa robiei.

13. De Domnul Dumnezeu tău să te temi și lui singur să-i slujești și cătră el să te lipești și pre numele lui să te juri.

14. Să nu mergi denapoia altor dumnezei, de cătră dumnezeii limbilor ce-s preăprejurul vostru.

15. Că Dumnezeu răvnitoriu, Domnul Dumnezeu tău întru tine, să nu să urgisească cu mânie Domnul Dumnezeu tău în tine și te va surpa de cătră fața a tot pământul.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeu tău în ce chip l-aț ispitit la Ispită.

17. Păzindu să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău și mărturiile lui și dreptățile lui cîte au poruncit ție.

18. Și vei face cel plăcut și cel bun înaintea Domnului Dumnezeului tău, pentru ca să fie ție bine și, întrîndu, vei moșteni pământul cel bun care au jurat Domnul părinților voștri.

19. Ca să gonești pre toți vrăjmași tăi înaintea fetei tale, după cum au grăit Domnul.

20. Și va fi cându te va întreba ficiorul tău mîine, zicîndu: «Carele-s mărturiile și dreptățile și judecățile cîte au poruncit Domnul Dumnezeu nostru noao?»

21. Și vei grăi fiului tău: «Robi eram lui faraon la pământul Eghiptului, și ne-au scos pre noi Domnul Dumnezeu de acolo, cu mîină tare și cu brațu nalt.

22. Și au dat Domnul Dumnezeu sîmne și minuni mari și rēle la Eghipt la faraon și la casa lui și întru puterea lui înaintea noastră.

23. Și pre noi ne-au scos Domnul Dumnezeu nostru de acolo, pentru ca să ne aducă pre noi înlăuntru să ne dea pământul acesta, care au jurat Domnul Dumnezeu nostru părinților noștri să dea noao.

24. Și porunci noao Domnul să facem toate dreptățile acēstea, să ne tēm de Domnul Dumnezeu nostru, pentru ca să fie noao bine preste toate zilele, ca să trăim ca și astăzi.

25. Și milostenie va fi noao, de ne vom păzi a face toate poruncile legii aceștiia înaintea Domnului Dumnezeului nostru, în ce chip au poruncit noao.»

CAP 7

Ms. 45

9. Și le vei scrie pre êle la umșorii caselor voastre și a porților voastre.

10. Și va fi cându te va băga înlontru pre tine Domnul Dumnedzăul tău la pământul carele am giurat părinților³ voștri, lui Avraam, și lui Isaac și lui Iacov, să s<ă> dea ție cetății mari și bune, carele nu le-ai zidit,

11. Case pline de toate bunățile, pre carele nu le-ai împlut, gropi cioplite, pre carele nu le-ai cioplit, vii și maslinete, carele n-ai răsădit și măn-cându și săturându-te.

12. Ia-te aminte pre tine ca să nu să înmulțască inima ta și vei uita pre Domnul Dumnedzăul tău, ceta ce te-au scos pre tine den pământul Eghiptului, den casa robimei.

13. De Domnul Dumnedzăul tău să te temi și lui sângur să-i slujești și cătră el să te lipcești și pre numele lui să te giuri.

14. Să nu mergi denapoa a alți dumnedzăi, de cătră dumnedzăii limbilor ce-s prenegriurul vostru.

15. Căce Dumnedzăul răvnitor, Domnul Dumnedzăul tău intru tine, să nu să mănec cu mănec Domnul Dumnedzăul tău intru tine și te va surpa pre tine de cătră fața a tot pământul.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnedzăul tău în ce chip l-ai ispitit la Ispită.

17. Pădzindu să păzești porncile Domnului Dumnedzăului tău și mărturiile lui și dreptățile lui câte au porâncit ție.

18. Și vei face cel plăcut și bunul înaintea Domnului Dumnedzăului tău, pentru ca să ție și să facă ție bine și întrându vei moșteni pământul cel bun carele au jurat Domnul părinților voștri.

19. Ca să gonească pre toți neprietenii tăi înaintea fêții tale, după cum au grăit Domnul.

20. Și va fi cându te va întreba feciorul tău mănec dzicindu: «Carcele-s mărturiile și dreptățile și giudetele câte au porâncit Domnul Dumnedzăul nostru noao?»

21. Și vei grăi fiului tău: «Robi eram lui faraon la pământul Eghiptului, și ne-au scos pre noi Domnul Dumnedzău de acolo cu mână tare și cu braț înalt.

22. Și au dat Domnul sêmne și minuni mari și rèle la Eghiptu la faraon și la casa lui și intru pûterea lui înaintea noastră.

23. Și pre noi ne-au scos Domnul Dumnedzăul nostru de acolo pentru ca să ne aducă pre noi înlontru să ne dea noao pământul acesta, carele au giurat Domnul Dumnedzăul nostru părinților noștri să ne dea noao.

24. Și porânci «noao»² Domnul să facem toate dreptățile acêstea, să ne tēmem de Domnul Dumnedzăul nostru pentru ca să ne fie noao bine preste toate dzilele, pentru ca să trăim ca și astăzi.

25. Și milostenie va fi noao¹, să ne vom păzi a face toate porncile a legii acêștia înaintea Domnului Dumnedzăului nostru, în ce chip au porâncit noao.»

CAP 7

1. Și va fi cându te va băga pre tine Domnul Dumnedzăul tău la pământul carele intri tu acolo să-l moștenești pre el și va rădica limbi mari și multe dennapoa/ fêții tale, pre hetteu și pre

Ms. 4389

9. Și să le scrii pre pragurile casei tale și pre porțile tale.

10. Și deacă te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara cu carea se-au jurat părinților tăi, lui Avraam, și lui Isaac și lui Iacov și-ț va da cetățile cèle mari și bune, care nu le-ai zidit tu,

11. Și casele cèle pline de bunățate, care nu le-ai umplut tu [tu], și puțuri de apă, care nu le-ai săpat tu, și vii și măslini, carei nu i-ai sădit, și vei mânca și te vei sătura.

12. Să te socotești și să nu se răsfire inima ta și să uite pre Domnul Dumnezeul tău carele te-au scos din Țara Eghiptului, den casa robiei.

13. De Domnul Dumnezeul tău să te temi și numai aceluia sângur să slujești și cătră dânsul să te apropii și cu numele lui să te juri.

14. Să nu umbli după alți dumnezei, după dumnezeii limbilor carei sânt împrejurul vostru.

15. Că Dumnezeul cel răvnitor, Domnul Dumnezeul tău, iaste în mijlocul tău ca nu cumva, mănindu-se cu urgie pre tine Domnul Dumnezeul tău, să te piarză de pre fața a tot pământul.

16. Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeul tău cum l-aț ispitit în locul Ispitirii.

17. Să păzești porncile Domnului Dumnezeul tău și mărturisirile lui și dreptățile lui câte au porâncit ție.

18. Și să faci cèle bune și cèle ce plac înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să-ț fie bine și vei intra să iai țara cea bună cu carea se-au jurat Domnul părinților noștri.

19. Ca să gonească toț pizmașii tăi dennaintea fêței tale, cum au zis.

20. Și va fi când te va întreba feciorul tău dimineată zicindu: «Ce îndreptări și mărturii și judecăți sânt care au porâncit noao Domnul Dumnezeul nostru?»

21. Tu vei zice lui: «Robi am fost lui faraon în Eghipt și de acolo ne-au scos Domnul Dumnezeul nostru cu mână vărhoasă și cu braț nalt.

22. Și au făcut Domnul Dumnezeu sêmne și minuni mari și răotăți în Eghipt împotriva lui faraon și a toată casa lui pentru noi.

23. Și ne-au scos de acolo ca să ne ducă și să ne dea țara aceasta cu carea se-au jurat Dumnezeul nostru părinților noștri să o dea noao.

24. Și au porâncit noao Domnul să facem toate dreptățile acêstea și să ne tēmem de Domnul Dumnezeul nostru ca să fie noao bine în toate zilele vieții noastre, cum ne iaste astăzi.

25. Și va fi mila pre noi deaca vom păzi să facem toate porncile legii acêștia înaintea Domnului Dumnezeului nostru, cum au porâncit noao.»

CAP 7

1. Iară deaca te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara în care-ț¹ a vei intra să o iai și vei goni tu limbile cèles mari și multe dennaintea/ fêței tale:

Versiunea modernă

9. Scrie-le pe ușorii casei tale și pe porțile tale.

10. Iar când Domnul Dumnezeul tău te va duce în țara promisă părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, că ții-o va da ție, cu cetăți mari și frumoase, pe care nu le-ai zidit tu,

11. Cu case pline de toate bunățile, pe care nu le-ai umplut tu, cu fântini săpate în piatră, pe care nu le-ai săpat tu, cu vii și cu măslini, pe care nu i-ai sădit tu, și vei mânca și te vei sătura,

12. Ia aminte, să nu uiți pe Domnul care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

13. Să te temi de Domnul Dumnezeul tău, să-i slujești numai lui și pe numele lui să juri.

14. Să nu mergeți după alți dumnezei, după dumnezeii popoarelor din jurul vostru.

15. Căci Domnul Dumnezeul tău, care se află în mijlocul vostru, este un Dumnezeu gelos: să nu se aprindă împotriva ta mânia Domnului Dumnezeului tău și să te nimicească de pe fața pământului.

16. Să nu-l puncti la încercare pe Domnul Dumnezeul vostru, așa cum l-ați pus la încercare la Masa.

17. Să păzești întocmai porncile Domnului Dumnezeului vostru, cerințele și rînduielele pe care vi le-a dat.

18. Să faci ceea ce este drept și bun în ochii Domnului Dumnezeului tău pentru ca să-ți meargă bine și să poți intra să iei în stăpînire țara cea îmbelșugată pe care Domnul a făgăduit-o prin jurămînt părinților tăi.

19. Atunci Domnul va alunga pe toți dușmanii din fața ta, așa cum ții-a făgăduit.

20. Dacă fiul tău te va întreba mînc: «Ce însemnătate au aceste cerințe, rînduiele și legi pe care vi le-a dat Domnul Dumnezeul nostru?»

21. Să-i răspunzi fiului tău: «Am fost robi ai Faraonului în Egipt, dar Domnul ne-a scos de acolo cu mînă puternică și cu braț ridicat.

22. Domnul a săvîrșit, sub ochii noștri, mari și cumplite semne și minuni împotriva Egiptului, a faraonului și a întregii sale case,

23. Dar pe noi ne-a scos de acolo pentru ca să ne aducă în țara aceasta și să ne-o dea nouă, așa cum a făgăduit prin jurămînt părinților noștri.

24. Domnul ne-a poruncit să împlinim toate aceste legi și să ne tēmem de Domnul Dumnezeul nostru, pentru ca să ne meargă bine și ca să trăim viața pe care ne-o dăruiește, ca și astăzi.

25. Vom afla milă doar atunci cînd ne vom îngriji să împlinim toate porncile acestei legi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, așa cum ne-a poruncit.»

CAP. 7

Israelul și popoarele păgîne

1. Cînd Domnul Dumnezeul tău te va duce în țara în care vei intra ca să o stăpînești, cînd va alunga din/ fața ta popoare multe: pe hetei, pe

фѣцѣн тѣла , прехетѣхъ , шѣ прѣ гѣр҃сѣхъ
 шѣ прѣ аморѣхъ , шѣ прѣ хананѣхъ , шѣ прѣ ферегѣхъ ,
 шѣ прѣ ебѣхъ , шѣ прѣ ебѣхъ , шѣ прѣ аммѣи шѣ мѣри
 шѣ мѣлѣте . Шѣ мѣри тѣлѣ дѣкѣтѣи бѣи шѣ бѣ
 фѣ прѣ ѣи дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ дѣмнѣхъ тѣлѣ
 шѣ бѣи лѣви прѣ ѣи , кѣ прѣ рѣзѣеи бѣи пѣрѣ прѣ ѣи
 ебѣхъ пѣи кѣрѣ ѣи фѣгѣдѣхнѣи нѣче етѣ мнѣхъ
 шѣ прѣ ѣи . Нѣчи ебѣхъ фѣдѣрѣнѣи кѣтрѣ ѣи
 фѣта тѣ ебѣхъ дѣи фѣгѣрѣхъ лѣхъ , шѣ фѣта лѣхъ
 ебѣхъ ебѣи фѣмѣхъ тѣхъ . Пѣнтрѣхъ кѣвѣи дѣе
 пѣрѣнѣи прѣ фѣгѣрѣхъ тѣхъ дѣкѣтрѣ тѣнѣ , шѣ кѣ
 ебѣхъ лѣ дѣмнегѣи епѣрѣнѣи , шѣ ебѣхъ кѣтрѣи прѣ ебѣ
 дѣмнѣхъ кѣмѣнѣи , шѣ тѣва ебѣрѣ прѣтѣнѣ дѣгѣрѣ
 ѣе лѣшѣ ебѣгѣтѣи лѣрѣ , кѣпѣнѣи лѣрѣ ебѣхъ ебѣрѣ
 шѣ епѣлѣпѣи лѣрѣ ебѣхъ фѣгѣрѣмѣи шѣ пѣ дѣрѣ лѣрѣ ебѣ
 лѣ тѣхъ шѣ шѣ ебѣхъ чѣпѣнѣи лѣе ебѣдѣлѣрѣ лѣрѣ ебѣхъ
 лѣрѣдѣи кѣфѣи . Кѣчѣнѣрѣ дѣ ебѣнѣи ебѣи дѣмнѣ
 лѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ , шѣ прѣ тѣнѣ тѣхъ лѣе ебѣ
 дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ ебѣгѣи лѣхъ нѣрѣдѣхъ лѣхъ
 дѣкѣтѣи тѣоѣте анѣмѣнае кѣтѣе прѣ фѣаца тѣмѣжѣи
 тѣхъ лѣхъ . Нѣ кѣчѣи ебѣнѣи мѣи мѣлѣи дѣкѣ
 тѣоѣте анѣмѣнае бѣхъ лѣе дѣмнѣхъ прѣ вѣи , шѣ бѣхъ
 ебѣнѣи прѣ вѣи дѣмнѣхъ , пѣнтрѣхъ кѣ вѣи ебѣнѣи
 мѣи пѣчѣи дѣ кѣтѣи тѣоѣте анѣмѣнае . ѣе пѣи
 трѣхъ кѣчѣи вѣ нѣтѣе дѣмнѣхъ прѣ вѣи , шѣ пѣгѣнѣи
 жѣрѣмѣжѣнѣхъ кѣрѣ лѣ жѣрѣпѣ пѣрѣнѣи лѣрѣ бѣчѣи ,
 бѣхъ кѣвѣе прѣ вѣи дѣмнѣхъ кѣмѣнѣи тѣлѣ шѣ кѣ бѣрѣ
 нѣлѣтѣхъ , шѣ тѣхъ мѣнѣтѣнѣи прѣтѣнѣ дѣи кѣса ебѣ
 ебѣи дѣи мѣна лѣхъ фѣрѣсѣ дѣпѣрѣмѣтѣхъ ебѣгѣтѣхъ лѣхъ
 Шѣ вѣи кѣчѣи кѣ дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ лѣе
 епѣе дѣмнегѣхъ , дѣмнегѣхъ тѣхъ кѣрѣнѣи тѣоѣе , тѣла ѣе
 пѣгѣтѣе фѣгѣдѣхнѣи ебѣ шѣ мѣла , тѣлѣрѣ ѣе нѣтѣ
 ебѣхъ прѣ дѣмнѣхъ , шѣ тѣлѣрѣ ѣе пѣгѣе кѣхъ пѣрѣнѣи лѣе
 лѣхъ дѣтрѣхъ ебѣи дѣрѣдѣ . Шѣ дѣнѣхъ тѣлѣрѣ
 тѣлѣ ебѣрѣе кѣхъ прѣ ебѣ дѣмнѣхъ фѣцѣи лѣхъ тѣа прѣ
 дѣнѣи шѣи , шѣ нѣва зѣтѣе вѣи тѣлѣрѣ тѣлѣ ебѣрѣе кѣхъ
 нѣнѣи фѣцѣи ебѣи лѣрѣ . Шѣ вѣи пѣгѣи пѣ
 рѣнѣи шѣ дѣрѣпѣтѣи лѣе , шѣ жѣ дѣкѣтѣи лѣе
 епѣ , кѣтѣ ебѣ пѣрѣтѣе кѣхъ ѣе лѣтѣеи ебѣфѣи .
 Шѣ ебѣ фѣи кѣнѣхъ вѣи лѣхъ дѣрѣпѣтѣи лѣе ебѣ
 тѣоѣте , шѣ лѣвѣи пѣгѣи шѣ лѣ вѣи фѣе шѣ бѣ
 пѣгѣи дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ ѣе фѣгѣдѣхнѣи
 шѣ мѣла , ѣе кѣнѣ лѣ жѣрѣпѣ пѣрѣнѣи лѣрѣ бѣчѣи ,
 Шѣ тѣва ебѣи шѣ тѣва ебѣи , шѣ тѣва дѣмнѣхъ
 шѣ бѣ ебѣи фѣи пѣжѣнѣе лѣхъ тѣхъ , шѣ рѣдѣ
 пѣмѣжѣнѣхъ тѣхъ , гѣрѣхъ тѣхъ шѣ кѣнѣхъ тѣхъ ,
 шѣ ебѣнѣ дѣлѣмнѣхъ тѣхъ , тѣрѣгѣнае бѣчѣи лѣе
 шѣ тѣрѣмѣнае ебѣнѣи тѣлѣ , прѣ пѣмѣжѣнѣхъ кѣрѣ лѣ
 жѣрѣпѣ дѣмнѣхъ пѣрѣнѣи лѣрѣ тѣнѣ ебѣ ѣе .
 Шѣ ебѣгѣнѣи ебѣгѣи мѣи ебѣгѣе дѣ кѣтѣи тѣоѣте
 анѣмѣнае , нѣва фѣи дѣтрѣхъ бѣи фѣгѣрѣ дѣгѣрѣ нѣчи
 епѣрѣхъ , нѣчи дѣгѣбѣнѣи тѣла . Шѣ кѣ
 рѣдѣнѣи дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ дѣкѣтѣи тѣоѣ
 тѣ ебѣнѣи тѣхъ , шѣ тѣоѣте ебѣлѣнае , ебѣгѣнѣхъ
 чѣлѣ рѣлѣ , кѣрѣ лѣи кѣхъ шѣ , шѣ кѣтѣи лѣ кѣнѣ
 ебѣтѣи нѣлѣка пѣне прѣте тѣнѣ , шѣ лѣва пѣне
 прѣ лѣе прѣеи тѣоѣи чѣлѣ ебѣгѣе кѣхъ прѣтѣнѣи .
 Шѣ вѣи мѣна . тѣоѣте пѣгѣнае анѣмѣнае , кѣрѣ
 дѣмнѣхъ дѣмнегѣхъ тѣхъ дѣ ѣе , ебѣхъ мѣнѣхъ

Biblia, 1688, pag. 131, col. I

ghergheseu și pre amoreu și pre hananeu și pre ferezeu și pre eveu și pre evuseu, șapte limbi tari și multe.

2. Și mai tare decât voi, și va da pre ei Domnul Dumnezeul tău în mîinile tale și vei lovi pre ei, cu pierzare vei piêrde pre ei, să nu pui cătră ei făgăduință, nice să miluiești pre ei.

3. Nici să vă încuscriți cătră ei: fata ta să nu o dai feciorului lui și fata lui să nu o iai fiului tău.

4. Pentru că vei despărți pre feciorul tău de cătră tine și va sluji la dumnezei striini și să va scărbi pre voi Domnul cu mânie și te va surpa pre tine în grabă.

5. Ce așa să faceți lor: capiștile lor să le surpați și stîlpii lor să-i fărîmați și pădurile lor să le tăiați și cêlê cioplite ale bozilor lor să le ardeți cu foc.

6. Căci norodu sfînt ești Domnului Dumnezeului tău și pre tine te-au ales Domnul Dumnezeul tău să fii lui nărodu avut decât toate limbile cîte-s pre fața pămîntului.

7. Nu căci sînteți mai mulți decât toate limbile v-au ales Domnul pre voi și v-au osebit pre voi Domnul, pentru că voi sînteți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce pentru căci vă iubêște Domnul pre voi și, păzindu jurămîntul care au jurat părinților voștri, v-au scos pre voi Domnul cu mîna tare și cu braț naltu și te-au mîntuit pre tine den casa robiei, den mîna lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și vei cunoaște că Domnul Dumnezeul tău acesta e Dumnezeu, Dumnezeu cel credincios, cela ce păzêște făgăduința sa și mila celora ce iubăscu pre dînsul și celora ce păzescu poruncile lui întru o mie de rude.

10. Și dîndu celora ce-l urăscu pre el înaintea fêții a surpa pre dînșii. Și nu va zăbăvi celor ce-l urăscu, înaintea fêții va da lor.

11. Și vei păzi poruncile și dreptățile și judecățile acêstea, cîte eu poruncescu ție astăzi să faci.

12. Și va fi cîndu veți auzi dreptățile acêstea toate și le veți păzi și le veți face, și va păzi Domnul Dumnezeul tău ție făgăduința și mila, în ce chip au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți, și va blagoslovi fiii pîntecelui tău și roada pămîntului tău, grîul tău și vinul tău și untu-de-lemnul tău, cirezile vacilor tale și turmele oilor tale pre pămîntul care au jurat Domnul părinților tăi să dea ție.

14. Și blagoslovit să fii mai vârtos decât toate limbile. Nu va fi întru voi fără de rodu, nici sterpu, nici în dobitoacele tale.

15. Și va rădica Domnul Dumnezeul tău de la tine toată slăbiciunea și toate boalele Eghiptului cê rêle, care le-ai văzut și cîte ai cunoscut, nu le va pune preste tine, și le va pune pre êle preste toți ceia ce urăscu pre tine.

16. Și vei mînce toate prăzile limbilor care Domnul Dumnezeul tău dă ție; să nu mîntuiască/ochiul tău pre êle și să nu slujăști bozilor lor, căci piêdică iaste ție aceasta.

Ms. 45

ghergheseu și pre amoretu și pre hananeu și pre ferezeu și pre eveu și pre ievuseu, 7 limbi mari și multe și mai mari decât voi.

2. Și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei lovi pre ei cu potop, îi vei potopi pre ei să nu pui cătră ei făgăduință, nice să-i miluiești pre ei.

3. Nice să vă încuscriți cătră ei: fata ta să nu o dai feciorului lui, nice fata lui să nu o iai feciorului tău.

4. Pentru că vei depărta pre feciorul tău de cătră mine și va sluji la dumnezăi străini și să va scărbi cu mânie Domnul pre voi și te va surpa pre tine de sârgu.

5. Ce așa să faceți lor, cuptoarele lor să le surpați și stâlpii lor să-i sfărâmați și pădurile lor să le tăiați și cele cioplite a bodzilor să le ardeți cu foc.

6. Căce nărodu sfântu ești Domnului Dumnezăului tău și pre tine te-au ales Domnul Dumnezăul tău să-i fii lui nărodu avut decât toate limbile câte-s pre fața pământului.

7. Nu căce santeți mai înmulțiți cu multu decât toate limbile v-au ales Dumnezău pre voi și v-au usăbit pre voi Domnul, pentru că voi santeți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce pentru căce vă iubeste Dumnezău pre voi și să păziți jurământul carele au giurat părinților voștri v-au scos pre voi Domnul cu mână tare și cu braț înaltu și te-au mântuit pre tine den casa robinci, den mâna lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și vei cunoaște că Domnul Dumnezăul tău acesta-i Dumnezău, Dumnezăul credincios, cela ce cruță făgăduința lui și mila la cea ce iubescu pre însul și celora ce păzescu porâncele lui întru o mic de nude.

10. Și dându celora ce urăscu pre ei înaintea fetei a surpa pre însii și nu va zăbăvi celora ce urăscu înaintea fetei le va da lor.

11. Și va cruța porâncele și dreptățile și giudeștele acēstea câte cu porâncescu ție astăzi să faci.

12. Și va fi cându veți audzi dreptățile acēstea toate și le veți păzi și le veți face pre ele și va păzi Domnul Dumnezăul tău ție făgăduința și mila în ce chip au giurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți și va blagoslovi fiii pântecelui tău și roada pământului tău, grul tău, și vinul tău, și untu de lemnul tău, cerezile vacilor tale și turmele oilor tale pre pământul carele au giurat Domnul părinților tăi să dea ție.

14. Și blagoslovit vei fi tu mai vărtos decât toate limbile. Și nu va fi întru voi fără de rodu, nice stearpă nice întru dobitoacele tale.

15. Și va rădica Domnul Dumnezăul tău de la tine toată moliciunea și toate boalele. Eghiptului cele rele, carele ai vădzut și câte ai cunoscut nu le va pune preste tine și le va pune pre ele pre toți ceia ce urăscu pre tine.

16. Și vei mânca toate prăzile limbilor carele Domnul Dumnezău dă ție; să nu să vĕghe/ochiul tău pre ele și să slujești bodzilor lor, căcci piedică iaste ție aceasta.

Ms. 4389

hetheii, ghergheseii, ammoreii, hananeii, ferizeii, eveii și evuseii, 7 limbi mari și mai tari decât voi.

2. Și-i va da Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei ucide și-i vei pierde cu periciune să nu pui cu dînșii făgăduință, nici să-ț fie milă de ei.

3. Nici să vă încusraț cu dănșii: fata ta să nu o dai feciorului lui, nici fata lui să nu o iai feciorului tău.

4. Că va întoarce pre feciorul tău de la mine și va sluji altor dumnezei și se va mânia pre tine Domnul cu mânie și te va pierde curând.

5. Ce să faceți lor așa: altarele lor să le răsipt și stâlpii lor să-i surpați și branștele lor să le tăiați și dumnezeii lor cei ciopliți să-i ardeți.

6. Că nărod sfânt ești tu Domnului Dumnezăului tău și pre tine au ales Domnul Dumnezăul tău să fii lui nărod mai ales decât toate neamurile câte sânt pre pământ.

7. Nu doară căci santeți voi mai mulț decât alte limbi v-au ales Domnul și v-au luat, că voi santeți mai puțini decât toate limbile.

8. Ce căci v-au iubit Domnul și au păzit jurământul cu care se-au jurat părinților voștri și te-au scos Domnul cu mâna vărtosă și cu braț nalt și te-au izbăvit den casa robici și den mâinile lui farao, împăratul Eghiptului.

9. Și să știi că Domnul Dumnezăul tău, acesta iaste Dumnezău tare și credincios, carele păzește făgăduința lui și milostenia celor ce-l iubesc și celor ce păzesc făgăduința lui în mie de neamuri.

10. Și carele dă pre cei ce-l urăsc să-i piarză în față și nu va zăbăvi până va plăi în față celor ce-l urăsc.

11. Deci să păzești porâncile și dreptările și judecățile acēstea câte porâncescu cu ție astăzi să le faci.

12. De-acii deacă vei asculta toate dreptările acēstea și le vei face și Domnul Dumnezăul tău va păzi făgăduința și milostenia cu carea se-au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi și te va blagoslovi și te va înmulți și va blagoslovi roada pântecelui tău și roada pământului tău, vinul tău, și grul tău, și untul tău, și cirezile boilor tăi și turmele oilor tale în țara cēca ce se-au jurat părinților tăi că o va da ție.

14. Și vei fi blagoslovit decât toate limbile. Și voi nu veți fi sterpi, nici dobitoacele voastre știră.

15. Și va lua Domnul Dumnezăul tău de la tine toată slăbănogia și toate ranele cele rele ale Eghiptului, câte știi și câte ai văzut, nu le va pune pre tine, ce le va pune pre toți cei ce urăscu pre tine.

16. Și vei mânca tot necamul și țara carea o au dat Domnul Dumnezăul tău ție; pre nimeni dentr-ânșii să nu cruțeze ochii tăi, nici să slujești dumnezeilor lor, că vătămare va ție acēca.

Versiunea modernă

gherghesei, pe almoriei, pa cavaanci, pe ferezei, pe heveii și pe iebusei, șapte popoare mai mari și mai puternice decât tine.

2. Și când Domnul Dumnezăul tău le va da în mâinile tale și le vei înfrînge, să le nimicești cu desăvîrșire, să nu închei legămint cu ele și să nu-ți fie milă de ele.

3. Să nu te încuscrești cu ele: să nu dai fiucele tale după fiii lor și să nu iei fiucele lor pentru fiii tăi.

4. Căci vor îndepărta pe fiii tăi de la mine, încit vor sluji altor dumnezei; atunci mînia Domnului se va aprinde împotriva voastră și te va nimici numaidecît.

5. Ci așa să faceți cu ele: să le dărîmați altarele, să le sfărîmați stîlpii, să le tăiați trunchiurile de copaci, să le ardeți în foc dumnezeii șlor ciopliți.

6. Căci tu ești un popor sfînt pentru Domnul Dumnezăul tău. Domnul Dumnezăul tău te-a ales pe tine, dintre toate popoarele de pe fața pămîntului, ca să fii poporul care îi aparține lui.

7. Nu pentru că voi ați fi mai numeroși decât toate celelalte popoare v-a ales și v-a primit Domnul, căci sînteți mai puțini la număr decât toate popoarele.

8. Ci pentru că Domnul vă iubeste și ca să-ți fiină jurămintul pe care l-a făcut părinților voștri. De aceea v-a scos cu mînă tare și v-a scăpat din casa robici, din mîna lui farao, regele Egiptului.

9. Să știi deci că Domnul Dumnezăul tău este adevăratul Dumnezău, Dumnezău credincios, care își ține legămintul și îndurarea pînă la o mie de neamuri, față de cei care îl iubesc și care păzesc poruncile lui.

10. Dar pe cei care îl urăsc îi răsplătește pe loc, nimicindu-i. Și nu întîrzie să-i răsplătească de grabă pe cei care îl urăsc.

11. Ai grijă așadar să împlinești aceste porunci, rînduiești și legi, pe care ți le poruncesc cu astăzi.

12. Dacă veți da ascultare acestor rînduiești, dacă le veți păzi și le veți împlini, atunci Domnul Dumnezăul tău își va ține legămintul și se va îndura de tine, așa cum a jurat părinților tăi.

13. Și te va iubi, te va binecuvînta și te va înmulți. Va binecuvînta rodul pîntecelui tău și rodul pămîntului tău, grul tău, vinul tău și untdelemnul tău, cirezile tale de vite cu viței și turmele de oi cu miei, în țara pe care s-a jurat părinților tăi că ți-o va da ție.

14. Vei fi mai binecuvîntat decât toate popoarele. Nimeni nu va fi sterp sau stearpă, nici dintre voi, nici dintre dobitoacele tale.

15. Domnul te va feri de orice boală. Toate molimile grele din Egipt, pe care le-ai cunoscut, nu le va abate asupra ta, ci le va trimite asupra celor care te urăsc pe tine.

16. Să nimicești toate popoarele pe care ți le dă în mînă Domnul Dumnezăul tău; să nu găscască cruțare în ochii tăi. Să nu slujești dumnezeilor lor, căci aceasta ar fi o capcană pentru tine.

рла

Акте сѡнна пѣхъ преѡла, шн сѡнхъ сазѡщн со
 зинаѡ лѡрѡ, кжтн пѡдрѡктѡ лѡте цѣе аѡласта .
 Ідрѡ сѡбѡн зѡче фѡтрѡхъ цѡтѡлѡ пѣхъ, кѡ мѡлѡтѡ
 ѡ анѡста аѡласта дѡкжѡт ѡхъ кѡмъ вѡнъ пѡтѡтѡ ,
 сѡсѡлѡ прѡ дѡнѡштн . Сѡнхъте пѡмн дѡ сѡнѡ , нѡ
 кѡ аѡлѡчѡрѡ аманѡте фѡ сѡбѡн аѡлѡчѡ аманѡте, кжте
 аѡ фѡкѡлѡтѡ дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ аѡнъ фѡрѡсѡ,
 шн пѡлѡчѡрѡ еѡрѡпѡтѡннѡрѡ . Бѡнѡтѡлѡлае
 чѡлае мѡрнъ кѡрѡе аѡ вѡсѡлѡтѡ сѡнѡтн пѡнѡ, сѡмнѡлае
 аѡчѡлѡтѡ шн мннѡннѡе чѡлае мѡрнъ, аѡчѡлѡтѡ мѡнѡ чѡ
 пѡрѡе шн сѡрѡчѡлѡ чѡлѡ нѡлѡтѡ, фѡче кнѡпѡ пѣхъ сѡдѡ
 прѡтннѡе дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ, аѡшѡ вѡ фѡлѡе
 дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ нѡлѡлѡлѡ фѡчѡрѡрѡ анѡмѡннѡрѡ, дѡ
 кѡрѡе пѡхъ пѡмн дѡкѡпѡтѡрѡ фѡѡа лѡрѡ . Шн
 кѡ сѡпѡлае вѡлѡ прѡмнѡтѡе дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ аѡ
 енѡ, пѡжнѡ сѡ вѡрѡ сѡрѡпѡ чѡнъ рѡмѡшъ шн чѡнъ асѡлѡнъ
 шн дѡ кѡпѡтѡрѡ пѡнѡе . Нѡхъте сѡнѡрѡннѡ дѡ кѡлѡрѡ
 фѡѡа лѡрѡ, кѡчѡнъ дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ фѡтрѡхъ
 пѡнѡе дѡмнѡзѡлѡ мѡре шн пѡрѡе . Шн вѡлѡ пѡлѡпн
 дѡ пѡлѡтѡе дѡмнѡлѡ анѡмѡннѡе аѡчѡсѡтѡтѡ дѡ кѡпѡтѡрѡ фѡѡа
 пѡлѡ кжте пѡчѡннѡ пѡчѡннѡ нѡвѡенъ пѡлѡтѡ сѡнѡ тѡпѡщн
 прѡ сѡнъ дѡгѡрѡсѡтѡ . Пѡнѡтрѡхъ кѡ сѡнѡлѡе фѡлѡкѡ пѡ
 мѡнѡтѡлѡ пѡсѡтнѡ, шн сѡвѡрѡ фѡмѡлѡчѡнъ прѡстѡе тн
 нѡ жѡгѡннѡлае чѡлае сѡлѡсѡлѡтѡе . Шн вѡлѡлѡ прѡ
 енѡ дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ фѡмнѡннѡлае пѡлае, шн
 вѡнѡ пѡлѡрѡе прѡ сѡнѡ кѡ пѡлѡрѡсѡрѡе мѡре, пѡнѡтѡ фѡнъ вѡ
 сѡрѡпѡ прѡ сѡнѡ . Шн вѡлѡлѡ прѡ сѡнѡ пѡрѡчѡнѡ асѡрѡ
 фѡмнѡннѡлае пѡлае, шн вѡлѡ прѡнѡ нѡмѡлае лѡрѡ дѡнъ лѡкѡ
 аѡчѡлае, нѡвѡла сѡлѡ ннѡмѡннѡ фѡпѡтнѡнѡе фѡнѡннѡтѡ
 фѡчѡнѡ пѡлае, пѡнѡтѡ сѡрѡпѡ вѡнѡ сѡрѡпѡ прѡ сѡнѡ .
 Чѡлае чѡпѡнѡте алае дѡмнѡзѡлѡлѡ лѡрѡ сѡлае аѡрѡдѡчѡнъ кѡ
 фѡкѡ, шн сѡнѡлѡ пѡхѡтѡщн аѡрѡмнѡтѡ, ннѡчѡнъ аѡрѡ дѡ
 лѡ дѡнѡштн сѡлѡнъ цѡтѡе кѡ сѡнѡлѡ гѡрѡшѡщн пѡнѡтрѡхъ аѡчѡ
 ста, кѡчѡ сѡрѡрѡчѡннѡе дѡмнѡлѡнъ дѡмнѡзѡлѡлѡнъ пѣхъ
 лѡте . Шн сѡнѡлѡ аѡлѡчѡнъ сѡкѡрѡсѡтѡ фѡкѡлае пѡлае
 шн анѡдѡема вѡнѡ фнѡ кѡшн аѡласта, кѡлѡ сѡрѡрѡчѡннѡе
 сѡ сѡрѡрѡчѡщн шн нѡкѡпѡрѡсѡлѡнѡе сѡ сѡкѡрѡсѡщн, кѡчѡнъ
 анѡдѡема лѡте .

К А П И Т У Л
 бате пѡрѡчѡннѡлае кѡрѡе аѡлѡ пѡрѡчѡннѡе вѡжѡ
 лѡтѡпѡщн сѡ пѡрѡчѡннѡ аѡфѡлае аѡчѡсѡтѡтѡ, пѡнѡ
 пѣхъ кѡ сѡтѡ пѡрѡчѡннѡ шн сѡвѡтѡ фѡмѡлѡчѡннѡ,
 шн сѡтѡ фѡтрѡчѡннѡ шн сѡтѡ мѡщѡннѡннѡ пѡмѡжнѡ
 пѣхъ чѡлѡ сѡлѡнѡ, кѡрѡе аѡлѡ жѡрѡтѡ дѡмнѡлѡ
 дѡмнѡзѡлѡлѡ пѡрѡчѡннѡлѡрѡ вѡщн . Шн чѡ вѡнъ аѡлѡ
 чѡ аманѡте дѡ пѡлѡтѡе кѡлѡтѡ, кѡрѡе аѡлѡ аѡлѡчѡ прѡ сѡнѡ
 нѡ дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ фѡлѡсѡтнѡ, пѡнѡтрѡхъ кѡ
 сѡтѡе кннѡлѡкѡ прѡ сѡнѡтннѡе шн сѡтѡе нѡсѡлѡтѡкѡтѡ,
 шн сѡвѡрѡ прѡчѡсѡтѡе чѡлае дѡнъ ннѡмѡлѡ дѡ дѡеѡнъ пѡрѡчѡ
 пѡрѡчѡннѡлае аѡнъ аѡлѡ . Шн пѣхъ кннѡлѡтѡ шн
 пѡлѡ фѡлѡмѡжнѡннѡтѡ, шн пѡлѡлѡ хѡрѡннѡтѡ кѡ мѡма, кѡ
 ре нѡлѡлѡ шѡлѡтѡ пѡрѡчѡннѡлѡтѡнѡ, пѡнѡтрѡхъ кѡ сѡчѡнѡлае сѡлѡ
 е цѡтѡе, кѡчѡ нѡлѡ мѡнъ прѡ пѡжнѡе сѡнѡлѡрѡе вѡлѡрѡнѡ
 мѡлѡ, чѡ прѡ сѡтѡлѡтѡ кѡлѡжѡннѡлѡлѡ кѡрѡе аѡсѡ прѡнѡрѡ
 сѡлѡлѡ аѡнъ дѡмнѡзѡлѡлѡ вѡлѡрѡнѡ о мѡлѡ . Хѡннѡннѡлае
 лѡлае нѡсѡлѡ рѡе дѡ лѡлѡ пѡнѡе пнѡчѡлѡрѡлае лѡлае нѡсѡлѡ сѡ
 тѡтѡ, пѡтѡтѡ, мѡ, дѡ аѡн . Шн вѡнѡ кѡлѡсѡщѡе
 кѡ ннѡмѡлѡтѡ кѡлѡ фѡче кнѡпѡ сѡрѡнѡкѡрѡлае о мѡ вѡ чѡрѡлѡ
 прѡ фѡлѡлѡ сѡлѡ аѡшѡ дѡмнѡлѡ дѡмнѡзѡлѡлѡ пѣхъ вѡ чѡрѡлѡ
 прѡ

Biblia, 1688, pag. 131, col. II

17. Iară să vei zice întru cugetul tău că «Multă e limba aceasta decât eu, cum voui putea să surpu pre dânșii?».

18. Să nu te temi de ei; cu aduceri aminte îți vei aduce aminte câte au făcut Domnul Dumnezeuul tău lui Faraon și tuturor eghiptenilor.

19. Bântuialele cèle mari carele au văzut ochii tăi, sêmecele acèlea și minunile cèle mari acèlea, mîna cea tare și brațul cel naltu, în ce chip te-au scos pre tine Domnul Dumnezeuul tău. Așa va face Domnul Dumnezeuul nostru tuturor timbilor de carei tu temi de cătră fața lor.

20. Și viespile va trimite Domnul Dumnezeuul tău la ei pînă să vor surpa cei rămaș și cei ascunși de cătră tine.

21. Nu te vei răni de cătră fața lor, căci Domnul Dumnezeuul tău întru tine, Dumnezeu mare și tare.

22. Și va potopi de tot Domnul limbile acêstea de cătră fața ta câte puțin-puțin; nu vei putea să-i topești pre ei degrabă. [23] Pentru ca să nu să facă pămîntul pustiu și să vor înmulți preste tine jîganiile cèle sălbatece.

23 [24]. Și va da pre ei Domnul Dumnezeuul tău în mîinile tale și vei piêrde pre ei cu pierzare mare, pînă îi veș surpa pre ei.

24 [25]. Și va da pre-mpărății lor în mîinile tale și va peri numele lor den locul acela. Nu va sta nimeni împotrivă înaintea feșii tale, pînă unde vei surpa pre ei.

25 [26]. Cèle cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți cu foc și să nu pohtești argint, nici aur de la dânșii să iai ție, ca să nu greșești pentru aceasta, căci urăciune Domnului Dumnezeului tău iaste.

26 [27]. Și să nu aduci scîrbă în casa ta și anathema vei fi, ca și aceasta; cu urăciune să urăști și cu scîrbuire să scîrbești, căci anathema iaste.

CAP 8

1. Toate poruncile carele eu poruncescu voaș astăzi să păziți a face acêstea, pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți și să întrați și să moșteniți pămîntul cel bun carele au jurat Domnul Dumnezăul vostru părinților voștri.

2. Și-ți vei aduce aminte de toată calea care au adus pre tine Domnul Dumnezăul tău în pustiiu, pentru ca să te chinuiască pre tine și să te ispitească, și să vor prîcêpe cèle den inima ta, de vei păzi poruncile lui au ba.

3. Și te-au chinuit și te-au flămînzit și te-au hrănit cu mana care n-au știut părinții tăi, pentru ca săți le spuie ție că nu numai pre pîne singură va trăi omul, ce preste tot cuvîntul care iaste pren rostul lui Dumnezău va trăi omul.

4. Hainele tale nu s-au ros de la tine, picioarele tale nu s-au bătut, iată, 40 de ani.

5. Și vei cunoaște cu inima ta că, în ce chip oricarele om va certa pre fiul său, așa Domnul Dumnezăul tău va certa pre tine.

Ms. 145

17. Iar să ve dzice întru cugetul tău cum «Multă iaste limba aceasta decât cu cum voi putea ca să-i surpu pre ci?»

18. Să nu te temi de ei; cu aducere aminte să-ți aduci câte au făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și tuturor eghiptenilor.

19. Dodățiile⁵ cele mari carele au vădzut ochii tăi sêmelele acelea și minunile cele mari acelea, mâna cea tare și brațul cel înaltu cum te-au scos pre tine Domnul Dumnezăul tău, așa va face Domnul Dumnezăul vostru tuturor limbilor de carii tu te temi de cătră fața lor.

20. Și viespile va trimite Domnul Dumnezăul tău la ei până să vor surpa cei rămași, cei rămași de cătră tine și cei ascunși.

21. Nu te vei răni de cătră fața lor, căce Domnul Dumnezăul tău întru tine Dumnezău mare și tare.

22. Și va topi de tot Domnul Dumnezăul tău limbile acestea de cătră fața ta câte puțin-puțin; nu vei putea să-i topești pre ei de sîrgu. Pentru ca să nu să facă pământul pustii și să vor înmulți pre tine jiganiile cele sălbatice.

23. Și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinile tale și-i vei pierde pre ei cu perire mare pân-ii vei surpa pre ei.

24. Și va da pre împărații lor în mâinele tale și va peri numele lor den locul acela. Nu va sta nime împotriva înaintea fetei tale pân-unde ii vei surpa pre ei.

25. Cioplitcele dumnezăilor lor să le ardeți cu foc și să nu poșteți argintu, nice aur de la înșii să iai ție pentru ca să nu greșți cîndalca pentru aceasta, căce urciune Domnului Dumnezăului tău iaste.

26. Și să nu aduci urciune în casa ta și anathema vei fi ca și aceasta, cu urciune să urăști și cu ojarătură să urăști, căce anathema iaste.

CAP 8

1. Toate porăncele carele cu porănescu voao astădzi să păziți să le faceți pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți și să întrați să moșteniti pământul cel. bun carele au giurat Domnul Dumnezăul [vostru] părinților voștri.

2. Și-ți vei aduce aminte de toată calca carea te-au adus pre tine Domnul Dumnezăul tău întru pustiu pentru ca să te chinuiască pre tine și să te ispitească, și să vor pricêpe cele den inima ta, să vei păzi porăncele lui au ba.

3. Și te-au chinuit și te-au flămândzit și te-au hrănit pre tine cu mana carea n-au știut părinții tăi pentru ca să-ți spuie ție cum nu numai pre pâine sîngur va trăi omul, ce preste tot cuvîntul carele ieste preu rostul lui Dumnezău va trăi omul.

4. Hainele tale nu s-au frecat² de la tine, picioarele tale nu s-au mosorit³, iată, 40 ani⁴.

5. Și vei cunoaște cu inima ta că în ce chip om oarcarele va cerceta fiulul său, așa Domnul Dumnezăul tău va certa⁵ pre tine.

Ms. 4389

17. Iar de vei gândi în inima ta și vei zice în gândul tău că «Țara aceasta iaste mai mare decât noi și mai multă, dară cum o vom putea bate?»

18. Nu te teme de dânsa, ce să-ți aduci aminte căte au făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și tuturor eghiptenilor.

19. Nevoile cele mari care le-au vădzut ochii tăi, sêmelele cele mari și minunile și cum te-au scos cu mână vărtoasă și cu braț nalt Domnul Dumnezăul tău, așa va face Domnul Dumnezăul tău tuturor țărălor² celor ce te vei teme tu de dânselle.

20. Și va trimite pre dânsii Domnul Dumnezăul tău viespi până vor peri cei rămași și cei ce se-au ascuns de tine.

21. Nu vei fi rănit de dânsii, că întru tine iaste Domnul Dumnezăul tău, Dumnezăul cel mare și tare.

22. Și va pierde Domnul Dumnezăul tău limbile acestea dennaintea fetei tale pre-ncet, pre-ncet, că nu vei putea să pierzi pre dânsii curînd, ca să nu rămăie țara lor pustie și să se adoașă și să se înmulțescă fiurile cele sălbatice asupra ta.

23. Ce va da pre dânsii Domnul Dumnezăul tău înaintea ta și-i vei potopi cu periciune mare pân-ii vei dezrădăcina.

24. Și nu va sta nici unul înaintea ta până ce-i vei potopi.

25. Dumnezăii lor cei ciopliți să-i arzi în foc și să nu poșteți a lua de la dânsii aur sau argint să nu cumva să greșți vreediniaoară că hulire iaste Domnului Dumnezăului tău.

26. Nu băga lucru de hulire în casa ta că vei fi blestemat ca și acela, ce cu blestemare să-l blêstemi și cu hulă să-l hulești ca pre un blestemat.

CAP 8

1. Toate porăncele care v-am porăncit cu astăzi să le auziți să le faceți ca să trăiți și să vă înmulțiți și să întrați și să luați țara cea bună cu carea se-au jurat Domnul Dumnezău părinților voștri.

2. Și să-ți aduci aminte de toate căile pre care te-au dus Domnul Dumnezăul tău în pustie ca să te ispitească și să te năcăjască și să se cunoască cele den inima ta păzi-vei porăncele Domnului au ba.

3. Și te năcăji și te flămânzi, iar apoi te hrăni cu mană carea nu o știiai tu, nici părinții tăi să ție-o arate, că nu numai de pâine sîngură va fi omul viu ce de tot cuvîntul carele iaste den gura lui Dumnezău va fi omul viu.

4. Hainile tale nu se-au spart pre tine, picioarele tale nu se-au rănit și, iată, ca sînt 40 de ani¹.

5. Ca să pricepi în inima ta că cum ceartă omul pre feciorul lui așa și pre tine te ceartă Domnul Dumnezăul tău.

Versiunea modernă

17. Dacă însă vei spune în cugetul tău: «Popoarele acestea sînt mai numeroase decît mine, cum voi putea să le izgonesc?»

18. Să nu te temi de ele, ci aduți aminte de tot ce i-a făcut Domnul Dumnezăul tău lui farao și întregului Egipt,

19. De încercările grele pe care le-ai văzut cu ochii tăi, de sêmelele și minunile acelea mari, de mina tare și de brațul ridicat cu care te-a scos Domnul Dumnezăul tău. Tot așa va face Domnul Dumnezăul tău cu toate popoarele de care te temi.

20. Domnul Dumnezăul tău va trimite chiar și viespi împotriva lor, pînă cînd vor fi nimiciri cei care au mai rămas și s-au ascuns de tine.

21. Nu te înspăimînta în fața lor, căci Domnul Dumnezăul tău, un Dumnezău mare și puternic se află în mijlocul vostru.

22. Domnul Dumnezăul tău va izgoni încetul cu încetul aceste popoare din calea ta. Tu nu vei putea să le nimicești dintr-o dată, căci atunci fiarele sălbatice s-ar înmulți în dauna ta.

23. Domnul Dumnezăul tău va da aceste popoare în mîinile tale și le va tulbura învîlmășindu-le pînă cînd vor fi nimicite.

24. Și va da pe regii lor în mîinile tale, iar tu vei spulbera numele lor de sub cer. Nimeni nu va fi în stare să ție se împotrivescă, pînă cînd îi vei nimici.

25. Să ardeți în foc chipurile cioplite ale dumnezăilor lor. Să nu poșteți și să nu ici pentru tine argintul sau aurul de pe ele, ca nu cumva să cazi în cursă. Acest lucru este o urciune înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Să nu aduci o astfel de urciune în casa ta, că vei fi și tu blestemat, ca și aceasta. Să o urăști cu înverșunare și să-ți fie scîrbă de ea, căci este blestemată.

CAP. 8

Îndemn la recunoștință față de Dumnezău.

1. Aveți grijă să împliniți toate porăncele pe care vi le dau astăzi, pentru ca să trăiți, să vă înmulțiți și să luați în stăpînire pămîntul cel bun făgăduit de Domnul prin jurămint părinților voștri.

2. Adu-ți aminte de căile pe care te-a călăuzit Domnul Dumnezăul tău în pustiu în acești patruzeci de ani, ca să te smerească și să te încerce, pentru ca să afle ce este în inima ta, dacă vei păzi sau nu porăncele lui.

3. Și te-a smerit lăsîndu-te să rabzi de foame, apoi te-a hrănit cu mana pe care nici tu nu o cunoșteai și nici părinții tăi nu o cunoșteau, ca să-ți arate că omul nu trăiește numai cu pîne, ci că omul trăiește din ficcare cuvînt care iese din gura Domnului.

4. Hainele tale nu ți s-au ponosit, iar picioarele nu ți s-au bătătorit în acești patruzeci de ani.

5. Să știi așadar în inima ta că, așa cum un tată îl învață pe fiul său, tot astfel te învață Domnul Dumnezăul tău pe tine.

РАК

5 прѣтине . Шн вен пѣри порѣчнае дмнхлхн
 5 дмнхлхн пѣхъ, съмѣршн фпрхъ кѣнае лхн шн
 5 сѣте тѣмн дѣ джнхлхъ . Кѣ дмнхлхъ дмнхлхъ
 Тѣхъ тѣва съга прѣ тѣне ла пѣмжнпѣ бхн шн
 мхлпѣ оундѣе пѣрже дѣ апѣ шн нѣбѣарѣ а фѣрѣ
 фѣдхлхлѣоу бшннѣ прѣн кжмѣхрн шн прѣн мхцн .
 6 Пѣмжнпѣ аа грждхлхн, шн аа сѣрхлхн, бѣн
 емокннн, ро дѣн, пѣмжнпѣа масанхлхн, оупѣ
 7 дѣ лѣмнхлхн шн аа мѣрѣн . Пѣмжнпѣ прѣ ка
 реге нѣ кѣ стѣрѣѣе вен мжннѣ пжннѣ та, шн нѣ
 тѣвен аншн ннннѣа прѣ сѣа, пѣмжнпѣа кареле
 пѣстрнѣа лхн хѣрѣ, шн дѣн мхнцн лхн вен сѣпа
 8 арлѣмѣ . Шн вен мжннѣ шн тѣвен сѣтѣрѣа
 шн вен сѣпн прѣ дмнхлхъ дмнхлхъ тѣхъ прѣ пѣмж
 9 пѣа тѣа тѣа бѣн кареле аѣ дѣпѣ цѣе . Дѣтѣ аамн
 тѣнѣ оунтѣ прѣ дмнхлхъ дмнхлхъ тѣхъ ка сѣннѣ
 пѣрѣшн порѣчнае лхн, шн жѣдѣкѣоцнае шн днрѣ
 пѣоцнае лхн, кжтѣ сѣ порѣчнѣкѣ цѣе асѣрѣн
 10 Кянѣ кѣоуан мжннѣ рѣоу шн сѣтѣрѣа хѣтѣ, шн
 кѣсе бѣнѣ знѣннѣ, шн лѣкѣннѣ, фпрхъ мѣе .
 11 Шн бѣн тѣн шн бѣнѣ тѣае фмхлхннѣа сѣе цѣе,
 арѣннпѣа шн аѣрѣа фмхлхннѣа сѣе цѣе, шн тѣае
 12 кжтѣ аа тѣне фмхлхннѣа сѣе цѣе . Тѣвен ф
 шлѣа кѣ ннннѣа та шн вен оунтѣ прѣ дмнхлхъ дѣ
 нѣрѣа тѣхъ тѣаа чѣтѣа сѣоу дѣн пѣмжнпѣа
 13 бѣ егѣпѣа лхн, дѣн кѣса рѣбѣн . Чѣла чѣтѣа
 аѣдѣ прѣн пѣстѣнѣа тѣа мѣре, шн ффрнкошѣа тѣа
 аѣла оундѣе шѣрпн мхшкжнѣа, шн сѣорпн, шн
 сѣтѣе, оундѣе нѣ сѣа апѣ, тѣаа чѣаа сѣоу цѣе дѣн
 14 бѣ пѣа прѣ колѣрѣа тѣе нѣбѣоу дѣ апѣ . Чѣла чѣ
 тѣа хрѣннпѣ кѣ мѣнѣ фпѣстѣнѣа каре нан шѣтѣ
 тѣ шн нѣа чѣтѣа пѣрннѣннѣ тѣнѣ, пѣнтрѣа ка сѣтѣ
 кннѣа сѣкѣ, шн сѣтѣе нѣспнпѣсѣкѣ, сѣоу фѣкѣ цѣе
 15 бѣнѣ аа чѣлѣ дѣ апѣн аамтѣае . Шн сѣнѣа зн
 чн фпрхъ ннннѣа та бѣрѣтѣа мѣе шн тѣрѣа мѣ
 мѣн мѣае мѣае фѣкѣннѣ мѣе пѣтѣрѣѣѣѣ мѣре аѣа
 16 нѣ тѣа . Шн вен помѣнн прѣ дмнхлхъ дмнхлхъ
 тѣхъ, кѣ сѣа дѣ цѣе пѣтѣрѣе ка сѣе фѣнѣа бѣрѣтѣа
 шн пѣнтрѣа ка сѣе фѣтѣрѣкѣе фѣгѣрѣннѣа лхн
 каре аѣ жѣрѣа пѣрннѣаоу тѣнѣ ка лѣтѣрѣн
 17 Шн бѣа фн бѣвен оунтѣа кѣ оунтѣа прѣ дмнхлхъ дѣ
 нѣрѣа тѣхъ шн вен мѣрѣе прѣ оурѣа аамѣоу дѣ
 нѣрѣн, шн вен сѣлжн лѣр шн тѣкен фкннѣа лѣрѣ,
 мѣрѣрнѣсѣкѣа бѣа сѣа сѣтѣрѣн прѣ тѣрн шн прѣ пѣ
 18 мжннѣ кѣмѣ кѣ пѣрѣрѣе бѣнн пѣрн . Дѣе кнпн
 шн чѣлѣ аа лѣтѣе аамѣн кжтѣ дмнхлхъ дмнхлхъ пѣа
 фѣ дѣнѣрѣѣ фѣаа бѣа сѣрѣе, ашл бѣнн пѣрн пѣнтрѣа
 кѣтѣе нацн асѣаа тѣа тѣа гѣа сѣа дмнхлхн дмнхлхъ
 лхн бѣсѣрѣа .

КАПѠ

19 сѣаа тѣе сѣранлѣа тѣе прѣн лѣсѣрѣн сѣоу дѣ
 нѣа ка сѣе фпрн сѣе моуѣнѣшн анѣн мѣ
 рн шн тѣрн манѣрѣѣе дѣкѣтѣ бѣнн чѣтѣ
 20 чн мѣрн шн кѣ знѣннѣн пѣнѣе фѣрѣн .
 21 Норѣдѣ мѣре шн мѣа тѣе шн фнѣа тѣе, фѣ
 чѣрн лхн сѣаа сѣе, прѣ карѣн тѣхъ цѣн шн тѣа лх
 22 зннѣ, чнне аѣ сѣтѣа тѣе фпѣрнѣа фѣцѣн фѣгѣрн
 лѣр лхн сѣаа сѣе . Шн вен кѣхлѣа сѣе лѣсѣрѣн, кѣ
 23 дмнхлхъ дмнхлхъ тѣхъ аѣсѣа бѣ мѣрѣе фкннѣн

Biblia, 1688, pag. 132, col. I

6. Și vei păzi poruncile Domnului Dumnezeuului tău, să mergi întru căile lui și să te temi de dînsul.

7. Că Domnul Dumnezeuul tău te va băga pre tine la pămînt bun și mult, unde-s părție de apă și izvoară a fără-fundurilor ieșind pren cîmpuri și pren munți.

8. Pămîntul al grîului și al orzului, vii, smochini, rodii, pămîntul măslinului, untdelemnului și al mierii,

9. Pămînt pre carele nu cu sărăcie vei mîncă pîinea ta și nu te vei lipsi nimica pre el, pămîntul carele pietrile lui – hier, și den munții lui vei săpa aramă.

10. Și vei mîncă și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezeuul tău pre pămîntul cel bun carele au dat ție.

11. Ia-te aminte, nu uita pre Domnul Dumnezeuul tău, ca să nu păzești poruncile lui și judecățile și dreptățile lui cîte eu poruncescu ție astăzi.

12. Ca nu cîndai, mîncînd și săturîndu-te, și case bune zidind și lăcuind întru êle.

13. Și boii tăi și oile tale înmulțindu-se ție, argintul și aurul înmulțindu-se ție și toate cîte-s la tine înmulțindu-să ție,

14. Te vei înalța cu inima ta și vei uita pre Domnul Dumnezeuul tău, ceta ce te-au scos den pămîntul Eghiptului, den casa robiei.

15. Ceta ce te-au adus pren pustiitul cel mare și înfricoșatul, acela unde șărpi mușcînd, și scorpii, și sête, unde nu era apă, ceta ce ț-au scos ție den piatră colțurată izvor de apă;

16. Ceta ce te-au hrănit cu mană în pustiiu, care n-ai știut tu și n-au știut părinții tăi, pentru ca să te chinuiască și să te ispitească, să-ți facă ție bine la cêle de apoi ale tale.

17. Și să nu zici întru inima ta: «Vărtutea mea și tăriia mîinii mele mi-au făcut mie putêrea cea mare aceasta.»

18. Și vei pomeni pre Domnul Dumnezeuul tău, că el dă ție putêre ca să faci vîrtute și pentru ca să întărească făgăduința lui, care au jurat părinților tăi ca astăzi.

19. Și va fi de vei uita cu uitarea pre Domnul Dumnezeuul tău și vei mêrge pre urma altor dumnezăii și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisescu voao astăzi pre ceriu și pre pămînt cum cu pierzare veți peri.

20. În ce chip și cêlêlalte limbi cîte Domnul Dumnezeuul piêrde de cătră fața voastră, așa veți peri, pentru căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezeuului vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Tu treci astăzi Iordanul ca să întri să moștenești limbi mari și tari mai vîrtos decît voi, cetăți mari și cu zidiuri până în ceriu,

2. Norod mare și mult și înalt, feciorii lui Enac, pre carii tu știi și tu ai auzit: «Cine au stătut împotriva fêșii feciorilor lui Enac?»

3. Și vei cunoaște astăzi că Domnul Dumnezeuul tău, acesta va mêrge înain/tea fêșii tale, foc topitoriu iaste. Acesta va surpa

Ms. 45

6. Și vei păzi porințele Domnului Dumnezzău-tău tău, să mergi întru căile lui și să te temi de el.

7. Că Domnul Dumnezzău tău te va băga pre tine la pământu multu și bun unde-s părăie de apă și izvor a fără-fundurilor ieșindu pre câmpuri și pre munți.

8. Pământu a grăului și a orzului, vii, smochini, roidii pământu maslinului, untdelemnului și miere,

9. Pământu pre carele nu cu sărăcie vel mânca pâinea ta și nu te vei lipsi nimic preste el, pământu căruia pietrele lui sânt hier și den munții lui vei săpa aramă.

10. Și vei mânca și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezzău tău pre pământul cel bun carele au dat ție.

11. Ia-te aminte pre tine, nu uita pre Domnul Dumnezzău tău ca să păzești porințele lui, județele și dreptățile lui câte cu porințescu ție astăzi.

12. Iară să nu cândai mănăcându și săturându-te, și case bune zidindu și lăcuindu întru ele.

13. Și boii tăi și oile tale înmulțindu-să ție, și argintul și aurul înmulțindu-să ție și toate câte-s la tine înmulțindu-să ție,

14. Te vei înălța cu inima ta și vei uita pre Domnul Dumnezzău tău, cela ce te-au scos den pământu Eghiptului, den casa robimei.

15. Celuia ce te-au adus pre pustiu cel mare și cel strânic, acela unde șearpe mușcăndu și scorpion și ește unde nu era apă, cela ce te-au scos ție den piatră colțurată izvor de apă,

16. Celuia ce te-au hrănit cu mana în pustiu, carea n-ai știut tu și n-au știut părinții tăi, pentru ca să te chinuască și să te ispitească, să-ți facă ție bine la cele de apoi ale tale.

17. Și să nu dzici întru inima ta: «Vărtutea mea și tăria mâinii mele mi-au făcut mic puterea cea mare accasta.»

18. Și vei pomai pre Domnul Dumnezzău tău, căce el ție îți dă putere ca să faci vărtute și pentru ca să întărești făgăduința lui, carea au giurat părinților tăi ca astăzi.

19. Și va fi să vei uita cu uitare pre Domnul Dumnezzău tău și vei merge dennapoi altor dumnezzăi și vei sluji lor și te vei fuchina lor, mărturiscescu voao astăzi ceriul și pământul cum cu perire veți peri

20. În ce chip și celtelalte limbi câte Domnul Dumnezzău pierde de cătră fața voastră, așa veți peri, pentru căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Tu treci astăzi Iordanul ca să intri să moștenești limbi mari și tari mai vărtos decăt vol, cetății mari și cu ziduri pân-în ceri,

2. Nărodu mare și multu și înalțu, ficiorii lui Enac, pre caril tu ști și tu i-ai auzit: «Cine va sta împotriva fetei ficiorilor Enac?»

3. Și vei cunoște astăzi că Domnul Dumnezzău tău acesta va merge înaintea fetei

Ms. 4389

6. Ca să păzești porințele Domnului Dumnezzău tău, să umbli pre calca lui și să te temi de dănsul.

7. Că Domnul Dumnezzău tău te va duce în țara cea bună și mare, unde sânt părăie de apă și puțuri adânci care cură pre câmpi și pre munți.

8. În țara grăului și a orzului, a viilor și a smochinelor și a rodiilor, în țara măslinilor și a untului și a mierii,

9. Unde nu vei mânca pâinea ta cu sărăcie² și nimic nu-ți va lipsi într-ânsa ca să mai cei, în țara unde sânt pietri de fier și den munții lor se va săpa arama.

10. Și vei mânca și te vei sătura și vei blagoslovi pre Domnul Dumnezzău tău în țara cea bună carea o au dat ție.

11. Socotește-te nu uita pre Domnul Dumnezzău tău, porințele lui și judecățile lui și dreptățile lui să păzești, câte porințescu cu ție astăzi.

12. Să nu cumva după acēstea mănăcând și săturându-te și zidind case bune și lăcuind într-ânscele.

13. Și prăsiindu-ți-se oile și boii și înmulțindu-ți-se aurul și argintul și toate câte vei avea adăugându-ți-se.

14. Să ți se înalțe inima și să uiți pre Domnul Dumnezzău tău carele te-au scos den Țara Eghiptului, den casa robici.

15. Și carele te-au trecut pre pustiu cea mare și înfricoșată, în carea era șarpil și scorpille cele mușcătoare și ai însetat într-ânsa și apă nu era, carele te-au scos izvor de apă den piatră stărminoasă;

16. Și te-au hrănit cu mană în pustie, pre care nu l-ai știut tu, nici părinții tăi să te năcăjască și să te ispitească, iar apoi să-ți fie milostiv și să-ți facă bine.

17. Să nu zici în inima ta: «Vărtutea mea și tăria mâinilor mele au făcut mic accastă putere mare.»

18. Ce să-ți aduci aduci aminte de Domnul Dumnezzău tău, că acela te-au dat tărie și putere să faci ca să umple făgăduința sa cu carea se-au jurat părinților tăi ca și în zioa de astăzi.

19. Iar de vei uita cu uitare pre Domnul Dumnezzău tău și vei umbli după alți dumnezei și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisesc astăzi, cu ceriul și cu pământul, că cu periciune veți peri

20. Ca și celtelalte limbi câte le pierde Domnul Dumnezzău dennaintea fetei voastre. Așa veți peri și voi deaca nu veți asculta glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP 9

1. Ascultă, Israel! Astăzi tu vei trece Iordanul și vei intra să în limbile cele mari și mai tari decăt voi, oamenii cei mari și cu cetățile până la ceri,

2. Oamenii cei mari și mulți și nalți, feciarii lui Enac, pre carci știu tu și ai auzit și tu ai zis: «Cine va putea sta împotriva feciilor lui Enac?»

3. Iar să ști astăzi că Domnul Dumnezzău tău va merge înaintea ta, că iaste foc arzător și

Versiunea modernă

6. Păzește porințele Domnului Dumnezzău tău, mergi pe căile sale și teme-te de el.

7. Căci Domnul Dumnezzău tău te va duce într-o țară bună, cu riuri de apă, cu izvoare care țșnesc din străfunduri pe câmpii și prin munți.

8. Țară a grăului și a orzului, a viilor, a smochinelor și a rodiilor, țară a măslinilor și a mierii,

9. Țară în care pînca pe care o vei mânca nu este drămuță și în care nu vei duce lipsă de nimic; țară în pietrele căreia sânt zăcăminte de fier și din munții căreia vei scoate aramă.

10. Când vei mânca și te vei sătura, binecuvîntează-l pe Domnul Dumnezzău tău pentru țara cea bună pe care te-a dat-o.

11. Ai grijă, nu uita pe Domnul Dumnezzău tău și nu nesocoti porințele, rînduicile și legile sale pe care te le poruncesc cu astăzi.

12. Iar atunci când vei mânca și te vei sătura, când vei zidi case frumoase și vei locui în ele.

13. Când se vor înmulți vitele, oile și caprele talc, când îți va spori argintul și aurul și vei fi bogat,

14. Ai grijă ca trufia să nu-ți cuprindă inima și să nu uiți pe Domnul Dumnezzău tău, care te-a scos din țara Eghiptului, din casa robici.

15. Care te-a condus prin pustiu cel mare și îngrozitor, unde erau șerpi veninoși și scorpioni, pămînt al însetării, lipsit de apă; care a făcut să țșnească pentru tine izvor de apă din stînca de cremene;

16. Care te-a hrănit în pustiu cu mană, pe care părinții tăi nu o cunoșteau, ca să te smerască și să te încerce și, în cele din urmă, să-ți facă bine.

17. Nu trebuie să zici în inima ta: «Am dobîndit această bunăstare prin puterile mele și prin tăria mîinilor mele.»

18. Ci adu-ți aminte de Domnul Dumnezzău tău, căci el îți dă putere ca să dobîndești bunăstare, îndeplinindu-și astfel, ca și acum, legămîntul pe care l-a întîrit prin jurămînt cu părinții tăi.

19. Dacă însă vei uita pe Domnul Dumnezzău tău și vei merge după alți dumnezei, dacă le vei sluji și te vei închina lor, vă mărturisesc astăzi că veți pieri neîndoicnic.

20. Veți pieri ca și popoarele pe care Domnul le nimicește la venirea voastră, dacă nu veți asculta glasul Domnului Dumnezzăului vostru.

CAP. 9

Moise amintește israeliților cum au încălcat ei legea

1. Ascultă, Israele! Astăzi vei trece Iordanul, ca să intri și să cucerești cetăți mari, cu ziduri pînă la cer, popoare mai mari și mai puternice decăt tine,

2. Între care niște oameni mari și înalți de statură, enachiiți, pe care îi cunoști și despre care ai auzit spunîndu-se: «Cine se poate împotrivi fiilor lui Enac?»

3. Să ști aișard astăzi că însuși Domnul Dumnezzău tău va merge înaintea ta, ca un foc

Ms. 45

tale, foc topitori iaste. Acesta va surpa pre ci și acesta îi va întoarce pre ci de cătră fața ta și va surpa pre ci și-i va pierde pre ci de sânge după ce Ț-au dzis Ție Domnul.

4. Să nu dzici întru inima ta, cându va topi Domnul Dumnedzăul tău limbile acēstea înaintea fēței tale dzicându: «Pentru dreptățile mele m-au băgat înlontru pre mine Domnul să moștenescu pământul acestu bun», ce pentru păgânătatea limbilor acestora Domnul va surpa pre ci de cătră fața ta.

5. Nu pentru dreptatea ta, nice pentru curăția inimii tale tu întri ca să moștenești pământul acesta¹, ce pentru păgânătatea și fărdelegea a limbilor acestora Domnul va surpa pre ci de-naintea fēței tale și pentru ca să întărească făgăduința carea au giurat Domnul părinților noștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și vei cunoaște astăzi că nu pentru dreptățile tale Domnul Dumnedzău dă Ție pământul cel bun acesta să-l moștenești, căce nărodu năsălnic la grumadzi ești.

7. Adu-Ți aminte, să nu uȚi câte ai mîniat pre Domnul Dumnedzăul tău în pustii, den care dzi aȚi ieșit den pământul Eghiptului până aȚi venit la locul acesta, neascultându-vă aflaȚi cele cătră Dumnedzău.

8. Și la Horiv aȚi mîniat pre Domnul și s-au mîniat Domnul pre voi, să vă surpe pre voi.

9. Suindu-mă eu în munte să iau lēspedzile cele de piatră, lēspedzi de făgăduință, carele au făgăduit Domnul cătră voi, și am făcut în munte 40 dzile și 40 nopȚi, pîne n-am mîncat și apă nu am băut.

10. Și mi-au dat mie Domnul cele 2 lēspedzi de piatră scrise cu degetul lui Dumnedzău și pre însele era scris toate cuvintele carele au grăit Domnul cătră voi «în munte», den mijlocul focului, întru dzua adunării.

11. Și fu pren 40 dzile și pren 40 nopȚi au dat Domnul mie cele 2 lēspedzi de piatră, lēspedzi de făgăduință.

12. Și dzise Domnul cătră mine: «Scoală-te și te pogoră de sânge de aicea, căce au făcut făr-delēge nărodul tău pre carii ai scos de la Eghiptu. Au ieșit curându den calca carea ai porăncit lor, au făcut lor topire³»

13. Și dzise Domnul cătră mine: «Grăit-am cătră tine o dată și de doao ori dzicându: Am vădzut nărodul acesta și iată nărodu năsălnic la grumadzu iaste.

14. [Și acum]⁴ lasă-mă să-i surpu pre ei și voi stinge numele lor dedesuptul ceriului și te voi face pre tine întru limbă mare și tare și multă, mai vartos decăt aceasta.»

15. Și întorcindu-mă, m-am pogorit den munte și muntele ardea cu foc și cele 2 lēspedzi a mărturiilor pre amāndoao mînile mele.

16. Și văzindu că aȚi greșit înaintea Domnului Dumnedzăului vostru și aȚi făcut voao sânguri vijăl topit și aȚi rădzit curându dentru calca carea au porăncit Domnul voao să faceȚi,

17. Și apucându-mă de cele 2 lēspedzi/ le-am

Ms. 4389

acesta-i va pierde și acesta-i va goni diinaintea fēței voastre și-i va potopi curându, cum au grăit Ție Domnul.

4. Și când va potopi Domnul Dumnezeul tău limbile acēstea dennaintea fēței tale, tu să nu grăiești zicându așa: «Pentru dreptățile mele m-au adus Domnul să moștenesc această țară bună», că pentru păgânătatea acestor limbi îi potopēște Domnul dennaintea fēței voastre¹.

5. Iar nu pentru dreptatea ta, nici pentru curăția inimii tale întra-vei să iai țara lor, iar pentru păgânăia lor și pentru fărdelegea acestor limbi, îi va potopi Domnul dennaintea fēței tale și ca să așaze făgăduința carea au jurat părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și să știi astăzi că pentru nedreptatea ta dă Ție Domnul Dumnezeu să iai această țară bună, că santeȚ oamenii năsălnici și vartoș cu cerbicea.

7. Adu-Ți aminte și nu-Ți uita de câte ori ai mîniat pre Domnul Dumnezeul tău în pustie, den zioa cēca ce ai ieșit den țara Eghiptului până aȚi sosit la acest loc, și neplecându-vă aȚi greșit înaintea Domnului.

8. Că și în Horiv aȚi mîniat pre Domnul și se-au mîniat pre voi Domnul, să vă piază.

9. Când m-am suit eu în munte să iau lēspedzile cele de piatră, lēspedzile cele 2 de piatră ale făgăduinței, care au făgăduit Domnul cătră voi, și am fost în munte 40 de zile și 40 de nopȚi și pîne n-am mîncat, nici apă n-am băut.

10. Și-m dēde Domnul 2 lēspedzi de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu, în care era scrise toate cuvintele căte grăi cu voi Domnul în munte, den mijlocul focului, în zioa adunării.

11. De-acii deaca trecură acēle 40 de zile și acēle 40 de nopȚi și-m dēde Domnul acēle 2 lēspedzi de piatră, lēspedzile legii.

12. Zise cătră mine Domnul: «Scoală și te pogoră de aici curându, că oamenii tăi carei l-ai scos den Țara Eghiptului au făcut fărdelege și curându se-au dat în laturi den calca carea le-am porăncit lor și au făcut lor topire.»

13. Și zise iar cătră mine Domnul: «Grăit-am Ție o dată și de doaoări, că am văzut acest nărod că iaste nărod vartos la cerbicea.

14. Ce mă lasă să-i pierz și să potopesc numele lor de supt cer, iar pre tine să te fac întru limbă mare și tare și mai mult decăt pre acēștia.»

15. Și întorcându-mă, mă pogorău den munte, iar muntele ardea cu foc și 2 table ale mărturiei era într-amāndoaoă mînile mele.

16. Și văzuiu că aȚi greșit înaintea Domnului Dumnezeului vostru și aȚi făcut voaoă vijel topit și curându v-aȚi dat den cale în laturi den carea au porăncit Domnul voaoă să o faceȚi,

17. Și apucînd tablele amāndoaoă/ le-am lepădat

Versiunea modernă

mistuitoar. El îi va nimici și îi va doborî înaintea ta, iar tu îi vei izgoni și îi vei răpune degrabă, așa cum Ți-a poruncit Domnul.

4. Când Domnul Dumnezeul tău îi va izgoni diinaintea ta, să nu-Ți spui în inima ta: «Pentru că am dreptate, Domnul m-a lăsat să intru în țara aceasta și să o iau în stăpînire», căci, de fapt, Domnul izgonēște aceste popoare din fața ta din pricina nelegiurii lor.

5. Nu pentru că ai dreptate, nici pentru că ești cinstit în inima ta poți să intri și să iei în stăpînire țara lor. De fapt, Domnul va izgoni aceste popoare din fața ta din pricina nelegiurii lor și ca să împlinescă făgăduința pe care a făcut-o prin jurămînt părinților tăi, Avraam, Isaac și Iacov.

6. De aceea să știi că, nu pentru că ai dreptate și Ți dă Domnul Dumnezeul tău în stăpînire această țară frumoasă; căci ești un popor tare la cerbicea.

7. Adu-Ți aminte și nu uita cum l-ai mîniat pe Domnul Dumnezeul tău în pustie. Din zioa în care aȚi ieșit din țara Eghiptului pină cînd aȚi sosit în acest loc, l-aȚi înfruntat neîncetat pe Domnul.

8. Chiar la Horeb l-aȚi mîniat pe Domnul, încît, în mînia sa, Domnul a vrut să vă nimicescă.

9. Cînd m-am urcat pe munte ca să primesc tablele de piatră, tablele legămîntului pe care Domnul l-a încheiat cu voi, am rămas pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopȚi, fără să mîncîc pînc și fără să beau apă.

10. Și mi-a dat Domnul cele două table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu, pe care erau însemnate toate cuvintele rostite de Domnul către voi pe munte, din mijlocul focului, în zioa adunării.

11. După cele patruzeci de zile și patruzeci de nopȚi, Domnul mi-a dat cele două table de piatră, tablele legămîntului.

12. Și mi-a zis: «Scoală-te și coboră repede de aici, căci poporul tău, pe care l-ai scos din Egipt, a săvîrșit o fărdelege. După scurt timp, s-a abătut de la calea poruncii de mine și și-au făcut un chip turnat.»

13. Domnul mi-a mai spus: «M-am uitat la acest popor și, într-adevăr, este un popor tare la cerbicea.

14. Lasă-mă să-i nimicesc și să șterg numele lor de sub cer, iar din tine voi face un popor mai puternic și mai numeros decît ei.»

15. Atunci m-am întors și am coborît de pe munte. Muntele ardea cu foc, iar eu țineam cu amîndouă mînile cele două table ale legămîntului.

16. Cînd am văzut că aȚi păcătuit față de Domnul Dumnezeul vostru făcîndu-vă vijel turnat și abătîndu-vă curînd de la calea care v-a poruncit Domnul să mergeȚi,

17. Am apucat cele două table/ le-am aruncat

Biblia, 1688, pag. 133, col. I

mêle și le-am zdrobit dennaintea voastră.

18. ШИ МАМЪ РЪГАПЪ ФАНАННПЪ ДМНХЛАХИ АЛДОНАФЪ РЖНДЪ КА ШИ А ПЖИ, ШИ ДЕ ЗНАЕ ШИ, ШИ ДЕ НОПЦИ, ПЖНЕ НАМЪ МЖ КАПЪ ШИ АПЪ НАМЪ ВЪУПЪ, ПЕНТРЪ ТОВАТЕ ГРЕШАЛЕ АЕ ВОАСТРЕ КАРЕ АБЪЦЪ ГРЕШНПЪ, КАСТЪ ФАЧЕЦИ РЪДЪ ФАНАННПЪ ДМНХЛАХИ ДМНЗЪУЛАХИ ВОСТРЪ КАСТЪ А МЖНІАЦИ ПРЕ ЕА. ШИ АФРИКОШАПЪ ЕЖНТЬ ПЕТРЪ МЖНІЕ, ШИ ПЕНТРЪ ОУРЕЧЕ, КЪЧИ СЪХ МЖННА ДМНХЛА ПРЕ ВОИ КАСТЪ СЪРПЕ ПРЕ ВОИ, ШИ МЪ АСКЪ ПЪ ДМНХЛА ПРЕ МИНЕ ШИ АПЪ ВРЪМЪ АЧЪА.
 19. ШИ ПРЕ ААРОНО СЪХ МЖННАПЪ ДМНХЛА ФАРАТЕ КА ЕПЪ СЪРПЕ ПРЕ ЕА, ШИ МАМЪ РЪГАПЪ ШИ ПЕНТРЪ АА РОСНЪ АРЪМЪ АЧЪА. ШИ ПЪКАПЪ ВЪСТРЪ КАРЕАЕ АЦЪ ФЪКЪПЪ ВИЦЕАЛА АМЪ АУАПЪ ПРЕ ЕА, ШИ АМЪ АРЪ ДЕ ТЪПЪ ПРЕ ЕА КЪ ФЪКЪ, ШИ АМЪ ТЪІАПЪ ПРЕ ЕА ШИ АМЪ МЪННАПЪ ФАРАТЕ ПЪНЪ АМЪ ФЪ КЪПЪ МЪРЪПЪ, ШИ СЪХ ФЪКЪПЪ КА ПРАФЪА, ШИ АМЪ А РЪНКАПЪ ПРАФЪА АА ПЖРЪА ЧЕ ПОГОРЪА ДЕН МЪПЕ.
 20. ШИ АПЪ АРДЕРЪ ШИ АПЪ ИСПИТЕРЪ ШИ АПЪ МОРЖИПЪ РНАЕ ПОХПІИ АЦЪ МЖННАПЪ ПРЕ ДМНХЛА КЪ ДМНЗЪУЛА ВОСТРЪ. ШИ КЖНДЪ БАУ ТРИМНЕС ДМНХЛА ДЕАА КАДИ ВАРНИ ЗИКЖНДЪ СЪНЦИКЪ МОЩЕ НИЦИ ПЪМЖИПЪА КАРЕАЕ ЕХ АУА ВОАСЪ, ШИ АЦЪ КЪ КАПЪ КЪБЖИПЪА ДМНХЛАХИ ДМНЗЪУЛАХИ ВОСТРЪ, ШИ НАЦЪ КРЕЗЪПЪ АХИ, ШИ НАЦЪ АСКЪАПАТЪ ГААСЪАХ АХИ.
 21. ШИ НЕ АСКЪАПЪ ЖНДЪ АЦЪ ФЪЕСТЪ ЧЪАЕ ДЕ КЪІРЪ ДМНХЛА, ДЕН ЗЪСА КАРЕ СЪХ НОНОСКЪПЪ ВОАСЪ.
 22. ШИ МАМЪ РЪГАПЪ ФАНАННПЪ ДМНХЛАХИ, ДЕ ЗНАЕ ШИ, ШИ ДЕ НОПЦИ КЖТЕ МАМЪ РЪГАПЪ, ПЕНТРЪ КЪ АЪ ЗИСЪ ДМНХЛА ЕПЪ СЪРПЕ ПРЕ ВОИ.
 23. ШИ МАМЪ РЪГАПЪ КЪТРЕ ДМНЗЪУА, ШИ АМЪ ЗИСЪ АВАМНЕ АВАМНЕ АПЪРАТЕ АЪ ДМНЕ ЗЕНАФЪ, КЪ СЪРПА НОРЪАЛА ТЪА, ШИ МОЩЕНИ РЪ ПЪА КАРЕ АН МЖНІАПЪ КЪВЪРЪПЪА ТЪА ЧЪАРЕ, ПРЕ КАРІИ АН СЪОБЪ ДЕН ПЪМЖИПЪА ЕГЪ ПЪАХИ КЪ ВЪРЪПЪА ТЪА ЧЪАРЕ, ШИ КЪ МЖНА ТЪА ЧЪАРЕ ШИ КЪ ВРАЦЪА ТЪА ЧЕА НААТЪ.
 24. АЦЪЦИ АМННТЕ ДЕ АВАРАМЪ ШИ ДЕ ГЕАКАВЪ, ШИ ДЕ ГЕАКОВЪ САХУНАЕ ТЪА АЕ, КЪТОРОА ТЪИ ЖЪРАПЪ ПРЕ ТИНЕ, ШИ СЪНЪА КЪАЦЪ АСЪПРА НЕСНАННІЕН НОРЪАЛА АЧЪАЛА, ШИ ПРЕ ПЪ ГЖИПЪА АЕА АСЪ ШИ ПРЕ ГРЕШАЛЕА АСЪ.
 25. КАСТЪНЪ ЗИКЪ КЖНДІИ ЧЕА ЧЕА КЪАКЪ ПЪМЖИПЪА ДЕ ОУНДЕ АН СЪОБЪ ПРЕ НОИ ДЕ АКОЛО ЗИКЖНДЪ, ПЕН ТРЪ КЪЧЕ МЪ ПЪТЪПЪ ДМНХЛА СЪН БАУЕ ПРЕ АЖ ШИИ АА ПЪМЖИПЪА КАРЕ А ЗНІ АСЪ, ШИ ПЕНТРЪ КЪЧЕ АЪ ОУРЪПЪ ДМНХЛА ПРЕ ЕИ, АЪ СЪОБЪ ПРЕ ЕИ СЪН ОУ ЧІГЪ АА ПЪСТІЕ.
 26. ШИ АЧЪА Е НОРЪАЛА ТЪА, ШИ СЪРЦЪАЛА ТЪА ПРЕ КАРІИ АН СЪОБЪ ДЕН ПЪМЖИПЪА ЕГЪ ПЪАХИ, КЪ ВЪРЪПЪА ТЪА ЧЪАРЕ ШИ КЪ ВРА ЦЪА ТЪА ЧЕА НААТЪ.

КАПИТЪ

1. ШИ АЧЪА ВРЪМЕ ЗИСЕ ДМНХЛА КЪІРЪ МИ НЕ, ТОПАЧЕ ЦЕ АСЪ АБЪСЪЗИ ДЕ ШІАТРЪ КА ШИ ЧЪАЕ ДЕН ТЪА, ШИ ТЕ СЪЕ КЪТРЕ МИНЕ АА МЪНТЕ, ШИ БЕН ФАЧЕ ЦЕ КЪВЪП ДЕ АСМНЪ. ШИ СЪРБЕОМ ПРЕ АБЪСЪЗИ КЪВІННТАЕ КЖТЕ АЪ ФЪЕСТЪ АБЪСЪЗНАЕ ЧЪАЕ ДЕН ТЪА КАРЕ АБЕН ФЪРЖМАПЪ, ШИ БЕН ПЪНЕ ПРЕ ААЕ А

18. Și m-am rugat înaintea Domnului al doilea rînd, ca și întîiu, 40 de zile și 40 de nopți, pîine n-am mîncat și apă n-am băut, pentru toate greșalele voastre care le-aș greșit, ca să faceți răul înaintea Domnului Dumnezăului vostru, ca să-l mîniiați pre el.

19. Și înfricoșat sînt pentru minie și pentru urgie, căci s-au mîniat Domnul pre voi, ca să surpe pre voi. Și mă ascultă Domnul pre mine și întru vrîmea aceea.

20. Și pre Aaron s-au mîniat Domnul foarte, ca să-l surpe pre el; și m-am rugat și pentru Aaron în vrîmea aceea.

21. Și păcatul vostru carele aș făcut vițelul, am luat pre el și l-am ars de tot pre el cu foc și l-am tăiat pre el și l-am măcinat foarte, până l-am făcut mărunț și s-au făcut ca praful; și am aruncat praful la pîrîul ce pogorîia den munte.

22. Și întru Arderea și întru Ispitirea și întru Mormînturile Pohtii aș mîniat pre Domnul Dumnezăul vostru.

23. Și cînd v-au trimis Domnul de la Cadis Varni, zicînd: «Suiți-vă, moșteniți pămîntul carele eu dau voao», și aș călcat cuvîntul Domnului Dumnezăului vostru și n-aș crezut lui n-aș ascultat glasului lui.

24. Și neascultînd aș fost cîl de cătră Domnul den zioa care s-au cunoscut voao.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți cîte m-am rugat, pentru că au zis Domnul să vă surpe pre voi.

26. Și m-am rugat cătră Dumnezău și am zis: «Doamne, Doamne, Împărate al dumnezeilor, nu surpa norodul tău și moștenirea ta care ai mîntuit cu vîrtutea ta cea mare, pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu vîrtutea ta cea mare și cu mîna ta cea tare și cu brațul tău cel naltu.

27. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, slugile tale, cărora te-ai jurat pre tine; și să nu cauți asupra nesilniciei norodului acestuia și pre păgînatățile lor și pre greșalele lor,

28. Ca să nu zică cîndai ceia ce lăcuiesc pămîntul de unde ai scos pre noi de acolo zicînd: «Pentru căce n-au putut Domnul să-i bage pre dînșii la pămîntul care au zis lor și pentru căce i-au urit Domnul pre ei, i-au scos pre ei să-i ucigă la pustie.

29. Și acesta e norodul tău și sorțul tău, pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu vîrtutea ta cea mare și cu brațul tău cel nalt.»

CAP 10

1. Întru aceea vrîme zise Domnul cătră mine: «Cioplește ție doao lêspezi de piatră ca și cêle dentăiu și te suie cătră mine la munte și vei face ție chivot de lemnu.

2. Și scrie-voiu pre lêspezi cuvintele cîte au fost în lêspezile cêle dentăiu care le-ai fărîmat și vei pune pre êle în/ chivot.

Ms. 45

lepădat pre êle den mâinile mêle și le-am zdrobit pre êle dennaintea voastră.

18. Și m-am rugat înaintea Domnului al doilea rând, ca și întâi, 40 de zile și 40 de nopți, pâine n-am mâncat și apă n-am băut pentru toate greșelele voastre carele ați greșit ca să faceți răul înaintea Domnului Dumnezeului vostru ca să măniiați pre el.

19. Și înfricoșat sîntu pentru frică și pentru mânie căce s-au măniat Domnul preste voi. Și mă ascultă Domnul pre mine și întru vrêmea acea.

20. Și pre Aaron s-au măniat Domnul foarte ca să-l surpe pre el; și m-am rugat și pentru Aaron întru vrêmea acea.

21. Și păcatul vostru carele ați făcut vițelul l-am luat pre el și l-am arsu de tot pre el cu foc și l-am tăiat pre el și l-am măcinat foarte, pân-s-au făcut măruntu și s-au făcut ca un prah; și am aruncat pravul la pârful cela ce pogoară den munte.

22. Și întru Arderea și întru Ispitirea și întru Mormînturile poftei ați dodei^o pre Domnul Dumnezeul vostru.

23. Și cîndu v-au trimis Domnul de la Cadis Varni zicîndu: «Suiți-vă și moșteniiți pămîntul carele eu dau voa», și ați călcat cuvîntul Domnului Dumnezeului vostru și nu ați crezut lui și nu ați ascultat glasul lui.

24. Și neascultîndu ați fostu cêle de cătră Domnul dentru care dzi s-au cunoscut^o voa.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți cite m-am rugat, pentru că au dzis Domnul să vă surpe pre voi.

26. Și m-am rugat cătră Domnul și am dzis: «Doamne, Doamne, Împărate a dumnezeilor, nu surpa nărodul tău și moștenirea ta carea ai mîntuit cu virtutea ta cea mare pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu virtutea ta cea mare și cu mîna ta cea tare și cu brațul tău cel înalt.

27. Adu-ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, slugile tale, cărora te-ai jurat pre tine și să nu cauți asupra năsilniciei nărodului acestuia și pre păgînătățile lor și pre greșelele lor,

28. Ca să nu dzică cîndai ceia ce lăcuiesc pămîntul de unde ne-ai scos pre noi de acol^o dzicîndu: «Pentru căce n-au putut Domnul să-i bage pre înșii la pămîntul carele au dzis lor și pentru căce i-au uritu Domnul pre ei, i-au scos pre ei să-i ucigă la pustiu.

29. Și acesta-i nărodul tău și sorțul tău pre carii ai scos den pămîntul Eghiptului cu virtutea ta cea mare și cu brațul tău cel înalt.»

CAP 10

1. Întru vrêmea acea dzise Domnul cătră mine: «Cioplește ție 2 pietri de piatră ca și cêle dentăi și te suie cătră mine la munte și vei face ție chivot de lemn.

2. Și voi serie pre lêspezdi cuvintele căte au fost în lêspezdile cêle dentăi carele ai surpat și lei vei pune pre êle în sâcriu.

Ms. 4389

den mâinile mêle și le-am sfărâmat înaintea voastră.

18. Și iar m-am rugat Domnului al doilea rând, ca și dentăi, 40 de zile și 40 de nopți, pâine n-am mâncat, nici apă n-am băut, pentru toate păcatele voastre, care ați greșit făcînd rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru și măniindu-l voi.

19. Și am fost în frică pentru mânia și urgia, că se-au măniat pre voi Domnul să vă potopească. Și ascultă pre mine Domnul și într-acea vrême.

20. Iar pre Aaron se mânia Domnul foarte, ca să-l piarză; și mă rugai și pentru dânsul într-acea vrême.

21. Iară păcatul vostru care-l făcuset, adecă vițelul, l-am luat și l-am ars în foc și l-am băut și l-am sfărâmat, pînă se-au făcut tot fărâmituri și au fost ca pulberea; și am presărat pulberea lui pre pârul care ieșia den munte.

22. Și în Aprindere și în Ispitire și în Mormînturile poftei ați fost măniat pre Domnul Dumnezeul vostru.

23. Și cînd v-au trimis Domnul de la Cadis Varni zicîndu-vă: «Suiți-vă și luați țara carea o dau eu voa», iar voi v-ați înponcișat cuvintelor Domnului Dumnezeului vostru și n-ați crezut lui, nici ați ascultat cuvintele lui.

24. Ce totdeauna ați fost neplecîndu-vă Domnului den zioa cêea ce se-au arătat voa.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului 40 de zile și 40 de nopți, atîta m-am rugat, că zise Domnul că va să vă piarză.

26. Și rugîndu-mă zis: «Doamne, Doamne, Împăratul limbilor, nu pierde nărodul tău și moștenirea ta care ai mîntuit cu țaria ta cea mare, care ai scos den Țara Eghiptului, cu țaria ta cea mare și cu mîna cea puternică și cu brațul tău cel nalt.

27. Adu-ți aminte de robii tăi, de Avraam, de Isaac și de Iacov, cărora te-ai jurat cu tine, nu căuta spre năsilnicia acestor oameni și spre necurățiile lor și spre păcatele lor,

28. Ca nu cumva să zică vreodată ceia ce vor lăcuî pre pămîntul den care ne-ai scos: «Neputînd Domnul să-i ducă în țara carea lio au făgăduit și urându-i Domnul, i-au scos și i-au potopit în pustie.

29. Că acesta iaste nărodul tău și partea ta, care i-ai scos din Țara Eghiptului cu țaria ta cea mare și cu brațul cel nalt.»

CAP 10

1. Într-acea vrême zise Domnul cătră mine: «Cioplește-ț 2 lêspezi de piatră ca și cêle dentăi și te suie la mine în munte și să faci sicriu de lemn.

2. Și voi scrie pre lêspezi cuvintele care au fost pre lêspezile cêle ce le-ai sfărâmat; și să le bagi în sicriu.

Versiunea modernă

din mîinile mele și le-am sfărâmat sub ochii voștri.

18. Apoi am îngenunchiat înaintea Domnului, ca și înțuia oară, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără să mîncîc pîine și fără să beau apă, pentru toate păcatele pe care le-ați săvîrșit, făcînd ceea ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, căruia i-ați stîrmit mînia.

19. Căci mă temeam, că Domnul, copleșit de mînie și de furie împotriva voastră, ar putea să vă nimicească. Dar Domnul m-a ascultat și de data aceasta.

20. Domnul s-a mîniat foarte tare și pe Aron, încît era gata să-l piardă; dar m-am rugat atunci și pentru Aron.

21. Am luat apoi vițelul pe care l-ați făcut, adică păcatul vostru, l-am ars în foc, l-am sfărîmat și l-am pisat bine, pînă cînd s-a făcut mărunț ca praful; apoi am aruncat praful în pîrful care curgea din munte.

22. La Taberah, la Masa și la Chibrot-Hataava ați stîrmit iarăși mînia Domnului.

23. Cînd Domnul v-a trimis de la Cadș-Bamea, zicînd: «Suiți-vă și luați în stăpînire țara pe care v-am dat-o», voi v-ați împotrivit poruncii Domnului Dumnezeului vostru, nu l-ați crezut și n-ați ascultat glasul lui.

24. L-ați înfruntat pe Domnul din ziua în care v-am cunoscut.

25. Am îngenunchiat așadar înaintea Domnului și m-am închinat patruzeci de zile și patruzeci de nopți, căci Domnul a spus că o să vă nimicească.

26. M-am rugat Domnului și am zis: „Doamne Dumnezeule, nu nimici poporul tău, moștenirea ta, pe care l-ai izbăvit cu puterea ta cea mare și pe care l-ai scos din Egipt cu mînă tare.

27. Adu-ți aminte de robii tăi, Avraam, Isaac și Iacov, și nu lua în seamă îndărătnicia acestui popor, nelegiuirea și păcatele lui.

28. Ca nu cumva locuitorii țării din care ne-ai scos să spună: «Domnul n-a putut să-i ducă în țara pe care le-a făgăduit-o și îi urăște; de aceea, i-a scos ca să-i omoare în pustiu.

29. Totuși ei sînt poporul tău și moștenirea ta, cei pe care i-ai scos din țara Egiptului cu puterea ta cea mare și cu brațul tău ridicat.»

CAP. 10

Noile table ale legii.

1. Atunci Domnul mi-a zis: «Cioplește-ți două table de piatră la fel ca cele dintîi și urcă la mine pe munte; fă-ți și un chivot de lemn.

2. Eu voi scrie din nou cuvintele de pe vechile table, pe care le-ai sfărîmat, iar tu să le pui în chivot.

рлг

кѹвѣтъ . Шн ам фткѹтп кѹвѣтъ де ле мнѹ не
 пѹтредѹ , шн ам чопанп чѣле доас лѣспезн де
 пѣлпрѣ са шн чѣле ден тѣм , шн мам сѹтп ф
 мѹнпте , шн чѣле доас лѣспезн пре амжндоас
 мжннае мѣле . Шн аѹ скрпсе пре лѣспезн
 рѹпѣ еприсоарт де ден тѣм чѣле зѹче кѹбнпте,
 карале аѹ грѣпѣ дмнѹл кѹтпрѣ вон фмѹнпте ден
 мнѣлоклѣл фокѣлѹн , шн аѹ длатп пре але мѣе
 дмнѹл . Шн фтпркжрѹмѣ мам погоржп
 ден мѹнпте , шн ам пѣе флатѹнптрѹ лѣспезнае
 фкѹвѣтѹл карале ам фткѹтп , шн ерѹ аколо рѹпѣ
 кѹм мѣлѹ порѹнпте дмнѹл . Шн фнтп лѹн
 теранѹ сѹл рѣднкатп дѣла кпрод фнлол гсоданпм,
 мнсадан , аколо аѹ мѹрпѣ аарон шн сѹл фгропѹ
 аколо , шн аѹ пресѹщпѣ елѣзѹр фнл лѹн пенпрѹ
 фжнѣлѣ . Де аколо сѹл рѣднкатп ла гар
 гарѹ , шн дѣла гаргарѹл лѣстѣада пѣмжнпѣ
 пѣрѣлѣлн апѣлор . Фтрѹ ачѣлѣ брѣме аѹ
 сѣсепѣтп дмнѹл фѣлам лѹн лѣкн , арѣднл кѹ
 вѣтѹл фтѣрѣднпчпѣ дмнѹлн , еспѣтѣ фннанп
 тѣ дмнѹлн лѣлѣжн шн лѣсѹлгѹ шн аблѣн пре
 нѹмѣле лѹн пѣнпѣ фрѣса ачѣста . Пенптрѹ
 ачѣлѣ нѹ лѣсте лѣвѹнлор парпте нпче сорѹл
 прѣ фрѹщп лѣсѹрѣ , дмнѹл дмнѣзѣлѣ елѣ сорѹлѣл
 лѣсѹрѣ фчѣснп аѹ знѣсѣ лѣсѹр . Шн еѹ ам етѣ
 тѣм фмѹнпте пѣтрѹ зѣчн де знѣле шн пѣтрѹ
 зѣчн де нѣпчн , шн мѣл лѣсѹлпѣтп дмнѹл прѣмн
 не шн фбрѣмѣ ачѣлѣ шн нѹлѣлѣтп дмнѹл сѣсѣ
 пѣпрѣвон . Шн знѣсѣ дмнѹл кѹтпрѣ мѣне , пѣсѣ
 рѣднкатпѣ фннпѣтѣ норѣлѣлн ачѣстѣлѣ шн сѣ
 фтрѣ флатѹнптрѹ шн етѣ мошѣнѣсѣкѣ пѣмжнпѣл
 карале ам фѣрѣпѣ пѣрпнчнлор лѣсѹр еѣлѣл лѣсѹр .
 Шн аѹлѣм теранѣ , те дмнѹл дмнѣзѣлѣ тѣлѣ чѣ
 ре дѣла тпннѣ фтѣрѣ нѹман апѣлѣлѣме де дмнѹл
 дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , сѣмѣрпн фпѣлатѣ кѣнае лѹн ,
 шн етѣ пѣлѣшн пре елѣ , шн етѣ сѹлжѣшн дмнѹлѣ
 дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , ден пѣлатѣ ннма тл шн де
 тѣлѣ сѣфѣатѣлѣ тѣлѣ . Сѣпѣзѣшн порѹнчн
 ле дмнѹлѣ дмнѣзѣлѣ тѣлѣ , шн днрѣпѣтѣчнлѣ лѣ
 кжтѣ еѹ порѹнчѣсѣлѣ цѣе лѣстѣшн , пенптрѹ ка етѣ
 фѣе цѣе вѣне . Фѣтѣ дмнѹлн дмнѣзѣлѣлѣ
 тѣлѣ чернѹл шн чернѹл чернѹлн , пѣмжнпѣл шн
 пѣлатѣ кжтѣ етѣтп фнптрѹ елѣ . Фѣрѣгѣлѣмѹ
 пре пѣрпнчпѣ бѣщрп аѹ лѣе дмнѹл ан нѣшн пре ен
 шн аѹ лѣе сѣменпѣл лор фнпрѣлѣнѣ кѹлжншпн
 пре вѣн дѣкжптп пѣлатѣ амѣнае , фнзѣсѣл ачѣ
 ста . Шн вѣцп тѣлѣ неснлнчпѣл ннмпѣл бол
 етѣрѣ , шн чернѣчѣ вѣлѣстѣрѣ етѣнѣ сѣмай неснлн
 чпѣ . Кѹче дмнѹл дмнѣзѣлѣлѣ бѣлѣстѣрѣ , ачѣ
 ста е дмнѣзѣлѣ дмнѣзѣлѣлор , шн дмнѹл дмнѣлор
 дмнѣзѣлѣ чѣл мѣре шн тѣре , шн ффрнкошпѣтп
 карале нѹлѣлѣцѣ фѣцѣ , нпче блѹлѣ дѣрѣ
 чѣла те фѣче жѣлѣкѣтѣпѣ немѣфрнѣлѣлѣ , шн етѣрѹ
 клѣлѣ , шн етѣлѣкѣн , шн нѣлѣцѣ пре чѣлѣ немѣфр
 нпкѣ етѣн дѣлѣлн пѣнне шн хѹнпѣ . Шн етѣн
 вѣщп пре чѣл немѣфрнпкѣ , пенптрѹ кѣ немѣфрнпчп
 ачп фѣстѣ фпѣмжнпѣлѣ егѹпѣлѣлн
 де дмнѹл дмнѣзѣлѣ тѣлѣ еѣлѣтѣамн , шн лѹн етѣ
 сѣлѣжѣшн , шн кѹтпрѣ елѣ етѣтѣ анпѣшн , шн пр

Biblia, 1688, pag. 133, col. II

3. Și am făcut chivot de lemn neputred și am cioplit cèle doao lêspezi de piatră ca și cèle dentăiu și m-am suit în munte și cèle doao lêspezi pre amîndoao mînile mèle.

4. Și au scris pre lêspezi, după scrisoarea cea dentăiu, cèle zêce cuvinte car<e>le au grăit Domnul cătră voi în munte, den mijlocul focului; și au dat pre êle mie Domnul.

5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorît den munte și am pus înlăuntru lêspezile, în chivotul carele am făcut și era acolo, după cum mi-au poruncit Domnul.

6. Și fiii lui Israil s-au rădicat de la Viroth fiilor Ioachim Misadai. Acolo au murit Aaron și s-au îngropat acolo; și au preoțit Eleazar, fiul lui, pentru dînsul.

7. De acolo s-au rădicat la Gadgadu, și de la Gadgadu la Etevatha, pămîntul pârfului apelor.

8. Întru acêea vrême au osebit Domnul fêliul lui Levi a rădica chivotul făgăduinții Domnului să stea înaintea Domnului a sluji și a să ruga și a blagoslovi pre numele lui până în zioa aceasta.

9. Pentru acêea nu iaste levîților parte, nice sorțu între frații lor; Domnul Dumnezăul, el sorțul lor, în ce chip au zis lor.

10. Și eu am stătut în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți și m-au ascultat Domnul pre mine și în vrêmea aceasta și n-au vrut Domnul să surpe pre voi.

11. Și zise Domnul cătră mine: «Pasă, rădică-te înaintea norodului acestuia și să între înlăuntru și să moștenească pămîntul carele am jurat părinților lor să-l dau lor.»

12. Și acum, Israil, ce Domnul Dumnezăul tău cêre de la tîni? Fără numai a te tême de Domnul Dumnezăul tău, să mergi în toate căile lui și să iubești pre el și să slujești Domnului Dumnezăului tău den toată inima ta și den tot sufletul tău.

13. Să păzești poruncile Domnului Dumnezăului tău și direpțățile lui cîte eu poruncescu ție astăzi, pentru ca să fie ție bine.

14. Iată, Domnului Dumnezăului tău, ceriul și ceriul ceriului, pămîntul și toate cîte sînt întru el.

15. Fără numai pre părinții voștri au ales Domnul a-i iubi pre ei și au ales semenția lor împreună cu dînșii, pre voi decît toate limbile, în zioa aceasta.

16. Și veți tăia nesilnicia inimii voastre și cerbicea voastră să nu o mai nesilnicîț.

17. Căce Domnul Dumnezăul vostru acesta e Dumnezăul dumnezăilor și Domnul domnilor, Dumnezăul cel mare și tare și înfricoșat, carele nu alêge față, nice va lua dar;

18. Cela ce face judecată nemêmecului și săracului, și văduvei, și iubește pre cel nemêmic să-i dea lui pâine și haină.

19. Și să iubiți pre cel nemêmic, pentru că nemêmnici ați fost în pămîntul Eghiptului.

20. De Domnul Dumnezăul tău să te temi și lui să slujești și cătră el să te lipești și pre/ numele lui să juri.

Ms. 45

3. Și am făcut chivot de lîmne neputred și am cioplit cele 2 lîspedzi de piatră ca și mainte și m-am suit în munte și cele 2 lîspedzi la amîndoa mîinile mîele.

4. Și au scris pre lîspedzi, după scrisoarea cea dentăi, cîle 10 cuvînte carele au grăit Domnul cătră voi întru munte den mijlocul focului; și le-au dat pre êle Domnul mic.

5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorît den munte și am pus înlontru lîspedzile, în săcriu carele am făcut; și era acolo după cum mi-au porîncit mie Domnul.

6. Și fiii lui Israil s-au rădicat de la Viroth fiilor Ioachim Misadai. Acolo au murit Aaron și s-au îngropat acolo; și au preuțit Eliazar, fiul lui, pentru însul.

7. De acolo s-au rădicat la Gadgad, <și de la Gadgad>² la Ictavatha, pămîntu pîriului apelor.

8. Într-accea vreme au usăbit Domnul fîliul lui Levi a rădica săcriu fîgăduinței Domnului să stea înaintea Domnului a slujî și a te ruga și a blagoslovi pre numele lui pîn-întru dzua aceasta.

9. Pentru aceea nu iaste levîților parte, nice sorțu, întru frații lor; Domnul Dumnezăul, el sorțu lor, în ce chip au dzis lor.

10. Și eu am stătut în munte 40 dzile și 40 nopți și m-au ascultat Domnul pre mine și întru vremea aceasta și n-au vrut Domnul să vă surpe pre voi.

11. Și dzise Domnul cătră mine: «Îmblă⁴, rădică-te înaintea nărodului acestuia și să între înlontru și să moștenească pămîntul carele am jurat pîrinților lor să le dau lor.»

12. Și acum, Israil, ce Domnul Dumnezău cere de la tine? Făr-numai a te teme de Domnul Dumnezăul tău să mergi întru toate căile lui și să-l iubești pre el și să slujești Domnului Dumnezăului tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău.

13. Să păzești porîncile Domnului Dumnezăului tău și dreptățile lui câte eu porîncescu ție astăzi, pentru ca să-ți fie ție bine.

14. Iată, Domnului Dumnezăului tău, ceriul și ceriul ceriului, pămîntul și toate câte-s întru el.

15. Făr-numai pre pîrinții voștri au ales Domnul a-i iubi pre ei și au ales semînția lor împreună cu înșii pre voi decît toate limbile, întru dzua aceasta.

16. Și veți tăia năslînicia inemei voastre și cerbicea voastră să nu o mai năslîniciți încă.

17. Căce Domnul Dumnezăul vostru acesta-i Dumnezăul dumnezăilor și Domnu domnilor, Dumnezăul cel mare și înfricoșat, carele nu să minunează de față, nice va lua dar;

18. Cea ce face giudețu nemernicului și sărămanului și vădui și iubește pre cel nemernic să-i dea lui pîne și haină.

19. Și să iubiți pre cel nemernic pentru că nemernici ați fostu în pămîntul Eghiptului.

20. Pre Domnul Dumnezăul tău să temi și lui să-i slujești și cătră el să te lipești și pre/ numele lui să giuri.

Ms. 4389

3. Și făciuu sicriu de lemn neputred și ciopliu 2 lîspezi de piatră ca și cîle dentăi și mă suiu în munte și lîspezile amîndoa într-amîndoa mîinile mîele.

4. Și scrise pre lîspezi cum fusese scris și înțai: 10 cuvînte care au grăit Domnul cătră voi în munte den mijlocul focului; și le dède Domnul mic.

5. Și întorcîndu-mă, m-am pogorât den munte și am băgat lîspezile în sicriu care l-am făcut; și au fost acolo, cum au porîncit mie Domnul.

6. Iar feciorii lui Israil se rădicară de la Viroth ai feciorilor lui Achim în Misadin, unde muri Aáron și fu îngropat; și fu preot în locul lui, Eliazar, feciorul lui.

7. Iar de acolo veniră în Gadgad, iar de la Gadgad, în Ictavath, în țara pîraielor apelor.

8. Într-acea vreme usebi Domnul pre semînția lui Levii să poarte sicriu fîgăduinței Domnului și să stea înaintea Domnului să slujască și să-l roage și să blagoslovească numele lui pînă în zioa de astăzi.

9. Pentru-accea nu iaste preoților soarta, nici parte întru frații lor, că Domnul însuș iaste soarta lor, cum le-au zis lor.

10. Iar eu am stătut în munte 40 de zile și 40 de nopți și m-au ascultat Domnul în vremea aceea și nu vru să vă piarză.

11. Ce zise mie: «Pasă și te suie înaintea acestor oameni și să între să moștineze țara carea m-am jurat pîrinților lor că o voi da acestora.»

12. Ce acum, Israil, ce cere Domnul Dumnezăul tău de la tine? Numai să te temi de Domnul Dumnezăul tău și să umbli pre toate căile lui, și să-l iubești și să slujești Domnului Dumnezăului tău den toată inima ta și den tot sufletul tău.

13. Și să păzești porîncile Domnului Dumnezăului tău și dreptățile câte porîncescu eu ție astăzi, ca să-ți fie bine.

14. Iată, ceriul și ceriul ceriului al Domnului Dumnezăului tău iaste, pămîntul și tot ce iaste pre dînsul.

15. Ce însă pre pîrinții voștri i-au luat Domnul mai nainte să-i iubească, și după dînșii au ales pre voi, semînția lor, mai vîrtos decît pre toate limbile pînă în zioa de astăzi.

16. Ce să tăiaț învărtoșarea inimii voastre și cerbicea voastră, după aceasta să nu o mai întăriț.

17. Că Domnul Dumnezăul vostru acesta iaste, Dumnezău dumnezăilor și domn domnilor, Dumnezăul cel mare și cel înfricoșat, care nu caută în față, nici ia plată;

18. Carele face judecată vineticului, săracci și văduvei și iubește pre vinetic să-i dea pîne și îmbrăcăminte.

19. Ce și voi iubiți pre vinetic, că și voi ați fost vinetici în Țara Eghiptului.

20. De Domnul Dumnezăul tău să temi și aceluia să slujești și cătră dînsul să te apropii și cu/ numele lui să te juri.

Versiunea modernă

3. Am făcut atunci un chivot din lemn de salcîm, am cioplit cele două table de piatră, la fel ca și cele dintîi, și m-am urcat pe munte, cu ele în mînă.

4. El a scris pe table, după cum scrisese mai întîi, cele zece porunci spuse pe munte, din mijlocul focului, în ziua adunării; apoi Domnul mi le-a dat mie.

5. După aceea m-am întors, am coborît de pe munte și am pus tablele în chivotul pe care l-am făcut; și acolo au rămas, așa cum mi-a poruncit Domnul.

6. Fiii lui Israel au plecat de la Beerot-Bene-Iaacan la Mosera. Acolo a murit și a fost îngropat Aaron, iar acolo s-a făcut preot fiul său, Eleazar.

7. De acolo am plecat la Gudgod și de la Gudgod la Iotbata, un ținut în care sînt pîraie cu apă.

8. În vremea aceea Domnul a luat deoparte semînția lui Levi, pentru ca să poarte chivotul legămîntului Domnului, să stea înaintea Domnului, să-i slujască și să binecuvînteze în numele lui, așa cum face și astăzi.

9. De aceea, spre deosebire de frații lor, leviii nu au partea lor de pămînt, nici altă moștenire, căci Domnul este moștenirea lor, așa cum le-a făgăduit Domnul Dumnezăul tău.

10. Ca și mai întîi, am stat pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți și Domnul m-a ascultat și de data aceasta și nu a mai vrut să vă nimicască.

11. Domnul mi-a zis: «Scoală și pomește înaintea acestui popor, să între și să ia în stăpînire țara pe care le-o voi da, așa cum am jurat pîrinților lor.»

12. Și acum, Israele, ce așteaptă Domnul Dumnezăul tău de la tine? Doar atît: să te temi de Domnul Dumnezăul tău, să umbli pe căile lui, să-l iubești și să slujești Domnului Dumnezăului tău din toată inima și din tot sufletul tău.

13. Să păzești porîncile Domnului Dumnezăului tău și rînduielele lui pe care ți le dau eu astăzi, ca să-ți meargă bine.

14. Iată, cerul și cerul cerurilor, pămîntul cu tot ceea ce cuprinde el sînt ale Domnului Dumnezăului tău.

15. Dar Domnul și-a îndreptat iubirea numai asupra pîrinților voștri și numai pe voi, urmașii lor, v-a ales dintre toate popoarele, după cum se vede și astăzi.

16. Tăiați deci împrejur inima voastră și nu mai fiți atît de încăpățînați.

17. Căci Domnul Dumnezăul vostru este Dumnezăul dumnezăilor și Domnul domnilor, Dumnezăul cel mare, puternic și înfricoșător, care nu ține seama de înfățișare și nu iartă și nu ia mită;

18. Care face dreptate orfanului și văduvei, care iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte.

19. Să iubiți pe străin, căci și voi ați fost străini în țara Eghiptului.

20. Să te temi de Domnul Dumnezăul tău, să-i slujești, să stai aproape de el și să juri pe/ numele lui.

РАА

ка нхмеле ахн съ жхн . Ёаь фала та, шн ёаь
дмнегъла тьхъ, кареаь аь фькхът чие чълаь маьрн,
шн чълаь савьнпте ачъетъ, кареь аь вьжхът охн тьхъ.
къ Кхшапте зьен шн чхнчн де еьфаеиь сьх погорь
пъринциь тьхн аа еьгупель, кареь аь хлм тьхъ фькхъ
пре тине дмнхъ дмнегъхъ тьхъ, ка чълаеаь чьрн
аьн аа мьхъциьме .

КАПІІ
и съ нъещи пре дмнхъ дмнегъхъ тьхъ, шн
съ пьзещи пазеае аьн, шн днрптъчнае
аьн шн порьхчнае аьн, шн жь дькьцнае
аьн пьале зьнаеаь . Шн вьциь кьнъаще
аьптези кьчн нхъкопннъ вьщн кьжн нхъщхъ
нхн аь вьжхът чьрпартъ дмнхъ дмнегъхъ
тьхъ, шн мьрнчае аьн, шн маьна чъ апаре шн
вьрцхъла чьла нааьт . Шн сьмнеае аьн шн ма
нхън аь, кьпте аь фькхъ дмнжъла еьгупель
аьн, аьн фаразонъ аьпратъла еьгупель аьн
шн аьтотъ пьмжнтьхъ . Шн кьпте аь
фькхът пьхътн еьгуптъннаръ, шн кареаь аь
шн сьлаьтнмъ аьр, кьнъ аь фькхът аьп мьрн
роште прьтпе фаьа аьр гоннъ ен аьпъ аьрма боа
съръ, шн маь пьррхът пре ен дмнхъ дмнегъхъ
еь пьнъ аь зьисла де аьптези . Шн кьпте аь фь
кхът вьлаь аьптези, пьнъ аьчъ вьнпъ аа аькхъ
аьчьста . Шн кьпте аь фькхът аьн дь дь аьн шн
аьн аьнрсонъ фьгьрнаръ аьн еаньвъ, фьгьрнаръ аьн
рхънъ, пре карн дьшнжъла пьмжнтьхъ гьра
аьн маь аьтнчнъ пре ен, шн пре каьсеаь аьр, шн
кьртърнае аьр, шн тоатъ аьр аьвъре, чь еьра кь
ен дмнжъла аьтотъ еьранъла . Пьнтръ кь
схнн коьщн кьдъ тьате фьлптеаь дмнхъ дмнхъ чълаь
маьрн, кьпте аь фькхът аьр вьн аьптези .
и Шн вьциь пьхън пьате порьхчнае аьн кьпте еь по
рхъчнхъ вьлаь аьптези, пьнтръ кь сьбрнцъ шн
свьтъ дьмхъчнцъ, шн сь аьтнчнъ шн сь мьшнчн
пьмжнтьхъ аь кареаь вьн тръчнцъ, пре еьр дьнъ
аь коло сьмошнчнъ пре еьаь . Пьнтръ кь сьвъ аь
аьхън гьцъ зьнаеаь пре пьмжнтьхъ кареаь аь жьра
дмнхъ пьринчаьр вьщн, сьлаь аьчъ аьр шн сьмн
чннъ аьр аьпрехънъ кь дьнъшн, пьмжнть каре
кьръ мьмаьр шн аьпте . Пьнтръ кь аьте пь
мжнтьхъ кареаь мьрцъ вьн аь коло сьлаь мошнчнъ,
нхъ кь пьмжнтьхъ еьгупель аьн аьте дьнъ аьчъ
ешнпъ де аь коло, кьнъ сьмънъ сьмжнца шн
аь аьпъ кь пьчъраеаь ка сьгьр дьнъ дь аьгьлмн .
и Дьръ пьмжнтьхъ кареаь мьрцъ тьхъ аь коло аьлхън
тръ сьлаь мошнчнъ пьмжнтьхъ дь мьнпте шн кь
вь дьн пьвалъ чьрнаьн ба вь аьпъ . Пьмжнть
пре кареаь дмнхъ дмнегъхъ тьхъ аь сокотъще
пьрхът, сьхн дмнхъ дмнегъхъ тьхъ пре
те еьаь, дьнчептъла аьнхън, шн пьнъ аьфьр
шнпъла аьнхън . Дьръ сьвъ аьптеаь кь
аьжъла тоате порьхчнае кьпте еь порьхчнхъ чь
аьптези, сь нъещи пре дмнхъ дмнегъхъ тьхъ,
шн сьн сьлжъшн аьн дьнтръ тоатъ ннема тьхъ,
и шн дьн тьотъ еьфьлтъла тьхъ . Шн ва дь пьале
пьмжнтьхъ тьхъ аьпте еьрме тьнмърхъ, шн
пьрхът, шнцъ вьн аьнъ гьжъла тьхъ шн вьнъ

Biblia, 1688, pag. 134, col. I

21. Ei, fala ta, și ei, Dumnezeuul tău, carele au făcut ție cèle mari și cèle slăvite acēstea, carele au văzut ochii tăi.

22. Cu șaptezeci și cinci de suflete s-au pogorît părinții tăi la Eghipt, iară acum te-au făcut pre tine Domnul Dumnezeuul tău ca stēlele ceriului la mulțime.

CAP 11

1. Și dă iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să păzești pazele lui și direpțăile lui și poruncile lui și judecățile lui, toate zilele.

2. Și veți cunoaște astăzi căci nu copiii voștri, cîș nu știu, nici au văzut certarea Domnului Dumnezeuului tău și măriile lui și mîna cea tare și brațul cel nalt,

3. Și sēmelele lui și minunile lui, cîte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraon, împăratul Eghiptului, și a tot pămîntu lui,

4. Și cîte au făcut puterii eghiptenilor, și carăle lor și călărima lor cum au înecat apa Mării Roșie preste fața lor, gonind ei după urma voastră; și i-au pierdut pre ei Domnul Dumnezeu până în ziua de astăzi;

5. Și cîte au făcut voao în pustiiu, până aț venit la locul acesta;

6. Și cîte au făcut lui Dathan și lui Aviron, feciorilor lui Eliav, feciorul lui Ruvim, pre carii, deschizîndu pămîntul gura lui, i-au înghițit pre ei și pre caselē lor și corturile lor și toată a lor avēre ce era cu ei în mijlocul a tot Israilul.

7. Pentru că ochii voștri vedea toate faptele Domnului cèle mari cîte au făcut întru voi astăzi.

8. Și veți păzi toate poruncile lui, cîte eu poruncescu voao astăzi, pentru ca să trăiț și să vă înmulțiț și să întrați și să moșteniț pămîntul la carele voi trēceți pre Iordanul acolo, să moșteniț pre el,

9. Pentru ca să vă îndalungaț zilele pre pămîntul carele au jurat Domnul părinților voștri să le dea lor și semenții lor împreună cu dānșii, pămînt care cură miēre și lapte.

10. Pentru că iaste pămîntul carele mērgeți voi acolo să-l moșteniți nu ca pămîntul Eghiptului iaste, de unde aț ieșit de acolo, cînd seamānă sāmînta și adapā cu picioarele ca o grădinā de legumi.

11. Iară pămîntul carele mergi tu acolo înlăuntru să-l moșteniș, pămînt de munte și cîmpu, den ploaia ceriului va bea apă,

12. Pămînt pre carele Domnul Dumnezeuul tău îl socotēște pururea; ochii Domnului Dumnezeuului tău preste el, de-nceputul anului și până în sfârșitul anului.

13. Iară să veț asculta cu auzul toate poruncile cîte eu poruncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și slujești lui dentru toată inema ta și den tot sufletul tău,

14. Și va da ploaia pămîntului tău după vrēme, timpuriu și tārziu, și-ț vei aduna grîul tău și vinul/ tău și untdelemnul tău.

Ms. 45

21. El, fala ta, și el, Dumnedzăul tău carele au făcut țic cèle mari și cèle sfinte acéstea, carele au vădzut ochii tăi.

22. Cu 75 de suflete s-au pogorît părinții tăi la Eghiptu, iar acum te-au făcut Domnul Dumnedzăul tău (pre tine) ca stélele ceriului la mulțime.

CAP 11

1. Și să iubești pre Domnul Dumnedzăul tău și să păzești pazele lui și dreptățile lui toate zilele și porincele lui și județele lui.

2. Și veți cunoaște astăzi căce nu-s copiii voștri căji nu știu, nice au vădzut certarea Domnului Dumnedzăului tău și măririle lui și mâna cea tare și brațul cel înaltu.

3. Și sémnele lui și minunile lui câte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraó, împăratul Eghiptului, și la tot pământul lui,

4. Și câte au făcut putérea eghipténilor și caréle lor și călăriimea <1> or, cum au înecat apa Mării Roșii preste fața lor, gonindu ei dennapoia voastră; și i-au pierdut pre ei Domnul Dumnedzău pân-întru dzua de astăzi;

5. Și câte au făcut întru voi întru pustii până ați venit la locul acesta;

6. Și câte au făcut lui Dathan și lui Aviron, ficiorii lui Eliav, ficiorul lui Ruvim, pre carii căscându pământul gura lui i-au înghițit pre ei și pre casele lor și corturile lor și toată a lor ținerea ce era cu ei în mijlocul a tot Israelul.

7. Pentru că ochii voștri vedea toate faptele Domnului cèle mari câte au făcut întru voi astăzi.

8. Și veți păzi toate porincele lui câte eu porîncescu vooa astăzi pentru ca să trăiți și să vă înmulțiți și să intrați să moșteniți pământul carele voi treceți pre Iordanul, acolo să moșteniți pre el.

9. Pentru ca să vă îndalungați zilele pre pământul carele au giurat Domnul părinților voștri să le dea lor și seminției lor împreună cu înșii, pământu carele cură miere și lapte.

10. Pentru că iaste pământul la carele mergeți voi acolo să-l moșteniți pre el nu cum pământul Eghiptului iaste, de unde ați ieșit de acolo, cându samănă sămânța și adapă cu picioarele ca o grădină de legumi.

11. Iară pământul la carele mergi tu acolo înlontru să moștenești pre el, pământu de munte și de câmpu den ploaia ceriului va bea apă,

12. Pământu carele Domnul Dumnedzăul tău socotește pre el pururea; ochii Domnului Dumnedzăului tău preste el, de începutul anului și pân-la săvârșitul anului.

13. Iar să veți asculta cu audzul toate porincele lui câte eu porîncescu țic astăzi, să iubești pre Domnul Dumnedzăul tău ca să-i slujești lui dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău,

14. Și va da ploaia pământului tău după vreme, timpuriu și târziu, și-ți vei aduna grâul tău și vinul/ tău și untu de lemnul tău.

Ms. 4389

21. Acela iaste lauda ta și acela iaste Dumnezeul tău care au făcut țic acéste lucruri mari și minunate, care le văd ochii tăi.

22. Părinții voștri, 75 de suflete au intrat în Eghipt, iar acum iată că v-au înmulțit Domnul Dumnezeul vostru de sântez ca stélele ceriului de mulți.

CAP 11

1. Drept acéea să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să păzești pazele lui și dreptățile lui și porincele lui și judecățile lui, în toată vremea.

2. Și să știți astăzi că nu grătesc copiilor voștri carii nu știu, nici au văzut certarea Domnului Dumnezeului vostru și măririle lui și mâna lui cea puternică și brațul cel nalt.

3. Nici sémnele lui, nici minunile lui câte au făcut în mijlocul Eghiptului, lui faraón, împăratul Eghiptului, și a toată țara lui,

4. Și câte au făcut puterii Eghiptului și armelor lor și cailor lor, cum i-au înecat apa Mării Roșie înaintea feteilor lor, când gonii ei pre voi; și pierdu pre dânsii Domnul Dumnezeu până în zioa de astăzi;

5. Și câte au făcut voaó în pustie până ați venit într-acest loc;

6. Și câte au făcut lui Dathan și lui Aviron, feciorilor lui Eliav, feciorul lui Ruvim, căroră, dăschizându-ș pământul gura sa, au înghițit pre dânsii și corturile lor și colibele lor și avuția lor și tot a lor den mijlocul a tot Israelul.

7. Ochii voștri au văzut toate lucrurile Domnului cèle mari câte au făcut pînă astăzi.

8. Ca să păziți toate porincele lui care porîncescu cu voaó astăzi ca să fiți vii și să intrați și să luați țara în carea veți trece voi de céea parte de Iordan, acolo veți lăcu!

9. Și veți viețui într-ansa mult, în carea se-au jurat Domnul părinților voștri că o va da lor și după dânsii seminției lor, țara carea fierbe cu lapte și cu miere.

10. Că pământul în care mergeți voi să lăcuți într-ansul nu iaste ca pământul den Țara Eghiptului den care ați venit încoace, de când samănă, sămânțura¹ ei o udă cu apă ca o grădină de verze².

11. Ce pământul în care vei intra tu să-l moștenezi iaste pământ cu munți și cu câmpii și den ploaia ceriului se adapă,

12. Pământul care totdeauna-l păzește Domnul Dumnezeul tău; și ochii Domnului Dumnezeului tău sânt pre dânsul, de-nceputul anului pînă la săvârșitul lui.

13. Deci, de veți asculta cu ascultare toate porincele lui câte porîncescu cu voaó astăzi, să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru și să slujiți lui cu toată inima voastră și cu tot sufletul vostru,

14. Da-va pământul tău ploaic la vreme, ploaic timpurie și târzie, și vei strânge grâul tău și vinul/ tău și undelelemnul tău.

Versiunea modernă

21. El este lauda ta, el este Dumnezeul tău, care a făcut pentru tine aceste lucruri mari și grozave, pe care le-ai văzut cu ochii tăi.

22. Când au coborât în Egipt, strămoșii tăi numărău doar șaptezeci de suflete; acum însă Domnul Dumnezeul tău și-a sporit numărul ca stelele cerului.

CAP. 11

Credința în Dumnezeu. Binecuvântări și blesteme.

1. De aceea să iubești pe Domnul Dumnezeul tău și să păzești tot timpul hotărârile lui, legile lui, rînduicile lui și poruncile lui.

2. Voi cunoașteți astăzi învătura Domnului Dumnezeului vostru, dar copiii voștri nu o cunosc și nici nu au văzut-o. Voi ați văzut măreția lui, mâna lui puternică, brațul său ridicat,

3. Semnele și faptele pe care le-a săvârșit în mijlocul Egiptului împotriva lui faraon, regele egiptean, și împotriva țării acesteia,

4. Și ce a făcut cu oastea egiptenilor, cu caii lor și cu carele lor, pe care le-a înecat în apele Mării Roșii, când vă goneau din urmă; Domnul Dumnezeu i-a nimicuit pentru totdeauna;

5. Și ce a făcut pentru voi în pustiu, pînă ați ajuns la locul acesta;

6. Și ce a făcut cu Datan și Abiron, fiii lui Eliab, fiul lui Ruben, când pământul și-a deschis gura și i-a înghițit în mijlocul Israelului cu casele lor, cu corturile lor și cu toată averea pe care o aveau cu ei.

7. Căci ați văzut cu ochii voștri toate faptele mari pe care le-a săvârșit Domnul.

8. De aceea, păziți toate poruncile pe care vi le dau eu astăzi, pentru ca să aveți țaria de a intra și a lua în stăpînire țara pe care o veți moșteni după ce treceți Iordanul;

9. Și să trăiți vreme îndelungată în țara pe care Domnul a făgăduit-o prin jurămint părinților voștri și urmașilor lor, țară în care curge lapte și miere.

10. Căci țara în care vei intra și o vei lua în stăpînire nu este ca țara Egiptului, din care ai ieșit, unde, după ce semănai sămînța, trebuia să o uzi tu însuși, ca pe o grădină de legume.

11. Țara în care intrați ca să o luați în stăpînire este o țară cu munți și cu văi, care se adapă cu apă din ploaia cerului,

12. O țară de care se îngrijește Domnul Dumnezeul tău; ochii Domnului Dumnezeului tău se îndreaptă neconținut asupra ei, de la începutul pînă la sfîrșitul anului.

13. Și dacă veți asculta întocmai poruncile mele, pe care vi le dau astăzi, de a iubi pe Domnul Dumnezeul vostru și de a-i sluji din toată inima și din tot sufletul,

14. Voi da la timp ploaie pământului tău, ploaie timpurie și târzie, și-ți vei putea strânge grâul, vinul/ și undelelemnul tău.

Biblia, 1688, pag. 134, col. II

тѣхъ, шѣ оубѣдѣннѣ тѣхъ. Шѣ вѣн да ѣ
 стѣхъ рѣн аа царине дѣстѣоачевоу тѣае, шѣ
 мѣхънѣхъ шѣ стѣхъ рѣн дѣхъте лѣте а мѣнѣте пре
 тѣне, стѣхънѣхъ стѣхънѣхъ нѣнѣма, шѣн бѣцъ кѣака.
 Шѣ вѣн сѣлѣжѣ аа аацѣ дѣмнежен шѣ вѣцѣн фѣн
 нѣ а асѣрѣ. Шѣ мѣнѣннѣ дѣхъ се бѣа оубѣннѣ дѣмнѣа
 прѣстѣе вѣн, шѣ вѣа сѣпрѣ чѣрнѣ шѣ нѣ вѣафн пѣоае
 шѣн пѣмѣннѣа рѣаа аацѣ нѣ вѣа дѣ, шѣ вѣн пѣрн
 дѣ гѣаѣтѣ дѣн пѣмѣннѣа тѣа бѣн, кѣре дѣмнѣа
 аа дѣапѣ вѣоае. Шѣ вѣн пѣне кѣхънѣтѣе нѣ
 ачѣстѣе аа нѣнѣма вѣастрѣ, шѣ аа сѣфлѣтѣа вѣ
 стрѣ, шѣ ае вѣцѣн ага фѣрѣ сѣмнѣ прѣмѣна вѣа
 дѣрѣ, шѣ вѣрѣ фн некаѣтѣнѣте дѣнѣннѣтѣ сѣнѣаорѣ вѣ
 цѣн. Шѣ вѣн фѣвѣцѣа пре аае пре фѣчѣрѣн вѣ
 цѣн, стѣае гѣрѣаѣтѣе шѣ рѣжнѣа фѣаѣтѣ шѣн мѣрѣжнѣа
 фѣаае шѣн кѣаа жнѣ дѣѣтѣ шѣн сѣаа жнѣ дѣѣтѣ
 Шѣ вѣвѣн сѣрѣе аа стѣаа пѣн оубѣннѣ кѣаеаѣ вѣа
 стѣе, шѣн пѣрѣна сѣрѣе вѣастрѣе. Пѣнѣтрѣ кѣа
 аѣтѣ фѣмѣа чѣстѣе знааеае вѣастрѣе шѣн знааеае фѣчѣ
 рѣаѣ вѣацѣн, прѣстѣе стѣмѣннѣа кѣаеае аа жѣ
 рѣпѣ дѣмнѣа пѣрѣннѣаѣрѣ тѣнѣ, стѣаѣ асѣрѣ, кѣашн
 знааеае чѣрѣахн прѣстѣе пѣмѣннѣе. Шѣ вѣафѣ нѣ
 дѣвѣцѣн аа жнѣ кѣаа жнѣа тѣаѣе пѣрѣннѣае ачѣстѣе
 кѣаеае сѣ пѣрѣаѣтѣеа вѣоае аѣтѣвѣн сѣае фѣаѣцн,
 сѣнѣнѣ прѣ дѣмнѣа вѣмнедѣа вѣоастрѣ, стѣмѣнѣ
 рѣцѣ фѣрѣ тѣаѣе кѣаае аацн, шѣн стѣаѣе аа пѣнѣ дѣ вѣа.
 Шѣ вѣа сѣоаѣте дѣмнѣа тѣаѣе аа мѣнѣае ачѣстѣе кѣ
 дѣ кѣѣрѣ фѣаѣа вѣастрѣ, шѣн вѣцн мошѣннѣ аа мѣнѣ
 мѣрнѣ, шѣн мѣнѣ тѣрнѣ, мѣнѣ вѣрѣтѣоае дѣкѣтѣ вѣн.
 Тѣоаѣе аѣкѣа кѣаеае вѣа кѣааа оубѣа пѣчѣрѣахн вѣо
 стрѣ вѣоае вѣа фн, дѣн пѣсѣтѣнѣ, шѣн дѣн аа дѣнѣаѣнѣ,
 шѣн дѣн рѣаа тѣа мѣре, дѣнѣ ефѣрѣаѣ, шѣн пѣ
 нѣе аа мѣрѣ тѣе дѣстѣе аа пѣхъ вѣафн хѣлѣрѣае вѣастрѣе.
 Нѣ вѣа тѣа нѣмѣннѣа пѣрѣннѣа фѣчѣннѣ вѣастрѣе, шѣн кѣ
 фѣнѣа вѣастрѣ шѣн кѣаѣрѣ мѣрѣ вѣоастрѣ вѣа пѣне дѣмнѣа
 дѣмнѣа вѣоастрѣ прѣѣе фѣаѣа аѣтѣпѣ пѣмѣннѣа,
 прѣѣе кѣаеае вѣцъ кѣааа прѣстѣе вѣа фѣчѣннѣ аа гѣрѣн
 дѣмнѣа кѣѣрѣ вѣн. Аѣтѣе аа дѣа дѣнѣннѣтѣ кѣ
 вѣастрѣе аѣтѣвѣн вѣагѣннѣнѣ шѣн вѣаѣтѣе мѣрнѣ
 вѣагѣннѣае дѣкѣцѣ аа жнѣ пѣрѣннѣае дѣмнѣахн дѣмнѣе нѣ
 жѣахн вѣоастрѣ кѣаѣтѣе аа пѣрѣаѣтѣеа вѣоаѣтѣвѣн.
 Шѣ вѣаѣтѣе мѣрнѣае дѣнѣвѣцѣ аѣсѣаѣтѣа пѣрѣннѣае аа кѣн
 нѣахн дѣмнѣа вѣастрѣ, кѣаѣтѣе аа пѣрѣаѣтѣеа
 вѣоаѣе аѣтѣвѣн, шѣн вѣвѣцѣ рѣшѣтѣн дѣн кѣаѣтѣ кѣре
 аа мѣ пѣрѣннѣтѣ вѣоаѣе мѣрѣжнѣа сѣ сѣаѣжнѣцѣ аа
 аацн дѣмнѣа прѣ кѣрѣннѣ нѣнѣ шнѣцѣ. Шѣ вѣафн кѣа
 жнѣа тѣеа вѣага прѣ тѣне дѣмнѣа дѣмнѣа вѣа
 тѣаѣе аа пѣмѣннѣа вѣае прѣчн пѣа аѣоаѣе стѣа
 мошѣннѣнѣ, шѣн вѣн дѣа вѣагѣннѣа, прѣ мѣнѣтѣеа гѣ
 рнѣннѣ, шѣн вѣаѣтѣе мѣрнѣае прѣ мѣнѣтѣеа гѣвѣа.
 Нѣѣе аѣтѣе ачѣстѣе дѣчннѣаѣе дѣ сѣрѣаѣнѣ дѣ нѣпѣоаѣ
 кѣѣн аѣвѣахн сѣаеаѣнѣа фѣпѣмѣннѣа хѣнааѣнѣ
 тѣаа тѣе аѣвѣаѣѣе аа аѣвѣе цѣннѣаѣе аа гѣоаѣѣе,
 аѣрѣаѣе дѣ стѣжѣрѣаѣе тѣае мѣаѣтѣе. Пѣнѣтрѣ кѣа
 вѣн прѣчѣцѣ сѣрѣаѣнѣа фѣрѣжнѣа стѣмошѣннѣ пѣ
 мѣннѣаѣе, кѣре дѣмнѣа дѣмнѣа вѣоастрѣ дѣ кѣ
 сѣрѣе пѣаѣтѣе знааеае, шѣн вѣцъ мошѣннѣ прѣ вѣа шн
 вѣцъ аѣвѣннѣа фѣрѣжнѣаѣе. Шѣн стѣпѣжнѣцѣ аѣфѣаѣе аѣ
 тѣаѣе пѣрѣннѣае аацн, шѣн жѣаѣтѣеаѣе аацн, кѣре
 нѣ

15. Și vei da sãtura la țarine dobitoacelor tale și mîncîndu și sãturaîndu-te.
- 16 [15] Ia-te amente pre tine, sã nu ți sã lãțeascã inima și veț cãlca [16] și veți sluji la alți dumnezei și vã veți închina lor.
17. Și mâniaîndu-se, sã va urgisi Domnul preste voi și va opri ceriul și nu va fi ploaie și pãmîntul roada lui nu va da și veți peri degrabã den pãmîntul cel bun care Domnul au dat voao.
18. Și veți pune cuvintele acẽstea la inima voastrã și la sufletul vostru, și le veți lega îñtru semnũ pre mîna voastrã și vor fi neclãtite îñaintea ochilor voștri.
19. Și veți îñvãța pre êle pre feciorii voștri sã le grãiascã șãzînd îñ casã și mergînd îñ cale, și culcîndu-sã și sculîndu-sã.
20. Și le veți scrie la stîlpilii ușii caselor voastre și porților voastre.
21. Pentru ca sã sã îñmulțescã zilele voastre și zilele feciorilor voștri preste pãmîntul carele au jurat Domnul pãrinților tãi sã dea lor, ca și zilele ceriului preste pãmînt.
22. Și va fi de veți auzi cu auzul toate poruncile acẽstea carele eu poruncescu voao astãzi sã le faceți: sã iubiț pre Domnul Dumnezeul vostru, sã mërgeț îñtru toate cãile lui și sã vã lipiț de el,
23. Și va scoate Domnul toate limbile acẽstea de cãtrã fața voastrã și veți moșteni limbi mari și mai tari, mai vîrtoase decît voi.
24. Tot locul carele va cãlca urma piciorului vostru voao va fi, den pustiu și den Andilivan și den rîul cel mare, den Efrath, și pãna la Marea cea despre Apus va fi hotarãile voastre.
25. Nu va sta nimeni îñpotriva fẽții voastre. Și frica voastrã și cutremurul vostru va pune Domnul Dumnezeul vostru preste fața a tot pãmîntul preste carele veț cãlca preste el, îñ ce chip au grãit Domnul cãtrã voi.
26. Iatã, eu dau îñaintea voastrã astãzi blagoslovenii și blestãmuri:
27. Blagosloveniile, de veț auzi poruncile Domnului Dumnezeului vostru cîte eu poruncescu voao astãzi.
28. Și blestãmurile, de nu veț asculta poruncile Domnului Dumnezãului vostru cîte eu poruncescu voao astãzi, și vã veț rãtãci den calca care eu am poruncit voao, mergînd sã slujiț la alți dumnezei pre carii nu-i știț.
29. Și va fi cînd te va bãga pre tine Domnul Dumnezãul tãu la pãmîntul care treci tu acolo sã-l moștenești, și vei da blagoslovenia pre muntele Garizin și blestãmul pre muntele Gheval.
30. Nu-s, iatã, acẽstea decindea de Iordan, dennapoia cãii apusului soarelui, îñ pãmîntul Hanaan, cela ce lãcuiêște la apus, țîndu-se la Golgol, aproape de stejarul cel nalt.
31. Pentru cã voi trẽceți Iordanul, îñtrînd sã moșteniț pãmîntul care Domnul Dumnezãul vostru dã cu sorț toate zilele, și veț moșteni pre el și veț lãcui îñtr-însul,
32. Și sã pãziț a face toate poruncile lui și judecãpile lui, care/

Ms. 45

15. Și vei da săturări la țarina dobitoacelor tale și mâncându-te și săturându-te.

16. [15] Ia-te aminte pre tine și să nu să lășască inima ta și veți călca [16] și veți sluji la dumnezăi alții și veți închina lor.

17. Și mănîindu-să, să va scărbi Domnul preste voi și va opri ceriul și nu va fi ploaie și pământul nu va da roada lui și veți peri de sărgu den pământul cel bun carele Domnul au dat voao.

18. Și veți pune cuvintele mele acēstea la inima voastră și la sufletul vostru și le veți spānzura pre ēle intru semnu pre māna voastră și vor fi neclintite înaintea ochilor voștri.

19. Și veți învăța pre ēle pre feciorii voștri să grăiască pre ēle ședzāndu și le veți mergāndu în cale, și culcāndu-să și sculāndu-să.

20. Și le veți scrie pre ēle la ușorii caselor voastre și porților voastre.

21. Pentru ca să s-ă > înmulțască dzilele voastre și dzilele feciorilor voștri preste pământul carele au giurat Domnul pārinților tăi să le dea lor, ca și dzilele ceriului preste pāmintu.

22. Și va fi să veți audzi cu audzul toate porîncele acēstea carele cu porāncescu astādzi voao să le faceți: să iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru, să mērgēți intru toate căile lui și să te lipești de el.

23. Și va scoate Domnul toate limbile acēstea de cătră fața voastră și veți moșteni limbi mari și mai tari, mai vārtos decāt voi.

24. Tot locul carele va călca urma piciorului vostru voao va fi den pustii și Andilivan și den riul cel mare, den Efrath, și pān-la Marea cea despre Apus vor fi hotarēle voastre.

25. Nu va sta nime împotriva fēței voastre. Și frica voastră și întristarea voastră² va pune Domnul Dumnezăul vostru preste fața a tot pământul preste carele veți călca preste el în ce chip au grāit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu dau înaintea voastră astādzi blagoslovenie și blāstāmuri:

27. Blagoslovenia, să veți audzi porāncele Domnului Dumnezăului vostru cāte eu porāncescu voao astādzi;

28. [27] Și blāstām, de nu veți asculta porāncele Domnului Dumnezăului vostru cāte eu porāncescu voao astādzi³. [28] și veți rātāci den celea carea eu am porāncit voao, mergāndu să sluiți la alți dumnezăi pre cari nu-i știți.

29. Și va fi cāndu te va băga pre tine Domnul Dumnezăul tău la pământul la carele treci tu acolo să-l moștenești pre el, și vei da blagoslovenia pre muntele Garizin și blāstāmul pre muntele Gheval.

30. Iată nu-s acēstea decinde de Iordan, dennapoia căii apusului⁴ soarelei în pământul Hanaan, cea ce lăcuiește la [la] apus, jîndu-să de Golgol, aproape de ștejarul cel înaltu.

31. Pentru că voi treceți Iordanul intrāndu să moșteniți pământul carele Domnul Dumnezăul vostru dă eu sorți toate dzilele, și veți moșteni pre el și veți lăcu întru însul,

32. Și să păziți a face toate porāncele lui și giudētele lui, carele/ au dat înaintea voastră

Ms. 4389

15. Și vei da mănecare la [la] țarine dobitoacelor tale și mănecînd te vei sătura.

16. Păzēște-te să nu se înalțe inima și călcānd să sluiți altor dumnezei și să vă închinați lor.

17. Că se va mănăia Domnul pre voi cu urgie și va închide ceriul și nu va ploa-oă și pământul nu va da roada sa și veți peri curînd de pre pământul cel bun care l-au dat voaoă Domnul Dumnezeu.

18. Să puneți acēste cuvinte în inima voastră și în sufletul vostru și să le puneți în semnu pre mînile voastre, să fie pre frunte, între ochii voștri.

19. Și să vă învățați feciorii de acēstea să vorbească șāzānd în casă și mergānd pre cale, culcāndu-se și sculāndu-se.

20. Și să le scrieți pre pragurile caselor voastre și în porțile voastre.

21. Ca să se înmulțescă zilele voastre și zilele feciorilor voștri pre pământul carele se-au jurat Domnul să-l dea pārinților voștri, ca zilele ceriului pre pāmānt.

22. Deci, de veți asculta toate poruncile acēstea, care porānesc cu voaoă astāzi să le faceți: să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru și să umblați în toate poruncile lui și să vă apropiāți cătră dānsul,

23. Atunci va goni Domnul toate limbile acēstea de la fēțele voastre și veți moșteni limbile cēle mai mari și mai tari decit voi.

24. Tot locul care-l va călca piciorul vostru al vostru va fi, den pustie și den dumbrāvi și de la rāul cel mare al Efrathului și pān la Marea cea despre Apus vor fi hotarēle voastre.

25. Nimeni nu va sta înaintea voastră. Și va pune Domnul Dumnezeul vostru frica voastră și cutremurul vostru pre fața a tot pământul pre care veți mērgē voi, cum au grāit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu puu astāzi înaintea voastră: blagoslovenia și blestemul:

27. Blagoslovenia, deca veți asculta porāncele Domnului Dumnezăului vostru cāte porānesc cu voaoă astāzi;

28. Iar blestem deca nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru care am porāncit voaoă astāzi, ce vă veți întoarce den calea carea au porāncit voaoă și veți mērgē de veți sluji altor dumnezei cari nu-i știți.

29. Deci, deca te va duce Domnul Dumnezeul tău în țara în carea veți trece să o moșteniți, să dai blagoslovenie în muntele Garizmului, iar blestem în muntele Ghevalului,

30. Care sânt de cēea parte de Iordan, după calea cea despre apusul soarelei, în țara Hanaanului, carei lăcuiește despre apusul soarelei, aproape de Galgal⁵ cel nalt.

31. Că voi veți trece Iordanul și veți mērgē să luați țara care o au dat voaoă Domnul Dumnezeul vostru intru moștinare în toate zilele și o veți lua și o veți moștina,

32. Ce să păziți și să faceți toate porāncele lui și judecāțile lui care/ dau eu astāzi înaintea voastră.

Versiunea modernă

15. Și voi da iarba pe cîmpii pentru vitele voastre și vei mîncea și te vei sătura.

16. Dar aveți grijă să nu vă amăgiți în inimile voastre și să nu o luați razna, slujind și închinându-vă altor dumnezei.

17. Căci atunci se va aprinde mînia Domnului împotriva voastră și va închide cerul, astfel încît nu va mai fi ploaie, pămîntul nu va mai da roade și veți pieri numaidecît din țara cea frumoasă pe care v-o dă Domnul.

18. Păstrați așadar aceste cuvinte în inima voastră și în sufletul vostru. Legați-le ca semn la mîna și purtați-le ca talisman pe frunte.

19. Dați-le spre învățură fiilor voștri, vorbindu-le despre ele cînd stați acasă și cînd mergeți pe drum, cînd vă culcați și cînd vă sculați.

20. Scrieți-le pe ușorii caselor voastre și pe porțile voastre.

21. Atunci zilele voastre și zilele copiilor voștri, în țara pe care Domnul s-a jurat părinților voștri că le-o va da, vor fi tot atît de multe ca și zilele cerului deasupra pămîntului.

22. Dacă veți asculta întocmai și veți împlini toate poruncile pe care vi le dau astăzi: de a iubi pe Domnul Dumnezeul vostru, de a umbla pe toate căile sale și de a vă ține strîns de el,

23. Atunci Domnul va izgoni toate aceste popoare din țara voastră, iar voi vă veți întinde stăpînirea asupra unor popoare mai mari și mai puternice decît voi.

24. Oric loc pe care va călca piciorul vostru va fi al vostru. Hotarēle voastre se vor întinde din pustiu pînă în Antiliban și de la rîul Eufrat pînă la Marea dinspre Apus.

25. Nimeni nu va putea să vi se împotrivescă. Așa cum v-a spus, Domnul Dumnezeul vostru va răspîndi frica și groaza peste întreg pămîntul pe care veți călca.

26. Iată, astăzi vă dau binecuvîntarea sau blestemul:

27. Binecuvîntarea, dacă veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru pe care vi le dau eu astăzi;

28. Blestemul, dacă nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezăului vostru, ci vă veți abate de la calea pe care v-o poruncesc astăzi, îndreptîndu-vă spre alți dumnezei, pe care nu i-ați cunoscut pînă acum.

29. Cînd Domnul Dumnezăul tău te va duce în țara în care vei intra ca să o ici în stăpînire, să rostești binecuvîntarea pe muntele Garizim și blestemul pe muntele Ebal.

30. (Iată, acești munți se află dincolo de Iordan, înapoia drumului dinspre apus, în jîntul canaanîților, care locuiesc în Araba, în fața Ghilgalului, aproape de stejarul More.)

31. Voi treceți Iordanul și intrați să luați în stăpînire țara pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru. Cînd o veți lua în stăpînire și veți locui în ea,

32. Străduiți-vă să împliniți toate rînduicile și poruncile lui, pe care/ vi le dau eu astăzi.

Ms. 45

astăzi.

CAP 12

1. Și acêste-s porâncele și giudêțele care-le-ți pădzi ca să faceți pre pământul carele Domnul Dumnedzâul părinților voștri dă voao cu sorțu, toate dzilele carele voi trăiți pre pământu.

2. Cu pierdzare să pierdeți toate locurile întru carele au slujit acolo limbile bodzilor lor pre carii voi îi moștenciți de tot, preste munții cei înalți, și pre marginea mării și supt copaciul des.

3. Și să săpați de tot cuptoarele lor și să surpați stâlpii lor și desigurile lor să le tăiați și cioplitele dumnedzâilor lor să le ardeți de tot cu foc și să pierdeți numele lor dentru locul acela.

4. Să nu faceți așa Domnului Dumnedzâului vostru,

5. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzâu vostru într-una a feliurilor¹ voastre să s<ă> numască numele lui acolo și să s<ă> cheme și veți cerca și veți intra acolo

6. Și veți aduce acolo arderile cele de tot ale voastre, și jirtvurile voastre, și începăturile voastre, și rugile voastre, și volnicile voastre, și mărturisirile voastre, porâncele² boilor voștri și oile voastre.

7. Și veți mânca acolo înaintea Domnului Dumnedzâului vostru și veți bucura preste toate unde veți pune mâinile voastre, voi și casele voastre, după cum te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnedzâul tău.

8. Să nu faceți acolo toate câte voi faceți aicea astăzi, fieștecarele plăcutul înaintea lui,

9. Căce n-ați venit pân-acum la odihnă și la moștenirea carea Domnul Dumnedzâul nostru dă voao.

10. Și veți trece Iordanul și veți lăcu pre pământul carele Domnul Dumnedzâul nostru va moșteni voao și va odihni pre voi de cătră toți neprietenii voștri celor de preapregiur și vă lăcuți cu temeii,

11. Și va fi locul carele îl va alege Domnul Dumnedzâul vostru să s<ă> cheme numele lui acolo, acolo veți aduce toate câte cu porâncescu voao astăzi: arderile cele de tot ale voastre, și jirtvele voastre, și cele preste dzecile voastre, și începăturile mâinile voastre, și tot ce-i ales den darurile voastre, câte veți ruga Domnului Dumnedzâului vostru.

12. Și veți bucura înaintea Domnului Dumnedzâului vostru, voi și fiii voștri, și fetele voastre, și slugile voastre, și slujnicele voastre, și preutul cel de la porțile voastre, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu voi.

13. Ferêște-te pre tine să nu aduci arderile cele de tot ale tale întru tot locul, unde ori vei vedea,

14. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzâul tău pre însul întru una de cetățile tale. Acolo vei aduce toate arderile cele de tot ale tale și acolo vei face toate câte cu porâncescu ție astăzi.

15. Făr-numai cu to<a>Aș pofta vei giunghea și

Ms. 4389

CAP. 12

1. Acêste porunci și judecăt sânt care să le păziți voi și să le faceți în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeul părinților voștri întru moștinare, în toate zilele câte veți trăi pre pământ.

2. Pierde-veț cu periciune toate locurile în care au slujit acolo limbile dumnezeilor lor care le veți lua voi în munți nalți și în măguri și supt copaci umbroși.

3. Să săpaț altarele lor și să frângeț stâlpii lor și sădirile lor să le tăiaț și cepliturile dumnezeilor lor să le băgaț în foc și să pierdeț numele lor den locul acela.

4. Să nu faceț așa Domnului Dumnezeului vostru,

5. Ce în locul unde va alege Domnul Dumnezeul tău să cheme toată seminția voastră numele lui acolo și-l veț cerca și veț intra într-însul

6. Și veț aduce acolo arderile voastre cele de tot, și jirtvele voastre, și aducerile voastre, și rugăciunile voastre, și volnicile voastre¹, și mărturisirile voastre, și cei dentăi născuț din boii voștri și den oile voastre.

7. Și veț mânca acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru și vă veț veseli de toate pre câte veț pune mâinile voastre, voi și casele voastre, că pre tine au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

8. Să nu faceți acolo câte faceți aici astăzi, fieștecine după plăcerea lui,

9. Că n-aț venit încă pînă acum în răpaos și în moștinarea carea va da voao.

10. Trece-vei Iordanul și te vei sălășlui în țara carea vă va face Domnul Dumnezeul vostru moșteni și vă va odihni de toț vrăjmașii voștri carei sânt înprejurul vostru și veț lăcu fără de supărare,

11. În locul care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru, să chieმაț numele lui acolo, acolo veț aduce toate câte porâncescu voao astăzi: arderile voastre cele de tot, și jirtvele voastre, și zecuiêțele voastre, și pârğa mâinilor voastre, și tot darul vostru cel ales, care fâgăduiț Domnului Dumnezeului vostru.

12. Și vă veț veseli înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și feciorii voștri, și fetele voastre, și slugile și slujnicele voastre, și preoții den cetățile voastre, că soarta și partea lor nu iaste cu voi.

13. Păzêște-te însuș să nu aduci arderea ta cea de tot în tot locul care va plăcea ție²,

14. Ce în locul carele va alege Domnul Dumnezeul tău într-una den cetățile tale. Acolo să aduci arderea ta cea de tot și acolo să faci toate câte porâncescu eu ție astăzi.

15. Cu toată voia sufletului tău să junghi și să

Versiunea modernă

CAP. 12

Un singur loc de inchinare

1. Iată rînduicile și legile de care trebuie să țineți seama și să le duceți la îndeplinire tot timpul cît veți trăi în țara pe care Domnul Dumnezeilor părinților voștri v-a dat-o în stăpînire.

2. Să nimiciti cu desăvîrșire toate lăcașurile în care popoarele asupra cărora v-ați întînde stăpînire au slujit dumnezeilor lor, pe munți înalți, pe dealuri și sub orice copac înverzît.

3. Să le dărîmați altarele și să le sfărîmați stîlpii, să le ardeți în foc trunchiurile de copaci, să le zdrobiți dumnezeii lor ciopliți și să ștergeți numele lor din locurile acelea.

4. Dar Domnul Dumnezeului tău să nu-i faceți așa,

5. Ci să-l căutați în locul pe care Domnul Dumnezeul vostru îl va alege, dintre toate semințiile voastre, ca să-și pună numele care să dăinuiască acolo. Acolo să mergeți

6. Și acolo să aduceți arderile de tot și jertfele voastre, zecuielile și darurile ridicate cu mîinile voastre, prinoasele fâgăduite prin jurămînt și cele de bunăvoie, ca și întăii-născuți din cirezile și din turmele voastre.

7. Acolo, înaintea Domnului Dumnezeului vostru, să mîncăți și să vă bucurați cu familiile voastre de tot ceea ce fărîșiți cu mîinile voastre, căci Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat.

8. Să nu faceți ceea ce-i place ficcăruia, așa cum facem astăzi aici,

9. Căci pînă acum n-ați avut parte de odihnă și de moștenirea pe care v-o dă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Dar cînd veți trece Iordanul și veți locui în țara pe care Domnul Dumnezeul vostru v-o dă ca moștenire, asigurîndu-vă liniștea din partea tuturor dușmanilor voștri dimprejur, și veți trăi în siguranță,

11. Atunci să aduceți tot ceea ce v-a poruncesc astăzi în locul pe care Domnul Dumnezeul vostru îl va alege ca să dăinuiască acolo numele său: arderile de tot și jertfele voastre, zecuielile și darurile ridicate cu mîinile voastre, precum și toate prinoasele voastre alese, pe care le-ați fâgăduit Domnului Dumnezeului vostru.

12. Să vă veseliți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi, fiii și fiicele voastre, robii și roabele voastre precum și leviiți din așezările voastre, căci ei nu au, ca voi, partea lor de pămînt, nici vreo altă moștenire.

13. Ai grijă să nu aduci arderile tale de tot în orice loc, oriunde te uiți,

14. Ci numai în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău în una din semințiile tale. Acolo să aduci arderile tale de tot și acolo să faci ceea ce îți poruncesc eu astăzi.

15. Totuși, oricînd vei pofii, vei putea să tai vite

Ms. 45

vei mânca carne după pofta sufletului tău după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău, carea Ț-au dat ție; în toată cetatea cel necurat întru tine și cel curat într-un loc va mânca pre ție ca o căprioară au cerbu.

16. Făr-numai sângele să nu mâncați, pre pământu să-l vărsați pre el ca pre niște apă.

17. Nu vei putea să măninci întru cetățile tale al dzêcelea a grîului tău și a vinului și a untdelemnului tău, cêle dentăi născute a boilor tăi și a oilor tale, și toate rugile oricâte veți ruga și mărturisirile voastre și începuturile mâinilor voastre.

18. Făr-numai înaintea Domnului Dumnezăului tău să vor giunghea³ ție⁴, întru locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău șic, tu și ficiorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și popii și nemernicul cel den cetățile tale. Și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezăului tău preste tot unde-ți vei pune mâna ta.

19. Ia-te aminte pre tine să nu laș pre popă toată vremea cătă trăiești pre pământu.

20. Iar de va lărți Domnul Dumnezăul tău hotarêle tale, în ce chip au grăit ție și vei dzice: «Mînca-voi carne»; să va pofți sufletul tău ca să mănânce carne, întru toată pofta sufletului tău vei mânca carne.

21. Iar de va fi locul mai depărtat de cătră tine pre carele va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să <ă> chieme numele lui acolo, și vei junghea den boii tăi și den oile tale den carele va da ție Domnul Dumnezăul tău, în ce chip Ț-am porincit ție, și vei mânca întru cetățile tale după pofta sufletului tău.

22. După cum să mănâncă căprioara și cerbul, așa vei mânca pre ea: cel curat întru tine și cel necurat într-acela chip va mânca.

23. Ia-te aminte tare ca să nu măninci sânge, căce sângele lui-suflet. Nu să va mânca sufletul cu cărnurile.

24. Să nu mâncați pre ea⁴, pre pământu să vărsați pre el ca o apă.

25. Să nu măninci pre el pentru ca să Ți să faci ție bine și fiilor tăi după tine în veki, să vei face bunul și plăcutul înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Făr-numai sfințele tale carele să vor face ție și rugile tale, luindu vei veni la locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre el șic ca să <ă> chieme numele lui acolo.

27. Și vei face arderile cêle de tot ale tale, cărnurile voi aduce la jirtăvnicul Domnului Dumnezăului tău. Iar sângele jirtvelor vei turna cătră fundul jirtăvnicului Domnului Dumnezăului tău, iar cărnurile vei mânca.

28. Păzêște și ascultă și vei face toate cuvintele carele cu porîncescu ție astăzi, pentru ca să Ți să faci ție bine și fiilor tăi pren veki, să faci plăcutul și binele înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Iar să va slupa Domnul Dumnezăul tău limbile la care tu mergi acolo ca să moștîncêști pământul lor de cătră fața/ ta și vei moștînci pre

Ms. 4389

mănânci carnea, după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău, care au dat ție; întru toate cetățile tale sau de va fi necurat, adecă cu întinătura și vinovat, sau curat, adecă fără vină și fără întinătura³, depreună să mănânci ca pe căprioară și ca pre cerb.

16. Numai sângele să nu-l mâncați, ce să-l vărsați pre pământ ca apa.

17. Că nu vei putea mânca zeciufêlele grăului tău și ale vinului tău și ale untdelemnului tău, născutul dentăi al boilor tăi sau al oilor tale, și toate făgăduințele câte vei făgădui și mărturisirile voastre și aducerea mâinilor voastre, în cetățile voastre.

18. Ce înaintea Domnului Dumnezăului tău să le mănânci, în locul care și-l va alêge șic⁴ Domnul Dumnezăul tău, tu și feciorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și preotul care lăcuiește în cetatea ta și vineticul. Și să vă bucurați înaintea Domnului Dumnezăului vostru de toate, de cêle ce ai pus mână ta pre dânsule.

19. Păzêște-te să nu laș⁵ pre preot nici într-o vreme pînă vei fi viu pre pământ⁶.

20. Iară de va lărți Domnul Dumnezăul tău hotarêle tale, cum Ți-au zis, și vei vrea să mănânci carne de carea va pofți sufletul tău, după pofta ta să mănânci carne.

21. Iar de va fi dăparte locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău să chemi numele lui acolo, și vei pune jirtvă den boii tăi sau den oile tale care Ți-au dat Domnul, după cum am porîncit eu ție, să mănânci în cetatea ta, după voia inimii tale.

22. Cum se mănâncă căprioara și cerbul, așa să le mănânci; și cel curat și cel necurat într-un chip să mănânci.

23. Să păzêști foarte tare să nu cumva să mănânci sânge, că sângele iaste sufletul lui. Să nu se mănânce sufletul cu carnea⁷.

24. Ce să-l vărsați pre pământ ca apa.

25. Ca să fie ție bine și feciorilor tăi după tine în veki, deacă vei face cêste ce plac înaintea Domnului Dumnezăului tău.

26. Iar cêle ce vei vrea să le faci jirtvă și făgăduințele tale, tu să le iai și să le duci la locul care și-l va alêge Domnul Dumnezăul tău lui, să chemi numele lui acolo.

27. Și să faci arderile tale cêle de tot, iar carnea și sângele să pui pre altariul Domnului Dumnezăului tău. Iar sângele jirtvelor tale să-l verși lângă fundul altariului Dumnezăului tău, iar carnea să o mănânci.

28. Ascultă și păzêște și să faci toate cuvintele câte porîncesc eu ție astăzi, ca să fie bine ție și feciorilor tăi după tine în veki, deaca vei face cêle bune și cêle ce plac înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Iar deacă va potopi Domnul limbile denaintea fêței tale într-a căroră țara vei să întri tu acuma și să o iai și să lăcuiești într-ânsa,

Versiunea modernă

să măninci carne în orice cetate, potrivit binecuvîntării pe care Ți-a dat-o Domnul Dumnezăul tău. Fiecare dintre voi, fie că este curat, fie că nu este curat, poate să mănînce din ea, așa cum mănîncă din carnea de căprioară sau de cerb.

16. Numai sîngele să nu-l mînceați, ci să-l vărsați pe pămînt ca apa.

17. Nu vei putea să mănînci în așezările tale zeciuala grîului, a vinului și a untdelemnului tău, întîii-născuți din circzile și din turmele tale, mărturisirile voastre și aducerea măinilor voastre, în cetățile voastre.

18. Pe acestea trebuie să le mănînci înaintea Domnului Dumnezăului tău, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezăul tău, tu, fiul și fiica ta, robul și roaba ta și levitul care se află în așezările tale. Să te veselești înaintea Domnului Dumnezăului tău de tot ceea ce ai săvîrșit mîinile tale.

19. Ia seama să nu nesocotești pe levit, atît timp cît trăiești în țara ta.

20. Cînd Domnul Dumnezăul tău își va lărți hotarele, așa cum Ți-a făgăduit, și vei zice: «Aș vrea să mănînc carne», pentru că Ți-e poftă de carne, mănîncă atîta carne cît îți pofteste inima.

21. Iar dacă locul pe care îl va alege Domnul Dumnezăul tău ca să-i poarte numele va fi prea departe de tine, poți să tai, așa cum Ți-a poruncit, din circzile și din turmele pe care Ți le-a dat Domnul Dumnezăul tău; și vei mînca în așezările tale, cît îți pofteste inima.

22. Poți să mănînci din ele, așa cum se mănîncă din carnea de căprioară și de cerb: atît cel care este curat între voi, cît și cel care nu este curat deopotrivă vor mînca.

23. Ferește-te cu strășnicie de a mînca sînge, căci sîngele este viață și să nu mănînci viața împreună cu carnea.

24. Să nu-l mănînci, ci să-l verși pe pămînt ca apa.

25. Să nu-l mănînci, ca să-Ți fie bine, ție și fiilor tăi după tine, căci tu faci ceea ce este drept înaintea Domnului.

26. Dar să ici darurile sfinte care se cuvîna de la tine, precum și cele pe care le-ai făgăduit și să vîi la locul pe care îl va alege Domnul.

27. Să faci arderea de tot a sîngelui și a cămîii pe altarul Domnului Dumnezăului tău. Sîngele celorlalte jertfe ale tale să fie vărsat pe altarul Domnului Dumnezăului tău, iar carnea s-o mănînci.

28. Ascultă și ai grijă să împlinești toate poruncile pe care Ți le dau, pentru ca să-Ți meargă bine în veki, ție și copiilor tăi, săvîrșind ceea ce este bun și drept înaintea Domnului Dumnezăului tău.

29. Cînd Domnul Dumnezăul tău va nimici dinaintea ta popoarele spre care te îndrepti pentru a lua în stăpînire țara lor, după ce-Ți vei întinde stăpînirea asupra lor și te vei așeza în țara lor

ІАС

та, шн вен мощенн пре ржншн дс топто шн вен
 лткнх рпмжнхл лорь, пзрццете пре тнне .
 а Стнх черн ст оурмезн лорь рхпте створь сур
 па ен де кптрп фаца та, стнх черн пре дмне
 зрбн лорь знкжндь, нхм фак анмснае ачстп
 ла рмнзбнларь лорь кон фаче шн ех . Стнх фа
 чн аша рмнхлхн рмнзблхн тпх, пнптрх кт
 оурбнннае кареае дмнхл нхл оуржт, ах фпкх
 рмнзбнларь лорь, кпче шн пре феторн лор шн пре
 фетреае лорь ле арге топт кх фак оурнаур лорь .
 ак Топт нхжнхл каре ех порнчнск цте асбзн,
 ачста стл пзрц цм стл фачн, стнх арасцн пре
 ств еал нмче сть ан де ла ржнхл .

В А П Г І
 рь де ства склаа рптрп тнне пророк ах
 бнхнптрп де внсе, шн еа да цте семнх
 ах мннне . Шн еа венн семнхл ах
 мннхнх каре ах грпнтп кптрп тнне зн
 кжндь, ст мтррем шн сть салжнм ла а
 цн дмнхтн, карннхн цнцн . Стнх аскхл
 тацн нхбннларь пророкхлхн ачстпхл, ах челах
 че внхлмче внхл ачела, кпче нспнлече дмнх
 дмнхтхл вострх пре кон, ка ст цте де нбнцн пре
 рмнхл дмнхтхл вострх, денптрх толт ннма
 влаетп, шн денптп свраетхл вострх .
 Пре рма дмнхлхн рмнзблхлхн вострх сть мтр
 цнцн, шн де ржнхл стькь тпмецн, шн порнч
 нлае ахн сть порнчнцн, шн гаеахл ахн сть аенхл а
 цн, шн ахн сть салжнцн шн нбнрп ржнхл сть
 арасцн . Шн пророкхл ачела, ах чела че
 ах внапт внхл ачела ба мхрн, кпчн ах ербнп
 апт рбнцн пре тнне, де ла дмнхл рмнзблхл тп
 чела че тпх ское ден пмжнхлхл егуптхлхн,
 чела чептхл нхбннп пре тнне ден рове, сть тп
 евоацп прбнне ден кааь каре ах порнчнп цте ах
 нхл рмнхтхл тпх, сть мтррем шн сть салжнм ла
 шн сть пнжнцн стьхл денптрх кон сннхрн . Іа ах
 текархга фратнае тпх дестре тпмнптпхл, ах
 дестре манкпста, ах фетурхл тпх ах фата та,
 ах фпмтхл та, чее ржнхл тпх еал прнлате
 нхл тпх чела чеь токма нхсфаетх тпх, пре
 акнхсхл знкжнр, сть мтррем шн сть салжнм ла
 ацн дмнхтн карнн нан цнцп тпх, шн птрнн
 цн тпх . Де кптрп рмнхтн анмснаур чело
 дпте рптрпурхл вострх, челоу чепт ачрпте цте,
 ах челоу департе деаа тнне, деаа марннхт пт
 мжнхлхн пнне ла марннхт пмжнхлхн .
 н Стнх востн рптрпх кх еал, шн стнх аенхл цн
 пре еал, шн стнхсе матнхвсткь скнл тп пре еал,
 стнх похтнцн претле еал ннчн сть акотпрпре еал .
 а Стнхнхл стьпн пнптрх еал, шн мжн та бафн
 претле еал денптпм касла сомрн пре еал шн мжн
 тннае апотп нбнрхл ласть ман де апон . Шнаь
 востр оурн де пре еал нх пнптрн шн ба мхрн, кпч
 ах черкап стпсе вострх претнне, деаа дмнх
 рмнхтхл тпх, чела чептхл ское прбнне ден
 пмжнхлхл егуптхлхн ден наса ровнен .
 а Шн шопт геранхл ах рнхл сть еал тпме, шн нх
 востр арасцн сть ман фактх рхпте нхбннхл ач

Biblia, 1688, pag. 136, col. I

vei moșteni pre dinșii de tot și vei lăcu în pământul lor.

30 [29]. Păzește-te pre tine, [30] să nu cerci să urmezi lor, după ce să vor surpa ei de cătră fața ta, să nu cerci pre dumnezăii lor zicînd: «Cum fac limbile acêstea dumnezăilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci așa Domnului Dumnezăului tău, pentru că urăciunile carele Domnul ne-au urît au făcut dumnezăilor lor, căce și pre feciorii lor, și pre fetele lor le arde tot cu foc bozilor lor.

32. Tot cuvîntul care eu poruncescu ție astăzi, acesta să-l păzești să-l faci. Să nu adaoși preste el, nice să iai de la dînsul.

CAP 13

1. Iară de să va scula întru tine proroc au visuitoriu de vis și va da ție semn au minune,

2. Și va veni semnul au minunea care au grăit cătră tine zicînd: «Să mîrgem și să slujim la alți dumnezăi, carii nu-i știți,»

3. Să nu ascultați cuvintelor prorocului acestuia, au celuia ce visuiește visul acela, căce ispitêște Domnul Dumnezăul vostru pre voi, ca să știe de iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru dentru toată inima voastră și den tot sufletul vostru.

4. Pre urma Domnului Dumnezăului vostru să mîrgeți și de dînsul să vă tîmeți și poruncile lui să păziți și glasul lui să-l ascultați, și lui să slujiți și cătră dînsul să vă adaogeți.

5. Și prorocul acela, au cela ce au visat visul, acela va muri, căci au grăit a te rătăci pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos den pământul Eghiptului, cela ce te-au izbăvit pre tine den robie, să te scoață pre tine den calea care au poruncit ție Domnul Dumnezăul tău să mergi întru dînsa; și să pierdeți răul dentru voi singuri.

6. Iară de te va ruga fratele tău despre tată-tău au despre maică-ta, au feciorul tău, au fata ta, au fămēia ta ce e în sînul tău, sau prietenul tău cela ce e tocma cu sufletul tău, pre ascunsu zicînd: «Să mîrgem și să slujim la alți dumnezei, carii n-ai știut tu și părinții tăi,»

7. De cătră dumnezeii limbilor celor de pe împrejurul vostru, celor ce să apropie ție au celor departe de la tine, de la marginea pământului până la marginea pământului,

8. Să nu voiești împreună cu el și să nu ascuți pre el și să nu se milostivească ochiul tău pre el, să nu pohtești preste el, nici să acoperi pre el,

9. Spuindu să spui pentru el, și mîna ta va fi preste el dentăiu ca să-l omori pre el, și mîinile a tot nărodul lasă mai de apoi.

10. Și-l vor ucide pre el cu pietri și va muri, căci au cercat să te osebească pre tine de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos pre tine den pământul Eghiptului, den casa robiei.

11. Și tot Israilul auzindu să va tîme și nu vor adaoge să mai facă după cuvîntul ace/sta cel rău întru voi.

Ms. 45

inșii de tot și vei lăcui în pământul lor,

30. Ia-te aminte pre tînc să nu cerci să urmedzi lor după ce să vor surpa ei de cătră fața ta, să nu cerci pre dumnezăii lor dzicându: «Cum fac limbile acêstea dumnezeilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci așa Domnului Dumnezăului tău, pentru că uriciunile carele Dumnezău le-au urît au făcut dumnezăilor lor, căce și pre ficiorii lor, și pre fetele lor le ardu de tot cu foc bodzilor lor.

32. Tot cuvântul carele cu porăncescu ție astăzi, acesta să-l păzești să-l faci. Să nu adaogi preste el, nice să iai de la el.

CAP 13

1. Iară de să va scula întru tine proroc au visitor de vis și va da ție semnu au minune,

2. Și va veni sămnu au minunea carea au grăit cătră tine dzicîndu: «Să mîrgem să slujim la dumnezăi, alții carii nu-i știm,»

3. Să nu ascultați cuvintelor prorocului aceluia au celuia ce visuiește visul acela, căce ispitêște Domnul Dumnezăul vostru pre voi ca să știe de iubiți pre Domnul Dumnezăul vostru dentru toată inima voastră și dentru tot sufletul vostru.

4. Dennaopia Domnului Dumnezăului vostru să mîrgeți și pre însul să tîmeți și porîncele lui să păziți și glasul lui să-l ascultați, și lui să-i slujii și cătră însul veți adaoge.

5. Și prorocul acela au cela ce au visat visul, acela va muri, căce au grăit a te rătăci pre tînc de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos den pămîntul Egiptului, celuia ce te-au izbăvit pre tînc den robime, să te scoajă pre tînc den calca carea au porîncit ție Domnul Dumnezăul tău să mergi întru însă; și să răsipti răul dentru voi sănguri.

6. Iar de te va ruga fratele tău, de pre tată-tău au de pre maică-ta, au ficiorul tău, au fata ta, au fîmêca ta cea dentru sînu tău, sau prietenul tău cel atocma cu sufletul tău, pre ascunsu dzicîndu: «Să mîrgem să slujim la dumnezăi alții carii n-ai știut tu și părinții tăi,»

7. De cătră dumnezăii limbilor celor de pre-pregiurul vostru, celor ce să apropie ție au celor departe de la tine, de la marginea pămîntului pîn-la marginea pămîntului,

8. Să nu voiești împreună cu el și să nu ascuți pre el și să nu să îndure ochiul tău pre el, să nu poftești preste el, nice să acoperi pre el,

9. Spuindu, să spui pentru el, și mîna ta va fi preste el dentăi ca să-l omori pre el și mîinile a tot nărodul la cea mai de apoi.

10. Și-l vor ucide pre el cu pietri și va muri, căce au cercat să te usăbasă pre tînc de la Domnul Dumnezăul tău, cela ce te-au scos pre tînc den pămîntul Egiptului, den casa robimei.

11. Și tot Israelul audzindu să va tîme și nu vor adaoge încă să facă după cuvântul/ cel rău acesta întru voi.

Ms. 4389

30. Tu să te păzești însuș, să nu te ispitești a umbla pre urma lor, și după ce vor peri ei denaintea ta, să nu cauți pre dumnezii lor zicînd: «Cum fac limbile acêstea dumnezeilor lor, voi face și eu.»

31. Să nu faci tu așa Domnului Dumnezeului tău, că uriciunile care le-au urît Dumnezeu, ei acêlea au făcut dumnezeilor lor, că feciorii lor și fetele lor și-i ard cu foc dumnezeilor lor.

32 [31]. Tot cuvântul care porăncese cu ție astăzi, acela să păzești să-l faci. Să nu mai adaogi cătră dînsul, nici să mai scazi dentr-însul.

CAP 13

1. De se va scula întru tine proroc sau vîzător de vise și va povesti semn și minuni,

2. Și apoi se vor umplea cêle ce au zis, de accii va zice ție: «Blăm să slujim altor dumnezei carii nu-i știți!»

3. Să nu ascultați glasul prorocului aceluia sau pre cela ce va vedea visul acela, că va ispitêște Domnul Dumnezeu să vază: iubiți-l au ba cu toată inima și cu tot sufletul.

4. După Domnul Dumnezeul vostru să umblați și de dînsul să vă tîmeți și porîncele lui să le păziți, și glasul lui să ascultați, și lui să-i slujii și de dînsul să vă apropiați.

5. Iar prorocul acela sau carele va vedea visul să se omoară, că au grăit ca să te înșale de la Domnul Dumnezeul tău, carele te-au scos den țara Egiptului și te-au mîntuit den robie și au vrut să te întoarcă den calea care au porîncit ție Domnul Dumnezeul tău să umbli pre dînsa. Drept acêcea să pierdeți voi înșivă răutatea dentre voi.

6. Iar de te va ruga fratele tău, feciorul mume-tci, sau feciorul tău, sau fata ta, sau muifrea sînului tău, sau prietenul tău carele iaste într-o potrivă sufletului tău, și-ț va zice în taină: „Blăm să slujim altor dumnezei carii nu-i știți tu, nici părinții tăi,»

7. Dumnezeilor limbilor care sînt împrejur, celor ce sînt aproape de tine sau departe, de la o margine de pămînt pînă la altă margine,

8. Nu voi a mîrge cu dînsul nice-l asculta, nici să caute ochiul tău spre dînsul, nice-l iubi, nice-l ascunde,

9. Ce îndată-l spune și întăi mîna ta să fie pre dînsul de-al ucide; de-acii mîinile altora, tuturor mai pre urmă.

10. Și să-l ucideți cu pietri, să moară, că au cercat să te întoarcă de la Domnul Dumnezeul tău, care te-au scos den țara Egiptului, den casa robiei.

11. Ca, auzind tot Israelul, să se teamă și după aceasta să nu mai adaogă a face după acest cuvânt/ rău.

Versiunea modernă

stăpînirea asupra lor și te vei așeza în țara lor,

30. Ai grijă să nu te lași amăgit și să calci pe urmele lor, după ce vor fi nimicite dinaintea ta. Nu te îndrepta spre dumnezii lor, zicînd: «Cum slujesc popoarele acestea dumnezeilor lor, tot așa voi face și eu.»

31. Să nu-i faci așa Domnului Dumnezeului tău, căci Domnul urăște lucrurile îngrozitoare pe care le-au făcut pentru dumnezii lor: au ars în foc chiar și pe fiii și pe fiicele lor pentru dumnezii lor.

32. Aveți grijă să împliniți tot ceea ce v-am poruncit. Să nu adăugați și să nu lăsați nimic deoparte.

CAP. 13

Proorocii mincinoși; ispita idolatriei

1. Dacă se va ridica în mijlocul tău un prooroc sau un visător de vise care vestește un semn sau o minune,

2. Și se va adeveri semnul sau minunea pe care le-a prezis, iar apoi îți va spune: «Să mergem și să slujim altor dumnezei,» de care n-ai știut pînă acum,

3. Să nu ascultați cuvintele acestui prooroc sau ale visătorului de vise; căci Domnul Dumnezeul vostru vă pune la încercare ca să afle dacă-l iubiți pe Domnul Dumnezeul vostru din toată inima și din tot sufletul vostru.

4. Voi trebuie să-l urmați pe Domnul Dumnezeul vostru, de el să vă tîmeți, poruncile lui să le păziți, glasul lui să-l ascultați, lui să-i slujii și de el să vă alipiți.

5. Iar profetul sau visătorul acela de vise trebuie să moară, pentru că v-a îndemnat să vă răzvrățiți împotriva Domnului Dumnezeului vostru, care te-a scos din țara Egiptului și te-a izbăvit din casa robiei. El a încercat să te abată de la calea pe care Domnul Dumnezeul tău ți-a poruncit să mergi. Stîrpește deci răul din mijlocul vostru.

6. Dacă fratele tău, fiul tatălui tău sau fiul mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau soția de la sînul tău, sau prietenul care este trup și suflet cu tine încearcă să te ademenească în taină, spunînd: «Să mergem și să slujim altor dumnezei,» pe care tu și părinții tăi nu i-ați cunoscut,

7. Dintre dumnezii popoarelor din jurul vostru, care sînt aproape sau departe de tine, de la un capăt la celălalt al pămîntului,

8. Să nu te învoiești și să nu-l ascuți. Să nu te înduri la vederea lui, să nu-l cruți și să nu-l ascunzi,

9. Ci să-l ucizi. Mîna ta să se abată asupra lui înaintea tuturor pentru a-l ucide și apoi să urmeze mîna întregului popor.

10. Să-l ucizi cu pietre și să moară, pentru că a încercat să te abată de la Domnul Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

11. Cînd va auzi acest lucru, tot Israelul se va teme și nu se va mai săvîrși un asemenea rău în mijlocul vostru.

Ms. 45

12. Iar să vei auzi într-una den cetățile carele Domnul Dumnedzăul lui dă ție să lăcuiești acolo dzeicându:

13. «Jeșit-au oamnenii făr de lège dentru voi și au usăbit pre toți ceia ce lăcuiescu cetatea lor dzeicându: Să mērgem să slujim la alți dumnedzăi», carii n-ați știut.»

14. Și vei cerca și vei întreba și vei cerceta foarte și, iată, adevărat aies cuvântul să va face urăciunea aceasta întru voi.

15. Ucigându să ucizi pre toți ceia ce lăcuiescu întru cetatea acea cu ucidere de sabie, cu anathema veji anathemisi pre ca și toate câte-s întru ca.

16. Și toate prăzile ei veji aduna la ieșirile ei și vei arde cetatea cu foc și toate prăzile ei, cu totul, înaintea Domnului Dumnedzăului tău; și va fi nelăcută în veki, «nu să va mai zidi de iznoavă încă».

17. Nu să va lipi nimic den anathema întru mână ta pentru ca, să s<e> întoarcă Domnul den mânia urgiei lui și va da ție milă și te va milui și te va înmulți în ce chip au grăit ție, în ce chip au giurat Domnul părinților tăi.

18. Să veji asculta glasul Domnului Dumnedzău tău, să păziți toate poruncile lui câte cu porîncescu ție astăzi, să faci bunul și plăcutul înaintea Domnului Dumnedzăului tău».

CAP 14

1. Fii sânteiți Domnului Dumnedzăului vostru. Să nu vă tēmeji, să nu puneți pleșivitură întru mijlocul ochilor voștri pre mortu.

2. Căce nărodu sfintu ești Domnului Dumnedzăului tău și pre tine te-au ales Domnul Dumnedzăul tău nărodu să-i fii lui avut dentru toate limbile câte-s pre fața pământului. Să nu mîncați toată urăciunea.

3. Acestea dobitoace să măncați:

4. Vițel den boi, și mielul den oi, și țap den capre.

5. Cerbu și căprioară, și buhai¹, și țap sălbatec și iaorodu, și zimbru, și cămilopardos.

6. Tot dobitocul ce i-i copita spintecată și unghēște unghi de doao gemănări și scoate rumăgală întru dobitoace, acestea să măncați.

7. Și acestea să nu măncați dentru cēlca ce scot rumăgală și dentru cēle ce îngemănează copită și unghēște unghi: cămila, și iepurile, și ariciul, căce scot rumăgală acestea și copita nu îngemănează, necurate voao vor fi.

8. Și mascorul, căce îngemănează copită acesta și unghēște unghi de copită și acesta rumăgală nu să rumăgă, necurat acesta voao; den cămurile lui să nu măncați și de mortăciunile lor să nu vă atingeți.

9. Și acestea care-ți mînca dentru toate câte-s într-apă: toate câte-s la ēle aripi și sordzi² veji mînca.

10. Și toate câte nu-s la ei aripi și soldzi să nu măncați, necurate vor fi acelea voao.

11. Toată pasărea curată veji mînca.

12. Și acestea să nu măncați den ēle/vulturul, și

Ms. 4389

12. Iar de veji auzi vre într-o cetate den care va da voaoă Domnul Dumnezeul vostru să lăcuieși într-ânsele, că va zice cinevaș:

13. «Jeșit-au dentre noi oameni făcători de fărădelege, să slujască altor dumnezei», cărora nu-i știș,

14. Să cerci și să întrebi și să iscodești foarte cu deadins. Deci, de va fi adevărat acest cuvânt de urăciune și de hulă între voi,

15. Îndată să ucizi pre toți cei ce vor lăcuieși întru-aceia cetate cu ucidere de sabie și grămădeți să-i grămădești și tot ce va fi al lor.

16. Și toată prada și jahul de la ei să aduni între răspântile ei și să aprinzi cetatea cu foc și toată avērea lor și tot înaintea Domnului Dumnezeului tău; și să fie pustie în veki și de-acii să nu se mai zidească.

17. Și să nu iai nimic dentr-acea grămădire blestemată în mâinile tale, ca să-ș întorcă Dumnezeu den urgie mânia lui și să-ș dea milă și să te miluiască și să te înmulțească, cum au zis ție și cum se-au jurat părinților voștri.

18. Deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzi toate porăncile lui care porăncesc cu ție astăzi, să le faci cu bună plăcere înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP 14

1. Că fii sânteiți Domnului Dumnezeului vostru, ce să nu vă tăiați și să nu puneți pleșuvire între ochii voștri pre mort.

2. Că nărod sfint ești Domnului Dumnezeului tău, că pre tine au ales Domnul Dumnezeul tău să-i fii lui nărod cuvios den toate limbile câte sânt pre fața pământului.

3. Nici o spurcăciune să nu măncați:

4. Ce den dobitoace acestea să măncați: vițel den boi, și miel den oi, și țap den capre.

5. Cerb și căprioară, capră sălbatecă, și inorogul, și zimbrul, și cămilopardosul.

6. Tot dobitocul ce-i iaste copită spintecată și unghēște unghia în doaoă și rumegă mîncașca, să măncaș.

7. Iar dentr-acestea să nu măncaș den care scot rumegătură și sânt dăspicate copitele, iar nu unghesc unghi: cămila și iepurile scot rumegătură, iar unghi nu unghesc, necurate să fie voaoă.

8. Porcul copita are spintecată și unghēște unghi, iar rumegare nu scoate, ce spurcat să fie voaoă; den carnea lui să nu măncaș și de mortăciuna lui să nu te atingi.

9. Iar den cēle ce sânt în apă să măncaș acestea care au pene și solzi, acelea să măncaș.

10. Iar cēle ce n-au pene, nici solzi, să nu măncaș, ce spurcate să fie voaoă.

11. Și toată pasărea curată să măncaș.

12. Iar cea necurată să nu o măncaș/vulturul și

Versiunea modernă

12. Dacă vei auzi în vreuna din cetățile pe care Domnul Dumnezeul tău ți le-a dat ca locuință

13. Că între voi au apărut niște oameni nelegiuți care i-au atras pe locuitorii cetății, spunându-le: «Să mergem și să slujim altor dumnezei», pe care voi nu i-ați cunoscut.

14. Caută, întreabă și cercetează temeinic. Dacă se dovedește că spusele acestora sînt pe deplin adevărate, că s-a săvîrșit o asemenea ticăloșie,

15. Să treci prin ascușul sabiei pe toți locuitorii din cetatea aceea, iar pe ea să o sortești pieirii cu tot ce se află în ea, chiar și vitele să le treci prin sabie.

16. Adună tot ce ai prădat din ea în mijlocul pieței, apoi să arzi în foc cetatea cu toată prada ei, jertfind totul Domnului Dumnezeului tău; să rămînă pe vecie o ruină și să nu se mai zidească vreodată.

17. Să nu mai rămînă în mîna ta nimic din ceea ce a fost sortit pieirii, pentru ca Domnul să-ți potolească mînia sa, să se îndure de tine și, în îndurarea sa, să te înmulțească, așa cum a jurat părinților tăi.

18. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzi toate poruncile pe care ți le dau astăzi, făcînd ceea ce este drept înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP. 14

*Obiceiuri de înmormîntare oprite.
Mîncăruri curate și necurate. Zeciuiele.*

1. Voi sînteți copiii Domnului Dumnezeului vostru. Să nu vă crestați pielea și să nu vă radeți pe cap, deasupra frunții, cînd moare cineva.

2. Căci tu ești un popor sfînt pentru Domnul Dumnezeul tău și Domnul te-a ales pe tine, dintre toate popoarele de pe fața pămîntului, ca să fii poporul care îi aparține lui.

3. Să nu măninci lucruri spurcate.

4. Iată animalele pe care le puteți mînca: bou, oaia și capra.

5. Cerb, gazelă, bivol, țap sălbatic, antilopă, zimbru, capra sălbatică.

6. Puteți mînca orice animal care are copita despătată, cu unghiile despărțite, să nu rumegă.

7. Dintre cele care, fie că rumegă, fie că au copita despătată, cu unghiile despărțite, să nu mîncați cămila, iepurile și bursucul, care rumegă, dar nu au copita despătată.

8. La fel și porcul, care are copita despătată, dar nu rumegă, este necurat pentru voi. Să nu mîncați din carnea lor și să nu vă atingeți de hoiturile lor.

9. Dintre toate viețuitoarele care se află în apă puteți mînca pe cele care au înotătoare și solzi.

10. Dar să nu mîncați deloc din cele care nu au înotătoare și solzi, căci sînt necurate pentru voi.

11. Puteți mînca orice pasăre curată.

12. Cele pe care nu le puteți mînca sînt acestea/vulturul,

Biblia, 1688, pag. 137, col. I

gripsorul, și vulturul de mare,

- 13. Și ghipa, și caia și cêle ce să asamănă lui,
- 14. Și tot corbul și asemenile lui,
- 15. Și struțul, și ciuhul, și băbița, și coruiul și cei asemene lui,
- 16. Și erodion, și lebădă, și sfîrcu,
- 17. Și hăreți, și păun, și lipitoarea,

18. Și barza, și șoiumul și cîte-i samănă lui, și pupăza, și liliacul.

19. Toate tărîtoarele pasărilor, necurate acêstea sînt voao; să nu mîcați dentru êle.

20. Toată zburătoarea curată să mîncăți.

21. Și toată mortăciunea să nu mîncăți; celui nemêrnic ce e în cetățile tale să va da și va mîncea sau vei da celui striin, căce norod sfînt ești Domnului Dumnezăului tău. Să nu fierbi miel cu laptele maicii lui.

22. A zêcea să zăciuești den toată roada săminții tale, sămînța țarenii tale den an în an.

23. Și vei mîncea pre ea înaintea Domnului Dumnezăului tău, în locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău să să chême numele lui acolo; vei aduce cêle preste zecile grfului tău, și ale vinului tău, și ale untdelemnului tău, și cêle dentăiu născute ale boiler tăi și ale oilor tale, pentru ca să te înveți a te tême de Domnul Dumnezăul tău în toate zilele.

24. Iară de va fi departe drumul de la tine și nu vei putea să duci pre êle, căce departe e de tine locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să să chême numele lui acolo, căce te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnezăul tău,

25. Și le vei vinde pre êle pe argint și vei lua argintul în mînil tale și vei mêrge la locul carele va alêge Domnul Dumnezăul tău pre dînsul.

26. Și vei da argintul preste tot carele va pohti sufletul tău: pre boi sau pre oi, sau pre vin sau pre rachiu, sau pre tot ce va pohti sufletul tău, și vei mîncea acolo înaintea Domnului Dumnezăului tău și te vei veseli tu și casa ta.

27. Și levitul cel den cetățile tale, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu tine.

28. După trei ani să scoți tot preste zêce a roadelor tale întru anul acela și vei pune pre el în cetățile tale,

29. Și va întra levitul, căce nu iaste lui parte, nice sorțu împreună cu tine, și cel nemêrnic, și cel sărac, și văduva cea den cetățile talê, și vor mîncea și să vor sătura, pentru ca să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău preste toate faptele tale carele vei face.

CAP 15

1. Pren șapte ani vei face slobozire.

2 [1]. Și așa e porunca slobozirii: [2] Lăsa-vei toată datornia ta care ție datoriu aproapele tău, și fratelui tău să nu ceri, căce sa- u chemat iertare Domnului Dumnezăului tău.

3. Celui striin să ceri cîte vor fi ale tale la el, iară fratelui tău iertare să faci datoriei tale.

4. Căce/ nu iaste întru tine lipsit, pentru cuvântul acesta;

вѣтърѣвъ, шн грисорѣвъ шн вѣтърѣвъ де марѣ.
 ѿ Шн гѣпа, шн каа, шн чѣеа те ете асамѣ ахн .
 ѿ Шн тотъ корѣвъ шн асѣменнае ахн
 ѿ Шн стрѣцѣа шн цѣхѣа, шн вѣбнѣа, шн корѣн
 ѿ шн те асѣмене ахн . Шн еррѣсон шн аевъ
 ѿ дѣ, шн спѣрѣнѣ . Шн хѣрѣцн шн пѣхѣнѣ ,
 ѿ шн анпнтѣорѣ . Шн вѣрѣа, шн шѣммѣа ,
 шн кѣпѣн самѣнтѣ ахн, шн пѣпѣрѣа, шн ананѣ.
 ѿ кѣа . Тоате, пѣрѣжѣвоарѣе пѣствѣнасѣрѣ не
 кѣратѣ ачѣстѣ сѣхнѣе вѣасѣ стѣхъ мѣжнѣацн де
 ѿ пѣрѣ ае . Тоате пѣрѣпѣорѣ кѣратѣ стѣ
 ѿ мѣжнѣацн . Шн тоате мѣрѣпѣвѣнѣ стѣхъ
 мѣжнѣацн, чѣахн немѣрѣнтѣе чѣе ачѣстѣчнае пѣ
 ае стѣвара шн вѣмѣжнѣа, сѣахъ вѣн дѣа чѣахн стрѣн,
 пѣчѣе нѣрѣа, сѣпѣтѣ ешн дѣмѣахъ дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ
 стѣхъ фѣерѣн мѣае кѣа апѣтае. манѣн ахн .
 ѿ дѣчѣтѣ стѣ зѣвѣшн дѣн пѣаѣтѣ роада сѣмѣнѣцн
 пѣае, стѣмѣжнѣа царѣнѣн пѣае, дѣн ае дѣн ае .
 ѿ Шн вѣн мѣжнѣа пре а дѣанѣтѣ дѣмѣахъ дѣмѣзѣ
 вѣахъ пѣвѣ, асѣонѣа карѣеа ба ааѣчѣе дѣмѣа дѣмѣе
 зѣвѣа пѣвѣ стѣвѣ кѣаме нѣмѣае ахн аколѣ, вѣн ааѣ
 чѣе чѣеа прѣстѣе зѣчнае гѣжѣахъ пѣвѣ шн аае бннѣ
 ахн пѣвѣ, шн аае оуѣнтѣе дѣ асѣмѣахн пѣвѣ, шн чѣе
 ае дѣн пѣвѣн нѣвѣкѣтѣ аае вѣнаѣтѣ, пѣвѣн шн ае он
 асѣрѣ пѣае, пѣнтѣрѣ ка стѣ пѣе аѣвѣцн апѣтѣме дѣ
 дѣмѣа дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ атоате зѣаеае .
 ѿ Іаѣтѣ дѣка фн дѣпѣртѣе аѣхъмѣа дѣаа пѣне шн нѣ
 вѣн пѣпѣ стѣвѣчн пре аае, кѣчѣе дѣпѣртѣе дѣ
 пѣне асѣонѣа карѣеа ба ааѣчѣе дѣмѣа дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ,
 ка стѣвѣ кѣаме нѣмѣае ахн аколѣ, кѣчѣе пѣвѣ вѣаго
 ѿ асѣнтѣ пре пѣне дѣмѣа дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ . Шн
 ае вѣн вѣнде пре аае не аѣрѣнѣнтѣе шн вѣн ааѣ аѣрѣн
 пѣа дѣмѣжнѣае пѣае, шн вѣн мѣѣрѣе ааасѣонѣа ка
 рѣеа ба ааѣчѣе дѣмѣа дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ пре дѣжѣа .
 ѿ Шн вѣн дѣаѣрѣнѣнтѣе прѣстѣе тотъ карѣеа ба пѣ
 гѣн сѣфлетѣа пѣвѣ, пре вѣн сѣахъ пре он, сѣахъ пре
 вѣн сѣахъ пре рѣнѣа, сѣахъ пре тотъ чѣеа похѣтн сѣ
 флетѣа пѣвѣ, шн вѣн мѣжнѣа аколѣ дѣанѣтѣ
 дѣмѣахн дѣмѣзѣвѣахн пѣвѣ, шн те вѣн вѣсѣахъ тѣ
 ѿ шн кѣаа пѣа . Шн аевѣтѣа чѣеа дѣн чѣстѣцн
 ае пѣае, кѣчѣе нѣ асѣтѣ ахн пѣртѣе нѣчѣе сорѣа
 ѿн пре оуѣнтѣе кѣ пѣне . Дѣпѣтѣ трѣн анн стѣвѣоѣ
 тотъ прѣстѣе зѣчѣе аѣвѣа дѣсѣрѣ пѣае аѣтрѣа анѣа .
 ѿ чѣаа шн вѣн пѣне пре аае ачѣстѣчнае пѣае .
 ѿ Шн ба аѣтра аевѣтѣа кѣчѣе нѣ асѣтѣ ахн пѣртѣе
 нѣчѣе сорѣа аѣрѣнѣнтѣе кѣ пѣне, шн чѣеа немѣрѣнтѣе
 шн чѣеа стѣрѣн, шн вѣрѣвѣа чѣе дѣно чѣстѣчнае пѣ
 ае, шн вѣрѣ мѣжнѣа шн стѣвѣ стѣвѣа, пѣнтѣрѣ ка
 стѣтѣе вѣвѣсѣнтѣе дѣмѣа дѣмѣзѣвѣахъ пѣвѣ прѣстѣе
 тоате фѣапѣтае пѣае карѣеа вѣн фѣае .

К А П Ё
 ІЕН шѣптѣе анн вѣн фѣае зѣвѣзѣнѣрѣ,
 шн ааѣа стѣрѣжнѣа словѣзѣнѣрѣнѣ . Аѣсѣа
 вѣн пѣаѣтѣ дѣпѣртѣе пѣа карѣчѣе рѣанѣорѣ
 аѣпѣрѣа пѣлетѣа, шн фѣрѣпѣахн пѣвѣ стѣ
 нѣ чѣрѣн, кѣчѣе сѣахъ кѣпѣнтѣе зѣтаѣе дѣмѣахъ
 ѿн дѣмѣзѣвѣахн пѣвѣ . Чѣахн стрѣнѣн стѣ чѣ
 рѣн кѣтѣе вѣрѣ фн асѣтѣае аѣаеа, іаѣтѣ фѣрѣпѣа
 ѿ пѣвѣ стѣпѣае стѣфѣахн дѣпѣртѣе пѣае . Кѣчѣе

Ms. 45

gripsorul, și vulturul de mare,

13. Și ghipa, și caia și cèle ce-s asemenea lui,
14. Și tot corbul și asemenele lui,
15. Și struțul, și boaghea, și batca, și corăiul și ce-s asemenea lui,
16. Și erodiu, și lebădă, și stârcu,
17. Și hărăți, și pasărea soarelei³ și lipitoarea,
18. Și pelicanul, și șoimul și câte-i samănă lui, și cucul și liliacul.

19. Toate trăitoarele a pasărilor, necurate aceștia sântu voao; să nu mâncați dentru ele.
20. Toată zburătoarea curată să mâncați.
21. Și toată mortăciunea să nu mâncați; celui nemernic ce-i întru cetățile tale să va da și va mânca sau va da celui străin, căce nărodu sfântu ești Domnului Dumnedzului tău. Să nu fierbi miel cu laptele mamei lui.
22. A dzēca să dzeciuești a toată pâinea seminției tale, sāmānta țarenii tale an de an.

23. Și vei mîca pre ca înaintea Domnului Dumnedzului tău, întru locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău să <ă> chême numele lui acolo; veți aduce cèle preste dzēcele grîului tău, și a vinului tău, și a untdelemnului tău, și cèle dentăi născute a boilor tăi și a oilor tale, pentru ca să te înveți a te tēme de Domnul Dumnedzului tău toate dzilele.

24. Iar de va fi depărtat drumul de la tine și nu le vei putea să le duci pre ele, căce departe de la tine locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău ca să <ă> chême numele lui acolo, căce te-au blagoslovit pre tînc Domnul Dumnedzului tău,

25. Și le vei vinde pre ele pentru argint și vei lua argintul întru mînule tale și vei mērga la locul carele va alege Domnul Dumnedzului tău pre însul.

26. Și vei da argintul preste tot carele va pofți sufletul tău pre boi, sau pre oi, sau pre vin, sau pre rachiu, sau pre tot ce va pofți sufletul tău și vei mănca acolo înaintea Domnului Dumnedzului tău și te vei veseli tu și casa ta.

27. Și popa cea den cetățile tale, căce nu iaste lui parte nice sorțu împreună cu tine.

28. După 3 ani socoliți tot preste 10 a roadelor tale întru anul acela și vei pune pre el întru cetățile tale,

29. Și va veni popa, căce nu iaste lui parte, nice moștenire împreună cu tine, și cel nemernic, și cel sărăman, și văduva cea den cetățile tale și vor mănca⁴ și să vor sătura, pentru ca să te blagoslovască Domnul Dumnedzului tău preste toate faptele tale care le vei face.

CAP 15

1. Pren 7 ani vei face slobodzire¹.
2. Și așa-i porunca slobodzirei: lăsa-vei toată datoriia ta carea ți-i dator aproapele-ți, și fratelui să nu-i ceri, căce au chemat iertarea Domnului Dumnedzului tău.
3. Celui străin să ceri câte vor fi ale tale la el, iar fratelui tău iertare să faci datoriei tale.
4. Căce/nu iaste întru tine lipsit pentru cuvântul

Ms. 4389

gripsorul, și vulturul de mare,

13. Pajărea și caia și cèle ce-s asemene lor,
14. Corbul și ce iaste asemene lui,
15. Struțul, și boghia și uliul și ce iaste asemene lui,
16. Erodium, și lebăda, și stârcul și păunele¹,
17. Lipitoarea, și pelicanul, și șoimul, și câte sânt lui asemene;
18. Cucul, și liliacul, și pupăza, și porfirionul și asemene acestora să nu mâncați.
19. Și toate pasările care sânt ca în chip de jigăanii necurate să fie voaoă să nu le mâncați.

20. Tot ce iaste curat să mâncați.
21. Nici o mortăcină să nu mâncați, ce să dați nemernecului² care lăcuiește în cetate sau streinului să le chiami numele lui acolo, acolo să aduci zeciuiala grăului tău, și a vinului tău, și a undelemnului tău, și cel dentăi născut den boii tăi și den oile tale, ca să te înveți a te tēme de Domnul Dumnezeul tău în toată vrēma.
22. Zeciuiēlele den toată roadă sāmānturilor tale să mănānci den an în an.

23. Și să le mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo, acolo să aduci zeciuiala grăului tău, și a vinului tău, și a undelemnului tău, și cel dentăi născut den boii tăi și den oile tale, ca să te înveți a te tēme de Domnul Dumnezeul tău în toată vrēma.

24. Iar de va fi cale departe de la tine și nu le vei putea să le duci, că-ți va fi dăparte locul acela care l-au ales Domnul Dumnezeul tău, să chiami numele lui acolo ca să te blagoslovească Domnul Dumnezeul tău.

25. Iar tu să vinzi acēlea și să iai prețul lor în mînile tale și să te duci la locul care l-au ales și ce Domnul Dumnezeul tău.

26. Și să cumperi pre acci bani acolo, or ce va plăcea sufletului tău: sau oi, sau vin, sau bovină, sau or ce va plăcea sufletului tău și să mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te veselești tu și casa ta.

27. Iar pre preotul carele iaste în cetatea ta, să te socotești, să nu-l laș, că n-are el altă parte sau altă soartă la tine.

28. După trei ani să rădici toată zeciuiala den tot ce se va rodi ție într-acel an și să le pui în cetățile tale³.

29. Și să vic proeții, că n-au ci parte cu voi, nici soartă la voi, și săracul și văduva, care sînt în cetățile tale, să mănānce și să se sature. Și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale, orcare vei face.

CAP 15

1. Iară al șaptelea an să faci iertăciune.
2. Și aceasta iaste porunca slobodzirei: să ierți toată datoriia ce-ți iaste dator vecinul tău și de la fratele tău să nu ceri, că iertăciune se-au chemat Domnului Dumnezeul tău.
3. Iar de la strein și de la vinctic, tu să ceri ce vei avea la dānsul, iar frăține-tău să-i ierți toată datoriia, că iaste lipsit.
4. Și pentru aceasta, blagoslovindu-te, te va

Versiunea modernă

vulturul negru, vulturul bărbos,

13. Gaia și orice fel de uliu,
14. Orice fel de corb,
15. Struțul, bufnița, pescărușul și orice fel de șoim,
16. Cucuveaua, cocostircul și lebăda,
17. Pelicanul, vulturul pescar și cormoranul,
18. Barza, tot felul de bîtlani, pupăza și liliacul.
19. Toate gîngăniile care se tirăsc și zboară sînt necurate pentru voi; să nu mâncați din ele.

20. Puteți să mâncați orice pasăre curată.
21. Să nu mâncați mortăciuni, ci să le dați să le mănānce cei din afară, care s-au pripășit în cetățile voastre, sau să le vindeți străinilor, căci tu ești popor sfînt pentru Domnul Dumnezeul tău. Să nu fierbi iedul în laptele mamei lui.
22. În fiecare an să pui deoparte zeciuiala din toată recolta semănturilor care rodesc pe ogorul tău.

23. Să mănānci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege ca să dăinuiască numele său acolo, zeciuiala din grîul, vinul și untdelemnul tău și întiui născuți din cirezile și turmele tale, pentru ca să înveți să te temi tot timpul de Domnul Dumnezeul tău.

24. Domnul Dumnezeul tău te-a binecuvîntat. Dar dacă drumul este prea lung pentru tine și, datorită depărtării, nu vei putea să duci zeciuiala pînă la locul pe care Domnul Dumnezeul tău l-a ales ca să dăinuiască numele lui acolo,

25. Atunci vinde totul pe argint, ia argintul în mînă și du-te la locul ales de Domnul Dumnezeul tău.

26. Acolo poți să cheltuești argintul pe tot ce-ți poftēște inima: boi, oi, vin și băuturi tari, tot ce-ți poftēște inima; să mănānci acolo, înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te veselești atît tu, cît și familia ta.

27. Și să nu-i uiți pe leviiți care trăiesc în cetățile tale, căci ei nu au, ca tine, partea lor de pămînt, nici altă moștenire.

28. La fiecare al treilea an să iei întreaga zeciuială din recolta aceluși an și să o pui la păstrare în cetățile tale,

29. Pentru ca să postă veni levitul, care nu are, ca tine, partea lui de pămînt, nici altă moștenire, și străinul și orfanul și văduva, care se află în cetățile tale, să mănānce și să se sature. Atunci Domnul Dumnezeul tău va binecuvînta tot ceea ce vei înfăptui cu mînile tale.

CAP. 15

Anul al șaptelea. Sărăcii, robii și întiui născuți dintre vite.

1. În fiecare al șaptelea an să faci iertarea datorțiilor.
2. Iertarea se va face în felul următor: cel care a împrumutat pe aproapele său, îl va ierta de datorie și nu o va mai cere nici de la aproapele său, nici de la fratele său, pentru că s-a făcut chemarea iertării Domnului.
3. Străinului poți să-i ceri ceea ce-i al tău, dar pe frate să-l ierți de datorie.
4. Printre voi nu trebuie să fie săraci; Domnul

РАЗ

нѣ ѿте спрѣ тине анѣипт пѣнтрѣ кѣ вѣнѣталъ
ачѣста влѣнѣнѣте пѣба влѣнѣ дмнѣлѣ дмнѣтѣлѣ
пѣлѣ спѣмѣжнѣталъ кѣре дмнѣлѣ дмнѣтѣлѣ пѣ
дѣте кѣе кѣсѣрѣцѣ, кѣ стѣла мѣшнѣщн дѣтѣтѣ
дѣрѣ дѣ вѣщн дѣкѣлѣтѣ кѣ дѣлѣлѣ гѣлѣлѣ дмнѣлѣ
дѣ дмнѣтѣлѣ вѣспрѣ стѣпѣжнѣщн шн стѣфѣтѣщн
тѣлѣ порѣчнѣнѣ дѣтѣтѣтѣ . Кѣтѣ вѣлѣ порѣчнѣ
чѣскѣ чѣе ѿстѣвѣщн, кѣтѣ дмнѣлѣ дмнѣтѣлѣ пѣлѣ
пѣлѣ влѣнѣтѣ при тинѣ, дѣтѣнѣ дѣ грѣнѣтѣ чѣе шн
вѣн дѣпрѣмѣлѣтѣ лѣлѣмѣн мѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
вѣн дѣпрѣмѣлѣтѣ, шн вѣн стѣпѣжнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
тѣ, дѣрѣ чѣе нѣчѣкѣрѣ стѣпѣжнѣ . дѣрѣ дѣ стѣ
вѣ фѣтѣ чѣе фрѣтѣтѣ, анѣипт дѣнѣтрѣ фрѣцѣн тѣнѣ
дѣтѣлѣ оуѣнѣ дѣн чѣтѣщн, дѣпѣмѣжнѣталъ кѣре
дмнѣлѣ дмнѣтѣлѣ пѣлѣ дѣ чѣе, стѣнѣ дѣтѣрѣчнѣ
ннѣма тѣ, ннѣ стѣтѣрѣщн мѣнѣ тѣ дѣ кѣтѣрѣ
фрѣтѣлѣ пѣлѣ чѣлѣ анѣипт . дѣшкнѣжнѣтѣ стѣ
дѣшкнѣщн мѣнѣнѣ тѣлѣ лѣн, шн дѣпрѣмѣлѣтѣнѣ
стѣ дѣпрѣмѣлѣщн прѣ елѣ сѣн кѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
шн дѣтѣлѣ кѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
прѣ тинѣ стѣнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
тѣлѣ фѣкѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
мѣ тѣлѣ фѣтѣрѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
дѣлѣтѣ
лѣлѣлѣ, лѣлѣ шѣпѣтѣлѣтѣ, лѣлѣлѣ етѣтѣрѣтѣтѣтѣтѣтѣ
шн вѣ фѣцѣлѣннѣ сѣнѣлѣ пѣлѣ, прѣ фрѣтѣлѣ
пѣлѣ, чѣлѣ анѣипт шн нѣвѣн дѣ лѣн, шн вѣ стѣрѣгѣ
дѣлѣлѣ тѣлѣ кѣтѣрѣ дмнѣлѣ, шн вѣлѣнѣ дѣтѣрѣ тинѣ
грнѣлѣлѣ мѣрѣ . дѣжнѣ сѣн дѣн лѣн шн дѣрѣлѣ
мѣтѣжнѣлѣ стѣ дѣпрѣмѣлѣщн егн прѣ елѣ сѣн кѣтѣтѣтѣтѣтѣ
вѣ прѣвѣщн дѣ лѣ тинѣ, шн стѣнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
ннѣма тѣ дѣжнѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
чѣсѣтѣ
пѣлѣ влѣнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
дѣтѣлѣ пѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
сѣн оуѣнѣ вѣн пѣнѣ мѣнѣ тѣлѣ . Пѣнѣтрѣ кѣ
нѣвѣ анѣипт анѣипт дѣлѣ пѣмѣжнѣталъ пѣлѣ, анѣипт
дѣтѣлѣ елѣ чѣе порѣчнѣтѣскѣ кѣвѣжнѣталъ дѣтѣлѣ
дѣ, дѣшкнѣжнѣтѣ стѣ дѣшкнѣщн мѣнѣ тѣ фрѣтѣлѣ
пѣлѣ чѣлѣлѣ стѣрѣкѣ, шн чѣлѣлѣ анѣипт дѣстѣрѣ пѣ
мѣжнѣталъ пѣлѣ . дѣрѣ дѣстѣлѣ вѣнѣ дѣ чѣе фрѣ
тѣлѣ пѣлѣ, жѣдѣвѣлѣ дѣ жѣдѣвѣтѣтѣ, сѣлѣжнѣкѣчѣе
шѣсѣлѣннѣ, шн нѣлѣ шѣпѣтѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
сѣлѣтѣлѣ дѣ лѣ тинѣ . Шн кѣжнѣлѣ вѣн тѣрнѣннѣ
тѣ прѣ елѣ сѣлѣтѣлѣ дѣлѣ тинѣ стѣнѣ тѣрнѣннѣ прѣ
елѣ дѣшкѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
дѣн сѣнѣлѣ тѣлѣ, шн дѣн грѣлѣлѣ пѣлѣ шн дѣн пѣ
скѣлѣ пѣлѣ . дѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
дмнѣтѣлѣ пѣлѣ кѣнѣ лѣн . Шнчѣкѣн дѣлѣтѣ
дмнѣтѣлѣ кѣтѣрѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
лѣн, шн пѣлѣ мѣжнѣталъ дмнѣтѣлѣ пѣлѣ дѣлѣ
лѣ, пѣнѣтрѣ дѣтѣлѣ елѣ порѣчнѣтѣскѣ чѣе стѣ фѣтѣнѣ
кѣжнѣталъ дѣтѣлѣ . дѣрѣ дѣ вѣлѣ жнѣ кѣтѣрѣтѣтѣ
нѣ, нѣвѣн елѣнѣ дѣлѣ тинѣ кѣчнѣ дѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
шн кѣсѣ тѣлѣ кѣчнѣ елѣнѣ ѿте лѣнѣжнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
вѣн лѣлѣ оуѣнѣдѣтѣлѣ шн вѣн грѣлѣннѣ оуѣрѣкѣ лѣн кѣ
тѣрѣ оуѣшѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
дѣтѣлѣ, шн лѣлѣ сѣлѣжнѣннѣ тѣлѣ дѣтѣлѣтѣтѣтѣтѣтѣ
фѣтѣ
фѣтѣ
нѣ нежѣлѣннѣ вѣлѣннѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
мнѣжнѣталѣ стѣ сѣлѣтѣлѣ дѣлѣ тинѣ, кѣчнѣ прѣ лѣнѣ
снѣлѣтѣ
шн тѣлѣ влѣнѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣтѣ
пѣлѣ

Biblia, 1688, pag. 137, col. II

blagoslovindu-te te va blagoslovi Domnul Dumnezeu tău în pămîntul care Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot,

5. Iară de veți asculta cu auzul glasul Domnului Dumnezeu tău să păziți și să faceți toate poruncile acestea [6] cîte eu poruncescu ție astăzi.

6. Căce Domnul Dumnezeu tău te-au blagoslovit pre tine, în ce chip au grăit ție, și vei împrumuta la limbi multe, iară tu nu te vei împrumuta; și vei stăpîni tu ă limbi multe, iară ție nu-ț vor stăpîni.

7. Iară de să va face ție frate lipsit dentru frații tăi întru una den cetăți, în pămîntul carele Domnul Dumnezeu tău dă ție, să nu întorci inima ta, nice să strîngi mîna ta de cătră fratele tău cel lipsit,

8. Deșchizînd să deșchizi mînile tale lui și împrumutînd să împrumuți pre el oricît îi va trebui și întru cît să va lipsi.

9. Ia-te aminte pre tine să nu să faci cuvînt ascunsu în inima ta, fărădelêge zicînd: «Apropii-se anul al șaptelea, anul iertării.» și va ficleni ochiul tău pre fratele tău cel lipsit și nu vei da lui și va striga asupra ta cătră Domnul și va fi întru tine greșală mare.

10. Dînd să-i dai lui și împrumutîndu să împrumutezi pre el oricît-i va trebui de la tine și să nu te mănhești în inima ta, dîndu-i tu lui, pentru că pentru acest cuvînt te va blagoslovi Domnul Dumnezeu tău întru toate faptele tale și întru toate, oriunde vei pune mîna ta.

11. Pentru că nu va lipsi lipsit de la pămîntul tău. Dirept acêea eu ție poruncescu cuvîntul acesta zicînd: deșchizînd să deșchizi mîna ta fratelui tău celui sârac și celui lipsit despre pămîntu tău.

12. Iară de să va vinde ție fratele tău jîdovul au jîdovcă, sluji-va ție șase ani, și-nn al șaptelea trimite-l-vei pre el slobod de la tine.

13. Și cîndu-l-vei trimite pre el slobod de la tine, să nu trimiți pre el deșărt.

14 [13]. Cu chelșug să-l chelșuguești pre el den oile tale, și den grîul tău, și den teascul tău, [14] după cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezeu tău vei da lui.

15. Și-ț vei aduce aminte că rob ai fost în pămîntul Eghipetului și te-au mîntuit Dumnezeu tău de acolo. Pentru acêea eu poruncescu ție să faci cuvîntul acesta.

16. Iară de va zice cătră tine: «Nu voiu ieși de la tine», căci au iubit pre tine și casa ta, căci bine iaste lui lîngă tine,

17. Vei lua undreaua și vei găuri urechea lui cătră ușă la stîlpîi ușii și va fi ție rob în vîci; și la slujnica ta într-acesta chip vei face.

18. Nu nesîlnic va fi înaintea ta, trimișîndu-să ei slobози de la tine, căci pre an simbrie de năimit au slujit ție șase-ani. Și te va blagoslovi pre tine Domnul Dumnezeu tău întru toate cîte vei face.

Ms. 45

acesta; blagoslovindu te va blagoslovi Domnul Dumnedzâul tău întru pământul carele Domnul Dumnedzâul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești pre el de tot.

5. Iar să veți asculta cu audzul glasul Domnului Dumnedzâului vostru să păziți și să faceți toate porințele acêstea câte eu porănescu ție astăzi.

6. Căce Domnul Dumnedzâul tău te-au blagoslovit pre tine în ce chip au grăit ție și vei împrumuta limbi multe, iar tu nu te vei împrumuta; și vei stăpâni a limbi multe, iar ție nu-ți vor stăpâni.

7. Iar de să va face ție frate lipsit dentru frații tăi într-una den cetăți, în pământul carele Domnul Dumnedzâul tău dă ție, să nu întorci inima ta de cătră fratele tău cel lipsit, nice să străngi mâna ta.

8. Deșchidzîndu să deșchizi mâinile tale lui și împrumutându să împrumutezi pre el oricât îi va trebui și-ntrucât să va lipsi.

9. Ia-te aminte pre tine să nu să facă cuvântu ascunsu întru inima ta, fărdelețe dzicându: «Apropie-să anul al șaptelea, anul iertării.» și va vicleni ochiul tău pre fratele tău cel lipsit și nu-i vei da lui și va striga asupra ta cătră Domnul și va fi întru tine greșală mare.

10. Dându să-i dai lui și împrumutându să împrumutezi pre el, oricâte să va tribui de la tine, și să nu te măhnești în inima ta dându-i tu lui, pentru că pentru acestu cuvântu te va blagoslovi Domnul Dumnedzâul tău întru toate faptele tale și întru toate, oriunde vei pune mâna ta.

11. Pentru că nu va lipsi lipsit de la pământul tău. Pentru acêea eu ție porănescu acesta cuvîntu dzicându: să deșchizi mâna fratelui tău celui mësער și celui lipsit ce-i pre pământul tău.

12. Iar de să va vinde fratele tău ție, jidovul au jidovcă, slujți-ți-va ție 6 ani și în al șaptelea îl vei trimite pre el volnic de la tine.

13. Și când deșchizându vei trimite pre el volnic de la tine, să nu-l trimiți deșertu de la tine².

14. Chelșug să-l chelșuguiești pre el den oile tale, și den grăul tău, și den teascul tău, după cum te-au blagoslovit Domnul Dumnedzâul tău vei da lui.

15. Și-ți vei aduce aminte că rob ai fostu în pământul Eghiptului și te-au mântuit Domnul Dumnedzâul tău de acolo. Pentru acêea eu porănescu ție să faci cuvântul acesta.

16. Iar de va dzice cătră tine: «Nu voi ieși de la tine» căce au iubit pre tine și casa ta, căce bine-i iaste lui lângă tine.

17. Și vei lua undreaoa și vei găuri urcheia lui cătră ușe, la umșor, și va fi ție rob în veți; și la slujnica ta într-acesta chip vei face.

18. Nu năslnic va fi înaintea ta trimițându-să ci volnic de cătră tine, căce pre an simbric a nămit, au slujit ție 6 ani. Și te va blagoslovi pre tine Domnul Dumnedzâul tău întru toate câte vei face.

Ms. 4389

blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în țara carea ție-o va da întru moștinare să o iai,

5. Deci, de veți asculta cu ascultare glasul Domnului Dumnezeului vostru și veți păzi și veți face toate porințele acêstea care porănesc eu ție astăzi.

6. Că Domnul Dumnezeul tău te-au blagoslovit cum au zis ție, și vei împrumuta pre multe limbi iar tu nu te vei împrumuta de nimeni¹; și vei birui tu și vei stăpâni multe limbi, iar pre tine nu te va birui, nici te va stăpâni nimeni.

7. Iar de va fi vreun frate den frații tăi lipsit vre-într-o cetate de ale tale, în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău, să nu întorci inima ta, nici să străngi mâna ta înaintea fratelui tău când va cere.

8. Ce cu tindere să tîzni mâna ta lui și să-l împrumutezi de cât va cere și citu-i va lipsi.

9. Păzeste-te să n-aibi cuvînt de taină în inima ta² cugetînd fărdelețe și zicînd: «Apropie-se anul al șaptelea al iertăciunii.» și va năcăji ochiul tău pre fratele care va cere și nu-i vei da, că apoi el va striga spre Dumnezeu pentru tine și vei avea păcat mare.

10. Ce cu dare să-i dai și cu împrumutare să-l împrumutezi și or de ce va cere nu-ți paic rău în inima ta; și pentru aceasta te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile tale și or spre ce vei pune mâna ta.

11. Că nu va lipsi lipsit în țara ta. Pentr-acêea porănescu eu acest cuvînt și zic: deșchizînd să deșchizi mâna la fratelui tău celui sărac și celui ce cere în țara ta.

12. Iar de se va vinde ție fratele tău ovreiu sau ovreica, să-ți lucrêze 6 ani, iar al șaptelea an tu să-l ierți, să fie slobod de tine.

13. Și deca-l vei ierta, să nu-l slobozi fără de nimic.

14. Ce pomenirea să o gâtești lui den oile tale și den grăul tău și den vinul tău, cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău și să dai lui.

15. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului, iar Domnul Dumnezeul tău te-au slobozit de acolo. Pentr-acêea și eu porănescu ție acêstea.

16. Iar de va zice el cătră tine: «Nu vom duce de la tine că-m ești drag și am iubit casa ta»; decii, de-i va plăcea la tine.

17. Tu să iai o sulă și să-i pătrunzi urchea înaintea ușii, pre prag, și va fi ție rob în veac; așjidera să faci și roabei.

18. Și să nu-ți fie înaintea ta cu greu, că ce-i vei ierta să fie de tine slobodi, că pentru plata ce au luat ți-au lucrat 6 ani. Și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în/ toate cîte vei face.

Versiunea modernă

te va binecuvînta din plin, în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ție-o dă să o stăpînești și să o moștenești.

5. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău de a păzi și a împlini toate poruncile pe care ție le dau eu astăzi.

6. Cînd Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta, așa cum ție-a făgăduit, vei da cu împrumut multor popoare, dar tu nu vei împrumuta de la ele; și vei domni peste multe popoare, dar ele nu vor domni peste tine.

7. Dacă printre frații tăi se va afla vreun sărac, în una din cetățile din țara pe care ție-o dă Domnul Dumnezeul tău, să nu-ți împietrești inima, nici să ai mâna strînsă față de fratele tău cel sărac.

8. Ci să-ți deschizi mâna înaintea lui și să-i dai împrumut oricît de mult ar avea nevoie.

9. Ia aminte să nu încolțescă în inima ta un gînd nelegiuit și să zici: «Se apropie anul al șaptelea, anul iertării» și, privindu-l cu viclenie pe fratele tău cel sărac, să nu-i dai nimic; căci atunci va striga către Domnul împotriva ta și te-ai face vinovat de un mare păcat.

10. Dă-i cu mîrinimie și să nu-ți pară rău în inima ta cînd îi dai, căci, pentru această faptă, Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în tot ceea ce înfăptuiești și în tot ceea ce săvîrșești cu mîinile tale.

11. Săracii nu vor dispărea niciodată din țara ta. De aceea îți dau această poruncă: deschide-ți larg mâna pentru fratele tău cel sărac și nevoiaș care trăiește în țara ta.

12. Dacă vreun evreu sau vreo evreică dintre frații tăi ție se va vinde ție, să-ți slujească șase ani; dar în al șaptelea an să-i dai drumul de la tine și să fie liber.

13. Iar cînd îi vei da drumul să fie liber, să nu-l lași să plece de la tine cu mâna goală.

14. Ci să-i dăruiești din belșug din turmele tale, din aria ta și din teascul tău; dă-i și lui din cele cu care te-a binecuvîntat Domnul Dumnezeul tău.

15. Amintește-ți că ai fost rob în țara Egiptului și că Domnul Dumnezeul tău te-a mîntuit. De aceea îți poruncesc astăzi acest lucru.

16. Dacă robul tău îți va spune: «Nu vreau să plec de la tine», pentru că te-a îndrăgît, pe tine și casa ta, căci i-a mers bine la tine.

17. Atunci să iei o sulă, să-i găurești urechea de ușă și va fi robul tău pentru totdeauna. Tot așa să faci și cu roaba ta.

18. Să nu îți cadă greu cînd îi dai drumul să fie liber, căci ceea ce ție-a slujit în șase ani face cît plata unui simbrîș. Atunci Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în/ tot ceea ce faci.

Ms. 45

19. Tot dentăi născutul carele să va naște întru vacile tale și întru oile tale, cele de parte bărbătească, le vei sfinți Domnului Dumnedzăului tău. Să nu lucrEDI întru cel dentăi născut vișălul tău și să nu tundzi cel dentăi născut a oilor tale.

20. Înaintea Domnului Dumnedzăului tău vei mânca pre el, de an în an, întru locul unde va alege Domnul Dumnedzăul tău, tu și casa ta.

21. Iar de va fi întru el prihană, șchiop au orb, au toată hula rea, să nu o pui pre ca Domnului Dumnedzăului tău,

22. Întru cetățile tale vei mânca pre el; cel necurat întru tine și cel curat într-acesta chip va mânca, ca o căprioară au cerbu.

23. Făr-numai sângele să nu mănânci, pre pământu să-l verși pre el, ca niște apă.

CAP 16

1. Păzește luna noăă lor și vei face Paștile Domnului Dumnedzăului tău, căce întru luna noao lor ai ieșit den pământul Eghiptului noaptea.

2. Și vei giunghea Paștile Domnului Dumnedzăului tău, oi și boi în locul unde va alege Domnul să s<ă> chieme numele lui acolo.

3. Să nu mănânci pre el dospit; 7 dzile să mănânci pre el azime, pâine de chinuire, căce cu sârguială ai ieșit (den pământul) Eghiptu noaptea, pentru ca să vă aduceți aminte de dzua ieșirii voastre den pământul Eghiptului, toate dzilele vieții voastre.

4. Să nu să ivască în toate hotarile tale 7 dzile și să nu doarmă den cămuri carele veți junghea sara, în dzua cea dentăi, pân-dimineață.

5. Nu vei putea să giunghi pasha întru nice una den cetăți<e> tale carele Domnul Dumnedzău dă ție,

6. Făr-numai la locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău să s<ă> chieme numele lui acolo; acolo vei giunghea paștile sara, de cătră apusul soarelui, întru vremea carea ai ieșit den pământul Eghiptului.

7. Și vei fierbe și vei frige și vei mânca întru locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău pre el, și te vei întoarce dimineața și vei merge la casele tale.

8. 6 dzile vei mânca azime, iar în dzua a șeptea, ieșire, praznic Domnului Dumnedzăului tău; să nu faci întru ea tot lucrul afară den câte să vor face sufletului.

9. 7 săptămâni întregi să numeri ție; începându tu secerrea, pre secerat, vei începe a număra 7 săptămâni.

10. Domnului Dumnedzăului tău și vei face praznic de săptămâni în ce chip mâna ta poate câte-ți va da ție, în ce chip te-au blagoslovit Domnul Dumnedzăul tău.

11. Și te vei bucura înaintea Domnului Dumnedzăului tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, și sluga ta, și slujnica ta, și popa cea ce-i în cetățile tale, și cel nemernic, și cel sărăiman și văduva căce ce-i întru voi, întru locul carele va alege Domnul Dumnedzău pre însă să s<ă> chieme numele lui acolo.

12. Și-ți/ vei aduce aminte că rob ai fostu în

Ms. 4389

19. Și tot cel dentăi născut den boii tăi sau den oile tale, partea cea bărbătească, să sfințești Domnului Dumnezeului tău și să nu înjugi vișelul tău cel dentăi născut, nici cel dentăi născut den oile tale să nu tunzi.

20. Ce să le mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, den an în an, în locul care-și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, tu și casa ta.

21. Iar de va fi vină pre dânsul, șchiop de va fi, sau orb, sau fiice vină rea, să nu-l pui jărtvă Domnului Dumnezeului tău,

22. Ce în cetățile tale să-l mănânci; cel curat și cel necurat, așa să mănânci la tine, ca pre căprioară și ca pre cerb.

23. Ce numai aceasta să păzești, sângele să nu-l mănânci, ce să-l verși pre pământ, ca apa.

CAP 16

1. Păzește luna celor noaoă, să faci pasha Domnului Dumnezeului tău, că în luna cea noaoă te-au scos Domnul Dumnezeul tău den Eghipt noaptea.

2. Și să junghi pasha Domnului Dumnezeului tău, oi și boi, în locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiemi numele lui acolo.

3. Să nu mănânci într-ânsa dospit, șapte zile să mănânci tot azimă, pâinea răotății; că cu nevoință ai ieșit den Eghipt, să-ți aduci aminte de zioa ieșirii tale den țara Eghiptului, în toate zilele vieții tale.

4. Șapte zile să nu se vază ție dospit, în toate hotarile tale și să nu rămăie nici cămurile tale care vei junghea scara, în zioa cea dentăi, până a doaoa zi.

5. Că nu vei putea junghea pasha nici într-o cetate de-ale tale care va da ție Domnul Dumnezeul tău,

6. Ce numai în locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiemi numele lui acolo vei junghea pasha, scara, spre apusul soarelui, în vremea căce ce ai ieșit den [den] Eghipt.

7. Și vei fierbe și vei frige și vei mânca în locul în care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, și întorcându-te a doaoa zi, vei merge la casa ta.

8. Șase zile să mănânci azimă, iar în zioa a șaptea, a ieșirii, praznicul Domnului Dumnezeului tău, să nu lucrEDI într-ânsa.

9. Șapte săptămâni închiate să-ți numeri.

10. Și de la începutul seceriișului tău de grău să începi a număra 7 săptămâni, de-acii să faci praznicul săptămânii Domnului Dumnezeului tău, cumu-ț va ajunge mâna ta și cumu-ț va fi dat și ce va fi va blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

11. Și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și precotul carele iaste în cetatea ta, și vineticul, și strinul, și săracul și văduva care-i sânt în cetățile tale, în locul care-l va alege lui Domnul Dumnezeul tău să chiemaț numele lui acolo.

12. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara

Versiunea modernă

19. Să închini Domnului Dumnezeului tău pe toți întii-născuți de parte bărbătească din cirezile și din turmele tale. Să nu muncești cu cel dintii-născut juncan și să nu tunzi întiul-născut din turmele tale.

20. Să-i măninci an de an, tu și familia ta, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege Domnul.

21. Iar dacă animalul este vătămat, dacă este șchiop sau orb sau rău schilodit, să nu-l jertfești Domnului Dumnezeului tău,

22. Ci să-l măninci în cetățile tale; atît cel necurat, cît și cel curat pot să mănince împreună din el, așa cum se mănincă și carnea de căprioară sau de cerb.

23. Numai sângele să nu-l măninci, ci să-l verși pe pământ, ca apa.

CAP. 16

Cele trei sărbători mari.

1. Păzește luna Aviv și prăznuiește Paștile pentru Domnul Dumnezeul tău, pentru că în luna Aviv te-a scos Domnul Dumnezeul tău noaptea din Egipt.

2. Taie de Paști, pentru Domnul Dumnezeul tău, oi, capre și vite, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește numele lui acolo.

3. Să nu măninci cu acestea nimic dospit, ci șapte zile să măninci azime, pâinea durerii, pentru că ai ieșit în mare grabă din Egipt, astfel îți vei aduce aminte, toată viața, de zioa în care ai ieșit din țara Egiptului.

4. Timp de șapte zile să nu se găsească aluat dospit în ținuturile tale și să nu rămână pînă dimineața nimic din carnea pe care ai tăiat-o în scara primei zile.

5. Nu vei putea să tai jertfa de Paști în nici una din așezările pe care ți le va da Domnul Dumnezeul tău,

6. Ci doar în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește acolo numele lui. Acolo vei tăia jertfa de Paști, scara, la apusul soarelui, pe vremea în care ai ieșit din țara Egiptului.

7. Vei găti și vei mânca jertfa în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău, iar dimineața poți să te întorci și să mergi la corturile tale.

8. Șase zile să măninci azime, iar a șaptea zi să fie sărbătoarea de încheiere în cinstea Domnului Dumnezeului tău; atunci nu vei lucra nimic.

9. Să numeri șapte săptămâni. Să începi a număra cele șapte săptămâni de cînd începe secerișul spicilor.

10. Apoi să prăznuiești sărbătoarea săptămînilor pentru Domnul Dumnezeul tău, aducînd ca mîna ta daruri de bunăvoie, din cele cu care te-a binecuvîntat Domnul Dumnezeul tău.

11. Să te înveselești înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu, fiul tău, fiica ta, robul și roaba ta, levitul din cetățile tale, ca și străinul, orfanul și văduva care se află în mijlocul vostru, în locul pe care l-a ales Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiește numele lui acolo.

12. Adu-ți aminte că ai fost rob în Egipt; de

БѢНЪ АДУЧЕ ЛАННѢ КЪ РСЪ АН ФѢМЪ АПѢМЖНПЪ
 ЕРЪПѢТЪЛАНЪ, ШН БѢН ПЪЗН ШН БѢН ФАЧЕ ПОРЪЧН
 АЕ АЧѢСѢТЪ. ПРАЗНИКЪ КОЛѢННОРЪ, СѢФАЧН ГГ
 ЦІЕ, ЗНАЕ АУПЕЧЕ БѢН АРЪНА ДѢН АРЪА ПЛА, ШН
 ДѢ ТѢСКЛА ТЪЛЪ. ШН ТЕБЕНЪ БЪКЪРА НЕ ПРА
 НІСЛА ТЪЛЪ, ТЪЛ ШН ФЕЧОРЪЛЪ ТЪЛЪ ШН ФАТА ПЛА
 САУГА ПЛА ШН САУЖИНА ПЛА ШН ЛЕВЪТЪЛЪ ШН НЕМѢР
 НИСЛА, ШН СТРАИСЛА ШН БЪАДЪБА, ЧѢА ЧЕ АСТЕ А
 ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ. ШАПТЕ ЗНАЕ СЪ ПРЪЗНЪЩІН
 ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ, ЖЛОКЪЛЪ КАРЕЛЕ БА А
 ЛѢЧЕ ДМНЪЛЪ ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ, ПРЕ ЕАЪ АСТЕ КІЕ
 МА АГОЛО НЪМЕА АУНЪ, ТЪРЪ ДЕТВЕА БАТЕН ДМНЪЛЪ
 ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ АПРЪ ПЪАТЕ СЪМЖНПЪТЪНАЕ ПЛА
 АЕ, ШН АПЪ ФАТЪЛЪ МЖННОРЪ ПЛАЕ, ШН БѢН ФН
 БЕСѢАНДЪПЪ. ТРЕНЪ БРЕМН АЕ АНЪЛАН СЪБА
 НЪН ПЪАТЕ ПАРЪТЪ СЪРЪСЪТЪКЪ АПА АНАИТЪ
 ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ ЖЛОКЪЛЪ КАРЕЛЕ БА АЛѢ
 ЧЕ ДМНЪЛЪ ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ, АПРЪ ПРАЗНЕНЪЛЪ
 ЗИМЕАРЪ, ШН АСЪРЪСЪТЪОАРЪ СЪПЪТЪМЖННОРЪ, ШН
 А ПРАЗНЕНЪЛЪ ФЪКЪТЪЛАНЪ КОЛѢННОРЪ, СЪНЪТЪН БѢ
 ЦН АНАИТЪ ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ АСЪСЪТЪ.
 ФІЕ КАРЕЛЕ АУПЪ ПЪТЪРЪТЪ МЖННОРЪ БОАСТРЕ, АУ
 ПЪ СЪГЪЕНІА ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ КАРЕ АУ
 АПЪ ЦІЕ. ЖЪДЕКЪТЪОРН ШН АУКЪТЪОРН АЕ КЪ
 ЦН БѢН ПЪНЕ ЦІЕ АПРЪ ПЪАТЕ ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ, КАР
 РЕ ДМНЪЛЪ ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ АУ ЦІЕ АУПЪ ФѢАМРН,
 ШН БОРЪ ЖЪДЕКА НЪРСЪАЛЪ ЖЪДЕКАТЪ АНРЪПЪПЪ,
 НЪБОРЪ АУАТЕ ЖЪДЕКАТА. ННТН БОРЪ КЪНОАЩЕ
 ФАЧЪ, ННЧН БОРЪ АУА АУРЪРН, ПЕНТРЪ КЪ АУРЪНАЕ
 ОРЪБЕКЪ ОКІНЪ АУЦЕАЩІЦНАОРЪ, ШН АУАИТЪ КЪБІТЕ
 АЕ АНРЕЩІЦНАОРЪ. ПРЕ АНРЕЩІЦЛА КЪ АНРЕЩІЦЛА
 ПЪ СЪГОНЕЩІН, ПЕНТРЪ КАСЪ ТРЪЦІЦ ШН АПРЪ АУ
 АУАЩІЦНЪ СЪМЩЕНІЦ ПЪМЖНПЪЛЪ КАРЕ ДМНЪЛЪ
 ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ АУ ЦІЕ. СЪНЪ СЪАЩІЦНЪ ЦІЕ КЪ
 АСЪЩІЦ ПЪОТЪ АЕМНЪЛЪ АНГЪТЪ ЖЪРЪТЪВНИКЪЛЪ АУ
 НЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ СЪНЪ СЪАЧН ЦІЕ
 СЪНЪ АПЪРЪЩІН ЦІЕ СЪААПЪ КАРЕ АУ АУРЪЖЪТЪ ДМНЪ
 ДМНЪТЪЛЪ ТЪЛЪ.

К А П Ѣ
 СЪНЪ АДУЧН ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ
 БИЦЕА, АУ ОАЕ АА КАРЕЛЕ АСТЕ ХУАТЪ А
 ПРЪ АЖНЪСЪ, ПЪОТЪ КЪБЖНПЪЛЪ РЪЛЪ КЪЧЕ
 СІКЪ РЪТЪ ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ АСТЕ.
 АРЪТЪ ДЕСЕКА АФАА АПРЪ ПІННЕ АПРЪ ОУНА
 ДЕН ЧЕТЪЦНАЕ ПЛАЕ ДЕН КАРЕЛЕ ДМНЪЛЪ ДМНЪТЪЛЪ
 ТЪЛЪ АУ ЦІЕ, СЪРЪБАТЪ АУ ФЪАМЪЕ КАРЕЛЕ КА ФАЧЕ
 РЪЛЪ АНАИТЪ ДМНЪЛАН ДМНЪТЪЛАН ТЪЛЪ СЪПРЪТЪ
 КЪ ФЪОТЪ АУЩІЦА АУНЪ. ШН МЕРЪЖЪНЪЛЪ БОРЪ САУ
 ЖН АА АУЦН ДМНЪТЪНЪ, ШН СЪВОРЪ АУКІНА АУРЪ, СОАРЕ
 АУНЪ АУ АУНІТЪ, САУ АА ПЪОТЪ ЧѢАЕ АСЪПРЪ ПЪАДОА
 ЧЕРНАНЪ, КАРЕЛЕ НЪЦЪАМЪ ПОРЪЧІНІТЪ ЦІЕ. ШН
 БА СПЪНЕ ЦІЕ ШН БѢН ЧЕРКА ФЪАРЪТЕ, ШН АПЪО А
 ДЕТЪРАТЪ САУ ФЪКЪТЪ КЪБЖНПЪЛЪ, САУ ФЪКЪТЪ
 ЕКЪРЪБА АУАСТА АПРЪ АУЗРАНА. ШН БѢН СІКОА
 ПЕ ПРЕ СОМЪЛЪ АУЕАА, САУ ПРЕ МЪААРЪ АУЧѢА КАРЕ
 АУ ФЪКЪТЪ АУЕАСТА АУВЕРЪ РЪЛЪ ПРЕ ПЪОАРЪТЪ, ШН БѢ
 ОУЧІАЕ ПРЕ БН КЪ ПІЕТРНЪ, ШН БОРЪ МЪРН. ПРЕ
 АУАСО МЪРЪТЪРІНЪ, АУ ПРЕ ТРЕНЪ БА МЪРН, ЧѢА ЧЕ
 МЪАРЕ НЪБА МЪРН ПРЕ ОМЪРЪТЪРІЕ. ШН МЖНА
 МЪ

Biblia, 1688, pag. 138, col. II

Eghiptului și vei păzi și vei face poruncile acestea.

13. Praznic colibilor să faci ție 7 zile, după ce vei aduna den ariia ta și den teascul tău.

14. Și te vei bucura pe praznecul tău, tu și feciorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și levitul, și nemernicul, și săracul și văduva ceea ce iaste în cetățile tale.

15. Șapte zile să prăznuiești Domnului Dumnezăului tău în locul carele va alege Domnul Dumnezăul tău pre el a să chiema acolo numele lui; iară de te va blagoslovi Domnul Dumnezăul tău întru toate sămînăturile tale și în tot faptul mîinilor tale și vei fi veselindu-te.

16. Trei vremi ale anului să va ivi toată partea bărbătească a ta înaintea Domnului Dumnezăului, tău în locul care va alege Domnul Dumnezăul tău: întru praznecul azimelor, și în sărbătoarea săptămîinilor și în praznecul făcutului colibilor. Să nu te ivești înaintea Domnului Dumnezăului tău deșert,

17. Fiecarele după puterea mîinilor voastre, după blagoslovenia Domnului Dumnezăului tău care au dat ție.

18. Judecătoriu și aducătoriu de cărți vei pune ție întru toate cetățile tale care Domnul Dumnezăul tău dă ție, după feliuri; și vor judeca nărodul judecată direaptă.

19 [18]. Nu vor abate judecata [19], nici vor cunoaște față, nici vor lua daruri, pentru că darurile orbescu ochii înțelepților și ridică cuvintele direpților.

20. Pre dreptul cu dreptatea să gonești, pentru ca să trăiț și întrînd înlăuntru să moșteniț pămîntul care Domnul Dumnezăul tău dă ție.

21. Să nu sădești ție desîș tot lemnul lîngă jîrtăvnicul Domnului Dumnezăului tău să nu faci ție.

22. Să nu întărești ție stîlp care au urf Domnul Dumnezăul tău.

CAP 17

1. Să nu aduci Domnului Dumnezăului tău vițel au oaie la carele iaste hulă întru dînsă tot cuvîntul rău, căce scîrbă Domnului Dumnezăului tău iaste.

2. Iară de se va afla întru tine, întru una den cetățile tale den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție, bărbat au fămîie carele va face rău înaintea Domnului Dumnezăului tău să treacă făgăduința lui,

3. Și mergînd vor sluji la alți dumnezăi și să vor închina lor, soarelui au lunii, sau la tot cêle dentru podoaba ceriului, carele nu țiam poruncit ție,

4. Și va spune ție și vei cerca foarte și, iată, adevărat s-au făcut cuvîntul, s-au făcut scîrba aceasta întru Izrail,

5. Și vei scoate pre omul acela sau pre muierea acêea care au făcut acest lucru rău pre poartă și veț ucide pre ei cu pietri și vor muri.

6. Pre dooa mărturii au pre trei va muri; cela ce moare nu va muri pre o mărturie.

7. Și mîna/ mărturiilor va fi preste el dentîu să-l omoare pre

Ms. 45

pământu Eghiptului și vei păzi și vei face porâncile acêstea.

13. Praznic a colibilor să faci șic 7 dzile după ce vei aduna den ariia ta și den teascul tău.

14. Și te vei bucura pre praznicul tău, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și popa, și nemémnicului, și săraimanul și vădua cêcea ce iaste întru cetățile tale.

15. 7 dzile să prăznuiești Domnului Dumnedzăul tău întru locul carele va alêge Domnul Dumnedzăul tău pre el a să chema numele lui acolo; iar să te va blagoslovi Domnul Dumnedzăul tău întru toate sămănăturile tale și întru tot faptul mâinilor tale și vei fi veselindu-te.

16. 3 vremi ale anului să va ivi toată partea bărbătească a ta înaintea Domnului Dumnedzăului tău, întru locul carele va alêge pre el Domnul Dumnedzăul tău; întru praznicul azimilor, și întru sărbătoarea săptămânilor și întru praznicul făcutului colibilor. Să nu te ivești înaintea Domnului Dumnedzăului tău deșertu,

17. Fiecarele după puterea mânelor voastre, după blagoslovenia Domnului Dumnedzăului vostru carea au dat țic.

18. Giudecători și aducători de cărți vei pune țic întru cetățile tale carele Domnul Dumnedzău dă țic după fêluri; și vor giudeca nărodul giudeț dreptu.

19. Nu vor abate giudeț, nice vor cunoaște față, nice vor lua daruri, pentru că darurile orbâscu ochii înțelepților și rădică cuvintele înțelepților.

20. Pre dreptul dreptaatea să gonești, pentru ca să trăiți și întrându înlontru să moșteniți de tot pământul carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic.

21. Să nu răsădești țic desime tot lemnul lângă jirtăvnicul Domnului Dumnedzăului tău să nu faci țic.

22. Să nu întărești țic stâlpu carele au urât Domnul Dumnedzăul tău.

CAP 17

1. Să nu aduci Domnului Dumnedzăului tău vițal a oaie la [la] carele iaste întru însul hulă tot cuvîntul rău, căce uriciune Domnului Dumnedzăului tău iaste.

2. Iar de să va afla întru tine într-una den cetățile tale den carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic, bărbat a fâmêie carele va face răul înaintea Domnului Dumnedzăului tău să treacă făgăduința lui,

3. Și mergându vor sluji la dumnedzâi striini și să vor închina lor, soareului a lunci sau la tot ce-i dentru podoaba ceriului, carele nu ț-am porâncit țic.

4. Și-ți va spune țic și vei cerca foarte și, iată, adevărat s-au făcut cuvîntul, s-au făcut uriciunea aceasta întru Israil,

5. Și vei scoate pre omul acela au pre muiere aceea carii au făcut lucrul acesta răul pre poartă și vei ucide pre ei cu pietri și vor muri.

6. Pre doao mărturii au pre 3 va muri; cela ce moare nu va muri pre o mărturie.

7. Și mâna/ mărturiilor va fi preste el dentăi să-l

Ms. 4389

Eghiptului și să păzești și să faci porâncile lui.

13. Și sărbătoarea colibilor să faci țic 7 zile când vei strânge den arăturile tale și den teascurile tale.

14. Și să te veselești de praznicul acela, tu și ficiorul tău, și fata ta, sluga ta, și slujnica ta, și preotul, și vineticul, și săracul și văduva, carei sânt în cetățile tale.

15. Șapte zile să prăznuiești Domnului Dumnezeului tău, în locul unde și-l va alêge Domnul Dumnezeul tău. Să chiami numele lui acolo, și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău întru toate sămănăturile tale și în toate lucrurile rănănilor tale și te vei veseli.

16. De trei ori într-un an să se arate toată partea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care și-l va alêge Domnul Dumnezeul tău: întru sărbătoarea azimei, și în sărbătoarea săptămâni și în sărbătoarea colibilor. Și să nu te ară înaintea Domnului Dumnezeului tău dășărt,

17. Ce fieștecine după cumu-i va da și-l va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău și cum va avea mâna lui, așa să se arate.

18. Judecător și aducător de cărți² să pui țic în toate cetățile tale care va da țic Domnul Dumnezeu după seminiți; să judece nărodului judecată dreaptă.

19. Să nu șovăiască la judecată, nici să caute la fața cuiva, nici să ia mită, că mita orbêște ochii celor înțelepți și răsîpêșic cuvintele celor drepti.

20. Direptule, ce iaste drept, acêcea să căutați și vei trăi și vei mêrge de vei lua țara carea o va da țic Domnul Dumnezeul tău.

21. Să nu sădești țic sădir<u> și nici un copaci lângă altariul Domnului Dumnezeului tău care vei face țic,

22. Nici să pui țic, nici să-ț întărești stâlpu⁴ care l-au urât Domnul Dumnezeul tău.

CAP 17

1. Și să nu aduci Domnului Dumnezeului tău vițel nici oaie pre care va fi hulă și fiecșe cuvânt rău, că aceasta uriciune iaste Domnului Dumnezeului tău.

2. Iar de se va afla la tine vre-într-una den cetățile tale care va da țic Domnul Dumnezeul tău, bărbat sau muiere care va fi făcînd rău și va călca porunca Domnului Dumnezeului tău,

3. Și va mêrge de va sluji altor dumnezei și se va închina lor, soareului și lunii și fieștece den cêlce cerești, care n-au porâncit țic Domnul,

4. Și-ț vor spune și vei auzi, să cerci foarte cu de-adins și de va fi adevărat cuvântul acela și va fi vreo urăciune ca acêcea întru Israil,

5. Să scoț bărbatul sau muierea acêcea care va fi făcut acel lucru rău și să-i ucizi cu pietri înaintea porții cetății acêcia.

6. Și să moară înaintea a 2 sau a 3 mărturii acela ce se va ucide, iar să nu moară numai pentru mărturisirea unui mărturie.

7. Și întâi să fie pre dânsul mâna mărturiei a-l

Versiunea modernă

aceca, să păzești și să împlinești aceste rînduicii.

13. Să prăznuiești sărbătoarea corturilor timp de șapte zile, după ce ai strîns grînele de pe arie și vinul din teasc.

14. Să te veselești la această sărbătoare, tu, fiul și fiica ta, robul și roaba ta, ca și levitul, străinul, orfanul și văduva care se află în cetățile tale.

15. Să prăznuiești șapte zile pentru Domnul Dumnezeu tău, în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeu tău. Să te bucuri din plin, căci Domnul Dumnezeu tău te va binecuvînta în toate roadele tale și în tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale.

16. Toți bărbații dintre voi se vor înfățișa, de trei ori pe an, înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege Domnul: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămînilor și la sărbătoarea corturilor. Nici unul nu se va înfățișa înaintea Domnului cu mîinile goale,

17. Ci fiecare după pîntina sa, potrivit binecuvîntării pe care i-a dat-o Domnul Dumnezeu tău.

18. Să pui judecători și dregători pe fiecare semînjic, în toate cetățile pe care ți le-a dat Domnul Dumnezeu tău. Ei vor judeca poporul cu judecată dreaptă.

19. Să nu răsălmăcești legea, să nu iei în seamă înfățișarea nimănu, să nu iei mită, căci mita orbêște ochii înțelepților și răstoarnă pricinile celor drepti.

20. Dreptatea, doar dreptatea s-o urmărești, pentru ca să trăiești și să intri în stăpînirea țării pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău.

21. Cînd vei zidi un altar pentru Domnul Dumnezeu tău, să nu sădești lîngă el nici un copac la care să te închini,

22. Nici să nu ridici stîlpi idolești, pe care îi urăște Domnul Dumnezeu tău.

CAP. 17

Pedeapsa pentru idolatrie. Judecătorii. Regii.

1. Să nu aduci jertfă Domnului Dumnezeului tău vreo vită sau vreo oaie care să fie vătămata sau cu vreo slăbiciune, căci ar fi hulă în fața Domnului Dumnezeului tău.

2. Dacă se va afla printre voi, în una din cetățile pe care ți le dă Domnul Dumnezeu tău, vreo bărbat sau vreo femeie care ar face ceea ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului tău, călcînd legămîntul lui,

3. Și se va duce să slujească altor dumnezei și să se închine lor, sau soareului, sau lunii, sau întregii oștiri cerești, ceea ce cu nu v-am îngăduit,

4. Atunci, de îndată ce vei lua cunoștință și vei auzi despre aceasta, să cercetezi bine. Dacă se va dovedi că într-adevăr s-a săvîrșit uriciunea aceasta în Israil,

5. Să scoți la poarta cetății pe bărbatul sau pe femeia care au săvîrșit această faptă rea și să-i ucizi aruncînd în ei cu pietre.

6. Pîntul poate fi osîndit la moarte și ucis numai pe tenciuul mărturiei a doi sau trei martori; nimeni nu va muri pe tenciuul mărturiei unui singur martor.

7. Cînd va fi omorît, martorii să fie primii care

Biblia, 1688, pag. 139, col. I

el, și mîna a tot nărodului la cea de apoi. Și veți rîdica pre cel rău
dentru voi singuri.

8. Iară se va slăbi de la tine cuvînt la judecată între mijlocul
sîngelui sîngelui, și întru mijlocul judecății judecății, și întru
pipăirea pipăirii, și întru pricea priceii, cuvinte de judecat întru
cetățile tale, și, sculîndu-te, să te sui la locul carele va alêge
Domnul Dumnezăul tău ca să să chiême numele lui acolo.

9. Și vei mêrge cătră preoți leviții, și cătră judecători carele
va fi în zilele acelea și, cercînd, vor spune judecata ție.

10. Și vei face după cuvîntul carele îți vor spune ție ceia den
locul care va alêge Domnul Dumnezăul tău ca să să chiême
numele lui acolo și să păzești foarte să faci după toate cite și să
vor tocmi ție.

11. După lêge și după judecata care vor spune ție vei face; să
nu te abați de la cuvîntul carele îți vor spune în direapta au în
stînga.

12. Și omul carele va face întru semeție ca să nu asculte pe
preotul cela ce stă a sluji pre numele Domnului Dumnezăului tău
sau pre judecătorul carele va fi în zilele acêlea, și va muri omul
acela; și vei scoate pre cel rău den Israil.

13. Și tot norodul auzind, să va spămînta și nu va mai păgîni.

14. Iară de vei întra în pămîntul carele Domnul Dumnezăul
tău dă ție cu sorți și vei moșteni pre dînsul de tot și vei lăcui
preste el și vei zice: «Pune-voiu preste mine boiaren, ca și cêlê-
lalte limbi, cêle de pemprejurul mieu.»

15. Puind să puui preste tine boiarin pre carele va alêge Dom-
nul Dumnezăul tău pre dînsul; dentru frații tăi vei pune preste
tine boiarin; nu vei putea să pui preste tine om strein boiarin,
căce nu-ți iaste frate.

16. Însă să nu îmulțească luiș caii, nice să nu întoarcă pre
norodu la Eghipte, pentru ca să nu-ș îmulțească lui caii; și
Domnul zise voao: «Să nu vă mai adaogeti să vă mai întoarceți
întru calea aceasta.»

17. Și să nu îmulțească luiș fâmei, pentru ca să nu să preme-
nească inima lui; și argint și aur să nu-ș îmulțească lui foarte.

18. Și va fi cînd va șădea pre scaunul domniei lui și-ș va scrie
lui aceasta a doao lêge întru carte de la preoții leviții.

19. Și va fi cu el și va ceti întru ca toate zilele vieții lui,
pentru ca să să învête a să tême de Domnul Dumnezăul lui, să
păzească toate poruncile acêstea și direptățile acêstea ca să le
facă,

20. Pentru ca să nu să înalțe inima lui de cătră frații lui, pentru
ca să nu iasă den porunci în direapta au în stînga, pentru ca să fie
îndelungat de ani pre domnia lui, el și fiii lui împreună cu el,
întru fiii lui Israil./

мѣрътвѣнаго вафи прѣстѣ ель, ден пѣжн стѣ о
мѣаре прѣ ель, шн мѣна апѣтн нѣрѣдѣлѣн лѣ чѣ
де апѣтн, шн вѣу рѣднѣ прѣ чѣ рѣдѣ дѣнтрѣ вѣн
ннѣрѣн. Іа рѣ сека ельвѣн дѣла тнне нѣвѣжн
ла жѣдѣкатѣ прѣ мнѣжѣнѣ ельвѣлѣн ельвѣ
лѣн, шн прѣ мнѣжѣнѣ жѣдѣкатѣн жѣдѣкатѣн
шн прѣ пнѣнѣрѣ пнѣнѣрѣн, шн прѣ прнѣнѣ
прнѣнѣ, нѣвѣнѣте де жѣдѣкатѣ прѣ рѣтѣнѣлѣ
лѣ, шн ельвѣнѣ ельвѣнѣ ельвѣнѣ ельвѣнѣ ель
лѣвѣ дѣнѣлѣ дѣнѣнѣлѣ прѣлѣ кѣстѣнѣлѣме нѣ
мѣлѣ лѣн аколѣ. Шн вѣн мѣрѣ кѣлѣ прѣ е
цн лѣнѣцн, шн кѣлѣ жѣдѣкатѣн кѣрѣе вафн
рѣлѣе ачѣлѣ, шн рѣнѣнѣлѣ вѣр ельнѣ жѣдѣнѣ
тѣ цѣе. Шн вѣн фѣче дѣлѣ нѣвѣжнѣлѣ кѣ
рѣе рѣчѣ вѣрѣ ельнѣ цѣе, чѣл дѣн аколѣ кѣ
вѣ ачѣвѣ дѣнѣлѣ дѣнѣнѣлѣ прѣлѣ кѣстѣнѣлѣме
нѣмѣлѣ лѣн аколѣ, шн ельвѣнѣнѣ фѣрѣте ельвѣ
дѣлѣ прѣ ельнѣ кѣте цнѣвѣвѣрѣ тѣкѣн цѣе
дѣ дѣлѣ лѣвѣ шн дѣлѣ жѣдѣкатѣ кѣрѣе вѣр ельнѣ
цѣе вѣн фѣче ельнѣнѣ ельвѣнѣ дѣла нѣвѣжнѣлѣ кѣ
рѣе рѣчѣ вѣрѣ ельнѣ рѣдѣнѣнѣлѣ ачѣ рѣтѣнѣлѣ
вѣ Шн ельвѣлѣ кѣрѣе вѣ фѣче прѣ ельнѣ кѣ ельнѣ
лѣнѣлѣте прѣ ельнѣлѣ, чѣла рѣстѣ ачѣлѣнѣ прѣ
нѣмѣлѣ дѣнѣлѣнѣ дѣнѣнѣлѣнѣ прѣлѣ, ель прѣ жѣ
дѣкатѣнѣлѣ кѣрѣе вафн рѣлѣе ачѣлѣ, шн вѣн
мѣрѣ ельвѣлѣ ачѣла, шн вѣн ельвѣнѣ прѣ чѣлѣ рѣ
дѣнѣ ельнѣлѣ. Шн тѣтн нѣрѣдѣлѣ дѣнѣнѣлѣ ель
вѣ ельнѣнѣнѣнѣ, шн нѣвѣ мѣн пѣрѣжнѣ
дѣ Іа рѣ де вѣн прѣ рѣ ельнѣнѣлѣ кѣрѣе дѣнѣлѣ
дѣнѣнѣлѣ прѣлѣ ачѣ ельнѣнѣ, шн вѣн мѣшѣнѣнѣ
прѣ рѣнѣлѣлѣ де тѣтн шн вѣн ачѣлѣ прѣстѣ ель
шн вѣн жѣчѣ нѣвѣнѣ прѣстѣ мнѣе вѣлѣнѣ кѣшн
чѣлѣ лѣлѣте ачѣлѣнѣ, чѣла рѣстѣ прѣжѣрѣлѣ мѣлѣ.
вѣ Пѣнѣнѣ ельнѣ прѣ ельнѣ тнне вѣлѣнѣ прѣ кѣрѣе вѣ
лѣлѣте дѣнѣлѣ дѣнѣнѣлѣ прѣлѣ прѣ рѣнѣлѣ, дѣн
прѣ фѣрѣцн тѣн вѣн пѣнѣ прѣстѣ тнне вѣлѣнѣ,
нѣвѣн пѣлѣ ельнѣ прѣстѣ тнне ельнѣ ельнѣ вѣлѣнѣ
снѣ кѣчѣ нѣчн ачѣлѣ фѣрѣте. Іа рѣ ельнѣ ельнѣлѣ
екѣ лѣнѣнѣ кѣлѣнѣ, ннѣ ельнѣ прѣ ельнѣ прѣ нѣрѣдѣ
ла ельнѣнѣ, пѣнѣнѣлѣ кѣстѣ нѣлѣ ельнѣлѣекѣ лѣнѣ
кѣлѣнѣ, шн дѣнѣлѣ ельнѣ ельнѣ ельнѣ мѣн ачѣлѣ
цнѣнѣ ельнѣнѣ прѣ ельнѣнѣ прѣлѣ кѣлѣ ачѣла.
снѣ Шн ельнѣ ельнѣлѣекѣ лѣнѣ фѣлѣнѣ, пѣнѣнѣлѣ кѣ
ельнѣнѣ прѣ ельнѣлѣнѣ ннѣма лѣнѣ, шн ачѣлѣнѣ
шн лѣчѣ ельнѣнѣ ельнѣлѣекѣ лѣнѣ фѣрѣте
шн Шн кѣфн кѣнѣлѣ вѣлѣлѣ прѣ ельнѣлѣ дѣнѣнѣ лѣ
шнш вѣ ельнѣлѣ ачѣла ачѣлѣ ельнѣ прѣ рѣлѣ
те дѣла прѣ ельнѣнѣ ельнѣнѣ. Шн вафн нѣ ель
шн вѣ чѣтн прѣ ельнѣ тѣте знѣлае кѣлѣнѣ лѣнѣ
пѣнѣнѣлѣ кѣ ельнѣ ельнѣ ельнѣлѣ де дѣнѣлѣ ель
нѣлѣ лѣнѣ, ельнѣлѣекѣ тѣте порѣнѣнѣ ачѣ
елѣ, шн дѣнѣнѣнѣ ачѣелѣ кѣ ельнѣ фѣкѣ.
пѣнѣнѣлѣ кѣ ельнѣлѣ ннѣма лѣнѣ ельнѣлѣекѣ
фѣрѣцн лѣнѣ, пѣнѣнѣлѣ кѣ ельнѣ ельнѣ ельнѣнѣнѣ
дѣнѣнѣнѣ ачѣ рѣтѣнѣлѣ, пѣнѣнѣлѣ кѣ ельнѣ ельнѣлѣ
тѣтн де лѣнѣ прѣ дѣнѣлѣ лѣнѣ ельнѣ шн
фѣнѣ лѣнѣ прѣ ельнѣ ельнѣ,
прѣлѣ фѣнѣ лѣнѣ
ельнѣлѣ.

Ms. 45

omoare pre el și mâna a tot nărodul la cea de apoi. Și veți rădica pre cel rău <dintru voi> sânurii.

8. Iar de va slăbi de la tine cuvântu la giudețu întru mijlocul sânge a sângelui, și întru giudețul giudețului, și întru pipăirea pipăirei, și întru pricea pricei, cuvinte de giudeț întru cetățile tale și sculându-te să te sui la locul carele va alge Domnul Dumnedzăul tău ca să s<ă> chieme numele lui acolo.

9. Și vei merge cătră preuții leviiți și cătră giudecătorii carele va fi întru acélea dzile și, cercându, vor spune giudețul țic.

10. Și vei face după cuvântul³ carele îi vor spune țic cea⁴ carele va alge Domnul Dumnedzăul tău ca să s<ă> chieme numele lui acolo și să păzești foarte să faci după toate câteți să vor otrăvui⁵ țic.

11. După lēgea și după giudețul carele îi vor spune țic vei face; să nu te abați de la cuvântul carele vor spune țic în dreapta au⁶ în stânga.

12. Și omul carele va face întru semeție ca să nu asculte pre preutu, pre cela ce stă a sluji pre numele Domnului Dumnedzăului tău sau giudețului carele să va face întru dzilele acélea, și va muri omul acela; și vei scoate pre cel rău dentru Israel.

13. Și tot nărodul audzindu, să va spăimânta și nu va mai păgăni încă.

14. Iar de vei intra în pământul carele Domnul Dumnedzăul tău dă țic cu sorpu și vei moșteni pre însul de tot și vei lăcui preste el și vei dzice: «Pune-voi preste mine boiarin ca și cêlălalte limbi cêle de pren-pregiurul meu.»

15. Puind să pui preste sine boiarin pre carele va alge Domnul Dumnedzăul tău pre însul; dentru frații tăi vei pune preste tine sânгур boiarin; nu vei putea să pui preste tine boiarin om străin, căce nu-ți iaste frate.

16. Încă să nu înmulțască șic cai, nice să nu întoarcă pre nărodul la Eghiptu, pentru c<ă> să nu înmulțască șic cai; și Domnul dzise voao: «Să nu mai adaogeti să vă întoarceți întru calca aceasta [încă].»

17. Și să nu înmulțască șic fânci pentru ca să nu să primească inima lui; și argintu și aur să nu înmulțască șic foarte.

18. Și va fi cându va ședea pre scaunul domnicii lui⁸ și va scrie lui aceasta a dooa lēge întru carte de la preuții leviiți.

19. Și va fi cu el și va citi întru ca toate dzilele vieții lui pentru ca să s<ă> învețe; a să tême de Domnul Dumnedzăul lui, să păzască toate porîncele acéstea și dreptățile acéstea ca să le facă pre éle.

20. Pentru ca să nu să înalțe inima lui de cătră frații lui, pentru ca să nu iasă den porânci în dreapta au în stânga, pentru ca să fie îndălungat la ani pre domnia lui, el și fiii lui împreună cu el, întru fiii lui Israel/

Ms. 4389

ucide, de-acii, pre urmă, mâniele a tot nărodu. Și să lepădați voi înșivă răul de la voi.

8. Iar de va slăbi întru tine cuvântul la judecată¹, între sânge și între alt sânge, și între o judecată și între altă judecată, și între pipăire și între altă pipăire, și între o price și între altă price, și vor fi cuvinte de judecată în cetățile tale, scoală-te și te suie în locul care va alge Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

9. Și să mergi la preoț și la leviiț și la judecătorii carii vor fi într-acéle vremi și, socotind, ei vor răspunde țic judecata.

10. Și vei face după cuvântul ce-ț vor răspunde ei den locul care-ț va alge Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

11. Și foarte să păzești să faci toate câte-ți se-au pus țic în lēge și den lēgea carea vor porânci ei țic să faci; tu să nu te dai în laturi de cuvântul ce-ț vor zice, nici spre dreapta, nici spre stânga.

12. Omul carele nu vă băga seamă și nu va asculta pre preotul carele stă de slujaște în numele Domnului Dumnezeului tău sau pre judecătorul care va fi într-acca vreme, să moară omul acela; și vei scoate răul den Israel².

13. Și auzind tot nărodul, se va tême și după acélea nu vor mai face păgănie.

14. Iar deca vei intra în țara carea o va da țic Domnul Dumnezeul tău întru moștinare și o vei lua și te vei sălășlui într-ânsa și vei zice: «Să puiu mic boiar ca și alte limbi care sînt înprejurul meu.»

15. Să pui boiari pre cine va alge Domnul Dumnezeul tău; dentre frații tăi să pui boiar, iar să nu pui boiar preste tine om străin care nu iaste frate al tău³.

16. Să-ș înmulțască caii și să întoarcă nărodul în Eghipte, ce să nu-ș mulțască caii, că Domnul Dumnezeu au zis voao: «După aceasta să nu mai adaogeti a vă întoarce înapoi.»

17. Să n-aibă muieri multe, să nu se întoarcă inima lui; și aur și argint să nu strângă lui foarte.

18. Iar după acéstea, deca va ședea pre scaunul puterii sale, să-ș scrie a dooa lēge, aceasta în cărți de la preoț și de la leviiț.

19. Și să le cetească în toate zilele vicții sale, să se învețe a se tême de Domnul Dumnezeul său și a păzi cuvintele și îndireptările lui acéstea și a le face⁴.

20. Și dă nu se trufcescă inima lui de frații lui, să nu se mute den porânci, nici spre stînga, nici spre dreapta, ca să fie ani mulți întru puterea sa, el și feciorii lui cu dânsul, întru feciorii lui Israel/

Versiunea modernă

să ridice mâna împotriva lui, apoi să ridice mâna tot poporul. Astfel vei stîrpi răul din mijlocul vostru.

8. Dacă îți va fi peste puțină să hotărăști într-o pricină de omor, de învrăjpire, de rănire sau orice altă neînțelegere care se judecă în cetatea ta, atunci să te scoli și să te duci la locul pe care îl va alge Domnul Dumnezeul tău.

9. Și să te înfățișezi înaintea preoților leviiți și a judecătorului care va fi atunci, ca să te îndrum și să-ți spună hotărîrea judecării.

10. Iar tu să te supui hotărîrii pe care o vor rosti în locul pe care îl va alege Domnul și să ai grijă să împlinștii întocmai tot ceea ce te vor îndruma ei.

11. Să urmezi legea dată de ei și hotărîrea pe care o vor rosti; să nu te abați nici în dreapta, nici în stînga de la ceea ce-ți vor spune ei.

12. Cel care va fi plin de trufie și nu va asculta nici de preotul care se află acolo ca să slujească Domnului Dumnezeului tău, nici de judecător, va trebui să moară; astfel vei stîrpi răul din Israel.

13. Cînd va auzi despre acestea, tot poporul se va înspăimînta și nu se va mai purta cu trufie.

14. După ce vei intra în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău, o vei lua în stăpînire, vei locui în ea și vei spune: «Să numim un rege peste noi, așa cum au popoarele din jurul nostru.»

15. Atunci să pui peste tine un rege pe care îl va alge Domnul Dumnezeul tău. Cel pe care îl vei pune rege peste tine trebuie să fie dintre frații tăi. Nu vei putea să pui peste tine un străin, pentru că nu-ți este frate.

16. Regele nu are voie să țină mulți cai sau să trimită oameni înapoi în Egipt ca să-și sporească numărul cailor, pentru că Domnul v-a spus: «Niciodată să nu vă mai întoarceți pe acest drum.»

17. Să nu îți sporească numărul soțiilor, pentru ca inima sa să nu o ia razna; să nu strîngă argint și aur peste măsură.

18. Iar cînd va urca pe scaunul domnicii să pună să se scrie pentru sine, pe un sul, o copie a acestei legi, după ceea care se află la preoții leviiți.

19. Să o poarte cu sine și să citească din ea toată viața, ca să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul lui, să păzească și să împlinească toate cuvintele acestei legi precum și rînduiriile ei,

20. Pentru ca, în inima sa, să nu-i privească de sus pe frații lui și să nu se abată de la legea nici în dreapta, nici în stînga. Atunci domnia sa și a fiilor săi în Israel va dăinui ani îndelungați/

CAP 18

К А П НІ
 ѿ бл҃га прѣсвѣтаго а҃в҃у҃чнаго а҃л҃ом҃фѣ
 амѣ парте, ннче со҃р҃кх ісраиель, а҃д҃х
 чернае дмнхлхн, со҃р҃цхл асоре бо҃р мжн
 ка пре алае, іа҃рѣ со҃р҃цх нхбл҃афн а҃х
 іа҃рѣх фраціи а҃хн, дмнхл ебл со҃р҃цх а҃х
 іа҃рѣкннѣ а҃х знѣ а҃хн. Шн іа҃гаста е҃ жудеката
 прѣсвѣтаго, чѣбле дѣла нороу҃х де кптѣрѣ те а҃ че ж
 твѣхекх ж҃ртвеле, со҃рн бнцель, со҃рн оае, шн
 бѣн да брацхл прѣсвѣта҃хн шн фѣлчнае, шн бѣн
 преле. Шн іа҃рѣптѣрнае бннхлхн тѣх шн
 гр҃хлхн тѣх, шн о҃унѣтѣ де а҃емнхлхн тѣх шн
 іа҃рѣптѣра тнхдернн о҃насо҃р тале бѣн да а҃х.
 Пѣнтрѣ кп пре ебл а҃ алаеб дмнхл дмнхлхн тѣх,
 де тале фѣамрнае тале а҃ста҃рѣ іа҃нннѣт дмнх
 лхн дмнхлхн тѣх, ка стѣ сал҃жаскѣ, шн стѣ
 влѣбкѣ прѣ нхмеле дмнхлхн ебл шн фнїи а҃хн
 іа҃рѣоате знаеае. Іа҃рѣ де ба бѣнн а҃в҃у҃члхн де
 прѣ о҃у҃на дѣн чѣптѣчнае бо а҃стѣре, дѣнтрѣ тѣсцн
 фнїи а҃хн ісраиель, о҃у҃нде ебл немерннѣше а҃хпѣ
 кхм похтѣше е҃хфлѣтхл а҃хн, алааскхл кареле
 ба а҃лѣце дмнхл. Шн ба сал҃жн кхнхмеле
 дмнхлхн дмнхлхн а҃хн ка шн тѣсцн фраціи
 а҃хн а҃в҃у҃цнн, те а҃ че стл҃х а҃лоа іа҃нннѣт дмнх
 лхн. Парте іа҃рѣрннѣтѣ ба мжннл а҃фартѣ де
 вѣзартѣ тѣ де мошеіе. Іа҃рѣ де бѣн іа҃рѣ іа҃рѣ
 мжннѣл кареле дмнхл дмнхлхн тѣх а҃лѣце,
 стѣхлте іа҃рѣен а҃фартѣ а҃хпѣ о҃у҃р҃чнннае дмнн
 асоре а҃челора. Стѣхлте а҃фале іа҃рѣх тнне кх
 рѣцннхл прѣ фнл а҃хн сал҃ прѣ фл҃та а҃хн кхфнн,
 вѣр҃жннѣ вѣр҃жѣ шн дѣскжннѣ шн вѣр҃жннѣ
 фѣр҃мекѣтѣсѣрн. Кжннѣжннѣ вѣр҃жѣ грѣнѣ
 дѣн пжнннѣ, шн кѣвѣжннѣ іа҃рѣмне шн іа҃рѣ
 бжннѣ мѣр҃цнн. Пѣнтрѣ кп іа҃рѣе ежжѣтѣ
 дмнхлхн дмнхлхн тѣх, тоѣт кареле фале а҃
 чѣстѣ, кп пѣнтрѣ ежжѣтеле а҃чѣстѣ дмнхл
 дмнхлхн тѣх ба е҃р҃па прѣ ен дѣнѣтѣрѣ фале
 та. Де стѣвѣшннѣтѣ стѣфнн іа҃нннѣт дмнх
 лхн дмнхлхн тѣх. Пѣнтрѣ кп а҃ннбнае
 а҃чѣстѣ прѣ кареле тѣ мѣшенѣшн де тѣсѣт пѣ а҃х
 шнн, а҃чѣшѣ вѣр҃жнн шн дѣскжннѣче вѣр҃ а҃хн,
 іа҃рѣ чѣе нх а҃ша чѣхл іа҃рѣт дмнхл дмнхлхн тѣх.
 Пророкх дѣнтрѣ фраціи тѣхн камнне бар҃жннл чѣе
 дмнхл дмнхлхн тѣх, де а҃жнѣл стѣ а҃нхл҃тач
 а҃хпѣ тоате. Кжте а҃н чѣршѣтѣ дѣла дмнх
 дмнхлхн тѣх а҃а хорнѣк а҃зїса а҃ахнѣрнн
 зннжннѣ нхбѣм а҃аасѣе а҃ а҃хн галахл дмнхлхн
 дмнхлхн нѣстѣрѣ, шн фокхл а҃чѣстѣ маре нхл
 бѣм мѣн вѣдѣт ннчн бѣм мѣрн. Шн знсе
 дмнхлхн нѣтѣрѣ мнне днѣрннѣт, тоате кжте а҃х
 грѣннѣтѣ. Пророкѣ бѣм е҃кхл а҃сѣр дѣн мнжл нѣ
 кхл фрацннѣм а҃орѣ кашн тнне, шн бѣм да кѣвжн
 тѣхл мѣтѣх іа҃рѣстѣхл а҃хн. Шн ка грнн асоре а҃х
 пѣ кхл бѣм пор҃вннн а҃хн. Шн сѣмхл а҃челл
 каре нхл ба а҃нхл҃тачл кѣвжннѣл а҃хн кжте ба грнн
 пророкхл прѣнхмеле мѣтѣх, е҃х бѣм нхѣжннн дѣн
 тѣх а҃жннѣл. Фѣртѣ нхман пророкхл кареле
 ба пѣгпнн стѣ грѣннѣкѣ прѣ нхмеле мѣтѣх кх
 бжннѣл, кареле нѣм пор҃вннннн а҃хн стѣ грѣннѣкѣ,
 шн

1. Nu va fi preoților leviților la tot feliul parte, nice sorțu cu Israil; aducerile Domnului, sorțul lor, vor mânca pre êle.
2. Iară sorțu nu va fi lui întru frații lui. Domnul, el sorțu lui, în ce chip au zis lui.
3. Și aceasta e judecata preoților: cêle de la norodu, de câtră ceia ce jîrtvuiescu jîrtvele, ori vițel, ori oaie, și vei da brațul preotului, și fâlcile și ventrele.
4. Și începăturile vinului tău, și grîului tău, și untdelemnului tău și începătura tunderii oilor tale vei da lui,
5. Pentru că pre el au ales Domnul Dumnezăul tău, den toate feliurile tale, a starea înaintea Domnului Dumnezăului tău, ca să slujască și să blagoslovească pre numele Domnului, el și fiii lui, în toate zilele.
6. Iară de va veni levitul dentru una den cetățile voastre, dentru toți fiii lui Israil, unde el nememicêște după cum pohtêște sufletul lui, la locul carele va alêge Domnul,
7. Și va sluji cu numele Domnului Dumnezăului lui ca și toți frații lui leviți, ceia ce stau acolo înaintea Domnului,
8. Parte împărțită va mânca, afară den vînzarea cea de moșie.
9. Iară de vei întra în pămîntul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție, să nu te înveți a face după urăciunile limbilor acelora.
10. Să nu să afle întru tine curățindu pre fiul lui sau pre fata lui cu foc, vrăjind vrajă și descîntînd și vrăjind fermăcători,
11. Cîntîndu vrajă, grăind den pîntice și căutînd în sême și întrebînd morții,
12. Pentru că iaste scîrbă Domnului Dumnezăului tău tot carele face acêstea; că pentru scîrbele acêstea Domnul Dumnezăul tău va surpa pre ei de câtră fața ta.
13. Desăvîrșit să fii înaintea Domnului Dumnezăului tău.
14. Pentru că limbile acêstea pre carele tu moștenesci de tot pre dînșii, acêstea vrăji și descîntece vor auzi, iară ție nu așa ți-au dat Domnul Dumnezăul tău.
15. Prorocu dentru frații tăi ca mine va rîdica ție Domnul Dumnezăul tău; de dînșul să ascultați după toate.
16. Cîte ai cerșut de la Domnul Dumnezăul tău la Horiv, în ziua adunării, zicînd: «Nu vom adaoge a auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru și focul acest mare nu-l vom mai vedea, nici vom muri.»
17. Și zise Domnul câtră mine: «Dirept toate cîte au grăit.
18. Proroc voiu scula lor den mijlocul fraților lor ca și tine și voiu da cuvîntul meu în rostul lui și va grăi lor după cum voiu porunci lui.
19. Și omul acela care nu va asculta cuvîntul lui cîte va grăi prorocul pre numele meu, eu voiu izbîndi dentru dînșul.
20. Fără numai prorocul carele va păgîni să grăiască pre numele meu cuvîntu carele n-am poruncit lui să grăiască/ și cîte

Ms. 45

CAP 18

1. Nu va fi preuților levijilor la tot feliul parte, nice sorpu cu Israil; aducerile Domnului sorful lor vor mânca pre êle.

2. Iar sorpu nu va fi lui întru frații lui. Domnul, el sorpu lui, în ce chip au dzis lui.

3. Și acesta-i giudețul preuților cêle de la nãrodu de câtrã ceia ce jirtviescu jirtvele ori vițãl, ori oaie, și va da brațul preutului, și fãlcile și vintrele.

4. Și începãturile vinului tãu, și grãului tãu, și untdelemnului tãu și începãtura <tunderii>¹ oilor tale vei da lui,

5. Pentru cã pre el au ales Domnul Dumnezeu tãu, denru toate feliurile tale, a starea înaintea Domnului Dumnezeu tãu sã slujascã și sã blagoslovescã pre numele Domnului, el și fiii lui, toate dzilele [întru fiii lui Israil]².

6. Iar de va veni levitul dentru una a cetãților voastre denru toți fiii lui Israil, unde el nemericește dupã cum poftêste sufletul lui, la locul carele va alge Domnul,

7. Și va sluji numelui Dumnezeului lui ca și toți frații lui levijii, ceia ce stau acolo înaintea Domnului [Dumnezeului tãu]³.

8. Pute împãrțitã va mânca, afarã den vãnzarea cea de pre moșie.

9. Iar sã vei întra în pãmântul carele Domnul Dumnezeu dã ție, sã nu te înveți a face dupã uriciunea limbilor acelorã.

10. Sã nu sã afle întru tine curãjindu pre fiul lui sau pre fata lui cu foc, vrãjindu vraja și dãscãntãndu-sã și vrãjindu fãrmãcãtor,

11. Cãntãndu cãntare, grãindu den pãntece și cãutãndu în semne și întrebãndu morții,

12. Pentru cã iaste uriciune Domnului Dumnezeu tãu tot carele face acêstea; cã pentru uriciunile acêstea Domnul Dumnezeu tãu va surpa pre ci de câtrã fața ta.

13. Desãvãrșit sã fie înaintea Domnului Dumnezeului tãu.

14. Pentru cã limbile acêstea pre carii tu moștenești de tot, acêstea vrãji și descãntece vor audzi, iar ție nu așa ț-au dat Domnul Dumnezeu tãu.

15. Prorec denru frații tãi ca mine va rãdica Domnul Dumnezeu tãu; de el sã audziți.

16. Dupã toate cãte ai cerut de la Domnul Dumnezeu tãu la Horiv, în dzua adunãrii, dzicãndu: «Nu vom adaoge a audzi glasul Domnului Dumnezeului nostru și focul acestu mare nu-l vom mai vedea încã, nice vom muri.»

17. Și dzise Domnul câtrã mine: «Dreptu toate cãte au grãit.

18. Prorec voi scula lor den mijlocul fraților lor ca și tine și voi da cuvãntul meu întru rostul lui și va grãi lor dupã cum voi porãnci lor.

19. Și omul acela carele nu va asculta cuvintele lui cãte va grãi prorecul pre numele meu, eu voi izbãndi denru însul.

20. Fãr-numai prorecul carele va pãgãni sã grãiascã pre numele meu cuvãntu carele n-am porãncit lui sã grãiascã/ și cãte va grãi pre numele

Ms. 4389

CAP 18

1. Sã nu fie preuților, nici levijilor, nici-nici-uniua den neamul lor parte, nici soartã cu Israil, ce aducerile jãrtvelor Domnului sã mănãnce ei.

2. Iar soartã sã n-aibã ei întru frații lor, cã Domnul însuș iaste moștinãrea lor, cum au grãit lor.

3. Aceasta sã fie judecata proceascã de la nãrodu și de la oamenii carii vor aduce jãrtve sau den boi, sau den oi, sã dea preotului umãrul, și fãlcile și vintrele.

4. Și începãturile vinului tãu, și ale grãului tãu, și ale undelemnului tãu și începãturile tunderii oilor tale sã dai lui,

5. Cã pre dãsul au ales Domnul Dumnezeu tãu, den toatã seminția ta, sã stea înaintea Domnului Dumnezeului tãu sã slujascã și sã blagoslovescã numele Domnului, el și feciorii lui, în toate zilele.

6. Iar de va veni un levit dentru o cetate de-ale tale, denru ale tuturor feciorilor lui Israil, unde lãcuiește el și va vrea sã meargã la locul care au ales Domnul,

7. Sã slujascã numelui Domnului Dumnezeului vostru, ca și toți frații lui, levijii, carei vor sta acolo înaintea Domnului,

8. Partea cea usebitã sã mănãnce ca și ceialalț, afarã de vãnzarea cea den moșie.

9. Iar deaca vei întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeu, sã pãzești sã nu începi a face dupã urãciunile acelor țãrã.

10. Sã nu se afle întru tine arzãnd feciorul tãu sau fata ta în foc, vrãjind vrãj și fãrmecãnd farmece.

11 [10]. Și dãscãntãnd dãscãntece [11] și vrãjind în pãntece și cãntãnd cãntare și întrebãnd morții¹,

12. Cã iaste urãt Domnului Dumnezeului tãu tot carele va face urãciunea acasta; cã pentru urãciunile acêstea îi va pierde Domnul Dumnezeu tãu denaintea fetei tale².

13. Și sã fii fãrã de vinã înaintea Domnului Dumnezeului tãu.

14. Iar cu limbile acêstea sã nu te pãrtășãști, cã acêstea ascultã vrãjile și farmecele, iar ție n-au dat așa Domnul Dumnezeu tãu.

15. Prorec va rãdica voaã Domnul Dumnezeu tãu den mijlocul fraților tãi; pre acela ca și pre mine sã-l ascultã³.

16. Toate cãte ai cerut la Domnul Dumnezeu tãu în Horiv, în zioa chemãrii, dzicãnd: «De acum nu vom mai adaoge a mai auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru, nici sã mai vedem acest foc mare, ca nu cumva sã murim.»

17. Și zice Domnul câtrã mine: «Dirẽpte sãnt toate cãte au grãit.

18. Prorec voi rãdica lor dentre frații lor ca și pre tine și voi da cuvãntul meu în gura lui și va grãi lor cum voi porãnci lui.

19. Și omul acela carele nu va asculta cuvintele lui cãte va grãi prorecul în numele meu, eu voi izbãndi de la dãsul.

20. Fãrã numai cãte va pãgãni sã grãiascã prorecul în numele meu, și eu sã nu-i fi porãncit de-a le grãi/ ce care prorec va grãi în numele altor

Versiunea modernã

CAP. 18

Drepturile preuților. Vrãjitori și prooroci:

1. Preoții leviti, întreaga seminție a lui Levi, sã nu aibã partea lor de pãmânt și nici altã moștenire în Israel; aceștia se vor hrãni din jertfele aduse Domnului și din moștenirea lui.

2. Ei nu vor avea moștenire precum frații lor. Domnul însuși este moștenirea lor, așa cum le-a spus.

3. Iată care va fi dreptul preoților de la popor: cei ce vor aduce o jertfã: fie bou, fie miel, sã dea preotului spada, fãlcile și pãntecele.

4. Sã îi dai, deasemenea, pãrga grãului, a vinului și untdelemnului tãu, ca și lina de la prima tunsoare a oilor tale,

5. Cãci Domnul Dumnezeu tãu l-a ales pe el, dintre toate semințiile tale, ca sã stea înaintea Domnului Dumnezeului tãu și sã slujascã în numele Domnului, el și fiii lui, pentru totdeauna.

6. Dacă vreun levit, care trăiește ca pãbeag în oricare din cetãțile tale de pe întreg cuprinsul Israelului, vine dupã dorința sufletului sãu, la locul ales de Domnul,

7. Și va sluji în numele Domnului Dumnezeului lui, ca toți frații lui leviti care stau acolo înaintea Domnului,

8. Atunci partea sa de hranã va fi la fel ca și a celorlalți, fãrã sã se ținã seama de ceea ce are din vãnzarea bunurilor pãrintești.

9. Când vei intra în țara pe care ți-o dã Domnul Dumnezeu tãu, sã nu te deprinzi a face uriciunile acelor popoare.

10. Sã nu se gãseascã nimeni printre voi care sã treacã prin foc pe fiul sau pe fiica sa, sã facã vrãji, sã prezicã, sã ghiceascã, sã facã farmece.

11. Nici sã rosteascã descãntece, sã cheme duhurile, sã tãlmãcescã semnele sau sã întrebã morții,

12. Toți cei care fac aceste lucruri sãnt spurcați înaintea Domnului și, din pricina acestor uriciuni, Domnul Dumnezeu tãu îi va izgoni dinaintea ta.

13. Tu sã rãmii cu desãvãrșire în slujba Domnului Dumnezeului tãu.

14. Cãci popoarele acêstea, pe care tu le dezmoștenești, ascultã de vrãjitori și de ghicitori, dar ție nu ți-a fost dat de Domnul Dumnezeu tãu sã faci așa.

15. Domnul Dumnezeu tãu va ridica pentru tine, dintre frații tãi, un prooroc ca mine; sã ascultați de el.

16. Tocmai acest lucru l-ai cerut tu de la Domnul Dumnezeu tãu, la Horeb, în ziua adunãrii, când ai zis: «Sã nu mai auzim glasul Domnului Dumnezeului nostru și sã nu mai vedem focul acesta mare, ca sã nu murim.»

17. Atunci Domnul mi-a spus: «Au dreptate în tot ce spun.»

18. Voi ridica pentru ei, din mijlocul fraților lor, un profet ca tine și voi pune cuvintele mele în gura lui, iar el le va vorbi tot ce îi voi porunci eu.

19. Dacă cineva nu va asculta cuvintele pe care le va rosti proorocul în numele meu, atunci îi voi cere eu însuși socotealã.

20. Dar dacã un prooroc va îndrãzni sã spunã în numele meu vreun cuvãnt pe care nu i-am poruncit sã-l rosteascã/ și dacã vorbește în numele altor

PM

ши кжте ба грѣи прѣнѣмеле алтсѣрѣ дмнзѣн ба
 мѣрн прѣрѣкхал ачѣла . Пѣрѣ дѣвѣн зичѣ ꙗ
 прѣлннма тѣ кхлм вѣмѣ кхнѣоше кхвжнтхл ка
 реде лх грѣнтѣ дмнхл . Кжте ба грѣи про
 рѣкхл прѣнѣмеле дмнхлхл шн нхсѣка фѣче кх
 вжнтхл шн нхсѣка тѣмплл кхвжнтхл ачѣла
 карееле нах грѣнтѣ дмнхлхл прѣл пѣгжнтѣтѣл
 грѣнтѣ прѣрѣкхл ачѣла стѣнхлхл цннѣц дѣрѣнѣв .

К А П О I

Крѣ дѣба пѣрѣ дмнхлхл дмнзѣлхл тѣлх
 анмѣнае каре дмнзѣлхл тѣлх дѣцѣе
 пѣмжнтхлхл лор шн кѣн мощенн прѣ дѣн
 шнн дѣтѣтѣ , шн кѣн лѣкхлн прѣрѣл чѣтѣ
 цнае лор шн рѣсѣеле асѣрѣ . Трѣн
 чѣтѣцѣ кѣн сѣсѣн цѣе рѣмнжлѣкхлхл пѣмжнтхлхл
 тѣлх , карееле дмнхлхл дмнзѣлхл тѣлх дѣцѣе .
 Сѣкотѣще тѣлх калѣ шн кѣн прѣрѣцн прѣрѣн пѣрѣцн
 хотѣрѣле пѣмжнтхлхл тѣлх , прѣ карееле прѣрѣле
 цѣе дѣтѣтѣ дмнхлхл дмнзѣлхл тѣлх , шн ба фн
 лѣколѣ сѣкѣрѣле ла тѣтѣ оуѣнгашхлхл . Шн ачѣ
 стѣла ка фн порѣнѣа оуѣнгашхлхл карееле ба фѣцн
 лѣколѣ шн ба трѣнн карееле ба оуѣнде прѣ апроапееле
 стѣлх фѣрѣрѣ дѣвѣе , шн ачѣстѣа не оуѣрѣмѣл прѣрѣл мѣ
 наннѣте дѣрѣн шн ман наннѣте дѣ алааѣта ерн .
 Шн чнне ба прѣрѣ прѣрѣднѣтѣ кхл апроапееле стѣлх ла
 ко рѣрѣ стѣ ачѣднне лѣфѣмне , шн стѣла лѣгн мжнлхлн
 кхлтопорѣлхл тѣлхлхл чѣтѣае лѣмнхлхл , шн кѣвжнтхлхл
 фѣрѣрѣлхл дѣн лѣмнхлхл , стѣла немерн прѣ тѣла дѣ апро
 пееле лхл шн ба мѣрн , стѣла ачѣстѣлхл нхлн жѣрѣка
 тѣ дѣ моарѣте кѣчн нхл оуѣрѣл прѣ дѣнѣхлхл ман
 наннѣте дѣ ерн шн дѣ алааѣта ерн . Пѣнтрѣлхл
 ачѣла стѣ цѣе порѣнѣекхлхл кхвжнтхлхл ачѣстѣа знѣкжн
 нхл , трѣн чѣтѣцн стѣ сѣсѣцн цѣе . Пѣрѣ дѣ
 ба лѣрѣцн дмнхлхл дмнзѣлхлхл тѣлх хотѣрѣле тѣлае
 рѣкннлхл сѣлх жѣрѣл прѣрѣннцнларѣ тѣнн , шнцѣ ба рѣ
 дмнхлхл тѣтѣ пѣмжнтхлхл карееле лхл знѣе стѣрѣ пѣ
 рннцнларѣ тѣнн . Дѣкѣн лѣкхллѣта стѣфѣчн тѣла
 тѣе порѣнѣнае ачѣстѣлхл кжте стѣ порѣнѣекхлхл цѣе асѣ
 тѣрѣн стѣ нѣсѣн прѣ дмнхлхл дмнзѣлхл тѣлх , стѣ
 мѣрѣн прѣрѣл тѣлае кѣнае лхл прѣ тѣлае знѣае шн
 кѣн ачѣсѣе цѣе прѣ трѣн чѣтѣцн , кѣтрѣрѣ ачѣ
 стѣ трѣн . Шн нхсѣка вѣрѣсѣлхлхл невинѣвалѣтѣ
 прѣмжнтхлхл тѣлх карееле дмнхлхл дмнзѣлхл тѣлх
 дѣ цѣе кхлсѣрѣцѣлхл , шн нхл ба фн прѣрѣл тнне вннѣвалѣтѣ
 дѣ сѣжнѣе . Пѣрѣ дѣ ба фн прѣрѣл тнне сѣмѣ оуѣ
 рѣнѣлхл прѣ апроапееле стѣлх , шн ба пѣжнн прѣ дѣн
 сѣлх , шн стѣла рѣднѣка лѣсѣрѣ лхл шннѣла оуѣнде
 сѣфѣлѣтхлхл лхл , шн ба мѣрн шн ба фѣцн ла оуѣна
 дѣн чѣтѣцнае ачѣстѣлхл . Шн вѣрѣ трѣннѣте вѣ
 трѣннѣлхл чѣтѣцн лхл , шн вѣрѣ лхл прѣ сѣлх дѣ
 лѣколѣ шнлхл кѣрѣ дѣ рѣмжннѣае тѣлѣра чѣстѣ рѣ дѣсѣкхлхл
 нхл сѣжнѣае шн ба мѣрн . Стѣнѣстѣ вѣрѣ сѣкнл
 тѣлх прѣ сѣлх , шн кѣн кѣрѣцн сѣжнѣае тѣлх невинѣвалѣтѣ

Biblia, 1688, pag. 140, col. I

va grăi pre numele altor dumnezei, va muri prorocul acela.»

21. Iară de vei zice întru inima ta: «Cum vom cunoaște cuvîntul carele au grăit Domnul?»

22. Cîte va grăi prorocul pre numele Domnului și nu se va face cuvîntul și nu să va tîmpla cuvîntul acesta carele n-au grăit Domnul, întru păgînătate au grăit prorocul acela. Să nu vă țineț de dînsul.

CAP 19

1. Iară de va piêrde Domnul Dumnezeuul tău limbile care Dumnezeuul tău dă ție pămîntul lor și vei moșteni pre dînsii de tot și vei lăcui întru cetățîile lor și în casele lor,

2. Trei cetăț vei osebi ție în mijlocul pămîntului tău, carele Domnul Dumnezeuul tău dă ție.

3. Socotește tu calea și vei împărți în trei părți hotarële pămîntului tău, pre carele împarte ție de tot Domnul Dumnezeuul tău. Și va fi acolo scăpare la tot ucigașul.

4. Și aceasta va fi porunca ucigașului carele va fugi acolo și va trăi, carele va ucide pre aproapele său fără de voie și acesta neurând pre el mai nainte de ieri și mai nainte de alaltaieri.

5. Și cine va întra împreună cu aproapele său la codru să adune lîmne și să va lovi mîna lui cu toporul celuiia ce taie lemnul și, căzîndu fierul den lemnu, să va nemeri pre cela de aproapele lui și va muri, acesta va fugi la una den cetățîile acêstea și va trăi.

6. Pentru ca să nu gonească cela ce e rudă singelui pre urmă celuiia ce au omorît, căci s-au înfierbîntat cu inema lui, și-l va ajunge pre el, de va fi mai îndelungată calea lui, și-i va omorî sufletul lui și va muri, și acestuia nu-i e judecată de moarte, căci nu-l urîia pre dînsul mai nainte de ieri și de alaltaieri.

7. Pentru aceea eu ție poruncescu cuvîntul acesta zicîndu: «Trei cetățî să osibești ție.»

8. Iară de va lărgi Domnul Dumnezeuul tău hotarële tale, în ce chip s-au jurat părinților tăi, și-ț va da Domnul tot pămîntul carele au zis să dea părinților tăi,

9. De vei asculta să faci toate poruncile acêstea cîte eu poruncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, să mergi întru toate căile lui în toate zilele, și vei adaoge ție încă cetățî cătră acêste trei.

10. Și nu să va vărsa sînge nevinovat în pămîntul tău, carele Domnul Dumnezeuul tău dă ție cu sorțu, și nu va fi întru tine vinovat de sînge.

11. Iară de va fi întru tine om urîndu pre aproapele său și va pîndi pre dînsul, și să va rădica asupra lui, și-i va ucide sufletul lui și va muri, și va fugi la una den cetățîile acêstea,

12. Și vor trimite bătrînimea cetățîii lui și vor lua pre el de acolo și-l vor da în mîinile celorla ce să rudescu cu sîngile și va muri.

13. Să nu să vêghe ochiul tău pre el; și vei curățî sîngel cel nevinovat/ întru Israil, pentru ca să fie ție bine.

Ms. 45

dumnezăi striini va muri prorocul acela.»

21. Iar să vezi zice în inima ta: «Cum voi cunoaște cuvântul carele au grăit Domnul?»

22. Câte va grăi prorocul [acela]² pre numele Domnului și nu să va face cuvântul și nu să va tâmpla acesta cuvântu carele n-au grăit Domnul, întru păgânătate au grăit prorocul acela. Să nu vă țineți de însul.

CAP 19

1. Iară de va răsiți Domnul Dumnezăul tău limbile carele Domnul Dumnezăul tău dă ție pământul lor și vei moșteni pre înși de tot și vei lăcu în cetățile lor și întru casele lor,

2. 3 cetății vei ușăbi ție întru mijlocul pământului tău, carele Domnul Dumnezău dă ție.

3. Socotește tu calea și vei împărți în 3 părți hotarale pământului tău, pre carele împarte ție Domnul Dumnezăul tău. Și va fi acolo scăpare la tot ucigașul.

4. Și aceasta va fi porinca ucigașului carele va fugi acolo și va trăi, carele va ucide pre aproapele său fără de voie și acesta neurându pre el mainte de ieri și mainte de alaltaieri.

5. Și cine va întra împreună cu aproapele său la codru ca să aduce lămne și să va lovi mâna lui cu toporul celuia ce taie lămnel și, cădzându hierul den lemnu, și să va nemeri la cel de aproapele lui și va muri, acesta va fugi la una den cetățile acēstea și va trăi.

6. Pentru ca să nu gonească cela ce-i rudă singelui dennapoiia celuia ce au omorât, căce s-au înfierbântat cu inima lui, și-l va ajunge pre el, să va fi mai îndălungată calca lui, și-i va omori sufletul lui și va muri, și acestuia nu iaste judec de moarte, căce nu urăia pre însul mainte de ieri și de alaltaieri.

7. Pentru acēca cu ție porănescu cuvântul acesta dzicându: «3 cetății să ușăbești ție.»

8. Iar să va lărgi Domnul Dumnezăul tău hotarale tale, în ce chip s-au jurat părinților tăi, și-ți va da Domnul tot pământul carele au dzis să dea părinților tăi,

9. Să vei asculta să faci toate porăncele acēstea cîte cu porănescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezăul tău, să mergi întru toate căile lui toate dzilele și vei adaoge încă șic 3 cetății cătră acēste trei.

10. Și nu să va vărsa sânge nevinovat întru pământul tău, carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu, și nu va fi întru tine vinovat de sânge.

11. Iar de va fi întru tine om urînd, pre aproapele său și va aleși pre el, și să va rădica pre el, și-i va ucide sufletul lui, și va muri și va fugi la una den cetățile acēstea,

12. Și vor trimite bătrânimea cetății lui și-l vor lua pre el de acolo și-l vor da pre el în mâinile celor ce să rudescu cu «sîngele cel nevinovat»³ și va muri.

13. Să nu să vîghe ochiul tău pre el, și vei curăți sângele cel nevinovat/ dentru Israil pentru ca să și s<ca> faci ție bine.

Ms. 4389

dumnezei, să moară prorocul acela.»

21. Iar de vei zice în inima ta: «Daă cum vom putea cunoaște cuvântul care nu iaste grăit de Domnul nostru?»

22. Acest semn să aveți: orcâte va grăi prorocul acela în numele Domnului și nu se va umplea cuvântul care va grăi, acel cuvânt nu iaste de la Domnul grăit, ce întru păgânătate l-au grăit prorocul acela. Ce să nu-l lăsați viu, ce să-l ucideți.

CAP 19

1. Iară deaca va piêrde Domnul Dumnezeul tău limbile ale căora țără le va da ție și le vei moșteni și vei lăcu în cetățile lor și în casele lor,

2. Trei cetății să le usebești ție în mijlocul țării tale, carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare.

3. Și să gătești ție cale și să împarți hotarale țării tale, carea o va împărți ție Domnul Dumnezeul tău. Și să fie acolo scăparea a tot ucigașul.

4. Iară lēgea ucigașului aceasta va fi: aceluia ce va fugi acolo și va scăpa, cela ce va ucide pre vecinul său fără de voie și nu va fi avut pizmă pre dânsul mai denainte de ieri sau de alaltaieri.

5. Și cela ce va mērge cu vecinul său în pădure să aduce lămne și va aluneca mâna lui, cu săcurea tăind vreun lemn și va ieși săcurea den toporăște și va lovi pre vecinul lui și va muri acesta, să fugă într-una den cetățile acēlea și va fi viu.

6. Și să nu gonească rudeniia sângelui pre ucigaș că se va aprinde inima lui și de va fi cale lungă îl va ajunge și va ucide pre acel suflet și va muri, iar aceasta nu iaste judecată de moarte, că n-au avut pizmă pre dânsul mai nainte de ieri sau de alaltaieri.

7. Pentru-acēca porănescu ție cu astăzi cuvântul acesta: «Să-ți osibești trei cetății.»

8. Iar deaca va lărgi Domnul Dumnezeu hotarale tale, cum se-au jurat părinților tăi, și va da ție Domnul tot pământul care au zis părinților tăi că-l va da,

9. (Deaca vei asculta și vei face toate porăncele acēstea care porănescu cu ție astăzi să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și în toate zilele să umbli în toate căile lui)¹ să mai adaogi ție încă ș-alte 3 cetății cătră cēlălalte 3 cetății.

10. Ca să nu se vērse sânge nevinovat în țara ta carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare, nici să fie întru tine cei ce vor fi vinovați sângelui.

11. Iar de va fi vre un om pizmiind pre vecinul său, și va face spre dânsul meșteșug hiclean, și se va scula asupra lui de-l va ucide și va muri sufletul acela și va fugi vre-într-o cetate de acēstea²,

12. Să trimesăți bătrânii acei cetății și să-l ia de acolo și să-l dea în mâinile neamului sângelui și să-l omoară.

13. Să nu-l cruțeze ochiul tău; și vei curăți sângele cel fără de vină/ dentru Israil și va fi ție bine.

Versiunea modernă

dumnezei, atunci prorocul acela va muri.»

21. Poate vei spune în inima ta: «Cum vom putea să recunoaștem un cuvânt pe care nu l-a rostit Domnul?»

22. Dacă prorocul va vorbi în numele Domnului, iar ceea ce zice nu se împlinește și nu se adevărește, atunci este un cuvânt pe care nu l-a spus Domnul. Prorocul acela a vorbit cu o îndrăzneală nemăsurată. Să nu-ți fie teamă de el.

CAP. 19

Cetățile de adăpost pentru fugarii.
Martorii mincinoși.

1. Când Domnul Dumnezeul tău va nimici popoarele al căror pământ Domnul Dumnezeul ți-l dă drept moștenire și când te vei așeza în cetățile și în casele lor,

2. Să alegi trei cetății în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă în stăpînire.

3. Să te îngrijești de drumuri și să împarți în trei părți ținuturile țării pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă ca moștenire. Orice ucigaș poate căuta acolo scăpare.

4. Un ucigaș poate să fugă acolo și să rămână în viață, în cazul în care va omori pe aproapele său fără voce și fără să-l fi dușmănit dinainte, din zilele trecute.

5. Astfel, un om intră cu aproapele său în pădure ca să taie lemne, își ridică mâna cu toporul ca să taie un copac, sare toporul din coadă și îl nimerește pe aproapele său, care moare. Atunci el poate să fugă în una din aceste cetății și să rămână în viață.

6. Pentru ca nu cumva răzbunătorul singelui, cu inima aprinsă de mînie, să-l urmărească pe ucigaș și, dacă drumul este prea lung, să-l ajungă și să-i ia viața, cu toate că nu are dreptul să-l osîndească la moarte, căci mai înainte acesta nu fusese în dușmănie cu aproapele său.

7. De aceea îți poruncesc ca trei cetății să fie astfel deosebite de celelalte.

8. Când Domnul Dumnezeul tău va lărgi hotarele tale, așa cum a jurat părinților tăi, și-ți va da toată țara pe care a făgăduit că o va da părinților tăi,

9. Dacă vei păzi și vei împlini toate poruncile pe care ți le dau astăzi, iubind pe Domnul Dumnezeul tău și umblînd întotdeauna pe căile lui – atunci să mai adaugi încă trei cetății la celelalte trei.

10. În acest fel nu se va vărsa sânge nevinovat în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă ca moștenire, iar tu nu te vei face vinovat de vărsare de sânge.

11. Dar dacă cineva dintre voi, mînat de ură împotriva aproapelui său, îl pîndește și, năpusindu-se asupra lui, îl lovește de moarte, luîndu-i astfel viața, iar apoi fuge într-una din aceste cetății,

12. Atunci bătrînii din cetatea lui trebuie să trimită să-l aducă de acolo și să-l dea în mîmîile răzbunătorului singelui, ca să moară.

13. Să nu găsească crupare în ochii tăi; vei spăla astfel sângele nevinovat/ din Israil, iar ție îți va merge bine.

Biblia, 1688, pag. 140, col. II

прѣхъ герань, ꙗ пѣтрѣхъ кастѣѣе цѣе вѣне
 Сѣнхъ мѣцн хопѣрѣае апрѣапеахн пѣхъ каре лѣхъ
 пѣхъ пѣрннцн пѣнѣ прѣхъ мошенирѣ пѣ, каре
 пѣнѣ мошенирѣ прѣпѣмжнѣхъ каре дѣнхъ дѣне
 зѣхъ пѣхъ дѣ цѣе кѣсѣрѣхъ сѣа пѣацн. Сѣнхъ
 рѣмжѣ сѣмѣрѣхъ рѣе сѣмѣрѣхъ рѣе сѣкѣ лѣсѣпра сѣмѣ
 лѣхн дѣхъ пѣа пѣ сѣрѣмѣсѣпѣа пѣ, шн дѣхъ пѣ Гоа
 пѣе грѣшааа, шн дѣхъ пѣе пѣа пѣа пѣа, кареае
 ка пѣкѣпѣхн, прѣн рѣсѣхъ дѣа сѣа мѣрѣхъ рѣе, шн
 прѣн рѣсѣхъ дѣрѣа мѣрѣхъ рѣе ка сѣа Гоа кѣсѣжн
 пѣхъ. Дѣрѣа дѣва сѣа мѣрѣхъ рѣе не дѣрѣсѣпѣ
 лѣсѣпра сѣмѣлѣхн, зѣкѣжнѣхъ лѣсѣпра лѣхн пѣгжнѣ
 пѣа пѣ. Шн вѣрѣ сѣа лѣнѣ дѣнѣ сѣа мѣннн кѣрѣра
 лѣсѣа лѣрѣ прѣнѣ рѣнннѣ дѣннѣ лѣхн, шн рѣнннѣ пѣ
 прѣсѣцн лѣрѣ, шн рѣнннѣ пѣ жѣ дѣсѣрѣа лѣрѣ ка
 рѣнѣ вѣрѣ фн рѣнннѣ лѣчѣлѣ. Шн вѣсѣ нѣ
 рѣе зѣрѣсѣа жѣ дѣкѣсѣсѣрѣнѣ прѣ а мѣрѣхъ пѣхъ,
 шн пѣпѣ мѣрѣхъ рѣе сѣрѣжѣе лѣхъ мѣрѣхъ рѣсѣпѣ
 кѣ рѣжнѣсѣпѣа пѣ, лѣхъ пѣлѣхъ рѣ пѣрѣа фѣрѣа лѣ
 сѣхъ. Шн сѣа фѣацн лѣхн рѣкнѣ лѣхъ фн сѣа лѣннѣ
 лѣфѣе лѣсѣпра фѣрѣа лѣхн сѣхъ, шн вѣрѣ рѣ дѣннѣ рѣсѣ
 дѣннѣхъ вѣнѣ сннѣхъ рѣ. Шн чѣн рѣмѣа шн лѣхн дѣ
 сѣсѣсѣрѣ сѣрѣмжнѣа, шн нѣхъ вѣрѣ мѣа дѣа сѣа лѣннѣ
 фѣае дѣхъ пѣ нѣхъ жнѣхъ лѣчѣлѣ рѣхъ прѣхъ вѣнѣ.
 Сѣнхъ вѣрѣе Сѣа лѣхъ прѣ рѣа сѣа фѣа пѣннѣхъ сѣа
 фѣа пѣ, Ѧкн пѣннѣхъ Ѧкн, дѣннѣ пѣннѣхъ дѣннѣ
 мжнѣ пѣннѣхъ мжнѣ, пнчѣрѣ пѣннѣхъ пнчѣрѣ, дѣхъ
 пѣ кѣа ба дѣ нешннѣ хѣа пѣ апрѣапеа лѣхн сѣа лѣ
 ша вѣрѣ дѣ лѣхн.

- 14. Să nu muți hotărâle aproapei tău, care le-au pus părinții tăi întru moștenirea ta care te-ai moștenit pre pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție cu sorțul să-l paști.
- 15. Să nu rămâie o mărturie să mărturisească asupra omului după toată strămbătatea și după toată greșala și după tot păcatul carele va păcătuî pre rostul a doao mărturie și pre rostul a treia mărturie va sta tot cuvîntul.
- 16. Iară de va sta mărturie nedireaptă asupra omului zicîndu asupra lui păgînătate,
- 17. Și vor sta acci doi oameni cărora iaste lor pricea înaintea Domnului și înaintea preoților și înaintea judecătorilor carii vor fi în zilele acēlea.
- 18. Și vor cerceta judecătorii pre amăruntul; și, iată, mărturie strămbă au mărturisit, cu strămbătate au stătu împotriva fratelui său,
- 19. Și să faceți lui în ce chip au ficlenit a face asupra fratelui său și veți rîdica răul dentru voi singuri.
- 20. Și cei rămaș, auzind, se vor spămînta și nu vor mai adaoge a mai face după cuvîntul acest rău întru voi.
- 21. Să nu vĕghe ochiul tău pre el: suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mînă pentru mînă, picior pentru picior; după cum va da neștine hulă aproapei tău, așa veți da lui.

CAP 20

К а п к
 рѣ дѣвнѣ ешн лѣ рѣсѣрѣа лѣсѣпра вѣрѣжѣа
 шнаорѣ пѣнѣ, шн вѣнѣ вѣрѣа кѣа, шн нѣа вѣрѣ
 шн нѣа рѣа мѣа мѣа пѣ дѣкѣжнѣ пѣннѣ, сѣ
 нѣа пѣе мѣе ешн кѣчн дѣннѣхъ дѣннѣхъ
 пѣхъ кѣ пѣннѣ, чѣа чѣ пѣхъ сѣннѣ прѣ пѣ
 не дѣ пѣмжнѣхъ сѣрѣпѣа лѣхъ. Шн вѣа фн
 кѣа пѣвнѣ апрѣпѣа лѣ рѣсѣрѣа, шн апрѣпѣннѣхъ
 сѣе прѣсѣсѣхъ ка грѣннѣ нѣа рѣа лѣхн, шн ка зѣчѣ кѣ
 прѣ ешн. Дѣкѣлѣ пѣе израиае вѣн мѣрѣрѣе пѣсѣ
 зѣ лѣ рѣсѣрѣа, лѣсѣпра вѣрѣжѣа шнаорѣ вѣрѣннѣ нѣхъ
 сѣрѣсѣсѣкѣ нннѣа вѣа сѣрѣ нѣхъ вѣ мѣе пѣ нннѣ кѣ
 рѣрѣжнѣе пѣннѣ кѣ аѣа пѣе дѣкѣпѣрѣ фѣа лѣсѣ.
 Кѣчн дѣннѣхъ дѣннѣхъ вѣсѣрѣхъ чѣа чѣ мѣрѣрѣ рѣ
 ннннѣ пѣе вѣа сѣрѣ рѣрѣхъ кѣ вѣнѣ вѣа пѣе рѣ
 нѣ кѣ вѣнѣ прѣ вѣрѣжѣа шн вѣрѣннѣ шн ка мжнѣ
 прѣвѣнѣ. Шн вѣрѣ грѣннѣ кѣрѣрѣрѣннѣ кѣрѣрѣ нѣ
 сѣа дѣ зѣкѣжнѣхъ, кареае е Ѧмѣа чѣ лѣхъ зѣннѣ кѣа сѣ
 нѣа сѣ шн нѣсѣахъ рѣнннѣ е мѣрѣрѣ шн рѣа рѣрѣе
 лѣа кѣа лѣхн, сѣннѣ мѣа рѣе лѣ рѣсѣрѣа, шн лѣа пѣ
 Ѧмѣа вѣа дѣсѣнѣ прѣ дѣннѣа. Шн кареае е Ѧмѣа
 кареае лѣхъ сѣрѣннѣ кѣе шн нѣсѣахъ вѣхъ рѣа рѣ дѣннѣхъ
 сѣа е мѣрѣрѣ шн сѣ рѣа рѣрѣе лѣа кѣа лѣхн сѣннѣ мѣ
 рѣ рѣрѣсѣрѣа, шн лѣа пѣ Ѧмѣека вѣхъ рѣа дѣрѣжѣа.
 Шн кареае е Ѧмѣа лѣхъ кареае кѣа лѣсѣрѣннѣ кѣ мѣа рѣ
 шн нѣа лѣа пѣсѣ прѣ дѣннѣа е мѣрѣрѣ дѣсѣ рѣа
 кѣа лѣа кѣа лѣхн сѣннѣ мѣа рѣе лѣа рѣсѣрѣа, шн лѣа пѣ
 Ѧмѣа Ѧмѣа лѣа прѣ дѣннѣа. Шн вѣрѣ дѣа сѣа кѣ
 пѣрѣрѣннѣ дѣрѣннѣ кѣрѣрѣе пѣрѣсѣа шн вѣрѣ зѣчѣ каре
 ае е Ѧмѣа чѣа чѣ сѣрѣмжнѣ пѣсѣ, шн фннѣсѣа лѣ
 ннѣ

- 1. Iară de vei ieși la războiu asupra vrăjmașilor tăi și vei vedea cal și călăreț și norod mai mult decît tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezeuul tău, cu tine, cela ce te-au suit pre tine den pământul Eghiptului.
- 2. Și va fi cînd te vei apropiia la războiu și, apropiindu-se preutul, va grăi norodului.
- 3 [2]. Și va zice cătră ei: [3] «Ascultă, Izraile, voi mĕrgeți astăzi la războiu asupra vrăjmașilor voștri. Nu să slăbească inima voastră, nu vă tĕmeș, nici vă înfrîngeți, nici vă abateț de cătră fața lor.
- 4. Căci Domnul Dumnezeuul vostru, cela ce mĕrge înaintea voastră împreună cu voi, va bate împreună cu voi pre vrăjmașii voștri și va mîntui pre voi.»
- 5. Și vor grăi cărturarii cătră nărod zicînd: «Carele e omul ce au zidit casă noao și nu o au înnoit meargă și întoarcă-se la casa lui, să nu moară la războiu, și alt om va înnoi pre dînsa.
- 6. Și carele e omul care au sădit vie și nu s-au bucurat dentr-însa meargă și să întoarcă la casa lui, să nu moară în războiu, și alt om se va bucura dentr-însa.
- 7. Și carele e omul care s-au logodit cu muiere și n-au luat-o pre dînsa. Meargă de se întoarcă la casa lui, să nu moară la războiu, și alt om o va lua pre dînsa.»
- 8. Și vor adaoge cărturarii a grăi cătră nărod și vor zice: «Carele e omul cel ce se spămîntează și fricos la/ inimă,

Ms. 45

14. Să nu înmuți hotărâle aproapelui tău, carele au pus părinții tăi întru moștenirea ta carea te-ai moștenit pre pământul care Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu să împarți pre el.

15. Să nu rămăie un martur să mărturisască asupra omului după toată strămbătatea și după toată greșeala și după tot păcatul carele va păcătui, pre rostul a dooa mărturii și pre rostul a trei mărturii va sta tot cuvântul.

16. Iar de va sta mărturie minciunoasă asupra oamenilor dzicându asupra lui păgânătate,

17. Și vor sta acci 2 oameni căroro iaste înaintea Domnului și înaintea preuților și înaintea judecătorilor carei vor fi întru dzilele aceleia.

18. Și vor cerceta judecătorii pre amănuntul; și iată, mărturie strămbă au mărturisit, cu strămbătatea au stătut împotriva fratelui său,

19. Și să faceți lui în ce chip au viclenit a face asupra fratelui lui și veți rădica răul dentru voi sănguri.

20. Și cei rămași, audzindu, să vor spământa și nu vor mai adaoage încă a face după cuvântul acestu rău întru voi.

21. Să nu vêghe ochiul tău pre el: suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, picior pentru picior; după cum va da neștine prihană aproapelui său, așa veți da lui.

CAP 20

1. Iară de vei ieși a război asupra neprietenilor tăi și vei vedea cal și călărețu-i și nărodu mai mult decât tine, să nu te temi pentru ei, căce Domnul Dumnezăul tău, cu tine, cela ce te-au suit pre tine den pământul Eghiptului.

2. Și va fi cându te vei apropiia a război, și, apropiindu-să preutul, va grăi nărodului.

3 [2]. Și va dzice cătră ei: [3] «Ascultă-mă, Israil, voi mârgeți astăzi a război asupra neprietenilor voștri. Nu să slobonogească inima voastră, nu vă têmeți, nice vă înfrângeți, nice vă abateți de cătră fața lor.

4. Căce Domnul Dumnezăul vostru, cela ce mârge înaintea voastră împreună cu voi, va bate împreună pre neprietenii voștri și va mântui pre voi.»

5. Și vor grăi cărturarii cătră nărodu dzicîndu: «Carele-i omul cela ce au zidit casă noao și n-au înnoitu-o pre ea mârge și întoarcă-să la casa lui, să nu moară a război și altu om o va înnoi pre însă.»

6. Și carele-i omul carele și-au răsădit vie și nu s-au bucurat dentru ea mârge și să întoarcă la casa lui să nu moară întru război și om altul să va bucura dentru ea.

7. Și carele-i omul carele și-au logodit muiere și n-au bucurat dentru ea mârge și să întoarcă la casa lui, să nu moară a război și altul o va lua pre însă.»

8. Și vor adaoage cărturarii a grăi cătră nărodu și vor dzice: «Care-i omul cela ce să spământădză și fricos la/ inimă, mârge și să întoarcă la casa lui,

Ms. 4389

14. Și să nu muți hotărâle vecinului tău, care le-au pus părinții tăi întru moștia ta în carea te-ai sălășluit în țara carea o au dat ție Domnul Dumnezăul tău³.

15. Să nu mărturisească numai o mărturie asupra omului pentru fieștece vină și pentru fieștece greșală ce va greși, ce după gura a dooa sau a trei mărturii să stea tot cuvântul.

16. Iar de se va scula mărturie minciunoasă asupra omului și va grăi asupra lui năpaste,

17. Să stea oamenii amândoi cea și căroro iaste năpasta înaintea Domnului și înaintea preotului și a judecătoriuului care va fi într-acea vreme.

18. Și să-i ispitească judecătoriuul cu de-adinsul; deci de va fi mărturia minciunoasă ceea ce au mărturisit spre vecinul lui,

19. Să se facă lui cum au gândit el să facă fratelui său și se va dăzlupi răutatea dentre voi⁴.

20. Ca auzind ș-alții să se teamă și de-acii să nu mai adaugă a face acest cuvînt rău întru voi.

21. Să nu-l cruțeze ochiul tău, ce suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mînă pentru mînă, picior pentru picior, oricine cum va face vecinului său așa să se plătească și lui.

CAP 20

1. Iară de vei ieși a război spre vrăjmașii tăi și vei vedea oameni călări și cai și nărod mai mult decât tine, să nu te temi de dănsii, că Domnul Dumnezăul tău, carele te-au scos den țara Eghiptului, iaste cu tine.

2. Și deaca te vei ap[ro]piia de război să ias[er] preutul și să grăiască cătră nărod,

3 [2]. Zicînd: [3] «Ascultă, Israil, voi mârgeți astăzi a război spre vrăjmașii voștri. Ce să nu slêbească inima voastră, nici să vă têmeți, nici să vă înfricoșați, nici să vă dați în lături denaintea lor.

4. Că Domnul Dumnezăul vostru carele mârge înaintea voastră va bate război înaintea voastră spre vrăjmașii voștri și vă va mîntui.»

5. Iară cărturarii încă să grăiască cătră nărod zicînd: «Cine iaste om dentru voi care să-ș zidească casă noao și nu o au înnoit să se întoarcă și să se ducă acasă-ș, să nu moară în război și să o înnoiască altul.

6. Care om iaste care au sădit vie și nu se-au veselit de dănsa să meargă și să se întoarcă acasă-ș să nu moară a război și să se veselească alt om de dănsa.

7. Care om iaste care se-au logodit și nu și-au luat muierea să meargă și să se întoarcă acasă-ș, să nu moară în război și pre dănsa să o ia alt om.»

8. Și să mai adaoagă cărturarii și să zică: «Care om iaste fricos și cu/ inimă slabă, să meargă și să se întoarcă acasă-ș să nu înfricoșaze și inima fratelui

Versiunea modernă

14. Să nu muți hotărâle aproapelui tău, puse de strămoșii tăi în moștia pe care ai moștenit-o în țara pe care Domnul Dumnezăul tău și-o dă în stăpînire.

15. Nu ajunge mărturia unui singur martor împotriva celui care a săvîrșit vreo nedreptate sau vreo greșală sau vreun păcat de orice fel; fapta se va dovedi prin spusele a doi sau trei martori.

16. Cînd se va ridica un martor mincinos împotriva vreunui om, învinuindu-l de nelegiuire,

17. Cei doi potrivnici să se înfățișeze înaintea Domnului, înaintea preoților și a judecătorilor care vor fi în vremea aceea.

18. Judecătorii să facă o cecretare amănunțită și dacă se dovedește că martorul este mincinos și că a mărturisit strîmb împotriva fratelui său,

19. Să-i faceți ceea ce a urzit el să-i facă fratelui său; astfel veți stîrpi răul din mijlocul vostru.

20. Cînd ceilalți vor auzi despre acest lucru, se vor teme și nu vor mai săvîrși un astfel de rău între voi.

21. Să nu găsească cruțare în ochii tăi: viață pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mînă pentru mînă, picior pentru picior.

CAP. 20

Legi cu privire la război.

1. Cînd vei porni în război împotriva dușmanilor tăi și vei vedea cai și care de luptă și oameni mai mulți decît tine, să nu te temi de ei, căci Domnul Dumnezăul tău, care te-a scos din țara Egiptului, este cu tine.

2. Cînd vei fi gata de luptă, să vină preutul și să țină o cuvîntare înaintea poporului,

3. În care să spună: «Ascultă, Israil! Astăzi intrați în luptă împotriva dușmanilor voștri. Să nu vă pierdeți curajul din inimile voastre și să nu vă temeți. Fiți neînduplecați și să nu vă dați în lături din fața lor.

4. Căci pe voi vă însoțește Domnul Dumnezăul vostru, ca să lupte pentru voi împotriva dușmanilor voștri și să vă mîntuiască.»

5. Apoi să vorbească poporului dregătorii și să spună: «Cel care și-a clădit o casă nouă și nu a sfințit-o, să se întoarcă și să meargă la casa lui, ca nu cumva să moară în bătălie și să i-o sfințească altul.

6. Cel care și-a sădit o vie și nu s-a bucurat încă de roadele ei, să se întoarcă și să meargă acasă, ca nu cumva să moară în bătălie și să se bucure altul de ea.

7. Cel care s-a logodit cu o femeie și n-a luat-o încă în căsătorie, să se întoarcă și să meargă acasă, ca nu cumva să moară în bătălie și să o ia altul.»

8. La cele spuse, dregătorii să mai adauge: «Cine este fricos și slab de/ inimă, să se întoarcă și să meargă acasă, pentru ca spaima din inima lui să

Ms. 45

pentru ca să nu înfricoșește inima fratelui lui ca și inima lui.»

9. Și va fi cându vor potoli cărturarii grăindu cătră norodu și vor pune boiarii oștii înaintepovățuitori nărodului.

10. Iar de te vei apropia lîngă cetate să nu o bați pre ea, și să-i chiami cu pace.

11. Și să vor răspunde ție cu pace și vor deschide ție, va fi tot nărodul, ceia ce s-au aflat întru cetate, vor fi ție birnici și supuși ție.

12. Iar de nu vor asculta pre tine și vor face cătră tine războiu, vei ședea pregiur însă,

13. Și² o va da pre ea Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale și vei ucide toată partea bărbătească dentru ea cu ucidere de sabie,

14. Afară den muieri și den marfă și toate dobitoacele și toate câte vor fi întru cetate și toată plinirea vei prăda ție și vei mânca toată prada neprietenilor tăi den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție.

15. Așa vei face toate cetățile cîtea ce-s departe de la tine foarte, carele nu-s den cetățile limbilor acestora.

16. Nice den cetățile acêstea den carele Domnul Dumnezăul tău dă ție să moștenească pămîntul lor, să nu prindeți viu dentru înșii tot ce răsufală,

17. Ce cu anáthema să anathemisiți pre ei: pre hetheu, și pre amorreu, și pre hanancu, și pre ferezeu, și pre eveu, și pre icvuseu, și pre ghergheseu, în ce chip au porîncit ție Domnul Dumnezăul tău.

18. Pentru ca să nu vă învețe să faceți pre voi toate urăciunile lor, câte au făcut dumnezăilor lor, și veți greși înaintea Domnului Dumnezăului vostru.

19. Iar de nu vei ședea pregiur cetate dzile mai multe să o bați pre ea pentru luarea ei, să nu strici copacii ei să pui preste ele³ fier, ce dentru însul să mănânci, iar pre însul să nu-l tai; să taie omul lemnul cel den codru să între de cătră față la șanțu.

20. Iar lemnul carele știi cum nu iaste de mîncat roadă, acela să-l surpi și să-l tai și să urdzești șanțu asupra cetății carea face cătră tine războiul, pîndu-se vor închina.

CAP 21

1. Iară de să va afla rînit în pămîntul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție să moștenești cădzîndu la câmpu și nu-l știu pre cea ce l-au omorît,

2. Va ieși bătrînimia ta și judecătorii tăi și vor măsura la cetățile cîte prenegiurul stărvului,

3. Și va fi cetatea cîtea ce să apropie la stărvu și va lua bătrînimia cetății aceea giuncă den boi carea n-au lucrat și carea n-au tras jug,

4. Și vor pogori bătrînimia cetății aceea giunca la o vale năsălnică carea nu s-au lucrat, nice s-au sămănat și vor tăia vinele giuncăii în vale.

5. Și să vor apropia preuții leviiți, pentru că pre ei au ales Domnul Dumnezăul tău să stea înaintea lui și să blagoslovească pre numele lui și pre restul lor va fi toată pricea și toată apipăirea.

6. Și/ toată bătrînimia cetății aceea ceia ce să apropie

Ms. 4389

săi ca pre inima sa¹»

9. De-acii deaca vor tăcea cărturarii de-a grăi cătră nărod să puie purtători înaintea oștilor și povaje oștilor.

10. Iar de veți mîrge la vreo cetate să o bateți, tu să o întrebii cu cuvinte de pace.

11. Deci de-ți vor răspunde cu pace și-ți vor dășchide porțile cetății să fie toți oamenii dând ție bir și ascultându-te.

12. Iar de nu-ți vor pleca, ce vor face cu tine războiu tu să-i ocolești.

13. Și deaca-i va da Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale, toată partea bărbătească să uciți cu ucidere de sabie.

14. Iar numai muierile și toată avuția lor și dobitoacele lor și tot ce va fi în cetățile lor și toată agoniscula lor să robești și să mănânci tot ce ai robit de la vrăjmașii tăi că Domnul Dumnezăul tău dă ție.

15. Așa să faci tuturor vrăjmașilor tăi care-i vor fi foarte departe de tine, iar nu vor fi den cetățile aceștii țări.

16. Iar den cetățile acêstea, den carele va da ție Domnul Dumnezăul tău dentr-acêstea să nu lași viu nici un suflet,

17. Ce cu blestemare să-i blêstemi pre hethei, pre amorei, pre hananci, pre ferezei, pre evci, pre evusci și pre gherghesci, cum au porîncit ție Domnul Dumnezăul tău.

18. Ca să nu vă învețe și pre voi să faceți toate necurățiile lor care fac ei dumnezăilor lor și să greșiți înaintea Domnului Dumnezăului vostru.

19. Iar de veți ținea cetatea ocilită vreme multă și veți fi tăbărîți împrejurul ei să nu tăiați prisădirile ei puind orice fier pre dânscele, ce să măncați dentr-ânsele roadă, iar pre dânscele să nu le tăiați; lemnul cel den pădure să taie omul și să-l puie ca șanțul înaintea fetei tale.

20. Și tot lemnul care știi că nu vei mânca roadă, dentr-ânsul acela-l surpă și-l taie și tă scară pentru cetatea carea va face războiu asupra ta până ți se va închina.

CAP 21

1. Iară de se va afla om ucis zăcînd în câmp în țara carea o va da ție Domnul Dumnezăul tău și nu se va ști cine l-au ucis,

2. Să vie bătrîni și judecătorii tăi și măsore până la cetățile care vor fi împrejurul celui ucis,

3. Și ce cetate va fi mai aproape de cel ucis să ia dentr-acêtea bătrîni aceia o junice den cireadă carea n-au lucrat nici n-au tras în jug,

4. Și să o pogoară bătrîni acci cetăț într-o vale ripoasă în carea să nu fie fost sămăntură, nici arătură și să taie într-ânsa vinele junicci.

5. Și să meargă preuții și leviiți, că pre acêia i-au ales Domnul Dumnezăul tău să stea înaintea lui, și să blagoslovească numele lui și în gurile lor să fie toată pîra și toată gâlceava.

6. Și/ toți bătrîni cetății aceia carei ce se vor apropia de cel ucis să-ș spēle mîinile pre capul

Versiunea modernă

nu cuprîndă și inimile fraților săi.»

9. Apoi dregătorii vor înceta să mai vorbească mulțimii războinice și vor pune comandanți de armată în fruntea ei.

10. Cînd te vei apropia de o cetate ca să lupți împotriva ei, trimite-i mai întîi o chemare la pace.

11. Dacă îți dă un răspuns pașnic și îți deschide porțile, atunci tot poporul care se va găsi în ea să-ți dea bir și să-ți fie supus.

12. Dacă însă cetatea nu vrea pace, ei se va război cu tine, atunci să o împresori

13. Și, cînd Domnul Dumnezăul tău o va da în mîinile tale, să treci pe toți bărbaii din ea prin ascuțitul sabiei.

14. Vei putea însă să iei ca pradă femeile, copiii, vitele și tot ce se găsește în cetate, tot ce se poate jefui; să te hrănești din ceea ce ai prădat de la dușmanii tăi, din ceea ce îți dă Domnul Dumnezăul tău.

15. Așa să faci cu toate cetățile care sînt foarte departe de tine și care nu fac parte din cetățile popoarelor de aci.

16. Dar în cetățile acestor popoare, a căror țară îți-o dă ca moștenire Domnul Dumnezăul tău, să nu lași din cei prinși în viață nici o suflare,

17. Ci să-i sortești picirii pe hetuii, pe amoriți, pe canaaniti, pe fereziți, pe heviti și pe icbusiti, așa cum ți-a poruncit Domnul Dumnezăul tău.

18. Ca să nu vă învețe să faceți toate urăciunile pe care le fac ei pentru dumnezăii lor și să păcătuiți astfel împotriva Domnului Dumnezăului vostru.

19. Cînd, în timpul unui război, vei împresura o cetate mai multe zile, ca să o cucerești, să nu-i strici pomii tăindu-i cu secură; mănîncă din ei, fără ca să-i tai, căci pomii de pe cîmp nu sînt ca oamenii, ca să te năpustești asupra lor.

20. Doar copacii despre care știi că nu fac roade bune de mîncat poți să-i strici și să-i tai, ca să-ți faci întărituri împotriva cetății care se află în război cu tine, pînă cînd va fi învinsă.

CAP. 21

Ispășirea omorului săvîrșit de un necunoscut. Legi privind familia.

1. Dacă se va găsi un om ucis, zăcînd pe cîmp, în țara pe care Domnul Dumnezăul tău ți-o dă în stăpînire, și nu se știe cine l-a omorît,

2. Să iasă bătrîni și judecătorii tăi și să măsoare depărtarea dintre trupul celui ucis și cetățile din jur,

3. Ca să vadă care este cetatea cea mai apropiată de trupul celui ucis. Bătrîni din această cetate vor lua o junică ce n-a fost pusă la muncă și n-a tras la jug,

4. Apoi bătrîni acestei cetăți vor cobori junica într-o vale ripoasă, care n-a fost nici arată, nici semănată și vor frînge gîtul junicii acolo, în vale.

5. După aceea se vor apropia preuții, leviiți, căci pe ei i-a ales Domnul Dumnezăul tău ca să slujească înaintea sa și să binecuvînteze în numele lui. Cuvîntul lor este hotărîtor în orice judecată, fie că este vorba de necîntețeri, fie de răniri.

6. /Toți bătrîni din această cetate, care sînt mai

Biblia, 1688, pag. 141, col. II

stîrvu, vor spăla mîinile pre capul juncăi cei cu vinele tăiate în vale,

7 [6] Și, răspunzînd, vor zice: «Mîinile noastre n-au vărsat sîngele acesta și ochii noștri n-au văzut.

8. Milosîrd fii norodului tău, lui Israil, pre care ai mîntuit den pămîntul Eghiptului, Doamne, pentru ca să nu se facă sînge nevinovat întru norodul tău, Israil.» Și li se va ierta lor sîngele.

9. Iară tu vei rădica sîngele cel nevinovat dentru voi singuri, de veți face binele și plăcerea înaintea Domnului Dumnezăului tău.

10. Iară de vei ieși la războiu înaintea vrăjmașilor tăi și va da Domnul Dumnezău pre ci în mîinile tale și vei prăda prada lor,

11. Și vei vedea la pradă muiere frumoasă la față și-ț vei aduce aminte de ea, și o vei lua pre dînsa ție muiere,

12. Și o vei băga înlăuntru, în casa ta, și vei rade capul ei, și vei tăia unghile ei,

13. Și vei lua hainile robii de la dînsa, și va șădea în casa ta, și va plînge pre tată-său și pre mumă-sa o lună de zile; și după acêea vei întra la ea și te vei lăcu cu ea și va fi ție muiere.

14. Și va fi de nu vei vrea pre dînsa, o vei trimite slobodă, și cu vînzare nu să va vinde pre argint, să nu te lăpezi de dînsa, pentru căci o ai smerit.

15. Iară de să vor face la un om doao muieri, una dentr-însele iubită, iară alta dentr-însele urîță, și vor naște lui cea iubită și cea urîță și să va face fecior dentfiu născut acei urîte,

16. Și va fi, întru carea zi va da cu sorțu fiilor lui unêltele lui, nu va putea să facă dentfiu născut pre feciorul cej iubite, trecînd cu vederea fiul cei urîte, cel dentfiu născut.

17. Ce pre cel dentfiu-născut fecior al ceii urîte va cunoaște, să-i dea lui îndoit dentru toate cîte i se vor afla lui, căci acesta iaste începătură fiilor lui și lui să cuvine cêle dentfiu-născute.

18. Iară de va fi cuiva fecior neascultătoriu și gâlcivitoriu, neascultînd glasul părintelui său și glasul maicii lui, și ceartă pre el și nu ascultă pre ei,

19. Și prinzîndu-l părintele lui și maica lui, scoate-l-vor pre el înaintea bătrînimei cetății lui și la poarta locului lui,

20. Și vor zice oamenilor cetății lui: «Fiul nostru acesta nu ascultă și pricește și nu ascultă glasul nostru, făcînd zăloage, bețivêște.»

21. Și-l vor ucide cu pietri oamenii cetății lui și va muri. Și vei rădica pre cel rău dentru voi singuri și ceilalți, auzind, să vor spămînta.

22. Iară de să va face întru niștine greșală, judecată de moarte, și va muri și vei spînzura pre el pre lemnu,

23. Să nu doarmă trupul lui pre lemnu, ce cu îngropare îl veț îngropa în ziua acêea, căci blestemat de Dumnezău iaste tot spînzuratul pre lemnu, și să nu pîngăriți pămîntul carele

РАМА

тѣмъ спѣтржннмъ чѣтвѣци ачѣна, чѣтн чѣ спѣ
 апропѣ де спѣржѣ, бор спѣла мжннне пре катѣ
 жѣнкѣ чѣнкѣ винеае тѣмъ спѣржѣ, шн рѣспѣдѣ
 зѣндѣ бор зѣче . Мжнннеае ноастрѣ наѣ вѣр
 сатѣ сжнцѣае ачѣста, шн сѣкѣтн ноцѣрн наѣ вѣр
 Мнаѣжрѣ фѣн норѣдѣлѣн тѣмъ ахн гѣранѣ, пре
 кѣре ан мжннннѣтѣ дѣн тѣмъ мжнннѣлѣ егѣпетѣлѣн
 доамне, пенѣтрѣ ка сѣтѣ нѣсе фѣнкѣ сжнцѣ не вѣно
 вѣтѣ спѣтрѣ норѣдѣлѣ тѣмъ гѣранѣ, шн ансѣлѣ ерѣта
 лѣре сжнцѣае . Іарѣ тѣ вѣн рѣднѣка сжнцѣае
 чѣл не вѣно вѣатѣ дѣнѣтрѣ вѣн снѣгѣлѣн, дѣвѣцн фѣче
 вѣнеае шн пѣтѣчѣрѣ дѣмннѣтѣ дѣмнѣлѣн дѣмнѣтѣлѣ
 ахн тѣмъ . Іарѣ дѣвѣн ешн ла рѣзѣвѣн дѣмнн
 тѣ вѣтѣмѣашннѣтѣтѣн шн ба да дѣмнѣлѣ дѣмнѣтѣлѣ
 пре ен дѣмжнннѣае тѣла, шн вѣн прѣдѣ прѣдѣ лѣр .
 Шн вѣн вѣдѣтѣ ла прѣдѣлѣ мѣлѣре фрѣмѣлѣсѣ ла фѣлѣцѣ,
 шнѣкѣн аѣлѣче амнннѣтѣ дѣлѣ, шн сѣвѣн аѣлѣ пре
 дѣнѣса цѣе мѣлѣре . Шн сѣвѣн етѣлѣ рѣлѣдѣнѣтрѣ
 дѣнѣса тѣла, шн вѣн рѣдѣе кѣпѣлѣ ен, шн вѣн тѣмъ
 оуѣнѣнае ен . Шн вѣн аѣлѣ хѣнннѣае рѣвѣтн дѣ ла
 дѣнѣса шн ба шѣрѣтѣ дѣнѣса тѣла, шн ба пѣжнѣце пре
 тѣмъ тѣмъ шн пре мѣмѣтѣае сѣлѣнѣтѣ дѣ зѣла шн аѣ
 пѣ ачѣлѣ вѣн спѣрѣ ла лѣ шн тѣкен лѣвѣкѣн кѣ лѣ,
 шн вѣдѣн цѣе мѣлѣре . Шн вѣдѣн дѣнѣлѣвѣн вѣрѣ
 пре дѣнѣса сѣвѣн трнннѣтѣе слѣбѣдѣтѣ шн кѣ вѣжнѣдѣре
 нѣсѣба вѣндѣ пре аѣрннѣтѣ, сѣвѣнѣтѣ лѣтѣпѣзн дѣ
 дѣнѣса, пенѣтрѣ кѣчн сѣан смѣрнѣтѣ . Іарѣ дѣ
 сѣвѣрѣ фѣче ла оуѣнѣ оѣмѣ долѣсѣ мѣлѣрн, оуѣна дѣн
 тѣрѣнѣсѣае нѣнѣтѣ, нѣрѣ аѣлѣ дѣн тѣрѣнѣсѣае оуѣрѣ
 тѣ, шн бор наѣче ахн ѣтѣ вѣнѣтѣ, шн ѣтѣ оуѣрѣтѣ,
 шн сѣба фѣче фѣчѣрѣ дѣнѣтѣжн нѣсѣлѣтѣ ачѣнѣ
 рѣтѣе . Шн вѣдѣн спѣтрѣ кѣрѣтѣ зѣн ба да кѣ сѣр
 цѣ фѣнаѣрѣ ахн оуѣнѣлѣтѣае ахн нѣкѣ пѣтѣтѣ сѣ фѣ
 кѣ дѣнѣтѣжн нѣсѣлѣтѣ пре фѣчѣрѣлѣ чѣн нѣнѣтѣ трѣ
 кѣндѣ кѣ вѣрѣтѣрѣ фѣмѣлѣ чѣн оуѣрѣтѣ, чѣл дѣнѣтѣж
 нѣсѣлѣтѣ . Чѣ пре чѣл дѣнѣтѣжн нѣсѣлѣтѣ фѣ
 тѣрѣ аѣ чѣн оуѣрѣтѣ, ба кѣвоаѣче сѣнѣтѣ ахн дѣ
 дѣнѣтѣ, дѣнѣтрѣ тѣлѣе кѣжѣ нѣсѣбор аѣла ахн, кѣ
 чн ачѣнѣта вѣнѣтѣ ачѣтѣпѣтѣрѣ фѣнаѣрѣ ахн, шн ахн
 вѣнѣлѣвѣннѣе чѣлае дѣнѣтѣжн нѣсѣлѣтѣе . Іарѣ дѣ
 вѣдѣн кѣжѣае фѣчѣрѣ не аѣкѣлѣтѣтѣборн, шн гѣлѣчн
 вѣнѣтѣрѣ, не аѣкѣлѣтѣжнѣдѣ гѣлѣсѣлѣ пѣрнѣтѣахн сѣлѣ
 шн гѣлѣсѣлѣ мѣнѣтн ахн, шн чѣртѣ пре елѣ шн нѣ
 аѣкѣлѣтѣ пре ен . Шн прнѣзѣжнѣдѣлѣ тѣрннѣтѣ
 ле ахн шн мѣнѣка ахн, нѣкѣвѣтѣлѣвѣрѣ пре елѣ дѣмнн
 тѣ спѣтржнннѣмъ чѣтвѣци ахн, шн ла пѣлѣртѣ ла
 кѣлѣхн ахн . Шн бор зѣче сѣамѣннѣлѣрѣ чѣтвѣци
 ахн, фѣмѣлѣ нѣсѣтрѣлѣ ачѣсѣла нѣ аѣкѣлѣтѣтѣ шн прнѣчѣ
 цѣ, шн нѣ аѣкѣлѣтѣтѣ гѣлѣсѣлѣ нѣсѣтрѣлѣ фѣкѣжнѣдѣ
 зѣлаѣѣче вѣцнѣѣѣше . Шн аѣкѣрѣ оуѣчнѣдѣ кѣ пѣ
 трѣ, сѣамѣннѣнѣ чѣтвѣци ахн, шн ба мѣлѣн шн вѣн
 рѣднѣка пре чѣлѣ рѣлѣ дѣнѣтрѣ вѣн снѣгѣлѣн, шн чѣ
 лѣ лѣлѣцн аѣзѣнѣдѣ сѣвѣрѣ спѣмжнѣтѣ . Іарѣ дѣ
 сѣвѣлѣ фѣче спѣтрѣлѣ нѣцннѣне грѣшѣлѣтѣтѣ жѣлѣкѣтѣтѣ дѣ
 мѣлѣртѣе шн ба мѣлѣрн, шн вѣн спѣжнѣзѣра пре елѣ пре
 лѣмнѣлѣ . Сѣвѣнѣ доарѣмѣтѣ тѣрѣлѣ ахн пре лѣмнѣ
 нѣлѣ, чѣ кѣлѣ дѣгрѣпѣре дѣлѣвѣцѣ дѣгрѣпѣлѣ дѣзѣсѣла ачѣлѣ,
 нѣчннѣ вѣлѣстѣмѣатѣ дѣ дѣмнѣтѣлѣ лѣстѣе, тѣпѣтѣ спѣжнѣзѣ
 рѣтѣлѣ пре лѣмнѣлѣ, шн сѣвѣнѣ пѣжнѣтѣрнѣцн пѣмѣжн
 тѣ

Ms. 45

de stărvu vor spăla mâinele pre capul giuncăi ceia ce-i vinele tăiate în vale,

7. Și răspundându vor dzice: «Mâinele noastre n-au vărsat sângele acesta și ochii noștri n-au văzut.

8. Blându fii nărodului tău lui Israil pre carii ai mântuit den pământul Eghiptului, Doamne, pentru ca să nu să facă sânge nevinovat întru nărodul tău, Israil.» Și li să vor ierta lor sângele.

9. Iară tu vei rădica sângele cel nevinovat dentru voi sânguri, de veji face binele și plăcutul înaintea Domnului Dumnezăului tău.

10. Iar de vei ieși la război asupra neprietenilor voștri și-i va da pre ei Domnul Dumnezăul tău în mâinele tale și vei prăda prada lor,

11. Și vei vedea la pradă muiere frumoasă la față și-ți vei aduce aminte de ea și o vei lua pre însă ție muiere,

12. Și o vei băga pre însă¹ înlontru, în casa ta, și-i vei rade capul ei, și-i vei tăia unghiile ei,

13. Și vei lua hainele robimei ei de la ea și va ședeă întru casa ta și va plînge pre tată-său și pre mamă-sa o lună de dzile, și după aceea vei întra la ea și te vei lăcu cu ea și va fi ție muiere.

14. Și va fi de nu o vei vrea pre ea o vei trimite slobod pre ea și cu vândzare nu să va vinde dreptu argintu, să nu o izgonești pre însă, pentru căce ai smeritu-o pre ea².

15. Iar de să vor face la un om 2 muieri, una dentru însele iubită și una urată, și-i vor naște lui cea iubită și cea urată și să va face ficior dentăi-născut acci urate,

16. Și va fi întru care dzi va da cu sorțu fiilor lui uneltele lui, nu va putea să facă dentăi-născut pre ficiorul cei iubite trecîndu cu vederea ficiorul cei urate, cel dentăi-născut.

17. Ce pre cel dentăi-născut ficior acci urate va cunoaște să-i dea lui îndoite dentru toate câte să vor afla lui, pentru căce el iaste începătura ficiorilor lui și lui să cuvin cele dentăi-născute.

18. Iar să va fi la neștine ficior neascultător și gălcevitor, neascultându glasul părintelui său și glasul maicei lui, și-l ceartă pre el și nu-i ascultă pre ei,

19. Și prînzîndu pre el părintele lui și maica lui, îl vor scoate pre el cătră bătrănimea cetăției lui și la poarta locului,

20. Și vor dzice oamenilor cetăției lui: «Fiul nostru acesta iaste neascultător și pricêște și nu ascultă glasul nostru făcându zăloage, bețivêște.»

21. Și-l vor ucide cu pietri oamenii cetăției aceea și va muri. Și vei rădica pre cel rău dentru voi sânguri și cei rămași audzîndu, să vor spămănta.

22. Iar de să va face în vreunul greșală, giudeț de moarte și va muri spînzuratu-l [pre el]³ pre lemnu,

23. «Să nu doarmă trupul lui pre lemnu⁴, ce cu îngropare veji îngropa pre el întru dzua aceea, căce blăstămat de Dumnezău tot spînzuratu pre lemnu și să nu pângăriți pământul pre carele Domnul

Ms. 4389

apropia de cel ucis să-ș spēle mâinele pre capul juncii cei ce-i sânt vinele tăiate în vale,

7 [6] Și să zică¹: «Mâinele noastre n-au vărsat sângele acesta nici ochii noștri nu l-au văzut.

8. Ce milostiv fii, Doamne, nărodului tău, lui Israil, care l-ai scos den țara Eghiptului și nu pune sângele cel nevinovat între Israil.» oamenii tăi ce-i mântuiește de sângele acesta.

9. Și așa vei lua sângele cel nevinovat dentre tine deaca vei face cèle ce plac înaintea Domnului Dumnezăului tău.

10. Iar deaca vei ieși la războiu împotriva vrăjmașilor tăi și-i va da Domnul Dumnezău în mâinele tale și vei robi robiciune dentr-ânșii,

11. Și vei vedea în robie o muiere frumoasă și o vei îndrăgi și o vei lua să-ți fie muiere.

12. Tu să o duci la casa ta și să-i razi cosițele și să-i tai unghiile,

13. Și să o dăzbraci de hainele cèle de robie și să șază în casa ta și să plîngă pre tată-său și pre mamă-sa o lună; de-acii după aceea să întri la dânsa și să te împreuni cu ea și să-ți fie muiere.

14. Iar de o vei urî tu să o lași² să fie slobodă, iar să nu o vinzi pre bani, nici să o izgonești, că o ai smerit³.

15. De va avea un bărbat 2 muieri și-i va fi una dragă, alta urată și vor naște lui și cea dragă și cea urată și ficiorul cel dentăi născut va fi den cea urată,

16. Și va vrea să împarță avuția sa feciurilor săi să nu ia pre feciurul cei ce iaste dragă să-i fie ficior dentăi-născut în locul feciurului cei urate.

17. Ce feciurul cei urate să fie întru nașterea cea dentăi, și den toate den ce va avea să-i dea îndoi, că acela iaste începătura feciurilor lui și lui i se cade nașterea cea dentăi.

18. Iar de va naște cinevaș vreun feciur neascultătoru și pierzător și nu-i va asculta cuvântul tătăne-său și al mume-sci, ce ei îl vor învăța el nu-i va asculta,

19. Să-l ia tată-său și mamă-sa și să-l ducă înaintea bătrînilor cetăției lor și înaintea porții judecării,

20. Și să zică cătră bărbații cetăției lor: «Acest ficior al nostru iaste neascultător și pierzător și nu se pleacă cuvântului nostru, zălojînd umblă îmbătîndu-se.»

21. Și să-l ucigă bărbații cetăției accia cu pietri, să moară. Și veji lua voi înșivă răotatea de la voi și auzînd ș-aljii se vor tême.

22. Iar de va fi ori în ce greșală judocată de moarte și moartea va fi spre spînzurare de lemn,

23. Să nu pestească trupul lui pre lemn ce într-acêași zi să-l îngropați în mormânt că blestemat iaste de la Dumnezău tot ce spînzură pre lemn⁴, să nu pângărești pământul care ț-l va da Domnul

Versiunea modernă

aproape de cel ucis, își vor spăla mîinile deasupra junicii cărcia i-au frînt gîtul în vale,

7. Și vor rosti aceste cuvînte: «Mîinile noastre n-au vărsat sângele acesta și ochii noștri nu au văzut.

8. Primește, Doamne, ispășirea poporului tău, Israel, pe care l-ai mîntuit și nu lăsa acest sânge nevinovat asupra poporului tău Israel.» Și vor fi iertați de această vărsare de sânge.

9. Vei șterge astfel sângele nevinovat din mijlocul vostru, săvîrșînd ceea ce este drept în ochii Domnului.

10. Cînd vei porni la război împotriva dușmanilor tăi, Domnul Dumnezău îți va da în mîinile tale și îi vei lua în robie.

11. Dacă între robi vei vedea și o femeie frumoasă la înfățișare, pe care o vei îndrăgi, poți să o iei de soție

12. Și să o aduci în casa ta. Ai grijă să se radă pe cap, să-și taie unghiile

13. Și să-și lepede hainele din timpul robiei. Să rămînă în casa ta și să plîngă pe tatăl și pe mama ei timp de o lună. După aceea să intri la ea, să te culci cu ea și să-ți fie soție.

14. Dacă nu-ți va mai plăcea, las-o în voia ei. Să nu o vinzi însă pe argint și să nu te slujești de ea ca de o roabă, pentru că ai umilit-o.

15. Dacă un bărbat are două soții, una pe care o iubește și una pe care nu o iubește, și dacă alți cca iubită, cit și cealaltă îi vor naște copii, iar cel dintîi născut este al celei ne iubite,

16. În ziua în care își lasă averea drept moștenire fiilor săi, nu va putea să-l socotească întîi-născut pe fiul celei iubite, trecîndu-l astfel cu vederea pe fiul celei ne iubite, care este adevăratul întîi-născut.

17. Ci îl va recunoaște ca întîi-născut pe fiul celei pe care n-o iubește, căruia va trebui să-i dea parte în doita din tot ceea ce are, pentru că acesta a fost cel dintîi rod al bărbăției sale și lui i se cuvin drepturile de întîi-născut.

18. Dacă cineva are un fiu neascultător și îndărătnic, care nu ascultă de vorba tatălui și a mamei sale și, chiar dacă îl pedepsesc, tot nu se supune,

19. Atunci tatăl său și mama sa să-l înșface și să-l ducă înaintea bătrînilor cetăției, la poarta aceluia loc,

20. Și să le spună bătrînilor cetăției: «Fiul acesta al nostru este neascultător și îndărătnic, nu ascultă ce-i spunem și este risipitor și bețiv.»

21. Și toți bărbații din cetatea lui să arunce cu pietre în el, pînă va muri. Astfel vei stîrpi răul din mijlocul vostru și tot Israelul va auzi și se va teme.

22. Dacă cineva care săvîrșește o crimă este osîndit la moarte și va fi omorît și spînzurat de un copac,

23. Să nu-i lași peste noapte trupul atîmat de spînzurătoare, ci să-l îngropi în aceeași zi, căci toți cei spînzurați sînt blestemați înaintea lui Dumnezău. Să nu pângărești astfel pămîntul pe

рѣвъ

ТѢЛЪ КАРЕЛЕ ДМНѢЛЪ ДМНѢТЬХА ПЪЛЪ ДѢ ЦІЕ КЪ СОЦНЪ.
К А П К В

АѢ КЪЗЖНДЪ КИЦЕЛЪЛЪ ФРАТЕЛНЪ ПЪЛЪ, ЛЪ
 СОЛЛАЛН РІОПЪЛННДЪ ПРЕ КАЛЕ СЪЛЕ ПРІЕЧН
 КЪ БЕРѢТЬ, КЪ РТОАРТЕРЕ СЪ РТОРТИ ПРІЕ
 ЧН ЛЕ ФРАТЕЛНЪ ПЪЛЪ. ІАРЪ ДЕНЪСЕКА
 АПРОПІА ФРАТЕЛЕ ПЪЛЪ КЪЛІОЪ ПІННЕ, НИЧЕ
 РЪБЕН ШН ПРІЕ СЪЛЪ ЛЕБЕН ЯДЪНА РКАСА ТА ШН БАФН
 РПРЕХНЪ КЪ ПІННЕ, ПЪНЪ ЛЕКА ЧЕРКА ФРАТЕЛЕ ТЪ
 ШН ЛЕБЕН ДЛАЛН. АША КЕН ФАЧЕ ХИНА ЛЪН, ШН АША БЪ ФАЧЕ
 ДЪПЪ ТОЛЪ ПІЕДЪРЪ ФРАТЕЛНЪ ПЪЛЪ КЪЛІ СЕВЪР ПІА ДЪ
 ДЕЛА СЪЛЪ, ШН БЕН АФА ПРІЕ ЛЛЕ НЪБЕН ПЪПЪ СЪЛЪ
 ПРІЕЧН КЪ БЕРѢТЬ. СЪНЪ ПРІЕЧН КЪ БЕРѢТЬ
 МЪСЪРАМЪ ФРАТЕЛНЪ ПЪЛЪ, СЪЛЪ КИЦЕЛЪЛЪ ЛЪН ФІ
 НДЪ КЪЗЖНЪ ПРІЕ КАЛЕ СЪНДН ПРІЕЧН КЪ БЕРѢТЬ
 РЪДНІКЪЖА ТЪРІАЧН РПРЕХНЪ КЪ ДЖНЪЛЪ
 НЪ ВОРФН ОУНЪЛАТЕ ЛЕ СЪРЪПАДЪЛН ПРІЕ МЪЛЪРЕ,
 НИЧЕ СЪСЪ РЪРАЧЕ СЪРЪПАДЪЛЪ КЪ РЪРЪКЪМІНІТЕ
 ФЪМЕНІСЪ, ПЕНІПЪ КЪ ЛЕТЕ СЪРЪПЪ ДМНЪЛЪН
 ДМНЪТОДЪЛН ПЪЛЪ ТЪПЪ ФЪКЪЖА ДЪЧЪСЪТЪ
 ІАРЪ ДЕ БЕН РПМІННА КЪНЪ ДЕПАСЪРЕ РНАНІПЪ
 СЪРАДЪЛЪН ПЪЛЪ, РКАЛЕ ЛЪ ПРІЕ БРЕЛН КОПАЧН, СЪ
 ПРІЕ ПЪМЪЖНЪ, КЪ ПАСЪВЕН СЪЛЪ КЪ СЪЛЪ, ШН МЪ
 МА КЛОУЩЕ ПРІЕ ГОЛАШН, СЪЛЪ ПРІЕ СЪЛЪ, СЪНЪЛН
 ПРІЕ МЪМА КЪ ФІНЪ. КЪ ТРИМІНІТЕРЕ СЪТРИМІ
 ПРІЕ МЪМА, ІАРЪ КОПІІН СЪН ЛН ЦІЕ, ПЕТЪ КАСЪ
 ЦІСЪ ФАКЪ БІНЕ ЦІЕ, ШН СЪ ФІН КЪ МЪЛЪТЕ ХІАЕ.
 ІАРЪ ДЕ БЕН ЗИДН КАСЪ НОАСЪ СЪФАЧН КЪНХНЪ
 КАІІН ПЛАЕ, ШН СЪ НЪФАЧН ОУЧІАРЕ РКАСА ТА ДЪ
 БА КЪДЪ ТЕЛА ТЕ ЛЪ КЪЗЖНЪ ДЕКАЛЪ. СЪНЪ СЪ
 МЕНН БІА ПІА ДЪ РОАСЪ ФІАМІН ПЕНІПЪ КІА СЪНЪ
 СЪНЦЪСЪКЪ РОАДЪ, ШН СЪМЪЖА КІАРЕ СЪБЕН СЪМЪ
 ІА РПРЕХНЪ КЪ РОАДА КІЕН ПЛАЕ. СЪНЪ АРН
 КЪ КИЦЕЛЪ ШН КЪ МЪСЪРАМЪ РПРЪХНЪ ЛЪСЪКЪ
 СЪНЪ ПТЕ РЪРАЧН КЪ СЪЖНАСЪ ЛЖНЪ, ШН ДЕННЪ
 БІ РПРЕОУНЪ. СЪЛЪ ПТЕ СЪФАЧН ЦІЕ, ПРІЕ ЧЪБЛЕ
 ПАПЪ АРНІН А РЪРЪКЪМІНІНАОРЪ ПЛАЕ, КЪ КАРЕЛЕ
 ГЕ ПЕВІН РЪРЪКА РПЪЛЪ ЛЛЕ. ДЕКА ЛЪЛЪ НЕШІННЕ
 МЪЛЪРЕ ШН БАЛЪТЪЛН РПРЕХНЪ КЪЛЪ ШН СЪБЪ ОУРЪЖЪ.
 ШН БА ПЪНЕ ПІЕТЕ РЖНЕСЪ КЪ КІНІТЕ ДЪ БЕНХНІПЪ,
 ШН БА АДЪЧЕ ЕН НЪМЕ РЪЛЪ ШН БА ЗНЧЕ ПРІЕ МЪЛЪРЪ
 АЧАСЪА АМ ЛЪЛЪПЪ, ШН АПРОПІННЪЛЪПЪ ДЪ ЛЪН АМ
 ЕІ АФАЛЪПЪ ЕН ФЕЧОРІЕ. ШН ЛЪЖНЪ ПЛАПЪЛЪ ФЪ
 ПІН ШН МЪМА ВОРЕКОЛТЕ ФЕЧОРІАЕ ФІЕПІН КЪ
 ПРЪ СЪТРИМІНІМЕ АА ПОАРПЪ. ШН КІА ЗНЧЕ ТА
 ПЪЛЪ ФІЕПІН СЪТРИМІНІМЕН, ПРІЕ ФАТА МЪЛЪ АЧАСЪА
 АМ ДАПЪ СЪМЪЛЪН АЧЕІЕЛЪ ФЪМЪТЕ ШН ОУРЪЖЪ ЛЪСЪ
 СЪЛЪ ПЪНЕ ЕН КЪКІНІТЕ ДЪ БЕНХНІРЕ ЗИКЪЖА
 НАМЪ АФАЛЪПЪ АФАТАПЛА ФЕЧОРІЕ, ШН АЧЕ СЪТЪ
 ФЕЧОРІАЕ ФІЕПІН МЪБЪ, ШН ВОРЪ ДЪШІНДЪ ХАІНА
 РНАНІПЪ СЪТРИМІНІМЕН ЧЕПЪЦІН АЧЕІА.
 ШН БА АЛА СЪТРИМІНІМЪ ЧЕПЪЦІН АЧЕІА, ПРІЕ
 СЪМЪЛЪ АЧЕІА ШН А ВОРЪ ЧЕРТА. ШН А ВОРЪ ПЪ
 ГЪБЕН ПРІЕ СЪЛЪ КЪ СЪСЪЛЪ ДЪ ЕНКАЕ, ШН ВОРЪ ТА
 ПЪЛЪН ФЕЧОРІН ПЕНІПЪ КЪЧЕ ЛЪ СЪСЪ НЪМЕ РЪЛЪ
 ПРІЕ ФЕЧОРІЕ ІЕРАНАТЪКІНЪ, ШН ЛЪН БАФН ФЪ
 МЪБЕ НЪБА ПЪПЪ СЪСЪОМЪСЪ ПРІЕ ЛЪ РПРЪЛЪ ТЪ
 БЪ ПРЪМЪ. ІАРЪ ДЪ СЪБЪА ФАЧЕ КЪ АРЪБЪРАТЪ

Biblia, 1688, pag. 142, col. I
Domnul Dumnezeu ău tău dă ție cu sorți.

CAP 22

1. Nu văzînd vișelul fratelui tău au oaia lui rătăcind pre cale, să le treci cu vederea; cu întoarcerea să întorci pre ăle fratelui tău.
2. Iară de nu se va apropiia fratele tău cătără tine, nice îl vei ști pre el, le vei aduna în casa ta și va fi împreună cu tine, până le va cerca fratele tău și le vei da lui.
3. Așa vei face măgariului lui și așa vei face haina lui și așa vei face după toată pierzarea fratelui tău, cite se vor piarde de la el și vei afla pre ăle; nu vei putea să le treci cu vederea.
4. Să nu treci cu vederea măgariul fratelui tău sau vișelul lui fiind căzut pre cale, să nu treci cu vederea; rădicînd să rădici împreună cu dînsul.
5. Nu vor fi unelte ale bărbatului pre muiere, nice să să îmbrace bărbatul cu îmbrăcăminte fămiească, pentru că iaste scîrbă Domnului Dumnezeului tău tot făcînd acêstea.
6. Iară de vei întimpina cuiub de pasăre înaintea obrazului tău în cale au pre vreun copaciu sau pre pămînt, cu pasări sau cu oao, și muma clocêște pre golași sau pre oao, să nu iai pre muma cu fiii.
7. Cu trimitere să trimiț pre muma, iară copiii să-i iai ție, pentru ca să și să facă bine ție și să fii cu multe zile.
8. Iară de vei zidi casă noao, să faci cunună casii tale, și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea cela ce au căzut de la ăa.
9. Să nu sameni via ta de doao feliuri, pentru ca să nu s<ă> sfințească roada și sămînța care o vei sămăna împreună cu roada vici tale.
10. Să nu ari cu vișel și cu măgariu într-un loc.
11. Să nu te îmbraci cu scîrnăvă lînă și de în împreună.
12. Sucite să faci ție pre cêle patru aripi a îmbrăcămînților tale cu carele te vei îmbrăca întru ăle.
13. De va lua neștine muiere și va lăcui împreună cu ea și o va urî,
14. Și va pune preste dînsa cuvinte de vinuit și va aduce ei nume rău și va zice: «Pre muierea aceasta am luat și, apropiîndu-mă de ea, n-am aflat ei feciorie»,
15. Și luînd tatăl fătii și muma, vor scoate fecioriele fătii cătără bătrănime la poartă
16. Și va zice tatăl fătii bătrînimei: «Pre fata mea aceasta am dat omului acestuia fămêie și, urîndu-o,
- 17 [16]. El pune ei cuvinte de vinuire, zicînd: [17] «N-am aflat la fata ta feciorie, și acêstea-s fecioriele fătii mèle.» Și vor deșchide haina înaintea bătrînimei cetății aceia.
18. Și va lua bătrînimea cetății aceia pre omul acela și-l vor certa,
19. Și-l vor păgubi pre el cu o sută de sicle și vor da tatălui fecioarii, pentru căce au scôs nume rău pre fecioară israilteancă. Și lui va fi fămêie, nu va putea să o gonească pre ea întru toată vrêmea.
20. Iară de să va face cu adevărat/ cuvîntul acesta și nu să va

Ms. 45

Dumnezeul tău dă ție cu sorfu.

CAP 22

1. Nu vădându vijăful fratelui tău au oiaia lui rătăcindu pre cale să le treci cu vederea pre ele; cu întorcere să le întorci pre ele fratelui tău. [Și le vei da lui]¹.

2. Iar să nu să aproprie fratele tău cătră tine, nice îl vei ști pre el, le vei aduna pre ele înlontru în casa ta și va fi împreună cu tine, pân-le va cerca pre ele fratele tău și le vei da pre ele «fratelui tău»².

3. Așa vei face măgariului lui și așa vei face haina lui și așa vei face după toată pipăirea³ fratelui tău, câte va pierde de la el, și le vei afla pre ele; nu vei putea să le treci cu vederea pre ele.

4. Să nu treci cu vederea măgariul fratelui tău sau vijăful lui fiindu cădzut pre cale, să nu treci cu vederea pe ele; rădicindu să le rădici împreună cu el.

5. Să nu fie unelte a bărbat pre muiere, nice să s<a> îmbrace bărbat îmbrăcăminte fânciască, pentru căce iaste urciune Domnului Dumnezeului iaste tău tot făcindu aceste.

6. Iar de vei timpina cuibu de pasări înaintea obradului tău în cale au pre vreun copaci au pre pământu pre pasăre au pre oaă și maica clocește pre golași sau pre oaă, să nu iai maica împreună cu fiii.

7. Cu trimitere să trimiți maica, iară copiii să iai ție pentru ca să și s<s> faci bine ție și să fii cu multe dzile.

8. Iar de vei zidi casă noaă⁴ [și]¹ să faci cunună casei tale și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea cea ce au cădzut de la ea.

9. Să nu sameni viaa ta pre dobândă pentru ca să nu sfințască sâmânța și sâmânța carca o vei sâmana împreună cu roada vici tale.

10. Să nu ari cu vijăful și cu măgar într-un loc.

11. Să nu te îmbraci scârnăvă lînă și de in întru odată.

12. Sucite să faci ție pre cele 4 aripi a îmbrăcămînților tale cu carcle te vei îmbrăca întru ele.

13. Să va lua neștine muiere și va lăcui împreună cu ea și va urî pre ea.

14. Și va pune preste ca cuvinte de vinuit și va aduce ei nume rău și va dzice: «Muierea aceasta am luat și apropiindu-mă de ea n-am aflat ei ficio-rie.»

15. Și luindu tatăl fetei și maică-sa, vor scoate ficioiriile fetei cătră bătrânime la poartă

16. Și va dzice tatăl fetei bătrânime: «Pre fata mea aceasta am dat omului acestuia fâmie și, urîndu-o pre ea, [acum]¹

17. Acesta pune preste ca cuvinte de vinuire dzicându: «N-am aflat la fata ta ficioirie, și aceste-s ficioiriile fetei mele.» și vor deșchide haina înaintea bătrânime cetății aceea.

18. Și va lua bătrânime cetății accia pre omul acela și vor certa pre el.

19. Și-l vor păgubi pre el cu 100 de sicli și vor da tatălui ficioarei, pentru căce au scos nume rău pre ficioară israelteancă, și lui va fi fâmie, nu va putea să o gonească pre ea întru toată vrîmca.

20. Iar de să va face cu adevărat/ cuvântul acesta

Ms. 4389

Dumnezeul tău întru moștinare.

CAP 22

1. De vei vedea vijăful fratelui tău sau oiaia lui rătăcind pre cale, nu trece, ce cu întorcere le întoarce cătră fratele tău.

2. Iară de nu va fi fratele tău aproape de tine nice-l vei ști, ado-le la casa ta și să fie la tine, până le va căuta fratele tău și i le vei da.

3. Așijderca să faci și măgariului său și uneltei lui și așa să faci a fieștece ce va peri de al fratelui tău și ce va fugi de la dânsul și vei găsi tu, să nu treci.

4. Nici să nu [nu] bagi seama de măgariul lui fratelui tău sau de vijăful¹ lui care va cădea în cale, să nu treci pre lângă el, ce cu dânsul să-l rădici.

5. Și să nu fie podoabă bărbătescă pre muiere nici să se îmbrace bărbatul în haină muierescă că urât iaste Domnului Dumnezeului tău carele face așa.

6. Iar de vei afla undeva vreun cuib de pasăre înaintea ochilor tăi pre cale sau vre-într-un copaci sau pre pământ și vor fi într-ânsul pui sau oaoă și muma va zăcea pre pui sau pre oaoă să nu iai muma cu puii².

7. Ce cu slobozire să slobozii pre muma, iar puii tu să-i iai ca să-ți fie bine și să trăiești mult.

8. Și de vei zidi casă noaă, să faci și curte casei tale și să nu faci ucidere în casa ta, de va cădea acela ce au cădzut dentr-ânsa.

9. Să nu sâmeni viaa ta de multe feliuri ca să nu se sfințască sâmânța și roada carca o vei sâmana, cu roada vici³.

10. Să nu ari cu juncul și cu măgariul la un loc.

11. Și să nu te îmbraci în haină de multe feliuri țesută de lucru de in și de lînă.

12. Șireturi să faci pre câte 4 marginile haincii tale în carea te vei îmbrăca.

13. Iară de-ș va lua cinevaș muiere și va fi cu dînsa.

14. Iar apoi lui îi va cădea urătă și va scorni asupra ei cuvinte de vină și-i va pune nume rău și va zice: «Luat-am această muiere și deaca am mers la dînsa nu o am aflat fată.»⁴

15. Să o ia tatăl ei și muma ei și să ducă fetiia ei înaintea bătrânilor la poartă

16. Și să zică tată-său cătră bătrîni: «Acestă fată a mea cu o am dat să fie muiere cestui om, iar acum el o au urî

17. Și-i aruncă prihană de zice: «N-am aflat fetie la fata ta; și iată acestea sînt semnele fetei fetei mele.» și să dăzvăluie haincele ei înaintea bătrânilor cetății accia.

18. De-acii bătrînii cetății să prinză pre omul acela, să-l bată,

19. Și să-l prade, să-l ia 100 de sicle de argint să le dea tatălui fetei căci au adus nume rău asupra a fată izrailteancă și iar să fie lui muiere și să nu o mai poată lăsa în toată viața sa.

20. Iar de va fi/ cuvântul acela adevărat și nu se

Versiunea modernă

care Domnul Dumnezeul tău și-l dă moștinare.

CAP. 22

Alte legi.

1. Dacă vezi că s-a rătăcit din drum boul sau oiaia fratelui tău, să nu treci mai departe, ci să te întorci cu ele înapoi la fratele tău.

2. Dacă fratele tău nu locuiește în apropiere sau nu știi cine este stăpînul lor, adu-le și ține-le la tine acasă, pînă cînd fratele tău le va căuta și atunci să i le dai.

3. Tot așa să faci și cu asinul lui, și cu haina lui, și cu orice lucru pierdut de el și găsit de tine. Să nu te ții deoparte în astfel de împrejurări.

4. Dacă vezi asinul sau boul fratelui tău căzut în drum, să nu treci mai departe, ci să-i ajuți să-l ridice.

5. Femeia să nu poarte lucruri bărbătești, iar bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeiești; oricine face așa ceva este o uriciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

6. Dacă găsești în drum, într-un copac sau pe pămînt, un cuib de pasăre cu pui sau cu ouă, cu mama stînd pe pui sau pe ouă, să nu iei mama împreună cu puii.

7. Ci să-i dai drumul mamei și să ții numai puii pentru tine, ca să-ți meargă bine și să ai parte de zile multe.

8. Cînd vei zidi o casă nouă, împrejmuește-i acoperișul cu o balustradă, ca să nu te faci vinovat de vărsare de sînge în casa ta, dacă cineva va cădea de pe ea.

9. Să nu însămînțezi în via ta și alte feluri de semănături, căci se vor strica atît roadele semănăturilor, cît și ale vici.

10. Să nu ari cu un bou și un măgar înjugați împreună.

11. Să nu te îmbraci cu o haină din țesătură de lînă amestecată cu in.

12. Fă-ți ciucuri la cele patru colțuri ale manticii cu care te acoperi.

13. Dacă un bărbat se căsătorțește cu o femeie, se culcă cu ea și după aceea nu o mai place,

14. Drept care îi aduce învinuiri și îi scoate nume rău, spunînd: «M-am înșurat cu femeia aceasta, dar, cînd m-am apropiat de ea, am descoperit că își pierduse fecioria.»

15. Atunci, tatăl și mama fetei să ducă la poartă, în fața bătrînilor cetății, dovada fecioriei ei.

16. Tatăl fetei să le spună bătrînilor: «Am dat pe fiica mea de soție acestui bărbat, dar el o urăște acum

17. Și o învinuiește de fapte rușinoase, spunînd: «Nu am găsit semnele fecioriei la fiica ta, dar iată, acestea sînt dovezile fecioriei fiicei mele.» Și să întindă haina în fața bătrînilor cetății.

18. Atunci bătrînii accii cetății să-l ia pe omul acela și să-l pedepsească:

19. Pentru că a scos nume rău unci ficioare din Israel, să-l amendeze cu o sută de sicli de argint pe care îi vor da tatălui fetei. Ea va rămîne soția lui, iar el nu va putea să o alunge niciodată.

20. Dacă însă se dovedește că/ învinuirea este adevărată și nu se vor găsi semnele fecioriei la

кѣжнѣхъ авѣста шн нѣсѣва афла фгѣорѣ ла
 фгѣорѣ . Шн вѣрѣ еколате пре фгѣорѣ ла оу ка
 шѣлае кѣсѣн тѣлѣннѣхъ шн есѣорѣ оуѣде пре а
 кѣ пѣтѣн сѣмѣнѣн чѣпѣцѣн, шн еа мѣрѣн кѣче
 аѣ фѣкѣлѣ нѣсѣнѣ фѣрѣ фѣнѣ лѣн іеранѣлѣ, аѣ
 ен кѣа тѣпѣжнѣхъ шн енѣ еколате пре чѣл рѣхъ
 дѣнѣрѣхъ вѣн снѣгѣрѣн . Іарѣ де еѣва афла е нѣ
 дѣрѣмнѣдѣ кѣмѣлѣрѣ кѣрѣ аѣ лѣкѣнѣнѣ кѣ еѣрѣсѣтѣ,
 еѣн оуѣтѣрѣцн пре амѣжнѣнѣ, пре еѣмѣлѣ чѣлѣ те
 дѣарѣме кѣ мѣлѣрѣ, шн пре мѣлѣрѣ шн енѣ еколате
 чѣлѣ рѣхъ дѣнѣрѣхъ іеранѣлѣ . Іарѣ де еѣва фѣ кѣ
 те фѣатѣ фѣгѣорѣ логѣрѣнѣтѣ кѣ еѣрѣсѣтѣ, шн а
 фѣжнѣдѣсѣ пре а сѣмѣ дѣтѣпѣтѣ еа дѣрѣмнѣ фѣре
 оуѣнѣ кѣ а . Вѣцѣ еколате пре амѣжнѣнѣ ла оу ка
 ша чѣпѣцѣн лѣрѣ, шн еѣвѣрѣ оуѣде кѣ пѣтѣн
 шн еѣрѣ сѣмѣрѣ пре фгѣорѣ пѣнѣрѣхъ кѣче нѣлѣ іерн
 тѣтѣ дѣтѣпѣтѣ, шн пре сѣмѣ кѣче аѣ емернѣтѣ мѣ
 лѣрѣ аѣрѣаѣлѣн еѣлѣ, шн енѣ іерѣнѣкѣ пре чѣл рѣ
 дѣнѣрѣхъ вѣн снѣгѣрѣн . Іарѣ де еа афла ла нѣ
 кѣжнѣхъ сѣмѣлѣ пре фгѣорѣ пре чѣ логѣрѣнѣтѣ,
 шн снѣнѣнѣдѣсѣ еа дѣрѣмнѣ кѣ а еѣ оуѣнѣцн пре сѣ
 мѣлѣ кѣрѣе еа дѣрѣмнѣ кѣ а нѣман . Іарѣ фѣ кѣс
 чѣларѣнѣ еѣмѣнѣфѣлѣцн немѣнка, нѣ лѣсте фѣтѣнѣ
 грѣшѣлѣ де мѣарѣте, кѣче фѣчѣкнѣ еѣрѣдѣнѣкѣ нѣ
 цнѣне сѣмѣ пре аѣрѣаѣлѣн еѣлѣ, шн еѣ оуѣнѣдѣ еѣ
 фѣлѣтѣлѣ лѣнѣ, аѣа лѣсте лѣкѣрѣлѣ авѣста
 кѣче ла чѣрѣнѣтѣ аѣ афѣлѣтѣ пре а, еѣрнѣгѣлѣтѣ фѣ
 та чѣ логѣрѣнѣтѣ, шн нѣ ерѣ ннѣаѣнѣн де аѣн аѣкѣ
 тѣ . Іарѣ де еа афла нѣцнѣне фѣтѣа чѣ фѣгѣо
 рѣ, кѣрѣ нѣ лѣсте логѣрѣнѣтѣ, шн снѣнѣнѣдѣсѣ еа
 дѣрѣмнѣ дѣрѣмнѣ кѣ а . Шн еѣва афла дѣва кѣдѣ
 дѣ сѣмѣлѣ чѣла те еа дѣрѣмнѣ кѣ а, тѣпѣлѣлѣн фѣ
 тѣнѣ, нѣ де аѣрѣрѣхѣме де аѣрѣнѣтѣ, шн лѣн еафѣн
 мѣлѣрѣ, пѣнѣрѣхъ кѣче сѣлѣ емернѣтѣ нѣва пѣтѣ
 еѣсѣ гѣнѣкѣкѣ пре еѣте тѣлатѣ еѣрѣмѣтѣ
 нѣва лѣа сѣмѣлѣ мѣлѣрѣ тѣтѣлѣлѣн лѣнѣ шн нѣва а
 дѣскопернѣ аѣкоперѣмѣжнѣхъ тѣтѣлѣлѣн лѣнѣ .

К А П К Г
Иѣа фѣрѣ фѣамѣнѣ екопнѣтѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ
 дѣмнѣлѣхъ . Нѣва фѣрѣ дѣнѣкѣрѣбѣ ла
 аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ . Нѣва фѣрѣ фѣ
 лѣлѣнѣрѣ аманнѣтѣнѣ, ннѣнѣ молѣннѣтѣнѣ
 ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ, шн пѣвѣа ла дѣрѣчѣ
 снѣмѣнѣце нѣва фѣрѣ фѣлѣлѣнѣрѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣ
 лѣхъ, шн пѣвѣа фѣчѣнѣ . Пѣнѣрѣхъ кѣчнѣ нѣлѣ фѣ
 тнѣпнѣкѣтѣ енѣпре вѣнѣ, кѣпѣжнѣе шн кѣ аѣпѣ фѣнѣлѣ
 ешннѣдѣ вѣн дѣла еѣрѣпѣтѣ, шн кѣчнѣ аѣ нѣнѣмнѣтѣ
 аѣлѣрѣа тѣ пре вѣлаамѣ фѣеѣрѣлѣ лѣнѣ еѣсѣрѣ, дѣн
 тѣрѣ мнѣжнѣлѣ рѣлѣрѣаѣрѣ еѣтѣ еаѣѣтеме пре тнѣне .
 Шн нѣлѣ еѣрѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣрѣлѣ тѣлѣ еѣ аѣкѣлѣтѣ
 пре вѣлаамѣ, шн аѣ фѣвѣрѣтѣжнѣтѣ дѣмнѣлѣ дѣмнѣ
 рѣлѣ тѣлѣ еаѣѣтѣмѣрѣнѣлѣ фѣаѣрѣлѣвѣнѣтѣ, пѣнѣрѣхъ
 кѣчнѣ тѣлѣ нѣсѣнѣтѣ пре тнѣне дѣмнѣлѣ дѣмнѣрѣлѣ тѣлѣ .
 Сѣнѣлѣтѣ фѣннѣнѣ аѣрѣ кѣчнѣ те шн дѣ фѣлѣсѣлѣ лѣрѣ фѣ
 тѣлатѣ рѣнѣлѣ еѣіѣцн тѣлае фѣчѣнѣ . Сѣнѣлѣ
 оуѣрѣцн іѣлѣмѣлѣ кѣчнѣ фѣрѣаѣлѣ тѣлѣ лѣсте, еѣ
 нѣ оуѣрѣцн еѣрѣнѣтѣнѣ кѣчнѣ немѣѣрнѣнѣ аѣн фѣіѣлѣ
 фѣпѣмѣжнѣтѣ лѣнѣ . Фѣнѣ дѣеѣрѣоѣрѣ фѣтѣ лѣрѣ, н
 рѣдѣ аѣрѣлѣ еѣіѣ фѣрѣаѣ ла аѣрѣнѣрѣтѣ дѣмнѣлѣхъ .
 Іарѣ

Biblia, 1688, pag. 142, col. II

afla feciorie la fecioară,
 21. Și vor scoate pre fecioară la ușăle casii tătîni-său și o vor ucide pre ea cu pietri oamenii cetățîi și va muri, căce au făcut nebulie întru fiii lui Israil a curvi casa tătîni-său. Și vei scoate pre cel rău dentru voi singuri.

22. Iară de se va afla om dormind cu muiere care au lăcuit cu bărbat, să-i uciđeși pre amândoi: pre omul cel ce doarme cu muierea și pre muiere, și vei scoate cel rău dentru Israil.

23. Iară de să va face față fecioară logodită cu bărbat și, afindu-o pre ea om în cetate, va dormi împreună cu ea,

24. Veș scoate pre amîndoi la ușa cetățîi lor și să vor ucide cu pietri și vor omorî pre fecioară, pentru căce n-au strigat în cetate, și pre om, căce au smerit muierea aproapelui său. Și vei rădica pre cel rău dentru voi singuri.

25. Iară de va afla la cîmpu omul pre fecioară, pre cea logodită, și, silindu-o, va dormi cu ea, să uciđeși pre omul carele va dormi cu ea numai,

26. Iară fecioarii să nu-i faceși nemica, nu iaste fêtii greșală de moarte, căce în ce chip să rădică neștine om pre aproapele său, și va ucide sufletul lui, așa iaste lucrul acesta.

27. Căce la țarină au aflat pre ea, strigat-au fata cea logodită și nu era nimeni de a-i ajuta.

28. Iară de va afla neștine fata cea fecioară carea nu iaste logodită și, silindu-o, va dormi împreună cu ea [29] și să va afla,

29. De va da omul cela ce va dormi cu ea tatălui fêtii 50 de didrahme de argint, și lui va fi muiere, pentru căce o au smerit; nu va putea să o gonească preste toată vrîmea.

30. Nu va lua omul muierea tatălui lui și nu va descoperi acoperemîntul tatului lui.

CAP 23

1. Nu va întra famăn scopit la adunarea Domnului.
2. Nu va întra den curvă la adunarea Domnului.
3. Nu va întra înlăuntru amanitean, nici moavitean, la adunarea Domnului; și până la a zēce simenție nu va întra înlăuntru la adunarea Domnului și până în vēcî,
4. Pentru căci n-au întimpinat ei pre voi cu pîine și cu apă în cale, ieșindu voi de la Eghiptet, și căci au năimit asupra ta pre Valaam, feciorul lui Veor, dentru Mijlocul-Rîurilor, să te blēsteme pre tine.
5. Și n-au vrut Domnul Dumnezeul tău să asculte pre Valaam și au învărtejit Domnul Dumnezeul tău blēstemurile în blagoslovenie, pentru căci te-au iubit pre tine Domnul Dumnezeul tău.
6. Să nu te închini lor cu pace și de folos lor, în toate zilele viețîi tale, în vēcî.
7. Să nu urăști idumeu, căci fratele tău iaste; să nu urăști eghiptean, căci nemernic ai fostu în pămîntul lui.
8. Fii de să vor face lor, ruda a trēia vor întra la adunarea Domnului./

Ms. 45

și nu va afla ficioare la ficioară,

21. Și vor scoate pre ficioară la ușile casăi tătâne-său și o vor ucide pre ea cu pietri oamenii cetății ei, și va muri, căce au făcut nebunie întru fiul lui Israil a curvi casa tătâne-său. Și vei scoate pre cel rău dentru voi sănguri.

22. Iar de să va afla om dormindu cu muiere carea-i lăcuită cu bărbat, să-i uciđeți pe amândoi, pre om, cela ce doarme cu muierea, și muierea, și vei scoate cel rău dentru Israil.

23. Iar de să va face fată ficioară logodită cu bărbat și aflându-o pre ea om în cetate, va dormi împreună cu ea,

24. Veți scoate pre amândoi la ușa cetății lor și să vor ucide cu pietri și vor omori: pre ficioară, pentru căce n-au strigat în cetate, și pre om, căce au smerit muierea aproapei lui, și vei rădica pre cel rău dentru voi sănguri.

25. Iar de o va afla pre ficioară omul în câmpu, pre cea logodită, și, silindu-o, va dormi cu ea, să uciđeți pre omul carele au dormit cu ea numai,

26. Iară ficioarei să nu-i faceți nimic. Nu iaste fetei greșală de moarte, căce în ce chip s-ar rădica neștine om pre aproapele său, și va ucide lui sufletul, așa iaste lucrul acesta.

27. Căce la țarină au aflu-o pre ea, strigat-au fata cea logodită și cine-i a-i agiuta nu era ci.

28. Iar să va afla neștine fată ficioară carea nu iaste logodită, și, silindu-o pre ea, va dormi împreună cu ea și să va afla,

29. Da-va omul cela ce doarme⁶ împreună cu ea tatălui fetei 50 de didrahme de argintu și lui va fi muiere, pentru căce au smerit-o pre ea; nu va putea să o gonească pre ea preste toată vremea.

30. Nu va lua omul muierea tatălui lui și nu va descoperi⁷ acoperimea tatălui lui.

CAP 23

1. Nu va intra zdrobit, nice tăiat la adunarea Domnului.

2. Nu va intra den curvă la adunarea Domnului.

3. Nu va intra înlontru amanitēni, nice moavitēni la bisērica Domnului și pân-la a dzēca semințic nu va intra înlontru la adunarea Domnului și pân-în vēcī,

4. Pentru căce n-au tîmpinat ei pre voi cu pîne și cu apă în cale, ieșindu voi de la Eghiptu, și căce au năimit⁸ asupra ta pre Valaam, ficioal lui Veor, dentru Mijlocul-Rîurilor să te blasteme pre tine.

5. Și n-au vrut Domnul Dumnedzăl tău să asculte pre Valaam și au învêrtejit Domnul Dumnedzăl tău blăstămurile în blagoslovenii, pentru căce te-au iubit pre tine Domnul Dumnedzăl tău.

6. Să nu te închini lor cu pace și de folos lor toate dzilele [vieții]¹ tale, întru vēcī.

7. Să nu urăști idumeu, căce fratele tău iaste; să nu urăști eghiptean, căce nemēmic ai fostu întru pământul lui.

8. Fii de să vor face lor, rudă a treia vor intra la adunarea Domnului/

Ms. 4389

va putea arăta fetiia fetei,

21. Să o scoapă afară înaintea porții tătâne-său și să o ucigă cu pietri oamenii cetății, să moară, că au făcut nebunie întru feciorii lui Israil de au curvit în casa tătâne-său. Și veț lua voi înșivă răotătea de la voi.

22. Iară de se va culca bărbatul cu altă muiere cu bărbat să-i ucigă pre amindoi și pre muiere și pre cela ce se-au culcat cu dânsa ca să luați răul den Israil.

23. Iar de va fi o fată logodită unui bărbat și o va înșala alt bărbat și se va culca cu dânsa în cetate,

24. Să-i scoapă pre amindoi înaintea porții cetății și să-i uciđeți cu pietri să moară: pre fată căci n-au strigat fiind în cetate iar pre bărbat căci au smerit⁹ muierea vecinului său și veți lua voi înșivă răotătea dentru voi.

25. Iar de va sili bărbatul pre fata cea logodită la câmp și o va smeri cu de-a sila, să uciđeți pre bărbatul cela ce o au silit,

26. Iar fetei să nu-i faceți nimic, că nu este fetei păcatul de moarte că ca cum se-ară scula cinevaș asupra vecinului său, să ucigă sufletul lui, așijderea iaste și lucrul acesta.

27. Când va sili cinevaș pre fată la câmp și va striga fata cea logodită și nu va fi cine să-i ajute.

28. Iar de va sili cinevaș fata cea nelogodită și se va culca cu dânsa cu de-a sila și se va vâdi lucrul,

29. Să dea curvariul acela tatălui fetei 50 de sicle de argint și să o ia să-i fie muiere, căce că o au smerit și nu o va putea lăsa niciodată în viața sa.

30. Și să nu ia omul pre muierea tătâne-său, nici să dăscopere acopericiunea tătâne-său.

CAP 23

1. Să nu între cel scopit, nici fetecul în adunarea Domnului¹.

2. Nici cel născut din curvie să nu între în adunarea Domnului până la a zēca semințic.

3. Amonitēni și amovitēni să nu între în strînsura Domnului nici a zēca semințic să nu între pân-în veac,

4. Că n-au ieșit ei înaintea voastră pre cale cu pîne și cu apă când ieșiați voi den Țara Eghiptului și căci au năimit² asupra ta pre Valaam, feciorul lui Veor, dentre riurile Siriei ca să te blēsteme.

5. Iară Domnul Dumnezeul tău n-au vrut să asculte pre Valaam, ce au întors Domnul Dumnezeul tău blestemul întru blagoslovenie căci că te-au iubit Domnul Dumnezeul tău.

6. Să nu faci pace cu dânsul și ajutor lui să nu-i dai în toate zilele vieții tale, în vēcī.

7. Să nu urăști pre idumei, că fratele tău iaste, nici să te scărbești de eghiptēni că ai fost lăcuior³ în țara lor.

8. De se vor naște lor feciori, seminția cea a treia să între în nărodul Domnului/

Versiunea modernă

fată,

21. Să fie scoasă la poarta casei tatălui ei, iar oamenii din cetate să arunce cu pietre în ea când va muri, pentru că a săvârșit o faptă rușinoasă în Israel, dedându-se desfrânării în casa tatălui ei. Vei stîrpi astfel răul din mijlocul vostru.

22. Dacă un bărbat va fi prins că doarme cu o femeie măritată, să-i uciđeți pe amindoi: atât pe bărbatul care s-a culcat cu ea, cât și pe femeie. Vei stîrpi astfel răul din Israel.

23. Dacă o tînără fecioară este logodită cu un bărbat și un alt bărbat o întîlnește în cetate și se culcă cu ea,

24. Să-i scoateți pe amindoi la poarta acelei cetăți și să-i uciđeți cu pietre: fecioara va fi omorîră pentru că, deși se afla în cetate, nu a strigat după ajutor, iar bărbatul pentru că a necinsuit femeia aproapei lui.

25. Dacă un bărbat va întîlni pe cîmp o fată logodită și, silind-o, se va culca cu ea, să-l uciđeți numai pe bărbat, căci s-a culcat cu ea,

26. Iar fetei să nu-i faceți nimic, căci ea nu a săvârșit un păcat care se pedepsește cu moartea. Această împrejurare este asemănătoare celei în care cineva se aruncă asupra aproapei lui și-i curmă viața.

27. Omul a dat peste ea pe cîmp și, cu toate că fata logodită a strigat, nu era nimeni acolo ca să o ajute.

28. Dacă un bărbat întîlnește o tînără fecioară nelogodită și, silind-o, se culcă cu ea, și se va dovedi acest lucru,

29. Atunci cel care s-a culcat cu ea trebuie să dea tatălui fetei cincizeci de sicli de argint și să o ia de soție, pentru că a necinsuit-o. Și nu va putea să o alunge niciodată.

30. Nici un bărbat să nu ia soția tatălui său și să nu dezvelască patul tatălui său.

CAP. 23

Primirea în adunarea Domnului.

1. Cel care are părțile bărbătești strivite sau tăiate să nu intre în adunarea Domnului.

2. Cel născut în afara legii nu are voie să intre în adunarea Domnului; chiar și urmașii săi pînă la a zecă generație nu vor intra în adunarea Domnului.

3. Amoritul și moabitul nu au voie să intre în adunarea Domnului nici chiar la a zecă generație; urmașii lor nu vor intra în veci în adunarea Domnului,

4. Pentru că nu v-au întîmpinat în cale cu pîne și cu apă cînd ați ieșit din Egipt și pentru că au tocmit împotriva ta pe Balaam, fiul lui Beor, de la Petor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

5. Dar Domnul Dumnezeul tău n-a vrut să-l asculte pe Balaam și a prefăcut pentru tine blestemul în binecîvîntare, pentru că Domnul Dumnezeul tău te-a iubit.

6. Să nu închei cu ei pace în folosul lor, cîte zile vei trăi, în vēcī.

7. Să nu îți fie scîrbă de edomit, căci este fratele tău; să nu îți fie scîrbă de egiptean, căci ai fost străin în țara lui.

8. Urmașii lor, născuți în a treia generație, vor putea să intre în adunarea Domnului/

Ms. 45

9. Iară de vei ieși să te tăbărăști asupra neprietenilor tăi și să te păzești de tot cuvântul rău.

10. Să va fi întru tine om carele nu iaste curat den aruncarea lui noaptea, și va ieși afară den tabără și nu va intra în tabără.

11. Și va fi de cătră sară, va spăla trupul lui cu apă și, apuinđu soarele, va intra în tabără.

12. Și loc va fi ție afară den tabără și vei ieși acolo afară.

13. Și țăruș va fi pre brăul tău și va fi cându vei șede pre afară și vei săpa cu el și, întorcându, vei acoperi nișinea ta cu el.

14. Pentru căce Domnul Dumnedzăul tău îmblă înlontru în tabăra ta să te scoață pre tine și să dea pre neprietenul tău întru mâinele tale, înaintea fetei tale. Și va fi tabăra ta sfântă și nu să va ivi întru tine rușinare de lucru și să va întoarce de cătră tine.

15. Să nu dai slugă stăpînului lui carele să va adaoge la tine de la domnul lui.

16. Înpreună cu tine va lăcu întru voi, va lăcu în tot locul unde va plăcea lui; să nu-l dodăiești pre el.

17. Să nu fie curvă den fetele lui Israil și să nu fie curvindu den fiii lui Israil. Să nu fie vămuit den fetele Israil și să nu fie vămuintu-să cătră toată ruga den fiii lui Israil.

18. Să nu aduci plata curvei, nice schimbarea cănelui la casa Domnului Dumnedzăului tău cătră toată ruga, pentru că urciune sântu Domnului Dumnedzăului tău amândoa.

19. Să nu cămătedzi fratelui tău camătă de argintu și camătă de bucate și camătă a tot lucrul carele vei împrumuta.

20. La cel strîn să cămătuești, fratelui tău să nu cămătuești, pentru ca să te blagoslovască Domnul Dumnedzăul tău întru toate lucrurile tale pre pământul la carele întri acolo la el să moștenești pre însul de tot.

21. Iară de te vei ruga rugă Domnului Dumnedzăului tău, să nu întârzi să o dai pre ea, căce cerșindu va cere Domnul Dumnedzăul tău de la tine și va fi întru tine păcat.

22. Iară de nu vei vrea să te rogi, nu va fi întru tine păcat.

23. Căce ce ies pren budzele tale vei cruța și vei face în ce chip te-ai rugat Domnului Dumnedzăului tău carele ai grăit cu rostul tău.

24. Iară de-i intra la sęcerea aproapelui tău și vei aduna întru mâinile tale spice, și sęcere să nu pui preste secerătura aproapelui tău.

25. Iară de vei intra la viaa aproapelui tău, să măninci poame cît vei sătura sufletul tău, iar întru vas să nu pui înlontru.

CAP 24

1. Iară de va lua neștine muliere și va lăcu împreună cu însă și va fi de nu va afla har înaintea lui, căce au aflat întru ea lucru grozav și va scrie ei carte de dăspărțala și va da în mâinele ei și o va goni pre ea den casa lui.

2. Și mer/gând, să va face la altu bărbat.

Ms. 4389

9. Când vei ieși să te tăbărăști împotriva vrăjmașilor tăi, să te păzești de tot cuvântul rău.

10. Și de va fi întru tine om necurat den curărea de noapte, să iasă afară den tabără și să nu între în tabără.

11. Iară când va fi îndeseară, să-și spēle trupul cu apă și, deaca va apunc soarele, să între în tabără.

12. Loc să aibi denafară de tabără și acolo să te duci în poiană.

13. Și hărleș să fie la brăul tău și când vei ieși afară să sapi cu dănsul groapă și după aceea întorcându-te să acoperi rușinea ta într-ânsa.

14. (Că Domnul Dumnezeul tău va trece pren tabăra ta să te mântuiască și să dea vrăjmașii tăi denaintea ta în mâinile tale). Ce să fie tabăra ta sfântă și să nu se vază la tine nici un lucru de rușine și să se întoarcă de la tine.

15. Să nu dai sluga carea va fugi la tine iarăși stăpănu-său.

16. Ce să lăcuiască cu tine în tot locul unde-i va plăcea; să nu-l năcăjăști.

17. Să nu fie curve den fetele lui Israil, nici curvari den feciorii lui Israil.

18. Să nu dai plată curvei nici schimbul cănelui în casa Domnului Dumnezeului tău, nici într-o rugăciune, că amândoaă acăstea sânt urciune Domnului Dumnezeului tău.

19. Să nu crești camătă banilor fratelui tău sau camătă bucatelor sau camătă a fieștece lucru de ce-l vei împrumuta.

20. Iară a streinului camătă tu să o crești iar a fratelui tău să nu o crești, ca să te blagoslovască Domnul Dumnezeul tău în toate lucrurile tale în țara în carea vei mărge să o iai.

21. Și de vei făgădui făgăduință Domnului Dumnezeului tău, să nu zăbovești până i-o vei da că căutînd o va căuta de la tine Domnul Dumnezeul tău și va fi păcatul asupra ta.

22. Iară deaca nu te vei făgădui, nu-ți va fi păcat.

23. Ce va ieși den gura ta să păzești și să faci cum vei păzi și darul care vei făgădui Domnului Dumnezeului tău care l-ai făgăduit cu gura ta.

24. De vei intra în agrul vecinului tău spice să aduni în mâinile tale, iar sęcere să nu pui în agrul lui.

25. Și de vei intra în viaa vecinului tău, să storci struguri cît vei sătura sufletul tău, iar în vas să nu pui.

CAP 24

1. Iară deaca va lua cinevaș muliere și va lăcu cu dănsa, iar apoi o va urî pentru vreun lucru grozav cevaș, să-i scrie carte de lăsare și să dea în mână ei și dăspărțindu-se să o trimeață den casa lui.

2. Și ducându-sc./ să fie muliere altui bărbat.

Versiunea modernă

9. Când vei porni împotriva dușmanilor tăi și-ți vei așeza tabăra, ferește-te de orice lucru rău.

10. Dacă se va afla printre voi vreun bărbat care nu este curat pentru că și-a pătat așternutul noaptea, să iasă afară din tabără și să nu mai intre în ea.

11. Când se va însera, să-și spele trupul cu apă și după ce a apus soarele, poate să intre în tabără.

12. Să ai afară din tabără un loc în care să ieși pentru nevoile tale.

13. Între lucrurile tale să ai o lopată și, când te așezi afară să-ți faci nevoile, să sapi și să le acoperi cu ea.

14. Pentru că Domnul Dumnezeul tău umblă prin tabăra ta ca să te ocrotească și să dea pe vrăjmașii tăi în mîinile tale. De aceea tabăra ta trebuie să fie sfîntă, ca să nu vadă la tine lucruri necuviincioase și să se îndepărteze de tine.

15. Dacă un rob fugă de la stăpînul său la tine, să nu-l dai înapoi stăpînului său.

16. Lasă-l să locuiască la tine, între voi, în orice loc pe care și-l va alege, în oricare dintre așezările tale care-i va plăcea; să nu-l prigonești.

17. Nici una din fiicele lui Israel și nici unul din fiii lui Israel să nu slujească desfrînării în templu.

18. Să nu aduci în casa Domnului Dumnezeului tău ciștigul desfrînatei, nici banii care se plătesc pentru un cîine, oricare ar fi fost jurămîntul tău, căci amîndouă sînt o urciune în fața Domnului Dumnezeului tău.

19. Să nu ceri de la fratele tău nici o dobîndă: nici pentru bani, nici pentru hrană și nici pentru orice alt lucru care se poate împrumuta cu dobîndă.

20. Poți să ceri dobîndă de la un străin, dar să nu ceri dobîndă de la fratele tău, ca să te binecuvînteze. Domnul Dumnezeul tău în tot ceea ce faci în țara în care intri ca să o moștenești.

21. Dacă vei face un jurămint înaintea Domnului Dumnezeului tău, să nu întirzi să-l împlinești, căci Domnul Dumnezeul tău îți va cere socotală și vei cădea în păcat.

22. Dacă nu vrei să faci nici o făgăduință, nu păcătuiești cu nimic.

23. Ai grijă să împlinești ceea ce a ieșit din gura ta, făgăduința pe care ai dat-o de bunăvoie Domnului Dumnezeului tău și pe care ai rostuit-o cu gura ta.

24. Dacă intri în viaa aproapelui tău, poți să măninci struguri cît îți poștește sufletul, pînă te vei sătura, dar să nu iei și în coș.

25. Dacă intri în lanul de secerat al aproapelui tău, poți să culegi spice cu mîna, dar să nu tragi cu seceră în lanul de secerat al aproapelui tău.

CAP. 24

Legi privind căsătoria. Ocrotirea săracilor.

1. Dacă un bărbat ia în căsătorie o femeie, care nu se va bucura de prețuirea lui, pentru că acesta a descoperit ceva necuviincios la ea, să-i scrie o dovadă de despărțire, să i-o dea în mînă și să o trimită din casa lui.

2. Dacă, după ce a plecat/ se va mărita cu un alt bărbat,

РАГ

Biblia, 1688, pag. 143, col. II

ГЖНД СЕВЛАФАТЕ АА АХП СЕПЕАТЕ . ШН СЪРА Г
 ОУРХ ПРЕ А СЕПЕАТЕА ТЛА ДЛАПОН ШН КА СРТЕ ЕН
 КАРТЕ ДА ДЕСПЕУФЕАТЕ , ШН СЪРА ДА ПРЕ МЖННАИ
 ЕН ШН СЪРА СКОАТЕ ДЕН КАСА АХН , СЪХ ВА МХРН
 СЕПЕАТЕА ЕН ТЛА ДЛАПОН , КАРЕ СЪХ АХАПРЕ А
 АХН МХАРЕ . НХЕА ПХПТЕ СЕПЕАТЕА ТЛА ДЕН
 ПЖН , КАРЕ СЪХ СКОЕ АПСОУКЖНХСЕТ СЪ А
 ПРЕ ДПНЕА АХНШЕ МХАРЕ , АХП ТЕ СЪХ ПЖНТЕ
 РИП А , КЪТН СКАРТЕ АСТЕ АМАНПТЕ ДМНХАХН
 ДМНХЕАХН ПТЕА , ШН СЪНХ ПЖНПРЕШН ППАХН
 ТЛА КАРЕ ДМНХА ДМНХЕА ВЕПТЕА ДТЕ ВОАСО КХ СЪ
 ЦА . ДЕВА АЛА НИШННЕ МХАРЕ ДА КЪЖНДЪ СЪ
 НХ АТЕ АА РЕЗСОМ , ШН СЪНХ СЪ ПТЕ ПРЕСТЕ ЕАЛНН
 ТЕ ОУН АХНХ , НЕ ВНОКАП СЕФТЕ АПРЕА КАСА АХН ,
 ОУН АНЪ ВА БУКЪРА ПРЕ МХАРЕАХН , КАРЕ СЪХ АХА .
 СЪНХ СЕПАЖЕШН МОАРА ННТН ПЖРПЕРИЦА МОУРН ,
 КЪТН СЪФАИП АТЕСТА СЕПАЖАШЕ . ТАРЪ ДА СЪ
 ВА ПРНДЕ СЪМ ФУРЖНДЪ СЪФАИП ДИПТЕА ФРАЦИ
 АХН ФНН АХН СЕРАПЛА , ШН СНАННДЪ ПРЕ СЪХ АХЕА БН
 ДА , МХРНА ФУХА АХЕАА ШН ВЕЦН РЕДНАА РЕАВА
 ДИПТЕА КОИ СНАННДЪ . АПТЕ АМННТЕ ПРЕ ПН
 НЕ АПРЕА ПНПОНТЕ СПРНПЕЧНННН , ШН СЪПТЕ ППРЕ
 ШН ФАИПТЕ СЪ ФАИП АХП ТЕАТЕА АХУТЕ КАРТЕ ВО
 СЪНХ ВЕАСО ПРЕСОУЦН ЛЕВЦУЦН , АТЕ КНП АМ ПОУХН
 УНП ВЕАСО СЕВЪ ППРЕЦН СЪ ФАЦНЦН . АХАХН
 АМННТЕ КЖТЕ АХ ФКХУП ДМНХА ДМНХЕАХН ПТЕА ,
 МАРАММЕН АА ЕШНРЕ МИРЖНДЪ КОИ АФАРТЕ ДЕН
 ЕРВУПЕТЕ . ТАРЪ ДЕ ВАФН ДАЛОРЕ АПРЕА АПРЕА
 ПЕАЕ ПТЕА , ДАЛОРЕ СЪН ФАИШТЕ ТЕ , СЪНХ АПРН
 АКАСА АХН СЪ СЕПАЖЕШН СЕПАЖАВА . АФАРТЕ
 СЪ СПАН ШН СЪМХА АА КАРЕА АТЕ ДАЛОРЕА ПЛАЕА
 ВА СКОАТЕ СЕПАЖАХА ЧТЕ АФАРТЕ . ТАРЪ ДЕ ВАФН
 СЪМХА СЕРАКЪ СЪНХ ДОРМН КХ СЕПАЖАХА АХН
 КХ ДАРЕ СЪН ДАН АХН ХАННА АХН АА АПХА СЪАРЕАХЪ
 ШН ВА ДОРМН КХ ХАННА АХН , ШН ПЕАА ВАБН ШН АА
 ТИНЕ ВАФН МНАСЕНТЕ АМАНПТЕ ДМНХАХН ДМНХЕАХН
 АХН ПТЕА . СЪНХ АНФЕШН СМЕРСА СЕРАХАХЪ
 ШН АНФНТАХАХН ДИПТЕА ФРАЦИ ПТЕА , АХ ДИПТЕА
 НЕМЕРННТН ДЕН КАРЕ АХУЦНАИ ПЛАЕА . АПРА
 ЧЕАШЕШН СЪН ДАН ПЛАТА АХН СЪНХ АПХЕ СЪАРЕА
 ПРЕСТЕ ЕАЛ КЪТН СЕРАКЪ АТЕ , ШН ПРЕ ДЖНСА АРЕ
 НПАЖЕА ШН СЪНХ СПРНЦЕ АХУРА ПА КЪТНРЕ АХ
 КХА , ШН ВАФН АПРЕАШННЕ ПКАТЕ . НХЕАРЕ
 МХРН ПЕРНЦИ ПЕРНТЕА ФУТОРН , ШН ФЕТОРН НХЕА
 МХРН ПЕРНТЕА ПЕРНЦН ФАИШТЕ КАРЕА КХ ПКАТЕ
 СЪХ ВА МХРН . СЪНХ АХАЦН ЖАДЕКАТА НЕМЕР
 НИХАХН , ШН СЪРХМАНХАХН , ШН ВЪАХВЕН ШН СЪНХ
 СЕПАЖЕШН ХАННА ВЕАХВЕН . ШН СЪЦН АХАХН
 АМННТЕ КЕРОЕ АН ФАИП АПМЖНПЛА ЕРВУПЕА
 АХН , ШН ПТЕА МЖНПЛАИ ДМНХА ДМНХЕАХН ПТЕА
 ДА АНОАЕ , ПЕРНТЕА АХАСТА ЕХ ЧТЕ ПОУХНЧЕСХ СЪ ФА
 ЦН КХЕЖНПЛА АТЕСТА . ДАВЕН СЕЦРА СЕЦЕРТЕА
 АПРЕА ЧАРНА ПА , ШН ВЕН ОУНТА ЗНОП АЧАРНА
 ТА , СЪНХТЕ АПОРН СЪА АН , СЕРАКХАХН ШН НЕМЕР
 НИХАХН ШН СЪРХМАНХАХН ШН ВЕАХВЕН ВАФН , ПЕН
 ПТЕА КА СЪТЕ АГАВЕ СЪ ДМНХА ДМНХЕАХН ПТЕА А
 ПТЕА ПЛАЕА ФАИПЕАИ МЖННАОУ ПЛАЕА . ТАРЪ
 ДАВЕН КХАФЕА МАСАМНАИ СЪНХТЕ АПОРН А АХА
 НАЧЕА ДИМНАПЛАЕА , ТЛАХН НЕМЕРННН ШН СЪРХ
 РГ МА

3. Și o va urî pre ea bărbatul cel de apoi, și va scrie ci carte de despărțea, și o va da pre mîinile ei, și o va scoate den casa lui sau va muri bărbatul ei cel de apoi care o au luat pre ea lui muiere.
4. Nu va putea bărbatul cel dentîu, care o au scos, întorcîndu-să, să ia pre dînsa luiș muiere, după ce s-au pîngărit ea, căci scîrbă iaste înaintea Domnului Dumnezăului tău și să nu pîngărești pămîntul care Domnul Dumnezăul vostru dă voao cu sorțu.
5. De va lua neștine muiere de curînd, să nu iasă la războiu și să nu să puie preste el nice un lucru; nevinovat să fie întru casa lui un an, va bucura pre muierea lui care o au luat.
6. Să nu zălojești moara, nici pîrpăria morii, căci suflet acesta zălojaște
7. Iară de să va prinde om furînd suflet dentru frații lui, fiii lui Israil, și silind pre el, îl va vinde, muri-va furul acela; și veți rădica răul dentru voi singuri.
8. Ia-te aminte pre tine întru pipăirea stricăciunii și să te păzești foarte, să faci după toată lîgea carea vor spune voao preoții leviiți; în ce chip am poruncit voao să vă păziți să faciți.
9. Adu-ți aminte cîte au făcut Domnul Dumnezăul tău Mariamei la ieșire, mergînd voi afară den Eghipt.
10. Iară de va fi datorie întru aproapele tău, datorie ori fieștece, să nu întri în casa lui să zălojești zălogul.
11. Afară să stai, și omul la carele iaste datorii ta, el va scoate zălogul ție afară.
12. Iară de va fi omul sărac, să nu dormi cu zălogul lui.
13. Cu dare să-i dai lui haina lui la apusul soarelui și va dormi cu haina lui și te va blagoslovi, și la tine va fi milostenie înaintea Domnului Dumnezăului tău.
14. Să nu lipsești simbria săracului și lipsitului dentru frații tăi au dentru nemernici den care-s în cetățile tale.
15. Într-acêeas zi să-i dai plata lui, să nu apuie soarele preste el, căci sărac iaste și pre dînsa are nădêjde. Și să nu strige asupra ta cătră Domnul, și va fi întru tine păcat.
16. Nu vor muri părinții pentru feciori și feciorii nu vor muri pentru părinți; fieștecarele cu păcatul său va muri.
17. Să nu abați judecata nemernicului și surumanului și văduvei și să nu zălojești haina văduvei.
18. Și să-ți aduci aminte că rob ai fost în pămîntul Eghiptului și te-au mîntuit Domnul Dumnezăul tău de acolo; pentru aceasta eu ție poruncescu să faci cuvîntul acesta.
19. De vei secera sêcerea ta întru țarina ta și vei uita znop în țarina ta, să nu te întorci să-l iai; săracului, și nemernicului, și surumanului și văduvei va fi, pentru ca să te blagoslovască Domnul Dumnezăul tău întru toate faptele mîinilor tale.
20. Iară de vei culêge maslinile, să nu te întorci a aduna cêle denapoi ta: celui nemernic, și suru/manului și văduvei vor fi.

Ms. 45

3. Și o va urî pre ea bărbatul cel de apoi, și-i va scrie ei carte de dăspărțală și-i va da ei pre mâinile ei și o va scoate pre ea den casa lui; să va muri bărbatul ei cel de apoi carele au luat pre ea și ce fămēie,

4. Nu va putea bărbatul cel de mainte, cela ce au scosu-o pre ea, învârtējindu-să să o ia pre ea și ce muiere, după ce s-au pângărit ea, căce urăciune iaste înaintea Domnului Dumnezăului tău; și să nu pângăriți pământul carele Domnul Dumnezăul tău¹ dă țic² cu sorțu.

5. Iar să va lua neștine muiere de curându, să nu iasă la război să nu să puic preste ei nice un lucru; nevinovat să fie întru casa lui, un an va bucura pre muierea lui carea au luatu-o.

6. Să nu zălojești moara, nice păpărița morei, căce suflet acesta zălojește.

7. Iar de să va prinde om furându suflet den frații lui, fiii lui Israil, și silindu-l pre el îl va vinde, va muri furul acela; și veți rădica răul denru voi sânguri.

8. Ia-te aminte pre tine întru pipăirea stricăciunei și să te păzești foarte să faci după toată lēgea carea vor spune voao preuții leviții; în cē chip am porincit voao să vă păziți să faceți.

9. Adu-ți aminte căte au făcut Domnul Dumnezăul tău îi Mariam ia ieșire, mergându voi afară den Eghiptu.

10. Iar să va fi datorie întru aproapele tău, datorie ori fieștece, să nu întri în casa lui să zălojești zălogul.

11. Afară să stai, și omul la carele iaste datoria ta la el, va scoate zălogul țic afară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu dormi cu zălogul lui.

13. Cu dare să-i dai lui haina lui la apusul soarelui și va dormi cu haina lui și te va blagoslovi și ia tine va fi multostenie înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu lipsești simbria săracului și lipsitului denru frații tăi au denru nemēmici den carii-s întru cetățile tale³.

15. Într-aceeași dzi să dai plata lui să nu apuic soarele preste ea, căce mēser iaste și pre însă arc nădējde. Și să nu strige asupra ta cătră Domnul și va fi întru tine păcat.

16. Nu vor muri părinți pentru ficiori și ficiori nu vor muri pentru părinți; fieștecarele cu păcatul său va muri.

17. Să nu abați giudețul nemēmnicului și sărăimanului și văduvii și să nu zălojești haina văduii.

18. Și să-ți aduci aminte că rob ai fostu în pământul Eghiptului și te-au mîntuit Domnul Dumnezăul tău de acolo; pentru aceasta eu țic porincescu să faci cuvîntul acesta.

19. Să vei secera sēcera ta întru țarina ta și vei uita snop întru țarina ta, să nu te întorci să-l iai [pre el]⁴; săracului, și nemēmnicului, și sărăimanului și văduii, va fi pentru ea să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău întru toate faptele mâinilor tale.

20. Iar de vei culēge maslinele, să nu te întorci a cerea cēle dennapoiia ta: celui nemēmnic, și sărăimanului și văduii vor fi.

Ms. 4389

3. Iar de o va urî și al doilea bărbat, să-i scrie carte de lāsare și să o dea în mâna ei și să o sloboază den casa lui; sau deaca va muri bărbatul ei cel al doilea care o au luat lui muiere,

4. De-acii nu va putea să o mai ia bărbatul ei cel dintăi că iaste lucru spurcat și pângărit înaintea Domnului Dumnezăului tău; și nu pângăriți pământul care-l va da voao Domnul Dumnezăul vostru întru moștinare.

5. Iar de-ș va lua cinevaș nevastă să nu meargă la războiu, nice să se puic lui nici un lucru și să fie fără de vină¹; și să lăcuască în casa lui un an să vescească pre muierea lui carea o au luat.

6. Să nu iai în zălog moara, nici păpărița morii că sufletul său și-l dă în zălog.

7. De se va afla vreun om că fură vreun suflet den frații săi den feciorii lui Israil și cu silnicie îl va vinde, să moară un fur ca acela; și veț lua răul denre voi.

8. Și să te păzești tu însuși de semnul mișăliei și să păzești foarte să faci toată lēgea carea-ț vor porānci preuții și leviții; cum am porāncit cu lor așa să o păzești și să o faci.

9. Aduceți-vă aminte ce au făcut Domnul Dumnezăul vostru Marici pre cale, când veniați den Eghipt.

10. De vei avea vro datorie la vecinul tău să nu întri tu în casa lui să iai zălog,

11. Ce să stai afară, iar omul acela carele iaste țic dator, el însuși să scoată țic zălog afară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu te culci în zălogul lui;

13. Ce curînd să dai heina lui înapoi mai înainte de apusul soarelui, și se culce el în haina lui și te va blagoslovi și vei avea milă înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu oprești simbria săracului și a cerșătorului denru frații tăi sau a streinului den cetatea ta.

15. Ce într-aceeaș zi să-i dai simbria până încă nu va apune soarele, pentru că iaste sărac și într-aceea-i iaste toată nădējde, ca nu cumva să strige cătră Domnul pentru tine și-ț va fi păcat.

16. Să nu moară părinții pentru feciori, nici feciorii să nu moară pentru părinți, ce fieștecine pentru al său păcat să moară².

17. Să nu întorci judecata vincticului și a săracului și a văduvei, nici să iai în zălog haina văduvei.

18. Adu-ți aminte că și tu ai fost rob în țara Eghiptului și te-au slobozit de acolo Domnul Dumnezăul tău; drept aceea porāncesc și eu țic să faci lucrul acesta.

19. Când vei secera secerișul în agrul tău și vei uita znopi pre mirștea ta, să nu te întorci să-i iai, ce să-i lași să fie ai săracului, și ai vincticului și ai văduvei, ca să te blagoslovească Domnul Dumnezăul tău întru toate lucrurile mâinilor tale.

20. Iar de-ț vei culēge māslinii, să nu te mai întorci să aduni rămășița ce va fi mai rămas pre urmă, ce să laș să fie săracului, și vincticului/ și văduvei.

Versiunea modernă

3. Și dacă și acest bărbat nu o va putea suferi și-i va scrie o dovadă de despărțire pe care i-o va da în mînă și o va trimite din casa lui, sau dacă bărbatul acesta din urmă, care a luat-o de soție, va muri,

4. Atunci primul ei soț, care a trimis-o de la el, nu va putea să o ia iarăși de soție, căci pentru el ea nu mai este curată; acest lucru este o uriciune înaintea Domnului Dumnezăului tău. Să nu pângărești cu păcate țara pe care Domnul Dumnezăul tău ți-o dă de moștenire.

5. Dacă un bărbat s-a însurat de curînd, să nu meargă la armată și să nu i se impună nici o sarcină; să fie scutit și să rămînă acasă timp de un an, ca să se bucure cu soția pe care și-a luat-o.

6. Nimeni să nu ia zălog rîșnița sau chiar și numai piatra de deasupra a rîșniței, căci ar însemna să iei zălog însăși viața cuiva.

7. Dacă se va afla că cineva a furat pe vreunul din frații săi, din fiii lui Israel, că l-a înrobît și că l-a vîndut, să moară tîlharul acela. Astfel veți stîrpi răul din mijlocul vostru.

8. Ia seama să nu te îmbolnăvești de lepră. Păzește-te bine și urmează toate îndrumările profeților leviți. Aveți grijă să împliniți ceea ce le-am poruncit eu.

9. Adu-ți aminte ce a făcut Domnul Dumnezăul tău cu Miriam, pe drum, cînd ieșeați afară din Egipt.

10. Dacă vei da un împrumut aproapelui tău, să nu întri în casa lui ca să iei zălog de la el.

11. Stai afară, și omul căruia i-ai dat împrumutul, să scoată zălogul afară.

12. Iar dacă omul este sărac, să nu te culci cu zălogul lui la tine,

13. Ci să-i înapoezi zălogul la apusul soarelui, ca să se culce în haina lui și să te binecuvînteze; astfel vei face ceea ce este drept înaintea Domnului Dumnezăului tău.

14. Să nu oprești pentru tine plata ce se cuvine unui sărac sau unui nevoiaș, fie că este dintre frații tăi, fie că este dintre străinii ce se află în țara ta, în cetățile tale.

15. Ci să-i dai plata în aceeași zi, înainte de apusul soarelui, căci este sărac și doar pe acest cîștig se bizuie. Să nu ajungă să strige către Domnul împotriva ta, dacă săvîrșești un asemenea păcat.

16. Părinții să nu fie pedepsiți cu moartea pentru vina copiilor și nici copiii să nu fie pedepsiți cu moartea pentru vina părinților. Fiecare să fie pedepsit cu moartea pentru păcatul său.

17. Să nu încalci drepturile străinilor și ale orfanilor și să nu iei zălog haina văduvei.

18. Amintește-ți că ai fost rob în țara Egiptului și că Domnul Dumnezăul tău te-a izbăvit de acolo. De aceea îți poruncesc să împlinești aceste cerințe.

19. Cînd vei secera lanul de pe ogorul tău și vei uita un snop pe cîmp, să nu te întorci să-l iei, ci să-l lași străinului, orfanului și văduvei, pentru ca să te binecuvînteze Domnul Dumnezăul tău în tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale.

20. Cînd vei scutura māslinii, să nu mai culegi māslinele rămase pe crengi, ci să le lași străinului, orfanului și văduvei.

РМА

ка манхалън шн въдхбен ворфн . Шн джкн къ
 лѣчека па стнхъ кълѣцнде нъ нобъ чѣле ден
 напола тѣ, тѣлхн стрѣкъ шн тѣлхн немѣрннкѣ, шн
 къ сврхманхалън шн въдхбен елфн . Шнцѣен а
 дхче амннѣте пѣтн рѣ ан фостѣ дѣпмжнпѣлѣ егѣ
 пѣпхалън, пѣнѣрѣ ачѣлѣ елѣ чѣе порхнчѣекъ сѣ фѣ
 чн къвжнпѣлѣ ачѣста -

К А П К Е
 ѣ рѣ де сѣва фѣче прнче дѣтрѣ мнжакълѣ сѣ
 аменнаор, шн вор бени ла жѣрекапѣ шн
 бор жѣрека шн вор дѣнрѣпѣ пре тѣлѣ
 б дѣрѣпѣ, шн вор дѣрѣпѣ пре тѣлѣ нех
 в рапѣ . Шн вафн дѣвафн брѣ дѣнкѣ
 де вѣтае тѣлѣ чѣе пѣгжнѣше шнлвн шѣрѣ дѣннѣ
 тѣѣ жѣрекапѣ шнлвн шнлвн шѣрѣ дѣннѣ
 г дѣннѣ пѣгжнѣлѣпѣ лѣн къ нѣмѣрѣ, мѣ, вор вѣ
 те пре елѣ шн нѣвор ман адрѣсѣ, тѣрѣ дѣвор ма
 дрѣсѣ ал вѣпѣ пре елѣ ман мѣлѣ дѣжнѣ дѣчѣ
 стѣлѣлѣ, сѣва рѣшннѣ фѣрѣте пѣлѣ дѣннѣпѣ
 д тѣ . Стѣнхъ лѣцн гѣра вѣлѣлѣ карѣ трнѣрѣ
 е дѣрѣ дѣвор лѣцн фѣрѣн дѣрѣн лѣн шн ба мѣрнѣ
 нѣлѣ дѣн трѣншн шн сѣмжнѣ нѣва фн лѣ елѣ нѣ
 ва фн мѣлѣрѣ тѣлѣлѣ чѣе мѣрнѣ афѣрѣлѣ сѣмѣ
 чѣ нѣвѣ апропѣе, фѣрѣте пѣрѣлѣлѣлѣ елѣ ва дѣ
 пѣрѣ кѣрѣ лѣ шн сѣва лѣлѣ лѣнш мѣлѣрѣ, шн ка лѣ
 з нѣн дѣрѣннѣ къ дѣнѣ . Шн вафн кѣпѣлѣ
 нѣрѣе ба наѣе сѣва ашѣзѣ дѣнѣрѣ нѣмѣле тѣлѣлѣ
 чѣе мѣрнѣ шн нѣвѣба стннѣ нѣмѣле лѣн дѣн
 г гѣрѣлѣ . Дѣрѣ дѣнѣва сѣмѣлѣ елѣ лѣ пре мѣлѣ
 рѣ фѣрѣте лѣн сѣлѣ шн сѣва сѣн мѣлѣрѣ пре пѣлѣрѣ
 лѣ вѣтрѣннѣ шн ба гѣрѣн, нѣва фѣрѣте пѣрѣлѣлѣ
 лѣн мѣлѣ сѣ рѣднѣ нѣмѣле фѣрѣлѣлѣ сѣлѣ дѣрѣ гѣра
 н нѣ, налѣ вѣрѣ фѣрѣте пѣрѣлѣлѣлѣ мѣлѣ . Шн
 вор кѣма пре елѣ вѣтрѣннѣ чѣпѣцн ачѣлѣ, шн
 вор гѣрѣн лѣн шн стѣнѣ ва знѣ нѣвон стѣлѣлѣ
 а пре дѣнѣ . Шн вѣннѣ мѣлѣрѣ фѣрѣте лѣн сѣ
 кѣрѣ елѣ дѣннѣпѣ вѣтрѣннѣ, шн ба дѣзѣ
 гѣ очн зѣмѣ лѣлѣ дѣла пнѣрѣлѣ лѣн, шн ба сѣкн
 пн дѣ сѣрѣзѣлѣ лѣн, шн рѣвѣннѣжнѣ ба гѣрѣн,
 ашѣ вор фѣче сѣмѣлѣ карѣе нѣва знѣн кѣса фѣрѣ
 г те лѣлѣ сѣлѣ . Шн сѣва кѣма нѣмѣле лѣн дѣтрѣ
 гѣрѣлѣ кѣса тѣлѣлѣ чѣшѣлѣ дѣзѣгѣтн чн зѣма
 а нѣ дѣсѣвор сѣрѣн дѣн сѣмнн дѣтрѣн лѣкѣ сѣм
 къ фѣрѣте лѣн шн ба вѣннѣ мѣлѣрѣ вѣнѣлѣ дѣнѣрѣ
 шн стѣкѣлѣ пре вѣрѣлѣлѣлѣ дѣн мѣна тѣлѣлѣ
 тѣлѣ вѣпѣ, шн дѣннѣжнѣ мѣна елѣ лѣва апѣлѣ
 б дѣ вѣлѣшѣ . Стѣн пѣн мѣна елѣ, елѣнѣчн сѣ вѣгѣ
 г сѣкнѣ пѣлѣ пре лѣ . Стѣнѣфѣе дѣсѣлѣ пѣлѣ ка
 д пѣрн , шн канѣпѣрн мѣре лѣ мнѣ . Стѣнѣфѣе
 дѣсѣла тѣ мѣлѣрѣ, шн мѣлѣрѣ мѣре шн мнѣ .
 е Канѣпѣрн дѣсѣлѣлѣ шн дѣрѣпѣ вафн чѣе, шн мѣ
 сѣрѣ дѣсѣлѣлѣ шн дѣрѣпѣ вафн чѣе, пѣтрѣ
 кѣсѣте фѣчн дѣлѣлѣлѣ дѣ зѣлѣ пре пѣмжнѣ
 вѣрѣе дѣнѣлѣ дѣнѣрѣлѣ пѣлѣ дѣ чѣе къ сѣрѣ
 з Кѣчн сѣкѣ сѣ дѣнѣлѣлѣ дѣнѣрѣлѣлѣ пѣлѣ пѣлѣ
 тѣлѣ чѣе фѣче ачѣсѣтѣ, пѣлѣ тѣла чѣе фѣче стѣрѣтѣ
 з пѣлѣ . Дѣлѣчѣ амннѣте кѣпѣ лѣ фѣрѣлѣлѣ чѣе
 амаанѣ, пре кѣле ешнѣлѣ пѣлѣ дѣн егѣпѣтн
 н къ мѣ лѣ стѣрѣлѣлѣ дѣпѣтрѣлѣчн пре кѣле, шн лѣ

Biblia, 1688, pag. 144, col. I

21. Și de vei culege viaa ta, să nu culegi de iznoavă cèle denapoi: ta: celui sărac și celui nemernic și surumanului și văduvei va fi.

22. Și-ț vei aduce aminte căci rob ai fost în pământul Eghiptului, pentru aceasta eu ție poruncescu să faci cuvîntul acesta.

CAP 25

1. Iară de să va face price întru mijlocul oamenilor și vor veni la judecată, și vor judeca și vor îndirepta pre cel drept, și vor înfrunta pre cel necurat.

2. Și va fi de va fi vřednic de bătaie cel ce păgîmêște, și-l vei șădea înaintea judecătorilor și-l vor bate înaintea lor,

3. După păgînătatea lui, cu număr, 40 vor bate pre el și nu vor mai adaoge; iară de vor mai adaoge a-l bate pre el mai multe decît aceste toiêge, să va rușina fratele tău înaintea ta.

4. Să nu legi gura bouului care trieră.

5. Iară de vor lăcui frați într-un loc și va muri unul dentr-înșii și sămîntă nu va fi la el, nu va fi muierea celuia ce au murit, afară, la om ce nu să apropie; fratele bărbatului ei va întra cătră ea și o va lua luiș muiere și va lăcui împreună cu dînsa.

6. Și va fi copilul carele va naște să va așăza dentru numele celuia ce au murit și nu să va stinge numele lui den Israil.

7. Iară de nu va omul să ia pre muierea fratelui său, și să va sui muierea pre poartă la bătrînime și va grăi: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele fratelui său întru Israil, n-au vrut fratele bărbatului meu».

8. Și vor chema pre el bătrînimea cetății aceia și vor grăi lui și stînd va zice: «Nu voui să o iau pre dînsa.»

9. Și viind muierea fratelui său cătră el înaintea bătrînimei, și va dezlega o cizmă a lui de la piciorul lui și va scuipi în obrazul lui și, răspunzînd, va grăi: «Așa vor face omului carele nu va zidi casa fratelui său.»

10. Și să va chema numele lui întru Izrail: «Casa celui ce ș-au dezlegat cizma.»

11. Iară de se vor sfădi doi oameni într-un loc, om cu fratele său, și va veni muierea unuia dentr-înșii să scoață pre bărbatul ei den mîna celuia ce-l bate și, întinzînd mîna ei, îl va apuca de boașă,

12. Să-i tai mîna ei, să nu ți să vêghe ochiul tău pre ea.

13. Să nu fie în sacul tău cantariu și cantariu mare au mic.

14. Să nu fie în casa ta măsură și măsură mare și mică.

15. Cantariu adevărat și drept va fi ție și măsură adevărată și dreaptă va fi ție, pentru ca să te faci îndelungat de zile pre pământul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorț.

16. Căci scîrbă Domnului Dumnezăului tău tot cel ce face acêstea tot cela ce face strîmbătate.

17. Adu-ț aminte cîte au făcut ție Amalîc pre cale, ieșînd tu den Eghipt,

18. Cum au stănut împotrîvă-ț pre cale și au/ tăiat ție coada

Ms. 45

21. (v) Și să vei culge viia ta [(a)⁵ și-ți vei aduce aminte că rob ai fostu în pământul Egiptului, pentru aceasta cu ție porăncescu să faci cuvântul acesta] (g)⁵ să nu o culgei de iznoavă cele dennapoi a ta celui sărac și celui nemernic³ și celui mișăb⁶ și văduii va fi.

22. Și-ți vei aduce aminte căce rob ai fostu în pământul Egiptului, pentru aceasta cu ție porăncescu să faci cuvântul acesta.

CAP 25

1. Iară de să va face price întru mijlocul oamenilor și vor veni la judec, și vor judeca și vor îndrepta pre cel drept, și vor răpști pre cel necurat.

2. Și va fi de va fi vrédnic de bătaie cel ce păgănește, și-l vei țecea pre el înaintea judecătorilor și-l vei bate pre el înaintea lor după păgănatatea lui.

3. Cu număr 40 îl vei bate pre el și nu vor mai adoge; iar de vor adaoge a-l bate pre el mai multu decât aceste toiege, să va rușina fratele tău înaintea ta.

4. Să nu încăpeștezi¹ boul carele triera.

5. Iară să vor lăcu frații într-un loc și va muri unul dentru înșii iară sămînță nu va fi la el, nu va fi muierea celuia ce au murit afar-la om ce nu să apropie; fratele bărbatului ei² va intra cătră ea și va lua pre ea ție familie și va lăcu împreună cu însă.

6. Și va fi copilul carele va naște să va așeza dentru numele celuia ce au murit și nu să va stinge numele lui den Israil.

7. Iar de nu va omul să ia pre muierea fratelui său, și să va sui muierea pre poartă la bătrânie și va grăi: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele fratelui lui întru Israil, n-au vrut fratele bărbatului meu.»

8. Și-l vor chema pre el bătrâniea cetății aceea și vor grăi lui și stându va zice: «Nu voi să o iau pre însă.»

9. Și venindu muierea fratelui lui cătră el înaintea bătrâniei, și va dăzlega o ciobotă a lui de piciorul lui și va ștuiupi în obrazul lui și, răspundzindu, va grăi: «Așa vor face omului carele nu va zidi casa fratelui său.»

10. [întru Israil]¹ și să va chema numele lui întru Israil: «Casa celui ce și-au dăzlega ciobotă.»

11. Iară de să vor sfădi 2 oameni într-un loc, om cu fratele său, și va veni muierea unuia dentru ei să scoată pre bărbatul den mâna celuia ce-l bate pre el și, întinzându mâna ei, îl va apuca de boașele lui.

12. Să-i tai mâna ei, să nu să vêghe ochiul tău pre ea.

13. Să nu fie întru cămara ta cântar și cântariu mare au mic.

14. Să nu fie întru casa ta măsură și măsură mare au mică.

15. Cântar adevărat și dreptu va fi ție <și măsură adevărată și dreptă va fi ție>, pentru ca să te faci îndlungat de zile pre pământul carele Domnul Dumnezăul tău dă ție cu sorțu.

16. Căce urăciune Domnului Dumnezăului tău tot făcându acēstia tot cela ce face strămbatate.

17. Adu-ți aminte căte ț-au făcut ție Amalec pre cale, ieșindu tu den Egiptu.

18. Cum au stătut împotriva-ți pre cale și au tăiat

Ms. 4389

21. Iar de vei culge viia ta, să nu aduni rămășița după tine, ce săracului, și vineticului și văduvei să laș să ia.

22. Și să-ți aduci aminte că și tu ai fost rob în țara Egiptului și pentr-aceea porăncesc cu ție să faci lucrul acesta.

CAP 25

1. De va fi gâlceavă între niscare oameni și vor veni la judecată, să-i judece și să îndrepteze pre cel drept, iar pre cel vinovat să-l facă vinovat.

2. Și de se va cădea celui vinovat să fie de bătaie, să-l pui înaintea judecătorilor și să-l bată după vina lui înaintea lor¹.

3. Și cu socotală să-l bată pentru vina lui, 40 de toiage să-i dea, iar mai mult să nu mai adaogă; iar de-i va da mai multe de atūca, ocară iaste fratelui tău înaintea ta.

4. Când vei treiera să nu legi gura bouului.

5. Și când vor lăcu frații depreună și va muri unul dentr-ânșii și nu va avea roadă, să nu se ducă muierea celui mort după alt bărbat care nu va fi rudeniia lui, ce fratele bărbatului ei să între la dânsa și să o ia să-i fie lui muiere și să lăcuiească cu dânsa și să rădice sămînța frățâne-său.

6. Și ce se va naște mai întâi dentr-ânșii să se tocmască pre numele celui mort și nu va peri numele lui den Israil.

7. Iar de nu va vrea omul acela să ia pre muierea frățâne-său, să vie muierea la poartă înaintea bătrânilor și să zică: «Nu va fratele bărbatului meu să rădice numele frățâne-său în Israil.»

8. Și să-l cheime bătrânie cetății aceia și să-i zică, iar de va sta el și va zice: «Nu voi să o iau.»

9. Să se apropie muierea de dînsul înaintea bătrânilor și să dăzlega o încălțăminte de la un picior de ale lui și să scuie pre obrazul lui și să zică: «Așa să facă omului carele nu va să zidească casa frățâne-său.»

10. Și se va chema numele lui întru Israil: «Casa celui ce și-au dăzlega încălțăminte.»

11. Iară de se vor sfădi 2 oameni, un bărbat și cu un frate de ai lui și va veni muierea unuia dentr-ânșii ca să scoată pre bărbatul ei den mâinile celui ce va fi bătând și, tînzându-ș mâna îl va apuca de boașă.

12. Să se taie mâna ei, iar să nu cruțezi ochiul tău spre dânsa cu milă.

13. Să nu fie în sacii tăi măsură mare și mică.

14. Nici în casa ta să nu fie obroc unul mai mic, altul mai mare².

15. Ce să aibi măsură dreptă și tocma și adevărată, ca să trăiești zile multe în țara carea o va da ție Domnul întru moștinare.

16. Că urât iaste Domnului Dumnezeului tău tot cel ce va face acēstia nedreptă.

17. Adu-ți aminte ce au făcut ție Domnul pre cale, când ieși ai den Egipt,

18. Cum se-au pus împotriva ta pre cale și au/tă-

Versiunea modernă

21. Când vei culege strugurii din via ta, să nu-i mai strîngi pe cei rămași în urma ta, ci lasă-i străinului, orfanului și văduvei.

22. Adu-ți aminte că ai fost rob în țara Egiptului. De aceea îți poruncesc să împlinești aceste cerințe.

CAP. 25

Rînduiele de judecată, de căsătorie și de negoș.

1. Dacă se ivește o neînțelegere între doi oameni și vor veni la judecată, să fie judecați și să i se dea dreptate celui nevinovat, iar cel vinovat să fie osîndit.

2. Dacă cel vinovat se cuvine să fie bătut, judecătorul va porunci să fie întins la pămînt și să i se dea un număr de lovituri pe măsura vinovăției sale.

3. I se pot da patruzeci de lovituri, dar să nu se treacă de acest număr, căci dacă va primi mai multe, fratele tău va fi făcut de rușine în văzul tuturor.

4. Să nu legi gura bouului la treierat.

5. Când frații locuiesc împreună, iar unul din ei va muri fără să aibă un fiu, soția celui mort să nu se mărite în afara familiei, cu un bărbat străin, ci cumnatul ei să intre la ea și să o ia de soție, așa cum se cuvine din partea unui cumnat.

6. Cel dintîi fiu pe care îl va naște va purta numele fratelui său care a murit, pentru ca numele acestuia să nu se ștergă din Israel.

7. Dar dacă omul nu vrea să se însoare cu soția fratelui său, aceasta să meargă la poartă cetății, înaintea bătrînilor și să spună: «Cumnatul meu nu vrea să ducă mai departe numele fratelui său în Israel și nu vrea să se căsătorească cu mine, așa cum se cuvine din partea unui cumnat.»

8. Atunci bătrîniei acelei cetăți să-l cheme și să vorbească cu el. Dacă el stăruie și zice: «Nu vreau să o iau.»

9. Atunci soția fratelui său să se apropie de el, înaintea bătrînilor, să-i scoată încălțăminte din picior, să-l scuie în obraz și, drept răspuns, să-i spună: «Astfel se răsplătește bărbatul care nu vrea să întemeieze casa fratelui său.»

10. Și să fie cunoscut în Israel sub numele de „casa desculțului“.

11. Când doi oameni se bat între ei și soția unuia se apropie ca să-l scoată de bărbatul ei din mîinile celui care îl lovește, dacă întinde mîna și îl apucă de părțile bărbătești,

12. Să-i tai mîna, să nu găsească cruțare în ochii tăi.

13. Să nu ai în săculețul tău două feluri de greutateți de cîntărit, una mai grea și alta mai ușoară.

14. Să nu ai în casa ta două feluri de măsuri, una mai mare și una mică.

15. Trebuie să ai greutateți de cîntărit adevărate și drepte și măsuri adevărate și drepte, pentru ca să trăiești zile multe în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău.

16. Înaintea Domnului Dumnezeului tău sînt o urăciune toți cei care fac asemenea lucruri, toți cei care sînt necinstiți.

17. Adu-ți aminte de tot ce ți-a făcut Amalec pe drum, cînd ați ieșit din Egipt,

18. Cum a tăbărit pe drum asupra ta pe cînd erai

пѣмъ цѣе коада паберѣн, пре чѣн те съепентъ
деннавоа тѣ, прѣтъ фатмжнхъ лн шн съепе
нѣмъ шн нѣсе темъ де дмнхъ. Шн бафи
кжндъ тева о днхн пре тине дмнхъ дмнхъ
пѣтъ дѣкѣтѣрѣ тѣщн вѣржмашнн тѣн чѣн дѣпе
дпрѣжѣрѣ, дпѣмжнхъ кареа дмнхъ дмнхъ
пѣтъ дѣ цѣе кѣ сорчѣ, ка етъ моуенѣщн дѣтѣтѣ
етъ стпнцн нѣмеле лѣн амаанн, дѣкѣтѣрѣ чѣле дѣ
сѣт чѣрн стѣнхъ шн оуицн.

КАПКС

н бафи дѣбен дпрѣ дпѣмжнхъ каре
ле дмнхъ дмнхъ пѣтъ дѣ цѣе кѣ сорчѣ
ка етъ моуенѣщн дѣтѣтѣ, шн етъ лѣкѣ
щн прѣла. Шн бен лѣа дѣнхъ дѣ
пѣтъ дѣ рѣдѣлоу дпѣмжнхъ лѣн тѣхъ на
ре дмнхъ дмнхъ пѣтъ дѣ цѣе кѣ сорчѣ шн бен
пѣне дпрѣ кѣшннцѣ, шн бен мѣрѣ ле лѣкѣ
кареа еа алѣче дмнхъ дмнхъ пѣтъ, етъ нѣ
ме нѣмеле лѣн лѣвалѣ. Шн бен мѣрѣ дѣтѣрѣ
прѣсѣтѣ кареа бафи дѣнлеа лѣчѣл шн бен грѣнн кѣ
тѣрѣ еа, мѣрѣ дѣрѣсѣкѣ дѣтѣрѣ дмнхъ лѣн дѣм
недѣлѣхъ пѣтъ кѣчн амѣ дпрѣат лѣ дпѣмжнхъ
каре лѣ жѣратѣ дмнхъ пѣрннцѣлѣ кѣщн еъ дѣ
воа. Шн ба лѣа прѣсѣтѣлѣ кѣшннцѣ дѣ мж
ннае тѣле шн оа пѣне дѣн наннѣтѣ жѣрѣтѣ
кѣлѣн дмнхъ дмнхъ пѣтъ. Шн бен
рѣспѣндѣ шн бен дѣче дннаннѣтѣ дмнхъ лѣн дѣм
недѣлѣхъ пѣтъ, шн лѣ пѣрѣвнѣтѣ тѣтѣлѣ мѣлѣ,
шн сѣлѣ погорѣтѣ лѣ егѣпѣтѣ, шн лѣ нѣмѣрннцѣ
лѣвалѣ кѣ нѣмѣрѣ пѣщнн, шн сѣлѣ фѣкѣтѣ лѣвалѣ
дпрѣ лѣмѣтѣ мѣре, шн мѣлѣннѣ мѣлѣтѣ шн мѣре.
Шн нѣлѣ кннхѣтѣ прѣ нѣн егѣпѣтѣнн шн нѣлѣ сме
рнѣтѣ, шн лѣ пѣ прѣте нѣн лѣрѣхн грѣле. Шн
амѣ стрнгатѣ кѣтѣрѣ дмнхъ дмнхъ пѣрннцѣ
лоу нѣщн, шн лѣ лѣкѣлѣтѣ дмнхъ глѣлѣлѣ нѣ
етѣлѣ, шн лѣ вѣлѣтѣ смѣрѣнѣа нѣлетѣрѣ шн оѣте
нѣла нѣлетѣрѣ, шн кннхѣтѣ нѣлетѣрѣ. Шн
нѣлѣ еѣо прѣ нѣн дмнхъ дѣ лѣ егѣпѣтѣ, еа кѣбж
тѣтѣ мѣре кѣ мжнѣ тѣре, шн кѣ вѣрѣлѣ лѣн
чѣл нѣлѣтѣ, шн кѣ вѣдѣрн мѣрн, шн кѣ еѣмѣне шн
кѣ мннѣнн. Шн нѣлѣ еѣгѣтѣ прѣ нѣн лѣ лѣкѣ
лѣсѣтѣ, шн нѣлѣ дѣтѣ нѣлѣсѣ дпѣмжнхъ лѣчѣтѣ,
дпѣмжнхъ кареа кѣрѣ мѣре шн лѣпѣте. Шн
лѣкѣмѣ тѣтѣ амѣ дѣлѣ дѣпѣтѣ рѣдѣлоу дпѣ
мжнхъ лѣн каре мѣлѣн дѣтѣ мѣе дѣмѣне, дпѣмжнхъ
каре кѣрѣ мѣре шн лѣпѣте, шн сѣбен лѣсѣ дннаннѣ
тѣ дмнхъ дмнхъ пѣтъ, шн тебен дѣнна
лѣвалѣ дннаннѣтѣ дмнхъ дмнхъ пѣтъ.
Шн тебен вѣкѣрѣ пѣнтрѣ тѣатѣ еѣнѣтѣчнѣа кѣ
ре дѣ цѣе дмнхъ дмнхъ пѣтъ, шн кѣсѣн тѣле,
шн лѣвѣтѣлѣ шн нѣмѣрннцѣ кареа лѣсѣте дпрѣ
тнне. Дѣрѣ дѣ кѣн еѣвѣрѣшн лѣчѣнн тѣсѣтѣ
лѣсѣте прѣте дѣчѣ рѣдѣлоу дпѣмжнхъ лѣн тѣ,
дпрѣ лѣнѣ лѣпѣрнѣлѣ лѣсѣа прѣте дѣчѣ кѣн дѣ
лѣвѣтѣлѣ шн нѣмѣрннцѣ шн еѣрѣмѣнхъ лѣн
шн вѣдѣлѣн, шн вѣрѣ мжнѣа дѣтѣтѣчнѣа тѣле, шн
сѣвоу еѣлѣра. Шн бен грѣнн дннаннѣтѣ дмнхъ
дмнхъ пѣтъ, амѣ кѣрѣтѣчнѣа чѣле еѣнѣте
дѣн кѣсѣа мѣтѣ, шн лѣмѣо дѣтѣ лѣвѣтѣлѣ шн

osteniiai, și nu se temu de Dumnezeu.

19. Și va fi când te va odihni pre tine Domnul Dumnezeu tău de cătră toți vrăjmașii tăi cei dupe împrejur în pământul carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot, să stingi numele lui Amalic dentru cēle de supt ceriu; să nu și uiți.

CAP 26

1. Și va fi de vei întra în pământul carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot și să lăcuiești pre el,

2. Și vei lua dentru începătura roadelor pământului tău carele Domnul Dumnezeu tău dă ție cu sorțu și vei pune întru coșniță și vei mērgе la locul carele va alēge Domnul Dumnezeu tău să chиеме numele lui acolo.

3. Și vei mērgе cătră preot carele va fi în zilele acēlea și vei grăi cătră el: «Mărturisescu astăzi Domnului Dumnezeului tău căci am întrat la pământul care au jurat Domnul părinților voștri să deа voао.»

4. Și va lua preotul coșnița den mīnile tale și o va pune dennaintea jīrtāvnicului Domnului Dumnezăului tău.

5. Și vei răspunde și vei zice înaintea Domnului Dumnezăului tău: «Siria au părăsit tatăl meu și s-au pogorīt la Eghipet și s-au nemernicit acolo cu număr puțin. Și s-au făcut acolo întru limbă mare și mulțime multă și mare.

6. Și ne-au chinuit pre noi eghiptēnii și ne-au smerit și au pus preste noi lucruri grēle.

7. Și am strigat cătră Domnul Dumnezeu părinților noștri și au ascultat Domnul glasul nostru și au văzut smerēnia noastră și osteneala noastră și chinuirea noastră.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul de la Eghipet, el, cu vīrtute mare, cu mīnă tare și cu brațul lui cel nalt și cu vederi mari și cu sēmne și cu minuni.

9. Și ne-au băgat pre noi la locul acesta și ne-au dat noао pământul acesta, pământ carele cură miēre și lapte.

10. Și acuma, iată, am adus începătura roadelor pământului carele mi i-ai dat mie, Doamne, pământ carele cură miēre și lapte.» Și o vei lăsa înaintea Domnului Dumnezeului tău și te vei închina acolo înaintea Domnului Dumnezăului tău.

11. Și te vei bucura pentru toate bunătățile carele au dat ție Domnul Dumnezeu tău, și casii tale, și levitul, și nemērnicul carele iaste întru tine.

12. Iară de vei săvīrși a zecui tot ce iaste preste zēce a roadelor pământului tău, întru anul al treilea, a doаа preste zēce vei da levitului, și nemērnicului, și surumanului și văduvei, și vor mīnca în cetățile tale și se vor sătura.

13. Și vei grăi înaintea Domnului Dumnezăului tău: «Am curățit cēle sfinite den casa mea și le-am dat levitului, și/

Ms. 45

ție coada ttaberii pre cei ce osteniaia dennapoi ta, iar tu flămîndzia și osteneai și nu se temu de Dumnedzău.

19. Și va fi cîndu te vei odihni pre tine Domnul Dumnedzău de cîtră toți neprietenii de prepregiur întru pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot pre el, să stîngi numele lui Amalic dentru cêle de suptru ceriu; și să nu uîți.

CAP 26

1. Și va fi de vei întra în pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu ca să-l moștenești de tot pre el și să lăcuiești pre el,

2. Și vei lua dentru începătura roadelor pămîntului tău carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu și vei pune întru o coșniță și vei mîrge la locul carele va alege Domnul Dumnedzăul tău să chîeme numele lui acolo.

3. Și vei mîrge cîtră preut carele va fi întru dzilele acêlea și vei grăi cîtră el: «Voi arăta astăzi Domnului Dumnedzăului tău căce am întrat la pămîntul carele au jurat Domnul părinților noștri să dea noaă.»

4. Și va lua preutul coșnița den mîinele tale și va pune pre ca denaintea jirtăvnicului Domnului Dumnedzăului tău.

5. Și vei răspunde, și vei dzice înaintea Domnului Dumnedzăului tău: «Siria au părăsit tatăl micu și s-au pogorît la Eghiptu și s-au nemernicit acolo cu număr puțin. Și să fêce acolo întru limbă mare și mulțime multă și mare.

6. Și v-au chinuit pre voi eghiptenii și ne-au smerit pre noi și au pus preste noi fapte grêle.

7. Și am strigat cîtră Domnul Dumnedzăul nostru <«părinților noștri»² și au ascultat Domnul glasul nostru și au vădzut smerenia noastră și osteneala noastră și chinuirea noastră.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul de la Eghiptu, el, cu vîrtute mare și cu mîna tare și cu brațul lui cel înalt și cu vederci mari și cu semn și cu minuni.

9. Și ne-au băgat pre noi la locul acesta și ne-au dat noa pămîntul acesta, pămîntu carele cură miere și lapte.

10. Și acum, iată, am adus începătura roadelor pămîntului căruia mi-ai dat mic, Doamne, pămîntul carele cură miere și lapte.» Și vei lăsa pre ca înaintea Domnului Dumnedzăului tău și te vei închina acolo înaintea Domnului Dumnedzăului tău.

11. Și te vei bucura pentru toate bunătățile carele au dat ție Domnul Dumnedzăul tău și casei tale, și levitul, și nemernicul carele iaste întru tine.

12. Iară de vei săvărți a dzeciui tot ce iaste preste 10 a roadelor pămîntului tău, întru anul al treilea, a dooa preste dzêcea vei da levitului și nemernicului, și sărăimanului și văduii și vor minca întru cetățile tale și să vor sătura.

13. Și vei grăi înaintea Domnului Dumnedzăului tău: «Am curățit cêle sfinte dentru casa mea și le-am dat pre êle levitului, și/

Ms. 4389

iat straja carea păzia după tine, fiind tu flămînd și secetos și nu se temu de Dumnezeu.

19. Deci deaca te va odihni Domnul Dumnezeul tău de toț vrăjmașii tăi carei sânt împrejurul tău, în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău întru moștinare, să te sălășluiești într-ânsa, să potopești numele Amnalicului dentre cêle de suptr cer; și să nu-ț uîți.

CAP 26

1. De-acii deaca vei întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeul tău între moștinare și te vei sălășlui într-ânsa,

2. Să iai den toată pârğa pămîntului tău care va da ție Domnul Dumnezeul tău în biruință și să pui în coșniță și să te duci la locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău să chiami numele lui acolo.

3. Și să mergi la preot carele va fi într-acea vrême și să zici cîtră dănsul. «Grăi-voiu astăzi Domnului Dumnezeului tău că am întrat în țara carea se-au jurat Domnul părinților noștri că o va da noaă.»

4. Și să ia preotul coșnița den mîinile tale și să puie înpotriva altariului Domnului Dumnezeului tău.

5. Și răspunzând, să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Părăsit-au tată-micu Sfria și se-au pogorât în Eghipte și cu puținel număr se-au sălășluit acolo. Iar acolo se-au făcut în limbă mare și în oameni mulț și în nărod mult.

6. Și ne năcăjia eghiptenii și ne căznia și pușca pre noi lucruri grêle.

7. Și am strigat cîtră Domnul Dumnezeul nostru și au auzit Domnul vaietele noastre și au vădzut smerenia noastră și ostenințele noastre și întristăciunile noastre.

8. Șe ne scoase den Eghipte el însuș cu tăriia sa cea mare și cu mîna tare și cu brațul cel nalt în mirare mare și în semn și în minuni.

9. Și ne-au băgat într-acest loc și ne-au dat această țară, pămîntul carele fierbe cu lapte și cu miere.

10. Ce acum iată că am adus den pârğa roadelor pămîntului care l-ai dat mic Doamne.» Și să le laș înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te închini acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău.

11. Și te vei veseli de toate bunătățile care au dat ție Domnul Dumnezeul tău și levitului și streinului care iaste la tine.

12. Iar cînd vei face dijmuiala den toate sămănturile pămîntului tău, în anul al treilea, în anul în care se dijmuiesc dijmele, să le dai levitului și streinului, și săracului și văduvei, să le mănănce în cetățile tale și să se sature.

13. Și să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Adus-am cêle sfințite den casa mea și le-am dat levitului, și/ vieticului, și săracului și văduvei,

Versiunea modernă

slăbit și istovit și, fără nici o teamă față de Dumnezeu, i-a nimicit pe cei din coada convoiului, care au rămas în urmă din pricina oboseții.

19. Cînd Domnul Dumnezeul tău va face să ai liniște din partea tuturor vrăjmașilor care te înconjoară, în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă moștenire ca să o stăpînești, să ștergi amintirea lui Amalec de sub cer. Să nu uîți!

CAP. 26

Pîrğa roadelor.

1. Cînd vei intra în țara pe care Domnul Dumnezeul tău ți-o dă moștenire, și o vei lua în stăpînire și vei locui în ea,

2. Să ici din pîrğa tuturor roadelor pămîntului, ce le vei culege din țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeul tău, să le pui într-un coș și să mergi în locul pe care îl va alege Domnul Dumnezeul tău ca să dăinuiescă numele lui acolo.

3. Să te duci la preotul care va fi în zilele acelea și să-i spui: «Astăzi mărturisesc înaintea Domnului Dumnezeului tău că am intrat în țara pe care Domnul s-a jurat părinților noștri că ne-o va da nouă.»

4. Preotul va lua coșul din mîinile tale și îl va așeza înaintea Domnului Dumnezeului tău.

5. Drept răspuns, vei rosti aceste cuvinte înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Tatăl meu a fost un arameu rățacitor, care s-a dus în Egipt în pribegie, cu puțini oameni. Acolo a ajuns să fie un popor mare, puternic și numeros.

6. Dar egiptenii s-au purtat rău cu noi, ne-au umilit și ne-au supus la munci grele.

7. Atunci am strigat către Domnul Dumnezeul părinților noștri și Domnul a auzit strigătul nostru și a vădzut nenorocirea noastră, munca silnică și asuprirea.

8. Și Domnul ne-a scos din Egipt cu mînă puternică și cu brațul întins, cu mari grozăvii, cu semne și cu minuni.

9. Și ne-a adus în acest loc și ne-a dat țara aceasta, țară în care curge lapte și miere.

10. Acum, iată, am adus pîrğa roadelor pămîntului pe care mi l-ai dat mic, Doamne.» Să le pui înaintea Domnului Dumnezeului tău și să te închini în fața Domnului Dumnezeului tău.

11. Apoi să te bucuri, împreună cu leviii și cu străinii care se află la tine, de toate bunătățile pe care Domnul Dumnezeul tău ți le-a dat ție și familiei tale.

12. În anul al treilea, anul zeciuiclii, după ce vei încheia împărțirea tuturor zeciuicliilor roadelor tale și le vei da leviiților, străinilor, orfanilor și văduvelor, ca să mănînce în cetățile tale și să se sature,

13. Să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Am scos din casa mea zeciuiala cea sfințită și am dat-o leviiților/ străinilor, orfanilor și văduvelor,

Biblia, 1688, pag. 145, col. I

не мѣрничлази шн сѣрмѣнлази, шн вѣдѣвѣи
 дѣпѣ тоѣте порѣчнае тѣле каре ан порѣчннп
 мѣе, нѣмѣ кѣлѣкѣт порѣчнѣ тѣ, шн нѣ сѣамѣ
 ѣе оушпѣтѣ. Шн нѣм мѣжнѣкѣт нѣ дѣрѣрѣ мѣт
 дѣн прѣ лѣе, нѣмѣ рѣднѣт дѣн прѣ лѣе лѣ некѣрѣ
 нѣмѣ дѣпѣ дѣн прѣ лѣе тѣлѣн мѣртѣ, ѣмѣ дѣкѣлѣ
 тѣпѣт гѣлѣкѣ дѣмѣлѣн дѣмѣзѣлѣн мѣтѣл, ѣмѣ
 ѣе фѣкѣпѣ дѣпѣт нѣмѣ мѣан порѣчннп мѣе. Пн
 вѣще дѣн прѣ лѣе тѣ чѣ сѣнпѣ дѣн тѣрн шн
 бѣлѣ лѣвѣще прѣнѣрѣдѣлѣ тѣлѣ прѣ сѣранѣлѣ, шн пѣ
 мѣжнѣкѣлѣ каре ан дѣпѣт лѣрѣ чѣ кнпѣ тѣн пѣ
 рѣпѣт пѣрнѣчнѣлѣрѣ нѣчнн сѣнѣ дѣн нѣлѣсѣ пѣмѣжн
 ѣе тѣлѣ каре кѣрѣ лѣпѣтѣ шн мѣлѣрѣ. Аѣзѣсѣ
 ѣчѣстѣа ѣлѣ порѣчннп дѣмѣлѣ дѣмѣзѣлѣлѣ тѣлѣ
 чѣе сѣ фѣчн тоѣте дѣрѣпѣтѣчнѣе ѣчѣстѣлѣ, шн
 пѣдѣкѣтѣчнѣе шн лѣ вѣчн пѣчн шн лѣ вѣчн фѣчѣ
 дѣн прѣ тоѣтѣ нѣнѣмѣ вѣлѣстѣрѣ, шн дѣн тоѣтѣ
 ѣе сѣфѣстѣлѣ вѣстѣрѣ. Прѣ дѣмѣзѣлѣ ан лѣсѣ
 ѣстѣрѣнѣ дѣн чѣе дѣмѣзѣлѣ шн ѣмѣрѣе дѣрѣкѣ
 нѣе лѣн шн лѣпѣчн дѣрѣпѣтѣчнѣе шн порѣчнѣе
 шн пѣдѣкѣтѣчнѣе лѣн, шн ѣ дѣкѣтѣлѣ гѣлѣкѣ лѣн
 ѣе Шн дѣмѣлѣ тѣлѣ лѣсѣ ѣстѣрѣнѣ прѣтннѣе сѣ фн
 лѣн нѣрѣдѣ вѣлѣт, чѣе кнпѣ ѣлѣ знѣсѣ чѣе сѣпѣтѣ
 ѣе зѣщн тоѣте порѣчнѣе лѣн. Шн сѣ фн тѣлѣ
 мѣан сѣлѣ дѣкѣжнѣ тоѣте ѣмѣчнѣе каре тѣлѣ фѣ
 кѣлѣт прѣтннѣе нѣмѣнпѣ, шн пѣфѣлѣтѣ шн сѣлѣвн,
 кѣ сѣ фн тѣлѣ нѣрѣдѣ сѣнпѣ дѣмѣлѣн дѣмѣзѣлѣ
 лѣн тѣлѣ чѣе кнпѣ ѣлѣ гѣрнѣтѣ.

К А П И Т У Л
 н порѣчнн мѣвѣн шн сѣтѣрѣннѣмѣ фн
 лѣсѣ лѣн сѣранѣлѣ знѣжнѣлѣ, пѣчннѣтѣлѣ
 те порѣчнѣе ѣчѣстѣлѣ, кѣтѣе ѣлѣ порѣчн
 ѣе кѣлѣ вѣлѣсѣ ѣстѣрѣнѣ. Шн вѣ фн дѣ
 прѣ лѣе знѣ вѣчн трѣчѣ сѣрѣдѣнѣлѣ лѣ
 пѣмѣжнѣкѣлѣ каре дѣмѣлѣ дѣмѣзѣлѣлѣ тѣлѣ дѣ чѣе
 нѣ сѣрѣчѣ, шн вѣн пѣчнѣ чѣе пѣтѣрнѣ мѣрн, шн
 бѣн спѣн прѣ дѣнѣтѣе кѣ спѣмѣлѣ. Шн вѣн
 сѣрѣе прѣ пѣтѣрнѣ тоѣте кѣлѣннѣе лѣчнѣ ѣчѣщѣлѣ,
 дѣкѣ вѣчн трѣчѣ сѣрѣдѣнѣлѣ, кѣнѣлѣ вѣн дѣрѣ
 лѣ пѣмѣжнѣкѣлѣ каре дѣмѣлѣ дѣмѣзѣлѣлѣ тѣлѣ дѣ
 чѣе, пѣмѣжнѣкѣлѣ каре кѣрѣ лѣпѣтѣ шн мѣлѣрѣ чѣе
 кнпѣ ѣлѣ знѣсѣ дѣмѣлѣ дѣмѣзѣлѣлѣ пѣрнѣчнѣлѣрѣ
 тѣн чѣе. Шн вѣ фн дѣпѣтѣе вѣчн трѣчѣ сѣрѣ
 дѣнѣлѣ, вѣчн пѣчнѣ пѣтѣрнѣе ѣчѣстѣлѣ каре ѣлѣ по
 рѣчнѣкѣлѣ вѣлѣсѣ ѣстѣрѣнѣ дѣмѣлѣнѣе гѣвѣлѣлѣ шн
 лѣ вѣчн спѣн кѣ спѣмѣлѣ. Шн вѣн знѣнѣ ѣкѣ
 лѣсѣ жѣрѣтѣвннѣкѣ дѣмѣлѣнѣ дѣмѣзѣлѣлѣнѣ тѣлѣ,
 жѣрѣтѣвннѣкѣ дѣ пѣтѣрнѣ, сѣнѣлѣ пѣн прѣстѣе лѣе
 ѣе фнѣрѣ. Пѣтѣрнѣ дѣ тѣсѣтѣ дѣрѣчнѣ, вѣн знѣнѣ
 жѣрѣтѣвннѣкѣлѣ дѣмѣлѣнѣ дѣмѣзѣлѣлѣнѣ тѣлѣ шн
 вѣн сѣлѣтѣе прѣстѣе ѣлѣ ѣрѣрѣнѣе дѣ тѣпѣтѣ дѣмѣлѣнѣ
 ѣе дѣмѣзѣлѣлѣнѣ тѣлѣ. Шн вѣн жѣрѣтѣлѣнѣ жѣрѣ
 тѣлѣ дѣ мѣжнѣтѣлѣрѣ, шн вѣн мѣжнѣлѣ шн тѣ вѣн сѣ
 тѣлѣ ѣкѣлѣ шн тѣ вѣн вѣлѣкѣрѣ дѣнѣннѣпѣтѣ дѣмѣ
 лѣн дѣмѣзѣлѣлѣнѣ тѣлѣ. Шн вѣн сѣрѣе прѣ
 пѣтѣрнѣе ѣчѣстѣлѣ тоѣтѣе лѣщнѣ ѣчѣстѣа ѣлѣвѣ
 фѣлѣрѣтѣ. Шн ѣлѣ гѣрнѣтѣ мѣвѣн шн прѣсѣчнѣ
 лѣвнѣчнѣ лѣ тѣпѣтѣ сѣранѣлѣлѣ знѣжнѣлѣ. Тѣчн
 шн ѣкѣлѣтѣ сѣранѣлѣ, дѣрѣлѣ знѣсѣа ѣчѣстѣа тѣн

nemernicului, și surumanului și văduvei, după toate poruncile tale care ai poruncit mie; n-am călcat porunca ta și nu o am uitat.

14. Și n-am mâncat cu durerea mea dentru ële, n-am rodit dentru ële la necurat, n-am dat dentru ële celui mort; am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

15. Privește dentru casa ta cea sfântă den ceriu și blagoslovește pre ȋnădudul tău, pre Israil, și pământul care ai dat lor, în ce chip te-ai jurat părinților noștri să ne dai noao pământul care cură lapte și miere.»

16. În zioa aceasta au poruncit Domnul Dumnezeuul tău ție să faci toate dreptățile acēstea și judecățile și le veți păzi și le veți face dentru toată inema voastră și den tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnezeu ai ales astăzi a fi ție Dumnezeu și a mērgē întru căile lui și a păzi dreptățile și poruncile și judecățile lui și a asculta glasul lui.

18. Și Domnul te-au ales astăzi pre tine să fii lui ȋnădud avut, în ce chip au zis ție să păzești toate poruncile lui.

19. Și să fii tu mai sus decît toate limbile care te-au făcut pre tine numit și pofală și slăvit, ca să fii tu ȋnădud sfînt Domnului Dumnezeuului tău, în ce chip au grăit“.

CAP 27

1. Și porunci Moisi și bătrănimia fiilor lui Israil zicînd: „Păziți toate poruncile acēstea cîte eu poruncescu voao astăzi.

2. Și va fi întru care zi veți trēce Iordanul la pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție cu sorțu, și vei pune ție pietri mari și vei spoi pre dănsăle cu spoială.

3. Și vei scrie pre pietri toate cuvintele legii acēstia, deaca veți trēce Iordanul, cînd vei întra la pământul care Domnul Dumnezeuul tău dă ție, pământ care cură lapte și miere, în ce chip au zis Domnul Dumnezeuul părinților tăi ție.

4. Și va fi după ce veți trēce Iordanul, veți pune pietrile acēstea care eu poruncescu voao astăzi în muntele Ghevaal și le veți spoi cu spoială.

5. Și vei zidi acolo jîrtăvnic Domnului Dumnazeului tău, jîrtăvnic de pietri, să nu pui preste ële fier.

6. Pietri de tot întregi vei zidi jîrtăvnicul Domnului Dumnezeuului tău și vei scoate preste el arderile-de-tot Domnului Dumnezeuului tău.

7. Și vei jîrtvui jîrtvă de mîntuire și vei mîncă și te vei sătura acolo și te vei bucura înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

8. Și vei scrie pre pietrile acēstea toată lēgea aceasta aiēve foarte“.

9. Și au grăit Moisi și preoții leviții la tot Israilul zicînd: [10] „Taci și ascultă, Israile! Întru zioa aceasta te-ai/ făcut întru

Ms. 45

nemêrnicului, și sărăimanului și văduii, după toate porîncile tale carele mi-ai porîncit mie; n-am călcat porîncea ta și n-am uitatu-o.

14. Și n-am mîncat cu durêrea mea dentru êle, n-am rodit dentru êle la necurat, n-am dat dentru êle celui mortu; am ascultat glasul Domnului Dumnedzăului meu, am făcut după cum mi-au porîncit mie.

15. Privește dentru casa ta cea sfântă dentru cîr și blagoslovêște pre nărodul tău, <pre>² Israil, și pămîntul carele ai dat lor, în ce chip te-ai giurat părinților noștri să ne dai noao pămîntul carele cură lapte și miere.>

16. Întru dzua aceasta Domnul Dumnedzăul tău au porîncit ție să faci toate dreptățile acêstea și giudețele și le veji păzi și le veji face pre êle dentru toată inima voastră și dentru tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnedzău ai ales astăzi a fi ție Dumnedzău și a merge întru căile lui și a păzi dreptățile și giudecățile lui și porîncele și a asculta glasul lui.

18. Și Dumnedzău te-au ales astăzi pre tine să-i fii lui nărodu prețuit¹, în ce chip au dzis ție să păzești toate porîncele lui.

19. Și să fii tu mai sus decît toate limbile carele te-au făcut pre tine numit și pofală și slăvit ca să fii tu nărod sfîntu Domnului Dumnedzăului tău, în ce chip au grăit."

CAP 27

1. Și porînci Moisi și bătrînimia fiilor Israil dzicîndu: „Cruțați toate porîncele acêstea câte cu porîncescu voao astăzi.

2. Și va fi întru care dzi veji trêce Iordanul la pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție cu sorțu, și vei pune ție pietri¹ mari și vei spoi pre înșii cu spoială.

3. Și vei scrie pre pietri toate cuvintele legii acêstia, deaca veji trêce Iordanul, cîndu veji întra la pămîntul carele Domnul Dumnedzăul tău dă ție, pămîntu carele cură lapte și miere, în ce chip au dzis Domnul Dumnedzăul părinților tăi ție.

4. Și va fi după ce veji trêce Iordanul, veji pune pietrele acêstea carele cu porîncescu voao astăzi în muntele Gheval și vei murui pre ci cu muruială,

5. Și vei zidi acolo jirtăvnic Domnului Dumnedzăului tău, jirtăvnic de pietri, să nu pui pre êle fier.

6. Pietri întru tot întregi vei zidi jirtăvnicul Domnului Dumnedzăului tău și vei scoate prestic el arderi de tot Domnului Dumnedzăului tău.

7. Și vei jirtvui jirtvă de mîntuire și vei mîncea și te vei sătura acolo și te vei bucura înaintea Domnului Dumnedzăului tău.

8. Și vei scrie pre pietrele acêstea toată lēgea acasta arătat foarte."

9. Și au grăit Moisi și preții levii la tot Israilul dzicîndu: [10] „Taci și ascultă, Israil! Întru dzua aceasta te-ai/ făcut întru nărodu Domnului

Ms. 4389

după toată porunca ta, carea ai porîncit mie; n-am călcat porunca ta, nici o am uitat.

14. Și n-am mîncat în durêrea mea dentr-ânsele și n-am împărțit dentr-ânsele în necurății, nici am dat dentr-ânsele celui mort; ascultat-am glasul Domnului Dumnezeului meu și am făcut cum au porîncit mie.

15. Caată den cer, den lăcașul tău cel sfînt și blagoslovêște pre Israil, oamenii tăi în țara carea o ai dat lor cum te-ai jurat părinților noștri să dai noao țara cêca ce fiêrbe cu lapte și cu miere.>

16. În zioa aceasta au porîncit Domnul Dumnezeu tău să faci toate dreptățile acêstea și judecățile și să le păzi și să le faceți den toată inima voastră și den tot sufletul vostru.

17. Pre Domnul ai ales să fie ție Dumnezeu astăzi și să umbli în calea lui și să păzești toate dreptățile lui și porîncele lui și judecățile lui și să ascult glasul lui.

18. Și astăzi au ales pre voi Domnul astăzi să fiți lui nărod cuvios, cum v-au zis și să păziți toate porîncele lui.

19. Și să fii mai nalt decît toate limbile carele te-au făcut, numenit și lăudat și slăvit ca să fii nărod sfînt Domnului Dumnezeului tău, cum au grăit."

CAP 27

1. Și porînci Moisci bătrînilor feciorilor lui Israil zicînd: „Păziți toate porîncele acêstea câte porîncescu eu voao astăzi.

2. Deaca veji trêce Iordanul în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeu vostru întru moștinare, să pui ție pietri mari și să le văruiți cu var.

3. Și să scrii pre pietri toate cuvintele legii acêstia, deaca veji trêce Iordanul și veji întra în țara carea o va da ție Domnul Dumnezeu tău, țara carea fiêrbe cu lapte și cu miere, cum au zis ție Domnul Dumnezeu părinților tăi.

4. Și deaca veji trêce Iordanul, să puneți pietrele acêlea care porîncescu eu voao astăzi în muntele Ghevalului și să le văruiți acolo cu var.

5. Și să zidești acolo altar Domnului Dumnezeului tău, altar de piatră, și să nu pui pre dînsul fier¹.

6. Ce cu piatră întregă să zidești altariul Domnului Dumnezeului tău și să pui pre dînsul arderea cea de tot a Domnului Dumnezeului tău.

7. Și să pui jirtvă mîntuirii, și să mînci acolo și să te sature și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Și să scrii pre aclele pietri toată lēgea acasta deplin și aiêve."

9. Și grăi Moisci preoților și leviiților și la tot neamul lui Israil zicînd: „Taci și ascultă, Israil! Astăzi te-ai/ făcut nărod Domnului Dumne-

Versiunea modernă

potrivit tuturor porîncilor pe care mi le-ai dat; n-am încălcat și nu am uitat porîncele tale.

14. N-am mîncat din zeciuală cînd eram în întristare, n-am dus-o de la mine cînd eram în stare de necurătenie, n-am dat din ea pentru vreun mort. Am ascultat glasul Domnului Dumnezeului meu și am făcut cum mi-ai porîncit.

15. Privește din lăcașul tău cel sfînt, din ceruri, și binecuvîntează pe poporul tău, Israil, și țara pe care ne-ai dat-o, așa cum ai jurat părinților noștri, țara în care curge lapte și miere.>

16. Astăzi Domnul Dumnezeu tău îți porîncește să împlinești aceste rînduicli și legi, să le păzești și să le împlinești din toată inima și din tot sufletul tău.

17. Astăzi ai mărturisit că Domnul este Dumnezeu tău; de aceea, trebuie să umbli pe căile lui, să păzești rînduicli, porîncele și legile lui și să ascult glasul lui.

18. Iar Domnul a făcut astăzi cunoscut că tu ești poporul ce îi aparține lui, așa cum ți-a făgăduit. Să păzești toate porîncele lui

19. Și te va ridica în faimă, laudă și măreție mai presus decît toate popoarele pe care le-a făcut și vei fi un popor sfînt pentru Domnul Dumnezeu tău, așa cum ți-a făgăduit."

CAP. 27

Pietrele legii. Cele douăsprezece blesteme.

1. Moise și bătrîni Israhului au porîncit poporului: „Păziți toate porîncele pe care vi le dau astăzi.

2. În ziua în care veji trece Iordanul în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, să ici niște pietre mari și să le tencuiești cu var.

3. Să scrii pe ele toate cuvintele acêstei legi, atunci cînd treci dincolo ca să intri în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeu tău, țară în care curge lapte și miere, așa cum a făgăduit Domnul Dumnezeu părinților tăi.

4. După ce ai trecut Iordanul, să puneți pietre pe muntele Ebal, așa cum vă porîncescu eu astăzi, și să le tencuiești cu var.

5. Să zidești acolo un altar Domnului Dumnezeului tău, altar din pietre, la care să nu lucrezi cu unelte din fier.

6. Să zidești altariul Domnului Dumnezeului tău din pietre întregi și să aduci pe el arderi de tot Domnului Dumnezeului tău.

7. Să aduci jertfe de pace, să mînci acolo și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Să scrii foarte limpede pe aceste pietre toate cuvintele acêstei legi."

9. Moise și preoții levii au cuvîntat astfel întregului Israh: „Fă liniște și ascultă, Israh! Astăzi ai/ devenit poporul Domnului Dumne-

Ms. 45

Dumnezeului tău.

10. Și vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei face toate porințele lui și dreptățile lui carele cu porîncescu ție astăzi.

11. Și au porîncit Moisi nărodului întru dzua aceea dzicându:

12. „Aceștea vor sta a blagoslovi nărodul în muntele Garizin trecându Iordanul: Simcon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștea vor sta preste blăstăm în muntele Gheval: Ruvim, Gadu, Asir, Zavulon, Dan și Neftalim.

14. Și răspundzându vor dzice leviții la tot Israel, [dzicîndu] cu glas mare:

15. «Blăstămat omul carele va face cioplit și vărsat, urăciune Domnului, faptu a mâni de meșteri și le va pune pre êle întru ascunsu!» Și răspundzându tot nărodul va dzice: «Fie!»

16. «Blăstămat cela ce necinstêște pre tată-său au pre maică-sa!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

17. «Blăstămat cela ce mută hotărâle aproape!» Și vor dzice tot [tot] nărodul: «Fie!»

18. «Blăstămat cela ce rățăcêște pre orbu în cale!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

19. «Blăstămat carele va abate giudețul nemêrnicului și sărăimanului și văduii!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

20. «Blăstămat cela ce doarme cu muierea tătâne-său căce au descoperit acoperirea tatălui lui!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

21. «Blăstămat cela ce doarme cu tot dobito-cul!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

22. «Blăstămat cela ce doarme cu sor dupre tatăl său sau dentru maică-sa!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»

23. «Blăstămat cela ce doarme cu soacră-sa!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!» [«Blăstămat cela ce doarme cu noru-sa!» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!» «Blăstămat cela ce doarme cu sora fâmeii lui.» Și vor grăi tot nărodul: «Fie!»]

24. «Blăstămat cela ce abate pre aproapele-șu cu viclêșug!» Și vor dzice tot nărodul: «Fie!»

25. «Blăstămat carele va lua daruri să ucigă sufletul ce nevinovat!» Și va dzice tot nărodul: «Fie!»

26. «Blăstămat tot omul carele nu stă la toate cuvintele legii aceștia ca să le facă pre êle!» Și va grăi tot nărodul: «Fie!»

CAP 28

1. Și va fi dacă veți trêce Iordanul la pămîntul carele Domnul Dumnezeul vostru dă voao, să veți audzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeului vostru, să cruțați și să faceți toate porințele lui carele cu porîncescu ție astăzi, și te va da Domnul Dumnezeul tău mai sus decăt limbile pămîntului.

2. Și vor veni preste tine toate blagosloveniile acêștea și te vor afla pre tine să vei audzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Blagoslovit tu în cetate și blagoslovit tu în țarină.

4. Blagoslovite nașterile pântecelui tău și roadele pămîntului tău și cerezile boilor tăi și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite punerile tale, rămășițele tale.

6. Blagoslovit tu cîndu întri înlontru și blagoslovit tu cîndu ieși afară.

7. Să-ți dea ție Domnul Dumnezeul tău pre neprietenii, pre ceia ce-ți stau înoptrivă ție înfrânți/

Ms. 4389

zeului tău.

10. „Să ascult glasul Domnului Dumnezeului tău și să faci toate porințele lui și îndreptările lui care porîncesc astăzi cu ție”.

11. Și porînci Moisci în zioa acêea nărodului zicînd:

12. „Aceștea să stea să blagoslovească nărodul în muntele Garizinului deaca veți trêce Iordanul: Simeon, și Levi, și Iuda, și Isahar, și Iosif și Veniamin.

13. Iar acêștea să stea spre blestem în muntele Ghevelului: Ruvim, și Gad, și Asir, și Zavulon, și Dan și Neftalim.

14. Și răspundzînd leviții, să zică a tot Israelul cu glas mare:

15. «Blestemat omul carele va face cioplire sau topire pângărită Domnului, meșteșug de lucru de mâini și le va pune în ascuns!» Iar nărodul tot să răspundă și să zică: «Amin!»

16. «Blestemat cel ce va grăi de rău pre tată-său pre mamă-sa.» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

17. «Blestemat cel ce va muta hotărâle vecinului său!» Și să zică tot oamenii: «Amin!»

18. «Blestemat cel ce va îndrepta pre orb pre cale rățăcîta!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

19. «Blestemat cel ce va da în lături judecata vineticului și a sărăcului și a văduvei!» Și să zică tot oamenii: «Amin!»

20. «Blestemat cel ce se va culca cu muierea tătâne-său, că au dăscoperit dăscoperirea tătâne-său!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

21. «Blestemat cel ce va zăcea or cu ce dobitoac!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

22. «Blestemat cel ce se va culca cu soru-sa, fata tătâne-său sau a mănă-sa!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

23. «Blestemat cel ce se va culca cu soacră-sa!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

24. «Blestemat cel ce va bate pre vecinul lui cu hicleșug!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

25. «Blestemat cel ce va lua mită să ucigă pre sufletul cel nevinovat!» Și să zică tot nărodul: «Amin!»

26. «Blestemat să fie tot omul care nu va viețui în toate cuvintele legii aceștia și care nu le va face!» Și să răspundă tot nărodul: «Amin!»

CAP 28

1. Iara deaca veți trêce Iordanul în țara carea o va da voao Domnul Dumnezeul vostru; de veți asculta cu ascultare glasul Domnului Dumnezeului vostru și veți păzi și veți face toate porințele lui care porîncesc cu ție astăzi, și te va face Domnul Dumnezeul tău mai nalt decăt toate limbile de pre pămînt.

2. Și vor veni spre tine toate blagosloveniile acêștea și te vor afla deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Blagoslovit tu în cetate, blagoslovit tu în câmp.

4. Blagoslovită seminția pântecelui tău și roada țării tale și cerezile boilor tăi și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite ariile tale și rămășițele tale.

6. Blagoslovit tu întrînd și blagoslovit tu ieșînd.

7. Că va da Domnul Dumnezeu vrăjmașii tăi carii se vor poitrivi ție sfărâmat/ înaintea fetei tale;

Versiunea modernă

zeului tău.

10. Ascultă glasul Domnului Dumnezeului tău și împlinește porințele și rînduicile lui pe care ți le dau cu astăzi.”

11. În aceeași zi, Moise a poruncit poporului:

12. „După ce veți trece Iordanul, următoarele seminții să stea pe muntele Garizim ca să binecuvînteze poporul: Simcon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Iar acestea să stea pe muntele Ebal ca să rostească blestemele: Ruben, Gad, Așer, Zabulon, Dan și Neftali.

14. Apoi să vorbească leviții și să strige cu glas tare către toți israeliții:

15. «Blestemat să fie cel ce va face idol cioplit sau turnat și-l va pune într-un loc tainic, căci un astfel de lucru ieșit din mîini de meșter este hulă înaintea Domnului!» Și tot poporul să răspundă: «Amin!»

16. «Blestemat să fie cel ce va batjocori pe tatăl său și pe mama sa!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

17. «Blestemat să fie cel ce va muta hotărâle aproapelui său!» Și tot poporul să zică «Amin!»

18. «Blestemat să fie cel ce va îndruma greșit pe un orb!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

19. «Blestemat să fie cel ce va încălca drepturile străinului, ale orfanului și ale văduvei!» Și tot poporul să zică «Amin!»

20. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu soția tatălui său, căci a dezvelit patul tatălui său!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

21. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu vreun dobitoac!» Și tot poporul să zică «Amin!»

22. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu sora sa, fiica tatălui sau a mamei sale!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

23. «Blestemat să fie cel ce se va culca cu soacra lui!» Și tot poporul să zică «Amin!»

24. «Blestemat să fie cel ce va lovi pe aproapele său pe ascuns!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

25. «Blestemat să fie cel ce se va lăsa plătit ca săucidă un suflet nevinovat!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

26. «Blestemat să fie cel ce nu va urma această lege și nu va împlini toate cuvintele ei!» Și tot poporul să zică: «Amin!»

CAP. 28

Binecuvîntări și blesteme.

1. Dacă vei asculta întocmai glasul Domnului Dumnezeului tău, avînd grijă să îndeplinești toate porințele lui pe care ți le dau astăzi, atunci Domnul Dumnezeul tău te va ridica mai sus decît toate popoarele de pe pămînt.

2. Toate aceste binecuvîntări vor veni și se vor revărsa asupra ta, dacă vei asculta întocmai glasul Domnului Dumnezeului tău.

3. Binecuvîntat vei fi în cetate și binecuvîntat vei fi la cîmp.

4. Binecuvîntat va fi robul pîntecelui tău, rodul pămîntului tău și rodul vitelor tale, cerezile cu viței și turmele cu mici.

5. Binecuvîntat va fi coșul tău și covata ta.

6. Binecuvîntat vei fi cînd vei acasă și binecuvîntat vei fi cînd pleci de-acasă.

7. Domnul Dumnezeul tău va da în mîinile tale pe vrăjmașii tăi care se ridică împotriva ta, după ce au fost înfrînti/ acștia și vor ieși înainte pe un

Ms. 45

înnaintea fêței tale; pre o cale vor ieși cătră tine și pren 7 căi văr fugi de cătră fața ta.

8. Să trimiță Domnul pre tine blagoslovenia întru cămările tale și întru toate unde vei pune mâna ta preste pământul carele Domnul Dumnezău dă ție.

9. Să te rădice Domnul Dumnezăul tău șie nărodu svântu în ce chip s-au jurat părinților tăi, să vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei merge întru căile lui.

10. Și vor vedea pre tine toate limbile pământului, căce numele Domnului s-au chemat pre tine și să vor țeme de tine.

11. Și te va înmulți pre tine Domnul Dumnezăul tău spre bune, spre nașterile pântecelui tău și spre nașterile dobitoacelor tale și spre roadele pământului tău, pre pământul tău carele au giurat Domnul la părinții tăi să dea ție.

12. Deșchidză Domnul ție vistăriul lui cel bun, ceriul să dea ploaie pământului tău în vrămea lui și blagoslovască toate faptele mâinilor tale; și să împrumutezî la limbi multe, iară tu să nu te împrumutezî și vei stăpâni tu a limbi multe, iară ție nu vor stăpâni.

13. Să te puie Domnul Dumnezăul tău întru cap și nu la coadă și vei fi atunci deasupra și să nu fii dedesuptu, să vei asculta poruncile Domnului Dumnezăului tău câte eu poruncescu ție astăzi a păzi și a face.

14. Să nu ieși den toate cuvintele carele eu poruncescu ție astăzi, în dreapta au în stînga, să mergi după dumnezeei striini, să slujești lor.

15. Și va fi de nu vei audzi glasul Domnului Dumnezăului tău să păzești și să faci toate poruncile lui câte eu poruncescu ție astăzi, vor veni preste tine toate blăstămile acăstea și te vor apuca pre tine.

16. Blăstămat tu în cetate și blăstămat tu în țarine.

17. Blăstămate adunărite tale și rămășițele tale.

18. Blăstămate nașterile pântecelui tău și roca-dele pământului tău, cerezile boilor tăi și tuncele oilor tale.

19. Blăstămatu cându vei întra înlontru și blăstămat cându vei ieși.

20. Să trimiță Domnul ție lipsă și pre foamea și topirea preste toate unde vei pune mâna ta câte vei face pân-unde te va surpa pre tine și <pană> te va piêrde de sârgu pentru cèle rële depindcri ale tale, pentru căce m-ai părăsit pre mine.

21. Să lipască Domnul la tine moartea pân-te va topi de la pământul carele întri tu acolo înlontru ca să-l măștnecești pre el.

22. Să te bată Domnul cu lipsă, cu fierbinteală și cu friguri și cu price, și cu ucidere, și cu stricăciune de vântu, și cu galbenariul, și să te gonească pre tine pân-unde te vor piêrde pre tine.

23. Și va fi ceriul ce-i preste capul tău, de aramă, și pământul dedesuptul tău, de fier.

24. Să dea Domnul ploaie pământului tău, prah și țărână den ceriu să/ va pogori preste tine, până te

Ms. 4389

pre o cale vor veni la tine și pre 7 căi vor fugi de fața ta.

8. Va trimete blagoslovenie și în casele tale și pre toate pre câte vei pune mâna ta, pre pământul care-l va da ție Domnul Dumnezeeul tău.

9. Rădica-va pre tine Domnul Dumnezeeul tău lui nărod sfînt, cum s-au jurat părinților tăi, deaca vei asculta glasul lui și vei umbla pre căile Domnului Dumnezeeului tău.

10. Și te vor vedea toate laturile pământului că se-au chemat pre tine numele Domnului Dumnezeeului tău în bine.

11. Spre semînțiile pântecelui tău și spre roada dobitoacelor tale și spre roada țării tale, pre pământul care se-au jurat Domnul părinților tăi că-l va da ție.

12. Dăscoperi-va ție Domnul comoara sa cea bună, ceriul va da ploaie pământului la vrămea sa, ca să blagoslovească toate lucrurile mâinilor tale; și vei împrumuta pre multe limbi, iar nu te vei îndatora și vei stăpâni tu multe limbi, iar pre tine nu te va stăpâni nimini.

13. Și te va pune Domnul Dumnezeeul tău în cap iar nu în coadă și atunci vei fi dăsupra iar nu dădăsup, numai de vei asculta poruncile Domnului Dumnezeeului tău câte-ț porănesc cu ție astăzi, să le păzești și să le faci.

14. Să nu calci nici un cuvânt den câte porănesc cu ție astăzi, nici spre dreapta, nici spre stînga să nu umblați după alți dumnezeei streini, să slujești lor.

15. Iară deaca nu vei asculta glasul Domnului Dumnezeeului tău, să păzești și să faci toate poruncile lui câte porănesc cu ție astăzi, veni-vor spre tine toate blăstămele acăstea și te vor ajunge.

16. Blestemat vei fi în cetate, blestemat în câmp.

17. Blestemate ariile tale și rămășițele tale.

18. Blestemată roada pântecelui tău, și sămănăturile pământului tău, și cirezile boilor și turmele oilor tale.

19. Blestemat tu când vei întra și blestemat când vei ieși.

20. Și va trimete ție Domnul lipsă și foamea și pericune spre toate spre cei vei pune mâna ta și spre ce vei lucra până te va potopi și până te va piêrde degrab pentru faptele tale cèle rële, pentru că m-ai părăsit.

21. Apropii-va Domnul moartea de tine până te va piêrde de pre pământul de pre care vei să întri tu să-l iai.

22. Bate-te-va Domnul cu lipsă, și cu arsură, și cu ger, și cu pripăc, și cu ucidere, și cu vânturi stricătoare, și cu galbenar și te vor goni până te vor piêrde.

23. Și va fi ceriul desupra capului tău, de aramă, și pământul supt tine, de fier.

24. Da-va Domnul pământului tău ploaia, pulbere și țărână va pogori den/ cer spre tine până

Versetiunea modernă

drum, dar vor fugi din fața ta pe șapte drumuri.

8. Domnul va trimite binecuvîntarea asupra ta, asupra grînelor tale și asupra a tot ceea ce săvîrșești cu mîinile tale și te va binecuvînta în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeeu.

9. Domnul va face din tine un popor sfînt pentru el, așa cum ți-a jurat, dacă vei păzi poruncile lui și vei umbla pe căile lui.

10. Toate popoarele de pe pămînt vor vedea că porți numele Domnului și se vor teme de tine.

11. Domnul va face să sporească bunăstarea ta, înmulțind rodul pântecelui tău, rodul vitelor tale, rodul pămîntului tău, în țara pe care s-a jurat părinților tăi că ți-o va da.

12. Domnul îți va deschide minunata sa comoară, cerul, ca să dea la vreme ploaie pămîntului tău și să binecuvînteze tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale. Vei da împrumuturi multor popoare, dar tu nu vei lua împrumut.

13. Domnul va face ca tu să fii capul și nu coada; vei fi numai deasupra, iar dedesupt nu vei ajunge, dacă vei asculta poruncile Domnului Dumnezeeului tău, pe care ți le dau astăzi ca să le păzești și să le împlinești.

14. Să nu te abate de la nici unul din cuvintele pe care ți le poruncesc astăzi, nici la dreapta, nici la stînga și să nu mergi după alți Dumnezeei ca să le slujești.

15. Iar dacă nu vei asculta glasul Domnului Dumnezeeului tău și nu vei păzi și nu vei împlini toate poruncile și rînduiele lui pe care ți le poruncesc eu astăzi, toate aceste blesteme se vor abate asupra ta și te vor lovi.

16. Blestemat să fii în cetate și blestemat să fii la câmp.

17. Blestemat să fie coșul tău și covata ta.

18. Blestemat să fie rodul pântecelui tău și rodul pămîntului tău, cirezile tale cu viței și turmele tale cu miei.

19. Blestemat să fii cînd vii acasă și blestemat să fii cînd pleci de-acasă.

20. Să trimiță Domnul blestem, zbucium și nenorocire asupra ta și asupra a tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale, pînă cînd vei fi nirăicit și vei pieri numaidecît, pentru faptele tale rële și pentru că m-ai părăsit.

21. Să te umple Domnul de ciumă, pînă te va nimici din țara în care întri ca să o iei în stăpînire.

22. Să te bată Domnul cu oțică, fierbințeală, friguri și arsuri, cu secetă, tăciune și rugină în grîne, care să te urmărească pînă vei pieri.

23. Ceriul de desupra capului tău să se prefacă în aramă, iar pămîntul de sub tine în fier.

24. Să prefacă Domnul ploaia din țara ta în praf, iar pulbera să cadă din cer/ asupra ta pînă te va

Biblia, 1688, pag. 146, col. II

ка погорѣ прѣте тѣне, пѣнь тева здробиши и пѣ
 нь тева пѣрѣе. Дѣте дѣмнѣлѣ тѣрѣе фѣ
 наипѣе ерѣжмашнасѣрѣ тѣнѣ пре сѣнѣале еѣ еѣши фѣ
 наипѣе лорѣ, ши пре, и, кѣнѣ еѣ фѣуи де кѣтѣрѣ
 фѣца лѣсѣрѣ ши бенѣ фи фѣрѣ рѣшкѣрѣре фѣполатѣ,
 фѣпѣрѣвѣцѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ. Ши бенѣ фи мацѣнѣ кѣс
 еѣуи мжнѣкѣре пѣсѣрнаѣрѣ чѣрнахлѣнѣ, ши гѣдннѣнаѣрѣ
 пѣмжнѣхлѣнѣ, ши нѣ бафнѣ чѣе чѣе еѣале аперѣ .
 Сѣте еѣатѣ дѣмнѣлѣ кѣ рана еѣгуптѣнѣтѣ еѣсѣ ла ше
 зѣхлѣрнѣ, ши кѣ рѣе еѣлѣатѣнѣкѣтѣ ши мжнѣкѣрнѣме
 кѣсѣнѣхлѣте поцнѣ вѣнѣдека . Бѣатѣте дѣмнѣлѣ кн
 кѣ дѣзѣметѣчнѣне ши кѣ некедѣрѣе ши еѣши де мѣ
 те. Ши бенѣ пнѣпнѣ амѣазѣрѣнѣ, кѣмѣ аѣ пнѣпнѣ кѣ
 сѣрѣлѣ фѣрѣнѣтѣхнѣрѣкѣ, ши нѣбенѣ фѣдѣрѣпѣла кѣ
 нае тѣале, ши бенѣ фи атѣнѣчѣнѣпѣтѣпѣтѣхнѣпѣ ши жѣ
 фѣнѣнѣхлѣте прѣте тѣале зѣнае, ши нѣ бафнѣ чѣе
 ла чѣсѣтѣ аѣхлѣте чѣе. Мѣхлѣре бенѣ лѣа ши атѣ к
 еѣрѣлатѣ оба лѣсѣ преа, кѣсѣтѣ бенѣ зѣнѣ ши нѣкѣнѣ
 атѣнѣнѣ фѣрѣжнѣса, бѣе бенѣ сѣдѣнѣ, ши нѣсѣ бенѣ кѣ
 лѣчѣе пре а. Внѣчѣлѣлѣ тѣхлѣ жѣлѣгѣлѣтѣ фѣнѣнѣ а
 тѣтѣла. Ши нѣбенѣ мжнѣка дѣнѣтѣрѣ еѣлѣ, мѣгѣрѣнѣа
 тѣхлѣ жѣфѣхнѣпѣ дѣла тѣне, ши нѣчнѣсека дѣ фѣнапѣ,
 онае тѣале дѣате неѣрѣлѣтннѣнаѣрѣ тѣнѣ, ши нѣ ба
 фнѣ чѣе чѣе чѣсѣтѣ аѣхлѣте. Фнѣнѣ тѣнѣ ши фѣтѣ
 тѣле тѣале дѣате ла анѣмѣтѣ лѣтѣла, ши онѣнѣ тѣнѣ
 еѣрѣ еѣдѣтѣ оѣрѣнѣдѣсе ла лѣе ши нѣлѣа пѣхлѣтѣ мж
 на тѣла. Вѣннѣхлѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ тѣхлѣ ши аѣ
 тѣале оѣтѣнѣтѣлае тѣале ба мжнѣка анѣмѣтѣ. кѣрѣтѣ
 нѣ оѣнѣнѣ, ши бенѣ фи нѣпѣтѣсѣтѣхнѣпѣ ши сѣфѣрѣжмѣ
 фѣтѣале зѣнае. Ши бенѣ фи фѣлѣтѣрѣатѣнѣ, лѣ
 пѣнѣтѣрѣ еѣдѣрѣнае онѣнасѣрѣ тѣнѣ кѣрѣла бенѣ еѣдѣтѣ .
 Сѣте еѣатѣ дѣмнѣлѣ кѣрѣнѣтѣ рѣе прѣте чѣнѣчнѣ, ши лѣ
 прѣте пѣлѣнѣ, кѣсѣтѣ поцнѣ еѣте вѣнѣдѣчнѣ тѣхлѣ дѣ
 оѣрѣма нѣчѣоѣрѣелѣрѣ тѣале пѣнь ла кѣрѣчѣтѣлѣ тѣхлѣ.
 Сѣте дѣхлѣте дѣмнѣлѣ пре тѣне ши пре еѣоѣрѣнѣ тѣ
 пре кѣрѣнѣ бенѣ пѣне пре тѣ тѣне, ла анѣмѣтѣ кѣрѣ нѣ
 оѣнѣнѣ тѣхлѣ ши пѣрнѣнѣчнѣ тѣнѣ, ши бенѣ еѣлѣжнѣ аѣо
 лѣсѣ, ла дѣмнѣзѣтѣнѣ стрѣннѣ ла лѣчѣнѣ ши ла пѣсѣтѣрнѣ.
 Ши бенѣ фи аѣолаѣ фѣрѣрѣ пѣжѣнѣ ши пнѣлѣдѣтѣ, ши лѣ
 повѣсѣте, ла тѣолатѣ анѣмѣнае ла кѣрѣла тева дѣчѣе
 дѣмнѣлѣ аѣолаѣ. Сѣмжнѣчѣ мѣхлѣтѣтѣ вѣнѣ еѣолатѣ
 ла кѣмѣпѣхлѣ, ши пѣчнѣнѣ бенѣ дѣчѣе, пѣнѣтѣрѣ кѣчнѣ
 мѣмжнѣнѣсѣ пре лѣе аѣкѣсѣтѣе. Кѣе бенѣ рѣсѣтѣ лѣ
 днѣ ши оѣвенѣ лѣкѣрѣ ши вѣнѣ нѣбенѣ еѣтѣ нѣче тѣебенѣ
 бесѣанѣ дѣнѣтѣрѣ лѣ пѣнѣтѣрѣ кѣчнѣ ба мжнѣка дѣтѣоѣтѣ
 пре а еѣдѣрѣеале. Масаннѣ еѣоѣрѣнѣ чѣе фѣрѣхлѣтѣ мѣ
 те хѣпѣрѣтѣе тѣале, ши кѣ оѣнѣтѣ дѣ лѣмнѣлѣ нѣхлѣте
 бенѣ оѣнѣце кѣчнѣ нѣкѣа кѣрѣтѣ масаннѣ тѣла. Фнѣнѣ мѣ
 ши фѣтѣе бенѣ наѣе ши нѣеѣоѣрѣнѣ чѣе, пѣнѣтѣрѣ кѣ
 еѣрѣ мѣрѣчѣ фѣрѣрѣ рѣбнѣме. Тѣолатѣ кѣжѣте еѣсѣ мѣ
 рѣнѣлѣмнѣлѣ лѣе тѣале ши рѣдѣхлѣнае пѣмжнѣхлѣнѣ тѣхлѣ,
 лѣеа тѣоѣнѣ пѣланѣтѣрѣа. Чѣе нѣмѣтѣрннѣкѣ кѣрѣла мѣ
 лѣсѣтѣ фѣрѣрѣ тѣне сеѣа еѣхнѣ прѣте тѣне еѣсѣ еѣ,
 нѣрѣе тѣхлѣ тѣебенѣ погѣсѣрѣ жѣсѣ жѣсѣ. Дѣчѣсѣтѣ тѣ
 ба фѣрѣхлѣмѣтѣ нѣрѣе тѣхлѣ пре еѣлѣ нѣбенѣ фѣрѣхлѣмѣтѣ,
 лѣчѣсѣтѣ бафнѣ фѣтѣкѣлѣпѣ, нѣрѣе тѣхлѣ фѣрѣхлѣкѣлѣтѣ .
 Ши бенѣ вѣннѣ прѣте тѣне, тѣолатѣ еѣлѣсѣтѣеале лѣчѣ мѣ
 сѣтѣ, ши тѣеѣоѣрѣ тѣсѣннѣ пре тѣне, ши тѣеѣоѣрѣ пнѣнѣ дѣ
 пѣнь оѣнѣ дѣ тева еѣрѣпа, ши пѣнь тева пѣрѣрѣе,
 кѣтѣ

- pièdre.
- 25. Dea-te Domnul tăiare înaintea vrăjmașilor tăi; pre o cale să ieși înaintea lor și pre 7 căi să fugi de cătră fața lor; și vei fi întru rășchirare în toate împărățiile pământului.
- 26. Și vor fi morții voștri mâncare pasărilor ceriului și gadinilor pământului și nu va fi cel ce să le apere.
- 27. Să te bată Domnul cu rana egiptenească la șezuturi și cu rîie sălbatecă și mîncărime, ca să nu te poji vindeca.
- 28. Bată-te Domnul cu dezmeticiune și cu nevedere și ieșire den minte.
- 29. Și vei pipăi amiazăzi cum ar pipăi orbul într-untărec și nu vei înderepta căile tale și vei fi atunci năpăstuit și jăfuindu-te preste toate zilele, și nu va fi cela ce să-ț ajute ție.
- 30. Muiere vei lua și alt bărbat o va avea pre ea; casă vei zidi, și nu vei lăcui într-însa; vie vei sădi, și nu o vei culge pre ea.
- 31. Vițelul tău, junghiat înaintea ta, și nu vei mîncă dentru el; măgariul tău, jăfuit de la tine, și nu ți va da înapoi; oile tale, date nepriatiniilor tăi, și nu va fi ție cel ce să-ț ajute.
- 32. Fiii tăi și fetele tale, date la limbă alta, și ochii tăi vor vedea orbindu-se la êle și nu va putea mîna ta.
- 33. Veniturile pământului tău și toate ostênțiile tale va mîncă limbă carea nu o știi, și vei fi năpăstuit și sfărîmat în toate zilele.
- 34. Și vei fi fluturatec pentru vederile ochilor tăi carele vei vedea.
- 35. Să te bată Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpi, ca să nu poji să te vindeci tu den urma picioarelor tale până la crêștetul tău.
- 36. Să te ducă Domnul pre tine și pre boiarii tăi pre carii vei pune preste tine la limbă care nu o știi tu și părinții tăi și vei sluji acolo la dumnezăi streini, la lêmne și la pietri.
- 37. Și vei fi acolo întru tîlc și pildă și povêste la toate limbile la carele te va duce Domnul acolo.
- 38. Sămînță multă vei scoate la cîmpu și puțină vei aduce, pentru căci mănîncă pre êle lăcustele.
- 39. Vie vei răsădi și o vei lucra, și vin nu vei bea, nice te vei veseli dentru ea, pentru căci va mîncă de tot pre ea viêrmele.
- 40. Maslini vor fi ție întru toate hotarăle tale, și cu untdelemn u te vei unge, căci nu va cură maslina ta.
- 41. Fii și fete vei naște, și nu vor fi ție, pentru că vor mêrge întru robime.
- 42. Toate cîte ies den lemn u tale și rodurile pământului tău le va topi pălitura.
- 43. Cel nemêrnic carele iaste întru tine se va sui preste tine sus, sus, iară tu vei pogori jos, jos.
- 44. Acesta te va împrumuta, iară tu pre el nu vei împrumuta; acesta va fi întru cap, iară tu întru coadă.
- 45. Și vor veni preste tine toate blestemele acêștea și te vor goni pre tine și te vor prinde până unde te va surpa și până te va piêdre, căci n-ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău, ca

Ms. 45

va zdrobi și până te va piere [de sîrgu].

25. Dea-te Domnul tăiere înaintea neprietenilor tăi; pre o cale să ieși înaintea lor și pre 7 căi să fugi de cătră fața lor; și vei fi întru răsărire în toate împărățiile pămîntului.

26. Și vor fi morții voștri mîncare pasărilor cerului și gadinilor pămîntului și nu va fi cel ce să le aperc.

27. Să te bată Domnul cu rană egiptencască la ședzături și cu rîia și gunoște, ca să nu te poți vindeca.

28. Bată-te Domnul cu fluturaciune⁴ și nevedere și ieșire den minte.

29. Și vei apipăi⁵ amiazăzi ca cîndu arc apipăi orbul în întunec și nu vei îndrepta căile tale și vei fi atunce năpăstuit și jefuindu-te preste toate dzilele și nu va fi cel ce să-ți ajute țic.

30. Muiere vei lua și altu bărbat o va avea pre ea; casă vei zidi și nu vei lăcu întru însă; vie vei răsădi și nu o vei culge pre ea.

31. Vișlul tău jungheat înaintea ta și nu vei mîncea dentru el; măgarul tău jecuit de la tine și nu țic și va da înapoi; oile tale date neprietenilor tăi și nu va fi țic cela ce să-ți ajute.

32. Fiii tăi și fetele tale date la limbă alta și ochii tăi vor vedea tîmpindu-să⁶ la ăle și nu va putea mîna ta.

33. Ieșirile pămîntului tău și toate ostenețele tale va mîncea limbă care nu o știi, și vei fi năpăstuit și înfrîntu toate dzilele.

34. Și vei fi fluturatec pentru vederile ochilor tăi carele vei vedea.

35. Să te bată Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpi, ca să nu poți să te vindecă tu de la urma picioarelor tale pînă la creștetul tău.

36. Să te ducă Domnul pre tine și pre boiarii tăi pre carii vei pune preste tine la limbă carea nu o știi tu și părinții tăi și vei sluji acolo la dumnezăi striini, la lămne și la pietri.

37. Și vei fi acolo întru pildă și tălcu⁷ și tălcu și poveste la toate limbile la carele te va duce Domnul acolo.

38. Sămînță multă vei scoate la câmpu și puțină vei să aduni, pentru căce va să mînce pre ăle lăcusta.

39. Vie vei răsădi și vei lucra-o și vin nu vei bea, nice te vei veseli dentru ea, <pentru>⁸ căce va mînce de tot pre ea viernle.

40. Maslini vor fi țic întru toate hotarăle tale și cu untdelemn nu te vei unge, căce nu va cură maslina ta.

41. Fii și fete vei naște și nu vor fi țic, pentru că vor merge întru robime.

42. Toate <lămnele tale>⁸ căte-s de lemn și roadele pămîntului tău le va topi polegnița⁹.

43. Cel nemernic carele iaste întru tine să va sui sus, sus, iar tu te vei pogori gios, gios.

44. Acesta te va împrumuta, iară tu pre el nu-l vei împrumuta; acesta va fi întru cap, iar tu întru coadă.

45. Și vor veni preste tine toate blăstămile acēstea și te vor goni pre tine și te vor prinde pînu de te vor surpa și pîn-te va pierde, căce n-ai

Ms. 4389

te va potopi.

25. Da-te va Domnul spre tăiere înaintea vrăjmașilor tăi; pre o cale te vei sui la dășii, iar pre 7 căi tu vei fugi de fața lor; și în răsipă în toate țărăle⁷ pămîntului vei fi.

26. Și morții voștri vor fi mîncare pasărilor cerului și fierilor pămîntului și nu va fi cine să le gonească.

27. Bate-te va Domnul cu rana Eghiptului spre laturile trupului cu răie sălbatecă și cu puroi ca să nu te poți vindeca.

28. Bate-te va Domnul cu turbare și cu fluștura-rea inimii, și cu nepricēpere și cu înfricoșarea sfătuirii.

29. Și vei pipi amiazăzi ca cel orb întru întunec și nu vei găsi căile tale și vei fi atunci obidit și prădat în toate zilele și nu va fi cine să-ți ajute.

30. Lua-vei muiere și altu se va culca cu dănsa; zidi-vei casă și nu vei lăcu întru-ănsa; sădi-vei vie și nu o vei culge.

31. Boul tău jungheat înaintea ta și nu vei mîncea dentr-ănsul și măgarul tău va fi luat de la tine și nu țic și va mai da; oile tale vor fi date vrăjmașilor tăi și nu va fi cine să-ți ajute.

32. Feciorii tăi și fetele tale vor fi daț altor limbi și ochii tăi îi vor vedea scoțându-i afară și mîna ta nu va avea țărie.

33. Creșterea pămîntului tău și osteneala ta o va mîncea limba carea nu o știi, și vei fi în toată vrēmea năcăjit și zdrobit.

34. Și vei fi plin de griji pentru vederile ce vor vedea ochii tăi.

35. Bate-te va Domnul cu rană rea la genunchie și la fluire, ca să nu te poți vindeca de la talpele picioarelor tale până la creștetul capului tău.

36. Și te va duce Domnul pre tine și pre boiarii tăi care țic-i voi pune preste tine în țara carea nu o știi tu, nici părinții tăi, și acolo vei sluji altor dumnezei, de lemn și de piatră.

37. Și vei fi acolo în privirea și în pilda și în povēstea tuturor limbilor în carea te va duce Domnul Dumnezeu acolo.

38. Sămînță multă vei duce la câmp, iar apoi vei aduce puțin, că o vor mînce lăcustele.

39. Vii vei sădi și le vei lucra, iar vin nu vei bea nici te vei veseli dentr-ănsle, că le va mînce viernii.

40. Măslini vei avea în toate hotarăle tale, iar cu untdelemn nu te vei unge, că maslina ta va cură.

41. Naște-vei feciori și fete, iar înaintea ta nu vor fi, că se vor duce robiți.

42. Toți copacii tăi și toată sămînătura câmpului tău va topi răgina.

43. Și vincticul care iaste la tine se va înălța de tine sus, sus, iar tu vei pogorā mai jos.

44. Acela va împrumuta pre tine, iar tu nu vei împrumuta pre dănsul; și el va fi la cap, iar tu la coadă.

45. Și vor goni toate blēstemele acēstea asupra ta și te vor goni și te vor ajunge pînă te vor pierde și te vor potopi, căci poruncile Domnului

Versiunea modernă

nimici.

25. Domnul te va lăsa să cazi înaintea vrăjmașilor tăi; Vei ieși în întîmpinarea lor pe un drum și vei fugi din fața lor pe șapte drumuri. Toate împărățiile pămîntului se vor îngrozi de tine.

26. Leșurile tale vor ajunge să fie hrană tuturor pasărilor cerului și fiarelor pămîntului și nu va fi nimeni să le alunge.

27. Să te bată Dumnul cu bucele Egiptului, cu rani puroioase, cu rîie și cu pecingine, de care nu vei putea să te vindec.

28. Să te bată Domnul cu nebunie, cu orbire și cu năucirea minții.

29. Încet vei bîjbîi ziua în amiaza mare așa cum bîjbîie orbul pe întuneric și nu vei avea spor pe drumurile tale. Zi de zi vei fi asuprit și jefuit și nu va fi nimeni să-ți vină în ajutor.

30. Te vei logodi cu o femeie, dar alt bărbat se va culca cu ea; vei zidi o casă, dar nu vei locui în ea; vei sădi vie, dar nu-i vei culege roadele.

31. Boul tău va fi înjunghiat sub ochii tăi, dar tu nu vei mînce din el; măgarul tău va fi răpit în fața ta și nu-l vei mai primi înapoi; oile tale vor fi date vrăjmașilor tăi și nu va fi nimeni să-ți vină în ajutor.

32. Fiii și fiicele tale vor fi date unui alt popor sub privirile tale și ochii tăi se vor topi de dorul lor, dar mîinile tale vor fi fără putere.

33. Roadele pămîntului tău și ale întregii tale munci vor fi mîncate de un popor pe care nu-l cunoști, iar tu vei fi tot timpul asuprit și zdrobit.

34. Și vei înnebuni în urma celor văzute de ochii tăi.

35. Să te bată Domnul cu bube rele pe genunchi și pe pulpe, de care să nu te poți vindeca și care să se întindă de la tălpile picioarelor pînă în creștetul capului.

36. Domnul te va duce pe tine și pe regele tău, pe care-l vei pune peste tine, la un popor pe care nu l-ai cunoscut nici tu, nici părinții tăi, și acolo vei sluji altor dumnezei, de lemn și de piatră.

37. Toate popoarele la care te va duce Domnul se vor îngrozi de tine și vei ajunge de pomină și de batjocură.

38. Vei semăna multă sămînță pe cîmp, dar puțin vei culege, pentru că o vor mînce lăcustele.

39. Vei sădi vii și le vei lucra, dar nu vei culege nimic și nu vei bea vin, pentru că le vor mînce viernii.

40. În toată țara ta vor crește măslini, dar nu vei avea untdelemn ca să te ungi, căci măslinile vor pica din pomii tăi.

41. Ți se vor naște fii și fiice, dar nu vor fi ai tăi, pentru că vor fi duși în robie.

42. Dăunătoarele vor nimici toți pomii tăi și roadele pămîntului tău.

43. Străinul care trăiește la tine se va ridica tot mai sus peste tine, iar tu vei coborî tot mai jos.

44. El țic va da împrumut, dar tu nu vei fi în stare să-i dai împrumut; el va fi capul, iar tu vei fi coadă.

45. Toate aceste blesteme se vor abate asupra ta, te vor urmări și te vor lovi pînă cînd vei fi nimic, pentru că n-ai ascultat glasul Domnului Dumne-

кѣни нѣи лѣкѣлѣтѣ глѣхѣ дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ
 тѣхѣ, кѣстѣи пѣзѣции порѣхѣнѣе лѣи шн дѣре тѣ
 мѣ цнѣе лѣи, кѣтѣ дѣ порѣхѣнѣтѣ цѣе. Шн бѣ фн
 фѣтѣ тѣнне сѣлѣне шн мнѣхѣнн, шн фѣтѣ семен
 мѣ цѣа тѣа, пѣнѣ фѣтѣ бѣтѣн. Пѣнтѣхѣ кѣтѣни нѣ
 сѣхѣтѣ дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ кѣ сѣхѣрѣе
 шн кѣннѣмѣ сѣнѣ, пѣнтѣхѣ мѣлѣнѣмѣ лѣтѣте.
 мн Шн еѣи сѣхѣтѣ бѣтѣмѣашнѣор тѣнн, прѣ кѣрѣи фн
 вѣтѣрѣмѣтѣ дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ дѣсѣпѣрѣтѣ, кѣ
 фѣаме шн кѣ сѣтѣ, шн кѣ голѣчѣнне шн кѣ лѣсѣ дѣтѣ
 тѣ, шн вѣ пѣне прѣтѣтѣнне лѣцѣ рѣ хѣе, прѣтѣе гѣ
 мѣ тѣлѣ тѣхѣ пѣнѣтѣка сѣпѣ дѣтѣтѣ. Шн вѣ дѣхѣ
 прѣсѣтѣтѣнне дѣмѣхѣлѣ лѣмѣтѣ дѣрѣпѣрѣтѣ дѣлѣ мѣрѣе
 нѣ пѣмѣжнѣтѣлѣхѣи кѣ сѣ порѣнѣе дѣ вѣлѣтѣрѣ, лѣмѣ
 нѣ сѣ кѣрѣа нѣхѣен дѣхѣи глѣсѣлѣ. Лѣмѣтѣ фѣ
 рѣ рѣшнне лѣ сѣрѣтѣ, кѣрѣ нѣвѣ лѣхѣлѣ фѣлѣа сѣ
 тѣрѣхѣлѣхѣи, шн прѣ тѣлѣ тѣжнѣтѣ нѣлѣа мнѣхѣи.
 нѣ Шн вѣ мѣжнѣа нѣщѣрѣнѣе дѣрѣпѣбѣаеѣор тѣлѣе, шн рѣ
 лѣеѣе пѣмѣжнѣтѣлѣхѣи тѣхѣ кѣ сѣнѣ лѣсѣ цѣе гѣрѣхѣ,
 вннѣ, оуѣтѣ дѣ лѣмѣхѣ, чнрѣзнѣе бѣнѣор тѣнн, шн
 тѣрѣлѣе сѣнѣор тѣлѣе, пѣнѣ оуѣнѣе пѣвѣлѣ пѣлѣрѣе.
 нѣ Шн тѣкѣа сѣтѣрѣмѣа фѣтѣрѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе
 пѣнѣтѣ сѣвѣор рѣсѣпнѣ знѣднѣрѣе чѣлѣе фнѣлѣтѣе лѣлѣтѣ
 лѣ, шн чѣлѣе тѣрн прѣ кѣрѣе тѣхѣ лн нѣдѣжѣхѣнѣтѣ
 прѣ лѣе, фѣтѣрѣ тѣтѣ пѣмѣжнѣтѣлѣ тѣхѣ, шн тѣкѣа
 кннѣнѣ фѣтѣрѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе кѣрѣе лѣ дѣ
 нѣ цѣе дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ. Шн еѣи мѣжнѣа
 нѣщѣрѣнѣе пѣжнѣтѣчѣлѣхѣи тѣхѣ, кѣрнѣтѣ фнѣлѣор тѣнн
 шн фѣтѣлѣор тѣлѣе, кѣрѣе лѣ дѣлѣтѣ цѣе дѣмѣхѣлѣ дѣ
 нѣхѣлѣ тѣхѣ, фѣтѣрѣ дѣрѣмѣлѣтѣа, шн фѣтѣрѣ пѣ
 дѣтѣпѣа фѣтѣрѣ кѣрѣе тѣкѣа кннѣнѣ бѣтѣмѣашнѣа тѣхѣ.
 нѣ Шн лѣа мѣлѣе фѣтѣрѣ тѣнне шн тѣлѣ пнѣгѣашнѣ фѣлѣрѣе,
 вѣ дѣсѣкѣлѣ кѣ сѣкѣлѣ лѣи прѣ фнѣтѣлѣе лѣи шн прѣ
 мѣлѣрѣе тѣ дѣнѣтѣрѣ сѣжнѣлѣ лѣи, шн фѣтѣорѣи чѣн рѣ
 нѣ мѣлѣшн кѣрнѣ бѣрѣмѣнѣтѣ лѣи. Кѣ сѣтѣ дѣтѣ оуѣнѣ
 лѣ дѣнѣтѣрѣ еѣи дѣнѣ тѣрѣхѣлѣе фнѣлѣор лѣи дѣнѣ кѣрѣе
 вѣ мѣжнѣа, пѣнтѣрѣ кѣ сѣ нѣнѣ рѣмѣжѣ лѣи нѣмнѣкѣ
 лѣ нѣкѣе шн фѣтѣрѣ пнѣмѣжѣлѣ тѣа, фѣтѣрѣ кѣрѣе тѣ
 вѣрѣ кннѣнѣ бѣтѣмѣашнѣи тѣнн, фѣтѣрѣ тѣлѣе чѣтѣ
 нѣс цнѣе тѣлѣе. Шн тѣлѣ мѣлѣе фѣтѣрѣ вѣн шн тѣлѣ пн
 гѣашнѣ фѣлѣрѣе, кѣрѣлѣ нѣлѣ лѣлѣтѣ нѣспнѣтѣ пнѣорѣ
 еѣи лѣкѣлѣ прѣ пѣмѣжнѣтѣ, пѣнтѣрѣ пнѣгѣашнѣе,
 шн мѣлнѣннѣе, вѣ дѣсѣкѣлѣ кѣ сѣкѣлѣ еѣи прѣ сѣтѣлѣтѣ
 еѣи прѣ тѣлѣ дѣнѣтѣрѣ сѣжнѣлѣ еѣи, шн прѣ фѣтѣорѣ шн
 нѣ прѣ фѣлѣа еѣи. Шн фѣтнѣшѣлѣра еѣи чѣлѣе тѣ лѣ
 еѣшнѣтѣ прѣнѣкѣлѣе еѣи шн фнѣлѣ еѣи прѣ кѣрѣе вѣ нѣ
 цѣе, пѣнтѣрѣ кѣтѣе вѣ мѣжнѣа дѣ тѣлѣтѣ прѣ лѣтѣсѣтѣ
 пѣнтѣрѣ лѣшѣа лѣтѣлѣ прѣ дѣкѣнѣсѣ, фѣтѣрѣ нѣкѣлѣ,
 шн фѣтѣрѣ пнѣмѣжѣлѣ кѣрѣе пѣвѣа кннѣнѣ бѣтѣмѣа
 нн шѣлѣ тѣхѣ фѣтѣрѣ тѣлѣе чѣтѣцнѣе тѣлѣе. Дѣ
 нѣлѣсѣцнѣ дѣкѣлѣтѣа дѣфѣчѣе тѣлѣе кѣвннѣтѣлѣе лѣцѣи
 лѣшѣлѣ, чѣлѣе кѣрнѣе фѣтѣрѣ кѣрѣтѣе лѣлѣсѣтѣа кѣ сѣ
 сѣтѣ мѣлнѣцнѣ дѣ нѣмѣлѣе тѣа чннѣспнѣтѣ, шн мннѣнѣа
 тѣлѣа лѣлѣсѣтѣа прѣ дѣмѣхѣлѣ дѣмѣхѣлѣ тѣхѣ.
 нѣ Шн вѣ дѣкѣлѣнѣ дѣмѣхѣлѣ рѣмѣлѣ тѣлѣе, шн рѣнѣлѣе сѣ
 лѣнѣцнѣи тѣлѣе, рѣнѣ мѣрнѣ шн мннѣнѣлѣтѣе, шн бѣлѣ
 лѣ рѣлѣе шн кѣрѣннѣчѣлѣе. Шн вѣ фѣтѣорѣе дѣсѣ
 прѣлѣ тѣа тѣлѣе дѣрѣтѣе еѣгѣпѣтѣлѣхѣи чѣлѣ рѣе, кѣ
 рѣ тѣе фѣрнѣлѣ дѣ кѣтѣрѣе фѣлѣа лѣрѣ шн сѣтѣвѣор лнпнѣ фѣ

Biblia, 1688, pag. 147, col. I

să-i păzești poruncile lui și dreptățile lui cîte au porîncit ție.

46. Și vor fi întru tine sêmne și minuni și întru semenția ta până întru vîeci.

47. Pentru căci n-ai slujit Domnului Dumnezeuului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea a toate,

48. Și vei sluji vrăjmașilor tăi, pre carii îi va trimite Domnul Dumnezeuul tău asupra ta, cu foame și cu sête și cu goliciune și cu lipse de toate. Și va pune preste tine lanțu de hier preste gîtul tău, până te va surpa de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul limbă de departe, de la margenea pămîntului, ca o pornire de vultur, limbă căriia nu-i vej auzi glasul,

50. Limbă fără rușine la obraz, care nu va lăuda fața bătrî-nului și pre cel tînăr nu-l va milui.

51. Și va mînce nașterile dobitoacelor tale și roadele pămîntului tău ca să nu lase ție grîu, vin, untdelemn, cirezile boilor tăi și turmele oilor tale, până unde te va piêdere.

52. Și te va sfârîma întru toate cetățile tale până să vor răsipi zidiurile cêle înalte ale tale și cêle tari pre carele tu ai nădejduit pre êle întru tot pămîntul tău și te va chinui întru toate cetățile tale carele au dat ție Domnul Dumnezeuul tău.

53. Și vei mînce nașterile pîntecelui tău, carnea fiilor tăi și fêtelor tale carele au dat ție Domnul Dumnezeuul tău, întru dode-liala ta și întru pedeapsa întru care te va chinui vrăjmașul tău.

54. Cel moale întru tine și cel gingaș foarte va deochea cu ochiul lui pre fratele lui și pre muiêrea cea dentru sînul lui și fecionii cei rămăși carii vor rămănea lui

55. Ca să dea unuia dentru ei den trupurile fiilor lui den carele va mînce, pentru ca să nu-i rămîie lui nemică la nevoie și întru primejdia ta întru carea te vor chinui vrăjmașii tăi întru toate cetățile tale.

56. Și cea moale întru voi și cea gingașă foarte, căriia n-au luat ispită piciorul ei a călcat pre pămînt pentru gingășie și moliciune, va deochea cu ochiul ei pre bărbatul ei, pre cel dentru sînul ei, și pre fecior și pre fata ei,

57. Și fetișoara ei, cêea ce au ieșit pren coapsele ei, și fiul ei pre carele va naște, pentru căce va mînce de tot pre acêstea, pentru lipsa a toată, pre ascunsu, întru nevoia și întru primejdia care te va chinui vrăjmașul tău întru toate cetățile tale.

58. De nu veți asculta a face toate cuvintele legii aceștia, cêle scrise întru cartea aceasta ca să vă têmeji de numele cel cinstit și minunatul acesta, pre Domnul Dumnezeuul tău,

59. Și va dovedi Domnul ranele tale și ranele semenției tale, rane mari și minunate și boale rêle și credincioase.

60. Și va întoarce asupra ta toată durêrea Eghiptului cea rea, care te feriia de cătră fața lor și să vor lipi întru tine.

Ms. 45

ascultat glasul Domnului Dumnedzăului tău ca să-i păzești porințele lui și dreptățile lui câte au porâncit țic.

46. Și vor fi întru tine sêmețe și minuni și întru seminția ta pân-întru vécî.

47. Pentru căce n-ai slujit Domnului Dumnedzăului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea a toate,

48. Și vei sluji neprițtenilor tăi pre carii va trimite Domnul Dumnedzăul tău asupra ta, cu foame și cu sete și cu golicuine și cu lipsa de toate. Și va pune preste tine lăncuș de hier preste gătul tău pân-te va surpa de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul limbă de departe, de la marginea pământului, ca o pomire de vultur, limbă câria nu vei audzi glasul ei,

50. Limbă fără rușine la obraz, carea nu va lauda¹⁰ fața bătrânului, și pre cel tânăr nu va milui.

51. Și va mânca nașterile dobitoacelor tale și roadele pământului tău ca să nu lase țic grâu, vin, untdelemn, cerezile boilor tăi și turmele oilor tale, pân-unde te va piêrde.

52. Și te va sfârîma întru toate cetățile tale pân-să vor răsipi zidurile cele înalte ale tale și cele tari pre carele tu nădăjduiești pre êle întru tot pământul tău și te va chinui întru toate cetățile tale carele au dat țic Domnul Dumnedzăul tău.

53. Și vei mânca nașterile pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a fêtelor tale carele¹¹ au dat țic Domnul Dumnedzăul tău, întru supărarea ta și întru primejdiia [ta]¹² întru carea te va chinui neprietenul tău.

54. Cel moale întru tine și cel gingaș foarte va dăochea cu ochiul lui pre fratele lui și pre muierca cea dentru sânul lui și ficiorii cei rămași carii vor rămânea lui

55. Ca să dea unuia dentru ei den pelșele fiilor lui den carele va mânca, pentru ca să nu-i rămăie lui nice întru îngustare¹³ [și]¹⁴ și întru primejdiia ta întru carea te vor chinui neprietenii tăi întru toate cetățile tale.

56. Și cea moale întru voi și cea gingaș foarte, câria n-au luat ispită piciorul ei a călca pre pământ pentru gingășie și molicuine, va dăochea cu ochiul ei pre bărbatul ei, pre cel dentru sânul ei și pre ficior și pre fata ei,

57. Și feteșoara ei, cêca ce au ieșit pre stânghele ei, și fiul ei pre carele va naște pentru căce va mânca de tot pre acêstea pentru lipsa a toate, pre ascunsu, întru dodecîal¹⁵ și¹⁶ întru primejdie¹⁷ carea te va chinui neprietenul tău întru toate cetățile tale.

58. Să nu veți asculta a face toate cuvintele a legii acêștia cêle scrise întru cartea accasta ca să vă têmeți de numele cel cinstit și cestu minunat accasta, pre Domnul Dumnedzăul tău,

59. Și va slăvi Domnul ranele tale și ranele seminției tale, rane mari și minunate și boale rêle și credincioase.

60. Și va întoalca asupra ta toată durêrea Eghiptului cea rea, carea te ferești de câtră fața lor și să vor lipi întru tine.

Ms. 4389

Dumnezeului tău n-ai păzit, nici glasul lui n-ai ascultat, nici dreptățile lui câte au porâncit țic.

46. Și vor fi întru tine sêmețe și minuni și în seminția ta pân-în veac.

47 [46] Căci n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu veselie și cu inimă bună pentru toate mulțimile bunătăților,

48. Ce vei sluji vrăjmașilor tăi, celor ce-i va trimite Domnul Dumnezeul tău asupra ta, cu foame și cu sete și cu golicuine și cu lipsă de toate. Și va pune jug de fier pre cerbicea ta până te va surpa de tot.

49. Și va aduce Domnul asupra ta limbă de departe, de la marginea pământului, ca o pomire de vulțuri, limbă câria nu-i vei înțelge graiul,

50. Limbă cu obraz fără de rușine, carea nu se va rușina de fața celui bătrân, nice-i va fi milă de cel tânăr.

51. Și va mânca prăseala dobitoacelor tale și sămănăturile pământului tău până nu va rămânea țic grâu, nici vin, nici untdelemn, nici vor rămânea cirezile boilor tăi, nici turmele oilor tale, până nu se vor potopi toate.

52. Și te vor piêrde întru toate cetățile tale până se vor dăzrădăcina toate zidurile tale cêle nalte și tari în care te nădăjduiești tu în toată țara ta și te va năcâji în toate cetățile tale care au dat țic Domnul Dumnezeul tău⁹.

53. Și vei mânca roada pântecelui tău, carnea feciorilor tăi și a fêtelor tale care țic-i va da Domnul Dumnezeul tău, întru nevoia ta și întru scârba cu care te vor năcâji vrăjmașii tăi.

54. Voinicul cel frumos și gingaș foarte dentru voi va rămni cu ochiul său spre fratele său și spre muierca carea iaste a sânului lui și feciorilor lui celor ce-i vor rămânea

55. Ca să-i dea lui unul dentr-ânșii, den carnea feciorilor săi să mănânce, căci că n-au rămas lui nimic întru răotatea ta în carea te năcâjăse vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Iar muierca cea tânără dentru voi și cea gingaș foarte, al câria picior nu se-au dăprins să calce pre pământ, pentru tinerêțele ei și pentru frumsêțea gingășiei ei va rămni ochiul ei spre bărbatul ei care iaste în sânul ei și feciorului ei și fetei ei,

57. Și celui ce au ieșit den dășărturile¹⁰ ei și fiului ei celui ce l-au născut să-l mănânce, ea într-ascuns, pentru multa lipsă a ei și pentru răotatea și năcâjirea cu carea te va supăra vrăjmașul tău în toate cetățile tale.

58. Deaca nu veți asculta să faceți toate cuvintele legii acêștia carea iaste scrisă în cărțile acêstea și să vă têmeți de numele cel sfint și minunat al Domnului Dumnezeului tău,

59. Și va înmulți ranele tale și ranele seminției tale, rane mari și minunate și boale rêle și dureri credincioase.

60. Și va crește pre tine toată durêrea eghiptenească cea rea, de carea te îngroziai tu și se va apropia/ de tine.

Versiunea modernă

zeului tău și n-ai păzit poruncile și rînduicile lui, așa cum țic-a poruncit.

46. Ele vor fi pe vecie un semn și o minune pentru tine și pentru urmașii tăi.

47. Deoarece, cînd aveai de toate din belșug, n-ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă recunoscătoare,

48. Va trebui să slujești vrăjmașului tău, pe care Domnul îl va trimite asupra ta. Vei suferi de foame și de sete, vei rămîne gol și vei duce lipsă de toate. El îți va pune pe gît un jug de fier, pînă te va nimici.

49. Domnul va aduce de departe, de la marginea pământului, un popor care se va prăvăli asupra ta ca un vultur, un popor a cărui limbă nu o vei înțelge,

50. Un popor cu înfățișarea cruntă, care nu îi prețuește pe bătrîni și nu are milă față de copii.

51. El va mânca rodul vitelor tale și rodul pământului tău, pînă vei fi nimicit; nu-ți va lăsa nici grîne, nici vin, nici untdelemn, nici vițelii din cirezile tale, nici mielii din turmele tale, pînă te va duce la piere.

52. Și te va împresura în toate cetățile tale, pînă cînd vor cădea zidurile tale înalte și întărite în care ți-ai pus nădejdea pe tot cuprinsul țării; te va împresura în toate cetățile tale, în toată țara pe care ți-a dat-o Domnul Dumnezeul tău.

53. Cînd vei fi încercuit de vrăjmași, și vei fi la strîmtoare și la nevoie, vei ajunge să mănînci rodul pântecelui tău, carnea fiilor și fiicelor tale, pe care țic-i a dăruit Domnul Dumnezeul tău.

54. Bărbatul tău cel blînd și gingaș se va uita cu ochi răuvoitori la fratele lui, la soția pe care a ocrotit-o la sînul lui și la ceilalți copii care l-au mai rămas

55. Și nu va împărți cu ei carnea din copiii săi pe care îi mănîncă, pentru că lui nu-i mai rămîne nimic, la strîmtoare și la nevoie, cînd vei fi încercuit de vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Femeia ta cea blîndă și gingașă care, în alintarea și răsfațul ei nu s-ar încumeta să calce cu piciorul pe pămînt, se va uita cu ochi răuvoitori la bărbatul ei, care s-a odihnit la sînul ei, la fiul și la fiica ei,

57. La fătul ei, care a ieșit din țeapșele sale și la copiii pe care îi va naște; căci din lipsă de toate, îi va mânca pe ascuns, la strîmtoare și la nevoie, cînd vei fi încercuit de vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

58. Dacă nu vei păzi și nu vei împlini toate cuvintele acestei legi, scrise în cartea accasta, și nu te vei teme de acest nume slăvit și înfricoșător, „Domnul Dumnezeul tău”,

59. Atunci Domnul va arunca asupra ta și asupra urmașilor tăi plăgi neînchipuite, plăgi grele și îndelungate, precum și boli rele și stăruitoare.

60. El va aduce din nou peste tine toate moliemele Egiptului, de care țic era groază și care se vor lipi de tine.

РМЗ

тръ тине . Шн тоатпъ боала шн тоатпъ са
 на че нх е скрпнть шн тоатпъ че е скрпнть хтръ ка
 тѣ леуѣн лѣшѣа ба адръче дмнхл асхпра та пѣ
 нъ че тева пѣтѣре . Шн веци рѣмнѣнѣ хтръ
 нхмпръ пѣцинхъ , пѣнтръ кѣчи кжнѣ ерѣци ка
 стѣлаеа чѣрнахн хтръ мѣлѣциме , кѣчи на ци а
 скхлѣтѣт гааеуа дмнхлхн дмнхлѣхлхн вѣстръ .
 Шн бафн хчѣнпѣ саз вѣсепит дмнхл пре вон ка
 сѣвъ факъ вине вѣасъ , шн сѣвъ хмѣлѣцекъ пре
 вонъ , аша сѣва вѣсепи дмнхл пре вон сѣвъ сѣупе
 пре вонъ , шн веци рѣмнѣа дѣла пѣмжнѣтѣла ка
 реа вон мѣрѣци хлѣхнтръ аколс , ка сѣла мо
 щенци пре сѣа . Шн тева сѣмѣна пре тн
 не дмнхл дмнхлѣхл пѣхлѣа тоатпѣ лнмѣнае дѣн
 марѣнѣ пѣмжнѣтѣхл пѣнѣ хмарѣнѣнѣ лхн , шн
 вен сѣлхн аколс ла аци дмнхлхн ла лѣмне шн
 ла пѣтѣрѣ , пре карѣн на шѣлѣтѣ шн пѣрѣнѣтѣн .
 Хѣрѣ шн хтръ лнмѣнае ачѣлѣ нхтева сѣдхннѣ
 ннѣ сѣла фѣче старѣ оуѣрмен пнчѣрѣхлхн пѣхл , шн
 ва дѣ дмнхл аколс нннѣмѣ мѣрѣннѣтѣ , шн сѣки
 лнѣннѣ , шн сѣфлѣтѣ потнпѣ . Шн бафн
 внѣца та спжнѣрѣтѣ дѣннѣннѣтѣ сѣкнлѣрѣ тѣн
 шн тѣвен тѣме зѣса шн нѣлѣтѣ шн нѣвен крѣ
 дѣ вѣтѣцѣн таае . Днмнѣтѣца вен знѣе кѣм сѣ
 арѣ сѣр фѣче сѣрѣ ? шн сѣра вен знѣе кѣм сѣрѣ сѣ
 фѣче днмнѣтѣцѣ ? дѣ фѣрѣка нннѣннѣтѣлае , дѣ кѣре
 тѣвен сѣпѣмжнѣтѣ , шн дѣн вѣрѣннѣла сѣкнлѣрѣ тѣн
 кѣрѣра вен вѣрѣтѣ . Шн тева хтрѣарѣ дмнхл
 дмнхлѣхл асхупѣтѣ кѣ вѣсе , шн хтрѣ кѣлѣ кѣрѣ
 амѣ знѣ нѣвѣци ман адрѣсѣе а сѣман вѣрѣтѣ хѣкѣ
 пре ла , шн вѣвѣци вннѣе аколс ла вѣрѣмашн вѣ
 цѣн хтрѣ сѣлѣн , шн хтрѣ сѣлѣннѣе , шн нѣва
 фн тѣа чѣ сѣвъ агоннѣсѣкѣ .

К Л П ХѠ
 чѣсѣтѣ сжнѣтѣ нѣвннѣтеле фѣгѣрѣ дѣннѣцѣ ,
 карѣн ах порѣннѣтѣ дмнхл лхн мѣвен ,
 сѣ хтрѣрѣсѣтѣ фѣнаорѣ лхн гѣрапѣа , х
 трѣ пѣмжнѣтѣлае моавѣ , фѣрѣ дѣ фѣгѣ
 рѣннѣца карѣ ах фѣгѣрѣхнпѣ асѣр лѣхрнѣ .
 Шн кемѣ мѣвен пре тоѣци фнѣн лхн гѣрапѣа шн
 знѣе кѣтѣрѣ дннѣтѣн , вон ацѣ вѣвѣхлѣтѣ тоатпѣ
 кжѣ ах фѣкѣтѣ дмнхл дмнхлѣхл вѣстръ хтрѣ
 мжнѣтѣлае егѣпетѣлѣхн , хманнѣтѣ вѣастѣрѣ лхн
 фарасѣнѣ , шн пѣхлѣрѣрѣ сѣлѣнлѣрѣ лхн , шн ла тѣ
 пѣмжнѣтѣлае лхн . Нѣспннѣлае чѣлае марн ка
 реа ах вѣжѣтѣ сѣкннѣ тѣнѣ , сѣмѣнае шн мннѣ
 ннѣа чѣлае марн ачѣлѣ мжнѣа чѣ старѣ , шн сѣрѣ
 цѣла тѣла налѣтѣ . Шн нахл дѣпѣ дмнхл дмнѣ
 зѣх вѣасъ ннѣмѣтѣ сѣпѣннѣ шн сѣкннѣ сѣ вѣрѣцѣ , шн
 оуѣрѣкн сѣлѣхннѣ пѣнѣтѣ хѣнѣсѣа ачѣсѣта
 Шн бах адрѣсѣ пре вон , ах дѣлнн хтрѣсѣтѣн , нѣ
 сѣлѣ вѣннѣтѣ ханннѣлае вѣастѣрѣ , шн чѣрѣоатѣлае вѣа
 стѣрѣ нѣсѣлѣ рѣсѣ дѣла пнчѣрѣлае вѣастѣрѣ
 Пжнѣнац мжнѣлѣтѣ , вннѣ , шн рѣкѣлѣ нац вѣхлѣтѣ ,
 пѣнтрѣ ка сѣ нѣвѣоатѣци кѣ ачѣсѣта лѣте дмнѣ
 дмнхлѣхл вѣстръ . Шн ацѣ вѣннѣтѣ пѣнѣтѣ ла
 асѣхлѣ ачѣсѣта шн ахл ешнпѣтѣ , сѣсѣнѣ хтрѣрѣатѣлае
 есѣвѣнѣлѣхн шн сѣгѣ хтрѣрѣатѣлае вѣсѣнѣлѣхн , х
 тннѣпннѣрѣ нѣлѣтѣрѣ кѣ рѣзѣвѣн . Шн амѣ
 вѣтѣ

Biblia, 1688, pag. 147, col. II

61. Și toată boala și toată rana ce nu e scrisă și toată ce e scrisă întru cartea legii aceștiia va aduce Domnul asupra ta, până ce te va pierde
62. Și veți rămănea întru număr puțin, pentru căci când erați ca stèlele cerului întru mulțime căci n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezăului vostru.
63. Și va fi în ce chip s-au veselit Domnul pre voi ca să vă facă bine voae și să vă înmulțască pre voi, așa să va veseli Domnul pre voi să vă surpe pre voi. Și veți rădica de la pământul la carele voi mârgeți înlăuntru acolo ca să-l moșteniți pre el.
64. Și te va semăna pre tine Domnul Dumnezăul tău la toate limbile, den marginea pământului până în marginea lui. Și vei sluji acolo la alți dumnezăi, la lêmne și la pietri, pre carii n-ai știut tu și părinții tăi.
65. Iară și întru limbile acêlea nu te va odihni, nice să va face stare urmei piciorului tău. Și-ți va da Domnul acolo inimă măhnită și ochi lipsind și suflet topit.
66. Și va fi viața ta spînzurată dennaintea ochilor tăi și te vei tême zioa și noaptea și nu vei crêde vieții tale.
67. Dimineața vei zice: «Cum oare s-ar face sară!» și sara vei zice: «Cum oare s-ar face dimineață!», de frica inimii tale de care te voi spămînta și den vedeniile ochilor tăi cărora vei vedea.
68. Și te va întoarce Domnul Dumnezău la Eghipet cu vase și întru calea carea am zis: «Nu veți mai adaoge a o mai vedea încă pre ea!». Și vă veți vinde acolo la vrăjmașii voștri întru slugi și întru slujnice și nu va fi cel ce să va agonisască.»

CAP 29

1. Acêstlea sînt cuvintele făgăduinței carei au poruncit Domnul lui Moisi să întărească fiilor lui Israil întru pământul Moav, fără de făgăduința care au făgăduit lor la Horiv.
2. Și chemă Moisi pre toți fiii lui Israil și zise cătră dănșii: „Voi ați văzut toate cîte au făcut Domnul Dumnezeul vostru în pământul Eghiptului, înainte voastră, lui faraon și tuturor slugilor lui și la tot pământul lui,
3. Ispitile cêle mari carele au văzut ochii tăi, sêmețele și minunile cêle mari acêlea, mîna cea tare și brațul cel nalt.
4. Și n-au dat Domnul Dumnezeu voae inemă să știț și ochi să vedet și urechi să auziț până în zioa aceasta.
5. Și v-au adus pre voi 40 de ani în pustii; nu s-au vechit hainile voastre și ciuboatele voastre nu s-au ros de la picioarele voastre.
6. Pîine n-aț mîncat, vin și rachiu n-aț băut, pentru ca să cunoașteți că acesta iaste Domnul Dumnezeul vostru.
7. Și aț venit până la locul acesta, și au ieșit Sion, împăratul Esëvonului, și Og, împăratul Vasanului, în timpinarea noastră cu războiu. [8] Și i-am/ bătut pre ei la războiu.

Ms. 45

61. Și toată boala și toată rana ce nu-i scrisă și toată ce-i scrisă întru cartea legii aceștia va aduce Domnul preste tine, pân-unde te va surpa.

62. Și veți rămănea întru număr puțini, pentru căce cîndu craji ca stêțele cerului întru mulțime căce n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezăului vostru.

63. Și va fi în ce chip s-au veselit Domnul pre voi ca să vă facă bine voao și să vă înmulțască pre voi, așa să va veseli Domnul pre voi să vă surpe pre voi. Și veți rădica [de sârgu]² de la pământul la carele voi mărgeți înlontu acolo ca să-l moșteniți pre el.

64. Și te va sămăna pre tine Domnul Dumnezăul tău la toate limbile, den marginea¹⁶ pământului pân-în marginea [pământu]¹⁷ lui. Și vei sluji acolo la alți dumnezăi, la lămne și la pietri, pre carii n-ai știut tu și părinții tăi.

65. Iar și întru limbile acêlea nu te va odihni nice să va face stare urmei piciorului tău. Și-ți va da Domnul acolo inimă învoierată și ochi lipsindu și suflet topitor.

66. Și va fi viața ta spânzurată dennaintea ochilor tăi și te vei tême dzua și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Dimineața vei dzice: «Cum oare s-ară face sară», și sara vei dzice: «Cum oare s-ară face dimineață!» de frica înemii tale de carea te vei spămănta și den vederile ochilor tăi cărora vei vedea.

68. Și te va întoarce Domnul Dumnezău la Eghiptu cu vase și întru calea carea am dzis: «Nu veți mai adaoge a o mai vedea încă pre ea!» Și veți adaoge acolo cătră neprietenii voștri întru slugi și întru slujnice și nu va fi cel ce să vă agonisască.¹⁸

CAP 29

1. Acêstea-s cuvintele făgăduinții căriia au porîncit Domnul lui Moisi să întărească filor Israil întru pământul Moav, fără de făgăduița carea au făgăduit lor la Horiv.

2. Și chemă Moisi pre toți fiii lui Israil și dzise cătră înșii: „Voi ați vădzut toate căte au făcut Domnul Dumnezăul vostru în pământul Eghiptului înaintea voastră, lui farao și la toate slugile lui și la tot pământul lui,

3. Cercetările cêle mari carele au vădzut ochii tăi, sêmnele și minunile cêle mari acêlea «și»¹ mâna cea tare și brațul cel înaltu.

4. Și n-au dat Domnul Dumnezău voao inemă să știți și ochi să vedeți și urechi să audziți pân-în dzua de astăzi.

5. Și v-au adus pre voi 40 ani întru pustii și nu s-au vechit hainele voastre și ciobotele voastre nu s-au ros de la picioarele voastre.

6. Pâine n-ați mîncat, vin și amestecături² n-ați băut, pentru ca să cunoașteți că Domnul Dumnezăul vostru acesta-î³.

7. Și ați venit pân-la locul acesta și au ieșit Sion, împăratul Esévon, și Og, împăratul Vasanului, întru timpinarea voastră cu războiu. [8] Și i-am/bătut pre ci la războiu.

Ms. 4389

61. Și toată slăbănogiia și ranele cêle ce nu sânt scrise și toate cêle ce-s scrise în cărțile legii aceștia le va slobozi Domnul asupra ta, până te va potopi.

62. Și va rămănea întru voi număr puținel în locul cela ce craji ca stêțele cerului de mulți că n-ați ascultat glasul Domnului Dumnezăului vostru.

63. Și cum se veseliia Domnul de voi cînd făceai voi bine, și vă înmulția așa se [ve] va veseli Domnul și cînd vă va potopi. Și veți peri de pre pământul de pre care veți mărge voi acolo să-l luați.

64. Și vă va risipi Domnul Dumnezăul vostru întru toate limbile, dentr-o margine de pământ până la cêta margine. Și acolo veți sluji altor Dumnezăi, celor de piatră și de lemn, cărora nu-i știu tu nici părinții tăi.

65. Și în limbile acêlea nu te va odihni, nici va fi așăzământ gleznelor picioarelor tale. Și-ț va da Domnul acolo inimă aprinsă și ochi lipsind și suflet uscăcios.

66. Și va fi viața ta ca cum ară fi spânzurată înaintea ochilor tăi și te vei tême zioa și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Și dimineața vei dzice: «Oare cum se face scară!», iar scara vei dzice: «Oare cum se face dimineață!», de frica inimii tale de carea te vei înfricoșa și de vederea ochilor tăi, căci vei vedea.

68. Și te va întoarce Domnul Dumnezău în Eghiptu în corabic și pre calca carea am dzis că de acum nu veți mai adaoge a o vedea. Și vă veți da¹¹ acolo vrăjmașilor voștri în robii și în roabe, și să nu va fi cine să vă cumpere.¹²

CAP 29

1. Acêstea sînt cuvintele făgăduinței care au porîncit Domnul lui Moisi să le puie feciorilor lui Israil în țara Moavului, prespre făgăduița carea o au pu lor în Horiv.

2. Și chemă Moisi pre toți feciorii lui Israil și zise cătră dînșii: „Voi ați vădzut toate căte au făcut Domnul în Țara Eghiptului înaintea voastră, lui farao și tuturor slugilor lui și țării lui,

3. Ispititurile cêle mari care le-au vădzut ochii tăi și sêmnele și minunile cêle mari cu mâna cea vărtosă și cu brațul cel nalt.

4. Ce nu dède voaoă Domnul inimă înțeleatoare, nici ochi să vedeți, nici urechi să audziți până astăzi.

5. Adus-au pre voi 40 de ani pren pustie și hainele voastre nu se-au învechit, nici cizmele voastre nu se-au ros den picioarele voastre.

6. Pâine n-ați mîncat, nici vin și alte amestecături de băuturi n-ați băut, ca să cunoașteți că acesta iaste Domnul Dumnezăul vostru.

7. Și ați venit la acest loc și au ieșit împotriva voastră spre războiu, Sion împăratul Sionului și Og, împăratul Vasanului, și i-am/bătut.

Versiunea modernă

61. Domnul va abate asupra ta, de asemenea, toate bolile și toate plîgile care nu sînt scrise în cartea acestei legi, pînă cînd vei fi nimicit.

62. Și veți rămîne puțini la număr, pentru că, atunci cînd craji ca stelele cerului de mulți, n-ai ascultat glasul Domnului Dumnezăului tău.

63. Așa cum Domnul s-a bucurat să vă facă bine și să vă înmulțască, tot așa se va bucura Domnul să vă nimicească și să vă stîrpească. Și veți fi smulși din țara în care mergeți ca să o luați în stăpînire.

64. Domnul Dumnezăul tău te va împrăstia printre toate popoarele, de la o margine pînă la cealaltă margine a pământului. Acolo vei sluji altor dumnezăi, din lemn și din piatră, pe care nu i-ai cunoscut nici tu, nici părinții tăi.

65. Într-aceste popoare nu vei avea parte de liniște și nici de un loc de repaus pentru tălpile picioarelor tale. Domnul îți va da o inimă zbuciumată, privirea stînsă și sufletul secătuit.

66. Viața ta va atîna în gol, vei fi cuprins de teamă zi și noapte și nu vei mai avea încredere în viața ta.

67. Dimineața vei dzice: «De s-ar face odată scară!», iar scara vei dzice: «De s-ar face odată dimineață!» din pricina spaimii care îți va cuprinde inima și a privilegiilor pe care o vei vedea cu ochii tăi.

68. Iar Domnul te va aduce pe corăbii înapoi în Egipt, pe un drum despre care îți spusese: «Să nu-l mai vezi niciodată!» Acolo veți încerca să vă vindeți vrăjmașilor voștri, ca robi și ca roabe, dar nu se va găsi nimeni ca să vă cumpere.¹²

CAP. 29

Legămîntul din țara Moabului.

1. Iată cuvintele legămîntului încheiat de Moise, așa cum i-a porîncit Domnul, cu fiii lui Israil în țara Moabului, în afara legămîntului pe care îl încheiasc cu ei la Horeb.

2. Moise a chemat pe toți fiii lui Israil și le-a zis: „Ați văzut tot ceea ce a făcut Domnul sub ochii voștri, în țara Egiptului, cu faraoon, cu toți curtenii lui și cu toată țara lui,

3. Marile încercări pe care le-ai văzut cu ochii tăi, sêmnele și minunile acêlea mari.

4. Dar pînă în ziua de astăzi Domnul nu v-a dat minte să pricepeți, ochi să vedeți și urechi să audziți.

5. Patruzeci de ani v-am călăuzit prin pustiu. În tot acest timp hainele voastre nu s-au învechit, iar încălțămînta din picioarele voastre nu s-a rupt.

6. Pîine nu ați mîncat, vin și alte băuturi tari nu ați băut, ca să știți că eu sînt Domnul Dumnezăul vostru.

7. Ați ajuns astfel pînă în acest loc, cînd Sihon, regele Heșbonului, și Og, regele Vasanului, au ieșit în întîmpinarea noastră la luptă. Noi însă i-am/învingi,

Ms. 45

8. Și le-am luat pământul și am dat pre el cu sorțu lui Ruvim și lui Gaddi și la jumătate de neam a lui Manasi.

9. Și să păziți să faceți toate cuvintele făgăduinții aceștia, să faceți pre ele pentru ca să pricîpeți toate câte ați făcut.

10. Voi stați toți astăzi înaintea Domnului Dumnezăului vostru: căpeteniile neamurilor voastre, și bătrînimea voastră, și judecătorii voștri, și aducătorii de cărțile voastre, tot omul Israil,

11. Și muierile voastre, și feciorii voștri și cel nemernic, ceta ce-i în mijlocul taberii voastre, den tăietor de lemn al vostru pînă în aducător de apă al vostru.

12. Să petreci în făgăduința Domnului Dumnezăului tău și în blestemul lui și în câte au făgăduit ție Domnul Dumnezăul tău făgăduiește cătră tine astăzi.

13. Pentru ca să te întărească pre tine șie întru nărodu și el va fi ție Dumnezău, în ce chip au dzis ție și în ce chip au giurat părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu numai voao sânguri cu pui făgăduința aceasta și blăstăm al acesta,

15. Ce și celora ce-s cu noi astăzi aicea înaintea Domnului Dumnezăului vostru și celora ce nu-s cu noi aicea astăzi.

16. Căci voi știți cum am lăcut în pământul Eghiptului, cum am trecut în mijlocul limbilor pre carele ați trecut.

17. Și ați vădzut urficiunile lor și chipurile lor, lemnu și piatră, argintu și aur, carele sântu lângă ei.

18. Au doară să nu fie întru voi bărbat au fămie, au neam, au fêl oarecaruia, au cuget s-au abăț de la Domnul Dumnezăul vostru, ca să margă să slujască bodziloz limbilor acclora; să nu cumva fie <întru voi, cine> rădăcină în sus răsărindu întru hiere și amărăciune.

19. Și va fi să va audzi cuvintele blăstămului acestuia și va povesti întru inima lui dzicîndu: «Pre dreptul să mi să facă mie, căce întru rătăcirea inemei mele voi mîrg», pentru ca să nu piardă înpreună cel păcătos pre cel făr-greșcală.

20. Nu va vrea Dumnezău a i să priimi ruga lui, ce încă atunca să va ația urgia Domnului și răvnireă lui întru omul acela și să vor lipi întru el toate blăstămile făgăduinței aceștia, cêle scrise întru cartea lēgii aceștia, și va stinge Domnul numele lui dentru cel de supt cer.

21. Și-l va usăbi Domnul spre rău dentre toți fiii lui Israil după toate blăstămile făgăduinței cei scrise întru cartea lēgii aceștia.

22. Și vor grăi seminția cēalaltă, fiii noștri cari să vor rădica după voi, și cel strîn carele va veni den pământu departe și vor vedea ranele pământului aceleia și boalele lui carele au trimis Domnul preste el,

23. Iarbă pucioasă și sare arsă, tot pământul ei nu să va sămăna, nice va răsări, nice să va sui preste el/ tot vîrdele, în ce chip s-au surpat

Ms. 4389

8. Și am luat țările lor și le-am dat întru moștinare lui Ruvim și lui Gad și a jumătate de seminție a Manasici.

9. Deci să păziți toate cuvintele făgăduinței aceștia și să le faceți ca să pricîpeți toate câte ați făcut.

10. Voi toț staț astăzi înaintea Domnului Dumnezăului vostru: boiarii voștri și ai ncamurilor, și bătrînii, și judecătorii, și cărturarii, și tot bărbatul lui Israil,

11. Muierile voastre, și feciorii voștri și vincticul care iaste între mijlocul taberii voastre, de la ceta ce taie voao lēmne pînă la ceta ce vā aduce apă.

12. Să petreci în făgăduința Domnului Dumnezăului tău și în blestemul lui și în câte au făgăduit ție Domnul Dumnezăul tău astăzi.

13. Ca să te așaze lui pre tine în nărodu și el să fie ție Dumnezău, cum ț-au zis și cum se-au jurat părinților tăi, lui Avram, lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu porăncesc eu numai voaoă făgăduința aceasta și blestemul acesta,

15. Ce și cestorlalți carei sânt cu voi aici înaintea Domnului Dumnezăului vostru și celor ce nu sânt astăzi aici cu voi.

16. Crez voi știți cum am petrecut în țara Eghiptului și cum am petrecut pre țările care am trecut.

17. Și ați vădzut urăciunile lor și idolii lor, lemnul și piatră, argintul și aurul, care iaste pre dănșii.

18. Să nu cumva să fie întru voi vreun bărbat sau vreo muicere, sau vreun neam, sau vreo seminție, care să-și întoarcă inima de cătră Domnul Dumnezău vostru și să meargă să slujască Dumnezăului limbilor acclora și să fie cumvaș întru voi rădăcină carea să să crească [19] fiere și amărăciune.

19. Și cînd va auzi cuvintele blestemului să gîndască în inima sa și să zică: «Pace va fi mie și voi umbla întru înșălăciunea inimii mele», să nu piarză cel păcătos pre cel nepăcătos depreună cu sine.

20. Că nu va vrea Dumnezău să fie lui milostiv, ce atunci se va ația mânia Domnului și răvna lui spre a cel om, și se vor lipi de dănsul toate blestemile făgăduinței aceștia care sânt scrise în cărțile legii aceștia, și va piêrde Domnul numele lui den cêle de supt cer.

21. Și-l va usebi Domnul spre rău dentre toți feciorii lui Israil după tot blestemul făgăduinței care iaste scris în cartea legii aceștia.

22. Și va zice alt neam și feciorii voștri cari vor fi după voi și vincticii carei vor veni de dăparte, văzînd rana acelu pământ și boalele lui carē va trimete Domnul pre dănsul,

23. Piatră și piatră pucioasă și sare să arză tot pământul lui ca mai mult să nu sēmene, nice să răsăie, nici să crească dentr-ănsul/ nici un fêl de

Versiunea modernă

8. Le-am luat țara și am dat-o moștenire lui Ruben, lui Gad și unci jumătăți din seminția lui Manase.

9. Aveți grijă să împliniți toate cuvintele acestui legămint, ca să izbutiți în tot ceea ce faceți.

10. Astăzi stați cu toții înaintea Domnului Dumnezăului vostru: cîrmătorii semințiilor voastre, bătrînii voștri, dregătorii voștri și toți bărbații din Israil,

11. Copiii voștri, femeile voastre și străinii care se află în taberele voastre, de la cel ce vā taie lemnele pînă la cel ce vā aduce apă.

12. Să-ți însușești legămintul cu Domnul Dumnezăul tău, încheiat sub jurămint. Domnul Dumnezăul tău încheie astăzi cu tine acest legămint,

13. Împuternicindu-te astăzi să fii poporul lui, iar el să fie Dumnezăul tău, așa cum ț-a spus și cum a jurat părinților tăi Avraam, Isaac și Iacov.

14. Nu numai cu voi închei acest legămint și acest jurămint,

15. Ci și cu cei care stau astăzi cu voi aici înaintea Domnului Dumnezăului nostru, precum și cu cei care nu sînt astăzi aici cu voi.

16. Voi știți cum am trăit în țara Egiptului, cum am trecut și cum ați răzbit prin mijlocul popoarelor.

17. Și ați văzut urficiunile și idolii lor din lemn și din piatră, din argint și din aur, care se află la ele.

18. Să nu fie cumva printre voi vreun bărbat sau vreo femeie, vreun neam sau vreo seminție care astăzi să se abată în cuget de la Domnul Dumnezăul nostru și să meargă să slujască dumnezeilor acelor popoare. Să nu fie cumva printre voi vreo rădăcină din care să răsără otravă și pelin,

19. Cineva care, la auzul cuvintelor acestui jurămint, s-ar lăuda în sinca sa zicînd: «Mie îmi merge bine, chiar dacă voi urma pomirile inimii mele îndărătnice», căci atunci păcătosul l-ar duce la picire și pe cel nevinovat.

20. Domnul nu va ierta un asemenea om. Dimpotrivă, urgia și minia Domnului față de acest om vor fi ațiate și toate blestemele scrise în cartea aceasta vor cădea asupra lui, iar Domnul va șterge numele lui de sub cer.

21. Domnul îl va despărți de toate semințiile lui Israil, pentru ca să cadă asupra lui răul din toate blestemele legămintului scris în această carte a legii.

22. Cei ce vor veni, copiii voștri care se vor ridica după voi, și străinii care vor veni dintr-o țară îndepărtată vor vedea plăgile din această țară și bolile pe care Domnul le-a trimis asupra ei,

23. Tot pământul ei ars cu pucioasă și plin de sare, în care nu se mai poate sămăna, din care nu mai răsare și nu mai crește/ nici un fel de verdeță,

пѣть вѣрдеа , ꙗче кѣпъ сѧхъ сѣрпѣтъ со
 дѣмхъ , шн гоморхъ , адама шн сѣвоимъ
 пре кареле ахъ сѣрпѣтъ дѣмхъ кхъ мѣнѣе шн кхъ оу
 рѣа ахн . Шн бѣ грѣнъ пѣлате амѣнае кѣ
 пѣнѣтъ кѣче ахъ фѣкхѣт дѣмхъ аша пѣмжнѣтъ
 ахн ачѣстѣа , карѣ асте мжнѣа оуѣтѣн ачѣстѣ
 мѣре . Шн воръ зѣче кѣче ахъ асѣтъ фѣгѣт кѣ
 дѣнѣца дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн пѣрнѣцаоре асѣр ,
 карѣ ахъ пѣсѣ пѣрнѣцаоре асѣр кжидѣ ахъ кѣсѣ
 пре ен дѣн пѣмжнѣтъ ахъ егѣпѣахн . Шн мѣ кѣ
 гжнѣ ахъ сѣлѣтѣ ахъ дѣмжѣт стрѣннн шн сѣхъ фѣ
 кнѣт ахъ ен , аа карѣн нѣхъ шѣхътѣ нѣче ахъ фѣпѣ
 цѣтѣ лѣре . Шн сѣхъ оуѣрѣнѣтъ кхъ мѣнѣе до кѣ
 нѣа пре пѣмжнѣтъ ахъ ала , кѣсѣ ахъ асѣтѣ преѣтѣ
 ехъ ахъ пѣ пѣлате вѣстѣмѣе фѣгѣтѣ ахн цѣтѣ ахъ
 стѣнѣе фѣкарѣтѣ лѣцѣтѣ ачѣштѣа . Шн рѣднѣтѣ кѣ
 дѣмхъ ахъ пре ен дѣла пѣмжнѣтъ асѣр кхъ мѣнѣе
 шн кхъ оуѣтѣе , шн кхъ сѣжѣрѣ мѣре фѣарѣте шн
 ахъ кѣсѣ пре ен фѣрѣлатѣ пѣмжнѣтъ кѣашн дѣхъ мѣ .
 Фѣле асѣкѣнѣе аае дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн нѣстрѣа ,
 карѣ ахъ асѣтѣ нѣасѣ шн фѣчѣрѣнарѣ нѣшн фѣвѣчнѣ ,
 кѣсѣ фѣаѣцнѣ тѣае кхъ вѣнѣтеле лѣцѣтѣ ачѣштѣа .

К А П Л
 ѣ вафн дѣхътѣе воръ фѣрѣ асѣрѣтѣа ,
 тѣае кхъ вѣнѣтеле ачѣстѣе , вѣлѣнѣа шн
 вѣстѣмѣа , кареле ам дѣтѣ фѣнѣнѣтѣ фѣ
 цѣтѣ тѣае , шн вѣн пѣрнѣтѣ фѣрѣ ахн
 тѣае , фѣрѣ пѣлате амѣнае оуѣнѣе тѣеа
 рѣшнѣрѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае асѣрѣ
 Шн тѣеѣн фѣрѣарѣе кѣпѣрѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн
 шн вѣн дѣхъ ахн гѣаеахъ ахн дѣхъ пѣлате кѣтѣ
 ехъ порѣнѣсѣхъ цѣе асѣтѣе , дѣнѣтѣ тѣае ахн
 тѣае , шн дѣнѣтѣ тѣае сѣфѣаѣтѣа тѣае
 Шн ва вѣнѣка дѣмхъ ахн пѣкѣаѣтеле тѣае , шн тѣеа
 мнѣахн , шн тѣрѣш тѣеа дѣхъ ахн дѣнѣтѣ тѣае ахн
 аа кареле тѣае рѣшнѣрѣтѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн
 асѣрѣ . Дѣ вафн рѣшнѣрѣтѣ тѣае дѣн мѣрѣн
 нѣ чѣрѣахн пѣнѣтѣ фѣмѣрѣнѣтѣ чѣрѣахн дѣ асѣрѣ
 тѣеа дѣхъ ахн дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае , шн дѣ асѣрѣ
 тѣеа ахъ . Шн тѣеа вѣгѣа дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн
 тѣае аа пѣмжнѣтъ ахн кареле ахъ моѣенѣтѣ пѣрнѣ
 цѣтѣ тѣае , шн ахъ вѣн моѣенѣ преѣа шн вѣнѣцнѣ вѣ
 фѣче , шн мѣн дѣ прѣсѣсѣтѣ тѣеа фѣче , дѣ кѣтѣ пре
 пѣрнѣцѣтѣ тѣае . Шн ва кѣрѣцнѣ преѣн прежѣрѣ
 дѣмхъ ахн нема тѣае , шн нема семнѣцнѣ тѣае , сѣ
 тѣеши пре дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае , дѣнѣтѣ тѣае
 нема тѣае , шн дѣнѣтѣ тѣае сѣфѣаѣтѣа тѣае .
 пѣнѣтѣ кѣсѣ тѣрѣшнѣ тѣае . Шн ва дѣа дѣмхъ
 ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае вѣстѣмѣе ачѣстѣе преѣсте сѣрѣжѣ
 мѣашнѣ тѣае , шн пре чѣнѣ ахъ оуѣрѣтѣ пре тѣнѣ
 карѣ тѣае гѣнѣтѣ пре тѣнѣ . Шн тѣае тѣеѣн фѣ
 тѣае шн вѣн дѣхъ ахн гѣаеахъ дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн
 тѣае шн вѣн фѣче порѣнѣнае ахн , кѣтѣ
 ехъ порѣнѣсѣхъ цѣе асѣтѣе . Шн тѣеа фѣмѣ
 цнѣ дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае фѣрѣлатѣ фѣрѣтѣа
 мжнѣнарѣ тѣае , фѣрѣлатѣ наѣщѣрнае пѣжнѣтелеахн тѣае ,
 шн фѣрѣлатѣ наѣщѣрнае дѣвѣтѣае асѣрѣ тѣае , шн фѣ
 рѣлатѣ роаѣеле пѣмжнѣтъ ахн тѣае , кѣче ва фѣрѣлатѣ
 дѣмхъ ахн дѣмжѣтъ ахн тѣае сѣсѣтѣе вѣсѣлѣтѣе пре тѣнѣ
 сѣрѣ

Biblia, 1688, pag. 148, col. II

chip s-au surpat Sodomul și Gomorul, Adama și Săvoim, pre carele au surpat Domnul cu mânie și cu urgia lui.

24. Și vor grăi toate limbile: «Pentru căce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Carea iaste mîniia urgiei această mare.»

25. Și vor zice: «Căce au lăsat făgăduința Domnului Dumnezăului părinților lor care au pus părinților lor, cînd i-au scos pre ei den pămîntul Eghiptului

26. Și mergînd au slujit la dumnezei striini și s-au închinat la ei, la carii n-au știut, nice au împărțit lor.

27. Și s-au urgisit cu mânia Domnul pre pămîntul acela, ca să aducă preste el după toate blestemele făgăduinții cële scrise în cartea legii aceștia.

28. Și rădică Domnul pre ei de la pămîntul lor cu mânia și cu urgie și cu scîrbă mare foarte și i-au scos pre ei într-alt pămînt ca și acum.»

29. Cële ascunse, ale Domnului Dumnezăului nostru, iară cële aiavea, noao și feciorilor noștri în vîci, ca să faceți toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. Și va fi după ce vor întra asupra ta toate cuvintele acêstea, blagoslovenia și blestemul carele am dat înaintea feții tale și vei priimi întru inema ta întru toate limbile unde te va rășchira Domnul Dumnezăul tău acolo.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezăul tău și vei asculta glasul lui, după toate cîte eu poruncescu ție astăzi, dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău,

3. Și va vindeca Domnul păcatele tale și te va milui și iarăș te va aduna dentru toate limbile la carele te-au rășchirat Domnul Dumnezăul tău acolo.

4. De va fi rășchirarea ta den marginea cerului până în marginea cerului, de acolo te va aduna Domnul Dumnezăul tău și de acolo te va lua.

5. Și te va băga Domnul Dumnezăul tău la pămîntul carele au moștenit părinții tăi și-l vei moșteni pre el. Și bine-ți va face și mai de prisosit te va face decît pre părinții tăi.

6. Și va curăți preprejur Domnul inema ta și inema seminției tale, să iubești pre Domnul Dumnezăul tău dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău, pentru ca să trăiești tu.

7. Și va da Domnul Dumnezăul tău blestemele acêstea preste vrăjmașii tăi și pre cei ce au urît pre tine, care te-au gonit pre tine.

8. Și tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezăului tău și vei face poruncile lui cîte eu poruncescu ție astăzi.

9. Și te va înmulți Domnul Dumnezăul tău întru toată fapta mînilor tale, întru nașterile pîntecelui tău și întru nașterile dobitoacelor tale și întru roadele pămîntului tău, căce va întoarce Domnul Dumnezăul tău să să veselească pre tine/ spre bune, în ce

Ms. 45

Sodomul și Gomorul, Adama și Sevoim, pre carele au surpat Domnul cu mânic și cu urgia lui.

24. Și vor grăi toate limbile: «Pentru că ce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Careia iaste mânia urgiei această mare?»

25. Și vor dzice: «Că ce au lăsat făgăduința Domnului Dumnedzău părinților lor care au pus părinților lor, cându i-au scos pre ei den pământul Eghiptului

26. Și mergându au slujit la dumnedzai struini și s-au închinat la ei, la carii n-au știut, nice au împărțit lor.

27. Și s-au mâniau cu urgie Domnul pre pământul acela, că să aducă preste el după toate blăstămile făgăduinței cele scrise în cartea legii aceștia.

28. Și-i rădică pre ei Domnul de la pământul lor cu urgie și cu scărbă foarte mare și i-au scos pre ei întru altu pământu ca și acum.»

29. Cêlc ascunse Domnului Dumnedzăului nostru, iar cêlc neascunse noao și fiilor noștri în vèci, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. Și va fi după ce vor întra asupra ta toate cuvintele acêstea, blagoslovenia și blăstămul carele am dat înaintea fêței tale și vei primi întru inema ta întru toate limbile unde te va rășchira Domnul Dumnedzăul tău acolo.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnedzăul tău și vei asculta glasul lui, după toate câte eu porînescu ție astăzi, dentru toată inema ta și dentru tot sufletul tău,

3. Și va vindeca Domnul păcatele tale și te va milui și iarăși te va aduna dentru toate limbile la carele te-au rășchirat Domnul Dumnedzăul tău acolo.

4. Să va fi rășchirarea ta den marginea ceriului pân-în marginea ceriului, de-acolo te va aduna Domnul Dumnedzăul tău și de acolo te va lua [Domnul Dumnedzăul tău]¹.

5. Și te va băga Domnul Dumnedzăul tău la pământul carele au moștenit părinții tăi și-i vei moșteni pre el. Și bine-ți va face și mai de prisosit te va face decât părinții tăi.

6. Și va curăți prenegiur Domnul inima ta și inima săminței tale, să iubești pre Domnul Dumnedzăul tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău pentru, ca să trăiești tu.

7. Și va da Domnul Dumnedzăul tău blăstămile acêstea pre neprietenii tăi, pre cei ce au urât pre tine, carii te-au gonit pre tine.

8. Și tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnedzăului tău și vei face <toate>² porîncele lui câte eu porînescu ție astăzi.

9. Și te va înmulți³ pre tine Domnul Dumnedzăul tău întru toate faptele mâinilor tale, întru nașterile pântecelui tău și întru nașterile dobitoacelor tale și întru rodele pământului tău, căce va întoarce Domnul Dumnedzăul tău să s<x> veselească pre tine/ spre bun, în ce chip s-au

Ms. 4389

buruiană, cum au răsturnat Sodomul și Gomorul și Adamul și Sevoimul care le provăli Domnul în urgia mănici sale.

24. Și vor zice toate limbile: «Că ci au făcut Domnul așa aceștii țăr? Ce urgie iaste a aceștii mării mari?»

25. Și vor răspunde zicînd: «Căci că au lăsat făgăduința Domnului Dumnezeului părinților lor carea au făgăduit părinților lor, când i-au scos den țara Eghiptului

26. Și au mers de au slujit altor dumnezei, carii nu i-au știut și se-au închinat lor și nu le-au dat nici unul dentr-ășii nimic.

27. Și se-au mâniau Domnul pre țara aceasta și au trimes pre dânsa după tot blestemul legii care iaste scris în cărțile făgăduinței aceștia.

28. Și-i rădică Domnul den țara lor cu scărbă și cu urgie și cu mânic mare și i-au gonit într-altă țară și până acuma.»

29. Ascunsele Domnului Dumnezeului nostru care sânt arătate noao și feciorilor noștri, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

1. De-acii deaca vor veni asupra ta toate cuvintele acêstea, blagoslovenia și blestemul care am dat înaintea fêței tale și ți le vei aduce aminte în inima ta în toate țările în care te va răsipi Domnul Dumnezeul tău.

2. Și te vei întoarce cătră Domnul Dumnezeul tău și vei asculta glasul lui, după toate câte porînescu eu ție astăzi, tu și feciorul tău, cu toată inima ta și cu tot sufletul tău,

3. Va curăți Domnul păcatele tale și te va milui și iar te va aduna de pren toat: limbile den care te-au fost răsipit Domnul Dumnezeu.

4. Măcară de va fi răsipirea ta de la o margine de cer până la altă margine de cer, și de acolo te va strânge Domnul Dumnezeul tău.

5. Și te va lua și te va duce în țara carea o au luat părinții tăi și o vei lua. Și-ți va face bine și te va înmulți mai mult decât pre părinții tăi.

6. Și va curăți Domnul împrejur inima ta și inima seminței tale ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău den toată inima ta și den tot sufletul tău, și să poți fi viu.

7. Și va da Domnul Dumnezeul tău blestemele acêstea pre vrăjmașii tăi și pre cei ce te-au urât și pre cei ce te-au gonit.

8. Iar tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei face porîncele lui câte porînescu eu ție astăzi.

9. Și te va înmulți Domnul Dumnezeul tău între toate lucrurile mâinilor tale, și în roada pântecelui tău, și în prăscala dobitoacelor tale, și în sămănăturile câmpului tău, și se va întoarce Domnul Dumnezeul tău și se va vesele de tine/ cu

Versiunea modernă

ca după nimicirea Sodomei, Gomorei, Admei și Teboimului, pe care Domnul le-a zdrobit în mînia și în furia lui.

24. Atunci ei vor întreba, la fel ca și toate popoarele: «De ce a făcut Domnul așa ceva acestei țări? De ce această urgie și mînie aprinsă?»

25. Răspunsul va fi: «Pentru că au părăsit legămîntul pe care Domnul Dumnezeul părinților lor l-a încheiat cu ei, cînd i-a scos din țara Egiptului

26. Și au început să slujească și să se închine altor dumnezei, pe care nu îi cunoscuseră pînă atunci și pe care Domnul nu i-a menit pentru ei.

27. De aceea Domnul s-a mîniat cumplit pe această țară și a adus asupra ei toate blestemele scrise în această carte.

28. Aprins de mînie și de o aprigă furie, Domnul i-a smuls din țara lor și i-a aruncat într-o altă țară, unde sînt și acum.»

29. Lucrurile ascunse sînt ale Domnului Dumnezeului nostru, iar cele descoperite sînt ale noastre și ale fiilor noștri pe veci, ca să ducem la împlinire toate cuvintele acestei legi.

CAP. 30

Întoarcerea acasă. Alegerea vieții.

1. Cînd se vor împlini pentru tine toate aceste cuvinte, binecuvîntarea și blestemul pe care ți le-am dat spre alegere, și vei cugeta în inima ta asupra lor, acolo, între toate popoarele printre care te va risipi Domnul Dumnezeul tău,

2. Și cînd te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău și vei asculta glasul lui, tu și fiii tăi, din toată inima și din tot sufletul, întocmai cum îți poruncesc astăzi,

3. Atunci Domnul te va aduce înapoi din robie, se va îndura de tine și te va aduna iarăși dintre toate popoarele printre care te-a risipit Domnul Dumnezeul tău.

4. Chiar dacă vei fi risipit pînă la marginele cerului, Domnul Dumnezeul tău te va aduna de acolo și te va lua de acolo.

5. Domnul Dumnezeul tău te va aduce în țara pe care au stăpînit-o părinții tăi și vei intra din nou în stăpînirea ei. El îți va da bunăstare și te va înmulți mai tare decît pre părinții tăi.

6. Domnul Dumnezeul tău va tăia împrejur inima ta și inima urmașilor tăi. Atunci vei putea să-l iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima și din tot sufletul, ca să fii viu.

7. Domnul Dumnezeul tău va îndrepta toate aceste blesteme asupra vrăjmașilor tăi și a celor ce te-au urît și te-au prigonit.

8. Iar tu te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, vei asculta glasul lui și vei împlini toate poruncile pe care ți le dau astăzi.

9. Domnul Dumnezeul tău îți va da spor în tot ceea ce înfăptuiești cu mîinile tale și va înmulți rodul pîntecelui tău, rodul vitelor tale și rodul pământului tău. Căci Domnul se va bucura din nou de tine, spre binele tău, cum s-a bucurat de părinții

Ms. 45

veselit pre părinții tăi,

10. Să vei asculta glasul Domnului Dumnezdăului tău, să păzești și să faci toate porâncile lui și dreptățile lui «și giudetele lui»⁴ cele scrise în cartea legii aceștia de te vei întoarce pre Domnul Dumnezdăul tău dentru toată inima ta și dentru tot sufletul tău.

11. Căce porâncă aceasta carea cu porâncescu ție astăzi nu iaste prea grea, nice departe de tine iaste.

12. Nu iaste întru ceri [sus]¹ dzicându: «Cine să va sui dentru noi în cer și o va lua noao pre ea și auzindu pre ea vom face-o?»

13. Nice decinde de mare iaste dzicându: «Carle va trece den noi decinde de mare și o va lua pre ea noao și auzindu-o pre ea, o vom face?»

14. Aproape de tine iaste cuvântul întru gura ta și întru inima ta și întru mâinile tale, să faci pre el.

15. Iată că am dat înaintea fșii tale astăzi viața și moartea, binele și răul.

16. Iar să vei asculta porâncile Domnului Dumnezdăului vostru, căte cu porâncescu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezdăul tău [și]¹ să mergi întru toate căile lui și să păzești dreptățile lui și porâncile lui și giudetele lui, și veți trăi și mulți veți fi, și te va blagoslovi Domnul Dumnezdăul tău întru tot pământul la carele întri acolo să-l moștenești pre el.

17. Și de să va primeni inima ta și nu vei asculta, și înșelându-te, te vei închina la dumnezdăi striini și vei sluji lor.

18. Povestescu-ți astăzi căce cu perire veți peri și nu cu dzile multe veți face pre pământul carele Domnul Dumnezdăul tău dă ție, la carele voi treceți Iordanul acolo să moștenești pre el.

19. Mărturiscu-ți astăzi, pre ceri și pre pământu, pre moarte și pre viață, dat-am înaintea fșii tale blagoslovenia și blăstămul. Și alêge viața [tu]¹ pentru ca să trăiești tu și săminția ta.

20. Să iubești pre Domnul Dumnezdăul tău, să asculti glasul lui și să te ții de el pentru că aceasta iaste viața ta și delungarea dzilelor tale, să lăcuiești pre pământul carele au giurat Domnul părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să le dea lor.⁴

CAP 31

1. Și săvârși Moisi grăindu toate cuvintele aceștea cătră toți fii lui Israil,

2. Și dzise cătră ei: „De 120 ani eu sântu astăzi; nu voi mai putea încă să întru înlontru și să ies¹ [să] afară. Și Domnul dzise cătră mine: «Nu vei trece pre Iordanul acesta.»

3. Domnul Dumnezdăul tău, cela ce mêrge înaintea fșii tale, acela va surpa limbile aceștea de cătră fața ta și vei moșteni pre ei; și Isus, cela ce mêrge înaintea fșii tale, în ce chip au grăit Domnul.

4. Și va face Domnul [Dumnezdăul tău]² lor în ce chip au făcut lui Sion și lui Og, celor 2 împărați a amoroilor, carii era decinde de Iordan și pământului lor, în ce chip i-au surpat pre ei.

Ms. 4389

bine, cum se-au veselit și de părinții tăi,

10. Numai deaca vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău să păzești și să faci toate porâncile și dreptățile și judecățile lui cele ce sânt scrise în cărțile legii aceștia și să te întorci cătră Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău.

11. Că poruncile aceștea care porâncesc eu ție astăzi nu sânt ascunse, nici departe de tine.

12. Nu iaste în cer să zici: «Care dentru noi se va sui în cer să o aducă noao și auzindu-oă să o facem?»

13. Nici de cêța parte de mare să zici: «Cine o va aduce de acolo la noi și auzindu-oă, să o facem?»

14. Ce foarte iaste cuvântul aproape în gura ta și în inima ta și în mâinile tale, numai să o faci.

15. Iată, am dat astăzi înaintea ta viața și moartea, binele și răul.

16. Ca de vei asculta poruncile Domnului Dumnezeului tău, care porâncesc eu ție astăzi, să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să umbli pre toate căile lui și să păzești toate dreptățile și poruncile lui și judecățile lui, și vei trăi și te vei înmulți, și te va blagoslovi Domnul Dumnezeul tău în țara în carea vei intra să o iai.

17. Iar de nu se va întoarce inima ta și nu vei asculta, care rățicind te vei închina Dumnezeilor streini,

18. Mărturiscu ție astăzi că veți peri cu periciune și nu veți înmulți zilele în țara carea o va da Domnul ție, unde vei să mergi de cêța parte de Iordan să o iai.

19. Mărturie puu astăzi vooa ccriul și pământul, viața și moartea dat-am înaintea voastră blagoslovenia și blestemul. Deci alêgeți viața ca să vicțiești tu și săminția ta.

20. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să asculti glasul lui și să te apropii cătră dânsul (că acela iaste viața ta și îndălungarea zilelor tale)⁴ ca să trăiești în țara carea se-au jurat Domnul Dumnezeul părinților tăi, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să o dea lor.⁴

CAP 31

1. Și mergînd Moisei grăi aceștea cuvinte toate cătră toți feciorii lui Israil,

2. Și zise cătră dânjii: „Astăzi sânt eu de 120 de ani și de acum nu mai poci să mai întru sau să mai ies. Și au zis Domnul cătră mine: «Nu vei trece Iordanul acesta.»

3. Ce Domnul Dumnezeul tău carele va mêrge înaintea fșei tale, acela va piêrde limbile aceștea denaintea ta; și Isus acesta va trece înaintea ta cum au grăit Domnul.

4. Și va face lor Domnul cum au făcut lui Sion și lui Og, înpărații ammoreilor, amânduror și țării lor carii era de ceasta parte de Iordan.

Versiunea modernă

tăi,

10. Dacă vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău de a păzi poruncile și rînduicile lui scrise în cartea aceasta a legii și dacă te vei întoarce, din toată inima și din tot sufletul tău, la Domnul Dumnezeul tău.

11. Porunca aceasta pe care ții-o dau astăzi nu este prea grea pentru tine și nici nu este departe de tine.

12. Nu este în cer, ca să zici: «Cine se va sui dentru noi în cer, ca să ne-o aducă și să o auzim, pentru ca să o împlinim?»

13. Nu este nici dincolo de mare, ca să zici: «Cine va trece pentru noi marea, ca să ne-o aducă și să o auzim, pentru ca să o împlinim?»

14. Dimpotrivă, cuvîntul este foarte aproape de tine, în gura ta și în inima ta, numai să-l duci la împlinire.

15. Iată, astăzi am pus înaintea ta viața și binele, moartea și răul.

16. Dacă vei asculta poruncile Domnului Dumnezeului tău, pe care ție le dau astăzi, de a iubi pe Domnul Dumnezeul tău, de a umbla pe căile lui și de a păzi poruncile, rînduicile și legile lui, atunci vei trăi și te vei înmulți, iar Domnul Dumnezeul tău te va binecuvînta în țara în care intri ca să o stăpînești.

17. Dar dacă inima ta se va întoarce și nu vei asculta, dacă te lași amăgit să te închini altor dumnezei și să le slujești,

18. Vă aduc astăzi la cunoștință că veți pieri și nu veți avea parte de multe zile în țara pe care o veți lua în stăpînire, după ce veți trece Iordanul.

19. Astăzi iau ca martori cerul și pământul că ții-am pus înainte moartea și viața, binecuvîntarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și urmașii tăi.

20. Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, să asculti glasul lui și să te ții lîngă el, căci acesta este viața ta și astfel vei putea să trăiești zile îndelungate în țara pe care Domnul a jurat părinților tăi Avraam, Isaac și Iacov, că le-o va da.⁴

CAP. 31

Ultimele îndrumări ale lui Moise.

1. La sfîrșitul acestei cuvîntări, rostite de Moise tuturor fiilor lui Israil,

2. El le-a mai spus: „Am acum o sută douăzeci de ani și nu mai pot merge în fruntea voastră. De asemenea, Domnul mi-a zis: «Tu nu vei trece Iordanul.»

3. Înșuși Domnul Dumnezeul tău va merge înaintea ta, el însuși va nimici popoarele aceasta dinaintea ta, pentru ca să le iei în stăpînire. Iosua va merge înaintea ta, așa cum a spus Domnul.

4. Domnul le va face acestor popoare ceea ce a făcut lui Sihon și lui Oh, regii amoroilor, și țării lor, atunci cînd i-a nimicit.

Ms. 45

5. Și i-au dat pre ci Domnul înaintea voastră și veți face lor în ce chip am porâncit voa.

6. Vitește-te³ și te întărește, nu te teme, nice te spământa, nice să te înfricoșezi de cătră fața lor, căce Domnul Dumnedzâul tău acesta carele merge înaintea cu voi nu te va părăsi, nice te va lăsa."

7. Și chemă Moisi pre Isus și-i dzise lui înaintea a tot Israil: „Vitește-te și te întărește, pentru că tu vei să întri înaintea fetei nărodului acestuia la pământul carele au giurat Domnul părinților voștri să le dea lor și tu le vei moșteni de tot pre el lor.

8. Și Domnul, carele merge împreună cu tine, nu te va părăsi, nice tu te va lăsa; nu te teme, nice te spământa.»

9. Și au scris Moisi toate cuvintele legii aceștia într-o carte și le-au dat preuților, fiilor Levi, celora ce rădică sacriul făgăduinței Domnului și celor bătrâni, fiilor Israil.

10. Și au porâncit Moisi lor întru dzua aceea dzicîndu: „După 7 ani întru vrêma anului slobodzirei, întru praznicul a facerii colibilor,

11. Când mergea împreună tot Israilul să s-ă ivască înaintea Domnului Dumnedzâului tău, în locul carele va alge Domnul, să s-ă citească legea aceasta înaintea a tot Israil, la urechile lor.

12. Adunați nărodul, bărbații și fămêile, și nașterile, și pre cel nememnic al tău, și⁴ pre cel dentru cetățile tale, pentru ca să audză și pentru ca să învețe să s-ă teamă de Domnul Dumnedzâul vostru, și vor audzi a face toate cuvintele legii aceștia.

13. Și fiii lor, carii nu știu, vor audzi și să vor învăța a să teme de Domnul Dumnedzâul vostru toate dzilele câte ei vor trăi pre pământu la carele voi treceți Iordanul acolo să moșteniți pre el."

14. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Iată, s-au apropiat dzilele morții tale. Cheamă pre Isus și stați la ușile cortului mărturiei și voi porânci lui." Și mersu Moisi și Isus la cortul mărturiei și au stătut pregiur ușile cortului mărturiei.

15. Și pogorî Domnul cu stâlpul de nor și stătut lângă ușile cortului mărturiei și stătut stâlpul norului lângă ușile cortului mărturiei.

16. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Iată, tu dormi împreună cu părinții tăi, și sculîndu-să acesta nărodu va curvi dennapola altor dumnedzâi strîni a pământului la carele acesta întra acolo înlontru la el, și mă vor lăsa pre mine și vor rășchira făgăduința mea carea am pus la ei.

17. Și mă voi scărbi cu mânie pre ci întru dzua aceea și voi părăsi pre ci și-m voi întoarce fața de cătră ei. Și va fi mâncare de tot și-l vor afla pre el răutăți multe și primejdii și va grăi întru dzua aceea: «Pentru căce nu iaste Domnul Dumnedzâul micu întru mine aflatu-m-au răutățile aceștea?»

18. Iar eu cu întoarcere voi întoarce obrazul micu de cătră/ ci întru dzua aceea pentru toate

Ms. 4389

5. Că i-au pierdut și i-au dat Domnul în mâinile voastre și să faceți lor cum am porâncit eu voa.

6. Înărbatează-te și te întărește, nu te teme, nici te înfricoșă, nici te da în laturi de fața lor, că Domnul Dumnezeul tău acesta va merge înaintea voastră și nu se va dăzlupi de la tine, nici te va părăsi."

7. Și chemă Moisi pre Isus și zise lui înaintea tuturor israitenilor: „Înărbatează-te și te întărește, că tu vei intra înaintea fetei nărodului acesta în țara căce cu carea se-au jurat Domnul părinților voștri să o dea lor și tu-i vei moștina.

8. Și Domnul însuși, carele va merge cu tine nu te va lăsa, nici te va părăsi să se dea în laturi de la tine; nu te teme, nici te înfricoșă.»

9. Și scrisu Moisi toate cuvintele legii aceștia în cărți și le dăde preoților, feciorilor lui Levii, carii purta sicriul făgăduinței Domnului și bătrânilor feciorilor lui Israil.

10. Și porânci lor Moisi în zioa aceea zicînd: „După 7 ani, în vrêma anului slobodzirei în praznicul colibii,

11. Când se va aduna tot Israilul să se arate înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alge Domnul, să cetești cuvintele legii aceștia înaintea tuturor israitenilor, să audză ei.

12. Și să adunați tot nărodul, bărbații și muierile și copiii, și vineticul tău care va fi în cetățile voastre, să audză și să se învețe a se teme de numele Domnului Dumnezeului vostru, și auzind să facă toate cuvintele legii aceștia."

13. Și feciorii lor, carii nu știu să audză și să se învețe a se teme de Domnul Dumnezeul vostru în toate zilele câte vor fi vii pre pământul pre care deaca veți trece Iordanul îl veți moștina."

14. Și zise Domnul cătră Moisi: „Iată, se-au apropiat zilele morții tale. Chiamă pre Isus și stați amîndoi înaintea ușii cortului mărturiei și voi porânci lui." Și mersu Moisi și Isus la cortul mărturiei și stătătură înaintea ușii cortului mărturiei.

15. Și se pogorî Domnul în stâlp de nor și stătut stâlpul cel de nor deasupra ușii cortului mărturiei.

16. Și zise Domnul cătră Moisi: „Iată, tu te vei răposa cu părinții tăi, iară nărodul acesta se va scula și va rădăci pre urma altor Dumnezei strîni în țara în carea vor întra ei într-ânsa, și mă vor părăsi și vor răsiipi făgăduința mea carea am făgăduit lor.

17. Și într-a-țeaș zi mă voi mânia spre dănșii cu urgie și-i voi năpusti și voi întoarce fața mea de la dănșii. Și vor fi în mâncare și vor afla multe răotăți și nevoi, și în zioa aceea vor zice: „Au doară nu ne ajung răotățile aceștea pentru căci nu iaste Domnul Dumnezeu întru noi?"

18. Iar eu cu întoarcere voi întoarce fața mea de la/dănșii într-acea zi pentru toate răotățile câte au

Versiunea modernă

5. Domnul îi va da în mâinile voastre și veți face cu ei așa cum v-am poruncit.

6. Fiți tari și plini de curaj, nu vă temeți și nu vă îngroziți în fața lor, căci însuși Domnul Dumnezeul tău merge cu tine; el nu te va lăsa și nu te va părăsi."

7. Moise l-a chemat pe Iosua și i-a spus în fața întregului Israel: „Fii tari și vitează, căci tu vei intra cu poporul acesta în țara pe care Domnul a jurat părinților lor că le-o va da; tu îi vei duce să o stăpîneasă.

8. Domnul însuși va merge înaintea ta; el nu te va lăsa și nu te va părăsi; nu te teme și nu te înspăimînta."

9. Apoi Moise a scris această lege și a dat-o preoților, fiilor lui Levi, care purtau chivotul legii Domnului, precum și tuturor bătrînilor lui Israel.

10. Moise le-a dat porunca aceasta: „La fiecare șapte ani, în anul iertării, la sărbătoarea corturilor,

11. Cînd tot Israelul vine să se înfățișeze înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care îl va alege el, să se citească această lege înaintea întregului Israel, în auzul tuturor.

12. Să aduni poporul, bărbații, femeile și copiii, precum și străinii din cetățile tale, ca să audă și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru și să aibă grijă să împlinescă toate cuvintele acestei legi.

13. Iar copiii lor, care nu o cunosc, să asculte și să învețe să se teamă de Domnul Dumnezeul vostru, cîte zile veți trăi în țara pe care o luați în stăpînire după ce treceți Iordanul."

14. Domnul a zis lui Moise: „Iată, se apropie zioa morții tale. Cheamă-l pe Iosua și stați în cortul întîlnirii, pentru ca să-i fac cunoscute poruncile mele." Moise și Iosua s-au dus și au stat în cortul întîlnirii.

15. Atunci Domnul s-a arătat la cort într-un stîlp de nor și stîlpul de nor stătea la ușa cortului întîlnirii.

16. Domnul i-a spus lui Moise: „Iată, tu vei răposa în curînd alături de părinții tăi, dar acest popor se va ridica și se va desfrîna umblind după dumnezeii străini ai țării în care va intra. Pe mine mă va părăsi și va încălca legămîntul pe care l-am încheiat cu ei.

17. În zioa acea, înfierbîntat de mînie, îi voi părăsi și îmi voi ascunde fața de ei. Atunci, cînd vor fi mistuiți și-i va ajunge o mulțime de rele și necazuri, se vor întreba: «Oare nu m-au ajuns aceste rele pentru că Dumnezeul meu nu mai este cu mine?»

18. Dar în zioa acea îmi voi ascunde și mai mult fața/ din pricina răului pe care l-a săvîrșit

Ms. 45

răutățile carele au făcut, căce s-au întorsu la dumnedzâi striini.

19. Și acum scrieți cuvintele cântării aceștia și învățați pre ea pre fiii lui Israil și o puneți pre ea întru rostul lor, pentru ca să mi să facă mic cântarea aceasta întru mărturie întru fiii lui Israil.

20. Pentru că voi băga pre ei la pământul cel bun carele am giurat părinților lor, pământu carele cură miere și lapte, și vor mânca și săturându-să, să vor înpleca și să vor întoarce la dumnedzâi striini și vor sluji lor, și mă vor mânia și vor rășchira făgăduința mea carea am pus la ei.

21. Și va fi cându vor afla pre ei rele multe și primejdii și să va întâmpina împotriva lor cântarea aceasta înaintea fșei lor mărturisindu, pentru că nu să va uita dentru gura lor și den gură seminții lor, pentru că eu știu răutatea lor, câte vor face aicea astăzi, mainte decât a-i aduce eu pre înșii la pământul cel bun, carele m-am jurat părinților lor."

22. Și au scris Moisi cântarea aceasta întru dzua aceă și au învățat pre ea pre fiii lui Israil.

23. Și au porâncit Moisi lui Iisus, fiul lui Navi, și dzise lui: „Vitejeste-te și te întărește, pentru că tu vei băga înlontru pre fiii lui Israil la pământul carele au jurat Domnul lor, și ei va fi împreună cu tine."

24. Și cându săvârși Moisi scriindu toate cuvintele legii aceștia întru carte până-la săvârșit,

25. Și au porâncit levijilor, celora ce rădică săcriul făgăduinței Domnului, [26] dzicându:

26. „Luându cartea legii aceștia veți pune pre ea de alătura săcriului făgăduinții Domnului Dumnezeului vostru și va fi acolo întru tine întru mărturie

27. Pentru căce știu pricea ta și cerbicea ta cea năsălnică, pentru că, încă fiindu eu viu astăzi cu voi, amărându ați fostu lucrurile de către Dumnedzâu, cum dară și nu după moartea mea.

28. Adunați cătră mine pre mai marii feliului vostru și pre cei mai bătrâni ai voștri și pre judecătorii voștri și pre cei aducători de cărți ai voștri pentru ca să grăicescu întru urechile lor toate cuvintele aceștea și să le mărturisescu lor ceriul și pământul.

29. Pentru că știu cum la cea de apoi a morții mèle, cu fărdelege veți fărlegi și veți abate den calea carea am porâncit voao. Și vor tãmpina pre voi răutățile la cèle de apoi dzile, căce veți face răul înaintea Domnului Dumnedzâu, să-l mâniați pre ei cu faptele mânelor voastre."

30. Și au grăit Moisi întru urechile a toată adunarea Israil cuvintele cântării aceștia până în săvârșit:

CAP 32

1. Ia aminte, ceriule, și voi grăi și audză pământul cuvintele dentru rostul meu!

2. Nădăduiască ca ploaia răspunsul meu și să s<ă> pogoare ca roaă cuvintele/ mèle, ca ploaia pre

Ms. 4389

făcut, că se-au întars cătră dumnezei streini.

19. Ce acum scrieți cuvintele cântării aceștia și învățați pre feciorii lui Israil să o știe și să o învețe de rost și să fie mic această cântare întru auzire de la toți feciorii lui Israil.

20. Că voi duce pre dâșii în țara cea bună, cu carea ne-am jurat părinților lor că voi duce la țara carea fierbe cu lapte și cu miere, și deaca vor mânca și se vor sătura și se vor îmbuiba, se vor întoarce cătră dumnezei streini și vor sluji lor, și mă vor mânia și vor răsiipi făgăduința mea carea am făgăduit cu dâșii.

21. Iară deaca-i va ajunge răutățile cèle multe și scârbele cèle de multe feliuri și se va împoconșa cântarea aceasta împotriva fșei lor, adevărind întru [mărtu] mărturie că nu se va uita den gurile semințiilor lor, că știu eu răutatea lor carea vor face astăzi aici, încă mai nainte de ce vor întra ei în țara cea bună, cu carea m-am jurat părinților lor."

22. Și scrise Moisei această cântare în ziua aceă și învățat pre feciorii lui Israil să o știe.

23. Și porânci Domnul lui Isus, feciorul lui N<ă>vi, și-i zise: „Fii bărbat și te întărește că tu vei duce pre feciorii lui Israil în țara cēca cu carea m-am jurat lor, și eu voi fi cu tine."

24. Iar deaca săvârși Moisei de-a scrie cuvintele legii aceștia toate în cărți până în săvârșit,

25. Porânci levijilor, celor ce purta sicriul făgăduinței Domnului, și le zise:

26. „Luați cartea aceasta a aceștia făgăduinții și o puneți alătura sicriului făgăduinții Domnului Dumnezeului vostru ca să fie împotriva ta în mărturie.

27. Că eu știu turburarea ta și cerbicea ta cea vârtoasă; că încă fiind eu viu cu voi astăzi aț mâniait pre Domnul, dară încă după moartea mea cu cât mai multul veți mânia.

28. Chiețați la mine bătrâni semințiilor voastre și mai marii voștri și judecătorii voștri și cărturarii voștri și să grăicescu să auză ei toate cuvintele aceștea și voi pune întru dâșii mărturie ceriul și pământul.

29. Că știu că după petrecania mea cu fără-delegiure veți fărădelegi și vă veți da în laturi den calea carea v-am porâncit eu. Și vă va afla răutatea în zilele cèle mai de apoi, că aț făcut rău înaintea Domnului Dumnezeu, ca să-l mâniați întru toate lucrurile mâinilor voastre."

30. Și grăi Moisei toate cuvintele aceștii cîntării în auzul tuturor până în săvârșit:

CAP 32

1. „Ia aminte, ceriule, și voi grăi și să auză pământul cuvintele gurii mèle!

2. Să aștepte ca ploaia învățătura mea și să se pogoară ca roaă cuvintele/ mèle ca ploaia pre

Versiunea modernă

acest popor, întorcându-se spre alți dumnezei.

19. Și acum scrieți-vă această cântare! Învățați pe fiii lui Israel să o cînte! Să o știe pe de rost, pentru ca această cântare să-mi fie martor împotriva fiilor lui Israel.

20. Căci atunci cînd îi voi duce în țara pe care am făgăduit-o prin jurămint părinților lor, țară în care curge lapte și miere, vor mînce pe săturate și se vor îmbuiba, după care se vor întoarce spre alți dumnezei și le vor sluji, iar de mine se vor lepăda și vor încălca legămintul meu.

21. Cînd vor da peste ei o mulțime de rele și de necazuri, cîntarea aceasta va fi ca un martor împotriva lor, căci nu va fi uitată de urmașii lor, care o știu pe de rost. Căci eu știu ce au de gînd să facă încă de astăzi, înainte de a-i duce în țara pe care le-am făgăduit-o prin jurămint."

22. Moise a scris cîntarea aceasta în ziua aceea și a dat-o fiilor lui Israel să o învețe.

23. Domnul i-a dat lui Iosua, fiul lui Navi, această poruncă: „Fii tare și curajos, căci tu îi vei duce pe fiii lui Israel în țara pe care le-am făgăduit-o prin jurămint, și eu voi fi cu tine."

24. Cînd Moise a încheiat de scris cuvintele acestei legi și a ajuns la sfîrșit,

25. Le-a poruncit levijilor, care purtau chivotul legămintului, astfel:

26. „Luați această carte a legii și puneți-o alături de chivotul legămintului Domnului Dumnezeului vostru, să stea acolo ca martor împotriva ta.

27. Căci știu cît de sfidător și de tare la cerbice ești; dacă acum, cînd eu mai sînt în viață în mijlocul vostru, voi fi înfrunțați pe Domnul, cu atît mai mult vă veți răzvrăti după moartea mea.

28. Strîngeți la mine pe toți bătrînii semințiilor voastre și pe dregătorii voștri și atunci voi rosti aceste cuvinte ca să le audă și voi chema cerul și pământul ca martori împotriva lor.

29. Căci știu că după moartea mea veți săvîrși nelegiuiri și vă veți abate de la calea pe care v-am îndrumat; în zilele viitoare nenorocirile vor da peste voi, pentru că veți face ceea ce este rău în ochii Domnului, stîmîndu-i mînia prin faptele voastre."

30. Apoi, în auzul întregii adunări a lui Israel, Moise a rostit cuvintele acestei cîntări pînă la sfîrșit:

CAP. 32

Cîntarea lui Moise

1. „Luați aminte, ceruri, și voi vorbi; ascultă, pămîntule, cuvintele din gura mea!

2. Ca ploaia să curgă învățătura mea, ca roua să picure cuvintele/ mèle,

мѣла ка павла пре трокотъ, шн ка нисварѣ
 пре вѣрѣнѣ. Къачи нѣмелѣ дмнѣхъ а мѣ кемѣ
 дачи мѣрѣрѣ дмнѣхъ нѣспрѣ. Дмнѣхъ
 а дѣспрѣте флѣспрѣахъ, шн пѣлатѣ кѣнаѣ ахъ жѣ
 дѣкѣцѣ, дмнѣхъ крѣднѣсѣ шн нѣ дѣте спрѣж
 шпѣлатѣ спрѣхъ еѣ, дмнѣхъ шн сѣмѣ дмнѣхъ.
 Грѣшнѣхъ нѣ ахъ фѣн хѣанѣн, нѣ мѣ спрѣжѣ шн
 дѣспрѣмѣлатѣ. дѣспрѣ дмнѣхъ рѣспрѣмѣнѣ
 ачѣспѣа нѣспрѣ, нѣкѣн шн нѣ дѣспрѣтѣ, нѣ а
 чѣспѣа пѣлатѣ пѣхъ пѣхъ агѣспнѣспѣ прѣспнѣ шн
 тѣхъ фѣкѣ шн пѣхъ гнѣнѣ. дѣспрѣнѣ дмнѣхъ
 рѣ гнѣнѣ вѣкѣхъ, прѣспрѣнѣ дѣтѣ ахънѣ, нѣ мѣ
 нѣа нѣспрѣмѣлатѣ спрѣжѣ прѣ пѣлатѣхъ шн ба
 лѣспрѣнѣ чѣсѣ, прѣ чѣн мѣн спрѣжѣн дѣ вѣжѣ тн
 нѣ, шн шн корѣспрѣчѣсѣ. Къачѣ дѣспрѣтѣ чѣлѣ
 дѣспрѣтѣ дмнѣхъ нѣ мѣ ахъ спрѣмѣлатѣ прѣ фѣн ахъ
 а дѣспрѣтѣ, ахъ пѣхъ хѣспрѣтѣ ахъ мѣспрѣтѣ, ахъ пѣхъ нѣ мѣ
 рѣлѣ дѣспрѣтѣ ахъ дмнѣхъ. Шн гѣ фѣкѣ пѣ
 тѣ дмнѣхъ нѣспрѣхъ ахъ, гѣкѣ, дѣспрѣчѣтѣ мѣ
 цѣнѣрѣн ахъ гѣрѣнѣ. ахъ дѣспрѣлатѣ прѣ еѣ
 дѣспрѣ пѣспрѣ дѣспрѣ сѣспрѣнѣ дѣспрѣнѣ дѣспрѣ фѣ
 рѣ дѣспрѣ, дѣспрѣнѣспрѣтѣ ахъ прѣ еѣ шн ахъ чѣр
 пѣлатѣ прѣ еѣ, шн ахъ пѣспрѣнѣ прѣ еѣ нѣ мѣ мѣна
 спрѣмѣлатѣ. Къачѣ дѣспрѣтѣ нѣкѣн ахъ ахъспрѣнѣ
 нѣспрѣхъ ахъ, шн прѣ пѣхъ ахъ ахъ пѣспрѣнѣ спрѣ
 гнѣнѣ ахъспрѣ ахъ ахъ пѣспрѣнѣ прѣ еѣ, шн нѣ
 ахъспрѣ прѣ еѣ прѣ дѣспрѣ мѣспрѣ ахъ. Дмнѣхъ сѣ
 гѣрѣ пѣхъ ахъ прѣ еѣ шн нѣ еѣ дѣспрѣнѣ кѣ еѣ ахъ
 нѣспрѣчѣтѣрѣнѣ. дѣспрѣ еѣнѣ прѣ еѣ прѣспрѣтѣ
 тѣ пѣспрѣнѣспрѣхъ мѣ хѣспрѣнѣ прѣ еѣ нѣспрѣчѣтѣ
 цѣрѣспрѣнѣ, ахъспрѣ мѣспрѣ дѣн пѣспрѣтѣ, шн спрѣ
 дѣспрѣ мѣнѣ спрѣнѣспрѣтѣ пѣлатѣ. дѣспрѣ дѣ
 къачи шн ахъспрѣ дѣспрѣ гѣспрѣнѣ мѣспрѣ, шн а
 спрѣчѣнѣспрѣ, ахънѣ дѣспрѣ шн дѣспрѣнѣ, нѣспрѣхъ
 мѣспрѣнѣспрѣ прѣспрѣнѣ, шн сѣспрѣ дѣспрѣгѣрѣ ахъ еѣ
 шн еѣнѣ. Шн мѣспрѣ гѣкѣ шн еѣ спрѣчѣтѣ
 шн дѣспрѣнѣ чѣлѣ нѣспрѣ еѣ еѣспрѣ еѣ дѣспрѣнѣ
 еѣ ахънѣ, шн спрѣнѣ прѣ дмнѣхъ, шн чѣлѣ чѣлѣ
 фѣкѣнѣ прѣ еѣ шн еѣ еѣспрѣ дѣла дѣспрѣхъ мѣ
 пѣспрѣнѣ ахъ. Мѣспрѣчѣтѣ прѣспрѣнѣ, дѣ
 дѣспрѣ дѣспрѣнѣспрѣ ахъ мѣ дѣспрѣтѣ прѣ мѣнѣ.
 ахъ дѣспрѣнѣспрѣ ахъспрѣ шн нѣ ахъ дмнѣхъ,
 ахъ дмнѣхъ спрѣнѣ нѣ шпѣтѣ, нѣн шн прѣспрѣнѣ
 ахъ спрѣнѣ прѣ еѣ нѣ мѣспрѣнѣ прѣспрѣнѣ ахъспрѣ.
 Прѣ дмнѣхъ чѣлѣ чѣспрѣ нѣспрѣнѣ ахъ прѣспрѣнѣ,
 шн ахъ спрѣнѣ прѣ дмнѣхъ чѣлѣ чѣспрѣнѣ хѣспрѣнѣ
 шн еѣ дѣспрѣ дмнѣхъ шн пѣспрѣнѣ, шн еѣ спрѣчѣтѣ пѣ
 прѣ еѣспрѣнѣ фѣнѣ ахъспрѣ шн фѣспрѣнѣ.
 Шн еѣспрѣ дѣспрѣчѣтѣ дѣспрѣнѣ еѣ фѣнѣ мѣ шн
 еѣнѣ ахъ чѣлѣ чѣспрѣ ахъспрѣ дѣспрѣнѣ, нѣспрѣнѣ
 дѣспрѣнѣспрѣ ахъспрѣ, фѣнѣ мѣспрѣнѣ нѣ дѣспрѣнѣ
 дѣспрѣнѣспрѣ еѣ. еѣ мѣспрѣнѣ прѣ мѣнѣ нѣ ка
 прѣ дмнѣхъ мѣспрѣнѣспрѣ нѣ нѣспрѣнѣ ахъспрѣ,
 шн еѣ еѣспрѣнѣ прѣ еѣ, нѣ ка прѣ ахъспрѣ, прѣ ахъ
 спрѣ фѣнѣ мѣспрѣ, еѣнѣ еѣспрѣнѣ прѣ еѣ. Къачѣ
 фѣнѣ еѣ дѣспрѣнѣспрѣ дѣспрѣ мѣспрѣнѣ еѣ ахъспрѣ
 дѣспрѣ чѣлѣ мѣнѣ дѣспрѣ, еѣ мѣспрѣнѣ дѣспрѣнѣ
 мѣспрѣнѣ шн дѣспрѣнѣ ахъ, еѣ ахъспрѣ мѣспрѣнѣ
 мѣспрѣнѣспрѣ. дѣспрѣнѣ ахъспрѣ, шн еѣспрѣ
 чѣлѣ

Biblia, 1688, pag. 150, col. II

- buruian.
- 3. Căci numele Domnului am chemat, dați mărire Dumnezăului nostru!
- 4. Dumnezeu, adevărate faptele lui și toate căile lui judecăți; Dumnezeu credincios și nu iaste strâmbătate întru el, drept și sfânt Domnul.
- 5. Greșit-au nu lui, fiii huliți, neam strâmb și destrămat!
- 6. Acestea Domnului răsplătiți, acesta nărod nebul și nu înțelept. Nu acesta tată-tău te-au agonisit pre tine și te-au făcut și te-au zidit?
- 7. Aduceți-vă aminte de zilele veacului, pricopeți dară anii neamurilor! Întrebă pre tată-tău și va povesti ție, pre cei mai bătrâni decît tine și vor spune ție.
- 8. Cînd împărăția cel înalt limbile, cum au sămănat pre fiii lui Adam, au pus hotarile limbilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.
- 9. Și să făcu partea Domnului norodul lui Iacov, împărțeală moștenirii lui Israel.
- 10. L-au destulat pre el întru pustie întru seteciunea arderii, întru fără de apă, încunjuratu-l-au pre el și l-au certat pre el și l-au păzit pre el ca lumina ochiului.
- 11. Ca vulturul cînd ar acoperi cuiubul lui și pre puii lui au pohtit slobozind aripile lui, au priimit pre ei și i-au luat pre ei pre după capul lui.
- 12. Domnul sîngur i-au adus pre ei și nu era împreună cu ei dumnezeu striin.
- 13. I-au suit pre ei pre virtutea pămîntului, i-au hrănit pre ei cu roadele țarenilor, au supt miere den piatră și untdelemn den vârtoasă piatră.
- 14. Unt de vaci și lapte de oi cu grăsimea mieilor și a berbecilor, a fii de tauri și de țapi, cu seul mușchilor grîului, și sînge de strugur au băut, vin.
- 15. Și mîncă Iacov și să sătura și zvărlă cel iubit; să unse, să îngrășă, să lăți, și părăsi pre Dumnezeu, cela ce l-au făcut pre el, și să osibi de la Dumnezeu, mîntuitorii lui.
- 16. Mă scârbiră pre striini, întru urăciunile lor m-au amărît pre mine.
- 17. Au jîrtvuit dracilor, și nu lui Dumnezeu; la dumnezăi carii n-au știut, noi și proaspeți au venit, pre carii n-au știut părinții lor.
- 18. Pre Dumnezeu, cela ce te-au născut, ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeu, cela ce te hrănește.
- 19. Și văzu Domnul și răvni și să scîrbi pentru urgia fiilor lor și fîtelor.
- 20. Și zise: «Întoarce-voiu de cătră ei fața mea și voiu arăta ce va fi lor la cea de apoi, căce neam întortu iaste, fie-la-carei nu iaste credință întru ei.
- 21. Ei m-au răvnit pre mine nu ca pre Dumnezeu, m-au scârbit cu chipurile lor; și eu voiu răvni pre ei nu ca pre limbă, pre limbă fără minte voiu urgisi pre ei.
- 22. Căce foc s-au ațâțat dentru mîniia mea; va arde pîn-în iadul cel mai de jos, va mînce de tot pămîntul și rodirile lui, va arde temeliele munților.
- 23. Aduna-voiu la ei rēle și săge/șile mēle le voiu săvîrși la ei.

Ms. 45

troscoț și ca ninsoarea pre buruian.

3. Căce numele Domnului am chemat, dați mărire Dumnedzăului nostru.

4. Dumnedzău, adevărate faptele lui și toate căile lui giudeți; Dumnedzău credincios și nu iaste strămbăte întru el; dreptu și sfîntu Domnul.

5. Greșit-au nu lui, fii huliți, săminție strămbă și destrămată.

6 [5]. Acēstea Domnului răsplățiți? Acesta nărodu nebnun și nu înțeleptu, nu iaste acesta țic tată, te-au agonisit pre ține și te-au făcut și te-au zidit?

7. Aduceți-vă aminte de dzilele vacului, pricēpeți dară anii neamurile neamurilor! Întrecăbă pre tată-tău și va povesti țic pre cei mai bătrâni decăt ține și vor spune țic.

8. Căndu înpărătea cel înaltu limbă, cum au sămănat pre fiii lui Adam, au pus hotarale limbilor după numărul îngerilor lui Dumnedzău.

9. Și să făcu partea Domnului nărodul lui Iacov, înpărăteala moștenirei lui Israel.

10. L-au dăstulit pre el întru pustii, întru săta-ciunea arderii, întru făr-de-apă, încungiuratu-l-au pre el și l-au certat pre el și l-au păzit pre el ca lumina ochiului.

11. Că vulturul căndu ară acoperi cuiubul lui și pre puil lui au pofit slobodzindu aripile lui, au priimit pre ei și i-au luat pre ei pre după capul lui.

12. Domnul săngur i-au adus pre ei și nu în împreună cu ei dumnedzău străin.

13. I-au suit pre ei pre vărutea pământului, i-au hrănit pre ei cu roadele țarinilor, a suptu miere den piatră și untdelemn den vărtoasă piatră.

14. Untu de boi și lapte a oilor cu grăsimă a micilor și a berbecilor, fii a țapi și a buhai cu săul a mușchilor grăului și sânge de strugur au băut, vin.

15. Și mănecă Iacov și să sătură și zvărlă cel iubit, să îngrășe, să îngrășe, să lăți și părăsi pre Dumnedzău, cela ce l-au făcut pre el, și să usăbi de la Dumnedzău, mântuitorul lui.

16. Mă scărbită pre străini, întru uriciunile lor, m-au amărât pre mine.

17. Au jirtvuit dracilor și nu lui Dumnedzău; la dumnedzău carii n-au știut, noi și proaspeți au venit, pre carii n-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnedzău, cela ce te-au născut, ai părăsit și ai uitat pre Dumnedzău, cela ce te hrănēște.

19. Și vădzu Domnul și răvni și să scărbi pentru urgia fiilor lor și fētelor.

20. Și dzise: «Întoarce-m fața de cătră ei și voi arăta ce va fi lor la cea de apoi, căce săminție dăstrămată iaste, fii la carii nu iaste credință întru ei.

21. Ei m-au răvnit pre mine; pre nu- Dumnedzău, m-au scărbit cu chipurile lor; și eu voi răvni pre ei pre nu- limbă, pre limbă făr-minte voi scărbi pre ei.

22. Căce foc s-au ațâțat dentru mânia mea; va arde pân-în iadul cel prea de gios; va mănca de tot pământul și rodirile lui, va arde temelilele munților.

23. Aduna-voi la ei rēle și săgețile mele le voi săvârși la ei.

Ms. 4389

troscoț și ca bruma pre buruieni.

3. Că voi chema numele Domnului, dați mărire Dumnezeului nostru.

4. Dumnezeului celui ce sânt lucrurile lui adevărate, Dumnezeul cel credincios și nu iaste într-ănsul nedreptate, drept și cuvios Domnul.

5. Greșit-au lui și nu feciorii lui cei fără de dreptate neam întort și izvrătit.

6. Dară acēstea plătit Domnului, nărod nebun și neînțelept? Au doară nu iaste acesta însuș tatăl tău cela ce te-au căștigat și te-au făcut și te-au zidit?

7. Aduceți-vă aminte de zile cēle de demult și pricēpeți anii neamului neamurilor! Întrecăbă pre tată-tău și va povesti țic, pre bătrâni tăi și-ț vor spune.

8. Cănd împărăția cel nalt limbile, cum au răsipit pre feciorii lui Adam, pus-au hotărâ limbilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Și partea Domnului fu Iacov, nărodul său înpărăteala moștenirei lui Israel.

10. Îndăstulitu-l-au în pustiele cēle neumbrate și în sētea zădufului l-au cuprins și l-au certat și l-au păzit ca lumina ochiului.

11. Ca vulturul acoperi cuiubul său și au îndrăgit puil săi și tinzându-și aripile lui i-au luat și i-au rădicat pre umrile său.

12. Domnul însuș i-au purtat și nu era cu dănsii dumnezeu străin.

13. Rădicatu-i-au pre puterea pământului, săturatu-i-au de sămănăturile câmpurilor, supt-au miere den piatră și undelemn den piatră vărtoasă.

14. Unt de vaci și lapte de oi cu seul micilor și al berbecilor, al feciorilor juncelor și al caprelor cu grăsimă grăului și sângele strugurului bea vin și mănecă Iacov și se sătură și cel iubit se lepădă.

15. Îngroșind se îngroșă și se lăți și părăsi pre Dumnezeul care l-au făcut și se dēde în laturi de Dumnezeul mântuitorul său.

16. Măniară-mă de cēle streine și în urăciunile lor mă amărără.

17. Jărtvuiră dracilor iar nu lui Dumnezeu, dumnezeilor celor ce nu-i știa, noi și tineri au venit, pre carei nu i-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnezeul cela ce te-au născut l-ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeul cel ce te-au hrănit.

19. Și văzu Dumnezeu și răvni și se aprinse pentru mânia feciorilor lui și a fētelor.

20. Și zise: «Întoarce-voi fața mea de cătră dănsii și voi arăta ce va fi lor la cea de apoi, că iaste neam întort, feciorii celor ce nu iaste credință într-ănsii.

21. Acēstea m-au ațâțat și mișii-au zis că nu li-s Dumnezeu, mâniau-m-au întru idoliilor lor; și eu îi voi chema și le voi zice că nu-m iaste nărod ce de o limbă neînțelegătoare voi mânia pre dănsii.

22. Că se va ațâț foc de la urgia mea și se va aprinde până la iadul cel mai de dăsupt, mănca-va pământul și roadele lui și va pârjoli temelilele munților.

23. Aduna-voi spre dănsii cēle rēle și săgețile mele le voi sfârși într-ănsii.

Versiunea modernă

ca ploaia mărunță pe iarba fragedă, ca ploaia năvalnică pe ierburile învolburate!

3. Vreau să vestesc numele Domnului, iar voi să-l preamăriți pe Dumnezeul vostru.

4. El este Sînca, lucrarea lui este desăvârșită, căci toate căile lui sânt drepte. El este un Dumnezeu credincios, care nu îngăduie nedreptatea, el este drept și adevărat.

5. Ei, care au greșit față de el și s-au acoperit de rușine, nu sânt fiii lui, ci un neam stricat și ticălos.

6. Astfel îl răsplătești pe Domnul, popor nechibzuit și fără minte?

Oare nu este el tatăl tău, făuritorul tău, care te-a făcut și prin care dăinuiești?

7. Adu-ți aminte de zilele de demult, gindește-te la trecerea anilor și a generațiilor!

Întrecăbă pe tatăl tău și-ți va povesti, întrecăbă pe bătrâni și-ți vor spune.

8. Cînd Cel Preaînalt a împărțit popoarelor moștenirea lor, cînd i-a despărțit pe fiii lui Adam, a pus hotarele popoarelor, după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Partea Domnului este poporul lui, Iacov este partea lui de moștenire.

10. El l-a găsit într-un ținut pustiu, într-o pustietate plină de urletele sălbăciunilor; l-a apărat, l-a îngrijit și l-a păzit ca pe lumina ochiului.

11. Ca vulturul ce-și ocrotește cuiubul și se rotește-n zbor deasupra puilor și, întinzîndu-și aripile, îi ia și-i poartă între ale sale aripi,

12. Așa a călăuzit Domnul singur pe poporul său, și n-a fost nici un dumnezeu străin cu el.

13. El l-a purtat sus peste înălțimile pământului, l-a hrănit cu roadele pământului și l-a ospătat cu miere dintre stînci, cu untdelemn din piatra cea tare,

14. cu unt de vacă și lapte de oaie, cu grăsimă de miel, de berbec din ținutul Basan și de țap, precum și cu cea mai aleasă făină de grâu. De asemenea, ai băut vin din sînge de struguri.

15. Iacov a mîncat și s-a săturat, Ieșurun s-a îngrășat și a început să auzire din picioare.

S-a îngrășat, s-a umflat și era îndesat. Și l-a părăsit pe Dumnezeu, cel ce l-a făcut, și a disprețuit Sînca mîntuirii sale.

16. L-au stîmțit gelozia cu dumnezei străini și l-au mîniat cu urciunile lor.

17. Au adus jertfe demonilor, ce nu sînt Dumnezeu, și unor dumnezei pe care înainte nu i-ai cunoscut,

unor venetici de curînd sosiți, de care nu se temuseră părinții voștri.

18. Ai părăsit Sînca ce ți-a dat viață și l-ai uitat pe Dumnezeu, făuritorul tău.

19. Domnul a văzut și s-a lepădat de ei cuprins de furia dezlănțuită de fiii și fiicele sale.

20. Și a zis: «Îmi voi ascunde fața de ei și voi vedea care le va fi sfîrșitul. Căci sînt o generație stricată, copii lipsiți de credință.

21. Ei mi-au stîmțit gelozia prin zeii lor, ce nu sînt Dumnezeu, și mi-au răscolit mînia prin idoliilor lor. Le voi stîmți și eu gelozia printr-un popor care nu este popor și le voi răscoli mînia printr-un popor fără minte.

22. Căci din mînia mea a izbucnit un foc care va arde pînă în străfundurile locuinței morților, va mistui pământul și roadele sale și va pârjoli temelilele munților.

23. Îi voi copleși cu nenorociri și voi trage asupra lor toate săgețile mele.

Ms. 45

24. Topindu-să cu foame și cu mâncare de pasări și întinșori¹ deodărtău nevindecat, dinți a jigani² voi trimite la ei cu mânie a trăgătorilor³ pre pământu.

25. Denațară îi va defeciori sabie și den cămări frica, tinerel cu ficioara, sugător cu cel așazat bătrân.

26. Zis-am: «Sămăna-i-voi pre ei și voi potoli dentru oameni pământea lor.»

27. Fără-numai pentru urgie neprietenilor pentru ca să nu-și îndalungească anii și pentru ca să nu să puie de asupra-le neprietenii, nice să dzică: «Măna noastră-i înaltă și nu Domnul au făcut toate acestea.»

28. Căce limbă ce-au pierdut sfatul iaste și nu iaste întru ei știință; [29] n-au gândit să s-ă< priceapă.

29. Acestea să le aștepte la viitorul an.

30. Cum va goni unul pre 1000 și 2 vor muta zeci de mii, să nu Dumnezău i-au vîndut pre ei și Domnul i-au dat pre ei.

31. Căce nu iaste Dumnezăul nostru ca dumnezăii lor, iară neprietenii noștri sânt nebuni.

32. Pentru că den via Sodomului, via lor și vița lor de la Gomorra; strugurul lor, strugur de fiere, poamă de amărăciune lor.

33. Mănie a bălaurilor, vinul lor și mânia aspidelor nevindecată.

34. Nu aceste, iată, s-au adunat lingă mine și s-au pecetluit întru visterele mele?

35. Întru dzua răsplătirei voi răsplăti în vremea căndu va greși piciorul lor, căce aproape dzua perirei lor și iaste de față gata voao.

36. Căce va judeca Domnul pre nărodul său și pre robii lui, să va mângăia, căce au vădzut pre ei, slobonidziți [ei]⁶ și lipsiți întru aducere și părășiți.

37. Și dzise Domnul: «Unde-s dumnezăii lor, pre carii nădăduiai pre ei?»

38. Cărora săul jirtvelor lor măncați și beați vinul tunărilor lor? Scoale-să și vă agiutorească voao și să s-ă< facă voao acoperituri.

39. Vedeți, vedeți căce eu sântu și nu iaste Dumnezău afară den mine. Eu voi ucide și voi face a trăi, lovi-voi și eu voi tîmădui și nu iaste carcele va scoate dentru mîinele mele.

40. Căce voi rădica în cer mîna mea și voi jura cu dreapta mea și voi grăi: «Trăiescu eu întru vîci!»

41. Căce voi ascuți ca un fulger sabia mea și să va ținea de giudeț mîna mea și voi răsplăti județul neprietenilor lor și celor ce urăscu pre mine voi răsplăti.

42. Voi îmbăta săgețile mele de sânge și sabia mea va mîncea carne de sânge a stîrvuri și a robimeci den capul boiarilor limbilor.»

43. Veseliți-vă, ceriuri, împreună cu el și să poclonească lui toți ingerii lui Dumnezău! Veseliți-vă limbi împreună cu nărodul lui și să întărească lui toți fiii lui Dumnezău, căce sângele fiilor lui izbîndește și va izbîndi și va răsplăti giudeț neprietenilor lui și celor ce urăscu pre el va răsplăti și va curăți Domnul nărodului lui pământul."/

Ms. 4389

24. Topindu-se de foame și de mîncarea pasărilor și de mormântul cel nevindecat, dinții fierilor voui trimete într-ânșii cu urgiia celor ce se tărăsc pre pămînt⁴.

25. Den afară sabia îi va face fără de feciori și den casele lor frica, voinicul cu fata, sugariul cu cel bătrîn-așazat.»

26. Zis-am: «Răsiți-i-voi și voui potoli dentre oameni pomenirea lor.»

27. Iară pentru mânia vrăjmașilor ca să nu trăiască în ani mulți, și să nu se puie dușmanii dăsupra și să zică: «Măna noastră cea înaltă au făcut toate acestea, iar nu Domnul.»

28. Că iaste limbă carca ș-au pierdut sfatul și nu iaste într-ânșii meșteșug; [29] n-au chibzuit să priceapă.

29. Acestea toate să le ia în vremea ce va veni.

30. Cum va goni 1 pre 1000 și vor muta pre 10.000? Au doară nu pentru căce pentru căci Dumnezeu i-au vîndut și Domnul i-au dat.

31. Că nu iaste Dumnezeul nostru ca dumnezăii lor și vrăjmașii noștri sânt nechibzuiți.

32. Că den viile Sodomului via lor iar vița lor de la Gomor; strugurul lor strugur de fiere, strugur de amărăciunea lor.

33. Mănie a bălaurului, vinul lor și mânia cea fără de leac a aspidelor.

34. Au doară nu se-au adunat aceste toate la mine și se-au pecetluit în cămările mele?

35. În zioa izbîndirei voui plăti în vremea căce ce se va zminti piciorul lor, că zioa periciunii lor iaste aproape, și stătura înainte cele ce sânt voaă gătite.

36. Că va judeca Domnul nărodului său și de robii săi va fi rugat, că i-au văzut că sînt slabi și topiți de vreme și slăbănogi.

37. Și zise Domnul: «Unde sânt dumnezăii lor, pre carii se nădăduia ei?»

38. De la a cărora jirtve aț mîncat seul și aț băt vinul jirtvelor lor? Să invițe dară și să vă ajute și să vă fie acoperituri.

39. Vedeți, vedeți că eu sânt însumi și nu iaste alt Dumnezeu fără de mine. Eu voi ucide și voi face să trăiască, rîni-voi și eu voi vindeca, și nu iaste cine să ia den mîinile mele.

40. Rădica-voi spre cer mîna mea și mă voui jura cu dreapta mea și voui zice: «Trăiescu eu în vîci!»

41. Că voui ascuți sabia mea ca un fulger și mîna mea va lua judecată și voui da izbîndă vrăjmașilor și celor ce mă urăsc le voui plăti.

42. Înbăta-voi săgețile mele de sânge și sabia mea va mîncea carne den sângele celor omorâți și al robici și den capetele boiarilor limbilor.»

43. Veseliți-vă, ceriure, depreună cu dănsul și să se închine lui toți ingerii lui Dumnezeu! Veseliți-vă limbilor depreună cu nărodul lui și să se întărească lui toți fiii lui Dumnezeu că va izbîndi sângele feciorilor lui și izbîndind va plăti vrăjmașilor și celor ce-l urăsc le va da plată și va curăți Domnul pământul nărodului său."/

Versiunea modernă

24. Vor fi lîhniți de foame, măcinați de friguri și de molime amamice. Voi trimite asupra lor colții fiarelor precum și-otrava tîrtoarelor din pulbere.

25. Afară sabia îi va răpune pe copii iar înăuntru groaza. Bărbatul tînăr și fecioara, pruncul și bătrînul, deopotrivă vor pieri.

26. Aș fi putut să zic: «Îi voi risipi și voi șterge amintirea lor dintre oameni.»

27. Dar m-am temut de obrăznicia dușmanului. Să nu se amăgească vrăjmașii lor și să zică: «Mîna noastră cea puternică, și nu Domnul, a săvîșit toate aceste lucruri.»

28. Căci oamenii aceștia și-au pierdut putința de a judeca chibzuit și sînt lipsiți de înțelegere.

29. Dacă ar fi înțelepți, ar înțelege toate acestea și ar întrezări ce îi așteaptă în viitor.

30. Cum ar putea un om să gonească o mică și doi să pună pe fugă zece mii, dacă nu i-ar fi vîndut Sîntca lor și dacă Domnul nu i-ar fi părăsit?

31. Căci Sîntca lor nu este ca Sîntca noastră și chiar dușmanii adevărești acest lucru.

32. Via lor este din vița de vie a Sodomei și din podgoriile Gomorei; strugurii lor sînt struguri otrăviți și ciorchinii lor sînt amari.

33. Vinul lor este venin de balaur, otravă necrutătoare de viperă.

34. Oare nu sînt acestea tînuite la mine, nu sînt pecetluite în vistierile mele?

35. A mea este răzbunarea și le voi da răsplata cînd se va împleți piciorul lor, căci zioa prăbușirii lor este aproape și ceea ce li se cuvine va veni curînd.

36. Domnul va judeca pe poporul său și se va milostivi de robii săi cînd va vedea că puterea lor a scăzut și că n-a mai rămas nici unul din ei, fie rob, fie liber.

37. Atunci va zice: «Unde sînt dumnezăii lor, unde este sîntca în care și-au pus nădejdea?»

38. Unde sînt dumnezăii care au mîncat grăsimile jirtvelor lor și au bătut vinul care era turnat drept jirtvă? Să se scoale, să vă ajute și să vă ocrotească!

39. Vedeți acum că Eu sînt, doar Eu, și nu este alt Dumnezeu în afară de mine.

Eu aduc moartea și Eu dau viață, Eu rînesc și Eu vindec, Nimeni nu poate fi scăpat din mîinile mele.

40. Căci ridic mîna spre cer și jur: «Eu trăiesc în vîci!»

41. Cînd voi ascuți sabia mea lucitoare ca să fac judecată cu mîna mea, mă voi răzbuna pe vrăjmașii mei și le voi da răsplata celor ce mă urăsc.

42. Voi îmbăta cu sînge săgețile mele și sabia mea se va sătura de carne, de sîngele celor răpuși și al robilor, de capetele conducătorilor vrăjmașului.»

43. Bucurați-vă, ceruri, împreună cu el, închinați-vă înaintea lui cu toții, voi, copiii lui Dumnezeu! Bucurați-vă, neamuri, împreună cu poporul lui, și toți ingerii lui Dumnezeu să se întărească pentru el! Căci el va răzbuna sîngele fiilor săi, va pedepsi pe vrăjmașii săi și se va răzbuna împotriva lor, va da răsplata cuvenită celor ce-l urăsc și va curăți țara poporului său."/

Ms. 45

44. Și au scris Moisi cântarea aceasta întru dzua aceea și au învățat-o pre ea pre fiii lui Israel. Și întru Moisi cântă norodu și au grăit toate cuvintele legii aceștia la urechile nărodului, el și Iisus a lui Navi.

45. Și au săvârșit Moisi grăindu cuvintele acestea toate la tot Israelul.

46 [45]. Și dzise către ei: [46] „Luați-vă aminte cu inima voastră preste toate cuvintele acestea carele cu mărturisăscu voao astăzi, carele veți porinți fiilor voștri să păzească și să facă toate cuvintele legii aceștia.

47. Căce nu cuvântu deșertu acesta-i voao, căce aceasta-i viața voastră și pentru cuvântul acesta veți îndalunga dzilele pre pământul carele voi treceți acolo Iordanul să-l moștenciți tot pre însul.”

48. Și grăi Domnul către Moisi întru dzua aceasta dzicându:

49. „Suje-te în muntele Avarim [acesta-i muntele Cavav], carele iaste în pământul Moav, despre fața Ierihonului, și vedzi pre pământul Hanaan, carele cu dau fiilor Israel întru țînere.

50. Și mori în muntele carele te sui tu acolo și te vei adaoge către nărodul tău în ce chip au murit Aaron, fratele tău, în Or, muntele, și s-au adaos lângă nărodul lui,

51. Pentru căce n-ați ascultat cuvântul micu întru fiii lui Israel pre Apa Priciei Cadis, întru pustiuul Sin, pentru căce n-ați sfințit pre mine întru fiii lui Israel.

52. Căce den potrivă vei vedea pământul, și acolo nu vei intra.”

CAP 33

1. Și aceasta-i blagoslovenia carea au blagoslovit Moisi, omul lui Dumnedzau, pre fiii lui Israel, mainte de moartea lui.

2. Și au dzis: „Domnul la Sina au venit și s-au ivit de la Sir noao și au sărguit den muntele Faran cu dzeci de mil a Cadis den dreapta lui Ingeri, împreună cu el.

3. Și au cruțat nărodul său. Și toți sfinții supt mâinile tale și aceștia supt tine sântu. Și au primit dentru cuvintele lui

4. Lège care au porincit noao Moisi și moștneirea adunării lui Iacov.

5. Și va fi întru cel iubit boiarin, adunându-să boiarii nărodului împreună cu neamurile Israel.

6. Trăiască Ruvim și nu moară și Simeon fic multu întru număr!”

7. Și acesta-i Iuda. Ascultă, Doamne, glasul Iudei și la nărodul lui între înlontru; mâinele lui vor usăbi pre el și agiutori dentru neprietenii lui vei fi.”

8. Și lui Levi dzise: „Dați lui Levi arătările lui și adevărul lui la omul cel sfântu, pre carele au ispitit pre el cu ispită, l-au suduit pre el pre Apa Priciei.

9. Cea ce dzice tătâne-său și măne-sa: „Nu te-am vădzut pre tine”, și pre frații lui n-au cunoscut și pre feciorii lui n-au știut; au păzit cuvintele tale și făgăduința te/ au cruțatu-o.

Ms. 4389

44. Și scrise Moisei într-acea zi această cântare și învăță pre feciorii lui Israel să o știe. Și mēse Moisei la nărod și grăi toate cuvintele legii aceștia în auzutul tuturor oamenilor, el și Isus, feciorul lui Navi.

45. Iară deaca sfârși Moisei de-a grăi aceste cuvinte toate către tot Israelul.

46 [45]. Zise către dānșii: [46] „Să păziți în inimile voastre toate cuvintele acestea care mărturisesc cu voao astăzi, ca să învățați pre feciorii voștri să păzească și să facă toate cuvintele care sânt scrise în lēgea aceasta.

47. Că acest cuvânt nu iaste voao în zadar, ce viața voastră iaste și pentru acest cuvânt veți viețui vrēme multă pre pământul în care veți lăcui deaca veți trece Iordanul.”

48. Și zise Domnul către Moisei într-aceșii zi grăindu-i:

49. „Suie-te în Muntele Avarimului, care iaste în țara Moavului, în potruva Ierihonului și vezi țara Hanaanului carea o dau eu feciorilor lui Israel întru moștinare, și acolo, în munte, care te vei sui, te vei săvârși și te vei adaoge către neamul tău.

50. Cum au murit și Aāron, frate-tău, în Muntele Onului, și se-au adaos către nărodul său,

51. Pentru că nu v-ați plecat cuvântului micu întru feciorii lui Israel la Cadis la Apa Înponcișării, în pustia Sînului, și nu m-ați sfințit întru feciorii lui Israel.

52. Că den potrivă vei vedea țara iar într-ānsa nu vei intra în carea o dau eu feciorilor lui Israel.”

CAP 33

1. Aceasta iaste blagoslovenia carea au blagoslovit Moisei, omul lui Dumnezeu, pre feciorii lui Israel mai nainte de moartea sa.

2. Și zise: „Domnul de la Sion au venit și se-au arătat de la Seir și se-au apropiat de noi den Muntele Faranului și au venit cu întunērece de sfinți și de-a dreapta lui lēge focul lor.

3. Cruțat-au oamenii săi. Și toți sfinții sânt în mâinile lui și cei ce se-au apropiat de picioarele lui au luat den cuvintele lui

4. Lēgea carea au porāncit noao Moisei și moștinarea feciorilor lui Iacov.

5. Și va fi craiul de la cel drept când se vor aduna boiarii nărodului depreună cu semințiile feciorilor lui Israel.

6. Să trăiască Ruvim și să nu moară iar să fie puținel în număr!”

7. Aceasta iaste blagoslovenia Iudei: „Ascultă, Doamne, glasul Iudei și-l du în nărodul lui, mână lui cu spor lui, ajutor să-i fii împotriva vrājmașilor lui”.

8. Iar lui Levii zise: „Dați lui Levii tēmerile lui și adevērița lui, bărbatului celui sfânt, pre care l-au ispitit întru ispitire și l-au mozavirit la Apa Poncișării.

9. Carele au zis tătâne-său și mume-sci: „Nu vă știu; și fraților lui: „Nu vă cunosc”; și feciorilor săi: „Nu-i știu”; păzi-vor cuvintele tale și făgăduința ta/ vor păzi.

Versiunea modernă

44. Moise a venit cu Iosua, fiul lui Navi, și a rostit toate cuvintele acestei cântări în auzul poporului.

45. După ce Moise a terminat de rostit toate aceste cuvinte în fața întregului Israel,

46. Le-a zis: „Păstrați în inima voastră toate cuvintele pe care vi le încredințez astăzi. Dați poruncă fiilor voștri să păzească și să împlinească toate cuvintele acestei legi.

47. Căci, în ceea ce vă privește, nu sînt vorbe goale, ci sînt chiar viața voastră. Prin aceste cuvinte veți trăi vreme îndelungată în țara pe care o veți lua în stăpînire, după ce treceți Iordanul.”

48. În aceeași zi, Domnul i-a spus lui Moise:

49. „Urcă-te în munții Abarim, pe muntele Nebo, care este în țara Moabului, în fața Ierihonului, și privește țara Canaanului, pe care o dau în stăpînire fiilor lui Israel.

50. Acolo, pe muntele pe care te urci, vei muri și te vei alătura străbunilor tăi, așa cum și Aron, fratele tău, a murit pe muntele Hor și s-a alăturat străbunilor săi,

51. Pentru că ai încălcat credința față de mine în mijlocul fiilor lui Israel, la apele Meriba-Cadeș, în deșertul Sin, și pentru că nu ai cinstit sfințenia mea în rîndurile israeliților.

52. Vei vedea pământul de departe, dar nu vei intra în țara pe care o dau fiilor lui Israel.”

CAP. 33

Binecuvîntarea rostită de Moise.

1. Iată binecuvîntarea cu care Moise, omul lui Dumnezeu, a binecuvîntat pe fiii lui Israel înainte de a muri.

2. El a zis:

„Domnul a venit din Sinai și i-a luminat de la Seir încoace, el strălucea de pe muntele Paran înaintînd cu zecile de mii de sfinți și cu focul legii la dreapta sa.

3. El își iubește cu adevărat poporul, toți sfinții sînt în mîna sa. Ei s-au aruncat la picioarele tale și primesc învățăturile tale.

4. Moise ne-a dat o lege, o moștenire pentru adunarea lui Iacov.

5. Era un rege în Ierurim cînd se adunau căpeteniile popoarelor împreună cu semințiile lui Israel.”

6. „Trăiască Ruben, să nu moară, din el să rămînă puțini!”

7. Despre Iuda a spus:

„Ascultă, Doamne, glasul lui Iuda și adu-l pe poporul său; mîinile lui să fie gata de luptă, iar tu să-i vii în ajutor împotriva vrājmașilor săi.”

8. Despre Levi a spus:

„Al tău Tumul și al tău Urim să fie ale slujitorului tău credincios, pe care l-ai încercat la Massa, cu care te-ai certat la apele Meriba;

9. care a spus despre tatăl său și despre mama sa:

«Nu i-am văzut.»

El nu și-a recunoscut frații

iar de copiii lui n-a vrut să știe nimic, căci ei au păzit cuvîntul tău/ și veghează asupra legămîntului tău.

ГНЕ

Г ах израїта тѣхъ. Воу арѣта днрентѣцнае тлае ахн
 Г іаксѣ, шн лѣубѣ та ахн израїла, воу пѣне дѣсѣ
 пра тѣмже фтрѣ оурута та, пѣрѣрѣ прѣте ж
 Аг тѣвннхл тѣхъ. Багѣѣще дмне вжрѣтѣ
 Ахн, шн флѣптеае мжнлаѣ ахн прнмѣще, еѣте
 Бг мнжлохл вѣрѣтла шнаѣ ахн телѣра чѣстѣ сколаѣ
 Бг асѣпра ахн, шн чѣн чѣл оуруѣсѣ пре еѣ стѣнѣсѣ
 Бг сколаѣ. Шн ахн бенѣамнѣ ахн, шн чѣн дѣ до
 Бг нѣа, пѣвѣжѣнѣдѣ, ба лѣнѣшн дмнжѣл оу
 Гг вѣрѣще прѣте джнѣл тѣатте знлаѣ, шн фтрѣ
 Гг мнжлохл оу мрѣлаѣ ахн ах сѣднхннѣ. Шн
 Ахн ісѣнф ахн ден еѣтѣ бенѣа дмнжл ахн пѣмж
 Гг тѣ ахн, ден тѣсѣрлаѣ чѣрѣахн шн рѣсѣн, шн дѣ
 Гг фтрѣ дѣфнѣдѣл нѣвѣарѣлаѣ дѣн жѣсѣ. Шн ах
 Гг пѣ чѣсѣл вѣрѣлаѣ фтрѣ арѣрлаѣ сѣрѣлѣн, шн дѣ
 Гг прѣвѣрѣлаѣ ахнлаѣ. Шн дѣн вжрѣлѣ фтрѣ
 Гг тѣрѣн мѣнѣлаѣ, шн дѣн вжрѣлѣ дѣ ахн пѣ
 Гг рѣрѣ кѣрѣтѣоарѣ. Шн ахн пѣ чѣсѣл пѣаннѣрѣ
 Гг пѣмжнѣлаѣ, шн чѣлѣ прнмнѣте, чѣсѣл чѣ сѣ
 Гг нѣнѣт фтрѣ рѣгѣ, сѣвѣе прѣкѣпѣл ахн ісѣнф, шн
 Гг прѣрѣѣтѣ, сѣвѣннѣдѣсѣ фтрѣ фрѣнѣ. Дѣн
 Гг тѣвннѣсѣтѣ апѣрѣлѣн фрѣмѣсѣѣѣ ахн, коар
 Гг не дѣннѣсѣрѣ коарнѣе ахн, кѣ аѣе лнмѣн ба ф
 Гг пѣнѣе сѣрѣтѣ пѣнѣ аѣ мѣрѣннѣе пѣмжнѣтѣаѣ,
 Гг ачѣсѣтѣ ежнѣтѣ зѣчнѣе дѣмн аѣе ахн вѣрѣе, шн
 Гг ачѣсѣтѣ ежнѣтѣ мнѣаѣ ахн манѣн. Шн ахн
 Гг зѣсѣлѣ ахн вѣсѣлѣѣтѣ зѣсѣлѣаѣе фтрѣ ешн
 Гг рѣтѣ та, шн ісѣахѣрѣ фтрѣ лѣнѣннѣѣе ахн
 Гг лнмѣн вѣсѣ сѣрѣпа шн вѣвѣѣ нѣмѣ аѣкѣсѣ, шн бѣ
 Гг жѣрѣтѣннѣ аѣкѣсѣ, жѣрѣтѣ днрентѣѣѣтѣ, кѣчнѣ
 Гг вѣцѣа мѣрѣн, тѣва сѣѣе прѣ тннѣ, шн нѣгѣѣѣѣ
 Гг рѣе дѣла лнмѣн чѣ лѣкѣсѣсѣ прѣ лнжнѣтѣ мѣе.
 Гг Шн ахн гѣаѣ знѣе вѣтѣвнѣтѣ лѣрѣннѣдѣсѣ гѣаѣ, коар
 Гг лѣсѣ сѣднхннѣтѣ сѣфрѣжнѣдѣ вѣрѣшн сѣмѣрнѣ.
 Гг Шн ахн вѣрѣѣтѣ фтрѣ пѣтѣрѣ ахн, кѣчнѣ аѣкѣсѣ сѣлѣ
 Гг фтрѣѣѣтѣ пѣмжнѣтѣлѣ, вѣмѣрѣннѣсѣрѣ аѣднѣнѣнѣ фѣ
 Гг ннѣѣ, фтрѣрѣнѣ кѣ кѣпѣтѣнѣнѣе нѣсѣдѣлѣнѣ, дн
 Гг рѣпѣтѣе дмнѣл ахн фтрѣкѣѣтѣ, шн жѣрѣнѣкѣта ахн
 Гг кѣзѣрѣнѣ. Шн ахн дѣн ахн дѣ пѣнѣ дѣ ахн,
 Гг шн ба сѣрн дѣла вѣсѣн. Шн ахн нѣдѣлннѣ знѣ
 Гг сѣ нѣдѣлннѣ сѣѣтѣрѣе прѣтнмнѣтѣ, шн сѣѣсѣ сѣтѣѣ
 Гг рѣе дѣ вѣтѣвнѣтѣ дѣла дмнѣлѣ, мауѣ шн лнмѣзѣѣнѣа
 Гг мѣшннѣ. Шн ахн аснѣрѣ знѣе вѣтѣвнѣтѣ дѣнтрѣ
 Гг фѣчѣрн аснѣрѣ, шн вѣфн прнмнѣтѣ фрѣнѣлаѣ ахн, вѣ
 Гг фтрѣннѣѣ фтрѣннѣ дѣ лѣмнѣннѣчѣрѣлѣ ахн, фѣѣ
 Гг шн аѣрѣмѣ чѣсѣтѣ ахн вѣфн, шн на знлаѣе тлаѣ
 Гг пѣтѣрѣѣ та. Нѣ лѣте на дмнжѣлѣ чѣлѣн
 Гг нѣнѣтѣ, чѣла чѣсѣѣѣе прѣте тѣрн аѣжѣсѣрн чѣѣе,
 Гг шн чѣл прѣвѣрѣсѣ, а фтрѣннѣтѣрнѣ. Шн тѣва
 Гг лнѣпѣрнѣ ахн дмнжѣлѣ фтрѣпѣтѣрнѣ, шн сѣѣтѣ вѣ
 Гг тѣѣтѣ вѣрѣѣрнѣлаѣ тѣ нѣрѣ пѣрѣрѣѣ, шн ба тѣсннѣ
 Гг дѣн ннннѣтѣ фѣѣѣтн тлаѣ прѣ вѣрѣжѣмѣшнѣжнѣдѣ
 Гг пѣѣрн. Шн ба лѣнѣнѣ израїла, сннѣѣѣ нѣрѣ
 Гг дѣннѣѣ прѣ пѣмжнѣтѣлѣ ахн іаксѣѣ, прѣте гѣрѣѣ
 Гг шн вннѣ, шн тѣрнѣлѣ ахн нѣсѣ кѣ рѣсѣа. Фѣрнѣн
 Гг ешн израїлаѣ знѣе лѣѣѣмѣнѣѣѣе, нѣсѣдѣ мжнѣтѣнѣ
 Гг дѣ дмнѣлѣ, вѣспрѣжнѣннѣ аѣжѣпѣрнѣлѣ тѣѣѣ, шн сѣѣтѣ
 Гг фѣлаѣ та шн тѣвоѣ мннѣнѣ вѣрѣжѣмѣшнѣтѣѣн, шн
 Гг тѣѣ прѣѣлѣ чѣрѣннѣѣѣ асѣрѣ вѣн кѣвѣнѣа.

Biblia, 1688, pag. 152, col. I

10. Vor arăta dreptățile tale lui Iacov și lăgea ta lui Izrail; vor-pune deasupra tămiie întru urgiia ta, pururea preste jîrtăvnicul tău.

11. Blagoslovêște, Doamne, vîrtutea lui și faptele mînilor lui priimêște; bate mijlocul vrăjmașilor lui celora ce să scoală asupra lui și cei ce-l urăscu pre el să nu să scoale.

12. Și lui Veniamin au zis: „Iubit de Domnul, nădejuind va lăcui, și Dumnezeu umbrêște preste dînsul toate zilele și întru mijlocul umerelor lui au odihnit.”

13. Și lui Iosif au zis: „Den blagoslovenii Domnului, pămîntul lui, den ceasurile ceriului și roaoi și den fără-de-fundul izvora-rilor den jos.

14. Și după ceasul roadelor întoarcerilor soarelui și den preunările lunilor,

15. Și den vîrful începăturii munților și den vîrfu de dealuri pururea curătoare.

16. Și după ceasul plinirii pămîntului. Și cêle priimite celuia ce s-au ivit întru rug să vie capul lui Iosif și pre creștet, slăvindu-să întru frați.

17. Dentăiu-născut a taurului, frumusețea lui, coarne de ino-rod, coarnele lui; cu êle limbi va împunge odată până la margi-nile pămîntului; acêstea sînt zecile de mii ale lui Efram și acêstea sînt miile lui Manasi.”

18. Și lui Zavulon au zis: „Veselêște-te, Zavuloane, întru ieșira ta și Isahar întru lăcuințele lui.

19. Limbi vor surpa și vă veț chema acolo și veț jîrtvui acolo jîrtva a dreptății, căci avuțiia mării te va sugе pre tine și neguță-torie de la limbi ce lăcuiesc pre lîngă mare.”

20. Și lui Gadu zise: „Blagoslovit lărgindu-se Gad, ca un leu s-au odihnit, sfărîmînd braț și boiarin.

21. Și au văzut începătura lui, căci acolo s-au împărțit pămîntul boiarinilor, adunați fiind împreună cu căpeteniile norodului. Direptate Domnul au făcut și judecata lui cu Izrail.”

22. Și lui Dan au zis: „Dan, piuu de leu și va sări de la Vasan”.

23. Și lui Nethalim zise: „Nethalim, săturare priimită și să să sature de blagoslovenie de la Domnul; marea și amiazăzi va moșteni”.

24. Și lui Asir zise: „Blagoslovit dentru feciori Asir și va fi priimit fraților lui; va întinge în untelemnu piciorul lui.

25. Fier și aramă ciobota lui va fi, și ca zilele tale. putêrea ta”.

26. Nu iaste ca Dumnezăui celui iubit, cela ce să suie preste ceriu, ajutoriu ție, și cel preacuvios, a întăriturii.

27. Și te va acoperi a lui Dumnezău începătură și supt vîrtutea brațurilor ce cură pururea, și va goni den naintea fêșii tale pre vrăjmaș, zicînd: «Pieri!»

28. Și va lăcui Izrail singur nădejuind pre pămîntul lui Iacov preste grîu și vin, și ceriul lui, noros cu rooa.

29. Fericit ești, Izraile! Cine e asêmene ție, norod mîntuit de Domnul va sprejeni ajutoriul tău, și sabiia, fala ta. Și te vor minți vrăjmașii tăi, și tu preste cerbicea lor vei călca”./

Ms. 45

10. Vor arăta dreptățile tale lui Iacov și legea ta lui Israel; vor pune deasupra tămiei întru urgia ta pururea preste jîrtăvnicul tău.

11. Blagoslovéște, Doamne, vîrtutea lui și faptele mânelor lui priméște; bate mijlocul celor ce s'ă rădica neprîtenilor lui și cei cî-l urăscu pre el ca s'ă nu s'ă scoale."

12. Și lui Veniamin au dzis: „Jubit de Dormul, nădăjduindu va lăcuși și Dumnezău umbréște preste însă toate dzilele [le] și întru mijlocul umecilor lui au odihnit."

13. Și lui Iosif au dzis: „Den blagoslovenia Domnului pămăntul lui den ceasurile cerului și roăi și den făr-de-fundu izvoară den jos.

14. Și după ceasul roadelor întoarcerilor soarelui și den înpreunățile lunilor,

15. Și den vîrfu începăturilor munșilor și den vîrfu a dealu pururea curătoare.

16. Și după ceasul plinirei pămăntului. Și cèle primite celuia ce s-au ivit întru căpîna¹ s'ă vie preste capul lui Iosif și pre creștet slăvindu-s'ă întru frați.

17. Dentăi-născut a buhaiului frămșeșile lui, coame de inorog, coamele lui; cu éle limbi va împunge [de] odată pân-la marginile pămăntului; acéstea-s dzecile de mii Efraim și acéstea-s miile lui Manasii."

18. Și lui Zavulon au dzis: „Veseléște-te, Zavulone, întru ieșirea ta și Isahar întru lăcuințele lui.

19. Limbi vor surpa și veși chema acolo și veși jirtvui acolo jirtv'ă a dreptăți, căce avușia mîni te va sugi pre tine și neguțătoie de la limbi ce lăcuiesc pre lîngă mare."

20. Și lui Gadu dzise: „Blagoslovit lărgindu Gadu, ca un leu s-au odihnit, sfărîmăndu brațu și boiarin.

21. Și au vădzut începătura lui, căce acolo s-au împărțit pămăntul boiarilor, adunați fiindu înpreună cu căpeteniile năroadelor. Dreptaatea Dormul au făcut și județul lui cu Israel."

22. Și lui Dan au dzis: „Dan, puiu de leu, și va sări de la Vasan."

23. Și lui Nefthalim dzise: „Nefthalime, săturare de primite și s'ă s'ă sature de blagoslovenie pentru Dormul; marea și amiazădzi va moștenii."

24. Și lui Asir dzise: „Blagoslovit dentru ficior Asir și va fi primit fraților lui și va întinge în untdelemn piciorul lui.

25. Fier și aramă ciobota lui va fi, și ca dzilele tale, puterea ta."

26. Nu iaste ca Dumnezăul celui iubit cela ce s'ă stie preste ceru, agiutor ție, și cel preacuvios, a întărituri.

27. Și te va acoperi a lui Dumnezău începătura și supt vîrtutea a brațuri ce cură pururea și va scoate demnaintea fêșii tale neprîtenii dzicîndu: „Piei!"

28. Și va lăcuși Israel sângur nădăjduindu pre pămăntul lui Iacov preste grîu și vin, și cerul lui, noros cu roasă.

29. Fericit ești <nu>³, Israel, cine-i asemneța ție! Nărodu mîntuindu-s'ă de Dormul va ajuta⁴ ajutorul tău și sabia lauda⁵ ta. Și s'ă vor amăgi⁶ neprîtenii tăi și tu preste cerbicea lor vei încăleca⁷."

Ms. 4389

10. Spune-vor dreptățile tale lui Iacov și legea ta lui Israel; pune-vor tămie în mînia ta prinos spre altariul tău.

11. Blagoslovéște, Doamne, tăria lui și lucrurile mâinilor lui priméște, bate mijlocele vrăjmașilor lui celor ce se scomesc asupra lui, și ale celor ce-l urăsc ca s'ă nu se scoale."

12. Iară lui Veniamin zise: „Jubitul Dormului se va nădăjduși și va lăcuși într-ânsul și Dumnezău îl va umbri cu ăniplie în toate zilele și în mijlocul umecilor lui se va odihni."

13. Iar lui Iosif zise: „Den blagoslovenia Domnului pămăntul lui den roaia înălțimii cerului și de jos den făr-funduri den izvoările apelor.

14. Și în vremea roadelor schimbărilor soarelui și denpreunățile lunilor,

15. Și den vîrfu începăturilor munșilor și den vîrfu dealurilor celor de pururea curătoare.

16. Și de vremea umplerii pămăntului și cèle primite care se-au arătat în rug, s'ă vie pre capul lui Iosif și pre creștetu-i s'ă se slăvească întru frații lui.

17. Ca un dentăi-născut vițel frumuseșii lui și coarnele lui ca comul inorogului cu acéle s'ă împungă limbile până la marginile pămăntului; acéstea s'ănt întunecetele lui Efraim și acéstea miile Manasiei."

18. Iar lui Zavulon au zis: „Veseléște-te, Zavulone, întru ieșirea ta și Isahar în corturile tale.

19. Limbi vor chierna la munte și vor pune acolo jirtvua dreptăți și bogășia mîni vor sugi și vor lua avușile cèle ascunse în nisip."

20. Iar lui Gad zise: „Blagoslovit Gad lărgindu-se, ca un leu răposă¹ cel ce sfărîmă brațul boiarului.

21. Și văzu începăturile sale că acolo se-au împărțit pămăntul boiarilor celor adunați la un loc întru căpeteniile nărodului țării. Dreptățile Dormului va face și judecata sa cu Israel."

22. Iar lui Dan zise: „Dan, puiu cel de leu, sări-va de la Vasan."

23. Iar lui Nefthalim zise: „Nefthalim săturare primită și se va satura de blagoslovenia de la Dormul; marea și amiazădzi va moștina."

24. Iar lui Asir zise: „Blagoslovit Asir întru feciori și va fi primit fraților săi, întinge-va în untdelemn piciorul său.

25. Fier și aramă va fi încălțămintea lui ca ziua ta tăria ta."

26. Nu iaste alt Dumnezău ca Dumnezăul cel iubit cela ce se-se-va în cer, ție ajutor, și cel preacuvios întru întărire și te va acoperi începătura lui Dumnezău.

27. Și supt tăria brațului celui ce iaste totdeauna, goni-va vrăjmașii de la fața ta zicînd: „S'ă pieie!"

28. Sălășliu-se-va Israel sângur nădăjduindu-se pre pămăntul lui Iacov, pre pămăntul cu grăul și cu vinul, și cerul lui, noros cu roaă.

29. „Blagoslovit ești tu, Israel! Cine iaste asemneța voaă, oamnelor celor mîntuți de Dormul, pavăza, ajutorul tău și sabia lauda ta. Și vor minși asupra ta vrăjmașii tăi, iar tu vei călca pre cerbicea lor!"

Versiunea modernă

10. Ei învață pe Iacov poruncile tale și pe Israel legea ta; ei pun tămie înaintea ta și ard ei de tot pe altarul tău.

11. Binecuvîntează, Doamne, tăria lui, primește cu bunăvoință lucrarea mîinilor sale. Frînge spînzarea celor ce i se împotivesc și a celor care îl urăsc, ca să nu se mai scoale."

12. Despre Veniamin a spus: „Cel iubit de Dormul locuiește în siguranță lîngă el. Cel Preaînalt îl ocrotește zi de zi iar el se odihnește între umeri lui."

13. Despre Iosif a spus: „Să binecuvînteze Domnul țara lui, cu darurile alese ale cerului, cu rouă, cu ape de jos, din adîncuși, cu roade alese pîrguite de soare, cu cele mai bogate recolte în fiecare lună,

14. cu ce au mai bun mîunții străvechi, cu ce au mai prețios dealurile vesnice,

15. cu cele mai bune roade de care este plin pămăntul Binefacerile celui ce sălășluia în mărăciniș

16. să vină pe capul lui Iosif, pe creștetul celui mai ales dintre frați. Măreția lui este precum a unui taur înfii, născut, coarnele lui sînt coame de bour, cu care va împunge toate popoarele pînă la marginile pămăntului. Acestea sînt zecile de mii ale lui Efraim, acestea sînt miile lui Manase."

17. Despre Zabulon a spus: „Bucură-te, Zabulon, de plecările tale și tu, Isahar, în corturile tale!

18. Ei vor chema popoarele pe munte și vor aduce îndreptățite jertfe, căci vor culege bogășia mării ca și cornorile ascunse în nisip."

19. Despre Gad a spus: „Binecuvîntat să fie cel ce i-a dat lui Gad ținuturi întinse. Gad stă culcat ca un leu și sfîșie brațul și capul oricui."

20. El și-a ales partea cea mai bună a țării, care era păstrată pentru conducători, acolo unde s-au strîns căpeteniile poporului. El a dus la împlinire dreptatea Dormului și poruncile sale privitoare la Israel."

21. Despre Dan a spus: „Dan este un pui de leu, care se aruncă din Vasan."

22. Despre Nefali a spus: „Nefali, sătul de cîte a primit și copleșit de binecuvîntarea Domnului, ia în stăpînire marea și ținutul de la rîiazăzi."

23. Despre Așer a spus: „Cel mai binecuvîntat dintre fii să fie Așer, iubit să fie de frații săi și să-și scalde picioarele în untdelemn.

24. Zăvoarele tale să fie de fier și aramă, să ai putere cîte zile vei trăi."

25. Nimeni nu este ca Dumnezăul lui Ieșurun, cel ce îți vine în ajutor trecînd peste ceruri și peste nori, în marea sa.

26. Dumnezău te adapostește de la începutul vremurilor sub brațele sale vesnice. El îi goneste vrăjmașii dinaintea ta și zice: «Nimiceste!»

27. Israel locuiește ferit de primejdii, sîngur cu izvorul lui Iacov, într-o țară bogată în grîne și vin, sub cerul din care picură roua.

28. Fericite de tine, Israele! Cine este ca tine, popor izbăvit de Domnul? El este scutul care îți vine în ajutor și sabia măreției tale. Vrăjmașii tăi se vor umili în fața ta, iar tu vei călca peste grumăzii lor."/

Biblia, 1688, pag. 152, col. II

CAP 34

В і сїеи мовен деа араво до моаб пре мѣ
 теле моаб пре вѣрѣла ахї фагга, карѣ
 лстїе де кѣтпрѣ фаца іерихсѣ, шї іах
 арѣтат ахї дмнхл топї пѣмжнѣхл
 ахї гааладѣ, пѣнѣ ла дан. Шї то
 пѣмжнѣхл ахї не даанм, шї топї пѣмжнѣхл ахї
 ефремѣ, шї ахї манасѣ, шї топї пѣмжнѣхл
 іуден пѣнѣ ла марѣ чѣ де апої. Шї пѣстї
 на шї пренпрежурнае локурнаор іерихсѣ, четатѣ
 финичнаор пѣнѣ ла сигор. Шї зисе дмнхл кѣ
 прѣ мовен, ачѣста є пѣмжнѣхл кареле ам жѣ
 ратп ахї абраам шї ахї ісаакѣ, шї ахї іакобѣ,
 знкжнѣ семенціен вѣлстпрѣ вон да пре ел, шї ам
 арѣтатп пре елѣ, оннаор пѣнѣ, шї аколо нѣбен
 ітра. Шї ахї мѣрїтп аколо мовен реѣла до
 нѣхлн ахї пѣмжнѣхл моаб, преннѣвжнѣхл асѣмї
 нѣхлн. Шї аахї ітрапатп пре ел ахї пѣмжнѣхл
 моаб, апроате де касл ахї фогсѣ, шї нѣ шїе нї
 менѣ трѣбнїца ахї пѣнѣ ісїса де лстѣхн.
 Іарѣ мовен іра де, ікѣ де ани кжнѣ ахї мѣрїтп
 елѣ нѣ сѣх ітрамекатп сѣкїн ахї, ннчѣ сѣх стпрн
 катп вѣзеле ахї. Шї ахї пажнѣс фнїн ахї і
 зранѣ, прѣ мовен, і араво моаб, ла ісѣрдан де
 стре іерихсѣ, а де знаѣ, шї сѣх сѣвжршїтп знале
 жѣлатп пажнѣрїн ахї мовен. Шї ісѣс фѣчѣ
 реѣ ахї наѣн сѣ ітрапѣтп де ісѣс де прнчѣ пре, пѣн
 прѣ кѣ ахї пѣс мовен мжнїнае ахї пре елѣ, шї
 ахї акулѣтатп пре ел фнїн жнї іеранлѣ, шї ахї фѣ
 кѣтп ачѣ кнїп ахї порѣнїтп дмнхл ахї мовен.
 Шї нѣсѣл ман екѣлатп ікѣ прѣрѣ ітра іеранлѣ
 ка мовен, пре карел ахї конекѣтп ітра ахї,
 фѣцѣ кѣтпрѣ фѣцѣ. Ітра тоаїе сѣмнеѣ
 шї мнїнїнае, пре кареле ахї прнмїс пре елѣ дом
 нѣлѣ, еѣде фѣкѣ пре аїе, ітра пѣмжнѣхл
 егїпѣтѣхлн ахї фарасѣ, шї сѣхїнаор
 ахї, шї пѣмжнѣхлн ахї.
 Шї мнїнїнае чѣла марѣ, шї
 топїѣ мжнѣ чѣ та ре,
 кареле ахї фѣкѣтп
 мовен інанїтѣ
 апѣтп іера
 наѣла.

1. Și să sui Moisi de la Aravoth Moav pre muntele Moav, pre vârful lui Fazga, carea iaste de cătră fața Ieriho, și i-au arătat lui Domnul tot pământul lui Galaad până la Dan,

2. Și tot pământul lui Nethalim, și tot pământul lui Efreim și lui Manasi, și tot pământul Iudei până la Marea cea de Apoi,

3. Și pustiiul și preprejurile locurilor Ieriho, cetatea finicilor, până la Sigor.

4. Și zise Domnul cătră Moisi: „Acesta e pământul carele am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicînd: «Semenției voastre voui da pre el», și am arătat pre el ochilor tăi, și acolo nu vei întra.”

5. Și au murit acolo Moisi, robul Domnului, în pământul Moav, pren cuvîntul Domnului.

6. Și l-au îngropat pre el în pământul Moav, aproape de Casa lui Fogor. Și nu știe nimenea grobnița lui până în zioa de astăzi.

7. Iară Moisi era de 120 de ani cînd au murit el; nu s-au întunecat ochii lui, nice s-au stricat buzele lui.

8. Și au plîns fiii lui Izrail pre Moisi în Aravoth Moav, la Iordan, despre Ieriho, 30 de zile. Și s-au săvîrșit zilele jălîi plîngerii lui Moisi.

9. Și Isus, feciorul lui Navi, s-au împlut de duh de pricîpere, pentru că au pus Moisi mîinile lui pre el. Și au ascultat pre el fiii lui Israil, și au făcut în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și nu s-au mai sculat încă proroc întru Israil ca Moisi, pre carele au cunoscut Domnul lui față cătră față,

11. Întru toate sîmnele și minunile pre carele au trimis pre el Domnul să le facă pre êle întru pământul Eghiptelui, lui farao și slugilor lui și pământului lui,

12. Și minunile cêle mari și toată mîna cea tare carele au făcut Moisi înaintea a tot Israilul.

Ms. 45

CAP 34

1. Și să sui Moisi de la Aravoth Moav pre muntele Moav, pre vârful lui Fazga, care iaste de cătră fața Ierihonului, și i-au arătat lui Domnul tot pământul Galaad pân-la Dan,

2. Și tot pământul Neftholim, și tot pământul lui Efraim și lui Manasi, și tot pământul Iudei pân-la Marca cea de Apoi,

3. Și pustiiul și preapregiururile locurilor Ierihon, cetatea finicilor, pân-la Sigor.

4. Și dzise Domnul cătră Moisi: „Accesta-i pământul carele am giurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, dzicându: «Seminției voastre voi da pre el și am arătat ochilor tăi și acolo nu vei intra.»

5. Și au murit acolo Moisi, robul Domnului, în pământul Moav, prea cuvântul Domnului.

6. Și l-au îngropat pre el în pământul Moav, aproape de Casa Fogor. Și nu știe nime gropnița lui pân-în dzua de astăzi.

7. Iară Moisi era de 120 ani când au murit el; nu s-au negrit ochii lui, nice s-au stricat gîngeniul lui.

8. Și au plânsu fiii lui Israil pre Moisi în Aravoth Moav, la Iordan, despre Ierihon, 30 de dzile. Și s-au săvârșit dzilele plîngerii, plîngerii lui Moisi.

9. Și Isus, ficiorul lui Navi, s-au împlut de duh de pricêperii, pentru că au pus Moisi mâinele lui pre el. Și au ascultat pre el fiii lui Israil și au făcut în ce chip au dzis Domnul lui Moisi.

10. Și nu s-au mai sculat încă proroc întru Israil ca Moisi, pre carele au cunoscut Domnul lui față cătră față.

11. Întru toate sêmelele și minunile pre carele au trimis pre el Domnul să le facă pre êle întru pământul Eghiptului, lui faraon și slugilor lui și pământului lui.

12. Și minunele cêle mari și toată mâna cea tare carele au făcut Moisi înaintea a tot Israilul.

Ms. 4389

CAP 34

1. Și se sui Moisei de la Arovothul Moavului în Muntele Moavului, în vârful lui Tházga, care iaste înoptriva Ierihonului, și arătă lui Domnul toată țara Galaadului, până la Dan,

2. Și toată țara lui Nethalim, și a lui Efraim și a Manasici, și toată țara Iudei până la Marca cea mai de Apoi,

3. Și pustia și satele de preaprejur și Ierihonul, cetatea finicilor, până la Sigor.

4. Și zise Domnul cătră Moisei: „Accesta iaste țara cu carea m-am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov zicând: «Seminției voastre o voi da și o am arătat ochilor tăi, iar acolo nu vei intra.»

5. Și se săvârși Moisei, robul lui Dumnezeu, în țara Moavului, acolă după cuvântul Domnului.

6. Și-l îngropară în țara Moavului, aproape de Casa lui Thogor. Și nu știu nimini mormântul pân-în ziua de astăzi.

7. Și era Moisei de 120 de ani când muri; și nu se întunecară ochii lui, nice-i căzură dinții.

8. Și plânseră feciorii lui Israil pre Moisei în Ravothul Moavului, la Iordan, aproape de Ierihon 30 de zile. Și se umplură zilele plîngerii, jăluii lui Moisei.

9. Iar Isus, feciorul lui Navi, se umplu de duhul pricêperii, că puse Moisei mâinile sale pre dânsul. Și-l ascutară feciorii lui Israil și făcură cum porânci Domnul lui Moisei.

10. Și după accasta nu se-au mai rădicat alt proroc întru Israil ca Moisei, pre care-l cunosc Domnul față față.

11. În toate sêmelele și minunile care-l trimese Domnul să le facă în toată țara Eghiptului lui faraon și tuturor slugilor lui și țării lui.

12. Și tuturor în Marca Roșie cu sême mari și cu mână vârtoasă și cu braț nalt care au făcut Moisei înaintea tuturor feciorilor lui Israil.

Versiunea modernă

CAP. 34

Moartea lui Moise.

1. Moise s-a urcat din cîmpiile Moabului pe muntele Nebo, în vârful muntelui Pisga, în fața Ierihonului, și Domnul i-a arătat toată țara: de la Galaad pînă la Dan,

2. Tot țînutul lui Neftali, toată țara lui Efraim și a lui Manase, toată țara lui Iuda pînă la Marca de la Apus,

3. Neghevul și cîmpia din jurul văii Ierihonului, cetatea palmierilor, pînă la Toar.

4. Și Domnul i-a zis: „Accesta este țara pe care am făgăduit-o lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, jurîndu-mă: «O voi da seminției tale. Te-am lăsat să o vezi cu ochii tăi, dar tu nu vei intra în ea.»

5. Și a murit Moise, slujitorul Domnului, acolo, în țara Moabului, așa cum a cuvîntat Domnul.

6. Și a fost îngropat în vale, în țara Moabului, în fața Bet-Peorului. Nimeni nu-i cunoaște mormîntul pînă în ziua de astăzi.

7. Moise avea o sută douăzeci de ani cînd a murit; vederea nu-i era încețoșată și nici puterea nu-i slăbise.

8. Fiii lui Israil l-au plîns pe Moise în cîmpiile Moabului timp de treizeci de zile. Zilele de jale și de plîns după Moise au luat sfîrșit.

9. Isus, fiul lui Navi, a fost pătruns de duhul înțelepciunii, pentru că Moise își pusese mîinile asupra lui. Fiii lui Israil au ascultat de el și au făcut ceea ce porucise Domnul lui Moise.

10. De atunci nu s-a mai ridicat în Israil un proroc asemenea lui Moise, pe care Domnul l-a cunoscut în față.

11. Asemenea lui în privința tuturor sîmnelor și minunilor pe care, trimis de Domnul, le-a făcut în Egipt împotriva lui faraon, a tuturor dregătorilor săi și a întregii țări

12. Și în ceea ce privește mîna puternică și faptele înfricoșătoare pe care Moise le-a săvîrșit înaintea întregului Israil.